Марко Д. Ковачевић

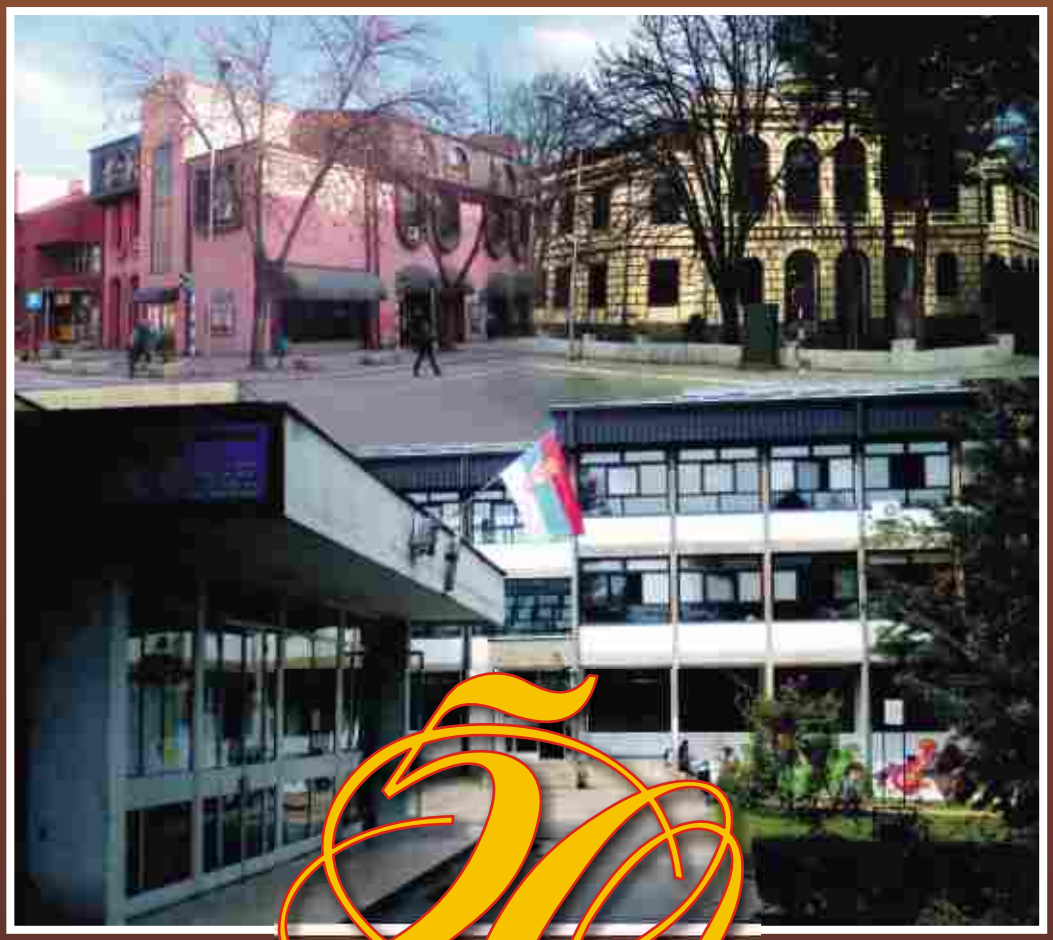

50 ГОДИНА ГИМНАЗИЈЕ У БАЈИНОЈ БАШТИ

EUROPEAN COMMISSION
RADOVI NA OVOJ ŠKOLI SU DEO PROGRAMA
"ŠKOLE ZA DEMOKRATSKU SRBIJU"
FINANSIRANI OD STRANE EVROPSKE UNIJE
KAO IZRAZ PODRŠKE GRAĐANIMA SRBIJE

Марко Д. Ковачевић

50 година Гимназије у Бајиној Башти

Бајина Башта 2015

Марко Д. Ковачевић,1978
50 ГОДИНА ГИМНАЗИЈЕ У БАЈИНОЈ БАШТИ

Издавач:
Гимназија „Јосиф Панчић" Бајина Башта

За издавача:
Радован Гавриловић

Уређивачки одбор:
Радован Гавриловић, Марко Ковачевић, Велибор Јечменица, Миља Петровић, Радивоје Јовић, Горгина Ђурић, Дејан Млађеновић, Јован Ђурић

Уредник:
Радован Гавриловић

Лектор и коректор
Горгина Ђурић

Ликовно уређење и корице:
Радивоје Јовић

Прелом и припрема за штампу:
Стеван Ћатић Ћато

Штампа:
Штампарија „ГРАФИЧАР" Ужице

Формат и тираж:
170x230 mm 300 примерака

ISSBN: 978-86-919189-0-3

70 година од оснивања и 50 година непрекидог рада Гимназије у Бајиној Башти 1945-2015

Одбор за прославу:

Радомир Филиповић, председник Општине Бајина Башта
Радован Гавриловић, директор Гимназије „Јосиф Панчић"
Ненад Михаиловић, директор Техничке школе
Златан Јовановић, директор Хидроелектране
Драгић Караклић, директор ЈП Национални парк „Тара"
Дејан Филиповић, ЈКП „12. Септембар" Бајина Башта
Миља Петровић, председник Школског одбора
Милан Ђурић, заменик председника Школског одбора
Гордана Вранић, члан Школског одбора
Велибор Филиповић, члан Школског одбора
Љубиша Јагодић, члан Школског одбора
Михаило Средојевић, члан Школског одбора
Љубодраг Југовић, члан Школског одбора
Весна Бјеличић, члан Школског одбора
Гордана Новаковић, члан Школског одбора

ГИМНАЗИЈА "ЈОСИФ ПАНЧИЋ"

19 65

БАЈИНА БАШТА

УВОД

Као и пре 20 година, када се обележавао претходни јубилеј и писала прва монографија о Гимназији у Бајиној Башти, уређивачки одобор ове монографије био је у дилеми који јубилеј треба обележити. Дилема је видљива и у самом наслову „70 година од оснивања и 50 година непрекидног рада Гиманзије у Бајиној Башти 1945-2015". Наиме, као прво, Нижа реална гимназија је основана одлуком Министрарства просвете НР Србије 1945. године као четвороразредна школа и као таква трајала је непрекидно наредних 10 година. Као друго, Гимназија у садашњем облику почела је са радом 1965. године после одлуке СО Бајина Башта и као таква постоји и данас, не рачунајући кратки период када је била део Образовног центра. Аутори прве монографије определили су се да 1996. године обележе 30 година постојања школе због континуитета у раду. Уређивачки одбор ове монографије заузео је став да се 2015. године ипак обележи 70 година од оснивања Гимназије у Бајиној Башти. Наиме, иако је Нижа реална гимназија образовала ученике узраста, који по данашњим прописима, похађају наставу од V до VIII разреда основне школе, међутим по тадашњим прописима Нижа гимназија је сматрана за средњу школу. У Историјском архиву у Ужицу у фонду Окружног народног одбора сачувано је доста документа из првих послератних година, који када набрајају средње школе из Ужичког округа поред ужичких школа Гимназије и Учитељске школе, помињу и непотпуну или нижу гимназију у Бајиној Башти и Пожези. По завршетку нижих гимназија ученици су полагали нижи течајни испит после кога су се могли уписати у V разред потпуних гимназија. Са друге стране и остале гимназије, које су обележавале своје јубилеје, узимале су у обзир и овај период свога постојања, па не постоји ни један разлог да се то не уради и у случају Гимназије у Бајиној Башти.

Пишући ову монографију сусрели смо се са проблемом историчара, који је оптерећује, а то је стање архива и архивске грађе, које код нас традиционално нису баш у најбољем стању. Што се тиче литературе, а од тога историчари увек почињу, ни ту није најбоља ситуација. До сада је написана и објављена, већ помињана, Монографија поводом 30 година година Гимназије[1)], а кратки натписи постоје и у књизи Стевана Игњића, Бајина Башта и околина 1945-1985[2)]. Архивска грађа за Нижу реалну гимназију у Бајиној Башти, која је постојала у периоду 1945-1955, чува се у Историјском архиву у Ужицу у фондовима: Просветног одељења Окружног народног одобора из Титовог Ужица, Среског народног одбора Бајина Башта и Скупштине општине Бајина Башта. Ова грађа је у добром стању, али није регистраторски сређена и не покрива све године са подједнаком количином докумената. Највише докумената, и то докумената који садрже највише корисних информација, сачувани су за периоде 1945-1947. и 1952-1955,

1 Гимназија „Јосиф Панчић" (1966-1996) Бајина Башта, Бајина Башта 1996.

2 Стеван Игњић, Бајина Башта и околина 1945-1985, књ. 3, Бајина Башта 1986

а за остали период историјска грађа је доста скромнија. Грађа обухвата 10 фасцикли фонда просветног одељења ОНО и 15 фасцикли из фонда Среског народног одбора Бајине Баште и 1 фасциклу из фонда Скупштине општине Бајина Башта. Из тог разлога нисмо били у могућности реконструисати поједине периоде у историји Ниже гимназије. Архивска грађа из школске архиве ОШ „Рајак Павићевић", оштећена је у поплави архиве. Сачуване су уписнице ученика, дневници рада, књиге наредби, записници са полагања Нижег течајног испита и општа архива за поједине године. Архивска грађа за последњих 50 година постојања Гимназије налази се у Архиви саме школе. Стање ове грађе је релативно добро, сачувана је велика количина докумената, записника стручних и управних органа школе, матичних књига, нормативних аката деловодних протокола, годишњих програма рада Гимназије, извештаја о раду школе и сл. Конкретно, сачувно је 61 регистратор са документима, 26 свески разних записника, 3 статута школе, 9 књига деловодних протокола и већи број регистратора финансијске документације. Од вредне архивске грађе недостају записници Наставничких већа Образовног већа за период 1976-1977, 1979-1983. године и Гимназије за период 1990-1993. године и записници Савета Образовног центра 1984-1986, као и деловодни протоколи Гимназије у периоду 1992-1994 и Образовног центра за период пре 1986. године.

Са друге стране, примећено је да су документа са краја 60-тих и почетка 70-тих година издашнија што се тиче података који се могу користити за писање монографије. Документа из последње деценије врло су штура и често су само формално констатовала ствари. Из овог разлога ранији период постојања Гимназије је нешто детаљније обрђен, а за каснији период то није било могуће урадити. Недостатак одређених докумената, недовољан квалитет сачуваних докумената, као и недовољна ажурност и савесност приликом вођења различитих евиденција, довели су до тога да је врло често тешко утврдити бројне податке везане за наставнике који су изводили наставу, ученике коју су учествовали на републичким такмичењима, ученике који су добијали специјалне дипломе, екскурзије које су изведене и сл. Због тога смо, сасвим свесни, да су евиденције које смо понудили у овој монографији, у одређеној мери непотпуне, али истичемо да се сви подаци, до који смо успели да дођемо, налазе у њима.

На крају осећамо обавезу да се захвалимо писцима прве монографије Гимназије из 1996. године, који су својим пионирским радом, свесрдно помогли рад и на овој обухватнијој монографији. Велику захвалност дугујемо и радницима Историјског архива из Ужица Жељку Марковићу, Александру Савићу, Зорици Арнаутовић и Душану Жугићу, који су својим драгоценим саветима и разговорима упутили аутора у правом смеру и омогућили да ова монографија избегне замке у које су многе друге упадале. Захвалност такође дугујемо управи ОШ „Рајак Павићевић", директору Драгану Ресимићу, помоћнику директора Јану Кунчаку и секретару школе Јели Јањић, који су нам ставили на располагање архивску грађу која се чува у ОШ „Рајак Павићевић". За текст о Светиславу Басари захваљујемо професорици Споменки Симић.

Самјуел Џонсон:
„Када би ученик био кадар одговорити на свако питање, чему онда учитељ да га учи".

ИМЕ ГИМНАЗИЈЕ

Гимназија од оснивања 1945. године, па све до краја постојања у виду Ниже реалне гимназије у Бајиној Башти, није имала никако посебно име. Обновом рада 1965. године покренуто је и питање да Гимназија добије и посебно име, као што је био обичај тог времена. Од 1967. године Гимназија је носила име Милоша Требињца, чувеног левичара и револуционара из периода Краљевине Србије и Краљевине Југославије. Затим је то име у почетку преузео Образовни центар за гимназијско и стручно образовање,да би 1978. године то промењено у име Јосиф Панчић, чувени ботаничар светског гласа. Поделом Образовног центра 1990. године Гимназија је наследила име и носи га с поносом до данас, као Гимназија „Јосиф Панчић". Зашто баш ова имена? Прво име, јер је Милош Требињац, прва личност левичарског, социјалдемократског покрета из овога краја, који је искорачио из граница локалног значаја, постао је једна од најзначајнијих личности у време формирања КПЈ-а, у време Вуковарског конгреса 1920. године и посланик Уставотворне скупштине 1920-1921. године. Када је Гимназија 1967. године добила ово име, било је то у складу са тадашњим трендовима. Друго име, јер је Јосиф Панчић један од најзначајнијих имена не само националне, већ и светске науке, чији научни допринос може се повезати са нашим крајем. Откриће Панчићеве оморике, која ће га прославити у светској науци десиће се баш на простору наше општине.

Милош Требињац

(Бајина Башта 6. април 1886. – Београд 29. августа 1939)

Детињство, школовање и приступање социјалистичком покрету

Милош Требињац рођен је у Бајиној Башти 6. априла 1886. године, као најстарији од тројице синова Јосифа Требињца, столара и трговца грађом, власника прве парне стругаре у рачанском крају. Јосиф је био један од првих социјалистичких агитатора у своме крају, па су му и синови кренули истим путем. Основну школу завршио је у Бајиној

Башти, а Гимназију у Ужицу. Дипломирао је историју на Филозофском факултету у Београду и био је професор у Ваљеву, Пожаревцу, Пироту и Београду. Дружећи се у Ужицу са Радованом Драговићем, Димитријем Туцовићем и Јованом Поповићем прихватио је социјалистичке идеје. Милош Требињац, тада још студент Филозофског факултета, заједно са Димитријем Туцовићем дошао је 1907. године у Бајину Башту да социјалистичком покрету помогне у акцији прикупљања потписа за петицију у склопу акције за увођење општег права гласа. Већ 1910. године постао је сарадник „Борбе". Био је и говорник на првом социјалистичком збору у Бајиној Башти, 24. јула 1911. године, пред око 500 радника и сељака, који је полиција најпре покушала да забрани, а затим и да растури. Повод за његово одржавање била је намера владе да се на скупштинском заседању повуче тек донети Закон о радњама. Био је посланички кандидат ССДП-а за Топлички, Ваљевски и Ужички округ на изборима 1914. године. Учесник је балканских и Првог светског рата где је командовао једном артиљеријском батеријом и био одликован за храброст Карађорђевом звездом. Писао је ратни дневник 1913-1918, чији већи део је лист „Политка" 1965. године објавила.

Партијска каријера

Крајем 1918. године био је један од уредника „Радничких новина", а на Конгресу уједињења свих социјалистичких партија, априла 1919. године, изабран је у Покрајински Извршни одбор Социјалистичке радничке партије Југославије (комуниста). Следеће 1920. године био је секретар Обласног већа КПЈ за Србију. Учествовао је у припреми Вуковарског конгреса 1920. године, на коме је био један од секретара конгреса. Исте године отпуштен је из државне службе. На изборима за Уставотворну скупштину1920. године изабран је у Срезу ваљевском за посланика на листи Комунистичке партије Југославије. У скупштини енергично је бранио интересе радничке класе, а био је и члан Извршног одбора КПЈ. Ухапшен је 2. августа 1921. године и осуђен је на тзв. Видовданском процесу на 2 године робије због „велеиздајничког предузећа", односно због наводног учешћа у покушају атентата на регента Александра.

Милош Требињац

По изласку из затвора, 1923. године, отишао је у Француску где је провео десет година, оженио се супругом Маргаритом и добио сина Франциса. Сарађивао је са Анријем Барбијеом у Балканском комитету, а једно време је радио и у Интернационали просветних радника, као један од њених секретара, сарађивао је и у француској комунистичкој штампи као спољнополитички уредник „Иманитеа".

У Југославију се вратио 1935. године и издао брошуру „Народни фронт у Француској". Преводио је са руског, немачког и француског језика, а превео је дело М. Исајева „Велики људи и социјална средина". Поново је ухапшен јер је организовао одлазак

добровољаца у Шпанију. Умро је у Београду у Државној болници, 29. августа 1939. године од последица тамновања.

Јосиф Панчић

(Брибир, 5/17. април 1814. - Београд, 25. фебруар /8. март 1888[3])

Детињство и школовање

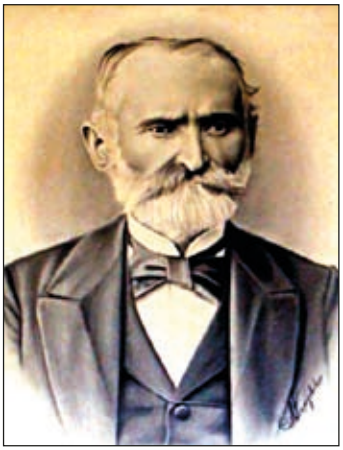

Јосиф Панчић, лекар, ботаничар, професор на Лицеју и Великој школи, први председник СКА

Јосип, који је био четврто дете у браку Павела и Маргарите Панчић, родио се 5/17. априла 1814. године, у селу Угрини код Брибира, у саставу Винодолске општине Аустријске царевине. Његови родитељи су били сиромашни, па је стриц Гргур, који је био у Госпићу архиђакон, преузео бригу о његовом школовању. Основну школу изучио је у Госпићу у Лици, а Гимназију у Ријеци. У шесторазредној гимназији у којој се настава изводила на латинском језику, Јосип је научио да се поред латинског служи и немачким, а касније је сам научио француски, енглески, италијански и донекле шпански језик. Из Ријеке је Јосип прешао у Загреб (1830) да настави школовање у високој школи Regia Academica Scientiarum, на Филозофском факултету. Веома брзо прешао је на Медицински факултет у Пешти. Поред осталих предмета Панчић је пратио и предавања из ботанике тада позантог ботаничара Садлера. Студије је окончао докторском дисертацијом Taxilogia botanica, 7. септембра 1842. године, коју је посветио своме стрицу Гргуру. Панчић је током студија у Пешти морао зарађивати, дајући приватне часове из француског и италијанског језика. То му је одузимало много времена и због тога се његово студирање одужило на 10 година.

Прве службе

Прве две године службе провео је у Руксбергу у Банату, где је се бавио васпитањем деце власника тамошњих рудника Хофманова, а био је и лекар са платом од 400 форинти годишње и бесплатним станом. За то време је упознао флору Баната, обишао је и Делиблатску пешчару пео се на Карпате, а у рудницима је упознао многе интересантне стене и минерале. Прикупио је доста интересантних биљака из флоре Баната. После краћег боравка у родном крају отишао је у Беч где је у Природњачком музеју проучио и одредио врсте прикупљеим биљкама. У исто време је пратио и предавања чувеног ботаничара, Ендлихера. У Бечу се задржао годину дана где се упознао са Миклошићем и Вуком Караџићем, који га је упутио да у Србији тражи државну службу.

[3] Животни пут Јосифа Панчића на сајту Биолошког факултета http://pancic.bio.bg.ac.rs/Yu/Biography/zivot.html

Са Вуковом препоруком, Јосип Панчић стигао је у Србију маја месеца 1846. године, за време владавине кнеза Александра Карађорђевића, али пошто је тражио д4а буде постављен у Ужицу, у чијој је околини било доста противника Карађорђевића, одмах је постао сумњив и није добио државну службу. Када је већ помислио да се врати, добио је позив од Аврама Петронијевића, председника владе, који је имао фабрику стакла у околини Јагодине, да привремено прими службу лекара, да би радио на сузбијању заразе трбушног тифуса, која се ширила међу радницима фабрике. Панчић је пристао. Био је на тој дужности пола године и са успехом је одрађивао свој посао.

Радећи у Јагодини у исто време упознао се са летњом и јесењом флором Јагодине, Белице и Црнога Врха. Становници Јагодине су заволели Панчића као савесног лекара и племенитог човека, а када је Панчићу понуђено место физикуса у Неготину, Јагодина је желела да задржи Панчића. У томе је и успела и Панчић је у фебруару 1847. године постављен за контрактуалног лекара и физикуса Јагодинског округа. Започета испитивања наставио је, обиласком Темнића, Левча и манастира Љубостиње. Око половине јуна ишао је у Алексиначку бању одакле се први пут попео на Ртањ и Озрен. Исте године је затражио отпуст из аустријског поданства траживши пријем у српско поданство. Том приликом је прешао у Православну веру и променио је крштено име из Јосип у Јосиф. Крајем 1847. године добио је премештај у Крагујевац и постављен је за привременог окружног физикуса. За време боравка у Јагодини Панчић је одлазио и у Ћуприју и ту је упознао Људмилу, ћерку барона инжењера Кордона, коју је у Крагујевцу испросио и у јануару 1849. године венчао се у православној цркви у Ћуприји.

Научна каријера[4)]

Јосиф Панчић је 8. јануара 1850. године примљен за члана Друштва српске словесности, а у 1853. године је постављен за професора природних наука у Лицеју, најпре за професора по уговору, а 1854. године примљен је у српско поданство и постављен је за редовног професора у Лицеју и члана Друштва српске словесности, иако до тада није, сем докторске дисертације, имао ниједан публикован научни рад. Постављен је за професора само на основу сазнања и уверења да је он најбољи познавалац флоре Србије. У Великој школи, Панчић ће радити до краја живота. Био је ректор Велике школе у периоду 1868-1872, а председник СКА у периоду 1887-1888. године.

Споменик Јосифу Панчићу у Студентском парку у Београду

Као универзитетски професор Панчић се посветио проучавањима из области ботанике, зооло-

4 Научна каријера Јосифа Панчића, као и подаци о библиобрафијама, биографијама и некролозима на сајту САНУ-а: http://www.sanu.ac.rs/Clanstvo/lstClan.aspx?arg=410

гије и геологије. За 42 године проучавања природе Србије објавио је 42 научна рада. Својим најзначајнијим делом „Флора Кнежевине Србије" Панчић ће сврстати Србију у ред ретких земаља са великим степеном истражености флоре. Током вишегодишњег рада открио је 102 и описао 2.176 биљних врста.

Јосиф Панчић био је члан у следећим ученим друштвима:

- Друштво српске словесности,
- Српско учено друштво
- Први председник и редован члан Српске краљевске Академије наука (СКА),
- Regia societas botanica ratisbonenbis,
- Српско Археолошко друштво,
- Српско лекарско друштво,
- Певачко друштво
- Друштво за пољску привреду.
- Почасни члан баварског друштва Polichia, Подринске Слоге и Алексиначке читаонице;

Јосиф Панчић био је Дописни члан у следећим ученим друштвима:

- Југословенске Академије наука и уметности,
- Угарске Академије наука,
- Бранденбуршког ботаничког друштва,
- Бечког геолошког института и јестаственичког друштва у Шербуру, и зоолошког ботаничког друштва у Бечу.

Откриће оморике

Јосиф Панчић је за Оморику, као четинар који се разликује и од јеле и од смрче, први пут чуо у ужичком крају 1855. године, али није успео да је пронађе приликом прве посете овим крајевима 1856. године. Зато је 1865. године наредио да се за потребе Велике школе из Западне Србије доставе гране са шишаркама свих четинара и ту су се нашле и две гране Оморике, али није забележено одакле су донете нити ко их је послао. Узалудно је било тражење од среског начелника у Бајиној Башти да му се напише тачна локација дрвета са којих су скинуте гране Оморике, јер му је одговорено „да није забележено, киме су и откуд донесене". Већ следеће године кренуо је са својим ученицима на научну екскурзију по Западној Србији и опет је није пронашао, иако је ишао путем који је пролазио поред природних станишта Оморике. Панчић Оморику, под тим народним именом, спомиње први пут у својој чувеној књизи Флора кнежевине Србије (1874). На крају

Место где Јосиф Панчић открио Панчићеву оморику у селу Заовинама

Оморика је пронађена у селу Заовинама у засеоку Ђурићи, 1. августа 1875. године, после 20-годишњег трагања, а проналазак је објављен на немачком језику у чланку под називом „Један нови четинар у Источним Алпима", а опис биљке је написан по стандардима тадашње науке на латинском језику. Одмах је започело оспоравање, у научним круговима, да се ради о новој врсти која је по Панчићу названа Picea omorica P, а који јој је често тепао „ледена лепотица", јер представља реликт из Леденог доба. Оморику је Панчић сматрао врстом бора (Pinus), а нешто касније природњак Пуркине ју је пребацио у род смрча односно (Picea). Панчић је успео да лоцира нека природна станишта Оморике, а Карло Мали 1934. године открио је најинтересантније налазиште Панчићеве оморике на локалитету „Црвени поток" или „Тепих ливада", што представља једини до сада познати налаз Оморике на тресетишту. Свако стабло Панчићеве оморике, као и природна станишта су под заштитом државе, а најзначајнији су резервати природе: Звезда, Црвени поток, Караула Штула, Црвене стене, Љути брег, Било и Подгорушица.

Панчићева оморика

Значај проналаска Оморике је у томе што ова врста четинара, која је пре леденог доба живела на широком простору, преживела ледено доба у окуци реке Дрине од Бајине Баште до Вишеграда. Откриће Оморике је значајно због проучавања филогенетског развоја биљног света Европе. Година када је Панчић открио Оморику није недвосмислено утврђена јер он у својим радовима наводи 1875. и 1877. годину као године када ју је први пут угледао. За прву годину сачувао је опис да када је „препознао као тражену Оморику, а ја и моји млађи сарадници поздрависмо се веселим ускликом", док се опис виђења из 1877. године нешто разликује: „Нађем се у Заовинама, недалеко од куће пок. попа Ђоке, пред омањом групом непознатих ми четинара, окићених на врху мноштвом шишарица. Запитам сељаке који су ме у том путу пратили, да ли то неће да буде тражена оморика, а то ми један од њих потврди са том примедбом, да је он са тог дрвећа скинуо гране, што су пре неколико година у Београд послате..."[5)]

Крај живота

Јосиф Панчић је умро 25. фебруара 1888. године усред рада, ведар, свестан и прељежан. Предговор за „Ботаничку башту" довршио је пред смрт на неколико дана. Жељу да буде сахрањен на врху Копаоника испунили су му планинари и САНУ 7. јула

5 О проналаску Панчићеве оморике и путовањима Јосифа Панчића по ужичкој нахији видети више у Драган Гезић, Панчићева путовања са лицејцима по ужичкој нахији и откриће оморике, Ужички зборник 21 (1992) Ужице, стр. 107-124

1951. године, његови земни остаци и остаци супруге Милеве, сахрањени су у ковчегу направљеном од Панчићеве оморике у Маузолеју на врху Копаоника. Врх Копаоника од тада носи име по њему, Панчићев врх (2017 м/нв), а не Миланов врх како је носио име по краљу Милану од 1882. године. На Копаонику Панчић је био први пут 1851. године, а последњи 1886. године, у 72 години живота.

Маузолеј[6)]

Маузолеј је грађен од копаоничког гранита, а на чеоној страни стоји плоча у којој је уписан следећи текст:

Остварујући завет Панчићев, преносимо га да овде вечно почива. Објављујемо и његову поруку упућену српској омладини: „Да ће тек дубоким познавањем и проучавањем природе наше земље показати колико воли и поштује своју отаџбину".[7)]

Панчићев маузолеј на врху Копаоника

Панчићев маузолеј представља први културни споменик на планинама Србије, грађен по пројекту архитекте Владимира Владисављевића у знак обележавања 50 година планинарства Србије 1901-1951. Маузолеј је оштећен приликом Нато бомбардовања 1999. године и данас му је прилаз забрањен, јер простор није очишћен од пројектила. Прилаз је могућ само организованим и унапред договореним групним посетама.

Одликовања

Од одличја Јосиф Панчић је имао:

- Орден св. Саве I степена,
- Таковски крст,
- Крст друштва црвеног крста.

О животу и делу Јосифа Панчића објављено је преко 100 научних радова и расправа, а Завод за уџбенике и наставна средства 1997. године издао је целокупна дела Јосифа Панчића у 10 томова.

6 Водич, нацинални парк Копаоник, 1999; Станиша В. Јовановић, Текст у рубрици Међу нама, Политика од 10. септембра 2003. године

7 Српска академија наука и уметности, Универзитет у Београду Планинарски савез НР Србије, 07. јула 1951. године

БАЈИНА БАШТА

Бајина Башта је варош и истоимена општина у западној Србији, на десној обали реке Дрине и на падинама планине Таре, а налази се на 43° 57' северне географске ширине и 19° 33' источне географске дужине. Општина се налази у Златиборском округу, а према попису из 2011. године у њој живи 26.043 становника од чега у самој вароши 9.133 становника. Седиште општине настало на надморској висини од 257 метара, а Општина има површину од 673 км^2 и 36 насељена места.

Подручје Бајине Баште насељавано је непрекидно последњих 7.000 година. Најстарије досада познато насеље потиче из периода Старчевачке културе раног неолита, најстарије земљордничке културе Балкана. Насеље је у науци познато као Кременило и налази се на подручју села Вишесаве у непосредној близини саме вароши Бајине Баште. Становници овог насеља бавили су се претежно земљорадњом, о чему говоре орнаменти пронађени на грнчарији. Поред земљорадње становништво се бавило и сточарством. Ископавања током 60-тих година XX века показала су континуитет насеља кроз читав неолит све до самог прелаза у метално доба. Из тог периода потиче насеље Јовин брег, чија грнчарија нам окрива комуникацијске везе овог насеља са становницима Панонније. Део археолошких налаза из Кременила и Јовиног брега дуго времена су били изложени у ходнику ОШ „Рајак Павићевић", али се данас чувају у Народном музеју у Ужицу.[8)]

Илири су такође боравили на овим просторима. О томе нам сведоче налази бакарне секире из Зарожја као и бронзани бодежи из Црвице, накит, оружје и градине у Обајгори и Пилици. Не могу се прецизно локализовати поједина илирска племена, али се са великом вероватноћом може тврдити да су Аутаријати насељавали средњи ток реке Дрине од Бајине Баште до Бачеваца, а по легенди они су дали и име планини Тари. Друга претпоставка говори да је планина Тара добила име по келтском светилишту посвећеном богу Тару. Ни за једну од ових претпоставки нема поузданих доказа осим фонетске сличности са данашњим именом планине. Келти се на просторима западне Србије појављују у IV веку пре н.е, али до данас нису утврђени трагови културе млађег гвозденог доба.

Овај простор се у римско доба налазио у склопу провинције Илирије, а касније у склопу провинције Далмације. Кроз овај крај пролазио је важан римски пут који је повезивао саобраћајни чвор код данашњег насеља Пожеге са римским муниципијумом

8 Историја Титовог Ужица до 1918, књ.1, Титово Ужице 1989, стр. 40-45 и 65-66

Домавијом (Сребреница). На бројним локалитетима пронађени су остаци из римског периода: надгробни споменици, жртвеници, остаци грађевина... Камен од римских споменика често је кориштен од стране локалног становништва као грађевински материјал, па су многи споменици бесповратно уништени. Данас се, у парку поред градског шеталишта, могу видети два римска жртвеника посвећена богу Јупитеру, од којих је један донет са простора Скелана (Општина Сребреница) као и део стуба са храма који је био посвећен истом богу, а који је пронађен на локалитету Црквине. У селу Вишесава налазе се откривени остаци римске виле из периода позне антике, а један жртвеник је узидан и у воденицу Чеде Петковића на реци Пилици.[9)]

У средњем веку овај простор се налазио на периферији рашке државе и на самој граници са Босном. Због тога су малобројни подаци који говоре о овом подручју. Од материјалних остатака постоје неколико рушевина средњевековних утврђења. То су Солотник у селу Солотуши, Ђурићи у Обајгори, у Вишесави и на Рогачичком вису. Ове „градове" Стеван Игњић је сврстао у предфеудални период, а за Солотник постоји народна традиција која га везује за другу четвртину XV века, јер се он у народу назива и Кулина проклете Јерине.[10)] Овај крај остао је у саставу српске средњевековне државе током читавог средњег века. Након абдикације краља Драгутина 1282. године, ови крајеви су остали у саставу територије којима је он управљао. У време феудалне анархије, после смрти цара Душана, овим крајевима је владао прво Војсилав Војиновић, а потом његов синовац жупан Никола Алтомановић. После заробљавања жупана Николе од стране војски кнеза Лазара и бана Тврткa I 1373. године, ови простори око Бајине Баште прикључени су држави кнеза Лазара.[11)]

Из средњег века на подручју Општине Бајина Башта остали су налази на локалитету Црквине (базилика из ранохришћанског периода, поред које је пронађен гроб властелинке датиран у позни средњи век), чија ископавања су започета 1999. године. Налази стећака, надгробних споменика из позног средњег века, раније су везивани за Богумиле, а који представљају посебан облик надгробних споменика карактеристичних за одређени појас западног Балкана. Стећци су номиновани за упис на светску листу културне баштине УНЕСКО-а. Највеће налазиште стећака на простору Бајине Баште су Мраморја у Перућцу и Растишту, а налазе се у још више од 18 села, али њихова истраживања још нису завршена.

После османског освајања српске деспотовине рачански крај улази у састав Соколске нахије, која је 1480. године припојена Зворничком санџаку. Седиште Соколске нахије био је град Соко, а становништво је углавном имало влашки статус. Најпозантији влашки кнежеви на овом простору били су Бакићи. Историју овог краја у XVII веку, али и читаве Србије, обележио је манастир Рача, која је постала културно средиште од прворазредног значаја. Манастир Рачу је по предању подигао краљ Драгутин у XIII веку, а у њему је у XVII веку радила најпознатија преписивачка школа у Срба. Развој манастира и преписивачке школе прекинула је 1690. године Велика сеоба

9 С. Игњић, Бајина Башта и околина до 1941, књ.1, Бајина Башта 1985, стр. 7-8; Ј. Бучић, П. Петровић, Римска вила у Вишесави код Бајине Баште, Ужички зборник 15 (1986), Титово Ужице

10 Ирина супруга деспота Ђурђа Бранковића

11 С. Игњић, Бајина Башта и околина до 1941, књ.1, Бајина Башта 1985, стр. 8-11

Срба под вођством Арсенија III Чарнојевића. Манастир Рача је у потпуности уништен, а монаштво се склонило у Аустрију у Сентандреју, а касније ће обновити манастир Малу Ремету на Фрушкој гори.[12)]

После успешног рата 1716-1718. године Аустрија је добила скоро читаву северну Србију и од ње је формирала тзв. Краљевину Србију. Рачански крај није ушао у њу, а у последњем Аустријско-турском рату Соколска нахија била је ослобођена у потпуности од стране српских устаника и српског добровољачког одреда – фрајкора из Аустрије. Из овог периода са краја XVIII века сачувана је изузетно занимљива црква брвнара у селу Дуб. У време тзв. Кнежинске самоуправе, у последњој деценији XVIII века, хаџи Мелентије Стефановић је искористио права која су Срби у Београдском пашалуку добили и обновио је после једног века манастир Рачу 1795. године.

У припремама за Први српски устанак у рачанском крају посебно су се истицали Јаков Ненадовић и прота Матеја Ненадовић, али и хаџи Мелентије Стефановић, архимандрит манастира Раче. Потоњи, као војвода Соколске нахије, предводио је рачанску војску при опсади Ужица 1805. године. Тек после пада Ужица 1807. године, фронт на Дрини је стабилизован, а рачанска војска је могла да се посвети најважнијем задатку – спречавању упада босанских Турака. Град Соко, средиште Соколске нахије није током устанка могао бити освојен, али је држан под сталном устаничком блокадом. Последња битка у којој су учествовали Рачани у Првом српском устанку била је она на Засавици 1813. године.[13)]

После гушења устанка Турци, који су из рачанског краја избегли у Босну, сада се враћају и свете се становништву овога краја. Овом приликом 1813. године дошло је и до трећег пустошења манастира Раче. У Другом српском устанку Рачани су узели активног учешћа у биткама на Љубићу и Дубљу.

Због заслуга у борбама са Турцима, али и тиме што је два пута обнављао манастир Рачу, хаџи Мелентију Стефановићу је на стогодишњицу смрти подигнут споменик 1924. године, у манастиру Рачи представљен је са мачом у десној и крстом у левој руци.

Део Соколске нахије, који данас припада општини Бајина Башта, имао је 1818. године 25 села и у њима 768 кућа. Први српски кнез Соколске нахије био је Никола Новаковић из села Заглавка и на том положају је остао до 1818. године. Смиривање ситуације после 1815. године није у рачанском крају дуго потрајало, јер су постојала села са хомогеним муслиманским становништвом, тако да се већ почетком 30-их година XIX века повећавао број инцидената међу српским и муслиманским становништвом (спорови око земље, убијање стоке, крађа сена, штете на усевима). Иселавање муслимана било је предвиђено у хатишерифима из 1830. и 1833. године, али се са спровођењем доста одуговлачило. Кнез Милош је покушао да убеди Пљесковчане, становнике највећег муслинаског села у рачанском крају, да се мирним путем иселе у Босну. Одговор је био да се неће иселити „док не буде лешина".[14)]

12 С. Игњић, Манастир Рача, Ужице 1997

13 С. Игнић, Бајина Башта и околина до 1941, књ. 1, Бајина Башта 1986, стр. 21-28

14 исто, стр. 33-41; С. Игнић, Рачански крај у Кнежевини Србији 1815-1860, Ужички зборник бр. 9 (1980) Титово Ужице

Граница аутономне Кнежевине Србије 1830. године ишла је на овом простору реком Дрином до села Бесеровине, а одатле преко планине Таре до Мокре Горе. После Хатишерифа из 1833. године формирана је српско-руска комисија за одређивање границе, која је у овај крај стигла тек 13. јануара 1834. године. Рујански кнез, Јован Мићић, није чекао њен долазак већ је сам обележио границу, а на тај начин утицао је да што већи део припадне Србији. Од сада се појављује и село Перућац као саставни део Соколске нахије, а за села Заовине, Јагоштицу и Мокру Гору ништа се није говорило, мада су она сасвим сигурно припала Србији. То је узбудило вишеградске Турке који су упали у село Заовине и потпуно га опустошили. Овај догађај из фебруара 1834. године узнемиро је читаву Србију, па је кнез Милош наредио концентрацију војске у Подрињу и убрзао преговоре око исељавања Турака. У Рачанској капетанији 1832. године постојала су следећа муслиманска села: Гаочићи, Пљесково (део данашњег града Бајине Баште), Бачевци, Алуга (данас заселак села Растишта), Бесеровина, Шапари (данас засеок села Љештанског), Бушине (данас засеок села Бесеровине), Перућац, Жабљак (део данашњег града Бајине Баште) и Дона (део данашњег села Бачевца). Турци су током преговора поновили напад, па је кнез Милош изгубио стрпљење и послао војску под командом Томе Вучића Перишића, министра војног, којој су се придружиле локалне чете. На граници, у рачанском крају војском је командовао ужички сердар Јован Мићић, а војска је почела присилно да исељава муслиманско становништво преко Дрине. Милош је посебно наредио да се чувају имања оних муслимана који се добровољно исељавали, али и кошеви са храном оних који су то одбијали. Мирним Турцима је одобрено да се после исељења врате и покупе своју летину, док је летина „злих" Турака коришћена за исхрану војске која је била на Дрини. Српска војска је била дисциплинована, а то је било захваљујући репутацији Томе Вучића Перишића који је био познат као прек човек. Београдски везир је саветовао Турке да се не селе, а Али паша Видајић је чак пружао оружану подршку. После 1834. године Турци остају само у граду Соколу (до 1862) и у селима Сакар и Мали Зворник (до 1878). Муслимани који су напуштали Србију имали су право да продају имање и да им се новац исплати. У манастиру Рачи радила је мешовита комисија за процену и продају муслимаснких имања, а на рачанској скели Турци су требали да долазе и преузимају обештећења. Већина Турака је одбила да прими обештећење надајући се да ће се на имања вратити као што су то учинили и 1813. године. О томе сведочи и чињеница да су многи свој новац оставили закопан у Пљескову. После овога они су се насилно у току ноћи враћали и покушавали да откопају свој новац, због чега је долазило и до оружаних инцидената. Да би се ово спречило убрзо је направљена караула, а и насеље се због страха од упада Турака из Босне формирало нешто даље од реке Дрине, а најбоља земља поред саме реке била је дуго незаузета. Највећи део бивших турских имања припао је становништву које је силазило са околних брда села Вишесаве, Обајоре и Бесеровине, али део земљишта је добило и српско становништво које се интензивно насељавало у то време са Златибора, Црне Горе и Босне и Херцеговине. Због тога долази и до земљишних спорова, а спорове око најбоље земље кнез Милош је претежно пресуђивао у корист до-

сељеника, јер је на тај начин желео да ојача етнички границу према Босни. Незаузета земља је постала општинска, а и поједина села су припајала земљу која се налазила у непосредној близини њиховог атара. Ово исељавање муслиманског становништва омогућило је да се на празном простору турског села Пљескова убрзо развије ново модерно насеље које после 1858. године постало је и седиште среза.[15)]

Становништво Бајине Баште потиче од онога становништва које је у миграторним кретањима попуњавало овај простор после његовог пражњења у Великој сеоби Срба 1690. године. Досељавање се врши сукцесивно са црногорских и херцеговачких брда, из Рашке и источне Босне. Последњи велики талас насељавања је у време устанка у Босни и Херцеговини 1875-78. Бајина Башта је настала на празном простору после 1834. године и без страних етничких елемената (Цинцара и Јевреја) који су узели учешћа у стварањима грађанског друштва многих градова у Србији. Насељеници 1834. године били су сви једнаки и равноправни, а социјално раслојавање се јавља касније. Насељавање становништва је перманентно, али касније се становништво више не насељава ради земљишта, већ због повољног положаја и због безбедности услед присуства органа власти. Јован Цвијић је становништво овог краја сврстао у ерски психички варијатет динарскиг типа.

Соколска нахија је 1834. године претворена је у Соколско окружје, које се делио на Буковичку и Рачанску капетанију, односно Доњи и Горњи крај. Рогачица је била административно средиште Рачанске капетаније, односно среза у периоду 1834-55, мада постоји документ у коме се за 1836. год. наводи да у састав Ужичког округа улази Рачански срез са седиштем у Заглавку. Соколско окружје се 1834. године налазило у саставу Мачванског сердарства, које је имало средиште у Шапцу. Следеће године Рачански срез је премештен у Ужичко окружје, а Азбуковички у Подрињско окружје.

Сретењски устав укида сердарства и уводи 4 војне области, а Срез рачански улази у састав Моравско-подрињске области са седиштем у Алексинцу. Цивилна власт је изједначена са војном, а на челу свих административних јединица стоје чиновници са војним чиновима и униформама (у срезовима капетани). Године 1854. село Заовине је из Златиборског пребачено у Рачански срез.[16)]

Средиште Среза 1855. године је пренето у Ужице, али ни то није било срећно решење, па се оно 1858. године трајно премешта у Бајину Башту, када је Урбанистичка комисија коначно предложила Пљесково као место подесно за средиште Среза. Име новог насеља настаје од једног напуштеног воћњака Баје Османа на левој обали реке Пилице. У почетку оно је означавао само овај воћњак у коме су се окупљали први насељеници, али касније он се преноси на читаво Пљесково и коначно на читаву општину. Име Пљесково се постепено укида и тек од 1872. године ново име ће у потпуности потиснути старо.[17)]

---

15 Г. Шкоро, Исељавање Муслимана и Турака из западне Србије у Босну 1788-1834, Ужички зборник бр. 11 (1982) Титово Ужице; Г. Шкоро, Исељавање Муслимана и Турака из Ужица и Соколске нахије у Босну 1862. године, Ужички зборник бр. 12 (1983) Титово Ужице

16 Р. Познановић, Административно-територијалне промене у региону Титово Ужице 1815-1974, Ужички зборник 8, Т.Ужице 1979. стр. 97-8

17 Цветко Костић, Постанак и развитак „чаршије". Пример чаршије Бајине Баште. Реферат за седницу Научног савета Етнографског института 7. новембра 1956. године. исто Бајинобаштанске новине 75, Бајина Башта јул 2003.

Министарство унутрашњих дела прихватило је предлог Ужичког окружног начелства, а и Државни савет је дао своју сагласност, па је кнез Александар Карађорђевић 12. јула 1858. године издао Указ о оснивању варошице Бајине Баште. Кнез Михаило Обреновић је из нејасних разлога, 16 јуна 1866. године својим Решењем овом месту поновно вратио статус села. После овога уследило је враћање статуса варошице Бајиној Башти, а указ о томе потписао је кнез Милан Обреновић 15. септембра 1872. године.[18)]

На економски процват Среза рачанског највише су утицали трговина стоком и дрвеном грађом (јапијом) као и производња и трговина дуваном, познатим „Бајиновцем". Убрзо је Бајина Башта добила генерални регулациони план, који је 1882. године дорађен, тако да захваљујући томе град има ортогоналну шему улица са пространим правоугаоним тргом. Варошица која је 1866. године имала 66 кућа и 374 становника од којих је 25 било писмено постепено прераста у типичну варошицу тога доба у Србији.

У балканским ратовима и Првом светском рату Рачани су учествовали у саставу IV пешадијског пука Стеван Немања, а на простору Среза рачанског дејствовале су 1914. и 1915. године јединице Ужичке војске. Рачани су тешко поднели аустроугарску окупацију која је била јако строга. Ослобођење ужичог краја извршила је Тимочка дивизија из састава 2. српске армије последњих дана октобра 1918. године.

И поред видног развоја Бајина Башта је све до почетка XX задржала сеоски карактер услед великог прилива становништва из околних села. За Бајину Башту је веома важна била година 1918. када је река Дрина престала бити граница и када се „отворила Босна". Бајина Башта је тада постала центар и за 6 општина које су биле са леве обале реке Дрине и које су 1926. гододине спојене са Бајином Баштом мостом.

Према писању међуратне штампе у Срезу рачанском живело је 16 милионера („племића") што је према броју становника било највише у читавој Краљевини Југославији. Због тога не треба да чуди чињеница што је Срез рачански имао чак три новчана завода. Најбогатији грађани основали су још 1908. године Грађанску штедионицу, 1924. године основана је Трговачка банка, а политички сукоби радикала и демократа довели су до тога да се већ 1926. године формира и трећи новчани завод – Индустријска банка. Бајинобаштенска индустријска банака АД имала је за превасходни циљ експлоатацију шумског богатства планине Таре, изградњу хидроелектране у Перућцу и повећање производње дувана.[19)]

У Краљевини СХС / Југославији Срез рачански је припадао Ужичкој области, а онда од 1929. године Дринској бановини са седиштем у Сарајеву.[20)]

Рат је 1941. године у рачански крај довео Немце, али Бајина Башта није дуго чекала да их се отараси. Већ 12. септембра 1941. године Бајина Башта је ослобођена од стране Рачанске чете Ужичког НОПО-а. Најжешће борбе вођене су код локалне болнице у

18 С. Игњић, Постанак варошице Бајине Баште, Ужички зборник 7 (1978) Титово Ужице.

19 С.Игњић, Бајина Башта и околина I до 1941. стр. 142-148

20 Р.Познановић, наведено дело, стр. 110-111

којој је била смештена немачка војна посада. Командант Рачанске чете био је Душан Јерковић, касније командант Ужичког НОПО, који је погинуо у Бици на Кадињачи 29. новембра 1941. године.[21)] Убрзо после ослобођења Среза формиране су још 3 рачанске чете, које су после пада Ужица ушле у састав Рачанског батаљона, који је расформиран 16. децембра 1941. године.[22)] Као део слободне Ужичке републике Бајина Башта је бомбардована од стране Немаца 16. и 17. новембра 1941. године, када је знатно оштећена зграда Дуванског монопола, а било је и људских жртава.[23)]

У току рата Бајина Башта је било место прихвата бројних избеглица из НДХ. Део избеглица је потом упућиван у унутрашњост Србије, посебно деца, али знатан број провео је избегличке дане у породицама Среза рачанског.[24)]

Током рата на простору Среза рачанског поред окупаторских војника оперисали су и одреди Рачанске четничке бригаде[25)] и одреди Димитрија Љотића. После слома Ужичке републике из Крагујевца у Ужице је премештен 10. добровољачки одред Димитрија Љотића који је антипартизанске активности у пролеће 1942. године кординирао са четницима Једимира Дангића из Братунца. Овај одред је маја 1942. године стављен под директну команду немачког пука стационираног у Бајиној Башти. После реорганизације Љотићевих одреда, крајем 1942. године, од њих је формиран Српски добровољачки корпус, чији 4. батаљон је од пролећа 1943. године имао задатак да спречава упаде партизанских јединица из источне Босне. Од немачке команде добио је „одрешене руке „по питању четника Драже Михаиловића који би им се нашли на путу. Сукоб Четника и Љотићеваца обележио је читаву 1943. годину на овом подручју, а тада почиње терор и убиства по селима Среза рачанског већег обима него раније. Ни четничко убиство команданта 4. батаљона Милоша Војиновића – Лаутнера у Сечој Реци није било сметња да се антипартизанске активности међусобно координирају од краја 1943. године.[26)]

По одласку 7. СС дивизије у Босну бугарска окупациона зона је проширена до реке Дрине, те је бугарска војска у ове крајеве стигла 18. јануара 1943. године. Као освета за ослободилачке активности партизанских и четничких одреда усмерене против немачких и бугарских јединица окупатор је често прибегавао казненим експедицијама, а тога није била поштеђена ни територија Среза рачанског. Најмасовнија немачко-бугарска казнена експедиција била је она од 15. и 16. октобра 1943. године кад је укупно извршено: 21 убиство, 459 мучења, 31 интернирање у Бањички логор или Немачку, 664 спаљених домова, а све је то било праћено пљачком. Овом приликом била су погођена села: Заовине, Растишта, Солотуша, Пилица, Придоли, Обајгора, Вишесава,

21 С.Обрадовић, *Рачани у Народноослободилачком рату*, Бајина Башта, Београд 1969. стр. 74-77

22 исто стр. 92-106

23 исто стр. 96-7

24 Г.Шкоро, *Избеглице и пресељеници у ужичком округу 1941-45*, Ужички зборник 20, Ужице 1991. стр. 135-159

25 М.Лукић, *Златиборски четнички корпус трагом докумената*, Ужички зборник 23 (1994) Ужице стр. 159-161

26 М. Стефановић, *Љотићев покрет „Збор" у Ужичком крају. Прилог изучавању*, Ужички зборник 16 (1987) Титово Ужице, стр. 259-322

Црвица, Костојевићи, Сјерач, Дуб и Заглавак. Ово је била одмазда за напад Рачанске четничке бригаде под командом Добросава Ордагића, 26. септембра 1943. године, у селу Пилици на месту званом Панин поток, на Немце и Бугаре, који су камионима превозили 20 талаца похапшених у Бајиној Башти. Том приликом четници су убили 7 Немаца и 9 Бугара и запалили им 5 камиона.[27)] После овога четници су преузели власт у Бајиној Башти и држали је 15 дана.[28)]

Панорама Бајине Баште - поглед са Црвене стене

Крајем 1943. године постојао је покушај партизана да се из источне Босне пробију на подручје западне Србије, али су после почетног продора ипак претрпели неуспех. То је присилило Недића, Михаиловића и Љотића да присније сарађују, али ни то није спречило јединице НОВЈ-а да крајем лета и у јесен 1944. године изврше продор у јужну и западну Србију. Последњи јачи отпор четници су пружили 9. септембра на Јеловој гори, где су повукли своје елитне јединице. Одбраном је командовао лично Дража Михаиловић, али су четници претрпели тежак пораз.[29)] Бајина Башта је понов-

27 М. Лукић, *Казнене експедиције у ужичком крају 1941-44. године*, Ужички зборник 22 (1993) Ужице, стр.102-3 исто М.Лукић, *Златиборски четнички корпус II*, Ужички зборник 24 (1995) Ужице, стр. 308-10.

28 С.Обрадовић, наведено дело. стр. 119

29 М.Лукић, Златиборски четнички корпус II, стр. 311-29. исто Ж.Марковић, Ужички округ у рату 1944-45. године, Ужице 1995. стр 71

но ослобођена 7. септембра 1944. године[30)], од стране партизаснких снага, а крајем октобра четници из правца Љубовије су напали на Бајину Башту и заузели је. Партизанске јединице су поновно заузеле Бајину Башту, али су је морали напустити 12. новембра када су се преко овог простора повлачиле јаке немачке снаге из правца Грчке, тако да је коначно ослобађање овог краја било тек 18. децембра 1944. године.[31)]

По ослобођењу приступило се формирању партијске организације и других организација НОП-а, образовању органа народне власти и војно-позадинских власти. За команданта места у Бајиној Башти одређен је Спасан Јовановић, заменик му је био Светислав Павићевић, а политички комесар команде места од новембра 1944. године био је Ратомир Нинчић.[32)] На основу аката Главног НОО и Председништве АСНОС-а успостављају се сеоски (месни), општински, сремски и окружни НОО. На подручју Среза рачанског формиран је 31 сеоски НОО са 218 одборника.[33)] Паралелно са успостављањем власти врши се мобилизација у два Рачанска батаљона која су били део Ужичког НОПО-а и за попуну других јединица. Укупно у Срезу рачанском мобилисано је у јесен 1944. године око 1.300 бораца.[34)]

После рата Законом о административној подели Србије[35)] је поновно формиран Ужички округ коме је припадао и Срез Рачански. Према попису из 1931. године Срез рачански је имао 28.348 становника и 4.825 домаћинстава.[36)] Први послератни попис из 1948. године говори да у Срезу рачанском живи 34.183 становника и 5.982 домаћинстава, односно скоро 5.000 више него 1931. године и поред великих губитака у току рата.[37)] У току рата страдало је 7.246 лица напростору Ужичког округа од којих 942 је живело у Срезу рачанском.[38)] У борбама крајем 1944. године и током 1945. године из Среза рачанског погинуло је 137 бораца од којих су 2 биле жене.[39)]

Срез рачански постојао је до 1955. године када је седиште среза пренето у Титово Ужице, а од територије бившег Среза рачанског формиране су 4 општине са седиштима у Бајиној Башти, Рогачици, Перућцу и Злодолу. Веома брзо дошло до обједињавања ових општина у две са седиштима у Бајиној Башти и Костојевићима, да би на крају, 1960. године поновно била оформљена јединствена општина са седиштем у Бајиној Башти.[40)]

30 С. Обрадовић, н.д, стр. 125

31 исто стр. 126-7

32 исто стр. 125

33 Ж.Марковић, Ужички округ у рату 1944-45. године, стр. 114

34 исто, стр 69-70

35 Закон о административној подели Србије Службени гласник НРС, бр. 28 од 9. септембра 1945.

36 Р. Познановић, Становништво ужичког краја у пописима 1866-1981, Ужички зборник 12 (1983) Титово Ужице, стр. 276-81 и С.Стаменић, Попис житеља рачанскох краја 1863. Остали збирни пописи по насељима, Бајина Башта 2004. стр. 339; Стаменић наводи другачији број домаћинстава 1948 (593)

37 исто стр. 344

38 Ж.Марковић, Ужички округ у рату 1944-45. године стр. 150

39 исто стр.168

40 С. Игнић, Бајина Башта и околина 1945-1985, књ. 3, Бајина Башта 1986, стр. 35-56

ИСТОРИЈАТ ОБРАЗОВАЊА У БАЈИНОЈ БАШТИ

Прва школа на простору Среза рачанскога била је она у Рогачици, која је отворена школске 1832/33. године. Она је врло кратко радила, јер је вероватно већ следеће године и прекинула свој рад. Наредна школа је она која је радила у селу Рачи и која је отворена школске 1836/37. године. Ова школа је радила до 1843. године, када је поново отворена школа у Рогачици школске1844/45. године. Прва школа, која је радила у Бајиној Башти, основана је 25. септембра 1853. године, а први учитељ био је Мирко Вукашиновић. Школа је радила у згради Примирителног суда Општине вишесавске све до 1860. године, када је премештена у закупљену кућу Алексе Вукашиновића. За потребе школе Општина бајинобаштанска 1899. године купила је механу Васе Илића, а претходно је у Бајиној Башти 1890. године отворена и Женска основна школа. Законом о народним школама из 1904. године уведено је шестогодишње основно образовање с тим да су прва четири разреда обавезна, а V и VI разред се изучавају „према могућности и потребама". Зграда од тврдог материјала није се градила, јер није било консензуса око места за градњу (власти за манастир Рачу, а Црква је против). Министарство просвете је коначно донело решење да се школска зграда ипак гради у Бајиној Башти, чији план је одобрен 1856. године од стране Министарства градње. Материјал који је био прикупљен за градњу школе употребљен је 1858. године за градњу зграде Среског начелства. Коначно зграда за основну школу сазидана је 1931. године у неокласичном стилу и представљала је за то време најмодернији тип школа које су се градиле и у Београду. Доградња ове зграде извршена је у периоду од 1958. до 1963. године, а просторије основне школе користили су: Женска занатска школа (1926-30), Грађанска школа (1938-41), Економска школа (1961), Школа ученика у привреди (1962/67) и Гимназија (1967-75).[41)]

После Првог светског рата у Бајиној Башти почињу да се оснивају и средње школе. Једна од њих била је и Женска радничка школа, која је основана од стране подружнице Женског друштва 1919. године, а прва управница била је Софија Мих. Миловановић. Школа је радила у приватној кући Живорада Савића, а школа је осим општих предамета имала и предмете из женског ручног рада: кројење, шивење... Школа се издржавала од сопствених прихода, школарине, подршке Подружнице Женског друштва. У каснијем периоду плате особљу плаћало је Министарство трговине и индустрије, а школу је издржавала Подружница женског друштва, да би коначно 1926. године постала државна школа и од тада се настава одвијала у згради Основне школе. Тада је добијен и коначни

[41] С. Игњић, Бајина Башта и околина до 1941, књ. 1, Бајина Башта 1985, стр. 361-404

назив Женска занатска школа. Због сукоба школе и управитеља Основне школе школа ће радити у приватној згради. Пред почетак Другог светског рата школа је почела са радом у новој згради, а то је данас зграда Катастра у Бајиној Башти.[42)]

Одлуком Управног одбора трговачко-занатлијске омладине основана је Трговачко-занатлијска школа у Бајиној Башти. Школа је основана са циљем да школује квалификоване кадрове за потребе привреде. Да би ова школа почела са радом изабран је Школски одбор у чији састав су ушли угледни трговци и привредници из града. Школа је почела са радом школске 1925/26. године, а интересовање ученика било је велико. Школа је радила у згради Основне школе и то четвртком поподне, осталим данима увече и недељом пре подне. Први управитељ школе био је Живојин Јокић, а наставу су изводили учитељи Основне школе. У првом разреду су изучавани општеобразовни предмети, а од наредног разреда изучавани су стручни предмети везани за поједина занимања: књиговодство, технолохија материјала, физика, хемија, обртничко право, коресподенција, хигијена, нацртна геометрја итд. Школа је радила до почетка Другог светског рата. Ову школу похађали су између осталих и неки истакнути учесници партизанског покрета: Миленко Топаловић, Миодраг, Љубиша и Ратомир Нинчић.[43)]

Грађанска школа у Бајиној Башти 1938-1945

У Краљевини Југославији после завршене четворогодишње основне школе могло се наставити у двогодишњој Вишој народној школи, некој занатлијској школи или стручној школи и у грађанској школи. По Закону о грађанским школама задатак ових школа био је: да ученицима поред социјалног васпитања и у „духу државног и народног јединства и верске трпељивости", пруже опсежније опште образовање од оног у вишим народним школама. Ученике су припремали за пољопривредна, трговинска и занатско-индустријска занимања; ученике припреме за средње стручне школе. Грађанске школе имале су ранг нижих средњих школа. Грађанске школе су школовале малог занатлију, трговца или пољопривредника, биле су и припрема за неку другу средњу школу, а свршени ученици су могли бити и неки чиновници али и наставити школовање попут ученика нижих гимназија.У грађанским школама учио се 21 предмет, а био је обавезан и један страни језик, књиговодство и коресподенција, поуке из индустрије и трговине са основама политичке економије, стенографија, дактилографија, основи законодавства и др. Програм у прва два разреда био је истоветан у свим грађанским школама, а од III разреда програми су се разликовали у зависности од смера школе.[44)]

Општински одбор у Бајиној Башти упутио је Министарству просвете молбу за оснивање средње школе. Стручна комисија прегледала је просторије у згради Основне школе које су биле одређене за рад нове школе, па је у свом записнику констатовала да су услови за рад школе добри. За рад школе биле су одвојене 2 учионице и једна

42 исто стр. 405-408

43 С. Игњић, Бајина Башта и околина до 1941, књ. 1, Бајина Башта 1986, стр. 409-411

44 Раде В. Познановић, Средње школе у региону Титово Ужице до наших дана, УЗ 11 (1982), Титово Ужице, стр. 78; Будимир Ђокић, *Државна грађанска школа 1933-1945*, 75 година пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 41-45

просторија за канцеларију. Након овога Просветно одељење Дринске бановине је обавестило Министарство просвете да су испуњени услови за почетак рада школе. Након тога је Министар просвете, Димитрије Магарашевић, 17. септембра 1938. године потписао решење о оснивању Државне мешовите грађанске школе у Бајиној Башти, која је била пољопривредног типа и у којој се изучавало књиговодство и коресподенција, пољопривреда и домаће газдовање.[45)] У првој школској 1938/1939. години уписан је само први разред са 2 одељења укупно 31 ученика. Школарина за ову школу плаћана је сразмерно висини пореза који је породица плаћала, а поред школарине ученици су на почетку школске године плаћали и таксе за: здравствену заштиту, ђачку књижицу, црвени крст и годишњи извештај. За вршиоца дужности управитеља школе постављен је Душан Јоксимовић. Од следеће школске године школа је имала 2 разреда, са 37 ученика у I разреду и 43 ученика у II разреду. Од те године управитељ школе био је Душан В. Павловић. У школи су се школовала углавном деца имућнијих родитеља: трговаца, чиновника и занатлија. У оквиру школе радила је Заједница дома и школе на челу са председником Управног одбора Радивојем Ђорђевићем, књиговођом Индустријске банке, која се бринула о материјалном обезбеђењу школе и која је покренула иницијативу за подизање школске зграде. Чланови зајединице били су сви родитељи. Приходи заједнце били су од чланарине, ученичких приредби и добровољних прилога.[46)]

Наставни план грађанске школе пољопривредог смера	
1.	Наука о вери са моралним поукама
2.	Српски језик
3.	Страни језик
4.	Народна историја са најважнијим догађајима из опште историје
5.	Земљопис Краљевине Југославије са основама земљописа суседних и других земаља и континената
6.	Рачун
7.	Геометрија са геометријским цртањем
8.	Књиговодство и коресподенција
9.	Физика
10.	Хемија са минералогијом
11.	Ботаника, зоологија са антропологијом
12.	Хигијена
13.	Поуке из пољопривреде, индустрије и трговине
14.	Поуке са грађанским правима и дужностима
15.	Слободно и занатско цртање
16.	Лепо писање
17.	Стенографија и дактилографија
18.	Домаће газдовање
19.	Музичко васпитање
20.	Гимнастика
21.	Ручни рад

45 Будимир Ђокић, *Државна грађанска школа 1933-1945*, 75 година пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 54

46 С. Игнић, Бајина Башта и околина до 1941, књ. 1, Бајина Башта 1986, стр. 412-413; Будимир Ђокић, *Државна грађанска школа 1933-1945*, 75 година пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 52

Још пре избијања Априлског рата[47)] одлуком Министарства просвете, 31. марта 1941. године, прекинут је рад у свим школама. Рад у Грађанској школи у Бајиној Башти био је у пекиду од 1. до 19. априла 1941. године. Одлуком Министарства просвете од 24. маја 1941. године школска година је окончана, а оцене закључене према затеченом стању или уколико их нема „према своме нахођењу", с тим да ученицима који су имали до две слабе оцене разредно веће је поправљало оцену и константовало да су завршили разред. За ученике VIII разреда по могућству требало је организовати матурске испите. У току Другог светског рата образовни систем је наставио са својим радом, али у измењеним условима. Србија је била под окупацијом и образовно-васпитни рад се одвијао под сталном и строгом контролом окупаторских и квинслиншких власти. Тако је било и на простору Среза рачанског. Наставни планови и програми основних и средњих школа претрпели су промене у интересу нових владара Србије. У средњим школама смањен је фонд часова из скоро свих предмета, а уместо француског уведен је немачки језик као обавезни предмет још од I разреда. Сви наставници који су предавали немачки језик имали су одређене привилегије, и то: нису могли бити послати на принудни рад, мобилисани нити премештени без одобрења немачких власти.[48)] Измене у наставном плану и програму вршене су у складу са фашистичком идеологијом и васпитањем омладине у „националном духу", због тога су измене у програму природних наука биле минималне, а највише су трпеле друштвене науке, пре свега историја, веронаука и књижевност. Ученици су поред школских задатака били обавезни да заједно са својим наставницима присуствују црквеним службама и редовном причешћивању. Велики проблем у нормализацији просветног система била је чињеница да су многи просветни радници били одведени у заробљеништво или као национално непоуздани отпуштени су из службе. Са друге стране немали део просветних радника напустио је службу и одметнуо се од власти. На једном списку таквих просветних радника, који је Велибор Јонић, комесар Министарства за просвету, доставио Министарству унутрашњих послова 1. јуна 1941. године, налази се и име учитеља Богдана Пешића из Оклеца и Левиа Морица из Доње Црвице. У неколико наврата Министарство просвете је тражило од управитеља школа да се из службе уклоне наставници који су познати по томе да су симпатизери комуниста.

Следећа школска 1941/1942. година почела је са великим проблемима услед устанка и борби које су се водиле на простору Среза рачанског. У Грађанској школи рад је почео 10. септембра 1941. године, али је већ следећег дана прекинут „услед прилика у месту". Ове школске године било је уписано 120 ученика, а Срез рачански је од 12. септембра био део слободне устаничке територије. У јесен 1941. године велики број просветних радника узео је активног учешћа у устаничким редовима. Поменућемо само неке који су били командири рачанских партизанских чета: Душан Јерковић, Рајак Павићевић, Танасије Таса Милосављевић, Благомир Туцовић, Илија Грбић, Адам

47 Више о просветним приликама у ратно време у Милутин Пашић, *Школство и просвета у Ужичком округу од 1941. до 1944. године*, Ужички крај у НОР-у и револуцији 1941-1945, Титово Ужице 1989, стр.95-115

48 Будимир Ђокић, *Државна грађанска школа 1933-1945*, 75 година пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 59

Терзић или чланови Народних одбора: Димитрије Симеуновић председник НОО у Солотуши, Светозар Бешовић председник НОО у Пилици, Миодраг Вељковић предсеник НОО у Рачи, Страхиња Николић члан СНОО у Бајиној Башти, Љубица Пенезић члан СНОО у Бајиној Башти, или Милорад Милета Селаковић, командант Среске организације Драже Михаиловића и др. Због тих, али и због других разлога настава у I полугодишту школске 1941/1942. године на подручју читавог Ужичког округа није извођена, па је Министарство просвете[49)] 29. децембра 1941. године продужило I полугодиште до 15. марта 1942. године. Полугодиште је окончано полагањем испита из појединих предмета. У Грађаснкој школи у Бајиној Башти је припрема ученика за полагање испита почела је 10. фебруара 1942. године. Ученици I и II разреда долазили су у школу понедељком и четвртком, а ученици II и IV разреда уторком и петком, по питања и упуства како да их савладају. Испити су одржани од 20. до 25. марта 1942. године.[50)] Почетком 1942. године после притиска Министарства извршено је разврставање ученика по критеријуму националне поузданости у неколико категорија. Ученици коју су били сврстани у категорију „комунисти, организовани и неорганизовани, симпатизери и сарадници„ били су предложени за искључење из школе без права на полагање испита. Истовремено ученици који су ступили у добровољачке одреде Димитрија Љотића имали су привилегован положај приликом завршавања школске године. Окружни начелник одредио је и анкетну комисију за испитивање националне исправности и поузданости свих просветних радника у округу. На бази рада ове комисије Окружно начелство је предложило да се из Грађанске школе у Бајиној Башти преместе: Никола Вученов, Милена Николић и Викторија Јовановић, јер су се „због присилног рада код партизана, компромитовали у месту у којем служе". За ове наставнике није било довољно основа да буду уклоњени из службе.

У Грађанској школи у Бајиној Башти у школској 1942/1943. године било је уписано 73 ученика, и то: у I разред 20, у II разред 18, у III разред 14 и у IV разред 21 ученик. Настава је извођена у згради Народне основне школе у 3 учионице и 2 канцеларије од којих се једна користила као учионица. У школи је радило 8 сталних наставника и 5 сарадника.[51)]

*

Почетком 1945. године на челу просветне службе у Србији налазило се Повереништво просвете при Председништву АСНО Србије. Оно је руководило и контролисало рад свих просветних установа и органа, који раде на народном просвећивању и школству и осталим културно-просветном установама. После формирања владе НР Србије, 9. априла 1945. године, овај посао је преузело Министарство просвете. При сваком окружном одбору постојало је Просветно одељење, на челу са окружним Просветним референтом, који је у исто време био и члан ОНОО-а. При сваком срезу постојао је Просветни одсек, који је био део СНОО, на челу са Среским просветним референтом. Поред њега постојали су Школски инструктори. При МНО-има постоја-

49 Министарство просвете. Одељење за наставу, IV бр. 8504 од 29. децембра 1941. године

50 Архив Србије (АС), Министарство просвете, ф. 7, док 23

51 АС, Министарство просвете, ф. 23, док 177, ф. 20, док 202 и ф. 20, док 50

ли су Месни просветни референти, који су контролисали рад школа на територији свог одбора. На челу гимназија и учитељских школа налазио се директор, а на челу грађанских и основних школа управитељ. Управитеље грађанских школа постављало је Повереништво односно Министарство просвете. Личне издатке наставника сносило је Повереништво просвете, а материјалне трошкове месни одбори, а за средње школе помоћ су могли да пружају и окружни одбори.[52)] На челу Просветног одељења ОНО-а први просветни референт био је Живојин Радуловачки, а у Бајиној Башти Љубица Пенезић.

Грађанска школа почела је да ради 5. фебруара 1945. године и била је прва средња школа која је обновила свој рад на простору Ужичког округа[53)]. Раније школа је радила у приватној кући и у згради Основне школе. Власти су успеле да ослободе у згради Основне школе, до краја фебруара 1945. године за наставу две учионице и једну канцеларију. Било је потребно у потпуности обновити учила и намештај школе. Школске збирке су биле у потпуности уништене, а у Бајиној Башти није било могуће набавити ништа од тога, тако да је управитељ Грађанске школе морао да тражи помоћ од Просветног одељења ОНО-а из Ужица.[54)] Крајем јануара, када су вршене припреме за обнову рада Грађанске школе на дужност се јавило само троје наставника: Цветко Милосављевић, Мирослава Божиновић и Павла Петернел. Павла Петернел радила је до почетка фебруара 1945. године у Пореској и Катастарској управи, а Мирослава Божиновић била је политички комесар болнице, а Цветко Милосављевић радио је у Среском народном одбору.[55)] Упис ученика извршен је од 1. до 3. фебруара 1945. године, али због нередовних прилика у Срезу рачанском, ученици су уписивани током читавог месеца фебруара.[56)] На почетку Грађанска школа је уписала79 ученика, да би тај број нарастао до 101 ученика. Ученици су распоређени у 4 одељења, а наставу су у почетку изводила 3 наставника, од тога један наставник и две наставнице,[57)] а до краја школске године број се повећао за још две наставнице, Јелену Зердевић и Анђелију Огњановић и наставника Божидара Ристића. Почетком марта 1945. године управитељ школе је тражио да се у Грађанску школу пошаљу наставници: српског језика, историје и земљописа, математике, пољопривреде и вештина. Овај захтев

52 Историјски архив Ужице Окружни народни одбор Ужице Просветно одељење (у даљем тексту ИАУ ОНО ПО) 1945, ф. 1 - Организација просветне службе у Србији - Председништво АСНО Србије. Повереништво просвете бр. 206 од 24. јануара 1945. године

53 На територији Окружног народног одбора у Ужицу постојале су 4 школе које су сматране средњим школама: Ужичка мешовита гимназија, Учитељска мешовита школа у Ужицу, Нижа реална гимназија у Пожеги и Грађанска мешовита школа у Бајиној Башти. Прва је рад обновила школа из Бајине Баште, а затим Гимназија из Пожеге 12. марта, потом Ужичка гимназија 19. марта и на крају Учитељска школа 26. марта 1945. године (ИАУ ОНО ПО 1945, фасцикла 1 - Статистички подаци о средњим школама у Ужичком округу К. бр. 615 од 10. априла 1945)

54 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Мешовита државна грађанска школа бр. 77 од 30. априла 1945. године

55 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај Среском народном одбору – Државна мешовита грађанска школа бр. 28 од 2. марта 1945. године

56 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај Среском народном одбору – Државна мешовита грађанска школа бр. 28 од 2. марта 1945. године

57 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Статистички подаци о средњим школама у Ужичком округу К. бр. 615 од 10. априла 1945

управитељ је понављао у свим својим извештајима до краја школске године. Да би се ублажиле последице недостатка наставног кадра реонски економ Миљко Костић је одржао неколико предавања из пољопривреде, где је посебу пажњу посветио производњи дувана.[58] Настава је извођена на почетку само у једној, а касније у 2 учионице тако је организована прекодневно, односно разреди су долазили одређеног дана дана и то I разред уторком и суботом, II разред средом, III разред четвртак и IV разреда понедељком и петком. До краја фебруара оспособљена је још једна учионица и разреди су имали по три дана наставу у току седмице,[59] а од 4. јуна сва одељења су долазила свакодневно.[60]

Одлуком Повереништава просвете од 1945. године било је укинуто плаћање школарине у свим средњим учитељским и грађанским школама за све редовне и приватне ученике.[61] У Ужичком округу бригу о свим средњим школама преузео је Окружни НОО.

Школа је започела рад по предратном програму, али са измењеним саражајима. Настава је трпела услед недостатка наставника, просторија, уџбеника, учила, материјала, али се и војска још увек налазила у згради школе. Наставница историје Грађанске школе, Јелена Зердевић, упућена је крајем маја 1945. године на десетодневни курс за наставнике средњих школа.[62] Просветно одељење је организовало курс за наставнике историје средњих школа, јер је настава историје претрпела највише промена у односу на период од пре рата. Курс је трајао од 18. до 30. маја 1945. године, а теме су биле: Политичко стање у Југославији 1918-1941; Национално питање; Историјат НОБ-а и Улога КПЈ у НОБ-у.[63] За остале предмете прихваћени су углавном уџбеници који су кориштени пре рата.[64]

Школа, односно наставници, сарађивали су са новом влашћу. Јелена Зердевић одржала је на Народном универзитету предавање „Односи Срба и Бугара у прошлости и данас", а радила је и у организацији АФЖ-а и синдикалној организацији. Сви наставници Грађанске школе били су чланови подружнице Савеза просветних радника, која је радила на просвећивању народа. Божидар Ристић је радио на пропагирању фискултуре и пољопривредних знања, а 6. јула 1945. године одржао је предавање „Задаци и рад Црвеног крста". Анђелија Огњановић је радила у АФЖ-у и среској кул-

58 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај за месец март 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 36 од 24. марта 1945. године

59 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај Среском народном одбору – Државна мешовита грађанска школа бр. 28 од 2. марта 1945. године; Допис ОНО Ужице Просветне одељење - Државна мешовита Грађанска школа бр. 15 од 5. фебруара 1945. године

60 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај за јун допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна мешовита грађанска школа бр. 125 од 21. јуна 1945. године

61 Повереништво за просвету АСНО Србије. Одељење за наставу бр. 22 од 30. децембра 1944. године

62 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Допис ОНО Ужице. Просветно одељење – Државна мешовита грађанска школа бр. 88 од 17. маја 1945. године

63 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Допис секретарирату ОНО Ужице – ОНО Ужице Просветно одељење бр. 2032 од 9. августа 1945. године; ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 3 - Допис Министарству Просвете Србије. Наставном савету - ОНО ПО бр. 817 од 31. маја 1945. године

64 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Одлука - Повереништво за просвету. Одељење за средњу наставу бр. 540 од 14. фебруара 1945. године

турној групи, а 7. јула 1945. године је одржала предавање ученицима и наставницима Основне и Грађанске школе у Бајиној Башти на тему „Значај 7. јула, дана народног устанка". Посебно се истицала Мирослава Божиновић која је била члан Среског културно одбора, члан Културне групе, руководилац у организацији пионира и политички комесар болнице.[65)] Крајем августа 1945. године Јелена Зердевић, Анђелија Огњановић и Божидар Ристић радили су на састављању бирачких спискова.[66)]

Ученици су се доста трудили, али нису имали довољно материјала за рад и добру исхрану. Дисциплина ученика је била задовољавајућа као и здравствено стање. Прва три разреда учествовала су на пионирском слету у Ужицу 25. маја 1945. године,[67)] а IV разред је сарађивао са омладинском организацијом.[68)] Осим пионирске и омладинске организације ученици Грађанске школе били су организовани и у подмладак Црвеног крста у који су били учлањени сви ученици,[69)] а помагали су и у припреми програма за обележавање Дана жена. У виду друштвено-корисног рада ученици су сакупљали семе багрема ради пошумљавања, радили у воћном и шумарском народно-државном расаднику и сакупљали су храну за рањенике који су се лечили у болници,[70)] помагали приликом уређења улица и при поправци водоводне мреже и сакупљали су лековито биље за здравствене установе.[71)] Током лета ученици су сакупљали секундарне сировине, а посебно су се истакли у сакупљању гвожђа.[72)] Школа је активно учествовала у прослави Првог маја и у манифестацијама поводом капутулације Немачке, ослобођења Југославије и капитулације Јапана.[73)]

Грађанску школу у Бајиној Башти издржавао је СНО, док је остале средње школе издржавао ОНО у Ужицу обезбеђујући средства за материјалне расходе.[74)] Грађанска школа због тога није имала сталног служитеља, јер СНО није био у стању да то финансира, већ је ту дужност вршио један војни обвезник без надокнаде. Школа се издржавала и добровољним прилозима, али и приходима од приредаба.[75)]

65 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај за месец април 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр.43 од 23. априла 1945. године; ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Извештај за месец јул 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 168 од 23. јула 1945. године

66 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 3 - Списак наставника Грађанске школе у Бајиној Башти од 29. августа 1945

67 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна мешовита грађанска школа бр. 123 од 12. јуна 1945. године

68 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај за месец мај 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 49 од 21. маја 1945

69 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна мешовита грађанска школа бр. 123 од 12. јуна 1945. године

70 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај за месец април 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр.43 од 23. априла 1945. године

71 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Извештај за месец јул 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 168 од 23. јула 1945. године

72 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 3 - Извештај за месец август 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 195 од 20. августа 1945. године

73 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 -Извештај за месец мај 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 49 од 21.05.1945. године; ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 3 - Извештај за месец август 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 195 од 20.08.1945

74 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Допис Финансијском одељењу ОНО у Ужицу – ОНО у Ужицу Просветно одељење бр. 1662 од 18. децембра 1945. године

75 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Статистика Грађанске школе за школску 1944/1945. годину

Ученици су оцењивани прелазним оценама: одличан (5), врло добар (4) и добар (3) и оценама које су биле непрелазне: слаб (2) и рђав (1), с тим што закључне оцене нису смеле да буду аритметичка средина већ стање у тренутку закључивања оцена.[76] Одлуком Министраства просвете завршни испит у грађанским школама се полагао после завршетка наставе и то писмени испит из српског језика и усмени испит из историје НОБ-а.[77] Настава у Грађанској школу и Бајиној Башти завршена је 15. јула 1945. године.[78] Писмени испит из српског језика одржан је 20. јула, а усмени из историје 21. јула 1945. године. Тема за писмени испит била је „Најлепши дан у моме животу", а ученици су најчешће описивали догађаје који су били повезани са борбом против окупатора у управо завршеном рату. Изасланик Министарства, Огњен Радовић, присуствовао је усменом испиту из историје и прегледао је писане радове са завршног испита.[79]

Кретање броја ученика Грађанске школе у школској 1944/1945. години									
	Уписано			Исписано			На крају школске године		
	м	ж	Укупно	м	ж	Укупно	м	ж	Укупно
I разред	21	22	43	6	1	7	15	21	36
II разред	12	8	20	2	2	4	10	6	16
III разред	17	7	24	0	1	1	17	6	23
IV разред	7	7	14	0	1	1	7	6	13
Укупно:	57	44	101	8	5	13	49	39	88

Општи успех ученика Грађанске школе у јулу 1945. године															
	одличних			врло добрих			добрих			недовољни			свега		
	м	ж	свега	м	ж	свега	м	ж	свега	м	ж	свега	м	ж	свега
I разред	1	4	5	6	7	13	8	10	18	0	0	0	15	21	36
II разред	2	2	4	4	3	7	3	1	4	1	0	1	10	6	16
III разред	1	1	2	6	2	8	10	2	12	0	1	1	17	6	23
IV разред	1	4	5	3	2	5	3	0	3	0	0	0	7	6	13
Завршни испит	1	4	5	3	2	5	3	0	3	0	0	0	7	6	13

Пред крај школске године 10. и 11. јула 1945. године обављен је први преглед Грађанске школе и у извештају шефа персоналног одељења похваљен је рад на обнови рада Грађанске школе управитеља Цветка Милосављевића, а од наставница посебно је похваљена Павла Петернел, за рад са ученицима на часовима геометрије, али и што је „у доба кад су кроз ову школску зграду пролазиле читаве хорде немачких војника, Љотићеваца, и четника Д.М. по цену опасности по свој живот, она је спасла, и то сама, најважнији део школске архиве и велики део физичког кабинета и намештаја. При томе, што треба посебно подвући, она је једно време радила сама са 4 четири

76 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Одлука Министарства просвете Србије. Наставног савета бр. 251 од 23. маја 1945. године

77 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Одлука Министарства просвете Србије. Одељења за средњу наставу III бр. 5986 од 16. јула 1945. године

78 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Допис ОНО Ужице Просветно одељење - Државна мешовита грађанска школа бр. 90 од 15. јуна 1945. године

79 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Извештај за месец јул 1945. године - Мешовита државна грађанска школа Бајина Башта, бр. 168 од 23. јула 1945. године

разреда и уз то је управљала школом. Оваквим радом наставница је стекла симпатије ученика, родитеља и власти". Сви наставници су похваљени за уложени труд иако су углавном предавали предмете за које нису били стручни.[80)]

Повереништво просвете НР Србије, својим Решењем од 24. марта 1945. године, одлучило је да се све грађанске школе претворе у ниже четвороразредне гимназије. Родитељи су на последњем састанку у школској 1944/1945. године прихватили иницијативу да се затражи од надлежних органа да се Грађанска школа промени у Непотпуну четвороразредну гимназију.[81)] На крају прве школске године, 12. јуна 1945. године, Школски одбор Грађанске школе предлажио је, а Сремски народни одбор усвојио, да Грађанска школа прерасте у Нижу реалну гимназију.[82)]

На крају школске године, а како сазнајемо из Извештаја о персоналним питањима, скоро сви наставници Грађанске школе су желели да напусте Бајину Башту. Само је Мирослава Р. Божиновић, удата Лукић, желела да остане у Бајиној Башти, јер јој је супруг био на челу Одсека унутрашњих послова при СНО.[83)] По завршетку школске године наставница Павла Петернел, која се својим радом веома истакла у Срезу рачанском током рата, вратила се у Словенију да тамо ради на народном просвећивању.[84)] Такође је Јелена Зердевић стављена на расплагање Министарству просвете Македоније. Божидар Ристић је одлуком Министарства просвете премештен у Сопот.[85)] Осталим наставницима није дозвољено премештање тако да су наставили са радом следеће школске године.[86)] Тако је Гимназији сада било потребно: три наставника за српски језик, историју и земљопис, наставник руског језика, наставник цртања и писања и наставник за музику и фискултуру.[87)]

*

Осим Гимназије, у Бајиној Башти, у другој половини XX века постојале су следеће средње стручне школе: Женска занатска школа 1945-1948, Стручна школа за ученика у индустрији и занатству 1947-1967, Просветно-домаћинска школа 1953-1954, Издвојено одељење Економске школе из Титовог Ужица 1961-1969, Школа за квалификоване раднике 1967-1974, Образовни центар „Јосиф Панчић"1974-1990 и Техничка школа 1990-2015.

80 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извешатај о прегледу рада у Грађанској школи у Бајиној Башти

81 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна мешовита грађанска школа бр. 123 од 12. јуна 1945. године

82 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај за јун допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна мешовита грађанска школа бр. 125 од 21. јуна 1945. године

83 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Извештај о персоналним питањима

84 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 1 - Извештај за јун допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна мешовита грађанска школа бр. 125 од 21. јуна 1945. године

85 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 - Допис ОНО Ужице Министраство просвете. Персонално одељење бр. 15.520 од 13. септембра 1945. године

86 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 2 – Допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Непотпуна мешовита гимназија у Бајиној Башти II бр. 1 од 20. септембра 1945. године

87 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 3 - Извештај о утрошеном кредиту за септембар 1945. године - Непотпуна мешовита гимназија у Бајиној Башти бр. 1 од 31. августа 1945. године

НИЖА РЕАЛНА ГИМНАЗИЈА У БАЈИНОЈ БАШТИ 1945-1955[88)]

Почетком школске 1945/1946. године Државна мешовита грађанска школа прерасла је у четворогодишњу Нижу гимназију. Ово је одобрено Одлуком Министарства просвете Србије 29. августа 1945. године.[89)] Ова школа према печатима на документима мењала је имена: Непотпуна мешовита гимназија, Државна непотпуна гимназија, Државна нижа реална гимназија, и сл. Трајала је нардних 10 година.

Настава у првој школској 1945/1946. години Ниже гимназије почела је 10. септембра. Настава је започела обнављањем градива из претходне школске године, а затим је поступно пређено на ново градиво. Гимназија је прву школску годину започела у згради Основне школе, али је већ био покренут поступак да се добије засебна зграда која је тада била у својини Управе народних добара. Тада је настава извођена у 3 учионице са 390 м^3. Настава је за I и II разред била организована прековремено, док је за остале разреде организована свакодневно. Прва два разреда су организована у велика одељења, док са друга два разреда то није био случај.[90)] И даље је Гимназија оскудевала са училима и намештајем, а сада је био замољен СНО да помогне давањем материјала од којег би се направио намештај и учила. Да би опремили Школу из Гимназије су покренули различите активности и на тај начин прикупили од народних власти 40.000, а од донација родитеља и осталих грађана још 68.000 динара. У први разред се пријавило више од 50 ученика, па је требало да се разред подели на два одељења, али није било довољно наставника и клупа, па се решавање тог проблема одложило док се нису створили потребни услови. Ученици првог разреда били су дисциплинованији у односу на ученике из претходне школске године, али је њихово предзнање било танко.[91)]

По одлуци Повереништва за просвету НР Србије од 12. јануара 1945. године у Гимназији се радило по старом предратном наставном плану и програму, али је број појединих предмета био смањен, јер је веронаука постала факултативна, немачки и

88 С. Игњић, Бајина Башта и околина 1945-1985, књ.3, Бајина Башта 1986, стр. 394-402; Гимназија „Јосиф Панчић" 1966-1996, Бајина Башта 1996, стр. 17-20 и 113-116; Ж. Л. Ћирић, Школство у Ужичком округу од ослобођења до краја рата, Ужички крај у НОР-у и Револуцији 1941-1945, Титово Ужице 1989, стр. 461-464

89 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 3 – Одлука Министарства просвете Србије III бр. 7968 од 29. августа 1945. године

90 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 4 - Извештај за месец октобар ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 61 од 21. октобра 1945. године

91 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 3 - Извештај за месец септембар ОНО Ужице Просветном одељењу - Непотпуна гимназија бр. 25 од 22. септембра 1945. године.

италијански језик су избачени, а уведен је руски језик од III разреда. Део предмета је претрпео промене у програмима, а највише историја јер је у њу унето градиво о најважнијим догађајима НОР-а и социјалистичке револуције. Настава на тај начин је извођена до краја I полугодишта школске 1945/1946. године, када је Министарство просвете урадило нови привремени план и програм у којем је остављено више слободе наставницима да одреде обим наставног градива. Примена новог наставног плана и програма почела је на полугодишту школске 1945/1946. године и трајала је до 1952. године. Измене у плану и програму имале су за циљ да се програми природних наука осавремене и повежу са производњом, да се у програм српског језика унесе најновије књижевно стваралаштво, а да се уз помоћ друштвених наука истакне научно-материјалистички поглед на свет.[92)] Осим програма проблем је било и обезбеђивање уџбеника, па је веома брзо донета Одлука о уџбеницима по којој су неки предратни уџбеници добили одобрење, а неки не.

Недостатак кадрова и даље је био велики проблем. Наставница Ружица Смирнов Нешић је постављена 13. септембра на рад у Гимназији у Бајиној Башти, али се до средине октобра није појавила на послу већ је обавестила Школу да је болесна. Гиманзија је тражила да се утврди истинитост тих навода, да се наставница присилно појави у Бајиној Башти или да се на њено место распореди неко други. Наставник Гимназије, Владимир Кнежевић, био је секретар Црвеног крста, а Зинаида Живојиновић која је тек била пристигла, укључила се у рад АФЖ-а и Народног фронта. Ван школе посебно је активна била Радмила Кнежевић, која је била активна у АФЖ-у и Народном фронту.[93)] У првој школској години у Гимназији су сви,осим директора били приправници, а са великом вољом за рад.

На почетку године ученици су сви здравствено прегледани и вакцинисани су против тифуса. Здравље ученика је ило задовољавајуће, али су оскудевали у обући. У Школи је постојала ђачка самоуправа тако што је сваки разред бирао свој одбор, имали су и своје зидне новине, бирали су инструкторе за поједине предмете, а то су били најбољи ученици из градива тих предмета, а чији је задатак био да свима коме је то било потребно помажу у савладавању наставног градива.[94)]

У децембру 1945. године српски језик и цртање су предавани нестручно, док певање и гимнастика због недостатка наставника нису били ни заступљени. Наставници су били максимално оптерећени наставом у Гимназији, радом на Течају за официре ЈА и радом у друштвеним организацијама. И поред тога наставница Мирослава Лукић са ученицима је припремила програм који је изведен 30. децембра 1945. године. Приход од представе био је 10.001 динар од чега је 2.000 динара уложено у екскурзиони фонд ученика, а 8.001 динар предат је благајнику школе за подмиривање потреба школе. У истом месецу Владимир Кнежевић је одржао угледно предавање из

92 С. Игњић, М. Пашић, Ужичка гимназија 1839-1989, Титово Ужице 1989, стр. 329

93 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 4 - Извештај за месец октобар ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 61 од 21. октобра 1945. године

94 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 4 - Извештај за месец октобар ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 61 од 21. октобра 1945. године

математике у III разреду на тему „Питагорина теорема". Крајем 1945. године одржан је општи родитељски састанак са кога је упућен захтев Министарству просвете да се од следеће године у Гимназији формира по још један разред све док се Гимназија не претвори у потпуну. Захтев је подржан петцијом коју је потписало 90-оро родитеља. Овај захтев је оправдан следећим разлозима: Велика удаљеност од Ужица, на Бајину Башту су упућени и ученици из источне Босне и делова околних срезова из Србије, то је био веома пасиван крај који није имао железницу и због тога су могућност даљег школовања имала само деца имућнијих родитеља.[95)]

Гимназија је средином децембра 1945. године добила 80 м^2 стакла, што је било драгоцено то време. Зима је била на прагу, а многе школе су биле лоше застакљене, огрева је било мало, а стакло је крајем рата било дефицитарно. Гимназија је обезбедила 20 м^3 огревног дрвета за прву зимску сезону.[96)] Добијено стакло је подељено са Основном школом при чему је застакљена читава зграда.[97)]

Министарство просвете 1945

Љубица Пенезић потпис 1945

СНО просветни одсек 1945

Цветко Милосављевић потпис 1945

У оквиру здравственог просвећивања крајем 1945. године Гимназија је повела кампању против тифуса и шуге. Разредне старешине одржале су предавање својим ученицима, а на часовима разредног старешине поједини ученици су реферисали на задату тему и вођена је расправа. Наставница Мирослава Лукић је одржала предавање родитељима, а директор Гимназије је о начину ширења и сузбијања пегавца упознао наставнике Гимназије, Основне и Женске занатске школе, као и ђачке родитеље. Радмила Кнежевић ушла је у састав среске комисије за сузбијање пегавца и активно је учествовала у просвећивању народа. У току ове активности утврђено је да је вашљивих ученика било четворо, а шугавих троје.[98)] Ученицима Гимназије су одржана и предавања о штетности пушења дувана као и о заштити корисних птица. Ово потоње предавње одржао је директор Гимназије Цветко Милосављевић, са

95 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 - Извешатај за децембар 1945. године допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија II бр. 38 од 28. децембра 1945. године; Извештај о раду и стању гиманзија и Учитељске школе у Ужичком округу за децембар 1945. године; Потписана петиција родитеља; Извешатај за јануар 1946. године допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија II бр. 4 од 1. фебруар 1946. године

96 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 4 - Допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија II бр. 22 од 18. новембар 1945. године

97 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 Допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија II бр. 2 од 16. јануара 1946. године

98 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 4 - Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 82 од 23. децембра 1945. године

идејом да ученике упозна зашто и како треба хранити корисне птице зими, правити вештачка гнезда и сл.[99)]

Почетком 1946. године просветни референт Драгослав Јовановић, упутио је захтев Просветном одељењу ОНО-а, да се у Рогачици и Костојевићима отворе прогимназије. МНО у Рогачици је обезбедио по једну учионицу и канцеларију, и обећао да ће обезбедити намештај и учила. Свршених ученика IV разреда у школкој 1944/1945 било је 24, а собзиром на околину број ученика у прогимназији износио би 40 ученика. Идентична ситуација била је и у Костојевићима.[100)] У јуну, нови просветни референт, Олга Мартић, променила је предлог и предложила је отварање прогимназије само у Костојевићима[101)]. Ова промена је извршена јер је број ученика који гравитира ка Костојевићима био већи[102)], а и били су бољи просторни услови. Међутим, до 1948. године ниједна прогимназија није била отворена: Локалним инвестиционим планом било је за 1948. годину предвиђено да се изгради зграда за прогимназију у Костојевићима и за то је био обрзбеђен кредит од 1,1 милион динара.[103)] У селима Јакаљ, Јеловик, Драксин, Церје, Добротин, Дуб, Злодол и Заглавак било је 6.695 становника и 1948. године IV разред основне школе је завршавало 103 ученика, од чега су 42 ученика завршавали у Костојевићима. Срески НО је 1948. године предлаго да се уместо Рогачице прогимназија отвори у селу Бачевцима, јер се Рогачица налазила само на 8 км од Костојевића. Након овога предлагано је да се прогимназије отворе и у Заовинама, али на крају и Рогачици. Ниједна од поменутих локација није имала школску зграду и било је потребно подићи их.[104)] Ни на крају школске 1948/1949. године зграда за прогимназију у Костојевићима није била изграђене и иста школа није због тога започела свој рад.[105)] У јануару 1949. године наручен је школски намештај[106)] за Непотпуну гимназију и Основну школу у Костојевићима који је коштао 150.000 динара.[107)] До лета 1949. године зграда у Костојевићима била је стављена под кров и омалтерисана у приземљу. Буџет за 1949. годину је смањен, а родитељи су због тога негодовали јер је зграда била предвиђена и за основну школу. Претходне године ђаци су се злопатили у Костојевићима јер је настава одржавана у три просторије које

99 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 - Извешатај за децембар 1945. године допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија II бр. 38 од 28. децембра 1945. године

100 ИАУ ОНО ПО 1945, ф. 4 – Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – СНО Просветни одсек бр. 68 од 14. јануара 1946. године

101 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Допис ОНО Титово Ужице Просветно одељење – СНО Бајина Башта Просветни одсек бр. 544 од 24. јуна 1946. године

102 За школску 1946/1947 годину: Костојевићи 27, Дуб 25, Рогачица 15, Јеловик 6 и Јакаљ 5 ученика (ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Списак места у Округу ужичком која по споразуму са СНО-овима предлажемо за отварање прогимназија за школску 1946/1947. годину)

103 Од тога је 800.000 динара обезбедило Министарство просвете (Министарство просвете под бр. 222 од 15. јануара 1949. године)

104 ИАУ Народни одбор среза Бајина Башта (у даљем тексту: СНО ББ) 1948. Општи списи - Допис Минстарству просвете. Планском опдељењу – СНО Бајина Башта Просветни одсек бр. 2.706 од 18. марта 1948. године

105 ИАУ СНО ББ 1948. Општи списи - Допис Министаррству просвете Планском одељењу – СНО Бајина Башта Повереништво за просвету и културу К. Бр. 11.378 од 27. априла 1949. године

106 Три школска подијума, 3 школске катедре, сто за конференцију, 100 мањих школских клупа, 25 већих школских клупа, 5 школских табли, 2 школска ормана и 9 школских чивилука.

107 ИАУ СНО ББ 1949 Општи списи - Допис Министарству просвете Планском одељењу – СНО Бајина Башта Повереништво за просвету и културу бр. 838 од 27. јануара 1949. године

су биле изнајмљене од приватних лица. Средином 1949. године недосталајо је 70.000 динара да би се 4 учионице у приземљу привеле намени. На крају Нижа гимназија у Костојевићима није ни профункционисала већ је почела са радом Осмогодишња школа. Исто је било и са осталим местима тако да је Нижа Гимназија у Бајиној Башти остала једина гимназија на простору читавог Среза рачанског.

У јануару 1946. године у Нижој гимназији нестручно је била заступљена настава из: српског језика, певања, цртања и гимнастике. Ученицима су одржана предавања: о дужностима према наставницима, о Београду, о псовању као рђавој навици, о пушењу дувана, о штетном утицају алкохолних пића на здравље човека, а нарочито на здравље омладине. Наставница Радмила Кнежевић одржала је угледно предавање „Борба за независност северноамеричких држава". На списку се налазило 5 наставника, али се Ружица Смирнов Нешић никада није јавила на дужност. Наставници су држали максималан број часова, радили на течају за официре и у масовним организацијама. Директор и три наставника су били чланови Среског културног одбора, Радмила Кнежевић и Мирослава Лукић су били чланови народног фронта, Зинаида Живојиновића је добровољно држала предавања сељацима у Обајгори, Владимир Кнежевић је одржао предавање на Конференцији Народног фронта на тему „Значај Московске конференције" и о Сави Немањићу на Прослави 27. јануара, према нацрту које је дало Министарство просвете, а Радмила Кнежевић је одржала исто предавање ученицима. Здравље ученика било је задовољавајуће, а извршено је запрашивање ученика против вашију. Ученици су заједно са ученицима Основне школе и Женске занатске школе припремили свечану академију поводом Савиндана. Од власти је добијено нешто одеће и она је била подељена сиромашним ученицима.[108)]

Просечна оцена ученика Гимназије у јануару 1946. године	
I разред	2,92
II разред	3,30
III разред	3,44
IV разред	3,46
Цела школа	3,28

У току марта 1946. године ученицима су одржана следећа предавања: о државном грбу, о првомајском такмичењу, о групном учењу, о заштити старих и слабих, о важности књиге и о значају 27. марта за наше народе. Основана је ђачка литерарна дружина. У марту је пионирска организација дала приредбу, уређивали су двориште и дрвљаник и преносили су цигле за војно градилиште. Омладинска организација је копала канал око школе, приредили су весело вече у Бајиној Башти и Рогачици. Приређена су два састанка литерарне дружине на којима су читани реферати о значају књиге о пореклу човека.[109)]

108 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 - Извештај за јануар 1946. године допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија II бр. 4 од 1. фебруара 1946. године

109 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 - Извештај за март 1946. године допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија II бр. 17 од 30. марта 1946. године; ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 - Извештај о раду и стању гимназија и Учитељске школе у Ужичком округу за месец март 1946. године

У току априла 1946. године ученицима су одржана следећа предавања: о важности шума, о крађи, о сељацима, Почетак рударства у нашој земљи и Поход Наполеона на Русију. Изведено је неколико излета у околини Бајине Баште и једно у село Рача. Пионири и омладинци су у априлу сакуљали текстилне отпатке, кутије од конзерви, јаја за војнике, прилоге за пострадале крајеве, семе од багрема, чистили школско двориште, помагали при кречењу и прању учионице и дали две приредбе од којих једну у Рачи. Омладинци су радили и у Расаднику.[110)]

ОНО просветно одељење 1946

СНО просветни одсек 1946

Нижа реална гимназија 1946

Гимназија је још у току прве школске године организовала екскурзију за ученике. Обично у оваквим приликама обилазиле су се природне лепоте, културно-историјски споменици и фабрике, поред васпитно-образовног редовно су имале и забавни карактер. Организоване су у виду једнодневних излета и вишедневних екскурзија. У овом случају била је у питању 6-дневна посета Београду. Да би се организовала ова екскурзија још на почетку школске године започета је акција сакупљања новчаних средстава. У ту сврху одржана је једна приредба 30. децембра 1945. године, усмене новине, матине и приредба за ученике у Рогачици. Прикупљено је толико новца да су ученици требали да учествују са још по 300 динара. Да би се додатно олакшало обезбеђивање средстава школа је успела да издејствује од Дирекције железница попуст на карте за воз од 50%, а од Дирекције за транспорт испоставе у Ужицу добијен је камион за превоз до Ужица и натраг, уз услов да се само плати бензин. Сремски народни одбор у Бајиној Башти обезбедио је 5 великих пакета конзервиране хране, као помоћ ученицима Гимназије. Од самог почетка постојао је отпор тадашњег директора Гимназије у вези са организацијом екскурзије услед личног сукоба на линији директор и вође екскурзије, Владимир и Радмила Кнежевић, али и поред тога екскурзија је изведена у периоду од 14. до 20. априла 1946. године. Првог дана ученици су обишли Логор на Сајмишту, Дом инвалида из претходног рата у Земуну, Дом слепих у Земуну, Калемегдан и цркву Ружицу. Ученици су били смештени у Првој београдској гимназији. Другог дана је посећен Зоолошки врт, бродом су отпутовали за Панчево, а увече су одгледали позоришни комад „Господа Глембајеви". Трећег дана посећена је Ботаничка башта, Уметнички музеј, Сеизмолошки завод, Изложба о окупатору и његовим помагачима у павиљону „Цвијета Зузорић" на Калемегдану. Четвртог дана посећен је Војни музеј на Клемегдану, Топчидер, Кошутњак и Логор на Бањици. Петог дана посећен је Спо-

110 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 5 - Извештај за месец април 1946. године допис ОНО Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна гимназија бр. II 29 од 30. априла 1946. године

меник незнаном јунаку на Авали, а у повратку и стратиште у Јајинцима. У Извештају упућеном просветном одељењу Окружног народног одбора истакнуто је да је „екскурзија у сваком погледу потпуно успела".[111)]

Од 10. маја 1946. године настава је организована свакодневно, с тим што је I и II разред имао своју учионицу, а III и IV разред делили су учионицу тако што се настава одржавала полудневно. Биле су набављене карте за ученике, а зидне карте нису се могле набавити. Настава је до маја месеца одржавана, сви часови нису били стручно заступљени, али су одржавани. Наставници су се стручно усавршавали тако што су посећивали часове колега и саветовали се око оцењивања ученика. Ситуација са наставним кадровима се поправила, јер су после отпуштања из службе Ружице Смирнов Нешић, постављене Корнелија Кораћ и Василија Лозанић. Прва се, као што је то био чест случај тих година, није јавила на дужност, док је Василија Лозанић, пошто су њени стручни предмети били фрнцуски језик и југословенска књижевност, тражила премештај у потпуну гимназију. Премештај су крајем школске године поново тражили и сви остали наставници Гимназије. Једина Мирослава Лукић није тражила премештај из Бајине Баште.[112)]

Кретање броја ученика у школској 1945/1946. године						
	Уписано			На крају године		
	м	ж	Укупно	м	ж	Укупно
I разред	37	14	51	36	17	53
II разред	19	21	40	22	21	43
III разред	9	8	17	10	8	18
IV разред	17	4	21	18	4	22
Укупно:	82	47	129	86	50	136

Пионири школе учествовали су у програму приликом обележавања Дана победе и Недеље просвећивања, чистили су и уређивали пионирски дом, сакупљали су лековито биље, припремали су зидне новине, учествовали су на приредби просветних радника и на приредби у Сјеници. Ученици II разреда прикупили су 200 динара за пострадале крајеве. Омладинци су учествовали на обележавању Дана победе, у Недељи путева извлачили су камен из реке Дрине и помагали су приликом преношења Титове штафете од Бајине Баште до Титовог Ужица.[113)] У јуну месецу 1946. године одржан је састанак литерарне дружине на коме је дискутовано о песми Бранка Ћопића „Мајка над гробом сина орла".[114)]

111 Ђ. Пилчевић, Запис о првој екскурзији бајинобаштанских гимназијалаца 1946. године, ББ Глас бр.104 (2014), стр. 22

112 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Извештај за месец мај 1946. године допис ОНО Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна гимназија бр. 38 од 31. маја 1946. године

113 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Извештај за месец мај 1946. године допис ОНО Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна гимназија бр. 38 од 31. маја 1946. године; ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Извештај за месец јун 1946. године допис ОНО Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна гимназија бр. 193 од 30. јуна 1946. године

114 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Месечни извештај за јун 1946. године допис ОНО Титово Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 193 од 30. јуна 1946. године

Стр. 1

Извештај о извршеној екскурзији са ученицима III и IV разреда гимназије у Бајиној Башти у дане од 14.IV 1946 до 20.IV.1946 године од Бајине Баште до Београда и натраг.

Наставним планом и програмом предвиђено је да се у току године изведе једна екскурзија. Припремама око извођења исте приступило се одмах у почетку школске године, тиме што је ученицима саветовано да улажу сваки динар до кога дођу, како би лакше уложили потребну и довољну количину новца. У ту сврху спремљена је и једна приредба 30.XII.1945 године у Бајиној Башти, затим одржане су једне Усмене новине, једно матине и једно весело вече а дата је и једна приредба са ученицима у оближњој варошици Рогачици. Са свих ових приредби прикупљено је толико новца да су деца требала уложити само по 300 динара да би извела ову шестодневну екскурзију. Исто тако предузете су мере ради добијања повластице на возовима. Дирекција железница Београд одазвала се молби и дозволила повластицу од 50% на железници, а Дирекција за транспорт -Испостава Ужице- ставила је љубазно на расположење камион ради превоза од Бајине Баште до Ужица и натраг, с тим да се плати само бензин. Окружни Народни одбор у Ужицу исто тако је изишао у сусрет и одобрио набавку потребне количине бензина.

Овом приликом не можемо пропустити да не одамо захвалност Среском Народном одбору у Бајиној Башти на указаној помоћи ученицима у исхрани што је ставио на расположење пет великих пакета конзервиране хране.

Све власти су схватиле значај и смисао ове екскурзије и свесрдно су помогле њено извођење, али је око припрема исте било и потешкоћа.

За извођење прве приредбе у корист ове екскурзије, и поред напора наставника гимназије и воље ученика да и наша гимназија иступи масовно са једном приредбом као и све друге организације, директор гимназије био је противан, мада је знао да приход са ове приредбе иде у корист екскурзије, правдајући то тиме да се неће успети. Када су ученици приредили свој први матине, није нашао за сходно да исти посети цело по подне, мада је за исто време седео у суседној соби. Када су дате усмене новине, по меморандном договору наставника, он је требао да отвори те усмене новине, али ипак то није урадио. Његов рад био је уперен против извођења екскурзије, али се са припремама ишло даље, јер су и ученици и њихови родитељи били упорни за извођење исте.

На крају још један његов покушај за ометање екскурзије је пропао. Наиме одредио је да један од руководилаца екскурзије буде једна наставница, која је најмање урадила и приномогла за извођење њено. Да се не би омело извођење екскурзије и на то се пристао, по његовој изјави, ако екскурзију не воде Кнежевићка и Живојиновићка, наставнице гимназије, онда неће извештавати Дирекцију железница о броју ученика и руководиоцима исте, јер је то бесмислено.

За цело ово време ученици су били нестрпљиви да сазнаду ко ће их водити на екскурзију. Када се добило решење о повластици, ученицима је речено ко ће бити њихови руководиоци за време екскурзије. На то је дошао једнодушан закључак ученика, саопштен писмено управи гимназије, да они желе и траже да руководиоци екскурзије буду: Кнежевић Радмила, наставница историје и земљописа, и Кнежевић Владимир, разредни старешина IV разреда, изјављујући да, ако они не буду руководиоци, неће узети учешћа у екскурзији. Тек пред овом чврстом одлуком ученика, директор је морао попустити, јер су новчана средства за исту била прикупљена само упорним и истрајним радом самих ученика.

Кад су пребројене и ове тешкоће, отпочеле су припреме за извођење екскурзије, која је требала успоро почети. Затражена је сарадња Среског УСАОС који је љубазно делегирао једну омладинку да узме учешћа у екскурзији са ученицима. Пред полазак формиран је од стране ученика Контролни одбор који је водио књиговодство о утрошку новца.

Извођење екскурзије

Полазак из Бајине Баште био је 14.IV.1946 године око 12 часова. Вожња камионима одушевила је децу, пошто се многи од њих до тада није возио камионом. Долазак у Ужице био је у 15 часова. Шеф железничке станице у Ужицу ставио нам је на расположење два купеа у једном вагону, тако да су сви ученици седели до Београда и били потпуно засебни. Полазак из Ужица био је у 19 часова, а сутрадан 15.IV. стигло се у Београд у 5 часова изјутра.

Извештај са прве екскурзије гимназијалаца 1946 - стр 1

Страна 2

После одмора од 3-4 часа пошло се за Земун. Пролазећи поред Сајмишта, деци је објашњено да је ту био окупаторски логор и мучилиште наших народа за време окупације. У Земуну је учињена посета Дому инвалида, где се налазе тешки рањеници из народно-ослободилачке борбе, где је ученицима објашњена величина и замах једне гигантске борбе за ослобођење. После учињена посета Дому слепих, где су деца упозната са радом и напорима око оспособљавања његових питомаца од дана уласка до дана изласка из Дома. После повратка из Земуна био је смештај деце у Прву мушку гимназију, где су нам ставили на расположење једну учионицу ради преноћишта. Пред вече посећен је Калемегдан и црква Ружица, а увече је гледан један руски филм.

ДРУГИ ДАН. Разгледан је Зоолошки врт до 10 часова, где су се деца одушевљала гледајући животиње у њему, које су раније могли видети само на сликама. После 10 часова отишло се за Панчево. Том приликом деца су се пријатно осећала због вожње лађом по Дунаву. Том приликом су први пут видели пароброд у животу, па је отуда јасно и њихово весење због вожње са њим. У Панчеву је приређен заједнички ручак, а по повратку, пошто је већ била ускоро вече, ишло се у позориште, где је гледан комад „Господа Глембајеви".

ТРЕЋИ ДАН! разгледа на је Ботаничка Башта, Уметнички музеј, Сеизмолошки завод и Изложба окупатора и његових помагача у павиљону Цвете Зузорић на Калемегдану. Не може се пропустити а да се не ода захвалност другу Вељку Петровићу, управнику музеја и члану Академије наука, који нас је лично дочекао у Музеју и остао пуна два сата са нама, објашњавајући са пуно љубави деци значај и историјат сваког музејског предмета. Исто тако смо захвални и управнику Сеизмолошког завода на срдачном пријему, јер нам је ставио на расположење једног свога сарадника, који нас је провео кроз Завод и објаснио улогу и значај сваког инструмента заводског. Наш покушај да видимо велики електромагнет у Очној клиници у Београду је пропао, пошто нам нису дозволили да га видимо изговарајући се тиме да није присутан управник клинике Д-Р Нешић, а они то без њега не смеју дозволити.

ЧЕТВРТИ ДАН посећен је Војни музеј на Калемегдану, Топчидер, Кошутњак и Бањица. На Бањици смо дочекани са пуно разумевања. Комесар Војне школе, која се сада тамо налази, дозволио је да разгледамо ту кућу смрти и једног друга капетана одредио да нас проведе кроз тај бивши логор. Показан нам је зид смрти, при коме су стрељани наши напредни људи и жене, затим собу мучилишта и радне собе окупатора и његових помагача. Показана нам је соба за рад бањичког делата Вујковића.

ПЕТИ ДАН ишло се на Авалу, где је разгледан споменик Незнаног јунака. Дивљење деце било је огромно због величанствености споменика и због видљиве панораме. При повратку учињена је посета Јајинцима. Са колико љубави смо примљени ту види се најбоље по томе што су руководиоци прекинули војне вежбе, пошто се сада тамо налази војно стрелиште, и дозволили нам да разгледамо места где су вршена масовна стрељања и убијања нашег народа од стране окупатора, објашњавајући нам скоро сваки детаљ и описујући начин мучења и убијања.

Тога дана, 19.IV.1946 године, увече био је повратак за Ужице, а одатле сутрадан, 20.IV.1946 године долазак у Бајину Башту око 15 часова.

Потребно је подвући да је владање и понашање ученика за сво време било врло примерно, пуно самодисциплине и интересовања за све оно што им је показано и о чему им је говорено. Њихово другарско осећање било је на висини, тако да се може без претеривања рећи да је екскурзија у сваком погледу потпуно успела.

Чланови Контролног одбора:

Драган Р. Вујовић
Петар Јелић
Душан Ћ. [illegible]

Руководиоци екскурзије:

Владимир С. Клисић
Радмила В. Клисић

Извештај са прве екскурзије гимназијалаца 1946 - стр. 2

Ђачка кухиња постојала је при Основној школи и у договору са управом у њој се хранило и 19 ученика Гимназије, односно сви ученици који су се пријавили. У току маја месеца 1946. године издато је 243 оброка без хлеба.[115)]

Општи успех ученика Гимназијена крају школске 1945/1946. године				
	свршили	Поправни испит	понављају	укупно
I разред	28	22	3	53
II разред	31	12	0	43
III разред	14	4	0	18
IV разред	22	0	0	22
	95	38	3	136
Нижи течај редовни	17	5	0	22
Нижи течај приватно	1	1	0	1

Пошто додељењене просторије у згради основне школе нису могле да задовоље потребе Гимназије тражена су нова решења. Избор је пао на зграду бившег хотела „Берза" која је пре рата била својина министра Милоја Рајаковића. Зграда је у току рата била уништена, а после рата конфискована у корист државе. После прибављених разних мишљења и сагласности примопредаја зграде обављена је 12. марта 1946. године и њој су присуствовали од стране Гимназије директор, Цветко Милосављевић, и наставник Владимир Кнежевић, а у име УНД-а зграду је предала Јела С. Павловић. Зграда није била одмах усељива јер је било потребно извршити озбиљну реконструкцију.[116)] У току лета вршене су поправке на добијеној згради бившег хотел „Берза" и припреми за њено коришћење као зграде Гимназије од наредне школске године. За потребе изградње намештаја директор Гимназије се још у јуну 1946. године обратио Министарству просвете за помоћ од 200.000 динара.[117)] Крајем јула директор Гиманзије је известио да су радови на реконструкцији били при крају.[118)] Затим је директор Гимназије упутио захтев СНО да се одобри набавка намештаја за опремање нове зграде Гимназије: 100 ђачких клупа, 8 школских табли, 8 катедри, 12 пећи, 2 ормана за књижнице, 3 ормана за збирке учила, 2 стола са фиокама за наставнике, 20 столица и 2 етажера.[119)] СНО је овај захтев проследио Просветном одељењу ОНО Титовог Ужица, а он је средства за овај намештај тражио од Министарства. Новац до краја августа није био обезбеђен.[120)] Било је потребно обезбедити и простор за извођене фискултуре, у близини школе. Избор је пао на плац Синдикалног већа од

115 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Извештај за месец мај 1946. године допис ОНО Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна гимназија бр. 38 од 31. маја 1946. године

116 М. Ковачевић, Прва зграда гимназије у Бајиној Башти http://gimnazijabb.edu.rs/?page_id=947. Више о првој згради гимназије у делу о зградама у којима је Гимназија радила

117 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Извештај о стању у гимназијама и учитељској школи у Округу ужичком за месец јуни 1946. године

118 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Извештај за месец јул 1946. Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непоотпуна гимназија бр. 212 од 30. јула 1946. године

119 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Допис СНО Бајина Башта – Државна непотпуна гимназија бр. 181 од 10. августа 1946. године

120 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 3 - Допис директору Гиманзије – ОНО Титово Ужице Просветно одељење бр. 2930 од 23. августа 1946. године

кога је добијено одобрење да се плац користи док се не оспособи зграда која је била на плацу за потребе радничког одмаралишта.[121)]

На почетку школске 1946/1947. године Гимназија је прешла у нову зграду Гимназије и било је потребно калдрмисати и оградити двориште, саградити пољски тоалет, „клозет турског типа", очистити димњаке, набавити пећи и инсталирати електрично осветљење.[122)] Крајем године овом списку је додата и градња купатила за ученике. Зато је било потребно набавити пећ за грејање воде и уградити тушеве у просторију у сутерену која је већ била за ово одређена. До изградње купатила није дошло јер није било предвиђених средстава у буџету за ту намену.[123)] Настава у IV разреду је била свакодневна, а у осталим разредима прекодневна. Због мањка наставника и даље је било тешко одржавати наставу из свих предмета, осим директора у школи радила су само још 2 наставника. Стручно је била заступљена настава само за природнопис и хемију, а све остало је било нестручно (руски језик у свим разредима, математика у I разреду, српски језик у I и II разреду, цртање и гимнастика у свим разредима) или нису уопште били заступљени.[124)] Зато је упућен захтев Министраству просвете да се учитељ Витомир Андрић, који је тада био упослен на административним пословима при Просветном одсеку СНО у Бајиној Башти, упути као предавач математике и српског језика у Гимназију.[125)] Додељен је био Гимназији, али дуго није био разрешен дужности режисера Просветног одсека.[126)] Нижа гимназија је имала највећи, од свих средњих школа у Округу, недостатак у наставницима. Крајем 1946. године у школи се појавио професор математике и физике Лука Селаковић и одмах је од стране школе предложен за директора Гимназије, а Милица Грковић је била једна од наставница која је постављена у Гимназију у Бајиној Башти, а није се јавила на дужност, чак је уложила жалбу на овај премештај.[127)] Због тога је тражено и добијено да се Љубица Пенезић, учитељица и бивши просветни референт, постави на рад у Гимназију.[128)]

121 Архив ОШ „Рајак Павићевић" Бајина Башта (у даљем тексту АОШРП ББ) Допис Синдикалном већу Бајине Баште – Државна непотпуна гимназија бр. 267 од 23. августа 1946. године; Допис Државној непотпуној гимназији – Савез синдикалног већа бр. 2292/46 од 25. септембра 1946. године

122 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Извештај за месец новембар 1946. године допис ОНО Титово Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна Гимназија бр. 366 од 30. новембра 1946. године

123 АОШРП ББ Допис ОНО Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна гимназија II бр. 53 од 11. октобра 1946. године

124 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Извештај за месец септембар. Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 320 од 30. септембра 1946. године

125 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Допис Министраству просвете ОНО Ужице Просветног одељења бр. 3712 од 7. октобра 1946. године

126 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Извештај за месец октобар. Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 336 од 28. октобра 1946. године

127 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Допис Гимназији у Бајиној Башти – ОНО Титово Ужице Просветно одељење 4558 од 12. децембра 1946. године

128 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 373 од 8. децембра 1946. године; ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Допис Гимназији у Бајиној Башти – ОНО Титово Ужице Просветно одељење 4558 од 12. децембра 1946. године

Наставни план са недељним фондом часова 1946-1948[129)]				
Предмет	I	II	III	IV
Матерњи језик са југословенском књижевношћу	6	6	6	6
Руски језик	4	3	3	3
Историја	2	3	3	3
Земљопис	3	3	3	2
Природопис	3	3	3	0
Математика	5	4	4	4
Физика	0	2	3	3
Хемија	0	0	0	4
Цртање	2	2	2	2
Певање	2	1	0	0
Гимнастика	2	2	2	2
Укупно	29	29	29	29

У септембру 1946. године наставник Димитрије Ивановић одржао је ученицима предавање о Светозару Марковићу,[130)] а до краја године одржана су још и следећа предвања: о Црвеном крсту, о важности шума и сакупљању семена шумског дрвета, о 29. новембру,[131)] о значају ђачких састанака-седница, о заштити корисних птица, о томе зашто учимо и теме везане за мајку. У време Недеље просвећивања наставник Лука Селаковић је одржао предавање о важности народног просвећивања. Крајем 1946. године издејствована је помоћ од Црвеног крста, па је подељено ученицима: 10 пари женских ципела, 14 блуза односно капута, 5 пешкира и један комад сапуна, а слична акција поновљена је на крају школске године.[132)]

Намештај за Гиманзију урадио је столар Радомир Веизовић и он до 3. децембра 1946. године није био примљен од стране Комисије Грађевинског одељења ОНО из Титовог Ужица иако је то био рок који је стајао у уговору. Пријем намештаја обављен је тек 24. децембра 1946. године, али некомплетан, јер је недостајало материјала, па је Комисија продужила рок до 20. јануара 1947.[133)] Нажалост, то није била једина мука, јер се веома

129 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Министарство просвете. Наставни савет бр. 1045 од 22. августа 1946. године ; Миодраг Глушћевић, *Нижа и непотпуна гимназија у Пожеги*, 75 година пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 78

130 ИАУ ОНО ПО 1944, ф. 4 - Извештај за месец септембар. Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 320 од 30. септембра 1946. године

131 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Извештај за месец новембар 1946. године допис ОНО Титово Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна Гимназија бр. 366 од 30. новембра 1946. године

132 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 - Извештај за месец децембар 1946. Допис ОНО Ужице Просветном одељењу - Државна непотпуна гимназија бр. 399 од 29. децембра 1946. године; АОШРП ББ Допис Државној непотпуној гимназији - Среског одбора Црвеног крста за Срез рачански бр. 188 од 20. децембра 1946. године; АОШРП ББ Допис Државној реалној гимназији – Сресни одбор Црвеног крста за Срез рачански бр. 106 од 6. јун 1947. године: 2 сапуна за прање, 10 пари дечијих ципела, 6 пари женских чарапа црних, 5 хаљина, 5 блуза, 2 костима и 5 поткошуља. Укупно 35 артикала који су подељени на 35 ученица. Списак добитника помоћи сачуван је у Архиви ОШ „Рајак Павићевић".

133 ИАУ ОНО ПО 1944, ф. 4 – Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 68 од 20. децембра 1946. године; ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 2 - Извештај за месец децембар 1946. Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 399 од 29. децембра 1946. године

брзо испоставило да је он направљен од слабог материјала, иако је набвљена грађа I класе, па је комисија за пријем снизила договорену суму која је исплаћена мајстору.[134)]

Лекарским прегледом ученика I разреда почетком октобра 1946. године установљено је: да је приличан број ученика анемичан, код једног ученика сумњало се на ТБЦ, код ученице на сифилис, а неколико ученика разболело се од заушака.[135)] Ученици су издавали зидне новине, сакупљали семе шумског дрвећа, радили на уређењу школског дворишта.[136)] Осим рада на нивелисању дворишта ученици су вадили камен на обали реке Дрине и тако помогли да се двориште на крају и калдрмише.[137)] Ученици прва три разреда 29. новембра 1946. године учлањени су у пионирску организацију, а ученици IV разреда били су чланови Народне омладине.[138)]

У Гимназији је још од 1945. године био организован Течај за официре ЈА који ће постојати у наредним годинама. Наставу су изводили наставници Ниже гимназије и она се одвијала суботом.

Савет школе је успео крајем 1946. године да прибави 30 пари гумених опанака и 10 пари ципела и ова обућа је подељена ученицима по утврђеним ценама. Савет је у договору са АФЖ-ом нашао једну жену за коју је предложио да буде сужитељица Гимназије на основу обећања Министарства просвете да ће постављати служитеље у школама.[139)]

Након 1946. године дошло је до укидања Окружних народних одбора и бригу о Нижој Гимназији у Бајиној Башти преузео је Сремски народни одбор. Због слабе очуваности архиве СНО Бајина Башта за наредне године нисмо у могућности да потпуније реконструшемо живот Ниже гиманзије у том периоду.

Нижа гимназија је 1948. године имала 9 наставника од тога са факултетском дипломом 1 (српски језик), 3 наставника са вишом школом (историја, педагошка група и математика), 4 наставника са потпуном средњом школом (цртање и настава у основној школи) и једна наставница са нижом школом (фискултура).[140)] Школа је 1948. године имала хигијенску зграду са 8 учионица корисне површине 292, 45 м^2, са електичним осветљењем и водоводом у згради, као и нужницима са испирњем.[141)] Школско двориште је било површине 466 м^2 калдмисано је и ограђено. Фискултурно игралиште није постојало, већ је коришћено СК „Слога".[142)]

134 АОШРП ББ Допис ОНО Ужице ПО – Државна непотпуна гимназија II бр. 85 од 9. фебруара 1947. године; Допис Државној непотпуној гимназији – ОНО Ужице бр. 7290 од 17. фебруара 1947. године; Допис Државној непотпуној Гимназији - ОНО Ужице бр. 7953 од 17. фебруара 1947. године

135 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Извештај за месец октобар. Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – Државна непотпуна гимназија бр. 336 од 28. октобра 1946. године

136 исто

137 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Извештај за месец новембар 1946. године допис ОНО Титово Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна Гимназија бр. 366 од 30. новембра 1946. године

138 ИАУ ОНО ПО 1946, ф. 4 - Извештај за месец новембар 1946. године допис ОНО Титово Ужице Просветно одељење – Државна непотпуна Гимназија бр. 366 од 30. новембра 1946. године

139 исто

140 ИАУ СНО ББ 1950 Статистика школа – Статистички извештај о стању школских згарада на дан 1. децембра 1948. године

141 исто

142 исто

Социјална структура родитеља ученика Ниже гимназије на дан 1. децембра 1948. године									
Занимање:	радници	Пољ. радници	Сиромашни сељаци	Седњи сељаци	Имућни сељаци	занатлије	Службеници, официри и пензионери	остали	Свега
Бр. уч.	9	1	107	140	53	22	56	27	415

Проценат ученика по упеху на првом полугодишту школске 1948/1949. год.											
успех	I-1	I-2	I-3	I-4	I-5	II-1	II-2	II-3	III-1	III-2	школа
Одличних	0	4,25	0	0	4,35	0	9,76	0	6,9	7,14	2, 91
Вр. добрих	16,67	17,02	12,77	41,3	26,09	15,79	12,19	21,43	10,34	25	20,15
Добрих	27,08	29,78	40,42	28,26	23,91	23,68	23,83	19,05	20,69	10,71	25,97
Позитивни	43,75	51,05	52,19	69,56	54,35	39,47	48,78	40,48	37,93	42,85	49,03
Са слабим оцемана	56,25	48,95	46,81	30,44	45,65	60,53	51,22	59,52	62,07	57,15	50,97

Убрзо после завршетка Другог светског рата почеле су и измене у образовном систему. Промена која се тицала нижих гимназија односила се на то да се образовање продужи на седам година. Ученици су после IV разреда настављали у вишој основној школи, нижој гимназији или прогимназији. Ученици су могли да из више основне школе пређу у ниже разреде гимназије уколико претходно положе допунски испит у августу или да буду условно уписани, а да испит положе на полугодишту. Допунски испит је требало да премости проблем који је настајао због разлога што је градиво у вишим основним школама било нешто другачије од оног градива које се изучавало у нижим разредима гимназија. Испит се састојао из предмета руског језика и математике.[143] Ово је утицало и на то да се ниже гимназије смање на само 3 разреда, што је био и случај и са Нижом гимназијом у Бајиној Башти од школске 1948/1949. године, па све до школске 1951/1952. године када се поново враћа IV разред. Ово је и условило да дође и до промена у наставним плановима од школске 1948/ 1949. године када су уведени други страни језик и предвојничка обука.

Димитрије Ивановић потпис 1949

Државна непотпуна гимназија 1950

Миљко Станић потпис 1952

Државна нижа гимазија 1953

143 ИАУ СНО ББ 1949 Општа акта - Допис директору Гимназије – СНО Бајина Башта Повереништво за просвету и културу бр. 1306 од 16. фебруара 1949. године; исто Министарство просвете бр. 7690 од 2. фебруара 1949. године

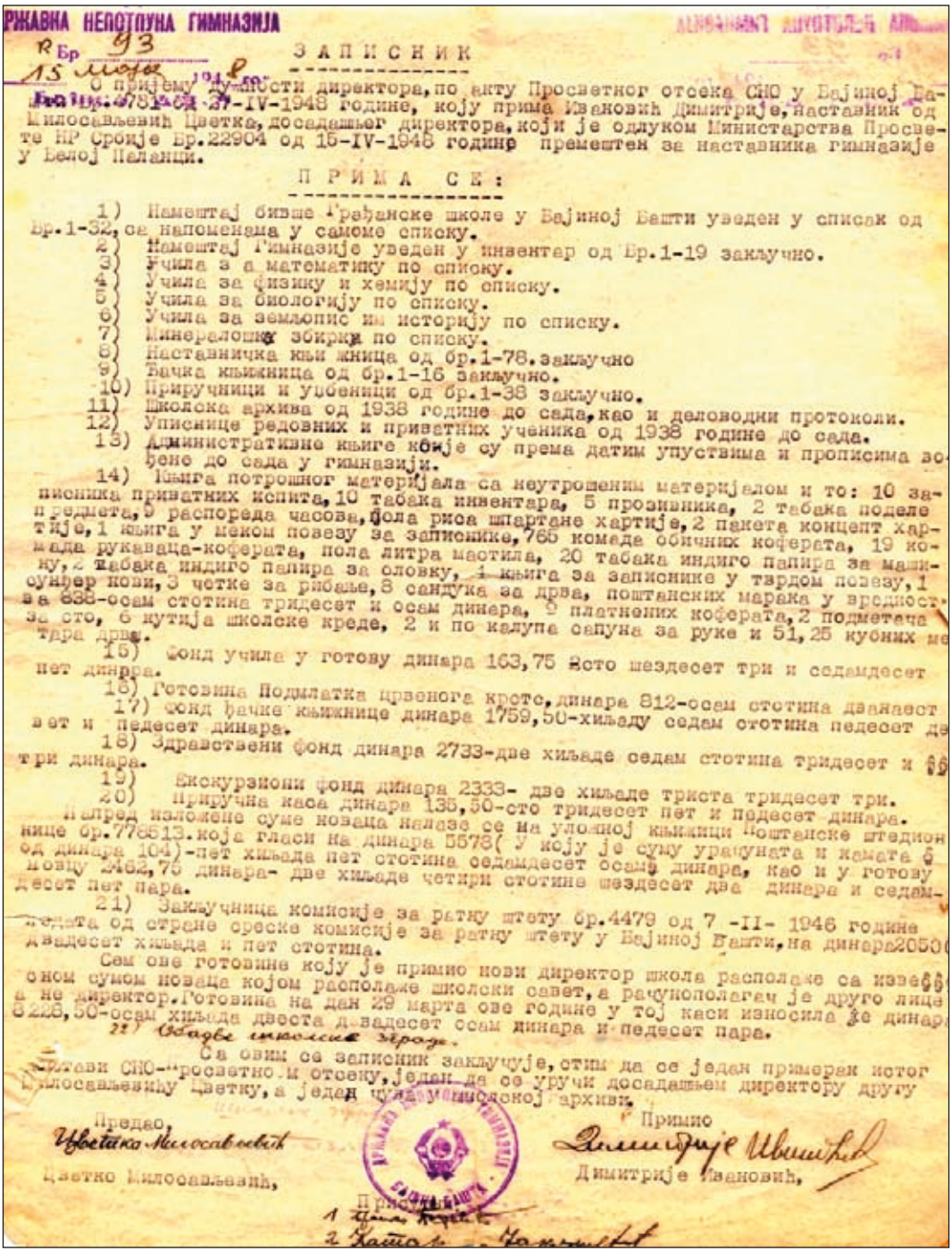

РЖАВНА НЕПОТПУНА ГИМНАЗИЈА

Бр 93
15 маја 1948 г.

З А П И С Н И К

О примопредаји дужности директора, по акту Просветног отсека СНО у Бајиној Башти бр.6781 од 27-IV-1948 године, коју прима Ивановић Димитрије, наставник од Милосављевић Цветка, досадашњег директора, који је одлуком Министарства Просвете НР Србије бр.22904 од 15-IV-1948 године премештен за наставника гимназије у Белој Паланци.

П Р И М А С Е :

1) Намештај бивше Грађанске школе у Бајиној Башти уведен у списак од бр.1-32, се напомена у самоме списку.
2) Намештај Гимназије уведен у инвентар од бр.1-19 закључно.
3) Учила за математику по списку.
4) Учила за физику и хемију по списку.
5) Учила за биологију по списку.
6) Учила за земљопис и историју по списку.
7) Минералошке збирке по списку.
8) Наставничка књижница од бр.1-78. закључно
9) Ђачка књижница од бр.1-16 закључно.
10) Приручници и уџбеници од бр.1-38 закључно.
11) Школска архива од 1938 године до сада, као и деловодни протоколи.
12) Уписнице редовних и приватних ученика од 1938 године до сада.
13) Административне књиге које су према датим упуствима и прописима вођене до сада у гимназији.
14) Књига потрошног материјала са неутрошеним материјалом и то: 10 записника приватних испита, 10 табака инвентара, 5 прозивника, 2 табака поделе предмета, 5 распореда часова, пола риса шпартане хартије, 2 пакета концепт хартије, 1 књига у меком повезу за записнике, 765 комада обичних коферата, 19 комада рукавца-коферата, пола литра мастила, 20 табака индиго папира за машину, 2 табака индиго папира за оловку, 1 књига за записнике у тврдом повезу, 1 суњер нови, 3 четке за рибање, 8 сандука за дрва, поштанских марака у вредности за 838-осам стотина тридесет и осам динара, 9 платнених коферата, 2 подметача за сто, 6 кутија школске креде, 2 и по калупа сапуна за руке и 51,25 кубних метара дрва.
15) Фонд учила у готову динара 163,75 Сто шездесет три и седамдесет пет динара.
16) Готовина Подмлатка црвеног крста, динара 812-осам стотина дванаест
17) Фонд ђачке књижнице динара 1759,50-хиљаду седам стотина педесет
вет и педесет динара.
18) Здравствени фонд динара 2733-две хиљаде седам стотина тридесет и
три динара.
19) Екскурзиони фонд динара 2333- две хиљаде триста тридесет три.
20) Приручна каса динара 135,50-сто тридесет пет и педесет динара.
Напред изложене суме новаца налазе се на уложној књижици Поштанске штедионице бр.776513. која гласи на динара 5578(У коју је сушу урачуната и камата од динара 104)-пет хиљада пет стотина седамдесет осам динара, као и у готову новцу 2462,75 динара- две хиљаде четири стотине шездесет два динара и седамдесет пет пара.
21) Закључница комисије за ратну штету бр.4479 од 7 -II- 1946 године
на сума од стране среске комисије за ратну штету у Бајиној Башти, на динара20500
двадесет хиљада и пет стотина.
Сем ове готовине коју је примио нови директор школа располаже са извесном сумом новаца којом располаже школски савет, а рачунополагач је друго лице а не директор. Готовина на дан 29 марта ове године у тој каси износила је динара 8228,50-осам хиљада двеста двадесет осам динара и педесет пара.
22) Обавезе школске зграде.
Са овим се записник закључује, стим да се један примерак истог достави СНО-просветном отсеку, један да се уручи досадашњем директору другу Милосављевићу Цветку, а један чува у школској архиви.

Предао,
Цветко Милосављевић,

Примио
Димитрије Ивановић,

Прилоге:
1
2

Записник о примопредаји дужности између директора Цветка Милосављевића и Димитрија Ивановића 15. маја 1948. године

Наставни план са недељним фондом часова 1948.[144)]				
Предмет	I	II	III	IV
Српски језик	6	5	5	5
Руски језик	3	3	3	3
Француски, енглески или немачки језик	0	0	0	4
Историја	2	3	3	3
Земљопис	3	3	2	2
Биологија	3	2	2	3
Математика	4	4	4	5
Физика	0	2	3	0
Хемија	0	0	3	0
Цртање	2	2	2	2
Певање	2	2	0	0
Филскултура	2	2	2	2
Предвојничка обука	0	0	0	2
укупно	28	28	29	31

Пред почетак школске 1949/1950. године покренута је иницијатива да се у Бајиној Башти отвори интернат, јер је велики број ученика Ниже гимназије путовао са велике даљине или приватно становао у хигијенски лошим условима. Подршку овој идеји дало је и Повереништво за просвету Титовоужичке области,[145)] како се ученици путници не би физички исцрпљивали свакодневним пешачењем и како би имали више времена за учење. Није постојала погодна зграда за интернат, па је предложено да се за ову намену преузму војничке зграде у Лугу, које су биле празне.[146)] На крају Интернат је почео са радом 1. априла 1950. године у самој згради Ниже гимназије у којој су се за потребе интерната користиле свечана сала и учионица за спаваонице, сутерен за кухињу, трпезарију и магацин, једна канцеларија за спаваоницу васпитача и једна канцеларија за управу Интерната. Ученици су морали да донесу кревете и постељину,[147)] али и пиџаме, кашику и виљушку и по један дубоки тањир.[148)] Већ на полугодишту 1950/1951. године на предлог председника Савета за просвету и културу, Јована Станића, из интерната је искључено11 ученика који су имали 3 и више слабих оцена. Један од искључених ученика имао је 2 слабе оцене, али и слабо владање због недисциплине и крађе.[149)] На полугодишту школске 1951/1952. године у интернату је

144 Миодраг Глушчевић, Нижа и непотпуна гимназија у Пожеги, 75 година пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 84

145 ИАУ СНО ББ 1949 Општа акта - Допис СНО Бајина Башта Повереништву за просвету и културу – Титовоужичка област Повереништво за просвету у културу бр. 3001 од 8. децембра 1949. године

146 ИАУ СНО ББ 1949 Општа акта - Допис СНО Бајина Башта Извршном одбору – СНО Бајина Башта Повереништво за просвету и културу бр. 8415 од 18. јула 1949. године

147 ИАУ СНО ББ1952. Просветни извештаји - Извештај о раду за 1952. годину Повереништва за просвету и културу СНО Бајине Баште

148 АОШРП ББ Књига наредби – Наредба бр. 10 за школску 1949/1950. годину

149 ИАУ СНО ББ 1951 Општи списи – Записника са седнице Савета за просвету и културу од 3. фебруара 1951. године; Допис Министарству просвете НР Србије Одељењу за ваншколско васпитање – Савет за просвету и културу СНО Бајина Башта бр. 321 од 9. фебруара 1951. године; Допис Савету за просвету и културу СНО Бајине Баште – Средњошколски интернат бр. 3 од 17. јануара 1951. године

било 48 штићеника, односно 34 дечака и 14 девојчица. Интернат се издржавао прилозима родитеља и помоћи СНО у Бајиној Башти.[150)] У интернату су били запослени: Симка Пенезић и Јелица Тришић као куварице, Лукијана Веизовић и Миленка Вимић као помоћне куварице, Милорад Петронијевић као магационер и Станко Карадаревић као спољни момак.[151)] Интернат је веома кратко трајао јер у извештају директора Ниже Гиманзије за прво полугодиште школске 1952/1953. године изричито стоји да је ђачки интернат у Бајиној Башти исељен и да је на тај начин школа поново добила 2 учионице и 2 канцеларије. На овај начин повраћена је фискултурна сала која је пре тога коришћена као учионица и две учионице које су претворене у математичко-физички и хемијско-биолошки кабинет.[152)]

Кретање броја ученика у школској 1949/1950. године						
	Уписано			На крају године		
	м	ж	Укупно	м	ж	Укупно
I разред	203	70	273	188	66	254
II разред	130	44	174	123	45	168
III разред	62	30	92	57	28	85
Укупно:	395	144	539	368	139	507

Од 11 наставника Ниже гимназије децембра 1949. године било је: 1 са факултетском дипломом (српски језик), 4 са вишом педагошком школом (историја, биологија, педагошка група и математика), 5 са потпуном средњом школом (стручна учитељица и 4 наставника у основној школи) и 1 наставница са нижом школом (фискултура).[153)]

Величина одељења у школској 1949/1950. години				
	Од 21 до 40	Од 41 до 53	Од 54 до 70	Укупно
I разед	0	1	4	5
II разред	1	3	0	4
III разред	0	2	0	2
укупно	1	6	4	11

Одељења у Нижој гимназији била су јако бројна. Тако је било и школске 1950/1951. године када је Гимназија имала 11 од тога 5 одељења са бројем ученика од 31 до 50 ученика, а чак 6 одељења са бројем ученика од 51 до 70 ученика. Наставник Љубиша Паунковић био је разредни старешина у два одељења I разреда (укупно 108 ученика). Исте године 101 ученик првог разреда учио је француски језик, који је уведен у

150 ИАУ СНО ББ1952. Просветни извештаји - Извештај о стању и раду школа у Срезу рачанском на крају полугодишта 1951/1952. године; Допис Савету за просвету, науку и клутуру Владе НР Србије – Државна непотпуна гимназија бр. 615 а од 19. јануара 1952. године

151 ИАУ СНО ББ 1951. Општи списи – Списак помоћних службеника при основним школама на територији Среза рачанског

152 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за прво полугодиште школске 1952/1953. године бр. 968 од 11. фебруар 1953. године

153 ИАУ СНО ББ 1950 Статистика школа - Статистички извештај о стању школских згарада на дан 1. децембра 1949. године

школи по први пут, а сви остали учили су руски језик. Сви су се изјашњавали као Срби изузев једне девојчице из II рареда.[154] Школа је имала 10 наставника, од тога 1 са факултетом (српски језик и књижевност), 2 са вишом педагошком школом (педагошка група и биологија), 4 са учитељском школом, 2 остале средње школе 2 (математика и цртање), једна наставница са нижом школом (фискултура).[155]

Пре почетак школске 1950/1951. године директор Гимназије је покренуо питање пражњења септичке јаме. Гимназија тада није имала канализацију, а септичке јаме морале су се празнити 3-4 пута годишње, јер су клозете у згради Гимназије поред ученика Гимназије користили и ученици Школе ученика у привреди и полазници разних курсева одржавали су се у згради Гимназије. Понуду да обави овај посао дала је Сељачка радна задруга из Луга, али је тражила за тај посао 3.500 динара што Гимназија није имала, па се обратила за помоћ Повереништу за просвету СНО у Бајиној Башти, који је одлучио да то плати сопственим средствима.[156] Почетком 1952. године према речима директора, Миљка Станића, поново је актуелизован овај проблем, један од најозбиљнијихкоји је Нижа гимназија имала. Школа није имала каналзиацију и морала је сваког месеца издвајати 6.000 динара за чишћење клозета. Да би се овај проблим решио СНО је планирао издатак од 200.000 динара.[157] Нижа гимназија је чак позвала родитеље ученика да у виду добровољног прилога школи поклоне 50-100 динара за копање канала и набавку канализационих цеви.[158]

У школској 1950/1951. години било је по 4 одељења у I и II разреду и бар 3 у III разреду. На крају школске године уплиличена је изложба ђачких ликовних радова. Радови су излагани и на изложбама Црвеног крста.[159] У истој години у школи је радио курс за опште образовање партијских кадрова.[160] Поводом Дана републике ученици су у сали биоскопа приредили свечани програм после чега је наступио за то време чувени мађионичар Нешковић.[161]У току марта 1951. године Нижу гимназију је посетио друг Љубодраг Ђурић, генерални секретар владе ФНРЈ, [162] пореклом из села Заовина. Дана 14. маја 1951. године ученици Гимназије приредили су фискултурни јавни наступ у Лугу.[163] За ученике Ниже гимназије и припаднике ЈНА 22. фебруара 1952. године приређена је

154 ИАУ СНО ББ 1950 Статистика школа - Статистика на почетку школске године 1950/1951. године

155 Исто

156 АОШРП ББ Допис Повереништву за просвету и културу – Државна непотпуна гимназија бр. 310 од 9. август 1950. године; Допис Државној непотпуној гимназији - СНО Извршни одбор бр. 10896 од 9. августа 1950. године

157 ИАУ СНО ББ 1952. Просвета извештаји - Допис Савету за просвету, науку и културу Владе НР Србије – Државна непотпуна гимназија бр. 615 а од 19. јануара 1952. године

158 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 - Наредба бр. 25 школске 1951/1952. године

159 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Милене Аћимовић за школску 1950/1951. годину

160 ИАУ СНО ББ 1951 Опсти списи – Записник о примопредаји дужности директора Димитрија Ивановића 31. августа 1951. године

161 АОШ РП ББ Књига наредби 1946-1952. – Наредба бр. 3 школске 1950/1951. године

162 ИАУ СНО ББ 1950 Статистика школа - Напомене уз бројно стање о наставницима и запажање инспектора за март месец 1950. године

163 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 - Наредба бр. 16 школске 1950/1951. године

позоришна представа „Ђидо „у извођењу Сељачке радне задруге из Луга.[164)]

У Историјском архиву у Ужицу сачувани су извештаји о раду појединих просветних радника у школској 1950/1951 и 1951/1952. години, а међу њима и радника Ниже гиманзије тако сазнајемо: да је Милена Аћимовић, нестручна наставница цртања, своје недостатке отклањала сарадњом са Гимназијом у Титовом Ужицу, да је доста пажње посвећивала мотивима из НОБ-а и кроз исте „подизала дух југословенског социјалистичког патриотизма";[165)] да је Даница Ивановић, водила благајну КУД-а „Миленко Топаловић", била је и руководилац рецитаторске, члан хорске, драмске, рецитаторске и фолклорне секције, била руководилац две читалачке групе, ревизор часописа „Зора" и „Жена данас" затим члан секције АФЖ-а;[166)] да је Марина Ђ. Ненадовић радила је у КУД-у као члан хорске секције, била члан синдикалне управе и секретар синдикалне групе у Гимназији.[167)]; да је наставник Љубиша Паунковић, био активни играч ФК „Слога", био је и члан Среског извршног одбора Народног фронта, као и Аматерског позоришта;[168)] да је Бранимир Јањушевић био библиотекар наставничке библиотеке и записничар Наставничког савета, радио као режисер у драмској секији КУД-а „Миленко Топаловић", предавао на Народном универзитетоу, био члан управе синдикалне подружнице и руководио растурањем штампе и библиотеком;[169)] да је Мирослава Б. Димитријевић водила школски хор и учествовала у раду хора КУД-а „Миленко Топаловић";[170)] да је Милена Д. Баштовановић била руководилац фолклорне и учесник хорске секције.[171)]; да је Витомир Ј. Андрић био хоровођа у КУД-у „Миленко Топаловић", члан управе синдикалне подружнице и члан пчеларске подружнице; да је Јованка Јовановић руководила централном ђачком библиотеком у школској 1951/1952. године, глумила у Аматерском позоришту, била спикер на разгласној станици и рецитовала песме на приредбама.[172)]

Због грешке локалне књижаре на почетку школске 1951/1952. године Нижа гимназија није могла да на време набави дневнике, уписнице и прозивнике.[173)] Због тога је настава почела без уредно вођене педагошке евиденције.Поводом Дана ослобођеља Бајине Баште, 12. септембра 1951. године, учиници Ниже Гимназије минутом ћутања одали су пошту палим борцима.[174)]

164 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 - Наредба бр. 29 школске 1951/1952. године

165 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Милене Аћимовић за школску 1950/1951. годину

166 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Данице Ивановић за школску 1950/1951. годину

167 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Марине Ђ. Ненадовић за школску 1950/1951. годину

168 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Љубише Паунковића за школске 1950/1951. и 1951/1952. године

169 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Бранимира Јањушевића за школску 1950/1951. годину

170 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета – Подаци о раду Мирослава Б. Димитријевић за школску 1950/1951. годину

171 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Милена Д. Баштовановић за шк.1950/1951. годину

172 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Подаци о раду Јованка Јовановић за школску 1951/1952. годину

173 ИАУ СНО ББ 1951 – Допис СНО Бајина Башта - Државна непотпуна гимназија бр. 501 од 8. септембра 1951. године

174 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 1 школске 1951/1952. године

Наставни план за ниже гимназије са недељним фондом часова од школске 1951/1952. године				
Предмет	I	II	III	IV
Српски језик и књиженост	6	5	5	5
Руски језик	3	3	3	3
Други страни језик француски, немачки	4	3	3	3
Историја	0	3	3	3
Географија	3	2	2	0
Биологија са хигијеном	3	3	2	3
Математика	5	4	4	5
Физика	0	0	3	0
Цртање	2	2	2	2
Предвојничка обука	0	0	0	2
Певање	1	2	0	0
Фискултура	2	2	2	2
укупно	25	26	26	28

Наставници и ученици Гимназије припремили су и извели приредбу 27. марта 1952. године у сали Дома културе. Приредба је имала следећи прогам: хорске песме „Билећанка"[175)] и „Македонска партизанка",[176)] позоришни комад „Кнез Иво од Семберије од Бранислава Нушића, рецитације о слободи, револуцији и партизанској борби које су изводили ученици, маскерата из заробљеништва „Вук и три прасета", 3 ритмичке вежбе и народна кола, и на крају народне лирске и борбене песме.[177)]

После првог класификационог периода школске 1951/1952. године постигнут је незадовољавајући резултат јер је од 533 ученика њих без слабе било само 201 ученик, неоцењених је било 3, а са слабим оценама било је 329 ученика. Разлози за то су били: велики број путника, недостатак уџбеника, велики број ученика у појединим одељењима и велики број ученика са слабим предзнањем које су донели из основне школе. Нижа гимназија је због тога предузела следеће мере: у одељењима су формиране групе од 4-7 ученика којима су руководили најбољи ученици и чији задатак је био да пруже помоћ у учењу и изради домаћих задатака слабијим ученицима; организовано је такмичење у изради домаћи задатака из математике, српског и руског језика; организовано је такмичење у читању и најбољи читачи су добијали звање ударник у читању; одвојене су две учионице у ваншколско време, у којима су ученици могли да долазе уколико нису имали могућности да уче код куће, а наставници су их обилазили, али је овај покушај пропао, јер је интересовање ученика било све

175 Билећанка је песма настала 1940. године у логору за политичке затворенике у Билећи. Често се сматра партизанском песмом иако је настала пре Другог светског рата и била је јако популарна у за време Социјалистичке Југославије. Атмосфера песме је јако суморна и говори о идеалима затворених људи који у логорашким условима сањају о лепшој и праведнијој будућности за коју су били спремни жртвовати своје животе. Текст песме на словеначком језику написао је Милан Апих, учитељ из Целја, а на српскохрватски језик ју је превео Тодор Вујасиновић.

176 Песма за мешовити хор и клавир композитора Јосипа Славенског настала 1945. године.

177 ИАУ СНО ББ 1947-1955 Просвета - Допис СНО Бајина Башта Савету за просвету и културу – Државна непотпуна гимназије бр. 659 од 15. марта 1952. године; АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 - Наредба бр. 33 школске 1951/1952. године

мање; наставници су одржавали ванредне часове; препоручено је групно учење код куће бољих ученика. На родитељским састанцима родитељима је говорено да пруже помоћ ученицима. На полугодишту успех је био за 6% бољи, а предузете мере дале су и боље резултате него што се из самих оцена види, јер су на полугодишту сви ученици били оцењени из свих предмета.[178)]

Проценат ученика по упеху у првом полугодишту 1951/1952. године													
успех	I-1	I-2	I-3	I-4	II-1	II-2	II-3	III-1	III-2	III-3	IV-1	IV-2	У школи
Одличних	20,93	13,33	6,25	10,64	22	6	21,67	6,9	17,54	17,86	10,21	16,33	14,21
Вр. добрих	16,28	13,33	43,75	29,78	22	28	31,67	20,69	19,32	19,64	44,9	34,69	34,69
Добрих	13,95	28,88	12,5	17,02	14	12	10	27,59	8,59	16,07	14,28	18,37	18,37
Позитивним успехом	51,16	55,56	62,5	57,44	58	46	63,33	55,17	45,45	53,57	69,39	69,39	57,19
Са слабим оцемана	48,84	44,44	37,5	42,56	42	54	36,67	44,83	54,55	46,43	30,61	30,61	42,81

Поводом десетогодишњице ослобођења Бајине Баште у Другом светском рату, 12. септембра 1951. године, ученици Ниже гимназије су узели учешћа у прослави фискултурним тачкама. Ученици Ниже гимназије учествовали су у организацији свечане академије за обележавање стогодишњице од смрти Његоша 6. новембра 1951. године. Ученици ове школе дали су за грађанство Бајине Баште приредбу са фолклорним и драмским тачкама, народним песмама и рецитацијама. Овом приликом учествовао је и хор који је отпевао химну „Хеј, Словени", а рецитатори су говорили одломке из „Горског вијенца". Нижа гиманзија је уз помоћ Савета за просвету СНО-а набавила 1 $м^3$ даски од којих је направљена бина за представе у сали Гиманзије, која је служила и као учионица. За време приредби ђачке клупе су се износиле у ходник. При школи је био организован курс фото-аматера. Да би сеизашло у сусрет ученицима који путују,а посебно онима из Босне и Херцеговине, сви ученици путници су сконцентрисани у она одељења која су похађала наставу пре подне. Ученици и наставници Ниже гиманзије су добровољним радом засадили 10.000 садница у околини града и радили су на путу Бајина Башта - Баре.[179)]

Наставу у 13 одељења Ниже гимназије у школској 1952/1953. години обављало је 12 сталних наставника и 2 хонорарна наставника, од којих је један имао факултетску диплому, 3 вишу педагошку школу, 1наставник је био са вишом војном школом, поред овога у школи су радили студенти Више педагошке школе и Филозофског факултета.[180)] Због боловања, одсустовања ради полагања испита, држање наставе у Школи ученика у привреди и сл. већи део првог полугодишта наставу је изводило

178 ИАУ СНО ББ 1950 Статистика школа - Допис СНО Бајина Башта Повереништво за просвету и културу - Државна непотпуна гимназија бр. 18 од 6. фебруара 1950. године

179 ИАУ СНО ББ 1952. Просвета извештаји - Допис Савету за просвету, науку и клутуру Владе НР Србије - Државна непотпуна гимназија бр. 615 а од 19. јануара 1952. године; АОШРП ББ Књига наредби - Наредба бр. 9 и 12 школске 1951/1952. године

180 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Годишњи извештај о стању и раду школа у Срезу рачанском за школску 1952/1953. годину

само 9 наставника због чега је наства у неким предметима била незаступљена, заступљена са смањеним бројем часова или нестручно заступљена. Од 1953. године уведени су нови предмети „Друштвено и морално васпитање", који је заменио ранији час разредног старешине и „Поуке из пољопривреде и домаћинства" за ученике III и IV разреда и Лепо писање и ручни рад у I и II разреду. Хонорарни наставници који су предавали потоњи предмет изводили су ученике у Пољопривредну станицу где су изводили практичне радове, посебно из калемарства. Због ових проблема дешавало се да поједини наставнци буду разредне старешине у по 2 одељења са око 40 ученика. Било је наставника који су морали да преузму предмете које никада раније нису предавали, као и да предају по 5 предмета. Наставници српског језика и математике пред крај године су организовали ванредне часове за ученике, али организованог рада са слабијим ученицима није било.[181)]

У току школске 1952/1953. године СНО је инвестирао 730.000 динара у изградњу школске радионице у дворишту Гимназије, увођењу каланизације и кречењу школе. Школа је тада имала кабинете: историјско-географски, математичи, физички и биолошко-хемијски. Школа од ове школске године коначно није оскудевала са картама; физички кабинет је употпуњен са „физикалним орманом" за потребе изучавања електрицитета и магнетизма; биолошки кабинет је био обогаћен моделима људских органа, а хемијски кабинет је употпуњен са „хемијским ормарићем", који је омућавао да се експерименти несметано изводе. За потребе наставе цртања набављео је у току школске 1952/1953. године колекција од 10 орнамента и гипсаних фигура. У току ове школске године укупно је утрошено 113.000 динара за набавку учила, а 8.500 динара утрошено је за набавку књига за ђачку библиотеку која је почела рад са 331 књигом. Помоћ у функционисању ђачке библиотеке пружили су сами ученици који су позајмили библиотеци своје књиге. Са друге стране наставничка библиотека имала је преко 180 књига, а школа је била претплаћена на неколико стручних часописа и листова. Библиотекама је руководила наставница српског језика Јованка Ч. Давидовић. У Нижој гимназији постојала је сала у којој је у зимском периоду или у време неповољних временских прилика одржавана настава фискултуре, а спортских терена није имала већ је користила терене фискултурног друштва из Бајине Баште. Због недостатка новца за набавку алата за школску радионицу, практичног мушког ручног рада није ни било.[182)]

Велико осипање ученика било је приметно у току 1952/1953. године посебно оних ученика који су морали далеко да путују и оних који су долазили са подручја Босне и Херцеговине око 1/3 укупног броја ученика. Ученици путници од којих су неки долазили са удаљености од 18 км често су каснили на прве часове и када би се увече враћали кућама нису имали времена за учење. Недостатак наставника и појава да су неки предмети били са смањеним бројем часова или неко време незаступљени,

181 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1952/1953. године; Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за прво полугодиште за школску 1952/1953. године

182 Исто

негативно је утицало и на ученике који нису били изградили став о значају учења. Многи од родитеља се нису интересовали за учење и владање своје деце у Гимназији и држали су их само да би имали право на дечји додатак. Чест одговор на примедбе око понашања ученика у школи био је „удрите га слободно, ми му ништа не можемо". Посебно је била лоша сарадња школе са родитељима са села. Успех ученика је био знатно слабији него претходних година из разлога што је критеријум пооштрен , јер поједини наставници који су раније у одељењима давали 4-5 слабих оцена, сада су чак имали и до 22 слабе оцене. Строг критеријум довео је до тога да ученици озбиљније схвате своје школске обавезе. Појавио се и један проблем који није био изражен у ранијим годинама, наиме, после коначне појаве већег броја уџбеника, било је видно да знатан број учениканије умео да учи из уџбеника, јер је био навикнут на учење из бележака. Ово је било посебно изражено код наставе историје, али су наставници упорним обајшњавањием то исправили. И даље је била раширена појава да ученици немају уџбенике, а то је правдано „скупоћом" или „неће ми родитељи" да купе. Недостатак уџбеника био је узрокован и лошим пословањем локалне књижаре која се плашила да неће све продати, па је упорно наручивала мање количине уџбеника од потребних. Поред уџбеника осећао се и велики недостатак свески за лепо писање.[183)]

Ученицима су у оквиру Ниже гимназије током школске 1952/1953. године, а поводом Дана републике, Дана ОУН, Дана ЈНА, VI конгреса одржана предвања, а организовано је и слушање радио емисија поводом смрти Бориса Кидрича. Дана 3. априла 1953. године ученици Ниже гиманзије узели су на организован начин учешће у демонстрацијама против италијанске претензије на град Трст.[184)] Ученици су учествовали у дочеку, ношењу и испраћају Штафете младости. Ученици су дали две приредбе за грађанство Бајине Баште и ученике школе, са учешћем рецитаторске, драмске, хорске и фолклорне секције, а био је планиран и слет на крају школске године који није одржан ради болести наставнице фискултуре. Ученици Ниже гимназије активно су учествовали у раду фискултурног друштва (одбојка, пинг-понг, фудбал), а постојало је и велико интересовање ученика за шах. Ученици су добровољним радом засадили дрворед са обе стране пута од Бајине Баште до моста на Дрини у дужини од 2,5 км, а радили су и на уређењу улица, омладинског центра и школског дворишта.[185)]

Здравствено стање ученика био је стални сегмент свих извештаја које су директори Ниже гимназије слали својим надређеним. Школа у периоду од 18. до 27. марта 1953. године није радила због епидемије грипа.[186)] У извештајима директора Гиманзије углавном се константује добро или задовољавајуће стање здравља, све до 1953. године када директор Драгослав Јовановић са бригом константује да „здравствено стање ученика није задовољавајуће, услед лоших здравствених прилика које владају

183 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1952/1953. године; Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за прво полугодиште за школску 1952/1953. године

184 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 - Наредба на дан 3. априла 1952. године

185 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1952/1953. године

186 АОШРП ББ Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 18 од 26. марта 1953. године

у нашим селима", али и лоших хигијенских услова у становима. Масовних заразних болести осим грипа није било, а због грипа школа је у марту 1953. године на кратко време прекинула рад. Од микозе је било оболело 11 ученика који су морали бити упућени на лечење у Београд, а по повратку са лечења одлуком Наставничког савета дозвољено им је полагање разредног испита у августу. Проблем са здрављем ученика појачан је преласком здравствених установа на самостално финансирање од када су они наплаћивали преглед 40 динара. Али, и због тога што „код извесног броја сељака шугавост не представља неку врсту обољења, где би требали предузети посебне мере за њено лечење, те нису вољни платити лекарски преглед и лекове, већ сами покушавају да лече шугу травама и другим надрилекарским лечењем".[187)]

На крају првог полугодишта школске 1952/1953. године из Ниже гиманзије искључено је 13 ученика. Сви ученици су имали више од 15 година и више од 5 слабих оцена, а неки слабе оцене из свих предмета. Наставнички савет је приликом одлучивања узео у обзир и то да све мере које су предузимане нису дале резултате и да су ученици искључени „у интересу дисциплине у школи", а већина њих је на полугодишту фалсификовала потписе родитеља на ђачким књижицама како не би показали своје слабе оцене. Скоро сви искључени ученици су имајли и већи број неоправданих изостанака, а по мишљењу Наставничког савета став ових ученика према наставницима увек је био дрзак и изазивачки.[188)]

У току летњег распуста пред школску 1953/1954. годину зграда Гимназије је окречена и офарбана масном фарбом „цокла" у учионицама и ходницима, што је коштало 183.000 динара. Такође је набављен алат за школску радионицу и то тезгу „Народне технике" и целокупан столарски и остали алат, што је коштало 40.000 динара. И остали кабинети су попуњени училима и стакленим орманима и полицама за одлагање наставних средстава. Школска сала је преуређена у фискултурну салу постављањем паркета. Гимназија је пред почетак нове школске године имала: 3 кабинета, библиотеку, радионицу ручног рада, салу за фискултуру, 2 наставничке канцеларије и канцеларију за директора и 2 просторије у којима је живео школски послужитељ. У току школске године набављен је пројекциони дијаскоп, учионице су озвучене и омогућено је слушање радио емисија, купљена је виолина. Фискултурна сала је већ располагала са следећим справама: вратило, разбој, коњ, козлић, карике, одскочне даске, струњаче и шведске лествице, сталци за скокове, а такође и реквизити за атлетику: диск, копља, кугле, гранате, медицинске лопте и сл. Школска библиотека је увећана на 527 књига и за то је потрошено 30.000 динара. Снабдевеност уџбеницима у Гимназији је у овој школској години била знатно боља у односу на претходни период. Наставни кадар на почетку школске године био је следећи: 1 професор, 3 наставника, 1 професор приправник, 4 наставника приправника, 3 учитеља од којих је један ванредни студент Филозофског факултета, а једна ВП школе, док је само једна

187 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1952/1953. године

188 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за прво полугодиште за школску 1952/1953. године

наставница била без школских квалификација и имала само 3 курса за фискултуру. У току године дошле су још две наставнице и поред тога настава из француског и руског језика, певања и цртања није била стручно заступљена. И поред тога, можда по први пут, Нижа гимназија није имала већих проблема са наставним кадром. Наставнички кадар је на крају године због постигнутих резултата новчано награђен. Настава се одржавала регуларније него претходних година из разлога што су по први пут одељења била мања, односно нешто више од 30 ученика по одељењу. И даље је највећи проблем била удаљеност са које су ученици долазили у школу. Сви ученици и даље нису имали уџбенике. Међутим постојала је и појава да се ученици изводе из школе у зимском периоду уколико је реч о ученицима из удаљених села, али и оних који су имали већи број слабих оцена, рачунајући да ће понављати, па би им било корисније да остану на сеоском домаћинству до краја школске године. У анкети коју су спровели поједини наставници многи ученици са села су навели да немају потребних услова за учење код куће јер их родитељи користе за обављање разних послова везаних за рад у домаћинству, а слободно време им је углавном протицало у пешачењу до школе и назад. Помоћ школи од стране родитеља са села била је из тог разлога минимална. Ипак код ученика пробуђен је интерес за књигу и 2/3 ученика је редовно посуђивало књиге из библиотека (школске и градске). На часовима поука из пољопривреде и домаћинства дечаци су радили само на коричењу књига и плетењу мрежа, док су девојчице имале много више успеха, о чему је сведочила изложба радова на крају школске године.[189)]

Ученици су учествовали у дочеку Штафете младости, а ученици V разреда били су чак и носиоци. Током школске године ученици су извели 3 приредбе са „шареним програмом". Културна група Ниже гимназије извела је маја 1954. године веома успешно позоришни комад „Снежана и седам патуљака", који је по први пут изведен у Бајиној Башти. Режисер је био наставник Бране Јањушевић. Ова представа превазишла је оквир обичне ђачке приредбе и приказана је ученицима Осмогодишње школе у Костојевићима и у 12 основних школа. Фискултурни слет одржан је 23. маја и на крају школске године изложба ученичких ручних радова. У току школске године ученици су добровољно радили на уређењу школског игралишта, а наставници су учествовали на локалним радним акцијама.[190)]

Са школском 1953/1954. годином било је предвиђено формирање Ниже гимназије као шестороразредне. Иницијатива за то потекла је са једног општег родитељског састанка.[191)] Те школске године отворен је био V разред гимнзије, али је Савет за просвету и културу НР Србије 19. децембра 1953. године донео решење да се V раз-

189 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај Ниже Гимназије у Бајиној Башти о стању на почетку школске годину 1953/1954. године; Извештај о раду Непотпуне гимназије у Бајиној Башти за школску 1953/1954. год.

190 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Непотпуне гимназије у Бајиној Башти за школску 1953/1954. годину; Годишњи извештај о стању и раду школа у Срезу рачанском за школску 1953/1954. годину; Извештај о раду за прво полугодиште школске 1953/1954. године Државне непотпуне мешовите гимназије бр. 19 од 9. фебруара 1954. године

191 ИАУ СНО ББ 1953. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1952/1953. годину

ред крајем школске године укине,[192] тако да је отварање VI разреда било беспредметно тражити.

На крају школске 1953/1954. године одређени наставници Ниже гимназије тражили су премештај из Бајине Баште: професор Драгиша Ђоковић за Ужице, наставник Љубиша Паунковић за Ниш, наставници Миљко и Драга Станић за Горњи Милановац, наставница Милица Грчић за Стари Бечеј.[193]

У новој школској 1954/1955. години због укидања V разреда број одељења смањен је на 10 и то је омогућило да се настава одвија само у првој смени. Те године је било могуће почети са спровођењем обавезе о обавезном осмогодишњем школовању. Наиме, због потешкоћа са простором Нижа гимназија није уписивала све ученике IV разреда основних школа већ само оне који су изјавили жељу да уче гимназију. Сада се то мења и просветне власти инсистирају да се сви ученици упишу у школе и заврше 8 разреда основног образовања. Највише се успело са уписом ученика у I разред, а најмање са женском децом са села. Услед веће набавке учила у претходним годинама у току ове године није било набавки изузимајући књига за наставничку и ученичку библиотеку и дијафилмова за дијапројектор. Набављени су и додатни стаклени ормани за смештај учила. Библиотека је сада бројала 600 књига за ученике и 500 књига за наставнике. У згради је уведен водовод и све просторије су офарбане. Пред почетак школске године 2 професора и 2 наставника су напустили школу тако да је у Нижој гимназији било свега 13 сталних и 1 хонорарни наставник. Недостајао је наставник за мушки ручни рад, па радионица није могла бити у потпуности искоришћена. Настава из страних језика, цртања, певања и поука из привреде и домаћинства није била стручно заступљена већ су је предавали наставници и учитељи. Властима је било важно и идеолошко усмерење наставника, па се о томе интересовала код директора који је известио да у Нижој гимназији „Нема ниједног наставника који би се због идеолошких неслагања са социјалистичком данашњицом пасивно држао". Здравствено стање ученика било је задовољавајуће као и претходних година, али је настава у фебруару 1955. године на кратко била прекинута због епидемије заушака. Успех ученика у првом полугодишту био је нешто слабији него претходне године. Разлози се понављају већ више година, а сада се појављује један нови разлог за слабији успех из руског језика „изражава се извесна апатија према томе предмету. Ученици изјављују 'да им неће користити никада'. Тек на крају школске године ученици почну озбиљније да уче овај предмет како би поправили слаб успех". Посебно је био видан напредак у општој писмености ученика што је вероватно била последица читања књига која је код 80% ученика постала редовна појава.[194]

На часовима друштвеног и моралног васпитања са ученицима старијих разреда

192 ИАУ СНО ББ 1954. Просвета извештаји - Савет за просвету НР Србије бр. 16685 од 31. децембра 1953. год

193 ИАУ СНО ББ 1954. Просвета извештаји - Записник са седнице Савета за просвету и културу од 13. маја 1954. године

194 ИАУ СНО ББ 1954. Просвета извештаји - Извештај о раду за прво полугодиште школске 1954/1955. године Државне непотпуне мешовите гимназије; Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1954/1955. годину

је разговарано и на политичке теме као што су Тршћанска криза, посета друга Тита Индији и Бурми, о ОУН-у и др. Око 50 % ученика је учествовало у спортском друштву „Партизан". Наставници српског језика организовали су литерарну дружину „Душан Вишић", која је организовала неколико састанака на којима су читани самостални литерарни радови. Као и сваке године ученици су учествовали у ношењу Штафете младости. Ученици Ниже гимназије су организовали 3 позоришне представе, од којих је једна била „Биберче". На свечаној академији поводом Дана републике 1954. године наступили су са фискултурним тачкама, а за Дан младости 1955. године одржан је слет свих ученика. На крају школске године организована је изложба ученичких ручних радова, који су били знатно бољи него претходних година, а традиционално радови ученица били су најбољи. Наставници и ученици школе су добровољним радом учествовали у акцији пошумљавања које је извело Туристичко друштво из Бајине Баште.[195)]

Кретање броја ученика у школској 1954/1955. години							
		Уписано			На крају шк. године		
	одељење	м	ж	Укупно	м	ж	Укупно
I разред	3	85	36	121	77	35	112
II разред	3	61	32	93	57	30	87
III разред	2	52	26	78	45	26	71
IV разред	2	60	25	85	49	25	74
Укупно:	10	258	119	377	228	116	344

Нове власти нису добронамерно гледале на религиозност народа и то се рефлектовало и на просветне власти. Рад наствника веронауке није обновљен после Другог светског рата у Грађанској школи и касније Нижој гимназији у Бајиној Башти. Предратни и ратни вероучитељ Милорад Вујичић „стављен је на располагање". Ипак је било дозвољено и прописано обележавање празника св. Саве у школама, али је оно извођено на строго прописан начин и одвојено од верског обреда. Обележавању св. Саве 1945. године било је дозвољено да верском обреду који би се одржао у Цркви присуствују наставници, ученици и ученички родитељи. Школска прослава садржала је следеће: химне „Хеј Словени" и „Химну св. Сави", а затим би неко из школе одржао беседу о св. Сави „као културном раднику на просвећивању народа". Затим је следио програм састављен од песмица, рецитација и сл, при чему је требало узети у обзир и „комаде са садржином из наше народно-ослободилачке борбе".[196)] Нажалост на Савиндан 1945. године Грађанска школа у Бајиној Башти није обновила свој рад тако да ће прва прослава у средњим школама Бајине Баште уследити 1946. године. Тада је програм такође био строго одређен, али и богатији од претходне године. Прослава је обухватала беседу о св. Сави, извештај о раду школе у првој послератној години, похвале организацијама и појединцима који су се истакли у решавању школских пробле-

195 ИАУ СНО ББ 1955. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1954/1955. годину

196 ИАУ ОНО ПО 1945. ф. 1 - Допис ОНО Ужице просветном одељењу – Повереништво просвете Председништва АСНОС-а бр. 57 од 10. јануара 1945. године

ма, као и ученика и одељења који су се истакли у учењу и редовном похађању школе и на крају је приређиван програм који је садржавао рецитације, песме, фискултуне вежебе и сл. Све школе су добиле нацрт беседе о св. Сави који је био обавезујући за беседнике. Програм је предвиђао и прикупљање новчаних средстава за потребе школе. На крају дописа Министарства просвете било је јасно наложено просветним властима „да не чине никакве сметње црквеним властима и свештеним лицима уколико они хоће да у црквама обележе празник св. Саве. Не треба спречавати ни ученицима да као појединци, ако то желе, узму учешћа у томе."[197] После доношења Устава 1946. године ствари се постепено мењају и нова власт није више благонаклоно гледала на исказивање религизиозности. Нова власт се посебно интересовала да ли наставници колективно одводе ученике на службу у Цркву и од надлежних просветних власти добијали су извешатаје да тако нешто не постоји у Срезу рачанском.[198] Међутим, већ од следеће године однос нових власти и цркве се погоршао, па је дошло до сукоба и нове власти више нису биле толерантне према религији. У таквом тону је и један извештај који је из Бајине Баште отишао у Министарство просвете 1949. године: „1. Ни један наставник не настоји да се предаје веронаука 2. Родитељи не показују никакву активност да би се предавала 3. Ни један наставник не иде у цркву 4. Врло мали број ученика иде са родитељима у цркву 5. Ниједан ученик не учи веронауку 6. Нема никаквих уџбеника за верску наставу...".[199] О ставу према религиозности сведочи и један документ везан за рад Ниже гимназије у Бајиној Башти из 1954. године. У питању је део Извештаја о раду за прво полугодиште школске 1953/1954. године, директора Гимназије: „У овом периоду доста се успело да се број ученика који не походе школу у време верских празника буде минималан. Наставници поред осталог, на сузбијању религиозности код ученика, уочи празника скретали су пажњу и на последице недоласка у школу".[200]

У Архиви ОШ „Рајак Павићевић"сачуане су две свеске Наредби које су издаване ученицима Ниже Гимназије у Бајиној Башти. У овим свескама налазимо на различите забране које су изрицане ученицима као и одлуке Наставничког савета о кажњавању ученика. Нажалост до 1948. године сачуване су само 3 наредбе, тако да о овом виду ученичког живота можемо говорити само у каснијем периоду. Ученици су дисциплински одговарали школи за време наставе, али и током летњег распуста тако да су редовно упозоравани на ову чињеницу.[201] Да би били видљиви и препознатљиви ученици Ниже гимназије су морали да носе на капама и реверима капута ознаке у

[197] ИАУ ОНО ПО 1946 ф.2 – Распис Наставног савета Министарства просвете бр. 42 од 11. јануара 1946. године

[198] ИАУ ОНО ПО 1946 ф. 2 – Допис Министарству просвете – ОНО Ужице Просветно одељење бр. 1495 од 11. маја 1946. године; Допис ОНО Ужице Просветном одељењу – СНО Бајина Башта Просветни одсек бр. 405 од 29. априла 1946. године

[199] ИАУ СНО ББ 1949, Општи списи ф.2 – Допис Министарству просвете Одељењу за школе – СНО Среза рачанског Извршни одбор бр. 4740 од 23. маја 1949. године

[200] ИАУ СНО ББ 1954. Просвета извештаји - Извештај о раду за прво полугодиште школске 1953/1954. године Државне непотпуне мешовите гимназије бр. 19 од 9. фебруара 1954. године

[201] АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 20 школске 1949/1950. године

виду римских бројева као ознаке разреда који су похађали.[202)]

Најчешће поновљене забране говоре о свакодневним преступима ученика као што су: бацање смећа, писање „шарање" по клупама и зидовима, прљање зидова школе тиме што се лопта удара о њих, непажња на часовима, викање, трчање и гурање по ходницима, пушење, псовање, коцкање, крађа и сл.

Једна од забрана говори о задржавању ученика после завршетка часова у граду, као и о прераном доласку у школу. Такође је било забрањено, а то се понавља у већем броју наредби, да ученици у време малих одмора не напуштају учионице, као и у време великог одмора да не напуштају школско двориште. За време великог одмора сви ученици су морали да напусте учионице, а само су редари остајали и проветравали их. Забрањено је било да ученици улазе на главна врата већ на врата из дворишта. Више пута је понављано упозорење ученицима да не смеју закашњавати на часове, а у једној Наредби је истакнуто „Ђаци који мисле да долазе у 9 часова у школу не могу бити ђаци ове школе", јер је утврђено да закашњавања нису последица даљине пешачења него је узрок „играње лопте, ораха и других игара и лутања".[203)]

Да би ученици више времена проводили код својих кућа у учењу изречена је још једна наредба која је забрањивала играње фудбала пре 4-5. часа у поподневној смени „са правом лоптом, било са оном од крпа". Ова одлука је оправдана тиме да ученици „лишавају себе могућности, да припреме лекције и домаћих задатака. Исто тако услед прекомерног играња нарушавају своје здравље, а и обућа се много цепа".[204)]

Неке од наредаба бринуле су и о здрављу ученика, а једна од таквих је из 1948. године која је забрањивала игру купа ораха, јер су после тога ученици прљавим рукама јели орахе који су такође били прљави и тиме „кроз прашину могу примити на местима где се играју заразне клице и добити неку болест".[205)] Забрањено је било „пењање на камионе кад су у кретању и скакање са истих".[206)]

Ученицима Гиманзије је било забрањено кретање по гарду увече после одређеног периода. Сатница се веома често мењала (18:30, 19:30, 19:00, 20:00), али увек је важило да ученици после овог времена нису смели сами да се крећу по улици. Такође су биле забрањене вечерње биоскопске представе, игранке, одласци у кафане и слично. Биоскоп је за потребе ученика приређивао дневне представе или представе недељом. За нека друга дешавања морала се тражити појединачна дозвола и она се могла добити само ако родитељи иду са учеником. Било је забрањено посећивање прела, свадби и приредби по селима које су одржаване ноћу, док су дневне приредбе

202 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 1 школске 1951/1952. године; Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 1 од 12. септембра 1952. године

203 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 17 школске 1951/1952. године; Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 6 од 25. октобра 1952. године

204 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба од 26. септембра 1948. године; Наредба бр. 15 школске 1950/1951. године; Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 6 од 25. октобра 1952. године

205 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба од 26. септембра 1948; Наредба бр. 1 школске 1950/1951. године

206 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 1 школске 1951/1952. године

могле бити посећиване у друштву родитеља.[207)] Ученицима V разреда 1954. године одобрено је посећивање вечерњих биоскопских представа и предавања на Народном универзитету, као и осталим дешавањима у Дому кулруре и биоскопу. Посете хотелу и кафанама и даље су остали забрањени, а посете игранкама су дозвољене само за оне које организују ученици школе или омладинска организација у дневним терминима. Све ове измене важиле су само за ученике V разреда, док су сва ограничења за остале и даље важила.[208)]

Из књиге Наредби сазнајемо како је био организован за ученике зимски распуст школске 1949/1950. године. Ученици који су били у близини школе (Бајина Башта, Обајгора, Луг и Вишесава) били су обавезни да долазе у школу сваког дана од 8 до 9 часова на часове фискултуре, а поподне име је од 14 до 16 часова било организовано санкање и скијање. Ученици који су живели по селима били су обавезни да се у овим активностима придруже ученицима основних школа и по поласку у школу да о томе поднесу извештај наставници фискултуре. У току распуста за ученике су била оразанизована три обавезна излета у Пилицу, Црвицу и у Рачу.[209)] У скоро свим препорукама како провести зимски распуст препоручују се игре на снегу, али се и скреће пражња да се том приликом води рачуна да се неко не повреди: „Приликом грудвања водите рачуна да узимате чист снег и да гудве не сабијате много приликом употребе истих. Исто тако треба избегавати ударце у главу, а нарочито с предње стране због очију".[210)]

Да би се побољшао успех ученика и повећала дисиплина у школи од другог полугодишта школске 1949/1950. године организовано је такмичење између одељења. Најбољем одељењу у претходном месецу додељивана је прелазна заставица. Такмичење је било у учењу, владању, колективној и личној хигијени и дисциплини на часовима и школском дворишту. На крају године најбоља три одељења су награђена књигама.[211)]

Ученици са сакупљали семе шумског дрвећа (багрем, липа, буква, храст, јасен и граб) и предавали су га одељенским старешинама.[212)] Школске 1951/1952. године покренута је акција сакупљања семена дивљих крушака и јабука. Поред овога ученици су учествовали у сакупљању старе хартије. Ове акције су често извођене под видом такмичења школа.

Строго је било забрањено поседовање и употреба праћке за гађање птица и телефонских жица, јер је то нарушавало углед Гимназије и ученика.[213)] Ученици се нису строго придржавали, а о томе сведочи и понављање ове исте нареде више пута.[214)] Пошто је била примећена појава да неки од ученика одлазе на гробље да би тамо

207 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 2 школска 1950/1951. година
208 АОШРП ББ Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 14 од 6. марта 1954. године
209 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 5 школска 1949/1950. година
210 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 6 школске 1950/1951. године
211 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 5 школска 1949/1950. година
212 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 2 од 23. октобра 1950. године
213 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 1 школска 1950/1951. година
214 АОШРП ББ Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 13 од 15. маја 1952. године

учили, то је строго забрањено јер неки „беру цвеће са гробова или ломе јоргован и друго процвало цвеће".[215)]

У школу је било забрањено да се доносе ствари које нису служиле за наставу и учење, а посебно новац, који су ученици често држали у књигама. Новац је често губљен или је чак долазило до крађа, па је наређено да се новац предаје разредним старешинама на чување.[216)]Такође је било забрањено и кажњавало се куповање или продаја ставри у школи.[217)]

Нова година је колико-толико обележавана у Нижој Гимназији. У тим приликама ученици су припремали свечани програм, кићена је јелка и ученицима који су долазили дељене су бомбоне и колачи. Свечаност је обично оранизована у сали школе.[218)]

Ретке су похвале и лепе речи у Књизи наредби Ниже гимназије, а једна таква забележена је 1951. године за ученика 4. разреда основне школе Синана Карадаревића који је пронашао текстилну карту са 45 тачкица ученика гимназије Миленка Митровића, и предао је директору Ниже гимназије. Овом приликом је искоришћено да се да морална поука ученицима Гимназије.[219)]

Ученици су били обавезни да одржавају личну хигијену и под тим се мислило и на уредну фризуру. Тако да су честа упозорења ученициам да се ошишају,[220)] а Наставнички савет је 10. марта чак донео одлуку да се сви ученици школе ошишају до 17. марта 1952. године.[221)]

Ученицима је било забрањено гледање филмова, а могли су то чинити само колективно.[222)]Из Наредбе бр. 25 од 23. фебруара 1952. године сазнајемо да је 8 ученика кажњено јер је прекршило ову наредбу. Због „штетног васпитног утицаја „било је забрањено гледање филмова „Џунгла на асфалту"[223)] и „Задовољста Париза".[224)] Ученицима Ниже гимназије, почетком50-их година, дозвољено је да гледају следеће филмове: Рим отворени град, Звезде гледају с неба, Бисер, Благо Сијера Мадре, Долина орлова, Чудотворни мач, Винчестер 73, Фросина,[225)] Маја под велом, Смоки, цртани филм Пинокио, Освајање Евереста, Близнакиње, Ешалон доктора М, Тврђава револуције, Њих двојица и Тромба.[226)]

*

215 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 15 школске 1950/1951. године

216 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 1 школска 1950/1951. година

217 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 5 школска 1950/1951. година

218 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 4 школске 1950/1951. године

219 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 18 школске 1950/1951. године

220 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 1 школске 1951/1952. године

221 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 31 школске 1951/1952. године ; Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 6 од 25. октобра 1952. године

222 АОШРП ББ Књига наредби 1946-1952 – Наредба бр. 5 школске 1951/1952. године

223 АОШРП ББ Књига наредби 1952-1957 – Нареба бр. 5 од 15. октобра 1952. године

224 АОШРП ББ Књига наредби 1952-1957 - Наредба бр. 15 од 12. марта 1955. године

225 Фросина је први филм снимљен на македонском језику. Филм је снимљен 1952. године у режији Војислава Нановића.

226 АОШРП ББ Књига наредби 1952-1957

Анкете на крају школске године, које су вршили наставници, показале су да „нико не жели остати код своје куће", највећи број је планирао да настави школовање у средњим стручним школама, затим у вишим разредима гимназије, а најмањи број је желео да упише занат, јер је то изискивало велике материјалне трошове, пошто се занат учио изван места боравка.[227)] Да би се то урадило било је потребно поред завршетка последње године ниже гимназије положити и нижи течајни испит. Нижи течајни испит се полагао после 4. разреда у периоду 1946-1948, после 3. разреда у периоду 1948-1951. и поновно после 4. разреда 1953-1955.

Полагање нижег течајног испита вршило се пред трочланим испитним одбором (председник, стални члан и испитивач). Два члана су морала бити стручни наставници из научних предмета. Чланове испитних одбора и њихове заменике одређивао је Наставнички савет на предлог директора школе. На нижем течајном испиту полагали су се следећи предмети: српски језик, народна историја, земљопис ФНРЈ, руски језик, математика и природне науке (билогија, физика и хемија), од којих је само српски и руски језик имао и писмени и усмени испит док су остали предмети полагани само усмено. Одлични ученици су ослобађани полагања испита, а ученик који би имао једну слабу оцену осим из српског језика имао је право на поправни испит. Ученици са слабом оценом из српског језика са две или више слабих оцена на завршном испиту понављали су годину. Положен завршни испит отварао је могућност наставка школовања у гимназији или некој другој средњој школи. Писмене радове је прегледао предметни наставник и наставник кога одреди испитни одбор. Ако ученик добије слабе оцене на писменим испитима није се пуштао на даље полагање испита и сматра се да није положио.[228)]

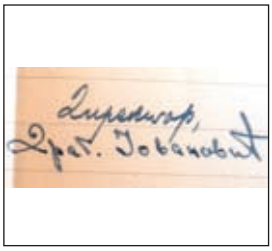

Драгослав Јовановић потпис 1954

Државна непотпуна меш. гимназија 1954

227 ИАУ СНО ББ 1955. Просвета извештаји - Извештај о раду Ниже гимназије у Бајиној Башти за школску 1954/1955. годину

228 ИАУ СНО ББ 1948 Општи списи - Допис директору гимназије – СНО Бајина Башта Просветни одсек бр. 4765 од 27. априла 1948. године; С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 350-51

Ученици који су положили Нижи течајни испит 1946-1955.				
Школска година	одељење	дечака	девојчица	укупно
1945/1946.	IV разред	15	3	18
1946/1947.	IV разред	13	7	20
1947/1948.	IV разред	18	15	33
1947/1948.	III разред	19	15	34
1948/1949.	III/1 разред	22	8	30
1948/1949.	III/2 разред	18	12	30
1949/1950.	III/1 разред	18	6	24
1949/1950.	III/2 разред	26	15	41
1950/1951.	III/1 разред	39	0	39
1950/1951.	III/2 разред	32	4	36
1950/1951.	III/3 разред	15	18	33
1951/1952.		Није полаган Нижи течајни испит		
1952/1953.	IV/1 разред	17	6	23
1952/1953.	IV/2 разред	20	7	27
1952/1953.	IV/3 разред	10	9	19
1953/1954.	IV/1 разред	13	16	29
1953/1954.	IV/2 разред	28	0	28
1953/1954.	IV/3 разред	14	22	36
1954/1955.	IV/1 разред	19	12	31
1954/1955.	IV/2 разред	22	4	26
укупно		378	179	557

Од стручних органа Гимназије у овом периоду постојали су Наставнички савет, Разредно веће, стручни активи, разредни старешина и директор.

Наставнички свет био је највиши стручни орган Гимназије, кога су чинили сви наставници школе и чијим седницма је председавао директор. Савет је био најодоговорнији орган за спровођење плана и програма, формирање одељења, поделу предмета на наставнике, доделу разредних старешинстава, формирање кабинета и збирки, праћење реализације наставног програма, оцењивање постигнутих резултата у наставним и ваннаставним активностима, похваљивање и васпитно-дисциплинко кажњавање ученика и сл. Нажалост записници седница Наставничког већа нису сачувани.[229)]

Разредно веће био је стручни орган који су сачињавали сви наствници који су предавали једном одељењу и баве се питањима која се тичу појединих оделења. Разредана већа су радила према утврђеном плану на почетку школске године на редовним и ванредним седницма. Рад разредног већа био је да: усваја планове рада наставног особља, прати реализацију програма током године, утврђује распоред писмених задатака и контролних вежби, врши анализу успеха и владања ученика и оделења у целини посебно детаљно на крају полугодишта и на крају школске године, даје предлоге за похваљивање и васпитно-дисципллинско кажњавање ученика и сл.[230)]

Стручне активе сачињавали су сви наставници који су предавали исти или сродни наставни предмет. Они су вршили распоред наставног градива на полугодишњем и

229 С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 336

230 исто, стр. 340-1

месечном нивоу, старали се да преко угледних предавања и посета часовима настава буде на научном нивоу и правилно идејно усмерена, организовали су предавања на стручним активима с циљем да наставници буду упознати са најновијим достигнућима науке, вршили су уједначавање оцењивања ученика, бринули се о органиазцији ваннаставних активности и сл.[231)]

Разредни старешина био је непосредни педагошки руководилац оделења и био је у свакодневном контакту са ученицима оделења. Да би рад разредног старешине био ефикаснији уведен је као обавезан час разредног старешине, а касније и друштвено и морално васпитање [232)]

Директор школе био је организатор васпитно-образовног и педагошко-инструктивног рада у школи, али и административно-финасијског пословања школе. Због тога директор је имао велике обавезе и велику одговорност.

У првих десет година после ослобођења школске установе нису имале самосталност у управљању. Надлежност над школама имали су окружни и општински органи и партијске организације. Средње школе су оснивале Министарства трговине и снабдевања и Министарство просвете НР Србије, која су својим декретима постављале директоре и наставно особље. Од 1945. године највиши орган управе био је Школски савет у чији састав су улазили представници наставника, органа народне власти, друштвено-политичких организација и ђачких родитеља. Школски савет бавио се питањима организације рад школе. Бринуо је о: владању ученика и побољшању успеха ученика, личној и колективној хигијени, социјалним и стамбеним проблемима ученика, исхрани, ваннаставним активностима и организацији излета и екскурзија, опремању кабинета, увођења уписнина и добровољних прилога родитеља, школским приредбама и повећању библиотечког фонда итд. Ситуација се делимично мења 1955. године када се почињу оснивати Школски одбори, који су постали зачеци самоуправљања у школама.[233)]

На седници Општинског одбора у Бајиној Башти[234)], почетком септембра 1955. године, донета је одлука да престане са радом Нижа гимназија у Бајиној Башти. Ова одлука је била у складу са променама у читавом просветном систему. Наиме, још Упуством секретаријата за образовање од 20. маја 1952. године наложено је обавезно школовање за сву децу од 7-15 година и тада почиње да се уводи обавезна осмогодишња школа, па ту није било места за ниже гимназије. Ученици Ниже реалне гимназије у Бајиној Башти који су претходне школске године били уписани у I, II или III разред уписани су сада у одговарајући разред (од 6-8. разреда) основне осмогодишње школе.[235)]

231 исто, стр. 341

232 исто, стр. 342

233 исто, стр. 343

234 У својој књизи С. Игњић говори да је ову одлука донела „на заједничкој седници оба већа Народног одбора Среза рачанског", а то је вероватно грешка, јер у септембру 1955. више не постоји Срез рачански већ су на његовој територији у току августа 1955. године формиране четири општине са седиштима у Злодолу, Рогачици, Бајиној Башти и Перућцу.

235 Раде В. Познановић, *Средње школе у реїиону Тиїово Ужице до наших дана*, УЗ 11 (1982), Титово Ужице, стр. 82; С. Игњић, М. Пашић,н.д, стр. 364

ГИМНАЗИЈА „МИЛОШ ТРЕБИЊАЦ" 1965-1974

Поновно Гимназија је почела да ради по Општем закону о школству из 1958. године и изменом Закона из 1965. године. Циљеви остваривања програма рада гимназија били су: продубљивање и проширивања знања из природних и друштвених наука, неговање и подстицање личних способности и склоности ученика и њихово припремање за даље школовање. Седмични план рада износио је 33-35 часова у шестодневној недељи.[236)]

Гимназија у Бајиној Башти отворена је Решењем СО Бајина Башта од 27. фебруара 1965. године[237)]. Да би се обезбедили просторни услови, средства за набавку опреме за кабинете и обезбедио наствни кадар за отварање школе били су ангажовани: Скупштина, Општински одбор Социјалистичког савеза и Месна заједница Бајина Башта. Избор за зграду школе је пао на зграду нижих разреда Основне школе у коју су требало да буду смештене све средње школе. То је била зграда бившег хотела „Берза „и зграда у којој је раније радила Нижа гимназија 1946-1955. године.Образована је Комисија за припрему оснивања Гимназије у Бајиној Башти, а да би се обезбедили повољни услови за одржавње наставе било је потребно адаптирати добијени простор. Адаптација је каснила, јер је било тешко добити све потребне дозволе. Због тога што послови око уређења школске зграде нису били завршени до почетка септембра настава је каснила, а и неких 20-так дана се настава одвијала упоредо са радовима на фасади и ходницима школе.[238)]

Настава је почела 13. септембра 1965. године, али су ученици Гимназије окупљени претходног дана и у оквиру обележавања Дана ослобођења Бајине Баште, положили цвеће на споменик ослободиоцима.[239)]

Ни после ове адаптације нису добијени оптимални услови јер су учионице и ходници били доста мрачни. Чак је Комисија за технички пријем у почетку је одбила дозволу да се зграда користи, а та дозвола је добијена тек половином 1966. године. И поред свега тога Гимназија је од почетка користила ову зграду која је имала: 6 учионица и 5 канцеларија,[240)] а коју су користиле поред Гимназије, још и Економска школа са 3

236 Гимназија „Јосиф Панчић" 1965-1996, Бајина Башта, стр. 30

237 Решење СО Бајина Башта бр. 02-2208/1-65 од 27. фебруара 1965. године

238 Полугодишњи извештај Гимназије за прво полугодиште школске 1965/66 вд. директора Јована Станића; Извештај о раду првог разреда гимназије у Бајиној Башти за шк. 1965/1966. године директора Јована Станића

239 Записник са седнице Наставничког већа бр. 1 од 11. септембра 1965. године

240 Просторије за наставничку канцеларију, друштвене активности ученика, канцеларију директора, библиотеку и просторија за помоћне службенике.

Na osnovu člana 8, 16, 19 i 20 Osnovnog zakona o ustanovama ("Službeni list SFRJ" br. 6/65), člana 1. Zakona o uslovima za početak rada i ukidanje odredjenih škola ("Službeni glasnik SRS" br. 31/64) i člana 299. Statuta Opštine Bajina Bašta, Skupština opštine Bajina Bašta na zajedničkoj sednici Opštinskog veća i Veća radnih zajednica održanoj na dan 27. februara 1965. godine - donela je

R E Š E NJ E

O OSNIVANJU GIMNAZIJE U BAJINOJ BAŠTI

1. Osniva se Gimnazija u Bajinoj Bašti kao samostalna ustanova, koja će nositi naziv: "Gimnazija Bajina Bašta".

Sedište Gimnazije je u Bajinoj Bašti, a ista će biti smeštena u prostorijama Ekonomske škole u Bajinoj Bašti.

2. Za osnivanje ove škole postoji društvena opravdanost s obzirom na broj učenika i postojeća mreža osnovnih škola.

3. Do konstituisanja ove ustanove pripremne radnje za njeno osnivanje vršiće Matična komisija u sastavu:

- Stanić Jovana, profesora - predsednik Komisije
- Lukić Božidara, načelnik Odeljenja za društvene službe - član Komisije i
- Gačić Radiše, prosvetni savetnik - član Komisije.

Ustanovu u osnivanju predstavljaće i potpisivati predsednik Komisije Jovan Stanić, do konstituisanja ustanove i izbora organa upravljanja.

4. Škola će raditi po nastavnom planu i programu za Gimnazije koji odobrava Republički sekretarijat za prosvetu.

5. Sredstva za obavljanje osnovne delatnosti škole obezbedjuje osnivač Skupština opštine Bajina Bašta preko Društvenog fonda za školstvo i obrazovanja, a sredstva za početak rada škole obezbedjena su finansijskim planom Društvenog fonda za školstvo za 1965. godinu.

6. Škola će otpočeti sa radom 1. septembra 1965. godine, ukoliko Republički sekretarijat za prosvetu utvrdi da su za početak rada škole ispunjeni uslovi.

7. Rešenje o osnivanju škole upisaće se u registar kod Okružnog privrednog suda u Titovom Užicu.

Broj: 02-2208/1-65

Bajina Bašta, dana 27. 2. 1965. godine

SKUPŠTINA OPŠTINE BAJINA BAŠTA

POTPREDSEDNIK SKUPŠTINE OPŠTINE,
Miloš Ivanović ,s.r.

/ M.P./

Решење СО Бајина Башта од 27. фебруара 1965. године о оснивању Гимназије

одељења и Школа ученика у привреди са 3 одељења. Зграда је од разних комисија и инспекција оцењена да „није подесна за школске потребе", иако је у њену адаптацију већ било утрошено 11 милиона динара. Настава се због тога одвијала у две смене. Гимназија је користила и просторије у сутерену новог дела зграде Основне школе „Рајак Павићевић". Тамо су се налазиле просторије за кабинет физике и фото-секције, 2 просторије за кабинет техничког образовања као и фискултурна сала која се налазила у старом делу школе. Просторија која је била предвиђена за кабинет хемије није била приведена намени због велике влаге. Ове просторије су се налазиле 200 м удаљене од друге зграде што није било далеко, али је отежавало организацију и руковођење наставно-васпитним процесом и дисциплином ученика. Недостајало је новчаних средстава за набавку наставних средстава. Гимназија је поседовала библиотеку са 2.200 књига.[241] За вд. директора био је постављен професор историје Јован Станић. Да је било јако тешко обезбедити услове да се рад у Гимназији одржава регуларно, говори и један од првих извештаја Завода за унапређивање школства из Титовог Ужица из октобра 1965. године, у коме се каже да школа ради у неадекватном простору, који је оскудан и без пратећих просторија, односно без кабинета, библиотеке, фискултурне сале и сл. Седници Наставничког већа, 28. октобра 1965. године, присуствовали су представници Просветно-педагошког завода за унапређивање школства среза Титово Ужице, Радован Ђокић и Павле Бунић, али и начелник одељења за опште послове СО Бајина Башта, Божидар Лукић. Запажања чланова Просветно-педагошког завода о раду Гимназије била су: школа ради без решења; услови за рад школе и финансије су делимично испуњени; школски простор није обезбеђен (комисија која је прегледала услове за рад Гимназије пре почетка наставе гледала је другу зграду); наставнички кадар није био обезбеђен, јер су само 3 стална наставника и од 10 наставника само су 4 стручна за предмет који су предавали, а осалих 6 су били наставници и учитељи (музичко и ликовно васпитање); библиотека тога дана није могла бити посећена, јер наставник који радио у њој ради хонорарно и тога дана није био дошао у школу; реализовано је само 50% од обећаних средстава за стручну литературу, за наставу физике и техичког образовања СО Бајина Башта је требало да обезбеде око 2 милиона динара, али та средства су утрошена и за друге предмете; наставна средства су наручена за наставу техничког образовања, али није обезбеђена просторија; Републички завод је издао Решење по коме ће се обуставити рад школе, ако се сви услови не испуне закључно са 1. новембром; организација рада у школи ако се узму

Печати Гимназије 1965

[241] Полугодишњи извештај Гимназије за прво полугодиште школске 1965/66 вд. директора Јована Станића; Извештај о раду првог разреда гимназије у Бајиној Башти за школску 1965/1966. године директора Јована Станића; Утврђивање услова за отварање другог разреда гимназије у Бајиној Башти школске 1966/1967. године; Решење о употребној дозволи за зграду гимназије - СО Бајина Башта Одељење за општу управу и друштвену службе бр. 02-12064/3-65 од 22. јула 1966. године

у обзир услови рада је добра и обавља се како треба; потребно је израдити Годишњи план. Вд. директор Јован Станић је на овој седници потврдио да су изнети проблеми „реални"и да је потребно више заинтересовати оснивача школе јер „изгледа да је све препуштено на терет мени. Изгледа да многи другови у Општини за рад ове Гимназије као да нису заинтересовани". Наручена су учила, али нису још уплаћена и „остајем усамљен у обезбеђивању просторија за кабинете и салу за физичко васпитање." Дужност вд. директора Јован Станић обављао је волонтерски и признао је да Гимназија „ради илегално", такође је обајснио: „да проблеми са наставничким кадром настајали су из разлога што су постојала само 2 одељења I разреда са 86 ученика, па је било нереално запошљавати наставнике билогије и географије, јер би они имали само 6 или 4 часова седмично; што се тиче сталних наставника, још један наставник могао је да пређе из Економске школе, али је требало да буде минимално 4 стална наставника; спољни сарадници у Гимназију су долазили само из материјалних разлога и често „човек мора бити обазрив према њима јер мала 'увреда' доводи да су склони напуштати". Годишњи план није био урађен и за то је био крив вд. директор, јер је одугловачио са његовом израдом чекајући регистрацију.[242)] На крају је говорио и представник СО Бајина Башта, који се сложио са претходним говорницима и позвао је госте из Титовог Ужица да помогну у одржавању Гимназије, јер је у анкети родитеља из 1963. године њих 80% било за оснивање ове школе; што се тиче просторних услова планирано је да се побољшавају постепеним гашењем Економске школе.[243)]

Интересовање ученика за Гимназију било је велико. На конкурсу за пријем у јунском и августовском року пријавило се 140 кандидата. Од њих је положило пријемни испит из математике и матерњег језика 86 ученика подељених у 2 одељења. Састав одељења је био доста слаб иако је велики број ученика из основне школе донело одличан успех. Ученици су на пријемном испиту показали доста „шупљина„ у знању. У октобру су примљена још 4 ученика, чији су родитељи радили у Бајиној Башти или Перућцу. У новембру се исписало неколико ученика чији су родитељи премештени на посао ван Бајине Баште, тако да је остало по 43 ученика у сваком одељењу. Сваког дана пристизале су нове молбе за пријем ученика, а највише од оних који су живели недалеко од Бајине Баште у Босни. Да су све молбе усвојене могло се отворити још једно одељење. Још у септембру 1965. године наставници математике и руског језика установили су да већина ученика не влада елементарним знањима и да ће им то престављати огромну препреку у релализацији градива. Због тога је Драга Ђуричић предложила, а Наставничко веће усвојило је да се руски језик уместо 2 изучава 3 часа седмично, јер многи ученици нису имали руски језик у претходном школовању.[244)] Одељења су била бројна, па је било тешко одржавати дисциплину и вршити честе провере. Последица оваквог стања било је кампањско учење, а велики проблем

242 Наставничко веће формирао је комисију од три стална наставника, 15. фебруара , која је добила рок од 7 дана да предложи Годишњи програм рада школе, који је коначно усвојен 9. марта 1966. године (Записник са седнице Наставничког већа од 15. фебруара 1966. године и 9. марта 1966. године)

243 Записник са седнице Наставничког већа од 28. октобра 1965. године; Гимназија „Јосиф Панчић" 1965-1996, Бајина Башта 1996, стр. 26

244 Записник са седнице Наставничког већа од 20. септембра 1965. године

су престављали ђаци путници који су или путовали аутобусом или пешачили од 5 до 20 км у оба правца. Доста ученика није имало добру обућу и одећу, а учили су под светлом претролејки. На родитељским састанцима говорено је да се ученицима морају створити бољи услови, да се морају ослободити свих осталих обавеза и да им се мора наћи смештај који је ближи школи. Успех ученика на крају године био је испод очекиваног. Од 84 ученика само 30 је било без слабих оцена на крају године што чини свега 35%. Директор школе је у полугодишњим и годишњим извештајима то објаснио тиме што је на почетку године скоро 80% ученика испољило „крајну немарност и индолетност према раду". Настава је почела сазакашњењењем од 7 дана, а првих 15-20 дана је рађено у просторијама које нису у потпуности биле завршене уз лупњаву коју су ставрали радници на завршавању фасаде и глачању тераце у ходнику. То је ометало пажњу ученика на дешавања ван учионице и слабило интерес за наставу. У то време Републички секретаријат за образовање је донео решење о привременом прекиду рада школе,[245)] јер нису били обезбеђени сви услови за њен рад. Услови који су набројани у Закону нису били конкректно објашњени, због тога је било пуно промашаја у раду. Комисија за припрему оснивања Гимназије у Бајиној Башти тражила је помоћ од Ужичке гимназије, а чак је предлагано да Гимназија у Бајиној Башти ради као издвојено одељење Ужичке гимназије. Међутим, то је одбијено од стране директора Ужичке гимназије.[246)] Због тога се са верификацијом школе ишло врло тешко. Републички органи су били строги јер су тражили да се прво испуне услови, па тек онда да доносе решења о одобрењу рада појединих разреда. Ако школа не испуњава макар и један од услова доносило се негативно решење, а оснивачу је дат рок да отклони недостатке. Због тога су поједини ученици отворено изјављивали да не могу да уче, јер ће школа бити затворена. После овога се појавио натпис у Политици да школа ради нелегално и де ће њени ученици морати да полажу разредни испит у некој другој гимназији. То је унело велику пометњу код ученика, родитеља и наставника. Неки су узели исписнице и превели су своју децу у друге школе. После доласка Републичке и Среске комисије ублажена је ситуација, јер је дато чврсто обећање да ће се школа развијати и јачати. Предметни наставници и Наставничко веће били су суочени са проблемом навикавања ученика на рад и дисциплину. Кажњавање и давање слабих оцена у почетку нису имали скоро никаквог ефекта. Равнодушност и лежерност према раду испољавана је на сваком кораку. То је озбиљно забринуло разредне старешине и Наставничко веће, па је појачан васпитни рад са ученицима преко ученичких организација, а вођени су и разговори са родитељима. У поменутим извештајима директор је скоро па резигнирано констатовао „предузимане су и друге мере у циљу подстицања ученика на веће залагање. У свакој прилици похваљени су вредни, мрљиви и амбициозни ученици, а критиковани су они који не раде и својим понашањем поводе и друге за собом". У октобру 1965. годи-

245 Решење Републичког секретаријата за образовање 09-557 од 14. октобра 1965. године

246 У овом периоду Ужичка гимназија је имала издвојена одељења у Ариљу, Пожеги и Ивањици, али су започети били процеси њиховог одвајања у Ариљу и Пожеги (С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 383-384)

не заказан је био и родитељски састанак, јер ученици Гимназије „неозбиљно схватају учење".[247] Евидентан је био слаб успех ученика на крају првог полугодишта и о томе је расправљано на Наставничком већу и као разлози су константовани следећи разлози: бројна одељења у којима је тешко често проверавати знање; „материјал је слаб

Цвета Миљушевић, Драга Ђуричић, Љубинка Бјеличић, Владимир Ђурић, Бранка Ивановић, Гроздана Јовановић, Јован Станић, Љубомир Радовић, Недељко Радуловић и Војо Јарић

јер су ученици донели слаба предзнања, слабу основу, немају елементарна знања (нпр. из основних рачунских радњи) имају слаб оскудан речник, скучено мисле, тако да их наставници наративних предмета или језика морају стално подпитањима нагонити на одговоре", наставник математике и физике је истакао да ученици „храмљу на ситницама „и „незаинтересовано делују"; у настави латинског језика посебно је сметало слабо познавање матерњег језика; у настави историје, географије и биологије ученици нису разликовали битно од споредног и кампањски су радили. Везано за дисциплину ученика константовано је следеће: ученици су често „духовно отсутни", да су склони шапутању, да често мењају места седења иако је то забрањено, да је део ученика „стално на улици" и да се стиче утисак да никада нису кући и да не уче. На

[247] Записник са седнице Наставничког већа од 20. октобра 1965. године

крају је Наставничко веће усвојило мере за побољшање успеха ученика: побољшати дисциплину, чешће давати домаће задатке, изводити допунску наставу, задржати строги критеријум оцењивања, спровести у дело предлог родитеља о ограничавању кретања ученика на улици, забранити гледање биоскопских представа за грађанство и омогућити гледање ученичких представа; мотивисати ученике и оценама. На крају је вд. директор истакао да је Гимназији пребачено од стране политичких факора да „полицијским методама хоћемо да децу порављамо „и зато је родитељима остављено да сами ограниче кретање своје деце по улици, а да ће школа кажњавати само преступе као што су пушење и недолично понашање. Стање се због овога постепено поправљало, а на то је указивала и чињеница да је пролазност са 24% на крају полугодишта повећана на 35% на крају школске године.[248)]

Владање ученика прве генерације није било на очекиваном нивоу. Директор Гимназије је на једној од првих седница Наставничког већа истакао: „У последње време су учестале жалбе грађана и наставника на ученике, а и приговори на састанцима друштвено-политичких организација, где се чуло да ученици праве неред пред биоскопом, добацују, псују. Указано је да се примећују ученици који пуше и подвукао је да ово треба оштро санкционисати. Било је пријава од стране дежурних наставника на недисциплину и одбијање послушности".[249)] Због овога је већ у априлу 1966. године сазвана и заједничка седница Наставничких већа свих средњих школа. Вд директор Гимназије је тад истакао да је видео ученике који пуше ван школе, али и да пуше и у школи, пред биоскопом „Тара", крај зграде Комитета. Ово се односило на ученике Економске и Школе за квалификоване раднике, али постојала је и сумња да су и ученици Гимназије пушили, али да су се боље крили. Због тога је Јован Станић затражио пооштравање контроле и кажњавање преступника.[250)]

Један од озбиљних пробема приликом успостављања Гимназије у Бајиној Башти било је обезбеђивање стручног наставног кадра. За предмете који нису били стручно покривени рачунало се на кадрове из осталих школа. Из Републике се инсистирало на постављању професора за све предмете осим општетехничког образовања и фискултуре. Због тога је све до краја године оспораван легалан рад школе. На почетку другог полугодишта постављена су 2 професора за сталне наставнике и премештен је из економске школе наставник српскохрватског језика. И поред свих напора наставнички кадар крајем прве школске године није био стручно заступљен, професор српскохрватског је предавао руски и латински језик до полугодишта, наставу латинског језика од полугодишта држао је професор историје, физичко васпитање је предавао апсолвент Више педагошке школе, ликовно и музичко васпитање је предавао учитељ, док је професор математике предавао и физику. На првом сачуваном плат-

248 Записни са седнице Наставничког већа од 18. јануара 1966. године ; Полугодишњи извештај Гимназије за прво полугодиште школске 1965/66 вд. директора Јована Станића; Извештај о раду првог разреда гимназије у Бајиној Башти за школску 1965/1966. године директора Јована Станића; Извештај о раду гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти у школској 1967/1968. години

249 Записник са седнице Наставничког већа од 20. октобра 1965. године

250 Записник са седнице Наставничког већа од 4. априла 1966. године

ном списку из јануара 1966. године налазе се само 4 професора: Љубомир Радовић математике, Љубинка Бјеличић српскохрватског језика, Драга Ђуричић руског језика и Гвозден Туцовић физичког васпитања. Од марта 1966. године појављу се још и наставници Недељко Радуловић физичког васпитања, који је заменио Гвоздена Туцовића, јер је добио отказ, Адела Лендић биологије и Драган Тодосијевић географије. Јасно је било да обезбеђивање стручног кадра није био лак задатак. О томе сведочи и неколико случајева из Гимназије у току друге школске године. Први је случај наставника математике и физике Љубомира Радовића. Наставник је на почетку прве школске 1965/1966. године склопио уговор са СО Бајином Баштом на годину дана, који је истицао 31. августа 1966. године. Нови уговор није потписан јер је наставник условљавао да школа преузме обавезе за отплату стипендије као и повећавање личног дохотка. Одељење за општу управу и друштвене службе СО Бајине Баште дало је одобрење да се наставнику увећа лични доходак. То није било довољно и наставник је напустио школу и свој одлазак образложио неиспуњавањем „уговорених обавеза у вези стамбеног смештаја моје породице као и добијања стана и запослења у Сарајеву".[251)]

Други пример је пример наставника руског језика Владимира Камењева, који је радио у Гимназији само 10 дана. Молбу је поднео још 5. априла 1966. године и поновно 17. јуна 1966. године и стално се интересовао да ли ће бити примљен. На седници Радне заједнице 28. јуна 1966. године је примљен за првог кандидата за наставника руског језика, а онда је после две седмице напустио школу, а да о својој намери никога није обавестио.[252)]

Да се у Гимназији, већ прве школске године, квалитетно радило сведоче подаци који су изнети у допису Просветно-педагошком заводу из Титовог Ужица, који је предлог Наставничког већа за писмену похвалу наставника који су се истакли у наставним и ваннаставним активностима. За Мајску награду су предложени: Драга Ђуричић, професор руског језика, која је водила драмску секцију и окупила око 40 ученика из свих средњих школа; секција је имала преко 30 проба на припремању комада „Број 365 „од Х. Студеног, који је приказан 19. јануара 1966. године у сали Биоскопа „Тара" и чије извођење је пратило преко 300 гледалаца; Љубомир Радовић, професор математике и физике, који је спешно спроводио наставу физике са огледима које је спроводио у кабинету физике због чега је било само 8 ученика са слабом оценом. У школи је оформио секцију младих математичара која је обухватала 50% ученика првог разреда, која је сваког четвртка вежбала задатке, а претплаћени су били на математичко-физички лист са којим је неколико ученика успешно сарађивало; Нећо Радуловић, наставник фискултуре, који иако је био почетник већ је показао велику енергију и љубав у раду и припремио је ученике за слет, који је одушевио присутне, поред тога за десетак

251 Љубомир Радовић је био стипендиста СО Прибој. Годину дана је одрадио и требало је да врати износ од 160.333; акт упућен директору Гимназије 22. августа 1966. године; акт упућен Савету радне заједнице гимназије Бајина Башта од 26. септембра 1966. године; захтев СО Бајина Башта да преузме исплату стипендије; Сагласност Одељења за општу управу и друштвене службе СО Бајине Баште о повећању личног дохотка наставнику Љубомиру Радовићу

252 Допис Гимназије из Бајине Баште Гимназији „Мидхат Хаџим" из Сребренице бр. 609 од 19. септембра 1966. године; Гимназија бр. 463 од 2. јула 1966. године; Утврђивање услова за отварање другог разреда Гимназије у ББ-7. маја 1966. године; Извештај о раду првог разреда Гимназије у Бајиној Башти за школску 1965/1966. године директора Јована Станића; платни спискови за 1966 и 1967. годину

дана је са ученицима средњих школа успео да изгради спортски центар у Лугу, који је отворен за Дан младости; Добривоје Михаиловић, наставник техничког образовања, који се истакао на организацији школске радионице и фото-секције у којој је окупио око 20 ученика, који су научили да самостално снимају и израђују слике. Просторија секције била је опремљена са свим техничким средствима.[253)] Поред ових секција у школи су деловале и Литерална секција, која је окупљала око 30-так ученика из свих средњих школа у граду, који су имали љубави и смисла за писање. Секција је имала и два јавна састанка пред публиком у сали Комитета, а издала је и зидне новине које су стајеле у холу школе. Спортско друштво обухватило је 40% ученика свих средњих школа, који су радили у неколико секција: фудбалска, кошаркашка, одбојкашка и шаховска. Свака од ових секција имала је од 15 до 20 ученика. Шаховска секција формирана је на почетку другог полугодишта и њу је водио наставник географије, Војо Јарић, који је добро познавао теорију шаха. Секција је имала посебну просторију за рад, намештај и 8 ганрнитура шаха. Кошаркашка, фудбалска и одбојкашка секција радиле су на изградњи спортског терена у Лугу и на школском плацу. Музичка секција је помагала осталим секцијама приликом њихових јавних наступа, тако што су изводили по неколико хорских тачки. Ове секције обухватале су најчешће ученике из свих средњих школа у граду.[254)]

На крају Гимназија је добила у мају 1966. године верификацију за први разред, али се у решењу Републичког Секретаријата за образовање наводи да се одобрава рад у првом разреду „Одељењу Гимназије из Титовог Ужица са седиштем у Бајиној Башти".[255)] У следећој школској 1966/1967. години уписано је у I разред 66 ученика, II разред 57 ученика, односно свега 123 ученика.[256)]

Радна заједница Гимназије на седници одржаној 25. августа 1966. године изабрала је за директора Јована Станића, који је до тада био вршилац дужности годину дана.[257)] Претходно је СО Бајина Башта[258)] дала сагласност за избор директора.

На седници Радне заједнице од 2. децембра 1966. године донет је Закључак да се Гимназија у Бајиној Башти назове „Милош Требињац", о чему је дато позитивно мишљење и оба већа СО Бајине Баште на заједничкој седници одржаној 12. маја 1967. године.[259)]

253 Допис Просветно-педагошком заводу у Т. Ужицу - Гимназија бр. 204 од 31. маја 1966. године

254 Допис Гимназије СО БајинаБашта Оделењу за општу управу - Гимназија бр. 173 из априла 1966. године; Годишњи програм рада гимназије у Бајиној Башти за школску 1966/1967. годину

255 Решење Републичког секретаријата за образовање од 11. маја 1966. године

256 Записник са седнице Наставничког већа од 5. септембра 1966. године

257 Извештај са седнице Радне заједнице гимназије 27. августа 1966. године

258 Молба за пријем на радно место директора Гимназије разматрана је на седници СО Бајина Башта 2. августа 1966. године. Подржан је избор Јована Станића, јер је у конкурсу стајало да кандидат мора да предаје и историју у Гимназији. Од свих пристиглих молби конкурска комисија је изабрала Јована Станић јер је од свих кандидта имао највише стажа и искуство у руковођењу школом, јер се и до сада налазио на месту директора школе. (Записник са седнице Радне заједнице бр. 7 од 24. августа 1966. године)

259 Допис Савету за просвету СО Бајина Башта - Гимназија бр. 719 од 15. децембра 1966. године; Решење СО Бајина Башта од 12. маја 1967. године

На крају првог полугодишта друге школске 1966/1967. године успех је био за 100% бољи него претходне године, када је пролазност била само 25%, а сада је било 50%, мада је пролазност у II разреду била само 43% иако се очекивало да буде већа, јер је 18 ученика претходне године понављало. На седници Наставничког већа у јануару 1967. године истакнуто је да је штета нанета и поделом на смерове почетком II разреда, јер је одељење друштвено-језичког смера било видно слабијег састава од природно-математичког смера. Такође је константовано због чега је успех био бољи од претходне године: селекција је боље извршена на пријемном испиту, настава је почела на време, одељења су била мања, а ималоје више времена за обнављање и утврђивање, радна дисциплина колектива је „на висини, сви су савесни и одговорни и сви су рад у школи схватали као најозбиљнији посао". Мада и те године настава није могла да прође без проблема, а посбно је истакнуто то што је наставница српскохрватског језика била дуго на боловању и што настава физичког васпитања није могла увек да се изводи у фискултуној сали.[260)]

Успех ученика на крају школске 1966/1967. године био је, по извештају директора школе, очекиван с обзиром на услове у којима је школа радила и мера које су предузели органи школе и њени оснивачи. Од 126 ученика само њих 50% је имало је позитиван успех. Одељења су била „нормална" како у погледу бројчаности тако и у погледу састава одељења. У сваком одељењу се број ученика кретао од 25 до 37 ученика, а и финансирање школе се стабилизовало. На седници Наставничког већа је истакнуто да је генерација I разреда „најбоља генерација коју смо до сада имали" јер је у њој 70% ученика било без слабих оцена. Једино се није побољшао успех код ученика II разреда друштвено-језичког смера. Од 25 ученика без слабих оцена било је свега 7 или 28%. Одржавани су током године редовни и ванредни родитељски састанци, предметни наставници су улагали додатни напор и користили су све методе рада да би се стање побољшало, али успех је изостао. Према извештају директора школе подела на смерове створила је овај проблем, јер „бољи и вреднији ученици отишли су у природно-математички, а слабији и немарнији у друштвено-језичком смеру. У овом смеру има неколико ученика чије потенцијалне могућности нису мале, али повучени нерадом и индиферентним ставом према настави и школи других, потпуно су се изгубили и изједначили са осталим". Пред школом се због тога појавио озбиљан проблем, јер ће то одељење у III разреду бити са малим бројем ученика (од 25 ученика 3 су већ понављала, а очекује се да још неко од оних ученика који су остали на поправном испиту то исто учинити). Наставничко веће је било за то да се преосталим ученицима помогне да положе диференцијални испит из природних наука да би се од идуће школске године укључили у одељење природно-математичког смера. Школа је издала потребна упуства ученицима и планирала је да тражи мишљење од надлежних стручних органа, али одељење на крају ипак није било угашено. Наставничко веће је донело одлуку да се ученици који су завршили разред са одличним успехом, награде књигом. Пошто у локалној књижари

[260] Записник са седнице Наставничког већа од 16. јануара 1967. године

није било књига одлучено је да се књиге узму из библиотеке, а да се новац уплати на рачун школе, а да се касније библиотеци то надокнади.[261)]

У школској 1966/1967. године просторни услови у школи су се побољшавали. Настава физичког васпитања се изводила осим у фискултурној сали у Основној школи „Рајак Павићевић" и на два терена, од којих је један био у близини школе и опремљен је био игралиштем за кошарку, а други је био удаљен 200 м од школе и имаоје игралиште за одбојку, кошарку, рукомет, фудбал, а у изградњи је била и атлетска стаза. Школску зграду Гимназије у поподневној смени користила је Школа ученика у привреди. Грејање школе је било помоћи пећи на дрво и угаљ. За родитељске састанке школа није поседовала посебну просторију већ је користила учионице, а за опште родитељске састанке користила је биоскопску салу или салу у Комитету, које су биле у непосредној близини школе. У згради школе постојале су инсталације водовода и канализације са свим потребним уређајима, па су хигијенски услови у згради, дворишту и спортским теренима били добри.[262)] И даље је био нерешен проблем са недовољно-стручно заступљеном наставом. Због тога настава ликовног васпитања није извођена уопште, док је настава српскохрватског језика извођена отежано услед дуготрајног и честог одсуствовања наставнице. У Извештају просветног саветника, Радише Гачића, констатује се да су наставници у приличној мери оптерећени бројем часова и радом у настави, због тога што морају да предају више предмета, а поред тога скоро сви су и допуњавали часове у Школи ученика у привреди.[263)]

Почетком школске 1967/1968. године успостављање Гимназије се постепено наставља. Гимназија је тада већ имала 3 разреда са 6 одељења укупно 172 ученика на почетку школске године. Сваки разред имао је по једно одељење природно-математичког и једно одељење друштвено-језичког смера. Ученици су се после завршеног првог разреда слободно опредељивали за смер. У једном извештају о раду Гимназије констатује се:„Досадашње искуство је показало, а то правило је и другим школама, на природно математички смер опредељују се бољи, вреднији и амбициознији ученици. Разуме се да и у друштвено-језичком смеру има појединца који постижу одличне резултате у раду, али је општи успех одељења слабији". То је илустровано и чињеницом да у II разреду природно-математичког смера 65% ученика су са успехом завршили разред, а у друштвено-језичком смеру само 47%. У III разреду успех ученика у пророднo-математичком одељењу је за 17% бољи од успеха у друштвено-језичком смеру. Због тога су чак постојале идеје да се смерови укину и да се одељења уједначе. На успех ученика свакако је утицала и дисциплина ученика, која је била на задовољавајућем нивоу. Наравно, постојали су ситни васпитни прекршаји ученика, као што су: намерно бежање са часова, немаран однос према раду, кршење дисциплине на часовима, недолично понашање на улици, пушење на јавним местима и сл. Сви

261 Извештај директора Јована Станића о Успеху ученика Гимназије на крају школске 1966/67. године; Записник са седнице Наставничког већа од 24. јуна 1967. године

262 Извештај директора Јована Станића о Успеху ученика Гимназије на крају школске 1966/67. године

263 Извештај о информативном прегледу рада Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти, извршеном дана 29. маја 1967. године

прекршиоци су били кажњени, али је и даље постојало по 3-4 таква ученика у сваком одељењу. И поред тога, а према анализи успеха ученика средњих школа, Педагошког завода из Титовог Ужица, Гимназија је била на 6. месту од 22 средње школе које су анализиране. [264)]

Републички Секретаријат за образовање верификаовао је и други разред Гимназије, али се и овог пута Школа именује као „Одељење Гимназије из Титовог Ужица са седиштем у Бајиној Башти".[265)]

Гимназија је претходних школских година имала велике организационе проблеме разлог је што се настава изводила у две физички одвојене зграде. Тај проблем је решен тек на почетку школске 1967/1968. године.[266)] На седници Радне заједнице одржане 3. јуна 1968. године поновно је покренут проблем школског простора. Поред свих негативних страна рада у две зграде овога пута је посебно истакнут проблем верификације школе. Донета је одлука да се основној школи понуди зграда Гимназије у замену за одређени број учионица и канцеларија у згради Основне школе, а кабинети и радионица који су се већ налазили у згради Основне школе остали би на истом месту.[267)] Наставничко веће Основне школе прихватило је овај захтев Гимназије,[268)] па је од тада Гимназија реализовала наставу у оквиру једне зграде, јер је добила још 7 учионица на спрату зграде Основне школе.[269)]

Почетком 1967. године донет је Правилник о стручној спреми и профилима наставног кадра у гимназијама. По том Правилнику само наставници ОТО-а нису морали завршити факултет. Раније су и наставу физичког, музичког, ликовног васпитања водили наставници са завршеном вишом, па чак и средњом школом. Од школске 1967/1968. године то више није било могуће иако и у већим местима није било наставника са факултетском дипломом. Највећи проблем је и даље било обезбедити наставика математике и физике и он се није могао обезбедити без обећања конфорног стана и солидног личног дохотка. И даље је био највећи проблем са покривањем предмета који су имали мали фонд часова као што су ликовно, музичко, филозофија, логика и психологија. У Гимназији ове предмете су предавали Гојко Шкоро и Бранко Ковачевић професори Више педагошке школе и Учитељске школе из Ужица. Да би се настава уредно одвијала наставник математике је радио двоструку норму часова. Да би се ублажио проблем са дефицитарним кадровима за наставу математике и физике, Гимназија се у своје име и име Школе ученика у привреди, обратила Хидроелектрани, са молбом да им се уступи један стан у Двојној згради у Бајиној Башти. Захтев су потписала оба директора, а захтев је образложен чињеницом да се ови

264 Извештај о раду гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти у школској 1967/1968. години

265 Решење Републичког секретатијата за образовање 09-523 од 7. фебруара1967. године

266 Више о размени школског простора између Гимназије и Основне школе „Рајак Павићевић" у поглавњу о зградма у којима је радила Гимназија у Бајиној Башти

267 Допис Свету Радне заједнице основне школе „Рајак Павићевић" у Бајиној Башти- Гимназија бр. 184 од 7. јуна 1968. године

268 Допис Гимназији - Матична основна школа „Рајак Павићевић" бр. 229 од 15. јуна 1968. године

269 Извештај о раду Гимназије '' Милош Требињац '' у Бајиној Башти у школској 1967/1968. години

кадрови не могу обезбедити уколико се не понуди конфоран стан и лични доходак по посебном споразуму. На заједничком конкурсу јавио се један кандидат, али он је условио ангажовање добијањем стана. Са друге стане пријем овог наставника је био услов за верификацију школе. У то време материјални положај наствника није био на задовољавајућем нивоу, а лични дохоци су били толико мали да су једва обезбеђивали минималне потребе за егзистенцијом. Професор приправник је зарађивао мање него службеник са нижом спремом у високоакумулативним предузећу. Конфорни станови су били обезбеђени само за дефицитарне предмете, док су други наставници били препуштени на милост и немилост приватних власника који су наплаћивали скупе станарине. Онда је сасвим разумљиво што се јављало незадовољство и разочарење, па чак и напуштање службе и одлазак у друго место, где је материјални положај просветних радника био повољнији. Овакво стање је у Извештају о раду Гимназије за школску 1967/1968. годину илустровано поступком професора српскохврватског језика који је самовољно напустио школу и засновао радни однос у Сребреници, где је добио 100% већи лични доходак и стан.[270)] Пред почетак школске 1967/1968. године наставник географије, Војо Јарић, тражио је одобрење од Радне заједнице да напусти школу услед малог личног дохотка. Радна заједница се сложила са раскидом радног односа, али на срећу Гимназија није остала без овог наставника јер се наставник, који је после спроведеног конкурса изабран, није прихватио избор. Војо Јарић је остао наставник Гимназије под условом повећања личног дохотка и обећања да ће му бити решено стамбено питање.[271)] Професора физике било је велики тешко обезбедити па је Радна заједница Гимназије одлучила да уплати 9 месечних стипендија студенту 4. године физике, Драгољубу Топаловићу, који је претходне године био стипендиста Ужица, под условом да потпише уговор да ће радити у Гимназији у Бајиној Башти. Гимназија је обезбедила од Заједнице образовања суму од 280 динара месечено, а она је од сопствених средстава обезбеђивала додатних 120 динара на месечном нивоу.[272)] За време док је Драгољуб Топаловић завршавао факултет наставу физике су изводили наставница Луција Младеновић и наставник математике Бела Латки. Радна заједница је такође једногласно одлучила да се врати стипендија наставнику математике, Ратку Симеуновићу, у износу од 450.000 старих динара.[273)]

Од школске 1967/1968. године уведена је још једна оцена, па је уместо слаб 2, уведена довољан 2, а нова оцена је била недовољан 1.

За 5. октобар 1967. године било је предвиђено да ученици Гимназије, њих 35-оро, присуствује извођењу опере „Травијата" у Београдском народном позоришту. У Архиви школе сачуван је документ о требовању карата, а да ли је посета и реализована нисмо били у могућности да потврдимо.[274)]

[270] Извештај о раду Гимназије " Милош Требињац " у Бајиној Башти у школској 1967/1968. години; Допис Хидроелектрани Бајина Башта- Гимназија бр. 365 од 26. септембра 1967. године,

[271] Записник са седнице Радне заједнице бр. 17 од 31. августа 1967. године

[272] Записник са седнице Радне заједнице бр. 23 од 22. фебруара 1968. године

[273] Записник са седнице Радне заједнице бр. 50 од 28. августа 1970. године

[274] Допис Народном позоришту - Гимназија бр. 376 од 27. септембра 1967. године

Средином октобра 1967. године обављен је преглед рада Гимназије од стране екипе састављене од просветних саветника Просветно-педагошког завода, предавача Више педагошке школе и стручних сарадника Завода. Преглед је обављен посетама часовима српскохрватског језика, руског језика, историје, математике, физике, биологије, психологије и географије. Извештаји који су написани после ових прегледа констатовали су да се настава одвија на задовољавајући начин са извесним пропустима који су уочени и за чије исправљање су дате препоруке. У извештају са посете часовима српскохрватског језика између осталог је написано: „Методички поступак приликом обраде нових наставних јединица је сасвим добар. Организација часова такође. Сасвим добро и на пригодан начин актуелизира наставу овог предмета. Активност и радна дисциплина ученика су на висини... добро остварује корелацију наставе овог предмета са наставом историје што омогућује квалитетније реализовање захтева наставног програма. Успешно негује све компоненте наставе овог предмета. Знања ученика у оквиру овог предмета су добра". Посебно је похваљено то што је на почетку године читав месец дана издвојено да би се уједначило занање ученика првог разреда. Замерено је што у школи не постоји кабинет за стране језике и што у библиотеци не постоји ниједна књига на руском језику и констатовано да „на свим посећеним часовима наставник је испољио сигурност у вођењу часа. Посебну пажњу посвећује активирању целог одељења у раду... Наставник је веома сигуран у својим захтевима према ученицима... Није планирано довољно часова за обнављање и проверу знања". У извештају са посете часу биологије констнтовано је да „наставник је успео да са пуно мере и такта придобије ученике и да сву своју љубав према предмету пренесе на њих. Наставник веома рационално користи време часа и успева да током рада ангажује све ученике". У извештају са посете часовима историје истакнуто је „наставник добро познаје циљеве наставног програма и његове захтеве. Часове редовно одржава. Од наставних метода највише користи монолошку и дијалошку методу, а понекад их комбинује. На почетку часа обавезно врши понављање пређеног градива захватајући органску целину... констатнтовао сам добар квалитет знања код ученика... наставник је успео да научи ученике да историјски мисле улазећи у суштину наставне материје".[275)]

Ученици Гимназије морали су имати радану одећу/униформе. О успостављању ових униформи у архиви школе сачуван је документ са почетка 1968. године, који говори о томе. У питању је овлашћење Бошку Јелисавчићу да може за потребе Гимназије купити 287 м кепера, 1029 комада дугмади и 13 ролни конца од по 1000 м. У наставку документа сазнајемо да је именовани закључио уговор са Гимназијом око шивења 107 комада кецеља и 63 блуза за ученике и ученице ове школе.[276)] Наставничко веће је на почетком следеће школске године донело одлуку да ученици неће моћи да присуствују настави без плавих кецеља и блуза.[277)]

275 Извештаји са ужестручних прегледа наставе српскохрватског језика, руског језика, историје, математике, физике, биологије, психологије и географије. Преглед обављен 12, 13. и 14. октобра 1967

276 Овлашћење Бошку Јелисавчићу - Гимназија бр.11 од 18. јануара 1968. године

277 Записник са седнице Наставничког већа од 5. септембра 1968. године

Са каквим се све проблемима суочавала Гимназија можда на најбољи начин сведочи један догађај из пролећа 1968. године. Наиме, због жалби грађана који су живели у близини зграде Гимназије, а којима је сметала бука која је долазила са школског игралишта, реаговало је чак и Одељење за привреду и финасије СО Бајине Баште, на седници одржаној 25. априла 1968. године. У њиховом Закључку је одлучено следеће: „разматрајући захтев грађана који су тражили да се забрани употреба игралишта између улица Војводе Мишића и Маршала Тита". Савет је одлучио да препоручи Гимназији да „испита могућност ограђивања наведеног игралишта, одговарајућом оградом, затим да Наставничко веће Гимназије на својој седници донесе решење којим се забрањује играње лоптом на наведеном игралишту и о томе обавести служба Милиције у Бајиној Башти ради предузимања одговарајућих мера".[278] И на крају Радна заједница морала је донети одлуку и забранити „ученицима играње лопте на игралишту испод биоскопске сале, јер се многи жале да им поразбијаше прозоре".[279]

Пред почетак школске 1968/1969. године Гимназија се преселила у зграду Основне школе где је добила на коришћење 7 учионица, три кабинета, салу за физичко васпитање, просторију за ђачку библиотеку и наставничку канцеларију. То је требало да омогући рад школе само у једној згради.[280] Добијене просторије биле су неугледне и било их је потребно поправити. Одрађени су радови на кречењу, фарбању, радови на реновирању намештаја, прозора и врата, а за јесен били су предвиђени да се ураде и радови на фасади, крову и клозетима на спрату школе. Новац је обезбеђен из кредита који је Гимназији одобрила Републичка заједница образовања и СО Бајина Башта.[281]

У Годишњем програму рада Гимназије за школску 1968/1969. годину наводе се секције које ће радити у оквиру школе, а које су постојале и раније, а наводи се постојање и план рада Ђачког универзитета. У оквиру њега ученици су, а по потреби и наставници, држали предавања из разних области науке. У програму рада било је предвиђено да се одрже најмање две теме из историје међународног радничког покрета и односа СКЈ-а и Комунистичких партија источноевропских земаља.[282] Такође је било предвиђено да се месечно држи бар по једно предавање. За драмску секцију био је задужен Богољуб Миловановић, спортском секцијом је руководио Иван Дунђер, а фото-секцијом Василије Дабић.[283] У школи је постојао и подмладак Црвеног крста. Од осталих активности друштвено корисног рада за ову школску годину било је предвиђено да ученици учествују у даљој изградњи спортских терена у Лугу и у оквиру акције Горана на пошумљавању. У овој акцији која је трајала два дана је требало да учествују сви мушки чланови ученичког и наставничког колектива. Планира-

278 Допис Гимназији „Милош Требињац" у Бајиној Башти- СО Бајина Башта Одељење за привреду и финасије број 03-1990/1 дана 16. маја 1968. године

279 Записник са седнице Радне заједнице бр 25. од 4. јула 1968. године

280 Више о размени простора између Гимназије и Основне школе у лето 1968. године видети у поглављу Зграде у којима је радила Гимназија

281 Годишњи програм рада Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти за школску 1968/1969. годину

282 До 12. марта 1969. године била су одржана 3 предавања.

283 Иако су биле планиране драмска и фото-секција нису функционилсале (задужени наставник био на одслужењу војног рока).

но је било да се води рачуна и о забавном животу ученика на овој акцији, атребало је обезбедити електрични грамофон са одабраним плочама за музику и игру. Пошто је било планирано да се води рачуна о индивудуалном учинку, учинку по одељењима и разредима; на крају акцијесу се прогласили најбољи учесник и награђивани су они са натпросечним резултатима у раду. У Годишњем плану школе, а у вези интервениције Варшавског пакта у Чехосоловачкој стајало је следеће: „После војне интервенције на Чехословачку појачан је идеолошки напад источно-европских земаља, односно влада и партија на нашу земљу, њен привредни и политички систем. Та кампања узима у последње време све оштрије размере. Отуда се намеће потреба да се читав народ па према томе и ученици ове школе припремају за одбрану слободе и независности уколико би она била угрожена ма са које стране. Ради тога ће се при школи формирати курсеви за војну обуку мушке и женске омладине. Овај задатак школа ће извршити уз помоћ Одељења народне одбране при Скупштини Општине". Због тога је школа добила признање у Извештају о предагошком надзору школе те године, где је истакнуто да је у школи био „интезиван рад на идеолошком уздизању ученика, а одржан је и курс прве помоћи". Ученици су имали јавни наступ поводом Дана републике (29. новембра), а били су планирани и Дан младости и прослава 50-годишњица СКЈ, као и почетком јуна ђачка изложба ликоване уметност, техничких и литерарних радова.[284)]

У марту 1968. године на једној од седница Наставничког већа покренуто је питање наставе математике, јер је примећено да ученици уче математику „колико и друге предмете заједно". Наставник Латки је истакао да се ученици устручавају да питају шта им није јасно. На ову изјаву реаговали су директор Станић и наставник Јарић који су сматрали да ученици морају бити слободни у контакту са наставницима и да ученике не треба превише оптеретити само математиком, јер има и других предмета и да као наставници „не треба да се врећамо уколико ученик каже да није разумео". Одлучено је да се мора почети са организацијом по једног часа недељно допуснким часом за ученике I разреда, али и да се организује такмичење између одељења I разреда у учењу и владању, а боље одељење ће бити награђено са нешто новца за екскурзију.[285)]

У овој школској године било је потребно верификовати IV разред Гимназије, па се рад на успостављању услова и даље настављао. Просторни услови су били обезбеђени преласком на рад у једној згради Основне школе, али је проблем и даље било недостатак одређених стручних кадрова. Наставни кадар био је стручно заступљен осим наставе хемије коју је предавао наставник који је завршио у Сарајеву Природно-математички факултет на групи билогија-хемија, а за латински језик наставу је изводио професор историје. Овај недостатак је констатован у одлуци Републичког секретаријата за образовање и културу.[286)] А тиме је објашњено због чега је одложена верификација IV разреда Гимназије док се поменути услови не испуне. Тек при-

[284] Годишњи програм рада Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти за школску 1968/1969. године - Гимназија бр. 502 од 15. октобра 1968. године; Извешатај о информативном прегледу рада у Гимназији „Милош Требињац" у Бајиној Башти извршен 12. марта 1969. године

[285] Записник са седнице Наставничког већа од 18. марта 1968. године

[286] Допис Гимназији - Републички секретаријат за образовање и културу 05-610-9 од 15. јануара 1969. године

мањем на рад професора хемије Надежде Петровић делимично је испуњен услов за верификацију IV разреда и то је потврђено Решењем од 21. маја 1969. године, чиме је окончана борба Гимназије за верификацију.[287)]

Почетком 1969. године поновно је актуелизован проблем радног времена школе. Наиме, због скучених просторних услова, а да би се настава одвијала у једној смени, прављени су договори између школа и тражени су компромиси. Гимназија је радила у првој смени, а Школа за квалификоване раднике у другој смени. Проблем за организацију режима рада школа представљао је и то што су многи наставници предавали у две школе, или као што је био случај са Гимназијом, имала увек неки део наставника који су долазили из Титовог Ужица и хонорарно држали часове. Све то уклопити било је једноставније уколико је школа радила само у једној смени. Међутим то није у потпуности одговарало Школи за квалификоване раднике и они су своје примедбе доставили Гимназији. У једном свом допису су поред осталог истакли и следеће: да поподневна смена ученика има одређене последице; да приватни послодавци и неке радне организације ангажују ученике сваког дана дупло више времена него што је то законом предвиђено; да ученици после подне долазе уморни у школу и не могу да се концентришу на предавања; да ученици долазе директно из радионица замазани и неуредни; чињеница је да ова школа увек је радила у поподневној смени ствара код ученика осећај нижег ранга; да све то доприноси слабијем успеху ученика и школе; да један део спољних сарадника из основне школе (пошто се код њих ради у две смене) у другом полугодишту биће у могућности да наставу држи само у преподневној смени; да је СО Бајине Баште разматрајући рад ове школе донела закључак да се и овој школи омогући пропорцијално у односу на друге школе рад у првој смени.[288)]

У току школске 1968/1969. године коначно су успостављена сва четири разреда и тада је уписан следећи број ученика у Гимназију „Милош Требињац ":

Број ученика уписаних на почетку школске 1968/1969. године[289)]							
I разред	II разред		III разред		IV разред		Укупно
	Дј смер	Пм смер	Дј смер	Пм смер	Дј смер	Пм смер	
53	28	25	25	32	15	23	201

Наставничко веће је донело одлуку на почетку школске 1968/1969. године да више неће примати ученике из других школа уколико нису полагали пријемни испит, јер је већ било случајева да су то често били ученици који нису положили пријемни испит у Бајиној Башти и одлализили су у друге школе у којима пријемног испита

287 Записник о утврђивању услова за рад четвртог разреда Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти. – Гимназија бр. 644 од 20. децембра 1968. године; Допис Гимназији - Републички секретаријат за образовање и културу 05.610-9 од 13. јуна 1969.

288 Допис Гимназији „Милош Требињац" од Школе за квалификоване раднике у привреди и другим друштвеним делатностима бр. 25 од 7. јануара 1969. године/Гимназија бр.10 од 7. јануара 1969. године

289 Записник са седнице Наставничког већа од 5. септембра 1968. године

није било, а онда су се појављивали са захтевом за премештај.[290)] На истој седници Наставничког већа наставница Адела Лендић је упозорила да „може доћи до какве несреће", јер се ормарићи у кабинету хемије не закључавају, а кабинет користе три школе. Направљен је и договор да се у септембру изврши обнављање старог градива, обрада градива које је остало из претходне године и у I разреду да се изврши уједначавање знања, посебно из српскохрватског језика.[291)]

На општем родитељском састанку у октобру 1968. године изнете су и неке примедбе на рад наставника Гимназије. Примедбе су изнете на скоро све наставнике, а посебно на наставника математике Латки Белу: због неразумевања језика, неумесних и тенденциозних примедби, а на остале наставнике због: закашњавања, да предавања код неких наставника трају 5-10 минута, да наставник не предаје наставну јединицу већ чита, да не слушају довољно ученике када одговарају, и тражено је да се слабији ученици чешће питају.[292)]

Прва генерација гимназије 1965-1969 - 40 година матуре

290 Супротно овој одлуци већ следеће године је Наставничко веће прихватило молбу једног ученика из Гимназије из Сребренице, који је живео на Скеланима, а пресудно је било што је ученик био сиромашног стања и „богаљ" (Записник са седнице бр. 6 Насатвничког већа од 5. септембра 1969. године)

291 Записник са седнице Наставничког већа од 5. септембра 1968. године

292 Записник са седнице Наставничког већа од 1. новембра 1968. године

предмети	**I разред**	**II разред**	**III разред**	**IV разред**
Српскохрватски језик	#	#	#	#
Руски језик	#	#	#	#
Енглески језик		#	#дј	#дј
Латински језик	#	#		
Математика	#	#	#	#
Нацртна геометрија			# пм	#пм
Физика	#	#	#	#пм
Астрономија				#пм
Хемија		#	#	#пм
Билогија	#	#	#	#пм
Географија	#	#		#
Историја	#	#	#	
Психологија		#		
Логика			#	
Филозофија				#
Основи науке о друштву			#	#
Друштвено уређење СФРЈ				#дј
Ликовна култура	#	#	#дј	#дј
Музичко васпитање	#	#	#дј	#дј
Физичко васпитање	#	#	#	#
Опште техничко образовање	#	#	# пм	#
Предвојничка обука /Одбрана и заштита			#	#

На крају школске 1968/1969. године Гимназија „Милош Требињац „била је најбоља средња школа по успеху на подручју Просветно-педагошког завода из Титово Ужица са 56 % ученика без слабих оцена, као што је била и на полугодишту претходне школске године. Запажено је такође да нема великих одступања у успеху на крају полугодишта и на крају школске године.[293)]

На почетку школске 1969/1970. године просторни услови за рад Гимназије били су знатно бољи од претходних година. Школа је премештена у потпуности у зграду основне школе, а заједничко коришћење било је само сале за физичко, физичког кабинета и школске радионице. „Клозети су реновирани, ходници окречени и цокле офарбане масом фарбом, учионице простране и светле. Кров је претрешен, фасда поправљена... Школско двориште је бетонирано и користи се за физичко васпитање", а било је потребно урадити мреже на прозорима и поставити сталке за мале спортове, константовано је у Годишњем плану школе.[294)]

На Наставничком већу од 17. новембра 1969. године упућено је једно занимљиво упозорење наставницима да је забрањено писање званичних аката школе (уписни-

[293] Извешатај о информативном прегледу рада у Гимназији „Милош Требињац" у Бајиној Башти извршен 12. марта 1969. године; Записник са седнице Наставничког већа од 22. фебруара 1968. године

[294] Годишњи програм рада Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти за школску 1969/1970. годину; Извештај о извршењу Годишњег програма рада школе Гимназије „Милош Требињац" за школску 1968/1969. годину

це, сведочанства и остала акта школе) и часова у дневницима, хемијском оловком, већ се све морало писати мастилом.[295)]

Решењем санитарног испектора цела школа је прекинула рад од 16. до 20. децембра 1969. године због епидемије грипа.[296)]

Због епидемије грипа Информативни преглед Гимназије 19. децембра 1969. године није било могуће проверавати рад наставника Гимназије посетом часовима, али је обављен преглед документације. Због тога је извештај овога пута био нешто кртитичнији него што су били ранији. Пре свега због нередовно одржаних часова из појединих предмета (општетехничког образовања, уметности, педагошке групе предмете). Ово су били предмети са највећим проблемима у обезбеђивању сталних наставника и те предмете су предавали спољни сарадници из Ужица, због којих није било ни могуће утврдити стални распоред часова, јер се он утврђивао према њиховом слободном времену. Константовано је да се допунска настава одржавала само из математике и да Наставничко веће није вршило анализу успеха ученика по предметима на крају I класификационог периода, као и да вд. директора школе није посећивао часове. Дата је препорука да се у наредом периоду појача рад Стучних органа школе, Наставничког већа, Разредних већа и Стручних актива.[297)]

Крајем године решавано је питања избора директора, јер је одласком Јована Станића на место директора Школе ученика у привреди, септембра 1969. године, то место било попуњено вршиоцем дужности. На тој фунцији налазио се Војо Јарић, наставник геогрфије. Радна заједница је на седници одржаној 23. децембра 1969. године, одлучила да поступи по предлогу Конкурсне комисије,[298)] која је одбацила једину молбу коју је поднео професор Гимназије Драгољуб Топаловић,[299)] с мотивацијом да је неопходан у настави као професор физике која је била дефицитарна струка, али и што су његови услови били нешто другачији од понуђених у конкурсу.[300)]

Пред дочек Нове године 1970. у Гимназији је вођена озбиљна расправа на седници Радне заједнице да ли да се ученицима дозволи да иду на дочек који је организован у ресторану Инекс. На крају је одлучено да се дозволи „ученицима који ће ићи уз пратњу родитеља", али је било обавезно да се претходно састави списак ученика и да се он достави разредном старешини.[301)]

295 Записник са седнице бр. 11 Наставничког већа од 17. новембра 1969. године

296 Решење Санитарног инспектора СО Бајина Башта бр. 02-6280/1; Извештај о извршеном информативном прегледу Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти 19. децебмра 1969. године

297 Извештај о извршеном информативном прегледу Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти 19. децембра 1969. године

298 Конкурсна комисија за избор директора Гимназије „Милош Требињац": Радиша Гачић, Милорад Мићо Мандић и Радомир Рајо Гавриловић, сви из Бајине Баште. СО Бајина Башта именовала комисију на заједничкој седници оба већа одржаној на дана 8. децембра 1969. године (СО Бајина Башта. Одељење за општу управу и друштвене службе допис Гимназији „Милош Требињац" бр. 02-1725/14-70 од 26. маја 1970. године)

299 Записник са седнице Радне заједнице бр. 42 од 23. децембра 1969. године

300 Допис Гимназије СО Бајина Башта Одељењу за општу управу и друштвене службе - Гимназија бр. 869 од 26. децембра 1969. године

301 Записник са седнице Радне заједнице бр. 44 од 29. децембра 1969. године

У настави Гимназије кориштени су и кратки излети у непосредну близину града у циљу спровођења очигледне наставе. У Архиви Гимназије сачувана су два документа који сведоче о оваквим излетима. Први забележени траг о таквим посетама је одлука Наставничког већа да гимназијалци III и IV разреда посете Хидроелектрану.[302)] Следећи је допис старешини манастира Раче у којем је истакнуто да ученици у настави српског језика обрађују период средњевековне књижевности, па је школа пожелела да ученици посете манастир Рачу и упознају се са његовом историјом. Старешина манастира је замољен да прими ученике 11. априла 1970. године и „усмено испричате историју овог манастира и покажете неку од рукописних књига из овог периода наше историје и бајрак Хаџи-Мелентија".[303)]

Крајем школске 1969/1970. године Гимназија је чак размишљала да повећа број одељења која ће бити уписана на почетку следеће школске године и о томе обавестила Општинску организацију образовања.[304)] Извршни одбор Општинске заједнице образовања размотрио је овај захтев и донео Закључак у коме је одобрио Гимназији да у следећој школској години упише 2 одељења ученика I разреда. Овакав Закључак је донет на основу материјалних могућности Заједнице, а што се тиче 3. одељења, Извршни одбор је оставио могућност да се и он упише уколико се нађе још средстава у периоду мај-јун. Међутим, на крају Гимназија је уписала само 2 одељења I разреда.[305)]

У току школске 1969/1970. године веома се озбиљно размишљало и темељно радило на екскурзији. Добијено је чак више понуда, а било је планирано да се иде до Будимпеште. Овом приликом се пријавило само 68 ученика, па је Наставничко веће одлучило да се на екскурзију не иде, већ је организован излет у Сремске Карловце.[306)]

У току лета 1970. године школа је поновно улагала напоре да побољша просторне услове у којима ће радити школа посебно у набавци наставних средстава и опремању кабинета, јер је нешто наставних средстава употребом амортизовано, али било је и случајева крађа. Једна таква крађа десила се у току лета 1970. године, када је Гимназија обавестила Одељење унутрашњих послова да је на дан 7. јула 1970. године извршена провала у просторије сале за физичко васпитање. Ову провалу су открили радници школе и утврђено је да недостаје: 2 комплета за стони тенис, 6 дрвених рекета, 2 одбојкашке лопте, 3 кошаркашке лопте, 2 фудбалске лопте, 2 пумпе за лопте и уљане боје. Школа се надала да ће провалници бити пронађени како би штета могла бити надокнађена.[307)]

Наредне школске године Гимназији је следила реверификација школе и било је потребно уложити више новца у набавку наставних средстава, али и за очување нас-

302 Записник са седнице Наставничког већа од 1. новембра 1968. године; Допис Гимназије Хидроелектрани - Гимназија бр. 228 од 20. маја 1970. године

303 Допис Гимназије Старешини манастира Раче – Гимназија бр. 167 од 10. априла 1970. године

304 Допис Гимназије Општинској организацији образовања бр. 193 од 27. априла 1970. године

305 Допис Општинске организације образовања Гимназији „Милош Требињац" бр. 92/2 од 30. априла 1970. године

306 Записник са седнице Наставничког већа бр. 21 одржане 1. септембра 1970. године

307 Допис Гимназије Одељењу унутрашњих послова - Гимназија бр. 600 од 4. септембра 1970. године

тавног кадра, јер су професор математике и физичког васпитања тражили веће плате него што су по Правилнику Заједнице образовања и Правилнику о расподели личних доходака школе биле предвиђене. Потребно је било више средстава Гимназији и за режијске трошкове. Тако се школа нашла у незавидној финасијској ситуацији. Гимназија је чак размишљала да уколико јој Заједница образовања не одобри повећање новачних средстава, да приликом уписа у наредну школску 1970/1971. годину узму одређену уписнину од ученика. Међутим Гимназија је још од почетка школске 1969/1970. године од ученичких родитеља узимала добровољни прилог на име набавке учила и осигурања ученика. О овоме сазнајемо из каснијих тужби незадовољних родитеља који су тражили да им се врати „нелегално наплаћена уписнина". Прве три године добровољни прилози су били у износу од 100 динара, а четврте године наплаћено је само 10 динара на име осигурања ученика.[308)] Пресуда Општинског суда касније је побијена на вишој инстанци тако да Гимназија није била обавезна да врати уплаћени инзнос за тзв „уписнину".

Радна заједница Гимназије је на седници одржаној 29. августа 1970. године донела одлуку да изабере Љубинку Бјеличић на место директора школе. Претходно је поновљен читав конкурс за избор директора, јер је онај из децембра 1969. године пропао.

На почетку школске 1970/1971. године Гимназија је скоро у потуности била обезбеђена стручним кадром, једино су и даље били проблем са наставом латинског, психологије, логике и филозофије, јер су и даље предавали спољни сарадници из Титвовог Ужица, стручњаци за те предмете. Ликовну наставу и даље је предавао наставник са вишом школом, наставу музичког апсолвент са Музичке акадаемије, а наставу општетехничког образовања наставник са вишом школом, док предвојничку обуку држао је апсолвент на групи историје Скопског универзитета. Гимназија је у току првог полугодишта радила прву, а у другом полугодишта другу смену, јер се смењивала са Школом за квалификоване раднике. Оформљени су Стручни активи, професора језика, друштвених наука и природно-математичких предмета, који до те школске године нису постојали. Исте школске године уведена је допунска настава за све предмете, који се полажу на завршном испиту, јер је тада радила само допунска настава из математике.

Да би се сачувао сакупљени стручни кадар наставника Гимназије још од самог настанка 1965. године за дефицитарне кадрове нуђен је у конкурсима лични доходак по споразуму. Касније, 1968. године, Општинска заједница образовања је успоставила систем, па се тачно знало који су кадрови дефицитарни и колики им додатак на лични доходак по том основу припада. Као велики проблем за обезбеђивање стручних кадрова, који је често у документима навођен, био је ниски лични доходак, који је био испод нивоа примања просветних радника у свим суседним општинама. Наставници који нису имали довољно часова за пуну норму допуњавали су норму у Школи за квалификоване раднике. Радна заједница донела је и одлуку да наставнику

[308] Допис Гимназије Скупштини Заједници образовања – Гимназија бр. 466 од 1. јула 1970. године; Гимназија бр. 1070 од 17. децембра 1973. године; Жалба на пресуду Општинског суда. Окружном суду у Титовом Ужицу – Гимназија бр. 888 од 19. новембра 1974. године

који је имао једна час мање од пуне норме неће умањивати лични доходак. Један занимљив случај по овом питању догодио се на почетку школксе 1971/2972. године, када је наставници хемије додељено двоструко разредно старешинство, како би имала 19 часова семично и како јој лични доходак не би био умањиван.[309)] Сачуван је један допис Општинској Заједници образовања у којем се таксативно наводе колики је фукционерски додатак и додаци по основу дефицитарности.[310)]:

фукционерски додатак и додаци по основу дефицитарности		
1.	директор	183 нових динара
2.	хемија	500 нових динара
3.	математика	967 нових динара
4.	математика апсолвент	556 нових динара
5.	руски језик	200 нових динара
6.	физика	967 нових динара
7.	физичко васпитање	284 нових динара

У архиви Гимназије пронашли смо допис који је упућен Одељењу за општу управу и друштвене службе СО Бајине Баште, септембра 1970. године, у којем је истакнут проблем буке који омета редовно обављање наставе. Наиме, после одлуке СО Бајине Баште да се саобраћај измести из главне улице и да нова линија води улицом Рајка Тадића, отежано је било обављање редовне наставе у Гимназији, Школи квалификованих радника и Основној школи, јер је највећи број учионица био окренут према Улици Рајка Тадића. У допису истиче се да „Од хуке које возила ставрају не чује се глас предавача, омета се пажња ученика, прекида и све то пуно отежава рад ученицима и наставном особљу". Тек после поновљеног дописа, који је уследио после донете одлуке на седници Наставничког већа од 13. октобра 1972. године, уследио је одговор СО Бајина Башта, да они нису у могућности да удовоље захтеву за измештање тешког саобраћаја из улице Рајка Тадића, али да ће када буде вршена реконструкција улица у Бајиној Башти, захтев Гимназије бити део целовитог решења саобраћаја у Бајиној Башти.[311)]

Радна заједница Гимназије је, 23. септембра 1970. године, усвојила свој Правилник о садржају, припремању и начину полагања завршног испита.[312)] Завршни испит се могао полагати у јунском, септембарском и јануарском року, а пошто је био јаван полагању усменог испита могли су да присуствују родитељи и сви остали заинтересовани грађани. Испит је обухватао: домаћи рад, писмени испит из српскохрватског језика, писмени испит из математике за ученике природно-математичког смера, усмени

309 Записник са седнице Наставничког већа бр. 48 од 9. септембра 1971. године

310 Допис Гимназије Општинској Заједници образовања - Гимназија бр. 749 од 24. октобара 1970. године; Информација о стању услова рада Гимназије пред реверификацију – Гимназија бр. 435 од 22. јуна 1970. године

311 Допис Гимназије - СО Бајина Башта. Одељењу за општу управу и друштвене службе – Гимназија бр. 645 од 18. септембра 1970. године; Записник са седнице Наставничког већа бр. 6 од 13. октобра 1972. године; Допис СО Бајине Баште Гимназији 03 бр.344-42/73 од 25. јануара 1973. године

312 Записник са седнице Радне заједнице бр. 55 од 23. септембра 1969. године

испит из страног језика и испит из групе од три предмета по избору.[313)] Сви испити су били усмени осим из математике која је имала и писмени део. Ученик је морао да из свих делова испита има позитивну оцену да би положио завршни испит. Овај правилник је почео са применом од школске 1970/1971. године. Ученици завршне године су се приликом уписа изјашњавали за предмет из кога хоће да раде домаћи рад и за групу предмета за завршни испит.[314)]

Некада је састављање распореда часова у школама био озбиљан посао. Данас се за то користе рачунарски програми. Радна заједница Гиманзије признала је то 1970. године када је прописла да оном ко ради распоред часова мора се плаћати износ који је био једнак износу за 6 хонорарних часова, што је у том тренутку износило 60 динара.[315)]

У то време да би се уписали у Гимназију ученици су полагали пријемни испит. Без пријемног испита могли су се уписати: вуковци и ученици носиоци других диплома. По завршетку пријемног испита ученици су рангирани према успеху. [316)] Наставничко веће је у августу 1973. године донело одлуку да се ученици не уписују у III и IV разред уколико имају у сведочанству из владања незадовољава. Да би се уписали у Гимназију морали су писати молбу, а Наставничко веће је накнадно одлучивало о њиховом упису.[317)]

Колико је положај директора Гимназије почетком 70-тих година XX века био напоран и тежак најбоље видимо из захтева Љубинке Бјеличић за разрешење са места директора. Љубинка Бјеличић, која је као диретор Гимназије почела са радом септембра 1970. године већ је 22. априла 1971. године упутила Радној заједници Гимназије захтев. Она је овај потез објаснила личним разлозима и разочарењем, односно да је „са више идеализма гледала на функцију које сам се прихватила... Мислила сам да треба да сви радимо колико треба, а највише колико можемо, да односи буду радни, другарски и самоуправљачки, а свега тога је мање било, мислила сам да положај треба да буде организационо-педагошки и васпитачки највише, а мање да буде и размишање о новцу којим би се најминималнији материјални расходи подмиривали; доста ми је положаја по коме колеге мисле да треба да будем и помоћни службеник и милицајац... Доста ми је и размимоилажења око питања да ли ђачки колектив има права на смоуправљање и супростављање већине колектива овом праву ученика целе Југославије, праву које нисам ја ни измислила ни једнина подржавала". Зато је

313 Групе предмета за ученике друштвено-језичког смера:1. српскохрватски језик, историја, основи науке о друштву са уређењем СФРЈ, 2. српскохрватски језик, филозофија са логиком, ликовно или музичка уметност, 3. српскохрватски језик, филозофија са психологијом, основи науке о друштву са друштвеним уређењем СФРЈ, 4. српскохрватски језик, историја и географија. Групе предмета за ученике природно-математичког смера 5. математика, нацртна геометрија, физика, 6. математика, физика и хемија, 7. математика, биологија и хемија, 8. математика, биологија и географија

314 Правилник о садржају, припремању и начину полагања завршног испита – Гимназија бр. 977 од 30. децембра 1970. године

315 Записник са седнице Радне заједнице бр. 58 од 7. октобра 1970. године

316 Записник са седнице Наставничког већа бр. 36 од 6. априла 1971. године

317 Записник са седнице Наставничког већа бр. 26 од 20. августа 1973. године

предложила Радној заједници да изабере некога ко „може да ствари мање прима срцем, који нема породице, који нема никаквих хобија сем рада на овом месту, и који је много физички и психички издржаљивији од мене".[318] Радна заједница је прихватила оставку[319] и на седници од 12. јуна 1971. године прихваћен је предлог Конкурсне комисије и изабран је за директора Станиша Величковић. Примопредаја дужности одложена је за 31. август 1971. године.[320]

У току лета 1971. године поново је постао акутан проблем одржавања зграде Основне школе у којој су наставу одржавале три школе. Због тога је одржан састанак на коме су поред директора ове три школе присуствовали и представници друштвено-политичких организација и органа управе на челу са председником СО Бајине Баште, Иваном Јеличићем.[321] Једнодушно је констатовано да су радови који су одрађени на доградњи зграде Основне школе 1964. године лоше урађени и да је канализација, односно стање клозета, највећи проблем. Направљен је договор да се школе споразумеју колико новаца могу издвојити да би заједнички решили овај проблем, а остатак новца за неопходне радове треба да обезбеди Општина из неких других извора. Друга тачка дневног реда била је расправа о избору локације за градњу нове школске зграде за Гимназију и Школу за квалификоване раднике. Стручњаци су били одредили локацију у близини Дома здравља у Лугу, али је на збору бирача против ове локације устао наставник физичког васпитања Гимназије, Јефто Крњаић, тврдећи да локација није добро изабрана јер је близу Дома здравља, гробља, прометног пута и што би се тиме одузео део терена који је припада ФК „Слога". Овај став подржали су и остали бирачи и предлог није прихваћен. На састанку је закључено да се разговори убрзају и да се до локације дође што пре како би школе добиле нову зграду пре 1974. године, јер је претило да због тога не добију дозволу и да престану са радом.[322]

Пред почетка школске 1971/1972. године на положај директора Гимназије „Милош Требињац „изабран је професор српскохрватског језика Станиша Величковић. Тада је избио један проблем, јер се мали број ђака уписао у други разред и то посебно у математички смер и процена је била да такво одељење не би могло да опстане, јер би и у наредним годинама сигурно дошло до даљег осипања. Овакво размишљање је било и на седници Извршног одобра Заједнице обрзаовања и због тога је закључено да треба оформити једно одељења и то оно за које се изјасни вечина ученика, а да се не би смањио број одељења одлучено је да се први разред подели не на два већ на три одељења.

Наставничко веће се сложило са тим и одлучило да у II разреду постоји само једно одељење и то друштвено-језичког смера. Веће је такође одлучило да од 1. октобра

318 Захтев Љубинке Бјеличић за разрешење од функције директора упућен Радној заједници Гимназије „Милош Требињац" из Бајине Баште – Гимназија бр. 206 од 26. априла 1971. године

319 Записник са седнице Радне заједнице бр. 72 од 22. априла 1971. године

320 Записник са седнице Радне заједнице бр. 74 од 12. јуна 1971. године

321 О овом састанку нешто више у поглављу о зградама у којима је Гимназија изводила наставу.

322 Записник са састанка представника друштвено-политичких организација, школа и органа управе одржаног дана 7. јуна 1971. године – Гимназија бр. 948 од 16. октобра 1971. године

1971. године сви ученици морају имати униформу, у супротном биће враћени са наставе и изостанци неће бити оправдани. Такође Гимназија је склопила споразум са књижаром „Веселин Маслеша „да се код ње узимају све књиге, а заузврат она се обавезала да ће уплатити на жиро рачун школе у Фонд за ђачке екскурзије 500.000 старих динара.[323)] Поновна расправа по питању обједињавања читавог II разреда у једно одељење обављена је на следећој седници Наставничког већа. После прве одлуке појавиле су се притужбе родитеља, због тога је организован зајенички родитељски састанак, 8. септембара, на коме су присуствовали родитељи, ђаци овог разреда, представници школе и Заједнице образовања. Родитељи су захтевали да се понови изјашњавање за смерове и да се уколико се догоди резултат 19-20 да постоје оба смера, а уколико се појави разлика биће онај смер који буде имао више ученика. Такође је тражено да се разред подели на два одељења у сваком случају. Следећег дана је поновљено изјашњавање и добијен је исти резултат 13 за природно-математички и 26 за друштвено-језички смер. На Наставничком већу наставници су поновили своју претходну одлуку и одбили су поделу на два одељења друштвено-језичког смера, али су се обавезали да ће овом „тешком „одељењу посветити више пажње током године. Разредни старешина овог одељења био је Василије Дабић. После овог случаја Наставничко веће је донело и одлуку да се у наредном конкурсу за упис ученика дода да ће се ученици опредељивати за смерове, али уколико се јави недовољно за један од смерова, да ће постојати само онај смер за који буде више пријављених ученика.[324)]

Инспекцијски преглед Гимназије, који је на почетку септембру 1971. године извршио бивши спољни сарадник Гимназије, а сада просветни инспектор, Гојко Шкоро, пронашао је пар пропуста које је наложио школи да убудуће мора исправити. Наиме, уочено је да у претходној школској години није била организована допунска настава из свих потребних предмета, а наређено је да се технички боље организују ваннаставне активности ученика, наставници Гимназије су упозорени да у дневнике уносе само чисте оцене без „+ „или „–".[325)] На седници Наставничког већа вођена је расправа око питања одржавања часова допунске, додатне и секције и тада су у дискусији узели учешћа само наставници Адела Лендић која је истакла да „нема учионица, недовољно учила, неизантересованост ђака „и Војо Јарић, који је на расправу додао да „нема услова за рад".[326)] На једној од наредних седница, констатовано је, да само они наставници који имају у појединим одељењима 10 слабих оцена, обавезни су да држе допунску наставу.[327)]О извештајима просветно-педагошког надзора редовно је расправљано на седницама Наставничког већа. Ток једне такве расправе сачуван је у записнику са седнице са почетка 1972. године, која је уследила пошто је Одељење за општу управу и друштвене службе СО Бајина Башта упутило децембра 1971. године,

323 Записник са седнице Наставничког већа бр. 47. од 4. септембра 1971. године

324 Записник са седнице Наставничког већа бр. 48. од 9. септембра 1971. године

325 Решење у вези извршеног инспекцијског пргледа Гимназије „Милош Требињац" СО Бајина Башта. Одељење за општу управу и друштвене службе 02 број 610-42/71 од 23. децембра 1971. године

326 Записник са седнице Наставничког већа бр. 47 од 4. септембра 1971. године

327 Записник са седнице Наставничког већа бр. 50 од 29. септембра 1971. године

своје Решење у вези инспекцијског надзора Гимназије. Наставници су имали примедбе на извештај: наставник географије је рекао да не користи мапе јер су поцепане, стручне литературе није било, јер је наручио све што су нудили путујући трговци, а затим је закључио због чега је лоше оцењен: „саветника је питао за два савета и да му овај није знао да помогне, па мисли да је због тога и ставио лошу оцену његовом раду"; наставник социологије је ставио примедбу : „не може ме оцењивати професор историје, само методски".[328] Као веома честа тема на седницама Наставничког већа почетком 70-тих било је питање оцењивања и успеха ученика. Често су се понављала упуства у вези оцењивања и закључивања оцена, као што су: минимално 2 оцене, не сме последња оцена у исто врме бити и закључна, оцењивање не сме да буде превише строго, оцене се не смеју уписивати „из главе", свим ученицима треба пружити довољно времена за одговарање, обавезно ученике испитивати усмено, користити за оцењивање све технике оцењивања, што чешће оцењивати, оцене одмах уписивати и образлагати и уписивати пред разредом. Када је ова тема била на дневном реду реч су узимали велики број наставника из чијих излагања се видело да им је било јако стало до побољшања не оцена, већ знања које су ученици стицали у Гимназији, али и да је тај рад чест остајао без адекватног резултата, посебно у нижим разредима. На почетку школске 1971/1972. године Наставничко веће је усвојило предлог наставнице биологије, Аделе Лендић: „да се време саопштавања успеха ђака родитељима ограничи на месец дана пред крај школске године – и да се појединачни успех не саопштава да би се чланови Већа поштедели интервенција и мољакања за позитивне оцене".[329] Да би крајем исте школске године иста наставница биологије, у том тренутку разредни старешина одељења I-а, резигнирано коснтантовала: „сав мој труд сам уложила да их натерам на рад, остало је без успеха, ја више не могу".[330]

На почетку школске 1971/1972. године школа је имала кабинет за физику, који су користиле остале школе, као и кабинете за хемију и биологију, али који нису били попуњени училима како су то захтевали тадашњи нормативи. Ученичка библиотека имала је близу 3.000 књига, а наставничка 450 књига. Наставни кадар био је скоро у потпуности стручно заступљен, јер су наставу одбране и заштите, физике и математике изводили апсолвенти, а наставу енглеског језка, латинског језика, филозофије и логике изводили су дипломирани професори у својству спољних сарадника. Спољни сарадник ликовног васпитања имао је вишу педагошку школу, а наставу музичке уметности изводио је спољни сараданик са средњом школом и једном годином више педагошке школе. Стручно није била заступљена настава руског језка јер је у IV разреду наставу изводио апсолвент који је је био стално запослен у Основној школи. Према Годишњем плану Гимназија је радила у првом полугодишту у првој смени, а за друго полугодиште није било предвиђено, већ је остављено да се у децембру одлучи да ли у првој, у другој или у обе смене, у зависности од договора са другим школама. Загревање школе и даље није имало квалитетно решење, јер се ходници нису греја-

328 Записник са седнице Наставничког већа бр. 57 од 5. фебруара 1972. године

329 Записник са седнице Наставничког већа од 4. септембра 1971. године

330 Записник са седнице Наставничког већа бр. 60 од 14. априла 1972. године

ли, па је то био често извор прехлада ученика током зиме, јер су биле велике температурне разлике између температуре у учионицама и ходницима.[331)]

Крајем 1971. године Гимназија је изменила свој Правилник о полагању завршног испита[332)] ускладивши га са измењеним Правилником о начину полагања завршног испита у средњим школама.[333)] Измене су се углавном односиле на право на ослобађање од обавезе полагања појединих предмета на завршном испиту. Тако су убудуће носиоци Вукове дипломе били ослобођени од полагања завршног испита у целини, а носиоци диплома за изузетан успех из појединих наставних области или предмета ослобађани су полагања испита из оних предмета завршног испита за које су имали дипломе. Ученици почев од II разреда до краја школовања који су имали одличан општи успех и из испитног рада на завршном испиту добију одличну општу оцену ослобађани су били полагања осталих делова завршног испита.[334)] Да је полагање завршног испита 70-тих година било веома озбиљан посао за ученике Гимназија сведоче и подаци из Извештаја са полагања Завршног испита из јуна и августа 1972. године. Тада је од 43 ученика завршног разреда њих 6 било ослобођено полагања, 37 ученика је у јунском року полагало, 32 ученика су положила, а 5 је пало на поправни из разних предмета. У августовском року њих 4 су положила, а један ученик је пао из географије и из рада и из предмета. Ученику је остала иста тема за домаћи рад који је морао боље урадити, али је понављао целу матуру.[335)]

Већ смо говорили о разлозима оставке претходног директора гимназије. Међутим и почетком 1972. године поновно је Гимназија била пред проблемом да остане без директора зато што је директор поднео оставку. Директор Станиша Величковић, поднео је 14. јануара 1972. године захтев Радној заједници Гимназије да га разреши дужности директора и одобри раскид радног односа. „Једини разлог за ово је нерешено стамбено питање и недостатак добре воље да се то питање реши. Пошто сам добио радно место са обезбеђеним породичним станом мени немам другог избора", истакао је у молби директор. Међутим о овоме се није расправљало на седници радне заједнице јер је захтев већ 17. јануара 1974. године повучен „пошто сам [С. Величковић прим. МК] добио обећање органа СО Бајина Башта да ће ми обезбедити стан у року о коме се договримо".[336)] Станиша Величковић је остао на месту директора Гимназије до 1974. године.

У марту-априлу 1972. године у Југославији је била актуелна епидемија великих богиња, која у ствари представља последњу такву епидемију у Европи. Тада је проглашена обавезна вакцинација и епидемија је савладана, а резултати су били 175 обо-

331 Годишњи програм рада Гимназије за школску 1971/1972. годину

332 Усвојене измене на састанку Радне заједнице одржаном 6. октобра 1971. године

333 Правилник о изменама и допунама Правилника о начину полагања завршног испита у средњим школама – просветни гласник бр. 5 од 1971. године

334 Измене правилника о полагању завршног испита у Гимназији „Милош Требињац" - Гимназија бр. 1155 од 25. децембра 1971. године

335 Записник са седнице Наставничког већа бр. 65 од 26. јуна 1972. године и Записник са седнице Наставничког већа бр. 67 од 26. августа 1972. године

336 Захтев за разрешење са дужности директора и за раскид радног односа - Гимназија бр. 31 од 14. јануара 1972. године

лелих и 35 страдалих. Овакав догађај осетио се и у раду Гимназије, јер је због тих догађаја спортски дан, који је био планиран за обележавање Дана школе, морао бити одложен. Наиме, школе из Новог Бечеја и Љубовије су отказале своје учешће.[337)]

Гимназија у Бајиној Башти имала је озбиљне потешкоће да испуни нормативе који су били предвиђени према Правилнику о нормативима школског простора, намештаја и наставних средстава за гимназије.[338)] Због тога је априла 1972. године извршена анализа стања у средњим школама у Бајиној Башти од стране СО Бајина Башта. У њој је константовано да је Гимназија и даље имала свега 5 учионица и само захваљујући договору са Школом за квалификоване раднике која је имала своје 4 учионице, настава је могла да буде организована у једној смени. Гимназија је, у правом смислу, користила једино кабинет за физику, али заједно са осталим двема школама, док су просторије које су називане кабинетима биологије и хемије, биле то само условно, јер се у њима одвијала настава и из других предмета. По нормативима недостајали су кабинети за: хемију, биологију, ликовну и музичку уметност, просторија за техничко образовање и радне просторије уз кабинете, као и простор за физичко васпитање, адекватан простор за библиотеку са читаоницом, као и просторије опште употребе (једна просторија се користила за наставничку зборницу и канцеларије директора и секретара школе). Намештај је школа имала у складу са нормативима, а недостајала су наставна средства и учила: за књижевност: карте, слике и филмови и стручна библиотека која је попуњена 50%; за историју: епидијаскоп, 80% карата и 50% филмова, атлас, скица, макета, зидних слика, дијапозитива, стручна библиотека имала је око 70 књига; за психологију, социологију, уметност и латински језик није имало никаквих наставних средстава сем нешто стручне литературе; за стране језике: осим комплета плоча и 20 књига за руски језик није било ничег више; за географију имало је карата и дијафилмова, али су недостајали албуми, зидне слике, фотографије, макете, модели, графикони и стручна литература; за биологију имало је наставних средстава за прва два разреда, а недостајали су препарати, хемикалије и филмови, а стручне литературе било је само делимично; за хемију и физику је једино била прилично снабдевено, само је недостајало да се обезбеде простор и столови; за математику и нацртну геометрију снабдевеност наставним средствима било је 10% од норматива; за техничко образовање није постојало никавих услова за реализацију наставног програма; за одбрану и заштиту било је наставних средстава само 15% од норматива; за физичко васпитање није било услова за нормално извођење наставе (имало је само неколико справа и струњача у сали); од општих наставних средстава недостајали су: радио-апарта, кинопријектор, транзистор, телевизор, епископ, епидијаскоп, екран и фланелограф; библиотека је била снабдевена са 2.500 књига и то претежно из књижевности, а по нормативу је било потребно још 1.600 књига из разних области.[339)]

337 Записник са седнице Наставничког већа бр. 59 одржане 4. априла 1972. године

338 Просветни гласник бр. 6/1969

339 Информација о проблемима средњих школа у Бајиној Башти допис упућен СО Бајина Башта бр. 61-4/72

У лето 1972. године поново је био актуелан проблем реновирања школске зграде Основне школе. Овога пута најхитнија је била замена олука који су почели да праве велике штете и који се више нису могли поправљати већ су морали што хитније да се замене. То су била велика средства школе, које су користиле зграду, нису могле саме да их обезбеде, зато је затражена помоћ од Општинске Заједнице образовања.[340)]

Почетком 70-тих година XX века приметан је све тежи материјални стаутс просветних радника у Бајиној Башти. То се превасходно може видети из честих промена у наставном кадру, који се мало задржавао у нашој општини и брзо је напуштао трагајући за већим личним дохоцима, али и срединама које су на бољи начин решавале стамбено питање просветним радницима. Разматрање тешког материјалног положаја просветних радника била је једина тачка дневног реда седнице Радне заједнице одржане 20. октобра 1970. године. Закључци су били следећи: лични дохоци су неадекватни, повећања касне за повећањима у другим службама, тражи се повећање плате и повећање доприноса за просвету из личног дохотка на 5,5% као што је урађено у осталим срединама.[341)] У Архиви Гимназије сачувана је анализа финансијске ситуације у образовању на територији Општинске Заједнице образовања у Бајиној Башти у 1972. и 1973. години. Лични дохоци запослених у току 1971. године били су међу најнижима у региону Титово Ужице, али и материјални трошкови су се кретали до 1.100 динара по одељењу нерачунајући трошкове амортизације и осигурања имовине. У току 1971. године разматрано је материјално стање образовања и закључено је да се мора учинити напор да се исто побољша и усклади са стањем у осталим суседним општинама. Закључком СО Бајина Башта дошло је до повећања стопе за образовање и то из доприноса на лични доходак и стопу пореза на промет од 5 на 20%. Захваљујући напорима привреде побољшан је материјални положај образовања, али је током 1972. године дошло до наглог повећања трошкова живота и инфлације, а због кризе лични дохоци и материјална средства су замрзнута. Прво повећање уследило је од 1. маја 1973. године, али само за 6% на личне дохотке, а за материјалне трошкове нешто више. Међутим, материјални трошкови су толико били мали да су једва подмиривали трошкове огрева. У 1973. години дошло је до пада прихода Заједнице за занатске делатности, јер је већи број радњи приватних занатлија затворен због оштре политике опорезивања и дејстава других стабилизационих мера. Због недостатка средстава Заједница образовања у Бајиној Башти није била у могућности да испрати неке крупније акције као што су обезбеђивање бесплатних уџбеника сиромашнијим ученицима, већи обухват ученика основних разреда у вишим разредима, интернатски смештај ученика... Заједница је успела да финансира бесплатан превоз ученицима који станују на удаљености већој од 6 км од школе, а део ученика који стањују до 6 км били су принуђени да се

340 Допис СО Бајина Башта. Општинској зајеници образовања - Гимназија бр. 543 од 2. августа 1972. године

341 Записник са седнице Радне заједнице бр. 59 од 20. октобра 1970. године

школују у другим општинама јер су добијали смештај у интернатима тих општина. Оваквих ученика било је 43, па из тог разлога било је неопходно отварање већег или 2 мања интерната, али без помоћи Републичке заједнице то је било немогуће. Просветни радници на својим састанцима тражили су да се изједначе лични дохоци у развијеним и неразвијеним општинама.[342)]

Да би се поправио материјални положај просветних радника одржавани су састанци са најважнијим политичким функционерима општине. Са једног таквог састанка сачуван је детаљан записник. Томе је претходила једногласна претња наставника Гимназије да школска година неће почети како је планирано 6. септембра. Претња штрајком уродила је плодом и састанак је одржан 14. септембра 1972. године, а као гости присуствовали су председник СО Симо Милосављевић, Секретар ОК СК Радиша Гачић и секретар Заједнице образовања Цветко Драгојловић. Уводни реферат одржао је директор Гимназије Станиша Величковић и у њему између осталог истакао: да је општина била упозната са материјалним статусом просветних радника јер су слати дописи, али да није било реакције и није било састанка од 1969. године; да је главни проблем било стамбено питање, лични дохоци, школски простор и делимично квалификовани наставни кадар; да су просторни услови скучени, да наставници, секретар и директор деле једну просторију, а кабинети не одговарају законским нормативима; да је пројекат нове зграде био урађен, али да није почела градња; да су наставана средства била попуњена са 20% од законских норматива; да је углавном био опремљен делимично кабинет физике, биологије и хемије; да је кадар био стручно покривен осим предмета одбране и заштите, физике, музичког и ликовног васпитања; да је кадар било могуће задржати само ако би се решавала стамбено питања и са стимулативим личним дохоцима, који су у Бајиној Башти тада били доста ниски; да су наставници допуњавали норму часова у Основној школи и Школи за квалификоване раднике, али ни то некима није било довољно;[343)] да је Гимназија имала проблеме и са спољним сарадницима који су тражили велике хонораре[344)] за држање часова и путне трошкове који су превазилазили могућности школе; да су разлике између плата просветних радника у Бајиној Башти и околним општинама створиле нерасположење код наставника, јер је професор почетник у Титовом Ужицу имао 2.350 динара стартну плату, а у Бајиној Башти свега 1.900 динара; као посебно болно место истакао је да „у друштвеним службама иста стручна спрема има 500-600 динара више плате. Боли нас и осећај одбачености по питању доделе станова, јер многи имају двособне станове, а наши професори са породица живе у гарсоњерама и приватним становима, а ту треба да припреми предавање и да слуша плач детета"; да у Гимназији нису могли да купе стан без помоћи од Општине и привредних организација; у Гим-

342 Проблеми финансирања образовања на подручју Општинске Заједнице образовања Бајина Башта у 1972. и 1973. години

343 Гимназија је морала да обезбеди пуни лични доходак из својих средстава јер је од Заједнице образовања била плаћена према часу.

344 Станиша Величковић је ово илустровао примером професора психологије из Титовог Ужица који је у Ариљу добијао по часу 40 динара, а у Бајиној Башти свега 13 динара.

назији је директор школе без стана, као и професор географије,[345)] затим наставник техничког образовања као и још два наставника. Наставник географије, Војо Јарић, додао је на овај реферат директора још и то да просветни радници треба да имају личне дохотке „адекватне стручним спремама осталог особља истих квалификација у другим службама". Наставник историје, Владимир Ђурић, истакао је проблем што школа није имала централно грејање већ обичне пећи које су се често запушавале и наставници су морали да отаврају прозоре, настајале су честе прехладе, боловања па самим тим и додатна смањивања плата. Представници Општине и Партије скренули су расправу на изградању нове зграде која је у плану и чија је градња требало да почне крајем 1973. године, а што се тиче цене хонорарних часова оптужене су школе јер нису ни тражиле више средстава. Директор Школе за квалификоване раднике, Јован Станић, покренуо је на овом састанку и питање школовања ученика са простора других општина, пре свега општине Сребреница, јер у две средње школе има ученика за 3 одељења и по том питању је закључио: „Зашто да ми ту децу школујемо, да трошимо зној џаба ?"Треба да политички фактори позову њихове представнике и нађу решење. То нису мала средства.„На ово је одговорио конкректно председник СО Бајине Баште, предлогом да „до 20. септембра треба припремити број ученика са територије СО Сребреница и других општина. Изнаћи цену по ученику". Да је по овом предлогу касније поступано доказ је што се у Архиви Гимназије у наредним школским годинама редовно појављују спискови ученика, који не потичу са територије општине Бајина Башта.[346)] Као последица овог састанка било је и подизање цене хонорарног часа са 10 на 15 динара за запослене у Гимназији и 18 динара за спољне сараднике.Следеће године ова цена је измењена и хонорарни час је плаћан 17 динара за наставнике и 18 динара за професоре.[347)] На седници Радне заједнице је постављено питање, зашто се прави разлика између запослених и спољних сарадника, и добијен је одговор да је школа „у таквој ситуацији да мора према спољним сарадницима чинити извесне уступке".[348)] На истој седници донета је одлука да се за боловање радницима одбија од личног дохотка и то за боловање до седам дана 30%, а за више од 7 дана 10%. Рад у пописној комисији награђиван је са 250 динара.[349)] Све ове мере нису битно поправиле положај просветних радника, а о томе говори и случај наставника филозофије. На конкурс се јавило неколико кандидата, а изабрана је Јелица Кремић, апсолвент која је била трећа по избору конкурске комисије, али

345 Радна заједница на седници бр. 15 од 23. октобра 1972. године донела је одлуку да се доделе станови директору Станиши Величковићу и професору Војиа Јарићу. Међутим обећани стан за директора Гимназије још није био предат Гимназији, па је он морао да се задовољи гарсоњером коју је ослободио Војо Јарић. Радна заједница је 20. децембра 1972. године упутила захтев СО Бајине Баште да се испуни обећање дато на скупштини просветних радника још 14. септембра 1972. године у вези стана за директора Гимназије. (Записници са седница Радне заједнице бр. 15 и 19 од 23. октобара и 20. децембра 1972. године)

346 Записник са састанка Радних заједница Гимназије " Милош Требињац " и Школе за квалификоване раднике у Бајиној Башти одржан 14. септембра 1972. године

347 Записник са седнице бр. 35 Радне заједнице од 17. октобра 1973. године

348 Записник са седнице бр. 15 Радне зајкеднице од 23. октобра 1972. године

349 Записници са седница бр. 15 и 17 Радне заједнице од 23. октобра и 7. децембра 1972. године

прва два кандидата нису желели да дођу по условима који су понуђени у конкурсу и тражили су додатак на плату као и стан. Други кандидат за наставника филозофије је јасно ставио до знања: „нема стана, нема рада".[350)]

За школску 1972/1973. годину Гимназија је тражила сагласност од Општинске заједнице образовања у Башиној Башти за упис 4 одељења I разреда. Наиме, изласком IV разреда у школи је остајало само 5 одељења, а уписом само 3 одељења првог разреда смањио би се број одељења у школи, а према републичким нормативима није се могла реверификовати школа без 12 одељења, па се уписом само 3 одељења отварала могућност да школа не буде реверификована.[351)] Међутим десило се баш да се почетком септембра 1972. године у I разред упише само 71 ученик, па је Гимназија добила само 3 одељења I разреда.[352)]

Одлуком Наставничког већа 22. децембра 1972. године успостављена су „отворена врата „односно тачно време у које су разредне старешине примале родитеље. Термини нису били утврђени све до фебруара 1973. године, када је одређен последњи рок разредним старешинама да утврде коначне термине.[353)]

Почетком 1973. године постало је актуелно питање Уставних амандмана. На седници Радне заједнице донета је одлука да Гимназија задржи дотадашњу организациону структуру као самостална организација удруженог рада. Због тога Гимназија је морала да образује Комисију за примену Уставних амандмана XXI до XXII, односно за усклађивање општих аката школе са амандманима. У састав ове комисије ушли су као председник Љубинка Бјеличић и чланови Гроздана Јовановић и Туфо Адровић. Задатак ове Комисије био је да упозна запослене у Гимназији са смислом и циљевима Уставних амандмана, да припреми преднацрте самоуправних споразума, статута и аката и да после спроведене расправе о примедбама на њих утврди предлоге ових аката, које ће Радна заједница да усвоји. Задатак Комисија је био да прати спровођење Уставних амандмана у Гимназији, а мандат чланова био је две године.[354)]

Уписнина се на почетку школске 1972/1973. године није се узимала већ само 10 динара за осигурање, чланарину за Црвени крст и сведочанство. Због тога је Наставничко веће донело одлуку да о томе обавестити Заједницу образовања, јер школа није имала довољно средстава за материјалне трошкове.[355)] Не знамо како је Општинска заједница одговорила на овај захтев Гимназије, али је почетком 1973. године одобрила је 40.000 динара Гимназији искључиво за набавку наставних средстава.[356)] Да би побољшала услове у којима се обављала настава физичког васпитања Гимназија се

350 Записник Наставничког већа од 3. септембра 1973. године

351 Допис Гимназије Савету за просвету и културу СО Бајина Башта. Општинској Заједници образовања - Гимназија бр. 112 од 22. фебруара 1972. године

352 Записник са седнице Наставничког већа бр. 1 од 5. септембра 1972. године

353 Записник са седнице Наставничког већа од 22. децембра 1972. године и 8. јануара 1973. године

354 Одлука Радне заједнице Гимназије на седници 21. фебруара 1973. године – Гимназија бр. 237 од 10. маја 1973. године; Записник са седнице бр. 22 Радне заједнице од 21. фебруара 1973. године

355 Записник са седнице Наставничког већа бр. 67 од 26.августа 1972. године

356 Допис Општинске Заједнице образовања Гимназији „Милош Требињац" – бр. 261/2-72 од 3. јануара 1973. године

у марту 1973. године, у име све три школе које су наставу држале у згради Основне школе, обратила Хидроелектрани да јој одобри средства за набавку наставних средстава. Према законским нормативима школа је тада имала 20% од потребних учила, а овом набавком се тај проценат повећао на 80%.[357] Због лоше финансијске ситуације Извршни одбор и Скупштина Општинске Заједнице образовања ограничили су упис само на ученике са подручја општине Бајина Башта, који су положили пријемни испит. Одобрено је да се наредне школске године упише 105 ученика с тим да одељења нису смела бити мања од 30-35 ученика.[358] Међутим, то није било довољо да се реши лоше материјално стање Гимназије, по ко зна који пут константовано у извештајима просветних инспекција. Један такав из маја 1973. године истакао је следеће: „на основу утврђеног стања Гимназија „Милош Требињац"у Бајиној Башти не испуњава ни минималне услове за рад прописане Законом о средњем образовању и нормативу за ову врсту школа". Због тога је наложио следеће мере Гимназији и њеном оснивачу СО Бајина Башта: да обезбеди наставни кадар и за предмете које предају лица без прописане стручне спреме - рок 1. септембар 1973. године; да обезебеди наставна средства и опрему за све предмете према захтевима норматива - рок 70% до 31. децембра 1973. године, а остало до 1. септембра 1974. године; да обезбеди школски простор и намештај како је наложено у поглављу 4 записника - рок 1. септембар 1974. године. По истеку рокова Гимназија је била дужна да обавести Републички секретаријат за образовање и науку ради провере испуњености услова за реверификацију школе. Да је ситуација била критична сведочи и напомена директора Гимназије на крају дописа који је упућен Општинској Заједници образовања: „Налог инспекције треба схватити озбиљно".[359]

Да је проблем схваћен озбиљно говори и документ који је потписан од стране секретара Гимназије, а који је насловљен као „Списак набављених основних средстава у 1973. години". Документ је кратак и донећемо га у целости: „2 ком магнетофона, дијапројектор, ротопројектор, писаћа машина, ручна машина, вага, спортска опрема (козлић, сто за стони тенис, шведски сандук, вратило, висока греда, одскочна даска) грамофон, графоскоп, витрина за канцеларију, епидијаскоп, наставничка и ђачка библиотека".

Почетком 1973. године одржана је заједничка седница Наставничких већа Гимназије и Школе за квалификоване раднике. Повод је била расправа око оштећења намештаја који су заједнички користиле обе школе и како да се она смањи. Наставнице Бјеличић и Лендић су инсистирале да поправке плате ученици, јер је током зимског распуста све било поправљено. Директор Школе за квалификоване раднике, Јован Станић, је истакао да иако је намештај купљен пре само 3 године, а чији рок трајња је 10 година, а већ је тада био „скоро неупотребљив". Идеја која је предложена на овој седници а односила се на примопредају међу дежурним наставницима ових

357 Допис Хидроелектрани - Гимназија бр. 147 од 13. марта 1973. године

358 Допис Гимназији од Општинске Заједнице образовања бр. 86/2 од 20. априла 1973. године

359 Допис Гимназије СО Бајина Башта. Општинској Заједници образовања - Гимназија бр. 873 од 28. септембра 1973. године

школа, није могла бити реализована јер је размак између смена био само 5 минута. Такође је постигнут и договор да се убудуће заједнички расписују конкурси за наставнике. Покренуто је питање интеграције, а представници Гимназије нису имали ништа против, јер се већ делио простор, учила и наставници. Представници Школе за квалификоване кадрове истакли су проблем плаћања неодржаних часова које су требали да одрже, претежно млађи, наставници из Гимназије.[360)] На следећој седници Наставничког већа наставници су тражили састанак са Општином да би се добили одговори зашто се „озбиљније и брже не ради на пројекту нове школске зграде".[361)] А онда је Скупштина Заједнице образовања на седници одржаној 20. априла 1973. године усвојила предлог о формирању Школског центра који је са радом требао да почне 1. септембра 1973. године.[362)]

Гимназија је имала добре односе и са Народним универзитетом „Милош Требињац". Наставници Гимназије су добили сагласност да могу држати наставу на унивезитету. Једна таква сагласност дата је априла месеца 1973. године, Адели Лендић и Драгиши Стојановићу.[363)] Народни универзитет је тражио од Гимназије одобрење да у једној њиховој учионици уз помоћ радних организација и Института за стране језике из Београда припреми и организује изучавање енглеског језика. Рад је требало да буде кабинетски, па је за технику била потребна учионица у којој се било инсталирало 20 кабина. Услови који је Народни универзитет поставио били су следећи: да Гимназија користи кабинет само за редовну наставу уз претходну обуку наставника, да не тражи надокнаду за коришћење учионице, а по престанку наставе Народни универзитет би опрему поклонио Гимназији без надокнаде. Гимназија је убрзо одобрила Народном универзитету коришћење једне учионице за формирање језичке лабораторије.[364)]

Општинска Заједница образовања обратила се почетком августа 1973. године Гимназији како би је подсетила да се припрема акција прикупљања средстава за израду Спомен дома бораца НОР-а и омладине Југославије у Кумровцу. Камен темељац је већ био поставио лично Јосип Броз. У допису је истакнуто да „прилози могу бити и симболични, али број уписника треба да буде масован". На полеђини дописа постоје потписи наставника као доказ да су ученици обавештени о овој акцији.[365)]

У току школске 1973/1974. године од 209 уписаних ученика на почетку школске године 17 ученика се исписало и вратило се у своја места. Чест је био случај да се ученици који су одбијени на упису у жељену школу у свом месту, уписују у исту школу у неком другом месту, у њој бораве 15-так дана, а онда се враћају у своја места где их школе које су их већ једном одбиле сада морају примити. Ова појава причињавала

360 Записник са седнце Наставничког већа бр. 13 од 12. фебруара 1973. године

361 Записник са седнце Наставничког већа бр. 14 од 23. фебруара 1973. године

362 Допис Гимназији од Општинске Заједнице образовања бр. 86/2 од 20. априла 1973. године

363 Гимназија бр. 187 од 9. априла 1973. године

364 Допис Народног унивезитета Гимназији „Милош Требињац" бр. 76 од 22. марта 1973. године; Допис Народном универзитету „Милош Требињац" – Гимназија бр. 199 од 19. априла 1973. године; Записник са седнице Радне заједнице бр. 25 од 16. априла 1973. године

365 Допис директору Гимназије од Општинске Заједнице образовања бр. 39/1-72 од 8. августа 1973. године

је велике проблеме свим школама, а Гимназија је због тога убрзо на почетку школске године морала да смањи број одељења у првом разреду са 3 на 2 одељења. Фискултурну салу су користиле све три школе, а кабинети хемије и биологије су били недовољно искориштени, јер су се те просторије користиле и као учионице. Билиотека је радила 3 пута дневно по 2 и по сата, али није имала читаоницу. Гимназија је имала тешкоће око грејања и око одржавања хигијене у школи. Појавило се мишљење да се пређе у потпуности на кабинетску наставу, како би се простор и учила боље користила, јер премештање учила из учионице у учионицу је било непрактично, експерименти се често због тога нису могли одржавати, а филм се није користио јер није постојао кинопројектор и просторија за њега. Настава је нестручно била заступљена у 14,29 % часова, јер су конкурси и даље били неуспешни углавном због ниских личних доходака. Стручни активи су званично оформљени, али су били малобројни, јер је и сам колектив био такав.[366)]

На заједничкој прослави матуре крајем јуна 1973. године, која је била организована у ресторану „Царина „десио се инциндент, који је искориштен да би се према речима наставника Гимназије повео атак на саму Гимназију. Овај инциндент је искориштен да би се председнику СО Бајине Баште доставила анонимна информација и петиција незадовољних родитеља. О свему овоме расправљала су самоуправна и стручна тела Гимназије у више наврата. Чак се и у ужичким „Вестима „појавио веома негативан чланак под називом „Етика професора",[367)] после чега је Гимназија затражила да се у новинама објави исправка: нико од наставника не прави кућу и не може искоришћавати ученике у ту сврху; нико од наставника се не може подвести под, како је у тексту наведено „љубавну сеансу"; у тексту су искориштене прегрубе константације: „приватна школа"и „недолично понашање". Гимназија је инсистирала да се сазове и седница Савета за просвету СО Бајине Баште са темом организација матурске вечери ученика Гимназије на Тари. Одговор Гимназије на текст „Етика професора „није објављен, а за то је искориштен формални изговор да га је потписао директор школе, па је Радна заједница сазвала посебну седницу на којој је усвојен текст који је послат „Вестима", а на истом састанку је одлучено да се покрене и тужба против новинара П. Тешића. Крајем септембра још увек није била заказана седница Савета за просвету.[368)] На седници Радне заједнице од 17. октобра 1973. године поново је расправљано о догађајима који су се дешавали након матурске вечери и тада су чланови из проширеног састава констатовали да је Гимназија морала јаче бранити и да се морало инсистирати на проналажењу кривца, односно аутора Информације која је прослеђена председнику СО Бајине Баште, али и да није требало да се троши толико врмена „јер је јасно да је неко хтео да оцрни и оклевета намерно неке људе овде". На крају расправе усвојен је закључак: „Чланови колектива Гиманзије нису ту урадили ништа што се коси са моралним ликом просветног радника и да је сваки део

366 Извештај о успеху ученика Гимназије „Милош Требињац" и Школе за квалификоване раднике у Бајиној Башти у школској 1973/1974. години

367 Вести од 7. септембра 1973. године

368 Записник са седнице Радне заједнице бр. 33 и 34 од 11. и 21. септембра 1973. године

примедаба на њих клеветнички, али да је ту једино према њима учињено – а она је у следећем: Како је неких ексцеса било (али не од стране чланова колектива) овај колектив који је присуствовао њима је требало да ту појаву осуди и да каже своје мишљење и о тежини тога, требало је рећи колегама других школа, конкретктно школе у Скеланима, јер Р. Богдановић је главни кривац догађаја, а из те школе је". Школа је исте године прекинула сарадњу са спољним сарадницима Б.[369)] Јовановићем и Р. Богдановићем.[370)]

Од 23. до 30. октобра, 1973. године, обављен је општи преглед рада Гимназије од стране групе просветних саветника Просветно-педагошког завода на челу са Радованом Ђокићем. У њиховом извештају поновно наилазимо на критике које су везане за просторне услове у којима је школа радила као и организацију рада Гимназије, али су евидентне тешкоће које су оптећивале рад Гимназије. Хигијена није била на завидном нивоу, а намештај је био стар. У кабинету физике (који користе 3 школе) било је доста оштећених учила, а услови за извођење физичког васпитања нису могли да задовоље ни минималне потребе, као и учионица за техничко образовање која је поседовала 10% потребне опреме. Руководилац библиотеке Адела Лендић истакла је да број књига углавном задовољава потребе извођења наставе књижевности, али је осим ученика IV разреда остали слабо користе. Кабинети биологије и хемије нису постојали иако је постојало доста учила који су смештени у учионицама опште намене самим тим су била и слабо обезбеђена (разваљени ормани). Гимназија претходне године није посветила довољно пажње ни допунској настави, јер је током године одржано само 40 часова допунске наставе, а није довољно планирала у Годишњем плану ни сарадње са друштвеном средином. Организована је сарадња драмске, рецитаторске, литерарне и спортске секције у виду јавних наступа. Сарађивало је и са Црвеним крстом у акцији добровољног прикупљања крви, а најмасовнија сарадња била је са спротским друштвом „Партизан". Није био запостављен ни идеолошки рад јер је на иницијативу ученичког и наставничког колектива секретар ОК СКС упознао са садржином Писма друга Тита и Извршног бироа СКЈ-а. Истакнуто је да се велики број часова и даље изводи нестручно, али и да ће се повратком наставника руског језика и физичког васпитања из ЈНА, овај проблем у току године смањити. Наиме, наставник руског језика у тренутку прегледа школе држао је седмично 52 часа у Гимназији и у Основној школи. У Извештају је похваљена иницијатива за удруживање средњих школа у Бајиној Башти у Образовни центар чиме би се рационалније користили стручни капацитети, учионице и наставна средства, а тако би се формирала и бројнији Стручни активи и био би богатији ваннаставни садржаји. У претходној школској години изгубљено је 540 часова и то због болести наставника, немогућности да се пронађу замене, испита на које су наставници одлазили, али и због приватних разлога, али и неодговорност неких спољних сарадника. Од 52 ученика који су ишли на поравни испит 32 је положило, а 20 није, што је био највећи проценат у Гимназијама

369 Б.Јовановић не постоји на списку запослених 1973. године, једино Загорка Јовановић

370 Записник са седнице Радне заједнице од 17. октобра 1973. године; Записник са седнице бр. 7 Наставничког већа од 17. октобра 1973. године

у читавом региону. Од ове школске године уведени су као обавезни вид контролни задаци, како би се критеријум оцењивања из појединих предмета био подигнут на потребан ниво и самим тим повећала би се редовност оцењивања. Уџбеници који су се користили у Гимназији били су одобрени од стране Просветног савета Србије и снабдевеност ученика њима била је задовољавајућа. Предложене су и мере осавремењавања наставе увођењем у употребу: графоскопа, ротопројектора, аутоматских дијапројектора, телескопа и сл. чија демострација рада била планирана на Наставничком већу. Рад Наставничког већа и директора повољно је оцењена, али је примећено да посете родитељским састанцима нису биле задовољавајуће, посебно код родитеља слабијих ученика. На крају Извештаја са великом дозом изненађења констатовано је: „Запањујући је податак да у школи нико од ученика није члан СКЈ, а од наставника има само 2 члана СКЈ" и додато да је то јединствен пример у региону и да је сигурно васпитни рад са ученицима био запостављен.[371)] Директор је рекао да је тачно оно што је наведено за хигијену, али да је то из објективних разлога јер је размак између смена само 5 минута, а да би очували намештај Гимназија је пробала: предаја смена, заједнички састанци стручних и самоуправних органа, разговори разредних старешина са ученицима. Директор је изразио осећање читавог колектива „да је акција против гимназије уперена не због рада или нерада, већ више због тога што су дошљаци, а мишљење и са једног форума у Башти је било: 'све дошљаке треба преко Кадињаче" – има увек одбојности, мало помоћи."[372)] На ово је реаговао Љубо Драгојловић, секретар Заједнице образовања, који је одбацио став да је школа изолована, бар што се њега тиче. Тражио је да се распишу конкурси за часове историје и српскохрватског језика бар на одређено време. Тражио је од присутних подршку да се у Заједници образовања одвоје средстава за награђивање добрих наставника и истакао: Станишу Величковића, Аделу Лендић, Воју Јарића, Љубинку Бјеличић. Директор Просветно-педагошког завода, Жилић, истакао је да „Мукотрпна је ово професија. Нарочито кад су и услови тешки, али мало, помало, па се може много да постигне", на шта је директор Станиша Величковић замолио „ако мислите да можете и да заслужујемо – ослободите нас подметања". Такође је истакао да су се службени извештаји школе користили и злоупотребљавали у приватне сврхе, а када су тражили да се гласине провере то је остајало неурађено. Љубинка Бјеличић је истакла да се део критика може прихватити, а Драгиша Стојановић да се критеријум у Гимназији не сме снижавати, и поред критика, због каснијег рада ученика на факултетима, тако да је став колектива на крају био: „дајемо, помажемо, али и тражимо". На инсистирање директора Гимназије саветник Радован Ђокић је на крају константовао: „Има неких слабости, али општи утисак, стање у целини је позитивно". На овај начин је завршена једна од најдужих седница Наставничког већа Гимназије која је трајала пуних 5 сати и 45 минута и која је била на моменте веома мучна, јер се колектив Гимназије осећао неправедно оптуженим и због чега је и организован овај општи преглед Просвет-

371 Извештај о извршеном општем прегледу рада Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти од 23-30. октобра 1973. године; Записник са седнице бр. 10 Наставничког већа од 5. новембра 1973.

372 Записник са седнице бр. 10 Наставничког већа од 5. новембра 1973. године

но-педагошког завода из Титово Ужица.[373)] На следећој седници Наставничког већа директор Просветно-педагошког завода и просветни саветник Радован Ђокић разговарао је са колективом Гиманзије, после чега је затражено од Завода да се школи доставе прецизнији резимеи „како не би било погрешних тумачења од оних који су и до сада настојали да ове раднике и ову школу доведу у једну врло тешку ситуацију".[374)]

Радна заједница у проширеном саставу на седници одржаној 14. фебруара 1974. године, донела је Решење да се на лични захтев разреши дужности директор Станиша Величковић. Захтев је упућен у писаној форми, а у њему је дирекор као разлог због чега подноси оставну навео кршење договора о Споразуму двеју средњих школа о усклађивању личних доходака (повећању), односно како је написао „онемогућују ме људи који се не придржавају договора". Директор је своју одлуку и усмено образложио на седници Радне заједнице, „само усвојити споразум, а паре неће бити проблем, а сада ће бити доведено у питање исплата личних доходака".[375)] Радна заједница је уважила разлоге и донела одлуку о разрешењу, али и постављењу на место наставника српскохрватског језика у Гимназији са допуном часова у Школи за квалификоване раднике.[376)] За вд. директора изабрана је Љубинка Бјеличић, до спровођења конкурсне процедуре, али је остала све до окончања интеграције. Конкурс за директора је расписан, али нико није изабран јер се очекивало спајање школа у заједнички Образовни центар.[377)]

Успех ученика Гимназије у школској 1973/1974. године био је бољи за 4-13% процената од успеха осталих средњих школа на региону. Кадровски и просторни услови, као и ситуација са недостатком учила, далеко је била неповољнија у Гимназији у Бајиној Башти него у другим средњим школама то је било последица блажег критеријум оцењивања, који није био уједначен између предмета. Допунска настава је одржавана, а додатна настава само у IV години. Током школске године од секција радиле су: математичка, литерално-рецитаторска, спортска и Омладиснка партијска школа.[378)]

Разговори о интеграцији средњих школа у Бајиној Башти у један образовни центар трајали су годинама, а интензивирани су крајем 1973. године. Где се на једној седници Радне заједнице повела расправа и о том питању. Тада је Василије Дабић захтевао да интеграцијом не дође до „гашења" Гимназије, јер је она у том тренутку имала само 8 одељења па ће се појавити проблем да се реверификује. Драги Петровић је предлагао том приликом да се интеграција одложи до уласка у нову школску зграду која је већ била у изградњи, док је Средоје Ковачевић инсистирао да се убрза рад на изради Самоуправног споразума о удруживању. Гимназија је изабрала свој део

373 Записник са седнице бр. 10 Наставничког већа од 5. новембра 1973. године

374 Записник са седнице бр. 11 Наставничког већа од 14. новембра 1973. године

375 Записник са седнице бр. 25 од 16. априла 1973. године

376 Решење Радне заједнице Гимназије „Милош Требињац" - Гимназија бр. 244, од 4. маја 1974. године

377 Записник са седнице Радне заједнице од 26. марта 1974. године; Допис професору Радосаву Ђуровићу - Гимназија бр. 200 од 11. априла 1974. године

378 Извештај о успеху ученика Гимназије „Милош Требињац" и Школе за квалификоване раднике у Бајиној Башти у школској 1973/1974. години

комисије са задатком да се изради нацрт Споразума, у коју су ушли: Војо Јарић, Адела Лендић и Јеленка Остојић. Као разлог због чега је требало урадити интеграцију су навођени трошкови режије који ће се умањити, али биће лакше и са расписивањем конкурса на којима ће постојати могућност да се нудити већи броја часова.[379)] Коначно на Заједничкој седници радних заједница Гимназије и Школе за квалификоване раднике маја 1974. године, усвојен је Споразум о удруживању у Образовни центар, а у комисију за израду самоуправних аката Центара из Гимназије изабрани су: Адела Лендић, Љубинка Бјеличић, Гроздана Јовановић, Станиша Величковић и Драгиша Стојановић.[380)]

379 Записник са седнице бр. 35 Радне заједнице од 17. октобра 1973. године

380 Записник са седнице Радне заједнице мај 1974. године

ГИМНАЗИЈА У ОКВИРУ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА ЗА ГИМНАЗИЈСКО И СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ „МИЛОШ ТРЕБИЊАЦ" 1974-1977

Одлуком Збора радних људи од 7. јуна 1974. године закључен је Самоуправни споразум о удруживању Гимназије „Милош Требињац" и Школе за квалификоавне раднике из Бајине Баште у радну организацију – Образовни центар за гимназијско и стручно образовање квалификованих радника. Образовни центар имао је положај ОУР-а са радним једницима Гимназија, Школа за квалификоване раднике и Заједничке службе, које имају своје руководиоце и могу самостално да распоређују оставрeним доходком. Самоуправни споразум предвиђао је да Радне јединице могу иступити из Центра. Заједнички органи Центра били су: Збор радних људи, Савет и директор Центра, а заједнички стручни органи Центра били су Наставничко веће, Стручни колегијум и Стручни активи и секције.[381)] СО Бајина Башта на заједничкој седници својих већа, одржаној дана 18. јуна 1974. године и Скупштина Општинске Заједнице образовања, на својој седници од 27. јуна 1974. године, дала је сагласност Гимназији „Милош Требињац" и Школи за квалификоавне раднике из Бајине Баште, за промену Статута и удруживање у Образовни центар за гимназијско и стручно образовање квалификованих радника у Бајиној Башти. „Циљ овог удруживања било је рационализација наставно-васпитног кадра, школског простора, наставних средстава и учила, остваривање бољег ефекта у наставно-васпитном, образовном и културном раду ових школа".[382)] Два дана касније на заједничкој седници радних заједница за вд. директора изабран је Јован Станић.[383)] На овај начин настао је Образовни центар који ће у овој форми остати само неколико година када ће почети са применом новог модела средњег образовања, познатог као Усмерено образовање. Гимназија и Школа за квалификоване раднике су до 31. децембра 1974. године пословале као засебне органаизације, а од 1. јануара 1975. године школе ће пословати као Образовни центар за гимназијско и стручно образовање.[384)]

381 Одлука Збора радних људи о Самоуправном споразуму о удруживању у радну организацију – Образовни центар за гимназијско и стручно образовање квалификованих радника 7. јуна 1974. године

382 Решење СО Бајина Башта и Скупштина Заједнице образовања 03-број 610-20/74 од 27. јуна 1974. године. Докуемнт потписали испред СО Бајина Башта Симо Милошевић и за председника Скупштине Заједнице образовања Стеван Дабић

383 Записник са седнице Радне заједнице од 29. јуна 1974. године

384 Образовни центар бр. 329 од 25. марта 1975. године

03-broj:610-20/74.

Na osnovu člana 6. stav 1. člana 17. i člana 127. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik SRS", br.19/74) i člana 223. Statuta Opštine Bajina Bašta ("Službeni list Opštine Bajina Bašta", br.3/74), Skupština opštine Bajina Bašta na zajedničkoj sednici svojih veća održanoj dana 18. juna 1974. godine i Skupštine Opštinske zajednice obrazovanja na svojoj sednici od 27. juna 1974. godine, doneli su

R E Š E NJ E

DAJE SE saglasnost Gimnaziji "Miloš Trebinjac" i Školi za KV radnike, iz Bajine Bašte za promenu statusa i udruživanje u Obrazovni centar za gimnazijsko i stručno obrazovanje KV radnika u Bajinoj Bašti.

O b r a z l o ž e nj e

Gimnazija "Miloš Trebinjac" i Škola za KV radnike u Bajinoj Bašti u skladu sa izraženom voljom nastavnog i vaspitnog osoblja i ostalih radnika donele su odluku na zborovima radnih ljudi o udruživanju u Obrazovni centar za gimnazijsko i stručno obrazovanje KV radnika u Bajinoj Bašti.

Cilj udruživanja je racionalizacija nastavno-vaspitnog kadra, školskog prostora, nastavnih sredstava i učila, ostvarivanje boljeg efekta u nastavno-vaspitnom, obrazovnom i kulturnom radu ovih dveju srednjih škola.

Članom 127. stav 1. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik SRS", br.19/74) predviđeno je da "Škola može promeniti status ako se time obezbedjuju povoljniji uslovi za ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada i ako se postiže bolje korišćenje školskog prostora, nastavnog kadra i školske opreme". Istim članom stav 2. predviđeno je da "Odluka o promeni statusa škole podleže saglasnosti osnivača škole i pozivne zajednice obrazovanja".

Samoupravni odnosi, ovih dveju škola, regulisani su Samoupravnim sporazumom o udruživanju u Obrazovni centar za gimnazijsko i stručno obrazovanje KV radnika, koji je prihvaćen na zajedničkom zboru radnih ljudi obe škole.

Rešenje dostaviti: Gimnaziji "Miloš Trebinjac", Školi za KV radnike, Skupštini opštinske zajednice obrazovanja, Republičkom sekretarijatu za obrazovanje i nauku i arhivi Skupštine opštine.

03-broj: 610-20/74.

Bajina Bašta, 27. juna 1974. godine

SKUPŠTINA OPŠTINE BAJINA BAŠTA

PREDSEDNIK SKUPŠTINE ZAJEDNICE OBRAZOVANJA, Đureta Miljušević

PREDSEDNIK SKUPŠTINE OPŠTINE, Simo Milisavljević

Социјалистичка Федеративна Република Србија
ГИМНАЗИЈА
Бр. 150.
6. 7. 1974 год.
БАЈИНА БАШТА

Решење СО Бајина Башта којим се дозвољава интеграција Гимназије и Школе за КВ раднике у Образовни центар, 27. јун 1974. године

Нови Закон о средњем образовању ступио на снагу 1. септембра 1974. године. У овом Закону извршене су бројне промене у односу на ранији период и навешћемо само неке. По овом Закону школе су биле обавезне да организују психолошко-педагошку службу саме или у заједници са другом школом до краја 1974. године. Од тада је дефинисање прописаног броја радних и наставних дана било строже одређено, а у наставним плановима прописани су тачно годишње норме часова по предметима, а време проведено на екскурзијама није више улазило у фонд наставних дана. Школе су обавезне да Годишњи прогам рада доносе најкасније до 15. септембра и они су морали да садрже све елементима који су произилазили из Закона, наставних планова и програма. Број ученика по одељењу је ограничен на 30, а до 34 ученика је могао бити регулисан самоуправним споразумом између школе, оснивача и заједнице образовања. Пре полагања поправног испута школа је била обавезна да организује 10 дана припремне наставе за сваки предмет из кога су ученици упућени на поправни испит. Завршни испит се од сада регулисао Статутом школе. Уведено је изјашњавање друштвено-политичке заједнице и других чинилаца о Годишњем програму и Извештају о резултатима рада школе.[385)]

Проблем да обезбеди наставни кадар је и даље остао. Пред почетак прве школске године Образовни центар је остао без неколико наставника, од којих су 2 отишла на одслужење војног рока, а 2 су се одселила у Крушевац, а конкурс за попуну неких радних места није успео, па су и даље неке предмете предавали спољни сарадници из Титовог Ужица; машински инжињер је тражио плату већу него што је Правилник омогућавао, трособан стан, посао за супругу, као и 8-15 хонорарних часова. Са оваквом ситуацијом упознати су били председник СО Бајина Башта и секретар ОК СК. Јован Станић, директор Образовног центра, сматрао је да „ако хоћемо да школујемо децу не треба да штедимо новац. Треба обезбедити стручни кадар да оспособимо децу за факултет, а не чинити им медвеђу услугу". Директор је такође тражио да Збор одобри повећање дефицитарног додатка иначе „скидам са себе сву одговорност ако не дође до обезбеђивања наставног кадра". Неки наставници су тражили да се наставницима повећа стартна плата, али за то није било средстава, па уз константацију да су лични дохоци просветним радницима „прилично срамни" донета је одлука да се повећа дефицитарни додатак. Збор радних људи је на истој седници донео одлуку да се не уписују деца из СО Сребреница и Братунац, јер су њихове општине биле уплатиле од 100 свега 4,5 милиона динара. Да би се избегло спровођење ове Одлуке одлучено је да се сазове родитељски састанак и да им се ово саопшти, како би они извршили притисак на општинска руководства да измире дуговања. На истој седници Збор радних људи је изабрао Јована Станића за директора Образовног центра.[386)]

После избора директора Центра било је потребно изабрати и руководиоце Радних јединица, и партијска организација је предложила за Гимназију Љубинку Бјеличић, за Школу за квалификоване раднике Богољуба Стефановића, а за Заједничке службе

385 Закон о средњем образовању и васпитању Сл. гласник СРС бр.19/74

386 Записник са Збора радних људи бр. 2 од 31. августа 1974. године

Александра Жугића. Љубинка Бјеличић је прихватила положај под условом да јој је то „партијски задатак"[387] и већ крајем 1974. године поднела је оставку. Тада је наставница Адела Лендић одбила да се прихвати дужности и дуже време нико није био изабран за руководиоца Радне јединице Гимназије.[388]

Лепа Васиљевић, БоГољуб Јаковљевић, Свешислав Тофчевић, Адела Лендић, Владимир Ђурић, Војо Јарић, Војо Настић, Јован Станић, Станиша Величковић и Гроздана Јовановић

Образовни центар је 1974. и 1975. године имао проблема са обезбеђивањем средстава за набавку ученичког и наставничког намештаја, као и за најнеопходнија учила за наставу. Наиме, изградња нове школске зграде је каснила због финасијских проблема које је имао извођач радова ГП „4. јул", извршена је промена извођача радова, али се ипак очекивало да посао буде завршен до краја 1975. године. Због тога је инвеститор морао да ангажује сва средства самодоприноса и доприноса у 1975. години. Пред почетак фукционисања Образовног центра вођена је расправа на који начин се мора решити ово питање. На Збору радних људи припадници колектива Школе за квалификоване раднике су предлагали да се уведе помоћ родитеља да би се решио проблем. Љубинка Бјеличић је подсетила присутне да се о овоме родитељи ученика Гимназије нису изјашњавали, а и да постоје два случаја тужбе против Школе које је суд позитивно решио и наложио исплату новчаних средстава родитељима која је била већа од суме помоћи школи. На крају је закључено да се новац на овај начин може сакупљати само ако се нагласи да је на добровољној бази, а омогућена је

387 Записник са Збора радних људи бр. 3 од 17. септембра 1974. године

388 Записник са Збора радних људи од 9. децембара 1974. године

уплата у две рате уз погодност да уколико родитељ има два детета у школи уплаћује само на име једног. Наставнивци Величковић и Миљушевић су предложили да се погледа уговор о изградњи школе и да ли је предвиђена клаузула о роковима изградње и евентуалним пеналима за кашњење, а да се новац од пенала искористи за опремање школе.[389)] Из тог разлога Образовни центар је био принуђен да се, у марту 1975. године, обрати свим радним организацијама и интересним заједницама за новчану помоћ, која би била употребљена за опремање нове зграде школе.[390)] Ракета је одбила захтев Образовног центра за доделу помоћ,[391)] а од Хидроелектране је тражена ¼ потребних средстава, односно 88 милиона старих динара.[392)]

Коста Митровић, Војо Јарић, Гроздана Јовановић, Адела Лендић и Станиша Величковић

Дефицитарност кадрова стварала је и даље велике проблеме организацији рада у Центру. На крају прве школске године она је утврђена и то за машинског инжињера у настави 1.500, наставника математике и физике 700, наставника хемије 500, наставника физичког васпитања и енглеског језика 300 и наставника страног језика 200 динара. Апсолвенти нису имали право на овај додатак, а хонорарни часови су плаћани 35 динара за професора, 30 за наставника, 25 за ВКВ радника, са средњом школом 25 и осталима 20 динара.[393)]

Да би могао да упише нову генерацију ученика Образовни центар је морао да добије већи број сагласности и мишљења. Како је изгледала процедура налазимо у

389 Записник са Збора радних људи Образовног центра бр. 1 од 19. августа 1974. године

390 Захтев за доделу помоћи за набаку опреме за Образовни центар-Образовни центар за гимназијско и стручно образовање бр. 260 од 6. марта 1975. године

391 Ракета бр. 824 од 23. маја 1975. године

392 Допис Радничком савету Хидролелектране – Образовни центар бр. 547 од 28. априла 1975. године

393 Записник са Збора радних људи од 2. јуна 1975. године

једном допису Образовног центра Заједници за Усмерено образовање у привреди и друштвеним делатностима: После консултованих мишљења и дискусије са свим релеватним чиниоцима друштвене заједнице, предлог Образовног центра је био да се школске 1975/1976. године упише исти број ученика у Гимназију, као и претходне школске године, а то значи 90 ученика, однсоно 3 одељења. После сагласности Заједнице усмереног образовања Збор радних људи Образовног центра је донео одлуку о расписивању конкурса за пријем ученика у наредну школску годину. Зато и не чуди податак да се са овим поступком започињало још у фебруару-марту сваке године.[394)]

Светислав Тофчевић, Адела Лендић, Гроздана Јовановић, Коста Митровић

У априлу 1975. године по ко зна који пут је инспекцијским надзором установљено да се допуснкој настави не поклања довољно пажње, са изузетком у настави биологије, српскохрватског језика и хемије. Чак је из неких предмета допунска настава одржавана и у току зимског распуста. Због тога је Образовни центар донео Одлуку о организовању посебних облика рада за ученике који не постижу резултате, али и они који се истичу у раду. Тада су прецизиране обавезе наставника у виду организаовања допуснке, припремне и додатне наставе.[395)]

Образовни центар је скоро целу прву школску годину радио без неког конкретног имена. Коначно Збор радних људи је у марту 1975. године изабрао да Образовни центар носи име Милош Требињац и да се као Дан школе обележава 6. април . Име и Дан школе су преузети од Гимназије.

394 Допис Заједници Усмереног образовања за привреду и друштвене делатности – Образовни центар бр. 317 од 18. марта 1975. године

395 Записник инспекцијског надзора Радне јединице Гимназије Образовног центра у Бајиној Башти од 15. априла 1975. године; Одлуку о организовању посебних облика рада за ученике који не постижу резултате и који се истичу у раду - Образовни центар бр. 393 од 8. априла 1975. године

На крају школске 1974/1975. године на иницијативу ОО СК Образовног центра, Наставничко веће је предложило да буду награђени и похваљени поједини наставници за изузетно залагање на свим пољима. Том приликом су предложени за новчане награде: Станиша Величковић, Љубинка Бјеличић и Коста Митровић, а за похвале: Јулијана Јевтић, Цвијета Миљушевић и Гордана Дабић. Овом списку ОО СК додата су још имена: Драгослава Ђурића, Гордане Дабић за награду и Аделе Лендић за похвалу. Предлог је упућен Збору радних људи, који је га је усвојио.[396)]

Велибор Јечменица и Гоца Дабић

Образовни центар је школску 1975/1976. годину започео наставом у згради Основне школе, па због скучености простора није било могуће да се реализује допунска и додатна настава, а о извођењу ваннаставних активности није било ни речи. Настава у новој згради Образовног центра почела је да се изводи од 15. децембра 1975. године. Ситуација са просторним условима била је далеко боља, али пошто је на располагању било са само 16 учионица ни сада се настава није могла обављати без проблема. Још увек нису биле завршене радионице и фискултурна сала. Због тога је физичко васпитање одржавано у холу или на бетону испред школе. Спортска сала и радионице су почеле да се користе у другом полугодишту. Преласком у нову зграду почело се са кабинетском наставом, али већина „кабинета"су биле обичне учионице које је тек требало опремити потребним училима. На крају првог полугодишта одлуком Наставничког већа похваљени су сви одлични ученици Гимназије и одлични и врло добри ученици Школе за квалификоване раднике, а они који су имали све одличне оцене су награђени књигама. Због просторних услова допунска настава је почела да се организује тек преласком у нову зграду, али одзив ученика није био задовољавајући. „Било је случајева да наставник дође на заказани час, али да се ученици не појаве". Ученици су овакве своје поступке оправдавали: преоптерећеношћу часовима, јер су неки имали од 7 до 9 часова у току дана, тврдњом да им за многе часове није потребна допунска настава већ само они треба да уче мало више. На додатној настави ситуација је била нешто повољнија јер су ученици били нешто редовнији. У току првог полугодишта радиле су драмска, новинарска, рецитаторска, биолошка, секција младих физичара, хемијска и математич-

396 Записник са седнице Наставничког већа од 27. јуна 1975. године; Записник са Збора радних људи од 30. јуна 1975. године

ка секција, док за ђачки универзитет „није било интересовања", за техничку секцију „нису постојали услови", а литерарна секција није радила.[397)]

Пошто су сва средства из самодоприноса била усмеравана за завршетак школских зграда (фискултурне сале и радионице) увек је недостајало средстава за опремање школе. Приоритет је дат опремању учионица, али су онда остајале припремне просторије неопремљене. За ово опремање према процени са почетка 1976. године било је потребно 120 милиона старих динара. У том тренутку Фонд за изградњу школе је дуговао комуналном предузећу „12. септембра"145.000 динара као учешће у изградњи котларнице и паровода. Образовни центар из тих разлога није имао средстава да набави опрему и учила за школу која су била услов за верификацију, која у том тренутку још није била урађена. Због тога се по козна који пут Образовни центар обратио Хидроелектрани са молбом за помоћ.[398)]

Богољуб Стефановић, Светислав Тофчевић, Гроздана Јовановић

У априлу 1976. године ученици Образовног центра су ишли на „стручно-забавну" екскурзију у трајању од 5 дана на релацији Бајина Башта-Титоград-Бечићи-Цетиње-Херцег Нови-Дубровник-Тјентиште-Бајина Башта, у периоду од 24. до 28. априла 1976. године. ССОЈ у школи је заједно са директором школе упутио допис свим радним организацијама у којима су ученици обављали стручну праксу са позивом да им помогну око плаћања трошкова екскурзије. Претходне школске године радне организације

397 Извештај о раду школе у првом полугодишту. Материјал за седницу Збора радних људи у проширеном саставу – Образовни цантар бр. 02-131 од 11. фебруара 1976. године

398 Допис Хидроелектрани Бајина Башта - Образовни центар 01-46 од 20. јануара 1976. године

су на сличан позив одреаговале позитивно. За оне ученике који нису на овај начин добили помоћ, а било их је 20 „који својим успехом, владањем заслужују да иду, али немају средстава", исти су се обратили за помоћ Хидроелектрани у Бајиној Башти.[399)]

Збор радних људи на својој седници 3. сепртембра 1976. године разматрао је захтев и прихватио оставку директора Образовног центра Јована Станића. Оставка је била ради одласка на другу дужност.[400)] На састанку Збора радних људи у проширеном саставу 4. октобра 1976. године за директора Образовног центра изабран је Новак Спасојевић. Након тога била је потребна само сагласност СО Бајине Баште, која је и добијена.[401)]

Гоца Дабић

На почетку школске 1976/1977. године Образовни центар је отворио два нова одељења и то: административно-управно у оквиру одсека за гимназијско образовање и једно одељење текстилне струке при Школи за квалификоване раднике. Овакав управни смер постојао је само у Београду, а уписано је једно одељење са 35 ученика. Обезбеђен је био и наставни кадар, простор и опрема, али је била потребна сагласност Републичких органа, па је Образовни центар тражио да инспектор из Београда дође да би проверио испуњеност услова за рад. Због отварања ова два додатна одељења питање стручних кадрова се додатно погоршало. На почетку године недостајали су: дактилограф, професори српског језика, географије и машинства. Конкурси су на време расписани, али је због процедуре изгубљено доста часова, па је настава у завршним разредима морала продужити.[402)]

Образовни центар се крајем 1976. године налазио у веома тешкој финансијској ситуацији, а помоћ је тражена од председника СО Бајине Баште, јер су средства која

399 Циркуларни допис радним организацијама које имају ученике на стручној пракси – Образовни центар бр. 333 од 5. априла 1976. године;Допис Радничком савету Хидроелектране – Образовном центру бр. 397 од 20. априла 1976. године

400 Решење о разрешењу са дужнсти директора Јована Станића – Образовни центар бр. 1312 од 30. октобра 1976. године

401 Записник са Збора радних људи од 3. септембра и 4. октобра 1976. године ; Допис СО Бајина Башта. Извршном савету – Образовни центар бр. 1254 од 15. октобра 1976. године

402 Допис Републичком секретаријату за образовање и науку СР Србије. Просветном испекторату - СО Бајина Башта. Секретаријат за општу управу, друштвене и заједничке службе 02-бр.610-7/77 од 21. фебруара 1977. године; Записник о инпекцијском прегледу Образовног центра „Милош Требињац" из Бајине Баште извршеног 9. и 10. маја 1977. године

им је одвајала Заједница усмереног образовања из Београда за материјалне трошкове била недовољна. Средње школе у 1975. године су добиле 370.000 старих динара по запосленом професору и увећане материјалне трошкове за 20% у односу на оне из 1974. године и дефицитарни додатак као што је извршен 1974. године, иако се број професора којима је припадао овај додатак увећао 1975. године. Такође када су одређивали суму новца за материјалне трошкове Образовног центра он се налазио у згради Основне школе у којој није постојало централно грејање, па су и трошкови око грејања били вишеструко мањи. Од почетка 1975. године уведено је централно грејање, а децембра 1975. године школа се преселила у нову зграду која је имала три пута већу површину која се греје. Усмено је обећано да ће се овај проблем решити до краја 1975. године. Међутим новчана средства од Заједнице за материјалне трошкове су остала иста. „Нико да помогне, слали смо чак и фотокопије рачуна за грејање и потврде о извршеним исплатама дефицитарности", али није вредело јер се све исплаћивало по републичким мерилима, а не по стварним потребама. Због тога је била потребна хитна помоћ од општине како би се премостио период док се ова очигледна грешка не исправи. Општина је прискочила у помоћ, али није било нађено трајно решење. Тражено је такође од Републичке Заједнице усмереног образовања признавање неких додатних радних места. Одбијени су били сви захтеви иако је било нелогично да површину од 3.250 м^2 чисте 2,5 помоћна службеника, што је значило 600 м^2 по једном помоћном радника. Остајала је једина нада да се то поправи молбом новоформираној Регионалној Заједници за усмерено образовање.[403)]

У току и школске 1976/1977. године нестручно је била заступљена настава из предмета руски језик, ликовна уметност, музичка уметност и астромонија. Да би се то променило Образовни центар је упутио три своја наставника на студије, а једном инжињеру Центар је прихватио да отплати стипендију. У опремању спортске сале утрошено је било око 270.000 динара, а део опреме је урађен у школској радионици, па су опремљене просторије школских радионица, као и наставничке припрмне просторије. У наредном периоду требало је опремити кабинете са савременим училима.[404)] Образовни центар је у фебруару 1977. године дописом упућеним „24. септембар" ООУР-у Електроизградњи из Титовог Ужица, тражило 50.000 нових динара на име модернизације школске радионице.[405)]

Прва генерација гимназијалаца матурилала је школске 1968/1969. године, а до увођења Заједничких основа 1977. године матурирало је 12 генерација односно 638 ученика. Велики број свршених матураната настављао је школовање на вишим школама или факултетима, а значајан је број и завршавао:

403 Допис председнику СО Бајина Башта – Образовни центар бр. 1253 од 14. октобра 1976. године; Допис Секретар Заједнице усмереног образовања за привреду и друштвену делатност – Образовни центар бр. 471 од 11. маја 1976. године; Материјал за седницу Збора радних људи – Образовни центар бр. 734 од 9. јуна 1976. године; Извештај о раду школе у школској 1976/1977. години – Образовни центар бр. 1777 од 28. септембра 1977. године

404 Извештај о раду школе у школској 1976/1977. години – Образовни центар бр. 1777 од 28. септембра 1977. године

405 Допис „24. септембр" ООУР-у Електоиградње из Титовог Ужица – Образовни центар бр. 85 од 3. фебруара 1977. године

Факултетски образовни матуранти Гимназије „Милош Требињац" до увођења Заједничких основа	
Виша школа	102
Професори	31
Дипломирани правници	52
Дипломирани економисти	46
Дипломирани електро и машински инжињери	21
Лекари	16
Остали факултети	34
Укупно:	302

Ови подаци добијају на значају када се зна да је у првој генерацији наставника који су основали Гимназију, била само једна наставница и један наставник са завршеним факултетом који су потицали са простора општине Бајина Башта. Остали факултетски образовани наставници дошли су са стране. Значај успостављања Гимназије за нашу локалну заједницу још је и већи ако се има у виду број људи који су у тренутку оснивања Гимназије имали факултетску диплому у Бајиној Башти, а тај број је био јако мали.

Колектив Образовног центра

ГИМНАЗИЈА У ПЕРИОДУ УСМЕРЕНОГ ОБРАЗОВАЊА 1977-1990

Нова организација школства у Југославији започела је 1974. године када је на X конгресу СКЈ донета Резолуција о задацима Савеза комуниста у самоуправном преображају образовања и васпитања. Потом је 1976. године донет Закон о о удруженом раду и Закон о усмереном образовању. Ова реформа је имала велике противнике међу просветним и културнрним посланицима, а спроведена је на крају политичком вољом. Промене у основним школама биле су минималне, док се у средњим школама тежило укидању елитизма неких школа које су школовале најбоље ученике и припремале их за наставак школавања на факултетима, истакнута је и намера да се ученици већ у средњој школи припремају за практични рад. Скупштина СР Србије донела је 26. новембра 1976. године Заједничке основе средњег усмереног образовања, а програм за II фазу усмерног образовања усвојен је знатно касније. Средња школа је практично подељена на Заједничке основе, у трајању 2 разреда, благо усмеравање је почињало у другом разреду путем изборних предмета, а право усмеравање је почињало од III разреда коначним избором струка и занимања. Циљ овакве организације средњих школа био је прокламовано као опште образовање са политехничком оријентацијом, односно школовање ученика спремних да се одмах укључе у рад, али и способних за целоживотно образовање. Идеал је био да се ученици одмах по завршетку школе запосле, чак су постојали и покушаји да се са радним

Колектив Образовног центра

организацијама склапају уговори, али без већех успеха. На овај начин успостављен је врло компликован систем, који се састојао из изучавања појединих предмета и блокова изборне наставе. Одељења су се после две године растурала, што се касније показало као педагошки штетно.

Поред редовне наставе школа је морла да омогући и неколико других видова наставе: изборна[406)], практична[407)], факултатвна[408)], додатна, допунска[409)] и припремна настава[410)], али и екскурзије, слободне активности, друштвено-корисни рад[411)] и јавно-културни рад. Наставни план и програм за II фазу усмереног образовања усвојен је 1981. године и садржавао је 37 струка и 420 занимања.[412)] У овом периоду 1977-1990. године гимназија као врста школе је у Југославији престала да постоји, односно више нису уписивана нова одељења I разреда гимназија. Одељења која су започела гимназијско образовање завршила су образовање по започетом програму.

Пред почетак преласка на усмерено образовање, у пролеће 1977. године, Образовни центар је анкетирао ученике осмог разреда на територији општине Бајина Башта и три школе са територије општине Сребреница које су гравитирале ка средњим школама у Бајиној Башти. Ова анкета је показала велико интересовање ученика да се од тог броја могло саставити 18 одељења, а школа је могла да прими свега 12 одељења. По одлуци СО Бајине Баште Образовни центар је примао само ученике са територије Бајине Баште. Та одлука изазвала је велику реакцију код становника са подручја СО Сребреница који гравитирају ка Бајиној Башти. Интервенисали су чак и републички форуми из БиХ тако да је 18. августа 1977. године у Бајиној Башти одржан састанак између представника СО Сребренице и СО Бајине Баште. Закључак састанка био је да се сва деца која гравитирају ка Бајиној Башти приме у Образовни центар, да Регионална заједница усмереног образовања из Тузле призна увећане трошкове Об-

406 Изборна настава у II разреду Заједничких основа обухватала је избор једног од 4 блока : језички, друштвено-економски, математички и природно-научни блок, а постојао је и 5. блок који је представљао припрему за непосредно укључивање ученика у удружени рад. (Миодраг Глушчевић, *Образовни центар Пожега* 1978-1990, 75 пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 149)

407 Практична или производна настава је имала за задатак за обезбеди политехничност школа. У заједничким основама у прве две године ученици су по 70 часова годишње морали да одраде у школским радионицама или погонима радних организација. Са ученицима су радили наставници основа технике и производње. Професионална пракса била је предвиђена за ученике III и IV разреда. (С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 458-459)

408 Најчешће је била организована из латинског језика

409 Допунска насатава је била организована за ученике који су заостајали у савладавању наставног програма, а додатна за оне ученике који желе да сазнају и нешто више него што је редовним наставним програмом било предвиђено. Ови видови наставе били су обавезни за наставнике, али не и за ученике, јер су слабији ученици избегавали и редовну наставу, а камоли допунску наставу, а бољи ученици више су били заинтересовани за добијање одличних оцена из свих предмета него што су били заинтересовани за продубљивање знања из појединих научних дисциплина. (С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 453)

410 Припремна настава организована је приликом припреме ученика за излазак на поправне и разредне испите, али и за ползнике (ванредне ученике) у виду консултација. Настава је организована у другој половини јуна, после чега су следили испити.

411 Друштвено корисни рад је био обавезан за свако одељење по 5 дана у току школске године, обично у време тзв. радних субота.

412 М. Урошевић, М. Тодоровић, Економска школа у Чачку 1948-1998, Чачак 1998, стр. 61-62; С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 439-440

разовном центру због уписа поменуте деце, али и да се изнађу средства за доградњу зграде. Проблем је постао велики па је Образовни центар тражио додатне просторије од Основне школе и од Народног универзитета, али је био одбијен, па се решење морало наћи у оквиру сопствене зграде. Због тога је читаоница библиотеке претворена у учионицу пошто је претходно адаптирана. Такође је и радионица практичне наставе претворена у учионицу и за њу је била потребна већа адаптација. Образовном центру су биле потребне додатне три гарнитуре ученичког намештаја, два нова плахара за одећу и обућу ученика, кречење просторија, намештање ролетни, изградња затвореног плахара у читаоници и остали увећани трошкови што је укупно износило 400.000 динара. Због тога је упућен допис Заједници усмереног образовања у Тузли, како би и они учествовали у финансирању накнадних трошкова. У децембру 1977. године Образовни центар је добио од Регионалне заједнице из Тузле 200.000 динара на име увећаних материјалних трошкова. Образовни центар је школске 1977/1978. године радио у две смене, имао 37 одељења, а свега 17 учионица, па није имао довољно простора ни за редовну наставу, а камоли за остале видове образовно-васпитног рада. У наредној школској години очекивано је 50 одељења.[413)]

Наставни план заједничких основа средњег усмереног образовања[414)]				
Васпитно образовно подручје и предмети	I разред		II разред	
	недељно	годишње	недељно	годишње
опште-културно подручје				
српскохрватски језик	4	140	4	140
руски језик	2	70	2	70
уметност-естетско васпитање	2	70	0	0
физичко са здравственим васпитањем	2	70	2	70
одбрана и заштита	2	70	2	70
друштевно-економско подручје				
основи марксизма и самоуправног социјализма	2	70	2	70
историја	2	70	2	70
географија	2	70	0	0
природно-математичко подручје				
математика	4	140	4	140
физика	2	70	2	70
хемија	2	70	2	70
биологија	2	70	1	35
производно-техничко подручје				
основи технике и производње	2	70	2	70
изборна настава	0	0	5	175
укупно	30	1050	30	1050

413 Допис СО Сребреница Заједници усмереног образовања Тузла – Образовни центар бр. 1437 од 24. августа 1977. године; Допис Републичком секретаријату за образовање и науку СР Србије - Образовни центар бр. 560 од 20. априла 1978. године

414 Наставни план и програм заједничких основа Просветни гласник СР Србије 1, 2 и 3/1977; С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 441; Миодраг Глушчевић, Образовни центар Пожега 1978-1990, 75 пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 150

Почетком школске 1977/1978. године проблеми Образовног центра били су идентични као у претходним годинама. Образовни центар је имао три зграде: наставни део, фискултурна сала и радионица. Наставни део имао је свега 16 учионица, библиотеку са читаоницом, фото-лабораторију и просторију за ученичке органиазције. Простор није задовољавао, па је читаоница претворена у учионицу, а једно одељење је користило учионице одељења која су ишла на физичко васпитање.[415)] Додатна и допунска наставна одржавана је у припремним просторијама и просторијма радионице.[416)] Фискултурна сала није задовољавала јер је имала само једну просторију величине 24м х 12 м. Просторни проблеми наведени су у програму рада и за протеклу школску годину, али ништа није урађено. Због преласка на нови наставни план и програм, односно на систем школовања који је назван Усмерено образовање, појавило се 40% ученика више него што је школа имала претходне године. Проблем око дефицитараних кадрова, био још више изражен. Пре свега недостајали су наставници математике, физике, физичког, страних језика и наставници стручних предмета металске струке. Два наставника математике били су на ослужењу војног рока. Укупно је у Образовном центру радило 43 наставника стручних и 18 наставника који нису били стручни за предмет који су предавали. Нестручно су били заступљени часови руског језика 30%, математике 45% , астрономије 100%, основа економског образовања 100%, организације у ООУР-у 100%, основа туризма 100%, физике 58%, машинских елемената 100%, психологије 100%, енциклопедије текстила 100% и технологије занимања за текстилну струку 100%.[417)] Услов доласка оваквих кадрова на рад у Образовном центру био је стан и посебни лични доходак, а да би се решио овај проблем било је потребно 5-6 станова. Недостајали су спортски терени, за које су наставници већ били направили програм изградње, али је недостајао новац. Такође проблем новца за материјалне трошкове грејања и даље није био решен. У једном допису СО Бајина Башта предлагано је да се у решавање недостатка наставног простора, стамбеног питања и питања стана за домара укључи и општина, Сребреница која је тих година имала између ¼ и 1/5 ученика у овој школи.[418)]

Печат Образовног центра 1977

415 О начину превазилажења проблема око недостатка простора после увођења Усмереног образовања виде у поглављу о Зградама у којима је радила гимназија.

416 Записник са седнице Наставничког већа од 30. августа 1977. године

417 Извештај о раду школе у школској 1977/1978. години – Образовни центар бр. 1960 од 30. септембра 1978. године

418 Извештај о раду школе у школској 1977/1978. години - Образовни центар бр. 1960 од 30. септембра 1978. године; Допис СО Бајина Башта– Образовни центар бр. 1717 од 28. сепетембра 1977 и бр. 1827 од 7. октобра 1977. године; Записник о инспекцијском прегледу Образовног центра „Милош Требињац" у Бајиној Башти од 10. и 11. маја 1978. године - Образовни центар бр. 698 од 16. маја 1978. године

Бројно стање ученика на почетку школске 1977/1978. године													
Заједничке основе		Гимназија											
I разред		II разред				III разред				IV разред			
		дј		пм		дј		пм		дј		пм	
бр. одељ.	бр. учен.	бр. одељ.	бр. учен.	бр. одељ.	бр. учен.	бр. одељ.	бр. учен.	бр. одељ.	бр. учен.	бр. одељ.	бр. учен.	бр. одељ.	бр. учен.
17	514	2	48	1	34	2	58	1	22	2	48	1	34
Управна школа		Школа за кв раднике				УКУПНО							
II разред													
бр. одељ.	бр. учен.	бр. одељ.	бр. учен.			бр. одељ.	бр. учен.						
1	35	10	255			37	1048						

У новембру 1977. године Збор радног народа Образовног центра је својим одлукама одобрио да се за потребе осавремењавања наставе купе кинопројектор, микроскопи, 2 фото-апарата и за библитеку књига у вредности 10.000 динара.[419)]

Током школске 1977/1978. године просторни и кадровски капацитети онемогућавали су да се предвиђени фонд часова из многих предмета успешно изведе. Због тога се све то морало одразити и на остваривање планираног броја часова редовне, додатне и допунске наставе. Праћењем наставе утврђено је да је изгубљено преко 1.000 часова редовне наставе, па је проценат остварености годишњег фонда у неким одељењима био између 50 и 80% од предвиђеног броја часова. Ово је посебно било за математику у I разреду Заједничких основа и IV разреду друштвено-језичког смера. План реализације допунске наставе био је само 20% од планираног броја часова, јер нису постојале просторне могућности за редовнију наставу. Годишњи план реализације додатне наставе био је свега 5% од планираног броја часова. Због тога је донет Закључак Просветне инспекције да се продужи настава у свим разредима Образовног центра док се не оствари годишњи план часова редовне, допунске и додатне наставе.[420)] Ученици су били оптерећени тиме што су имали по 7 часова редовне наставе, пре подне није било учионица за реализацију часова додатне и допунске наставе, монги од њих су журили на аутобус, па је обавеза држања додатне и допунске наставе у таквим условима била чисто бирократска обавеза. Наставници су често држали по неколико програма па је и то ометало извођења додатних часова. Због оваквих околности Наставничко веће је изнело свој став да се овакав вид наставе може организовати усклађено са обавезама наставника и ученика, важно је да се настава одвија тамо где постоје бар минимални услови. Станиша Величковић је на једном Наставничком већу, поводом ове тачке дневног реда рекао: „Не може се само говорити ‘ не може ‘онда се ништа ни неће урадити”. Такође је одлучено да се ученици мотивишу на разне начине и да се ангажују на кључним предметима.[421)]

419 Одлуке Збора радног народа – Образовни центар бр. 2028-2030 од 14. новембра 1977. године

420 Записник о инспекцијском прегледу Образовног центра " Милош Требињац " у Бајиној Башти од 10. и 11. маја 1978. године - Образовни центар бр. 698 од 16. маја 1978. године; Решење Секретаријата за привреду и финасије СО Бајина Башта 03/1 бр. 614-23/78 од 15. маја 1978. године

421 Записник са седнице Наставничког већа од 28. септембра 1977. године

Екскурзија за ученике Образовног центра школске 1977/1978. године је организована на релацији Бајина Башта – Загреб – Блед – Ријека – Плитвице – Загреб - Бајина Башта у трајању од 6 дана. И ове године Образовни центар се обраћао радним организацијама за помоћ сиромашној деци око плаћања екскурзије. У Архиви школе сачувани су дописи Инвесбанки Београд односно њеној пословници у Бајиној Башти и Основној банци Титово Ужице, односно њеној експозитура у Бајиној Башти. Исто тако и Хидроелектрани „Бајина Башта". За разлику од ранијих година када је позив за помоћ ишао од омладинске организације у школи сада се испод ових молби потписао само директор школе. У каснијем периоду Закон о усмереном образовању и васпитању СР Србије прописао је да се ученичке екскурзије морају финансирати делимично друштвено-корисним радом и извођењем практичне наставе.[422)] За оне ученике који нису имали практичну наставу у радним организацијама већ су је обављали у радионици школе Образовни центар је обезбеђивао средства или се обраћао за помоћ радним организацијама.

Успех ученика I разреда заједничких основа 1977/1978 у јуну 1978. године																		
одличних		вр. добрих		добрих		довољних		свега са позитивним		са 1 нед.		са 2 нед.		са 3. нед.		свега са нед.		свега уч.
бр	%	бр	%	бр	%	бр	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	
28	6,7	59	14	77	18,3	20	4,7	184	43,8	56	13,3	78	18,3	102	24,2	236	56,1	420

Успех ученика II гимназије1977/1978 у јуну 1978. године																		
одличних		вр. добрих		добрих		довољних		свега са позитивним		са 1 нед.		са 2 нед.		са 3. нед.		свега са нед.		свега уч.
бр	%	бр	%	бр	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	
12	14,6	11	13,4	25	30,5	1	1,2	49	59,8	15	18,3	12	14,6	6	7,3	33	40,2	82

Успех ученика III гимназије1977/1978 у јуну 1978. године																		
одличних		вр. добрих		добрих		довољних		свега са позитивним		са 1 нед.		са 2 нед.		свега са нед.		неоцењен		свега уч.
бр	%	бр	%	бр	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	
13	16	18	22,2	19	23,5	1	1,2	51	63	18	22,2	11	13,6	29	35,8	1	1,23	81

Успех ученика IV гимназије1977/1978 у јуну 1978. године																		
одличних		вр. добрих		добрих		довољних		свега са позитивним		са 1 нед.		са 2 нед.		са 3 нед.		свега са нед.		свега уч.
бр	%	бр	%	бр	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	
11	13,2	35	42,2	29	35	0	0	75	90,4	3	3,6	3	3,6	2	2,4	8	9,6	83

Успех ученика II разреда Управне школе 1977/1978 у јуну 1978. године																
одличних		вр. добрих		добрих		довољних		свега са позитивним		са 1 нед.		са 2 нед.		свега са нед.		свега уч.
бр	%	бр	%	бр	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	
5	13,4	7	19,4	8	22,2	0	0	20	55,6	6	16,7	10	27,8	16	44,4	36

422 Образовни центар бр. 1566 од 5. септембра 1977. године; Допис Инвесбанки Београд пословници у Бајиној Башти – Образовни центар бр. 569 од 22. априла 1978. године; Допис КПО „12. септембар"' - Образовни центар бр. 303 од 18. марта 1983. године; Допис Хидроелектрани „Бајина Башта" - ОЦ бр. 304 од 14. априла 1986. године; Уговор о организовању изложбе између Образовног центра и Народног музеја из Београда бр. 239/3 од 16. марта 1983. године

Услед великог броја одељења и наредне школске године није било могуће редовно организовати допуснку и додатну наставу. Ова настава могла се држати само сваког другог месеца када је између смена био дужи временски интервал. Успех ученика био је сличан успеху из претходне школске године с разликом што је у I разреду Заједничких основа био изузетно лош успех о чему је говорио велики број поноваца. Овоме је допринела и ситуација са уџбеницима који су каснили и често су били и преобимни за узраст I разреда.[423)]

Да би се побољшала ситуација око топлог оброка ученика и омогућило ученицима да у непосредној близини школе могу набавити потрошни канцеларијски материјал, Образови центар је склопио уговор са Земљорадничком задругом „Бајина Башта" око постављања киоска у дворишту школе.[424)] Када је киоск профункционисао Образовни центар се обратио дописом Земљорадничкој задрузи са предлозима. У истом допису је константовано да је изградњом кисоска ситуација у вези топлог оброка ученика и радника школе доста се поправила; да је у ранијим договорима било договорено да се у киоску могу купити куване виршле и печени пилићи, али до тада то није било реализовано иако је опрема за печење пилића већ била инсталирана у објекту; да су ученици негодовали у вези тога да је често хлеб био бајат као и остала пецива, а понекад га није ни било. Поред осталог Настваничко веће Образовног центра је на седници од 1. новембра 1978. године донело одлуку да се у киоску забрани продаја алкохола. Разлог је био прост, око кисока су се окупљали млади незапослени људи и често су терорисали ученике. Када су вођени договори око изградње киоска обе стране су се сложиле да се алкохол у њему не продаје, а био је постигнут и споразум да се у киоску продаје и канцеларијски материјал. Особље које је радило у кисоску радило је свој посао коректно и Образовни центар није имао примедби на њихов рад.[425)]

По истој процедури по којој су донете Заједничке основе, Скупштина СР Србије донела је, 24. априла 1978. године, и Основе друге фазе средњег усмереног образовања. Ова друга фаза требало је да ученике снабде основним знањима и вештинама потребним за обављање задатака средње сложености у разним занимањима и тако омогући наставак школовања. Са завршеном основном школом добијао се I степен, са заједничким основама II, савладавањем програма трећег разреда III, а четвртог разреда IV степен. На крају IV разреда полагао се завршни испит који се састојао из теоријског и практичног дела. После завршеног разреда ученици су могли бити укључени у удружени рад, као што су се из рада могли укључивати у образовање. Ученици који су имали IV степен, а који су се одмах запослили могли су после спроведене специјализације стећи V степен. На крају, Скупштина СР Србије је 13. јула 1979. године донела Закон о усмереном образовању и васпитању.[426)]

423 Извештај о раду школе у школској 1977/1978. години – Образовни центар бр. 1960 од 30. септембра 1978. године

424 Одлука Збора радног народа од 12. новембра 1977. године

425 Допис Земљорадничкој задрузи " Бајина Башта " – Образовни центар бр. 2317 од 8. новембра 1978. године

426 Миодраг Глушчевић, Образовни центар Пожега 1978-1990, 75 пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 150-151

На почетку школске 1978/1979. године ситуација са кадровима школе била је и даље тешка. Највећи проблем је било изненадно напуштање професора филозофије, логике и психологије, па се настава извесно време није ни одржавала. Проблем је и даље био са нестручно заступљеним часовима: математике, музичког образовања, физичког васпитања, као и неких стручних предмета бивше школе за квалификоване раднике.[427)]

Школска 1978/1979. године Заједничке основе				
предмет	I разред	II разред	III разред	IV разред
Српскохрватски језик	#	#	#	#
Руски језик	#	#	#	#
Ликовна уметност	#	#		
Музичка уметност	#	#		
Физичко и здравствено васпитање	#	#	#	#
Одбрана и заштита	#	#		
Основи марксизма и социјалистичког самоуправљања	#	#	#	#
Историја	#	#	Према захтевима струке	
Географија	#		Према захтевима струке	
Математика	#	#	#	#
Физика	#	#	Према захтевима струке	
Хемија	#	#	Према захтевима струке	
Биологија	#	#	Према захтевима струке	
Основи технике и производње	#	#		
Практични рад		#	#	#
Професионална пракса	#	#	#	#
Изборна настава 2. година				
Руски језик		#		
Енглески језик		#		
Латински језик		#		
Психологија		#		
Логика		#		
Географија		#		
Математика		#		
Физика		#		
Нацртна геометрија		#		
Економија удруженог рада		#		
Основи евиденције и планирања у ООУР-у		#		
Основи електротехнике		#		
Општа електротехника јаке струје		#		
Основи машинства		#		
Основи технологије		#		

427 Записник о инспекцијском надзору од 26. октобра 1978. године

После прве године Заједничких основа ученици су имали право да бирају изборне предмете и тада се почињало са припремама за коначно усмеравање које ће се десити коначно од III разреда. Образовни центар је морао да тражи одобрење, од СИЗ-а усмереног образовања и васпитања, за формирање група изборне наставе у II разреду. Коначну одлуку је затим доносио СИЗ и саопштавао је школама.[428)]

Од 1979. године предмети основи технике и производње, уметности и физичко васпитање оцењивани су на основу савладаности програмских задатака описним оценама „А, Б и Ц". Овај неуспели експеримент трајао је до 1986. године када је поновно враћено бројчано оцењивање.[429)]

Крајем 1978. године постало је актуело питање именовања Образовног центра у Бајиној Башти. Гимназија и Образовни центар су раније носили име Милоша Требињца, а од имена се одустало, јер је и Народни универзитет у Бајиној Башти носио исто име. Постојало је неколико предлога: Рачанска школа, Млади рачани и Јосиф Панчић, али већином гласова Збор радних људи је усвојио име Милутина Ускоковића[430)], познатог књижевника из Ужица. Да би се то могло реализовати затражена је сагласност оснивача, односно општине Бајине Баште. Пошто сагласност није била добијена поново је одлучивано по истом питању. На предлог Видана Николића, Збор радних људи је 11. децембра 1978. године константовао да ће убудуће Образовни центар носити име Јосифа Панчића, а за то је касније добијена и сагласност оснивача.[431)]

Збор радних људи је на седници од 14. децембра 1978. године прихватио понуду коју је дала Електронска индустрија за разгласни систем за озвучење просторија Центра. Укупна вредност опреме била је 126.330 динара без пореза и франко монтирана на објкету,[432)] а опрема је пуштена у рад тек на почетку следеће школске године.[433)]

428 Одлука СИЗ-а усметеног образовања и васпитања региона Титово Ужице бр. 556/86 од 29. октобра 1986. године

429 М. Урошевић, М. Тодоровић, н.д, стр. 69

430 Милутин Ускоковић рођен 4. јуна 1884. године у Ужицу. Основну школу и првих 6 разреда гимназије завршио је у родном месту, а гимназију је довршио у Београду, после чега је уписао Правни факултет 1902. године. По завршетку факултета радио је у царинарници, а онда и у српском Конзулату у Скопљу. Докторирао је 1910. године у Женеви. Од 1911. године се вратио се у Србију где је радио у Министарству финансија. У Балканским ратовима није учествовао због слабог здравља. У току великог повлачења 1915. године нашао се у Скопљу, где је због здравствених проблема одустао од повлачења и кренуо ка Нишу. Поколебан болешћу и општем расулу извршио је самоубиство 28. октобра 1915. године, скочивши у реку Топлицу код Куршумлије. Милутин Ускоковић је створо свега десет година, а иза себе је оставио 6 прозних дела од којих је једно први пут објављено 1978. године. Писао је лирску прозу Под животом (1905) и Књига за уморне људе (1908), романе Дошљаци (1910) и Чедомир Илић (1914), збирку приповедака Кад руже цветају (1912). Своја дела писао је на богатом наслеђу српске реалистичке прозе, а представља једног од главних представника српске прозе пред Први светски рат, односно типични представник српске модерне. Милутин Ускоковић уноси у књижевност урбани простор за разлику од већине српских реалиста тог доба код којих доминира сеоски простор. Допринео је стварању тзв. београдског романа.

431 Записник са Збора радних људи од 21. новембра 1978. године; Допис СО Бајина Башта. Секретаријату за општу управу – Образовни центар бр. 2418 од 27. новембра 1978. године; Записник са Збора радних људи од 11. децембра 1978. године; Летопис школе за школску 1978/1979. године

432 Допис електронској индистрији ООУР фабрика " Никола Тесла "– Образовни центар бр. 3062 од 15. децембра 1979. године

433 Електронска индустрија ООУР " Никола Тесла " Београд – Образовни центар бр. 1537 од 9. септембра 1980. године

Почетком 1979. године Образовни центар је морао да решава један необичан проблем. У месецу октобру 1978. године преко пута зграде Образовног центра постављен је био шатор са апаратима за забаву и коцку, а једно време је радио и рингишпил. Наставничко веће је протествовало због одабира локације за овакве садржаје и о свему томе су обештени и органи СО Бајина Башта, али они нису реаговали. Због тога је Образовни центар морао да обавештава и СУП у Бајиној Башти са молбом да се овакви садржаји изместе даље од школе. Главни разлог је било музика која је ометала нормалан рад у школи и што су ученици на одморима често посећивали место забаве.[434)]

Почетком 1979. године покренуто је питање решавања проблема око усклађивања превоза за ученике и радног времена школе. Наиме, примећено је да због неусклађеног реда вожње аутобуса и радног времена, велики број ученика или касни на часове или дуго врмена остаје после часова чекајући следећи превоз. Образовни центар се по том питању званично обратио превозном предузећу „Ракета" са молбом да се радно време школе, које је било од 7 до 13 часова у првој смени и од 13:20 до 19:15 часова у другој смени, усклади ред вожње и да узме у разматрање предлог да ђачки аутобуси полазе и одлазе испред зграде Образовног центра.[435)] Крајем 70-тих година Образовни центар је радио у две смене и то I и IV разред у једној смен-и и II и III разред у другој смени, иако је било иницијатива да се пређе на рад у једној смени. Смене су се смењивале месечно, а школа је почетком школске 1985/1986. године прешла на рад у једној смени, да би се већ следеће године вратио рад у две смене.[436)]

Током школске 1978/1979. године дошло је у Образовном центру до непријатне ситуације, јер је поводом спора једне наставнице филозофије, која није била изабрана на конкурсу за радно место, а која је због тога тужила Образовни центар, изашао у Политици чланак 15. априла 1979. године који је говорио о наводном кршењу самоуправљања у Центру. У том чланку је говорено о наводном неморалном понашању већине апсолвената који су радили у Образовном центру, што није било тачно, али је нанело велику штету угледу Школе у јавности. Накнадни конкурс Збор радних људи је поништио јер је у назнаци било смањивање броја часова социологије и филозофије и одлука је оправдана страховањем да ће се убрзо појавити технолошки вишак из ових предмета. Следеће школске године наставница је примљена по конкурсу, али на одређено време,[437)] али је убрзо напустила колектив.

Почетком 1979. године било је време да се почне конкректније размишљати о струкама у које ће се у наредној школској години ученици уписивати почев од III разреда. Образовном центру су биле додељене 4 струке (Правно-биротехничка, Математичко-техничка, Угоститељска и Машинска струка), а у фебруару је размишљано да се

434 Допис СУП-у Бајина Башта – Образовни центар бр. 13 од 11. јануара 1979. године

435 Допис Аутосаобраћајном предузећу " Ракета " – Образовни центар бр. 1113 од 2. фебруара 1979. године

436 Летопис школе за школску 1983/1984, 1985/1986. и 1986/1987. годину

437 Записник Збора радних људи од 27. априла 1979. године; Записник Збора радних људи од 18. септембра 1980. године

тражи увођење још 3 струке и то: дрвно-прерађивачка (столари-тесари), економска струка и електро струка јаких струја.[438] Председништво ССО Бајине Баште било је донело исти закључак, а дана 14. марта 1979. године у Образовном центру одржан је састанак са представницима Хидроелектране, „24. септембра", „Електористока" и „Слободе" ООУР „Тара". Састанку су присуствовали председник Координационог одбора и Извршног савета СО Бајине Баште и председник ССО Бајина Башта. Једногласно је констатована потреба за образованим кадром електро струке, а и постојала је основа за извођење праксе ученика.[439] СИЗ усмереног образовања региона Титово Ужице после обављене дискусије и консулатација са школама донео је мрежу школа и образовних центара. По тој одлуци Образовни центар у Бајиној Башти добио је следећа занимања за другу фазу усмереног образовања школске 1979/1980. године.[440]:

Занимања за другу фазу усмереног образовања школске 1979/1980. године			
Струка	Занимање	Бр. ученика	Степен
Правно-биротехничка	техничар за управне послове	60	4
Математичко-техничка	математичко-технички сарадник	30	4
Машинска струка	металостругари бравари монтери парног грејања водоинсталатери	60	3
Угоститељска	конобари кувари	60	4
Електротехничка	електромонтер мрежа и постројења електро механичар погона	60	4

Поводом уласка у другу фазу усмереног образовања извршена је промена у плановима, па се поставило поново питање усклађености опреме и учила које је школа поседовала, са нормативима новог плана и програма. Школа се обратила за помоћ Хидроелектрани, јер је од разних радних организација и из сопствених средстава успела да прикупи 90.000 дианра за набавку књига, а у исто време од регионалне Заједнице усмереног образовања ни динар. Тадашња опремљеност библиотеке услед промене плана била је свега 30%. Школа је тражила помоћ, јер је постојала могућност да се од републичке Заједнице културе добије 40% попуста на књиге и могућност да се књиге отплаћују три године.[441] Образовни центар по овом питању обратио се и ОК СК у Бајиној Башти са молбом да помогне на увећању књижног фонда

438 Актуелно стање и проблеми развоја средњег усмереног образовања и васпитања на територији општине Бајина Башта – Образовни центар бр. 250 од 23. фебруара 1979. године

439 Допис Заједници усмереног образовања – Образовни центар бр. 398 од 14. марта 1979. године

440 Информација о спровођењу мера у Образовном центру „Јосиф Панчић" за утврђивање унутрашње структуре за школовање у 3. и 4. степену стручности – Образовни центар бр. 823 од 18. маја 1979. године; Конкурс за упис ученика у III годину / друга фаза усмеравања у школској 1979/1980. године – Образовни центар бр. 996 од 1. јуна 1979. године; Допис Заједници усмереног образовања – Образовни центар бр. 401 од 15. марта 1979. године

441 Допис Хидроелектрани '' Бајина Башта ''. Радничком савету – Образовни центар бр. 408 од 16. марта 1979. године

са марксистичком литературом.[442] Образовни центар је из својих средстава одвојио суму од 40.000 динара за набаку књига за библиотеку и исту суму за набавку учила за кабинете хемије и биологије.[443]

У првом пријемном року за III разред усмереног образовања, у јуну 1979. године, у Правно-биротехничку струку примљено је 69 ученика са највећим бројем бодова, а у математичко-техничку струку свих 16 пријављених.[444] У школској 1979/1980. години Образовни центар је уписао 32 одељења (I-11, II-11, III: правно-биротехнички смер-2 одељења, електро смер-2 одељења, угоститељски смер-1 одељење, математичко-технички смер-1 одељење и IV разред гимназије-3 одељења и IV разред Управне школе-1 одељење). Услед великог броја одељења, а малог броја учионица 3 одељења су била „летећа", односно без учионице и користили су учионице оних одељења која су се бавила производним радом или су имала друге обавезе ван своје учионице.[445] Бројно стање ученика прве генерације усмереног образовања нагло се смањивало. Уписано је 17 одељења у I разред 1977. године, у II разред 1978. године је уписано 10 одељења, а када је дошло време да упишу IV разред 1980. године било је само 4 одељења и 128 ученика правно-биротехничке, математичко-техничке и електро струке.

Образовни центар је био ослобођен од доприноса из дохотка за усмерено образовање и у току 1979. године стручни и самоуправни органи школе доносили су одлуке о утрошку тих средстава. Током 1979. године утрошено је укупно 559.902 динара, а за 1980. године планирана је потрошња од 1, 5 милиона динара. Од тога је 40.000 динара одвојено за куповину књига за библиотеку.[446]

Почетком 1980. године прокламована је политика штедње и економске стабилизације у читавој Југославији. И Образовни центар је морао да се уклапа у те актуелне тенденције. Збор радних људи је на седници 4. фебрура 1980. године прихватио мере у том правцу. Сличан програм штедње усвојила је и Заједница ученика и Омладинска организација у Образовном центру. Програм је предвиђао: у пуној мери кориштење постојећих наставних средстава, модернизацију наставе применом свих облика овразовно-васпитног рада, објективност у оцењивању, стручно усваршавање наставника, подстицање ученика да постижу што боље резултате, побољшање сарадње са родитељима, повећање радне дисциплине радника Образовног центра.

442 Допис ОК СК Бајина Башта – Образовни центар бр 30 од 16. јануара 1979. године

443 Записник Збора радних људи од 26. октобра 1979. године

444 Образовни центар бр. 1665 од 22. јуна 1979. године

445 Летопис школе за школску 1979/1980. годину

446 Из тих средстава утрошено је за: кабинет хемије 20.000 динара, кабинет биологије 20.000 динара, апарат за умножавање и копирање 25.000 динара, уређај за озвучење школе 123.000 динара, глава за фрез машину у школској радионици 71.902 динара, учешће школе у доградњи центра 200.000 динара, учешће школске радионице у постављању браварије и лимарије у дограђеном школском простору 100.000. У току ове године планирана је набавка : учионице за старне језике понуда 500.000, опрема кабинета физике 50.000; опрема кабинета електро-струке 100.000; ремонт старог струга 100.000; почетак опремања кухиње 250.000; поправка фискултурне сале полиуретаном 500.000 (Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице –Образовни центар бр. 545 од 9. априла 1980. године); Одлука Збора радних људи од 26. октобра 1979. године - Образовни центар бр. 2871 од 16. новембра 1979. године; Одлука Збора радних људи – Образовни центар бр. 352 од 11. марта 1980. године

Мере штедње су биле: смањење материјалних трошкова (потрошње канцеларијског материјала, креде, средстава за хигијену, путних трошкова, дневница), у радионицама рационално кориштење материјала и смањивање шкарта, одустало се од отварања радних места ван наставе. Због овакве политике предвиђена је екскурзија наставног особља у месецу јуну и јулу и била је доведена под знак питања, а матурска екскурзија је сведена са 7 на 5 дана. Ученици I и II године те школске године нису ишла на предвиђене дводневне екскурзије, због тога што је Педагошко веће сматрало да је успех на полугодишту био слаб, али и због мера стабилизације и штедње.[447)] Следеће године Републички СИВ дао је препоруку да се продужи зимски распуст, како би се уштедело на гориву за грејање и електричној енергији. Међутим како видимо из дописа Међуопштинском Заводу за унапређивање васпитања и образовања ефекат уштеде горива и ел. енергије за време зимског распуста био је минималан. Образовни Центар није имао сопствену котларницу већ је био прикључен на градску мрежу, а због обављања практичне наставе професионалне праксе за ученике није било прекида рада у школској радионици. Рачуноводство и секретаријат су за време зимског распуста били премештени у просторије школске радионице. Пошто су занатски радови на доградњи школе били у завршној фази тај нови део школе је морао да се греје сваки дан. Због опасности од пуцања инсталација парног грејања услед ниских температура, наставни део, који је био највећи део објекта морао је да се греје сваки дан ујутру и увече. Због свега изнетог јасно је због чега је уштеда горива у Образовном центру и осталих енергија била минимална.[448)]

Ученици Образовног центра морали су да у школу доносе патофне, дечаци блузе, а девојке кецеље. Овакво понашање је било уведено како би се, када је реч о патофнама, повећао ниво хигијене у школи, јер је велика количина блата уношена на обући која се претварала у прашину коју би онда сви удисали. Традиција ношења школске униформе постојала је и у ранијем периоду, а сада је она била бордо боје. Редовно ношење униформе код ученика било је тешко доследно спровести у пракси, јер је постојао велики отпор код ученика. Наставници су стално упозоравани да морају имати једнак приступ по овом питању.[449)] Почетком школске 1980/1981. године на седници Образовно-вапитног већа одлучено да се сви ученици школе на исти начин униформишу. Због тога је упућен ТАК „Кадињачи" захтев да се за потребе ученика спреме: ученичке мушке блузе, ученичке женске кецеље, атлетске мајице, мушке спортске гаћице, женски трикои, патофне и спортске патике.[450)] Правила понашања у школи, која су у једном обавештењу из 1981. године, била поновљена ученицима била су следећа: у школи се носе патофне, а ципеле се носе у кеси, за време великог

447 Програм активности и мера за остваривање политике економске стабилизације за 1980. годину - Образовни центар бр. 123 од 5. фебруара 1980. године ; Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања региона Титовог Ужица– Образовни центар бр. 544 од 9. априла 1980. године

448 Допис Међуопштинском Заводу за унапређивање васпитања и образовања – Обрзовни центар бр. 858 од 6. јула 1981. године

449 Записник са седнице Наставничког већа од 28. септембра 1977. године

450 ТАК „Кадињача" ООУР „Миленко Топаловић" – Образовни центар бр. 1501 од 2. септембра 1980. године

одмора ученици напуштају зграду, а редари проветравају учионице, пред час физичког васпитања у дворишту се обувају патике за час, а патофне носе у кеси.[451)]

Савет образовног центра у ширем саставу 14. новембра 1980. године обавио је избор директора тајним гласањем. Резултат је био 19 гласова за и нико против, тако је једногласно реизабран Новак Спасојевић за директора Образовног центра.

Питање стручног, педагошког и марксистичког усавршавања наставника била је стална тема за време постојања Гимназије, касније Образовног центра. Ово питање крајем 70-тих и током 80-тих година XX века решавало се тако што су разна предавања одржавана током седница Образовно-васпитног већа.

	Назив предавања	**предавач**
1977. године	О проблемима оцењивања	Недељко Трнавац
26. децембра 1977.	Однос ученик-наставник и мотивација у учењу	Милутин Ђурић
28. децембар 1978.	Припрема, реализација и анализа наставног часа	Биљана Ђурић и Станиша Величковић
4. октобар 1982.	Борба против наркоманије	Проф. др Јовић
1983/1984.	Планирање наставе и принцип економичности	
1983/1984.	Задаци школе у оквиру закључака Скупштине Србије о остваривању самоуправног преображаја усмереног образовања	
1983/1984.	Индивидуалиазција наставе	
1983/1984.	Упознавање наставника са правцима усавршавања средњошколског усмереног образовања	
12. марта 1984.	Слободно време и васпитање младих	Биљана Ђурић
11. децембра 1984.	Међусобни однос ученика и наставника-основа унапређивања образовно-васпитног рада	Новак Лакета
11. децембра 1984.	Кинопројектор 16 мм и његова примена у настави	Милојко Веселиновић
11. децембра 1984.	Примена графоскопа у савременој образовној пракси	Драгојло Нешковић
13. мај 1985.	Токсикоманија међу омладином	Директор Завода за за заштиту здравља Србије
7. јуна 1985.	Актуелни проблеми усавршавања система усмереног образовања	Милија Кнежевић
26. децембра 1985.	Припремање наставника за обраовно-васпитни рад	Биљана Ђурић
20. марта 1988.	Оцењивање ученика	Биљана Ђурић
18. септембра 1989.	Нека запажања у раду наставника почетника	Велибор Јечменица

451 Обавештење бр. 31 – Образовни центар бр. 378 од 14. априла 1981. године

	Назив предавања марксистичког усавршавања	**предавач**
7. децембар 1978.	Марксизам – целовита визија света	Срећко Басиста
2. фебруар 1979.	Основне категорије марксистичке економије	
	Маркс против Малтуса и феномени демографских експлозија	Срећко Басиста
4. октобар 1982.	Друг Тито и омладина	Пуковник Бјелица[452)]
1983/1984.	Марксова анализа капитализма, његових законитости и противуречности	
19. март 1985.	Марксова идеја о васпитању и образовању	Милена Јовановић
18. април 1985.	Културно-духовна димензија класне борбе	Срећко Басиста

Стручну праксу ученици правно-биротехничке струке вршили су по радним организацијама, а ученици математилко-техничке струке на Природно-математичком факултету у Београду. Хидроелектрана је примила на феријалну праксу 5 ученика IV разреда Правно-биротехничке струке у времену од 27. маја до 20. јуна 1981. године. Ученицима је био обезбеђен превоз, топли оброк и накнада за обављање феријалне праксе. Надзор над ученицима на пракси вршила је Мирјана Јечменица, а потребно је било да их обилази и професор из школе.[453)] У исто време ученици Образовног центра са професором Љубишом Пантелићем обавили су стручну пркасу на Природноматематичком факултету у Београду у Рачунском центру ООУР-а за математику, механику и астрономију на рачуанру ПДП 11/70.[454)]

Надежда Читаковић, Љубиша Пантелић, Војо Јарић, Вера Севић, Гордана Дабић и Љубинка Бјеличић

452 Професор факултета за ОНО и ДСЗ

453 Допис Образовном центру -Хидроелектрана „Бајина Башта" бр. МЈ/СМ-5616/2 од 26. маја 1981. године

454 Допис Образовном центру „Јосиф Панчић" из Бајине Баште - Природноматематички факултет у Београду бр. 1892/80 од 27. маја 1981. године

Успех ученика на крају прве школске године са потпуном усмереном школом										
Разред-струка	ученика	Успех у јуну 1981. године						упућено		понавља
		одличних	Вр. добр.	добрих	довољних	свега	%	поправни	разредни	
I разред	331	36	46	49	17	148	44,71	133	1	49
II разред	235	31	33	39	16	119	50,63	91		25
Свега 1+2	566	67	79	88	33	267	47,17	224	1	74
Правна и биротехничка	38	12	13	4	2	31	81,58	5		2
Дрвопрерађивачка	36	0	5	29	0	34	94,44	2		0
Електро струка	70	10	7	15	1	33	47,14	27		10
Угоститељско-туристичка	67	0	8	8	4	20		45		2
Машинска струка	60	2	3	13	5	23	29,85	32		5
Свега III разред	271	24	36	69	12	141	38,33	111		19
Правна и биротехничка	74	28	25	13	2	68	52,03	4		2
Математичко-техничка	17	5	7	3	0	15	91,89	2		0
Електро струка	37	4	7	8	6	25	88,23	12		0
Свега IV разред	128	37	39	24	8	108	67,56	18		2
Укупно школа	965	128	154	181	53	516	84,37	353	2	95

У школској 1981/1982. години Образовни центар је почео са коришћењем новодограђеног ученичког простора који је имао 1.550 м^2 ученичког простора. Образовни центар имао је 21 учионицу[455)], фотолабораторију, свечану салу, 11 припремних просторија, библиотеку са читаоницом, 2 спортске сале, кухињу и трпезарију за исхрану ученика, 5 школских радионица, 4 отворена спортска објекта и 8 пратећих просторија, хол, 2 зборнице, архиву, 3 магацина, 10 wc-а, кухињу са трпезаријом, двориште са улице и јабучњак иза школе. Кухиња и трпезарија нису биле опремљене и користили су их ученици за друштвене активности. Рад школе се одвијао у две смене. У Титовоужичком региону од 17 школа само су 3 радиле 6 радних дана недељно, а једна од њих је била Образовни центар у Бајиној Башти. Стручни и самоуправни органи школе су донели одлуку да Образовни центар пређе на рад у петодневној радној недељи,[456)] стим што би се суботом организовао: производни рад ученика, професионална пракса, екскурзије, друштвена и рекреативна активност ученика, културна и јавна делатност, испити и др. За ову одлуку била је неопходна сагласност Међу-

455 2 учионице опште намене, 8 специјализованих (страни језик, историја, група економских предмета, српскохрватски језик, математика, техничко) и 12 кабинета (физика, хемија, одбрана и заштита, ОТП, страни језик, математика, географија, биологија, административно-правни предмети, механика и електро предмети)

456 чл. 71. Закона о усмереном образовању и васпитању СР Србије

општинског Завода за унапређивање васпитања и образовања. [457)] Сагласност је добијена и Образовни центар је од понедељка 2. новембра 1981. године прешао на рад у петодневној радној недељи.[458)]

У школској 1981/1982. години дефицитарни кадрови били су професори математике, професор физичког, психологије, филозофије, руског језика, електро инжињери и професор музике, ОТП, технологије занимања, дрвно-прерађивачке групе предмета, групепредмета текстилне струке, иако се од 1974. године број наставника са факултетском дипломом повећао са 20 на 55. Реформама у образовању смањен је број часова из неких предмета, па се по први пут 1981. године у Образовном центру појављује проблем технолошког вишка, који је исказан као: 3 наставника практичне наставе, по један српскохрватског језика и историје. Кадровски планови већине радних организација нису постојали и они нису могли одговорити на дописе Образовног центра о њиховим кадровским потребама за будући период. Образовни центар је чак нудио радним организација склапање споразума по овом питању, али углавном радне организације нису ни разматрале ову понуду. Због тога што је у претходном периоду био приоритет обезбеђивање простора и кадрова опремање школе савременим училима било је запостављено, али то се у наредном периоду променило.[459)]

Почетком 1982. године Образовни центар покренуо је иницијативу да од наредне школске године уместо 2 одељења дрвно-прерађивачке струке упише само једно одељење, а уместо другог једно одељење економско-комерцијалне струке. Разлог за ову промену био је тај што је у претходне 2 године за занимање столар било пријављено свега 2 ученика, а ниједан економски техничар није у Бајиној Башти чекао на посао.[460)] У току наредне школске године Образовни центар је образовао ученике из: машинске, електро, дрвно-прерађивачке, економске, угоститељске и текстилне[461)] струке.[462)] Иако је ООУР „Прерада дрвета" обезбедила стипендије за ученике дрвно-прерађивачке струке Образовни центар није могао уписати одељење столара, па републички инспектор није дао сагласност за образовање ученика ове струке. Када је прегледао столарску радионицу Центра пристао је да да сагласност под условом да се обогати машински парк. Образовни центар је због тога тражио помоћ од ООУР-а „Прераде дрвета" из Бајине Баште у виду расходованих машина.[463)]

Преласком на усмерено образовање повећала се потреба за стручном праксом ученика Образовног центра. Све струке имале су обавезу да одраде стручну прак-

457 Допис Међуопштинском Заводу за унапређивање васпитања и образовања – Образовни центар бр. 939 од 21. августа 1981. године

458 Обавештење радницима Центра – Образовни центар бр. 1319 од 29. октобра 1981. године

459 Информација о стању у усмереном образовању у Бајиној Башти

460 Допис СИЗ-у за усмерено образовање и васпитање региона Титово Ужице – Образовни центар бр. 370 од 6. априла 1982. године

461 Образовни центар је добио сагласност за отварање одељења текстилне струке (Допис Републичке комисије за образовање и физичку културу – Образовни центар бр. 960 од 25. септембра 1982. године)

462 Допис Хидроелектрани „Бајина Башта" – Образовни центар бр. 781 од 10. августа 1982. године

463 Допис Шумском газдинству Титово Ужице ООУР " Прерада дрвета " – Образовни центар бр. 1075 од 19. октобра 1982. године

су која је обично вршила у мају сваке године. Тежило се да се производна пракса обавезно уведе и у непроизводне струке и занимања. То се углавном огледало кроз одвођење ученика на једну или две седмице у радне организације. Ова пракса организована је уз бројне тешкоће. Школа је сваке године морала да шаље велики број дописа и да моли радне организације да прихвате ученике и омогуће им извођење стручне праксе. Из повратних докумената сазнајемо да и ученици нису били увек заинтересовани за извођење праксе, па се од школе тражило да и она помогне око надгледања ученика током праксе, а било је и отворених примедби на понашање ученика.[464)] Да би ова пракса била и припрема ученика за реалан живот велики део парксе обављан је у радним организацијама: Општински суд, СО Бајина Башта, СУП Бајина Башта, Општинска управа прихода, Хидроелектрана „Бајина Башта", ТРО „Кадињача", Београдска банка, Југобанка, Служба друштвеног прихода, Служба друштвеног књиговодства, Земљорадничка задруга „Бајина Башта", Инекс, „Слобода", Конфекција „Миленко Топаловић", „Прерада дрвета", Електроизградња „24. септембар", Електродистрибуција, Електроисток, ТРО „Звезда", Основна школа „Рајак Павићевић", Геодетска управа, СИЗ основног образовања, КРО „12. септембар", Национални парк Тара, „Први партизан" из Титовог Ужица, Фабрика бетонских стубова, ВУ „Тара", Фабрика металних производа „Бе-Бе" и др. Образовни центар имао је једно одељење ученика природно-техничке струке, занимање техничар за примењену екологију. Двонедељна пракса била је у највећој мери одрађивана у радним организацијама у Бајиној Башти, у Националном парку „Тара" или у Хидроелектрани „Бајина Башта", али наставно особље Образовног центра је сматрало да треба ученике упознати и са методама рада у екологији у Институту за биолошка истраживања „Синиша Станковић".[465)]

У октобру 1982. године Образовни центар је упутио једно циркуларно писмо разним друштвено-политичким и радним организација са захтевом за помоћ. У њему је истакнуто да без обзира што су сви у тешкој финансијској ситуацији Образовнни центар се надао да ће му се помоћи. СИЗ за усмерено образовање и васпитање је у 1981. години признао трошкове за грејање у износу од 45% од стварних, а каснијим интервенцијама са додатним средствима, проблем је донекле ублажен. Претходних година је Образовни центар недостатак новца за материјалне трошкове компензовао преливањем из средстава за личне дохотке. Због тога је лични доходак радника Центра био 22% мањи од просека личних доходака средњих школа у Титовоужичком региону, иако се финасирао из истог извора и због тога Центар није могао да надокнади мањак средстава поновим преливањем из фонда за личне дохотке. Одлука самоуправних органа школе била је да се са ситуацијом упознају сви који би могли бити од помоћи. Материјални расходи Центра за 1982. годину били су већи су од планираних прихода за око 40 %, а само трошкови парног грејања били су већи од укупних средстава за материјалне трошкове које је СИЗ расподелио за 1982. годину. Поред тога већ

464 Хидроелектрана и Прерада дрвета

465 Допис Институту за биологију „Синиша Станковић" – Образовни центар бр. 472 од 13. маја 1983. године; Допис СИЗ-у Национални парк Тара – Образовни центар бр. 465 од 16. маја 1985. године; Допис институту за биолошка истарживања „Синиша Станковић" – Образовни центар бр. 481 од 24. маја 1985. године

је постојала најава од КРО „12. септембар" да ће бити повећање цене грејања.

Образовни центар је упозоравао да ако се не реши проблем са недостатком наставних средстава које је школа по нормативима морала да има, Образовни центар неће добити реверификацију. У истом допису Образовни центар се надао одговорима до почетка Сајма књига и учила, где је школа могла добити повољне цене и рабате. Претходне године позитивно су на сличан захтев одговорили: „Прерада дрвета", Конфекција „Миленко Топаловић", за лист „Реч младих " и ТП „Кадињача", а остали нису одговоре ни послали. За 1982. године стигли су били одговори од великог дела радних организација, али ниједан од сачуваних у Архиви школе није позитивно решен.[466)]

Ђачка кухиња је почела са радом 11. новембра 1982. године, а услуге у кухињи пружала је Угоститељска радна органиазција „Инекс Тара". У суботу 4. децембра 1982. године обављена је свечаност пуштања у рад.[467)]

Образовни центар је у школској 1981/1982. години добио другу републичку награду и 10.000 динара у акцији „уређења школске средине", коју је организовао Републички покрет горана Србије. Диплома је уручена представнику центра на свечаној седници у Врњачкој Бањи 23. децембра 1982. године.[468)] Следеће године Центар се поново пријавио, али јула 1983. године када је комисија обилазила све пријављене школе, она је кречена и припремана за нову школску годину. Комисија је због тога ставила извесне примедбе, па се након отклањања истих Образовни центар обратио Општинском санитарном инспектору, да то константује и о томе обавести републичку комисију ове акције.[469)] Образовни центар те године није добио награду, али следеће 1984. године добио је прву награду у истој акцији. Свечано уручење ове награде било је уприличено у просторијама Образовног центра 17. децембра 1984. године.[470)] Такође, 1983. године Образовни центар је добио Злату значку Цивилне заштите СФРЈ, а у току школске 1985/1986. године признање ССРНЈ Златни знак и још једном другу Републичку награду за уређење школске средине.[471)]

Крајем 1983. године због затегнуте ситуације на Косову и Метохији, у Образовном центру је одржа-

466 Образовни центар, Позив на сарадњу и молба за помоћ из октобра 1982. године

467 Образовни центар бр. 1342 од 23. децембра 1982. године

468 Допис Покрету горана Србије. Републичкој конференцији – Образовни центар бр. 1347 од 25. децембра 1982. године

469 Допис СО Бајине Баште. Општем санитарном инспектору – Образовни центар бр. 910 од 5. септембра 1983. године

470 Образовни центар бр. 1323 од 1984. године; Допис Покрету горана Србије. Републичка конференција – Образовни центар бр. 1332 од 20. децембра 1984. године

471 Летопис школе за школску 1985/1986. годину

но наставницима и ученицима школе предавање на тему „Контрареволуционарно деловање албанских националиста и иредента на Косову, од стране директора и помоћника директора, Новака Спасојевића и Велибора Јечменице.[472)]

Често се дешавало да омладинци из града заједно са неким лошим ученицима из Обазовног центра узимају пиће и доносе у воћњак иза зграде школе, ту су седели до касно у ноћ, пили, певали и ометали нормалан рад особљу у школи. Школа је морала да се обрати Секретаријату унутрашњих послова у Бајиној Башти, јер се плашила пошто се ближио крај школске године да може доћи до физичких насртаја на наставно особље. Овај позив је био постакнут физичким нападом на професора математике.[473)]

У Образовном центру почетком 80-тих година биле су честе смене у струкама што је доводило до тога да неки раније дефицитарни карови сада су остајали без часова, као што је то био случај са математиком. За кратко време дошло је до укидања неколико струка: правно-биротехничке, економске, електро и текстиле 4. степена.[474)] Појава технолошког вишка била је толико озбиљна да се школа са тим није могла изборити сама. Због тога се Образовни центар обратио СО Бајине Баште, ОК СК и СИЗ-у запошљавања фебруара 1985. године, када је истакнуто да је тренутно „технолошки вишак" дипломирани правник, дипломирани економиста, професор српскохрватског језка, професор физичког васпитања и један број професора са смањеним фондом часова. У наредном периоду проблем је требао само да се увећа јер су тадашњи концепти наставних планова имали тенденцију смањивања броја теоријске у корист практичне наставе. Због тога је Савет центра пре почетка сваке школске године утврђивао листу „технолошког вишка".[475)] СИЗ усмереног образовања и васпитања обезбеђивао је пун лични доходак за наставнике који су одређени за „технолошки вишак", али је наредио 1986. године да се решавање технолошког вишка уради тако што школе убудуће неће расписивати конкурсе док се не види да ли има вишка часова у другој школи. Такође је тражено да се преиспитају примања у радни однос у протекле три године и провери на колико је часова који наставник примљен. СИЗ је упозоровао да уколико школа или друштвено-политичка заједница пронађу место професору који је технолошки вишак он је дужан да га прихвати или ће школа остати без средстава за његов лични доходак. СИЗ је достављао спискове наставног особља који су технолошки вишак СО и СИЗ-у за запошљавање Титовог Ужица.[476)]

Поред питања струка и смањивање броја ученика постало је горуће питање. Први пут овај преблем је постао веома важан у уписном року 1983. године када се у јунском уписном року уписало само 47,5 % ученика. Места нису била попуњена ни у једној струци. Ово је објашњено од старне помоћњика директора тиме што је Образовни центар у понуди имао мали број непроизводних струка, па су ученици одлазили на

472 Записник са седнице Образовно-васпитног већа бр. 4 од 10. новембра 1983. године

473 Допис Секретаријату унутрашњих послова – Образовни центар бр. 365 од 10. маја 1983. године

474 Допис Хидроелектрани „Бајина Башта" – Образовни центар бр. 1063 од 20. октобра 1983. године

475 Допис СО Бајина Башта, председнику ИВ СО Бајина Башта, председнику ОК СК, секретару СИЗ-а запошљавања – Образовни центар бр. 171 од 26. фебруара 1985. године

476 Закључак СИЗ-а усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице – бр. 556/86 од 29. октобра 1986. године

школовање у друге општине.[477] Због тога је о овоме расправљано на стручним органима Центра и једном приликом наставник Драгиша Стојановић је рекао: „Пошто о нама нико не води рачуна предлажем да то урадимо сами. Нађимо ону економску рачуницу која је за нас најбоља.Тражимо оне струке и занимања која ће изазвати најмање 'технолошког вишка' и највише ученика".[478] Међутим већ на следећем уписном року уписано је по први пут знатно мање ученика од планираног броја. Други уписни рок у августу је нешто поправио ситуацију, али и даље је било 229 ученика мање од планираног броја. Од овог броја ученика могло се формирати 7 одељења. Највећи проблем који је доводио до оволиког осипања броја ученика било је питање струка, јер су и најбољи ученици напуштали Бајину Башту. Најмање интересовања било је за текстилну и еколошку струку, а једнино се за економску струку пријавило више него што је било места. Ово је допринело и томе да се стварала елитна одељења које су сачињавали одлични ученици, док је у осталим одељењима просек био низак.[479] Проблем смањивања ученика од 1986. године још је више актуелизован јер се прешло на образовање само 3 струке и тада се Образовно-васпитно веће заложило да се код надлежних инсистира на образовању бар 4 струке. На седници Збора радних људи Образовног центра, 23. септембра 1985. године технолошким вишком проглашено је 9 наставника.

За све наставнике који су проглашени за технолошки вишак СИЗ усмереног васпитавања и образовања обезбедио је средства за личне дохотеке те школске 1986/1987. године, осим за Радивоја Јовића, који је допунио фонд часова, тако што је предавао музичко васпитање.[480] Следеће године ситуација је била скоро идентична, с тим што је само једна наставница економске групе предмета, проглашена вишком, што је замењен наставник физичког који је проглашен вишком, који је убрзо узео неплаћено одсуство, а појављује се и наставник биологије као технолошки вишак.[481] И наредних година технолошки вишак се појављује из скоро истих предмет: географија, историја, биологија, марксизам, економска и правна група предмета, а 1987. године појављује се практична настава и руски језик,[482] док од 1988. године појављује се одбрана и заштита, српски језик и ликовна уметност.[483] Овакво стање остаје све до краја постојања Образовног центра 1990. године.[484]

477 Бајина Башта бр. 3 - јун 1983. године

478 Записник са седнице Образовно-васпитног већа бр. 9 од 12. марта 1984. године

479 Чланак Станише Величковића „Смањен број ученика" у листу Бајина Башта бр. 16 - септембар 1984.

480 Одлука СИЗ-а за усмерено образовање и васпитање региона Титово Ужице. Скупштина СИЗ-а бр. 5443/86 од 30. септембра 1985. године

481 Образовни центар бр.728 од 1. септембра 1986. године; Одлука СИЗ-а за усмерено образовање и васпитање региона Титово Ужице. Скупштина СИЗ-а бр. 556/86 од 29. октобра 1986. године; Изводи иззаписника са седнице Савета центра од 29. августа 1986. године – Образовни центар бр. 725 од 1. септембра 1986. године

482 Одлука Савета Образовног центра на седници 19. октобара 1987. године – Образовни центар бр. 883 од 23. октобара 1987. године; Одлука СИЗ-а за признавање технолошког вишка у школској 1987/1988. години бр. 558/87 од 26. новембра 1987. године

483 Одлука Савета Образовног центра на седници 15. септембра 1989. године – Образовни центар бр. 617 од 27. септембра 1989. године; Одлука Савета Образовног центра на седници 8. септембра 1988. године – Образовни центар бр. 684 од 28. септембра 1988. године

484 Закључци са седнице Савета центра од 3. октобра 1989. године – Образовни центар бр. 637 од 4. октобар 1989. године

Образовни центар купио је од Електрнске индустрије РО „Никола Тесла" фонолабораторију која је монтирана у децембру 1983. године. Пошто су примећене неке грешке које је требало исправити, а истовремено је и разглас био у квару позвани су радници РО „Никола Тесла" да то пораве.[485)] За ову куповину Савет Центра је одобрио средства од 30 милиона старих динара, а куповина је ралализована у септембру 1983. године и укупно је коштало 38 милиона динара за лабораторију и 12 кабина које су набављени од Народног универзитета „Милош Требињац".[486)]

Наставна средства Образовног центра[487)]		
школске 1983/1984. године		школске 1984/1985. године
	Кинопројектора 32 мм	1
5	Кинопројектора 16 мм	3
2	Кинопројектора 8 мм	1
25	Наставних филмова	30
8	Графоскопа	14
3	Магнетофона и касетофона	4
5	Грамофона	7
8	Дијапројектора	14
1	Епидијаскопа	2

СО Бајина Башта установила је признање „12. септембар" 1978. године. Признање се додељивало у виду повеље, дипломе и награде. У 1984. години Образовни центар је истакао кандидатуру за доделу овог признања. У допису жирију за доделу признања „12. септембар" Образовни центар истакао је своју улогу у друштвном животу локалне средине, успехе својих ученика у претходној школској године на регионалним и републичким такмичењима.[488)] Те године Образовни центар добио је повељу „12. септембар" што је било највеће општинско признање 1984. године.

Савет Центра у ширем саставу донео је одлуку, 23. новембра 1984. године, да се поново за директора изабере Новак Спасојевић. За ову одлука тражена је сагласност оснивача СО Бајина Башта, која је и добијена.[489)]

485 Допис Електрнској индустрији РО " Никола Тесла " – Образовни центар бр. 158 од 15. фебруара 1984. године

486 Записник са седнице Савета центра од 28. фебруара 1983. године и 22. септембра 1983. године

487 Летопис школе за школску 1983/1984. и 1984/1985. године

488 Допис СО Бајина Башта. Жирију за доделу признања "12. септембар " – Образовни центар бр. 807 од 15. августа 1984. године

489 Закључци са седнице Савета центра у ширем саставу од 23. новембра 1984. године – Образовни центар бр. 1218 од 26. новембра 1984. године

Општи успех ученика на крају школске 1984/1985. године по разредима[490)]								
1. разред								
Ученика	одли-чних	Вр. добрих	добрих	дово-љних	свега	Свега %	понавља	Понавља %
277	34	44	48	119	245	88,45	32	11,55
2. разред								
240	18	36	61	94	209	87,09	31	12,91
3. разред								
145	22	36	52	25	135	93,11	10	6,89
4. разред								
59	17	10	17	15	59	100	0	0
Укупно								
721	91	126	178	253	648	89,88	73	10,12

Успех ученика III разреда по струкама на крају школске 1984/1985. године								
Ученика	одли-чних	Вр. добрих	добрих	довољних	свега	Свега %	понавља	Понавља %
Машинска								
64	2	11	23	20	56	87	8	12,5
текстилна								
23	1	6	12	4	23	100	0	0
Економско-комерцијална								
35	13	16	6	0	35	100	0	0
Природно-техничка								
23	6	3	11	1	21	93,31	2	6,69
Природно-математичка								
23	6	3	11	1	21	93,31	2	6,69

Успех ученика IV разреда по струкама на крају школске 1984/1985. године								
Ученика	одли-чних	Вр. добрих	добрих	довољних	свега	Свега %	понавља	Понавља %
Машинска								
33	6	3	12	12	12	100	0	0
Природно-техничка								
26	11	7	5	3	26	100	0	0

Број оцена и средња оцена по разредима на крају школске 1984/1985. године							
I и II разред							
Ученика	одли-чних	Вр. добрих	добрих	довољних	недово-љних	Збир оцена	Средња оцена
517	704	569	901	2793	310	5377	2,69
Стручно образовање III и IV разред							
204	631	451	506	879	14	2481	3,35
Укупно							
721	1335	1020	1407	3672	424	7858	2,9

490 Извештај о раду средњих школа у региону Титово Ужице у школској 1984/1985. години, Титово Ужице 1985

Средином 80-тих године на седницама Образовно-васпитног већа често је расправљано о оценама и знању које ученици стичу у Образовном центру. У почетку је као главни разлог ниским оценама ученика I разреда коришћен аргумент о слабом предзнању. Међутим Љубиша Пантелић, на једној од седница Образовно-васпитног већа, истакао је један други моменат, а то је било да су се многи ученици уписивали у средњу школу само да би њихови родитељи имали право на дечији додатак, а да су слабије оцене код ученика само доказ да су наставници били доследни. Доказ да се у Образовном центру добро радило било је чињеница да се у периоду 1981-1984. године од ученика Образовног центра на свим такмичењима такмичило око 1.180 ученика, да је њих 262 учествовало на регионалним, 19 ученика на републичким, а чак 7 на свезним такмичењима.[491] Проблем око оцењивања углавном се сводио на то да се оцена у појединим случајевима користила за кажњавање ученика, да се оцењивало репродуковање лекција, да је био мали број оцена и да се оцењивање често сводило на писмено проверавање знања. Овакве појаве нису биле раширене и Образовно-васпитно веће је скретало пажњу својим члановима који су чинили овакве грешке.[492] На једној од седница истакнутје веома погрешан приступ где се оцена узимала као казна „и још горе је када је пропраћена говором наставника како се она не може поправити". Родитељи су замерали наставницима то што немају разумевања за I разред и то по њиховом мишењу „убијамо им вољу за даљи рад".[493] Још један од евидентних проблема било је то да је значајан број ученика напуштао школовање пре завршетка. У генерацији која је у школској 1985/1986. години уписала III разред број ученика који су напустили школу у I разреду био је 47, а у II разреду још 12 ученика. Напуштање ученика углавном је било у току I, а нешто мање у II разреду, док је у IV разреду било спорадично.[494] Следеће године ситуација је била иста јер је од 68 ученика који су напустили школовање њих 45 били су ученици I разреда. Такође велики број је био и поноваца њих 67 и поново је у прва два разреда било највише (у I разреду 38), док је у IV само 1 ученик понављао.[495]

Први траг увођења рачунара у Образовном центру био је крајем октобра 1985. године. У Архиви школе сачуван је рачун Завода за уџбенике и наставна средства за куповину 15 комада програма бејзика за компјутер Галаксија.[496] Ово је био један

491 Записник са седнице Образовно-васпитног већа бр. 2 од 19. септембра 1984. године

492 Записник са седнице Образовно-васпитног већа бр. 7 од 17. априла 1986. године

493 Записник са седнице Образовно-васпитног већа фебруара 1987. године

494 Летопис школе за школску 1985/1986. годину

495 Летопис школе за школску 1986/1987. годину

496 Завод за уџбенике и наставна средства рачун бр. 935 од 20. октобра 1985. године

од најједноставнијих кућних рачунара и могао се самостално саставити према упуствима која су објављивана у часопису „Галаксија" и од делова који су се могли набавити и продавницама, а развио га је Воја Антонић 1983. године. Као микропроцесор је користио Z80A а имао је RAM од 6 KiB-а. Спољна меморијска јединица је била касетофон, а као монитор се користио обичан телевизор, по могућности са видео улазом. Одлуком Савета Центра на курс из информатике били су упућени и наставници математике Љубета Булатовић и Љубиша Пантелић, али потоњи није отишао и уместо њега упућен је Госто Стојановић.[497] Следећи рачунари Образовног центра били су марке „LiraXT" произвођача ЕИ Ниш и набављени су 1989. године. Сачувана је одлука Збора радника да се набаве 4 рачунара, али и записник о пријему из кога се види да је ове рачунаре купила Хидроелектрана и поверила их на привремено чување и коришћење Образовном центру 18. децембра 1989. године.[498] У питању је знатно савременији рачунар од Галаксије. Имао је излаз и на монитор, користио је флопи диск од 3.5" и 720kb, хард диск се куповао додатно, а радна фекфенциа била је 4.77MHz, док је у турбо моду могао да досегне 10 MHz. Оперативни систем био је DOS 3.3 и стартовао се са дискете.

Редовна настава из информатике у Образовном центру почела је 25. септембра 1989. године. Наставу информатике имали су ученици природно-математичке струке, с тим што је занимање сарадник у природним наукама овај предмет изучавао у прва два разреда под називом Основи информатике и рачунарства. Занимање математичко-технички сарадник, односно, математичко-програмерски сарадник, како је касније то занимање називао, у свим разредима имао је два предмета под називима програмирање и програмски језик и Рачунарски системи и електронска обрада података.

497 Записници са седница Савета Образовног центра од 10. децембра 1986. године и 12. маја 1987. године

498 Записник са седнице Збора радника од . јуна 1989. године; Комисијски записник састављен бр. 28/1 дана 29. децембра 1989. године

У Бајиној Башти 1986. године одржане су МОСИ игре. Образовни центар је имао истакнуту улогу у организацији овог такмичења, јер је 600 учесника било смештено у просторијама Центра. Због тога се Образовни центар обратио СИЗ-у усмереног образовања и васпитања за додатна средства која би покрила повећане материјалне трошкове око организације овог такмичења. Наставници су у тачно одређеним поделама посла били задужени за одређени део посла. Том приликом тржено је 600.000 динара, али је добијено само 400.000 динара.[499)]

Струке су средином 80-тих често мењане у Образовном центру. То је била последица покушаја усклађивања жеља ученика и њихових родитеља и потреба радних организација и њихових могућности за запошљавање. У том сукобу често су нека одељења и по неколико година била планирана, а неуписивана. Последња генерација правнобиротехничке струке је уписана школске 1980/1981. године. Марта 1984. године у једном допису СИЗ-у усмереног образовања и васпитања истакнута је жалба родитеља и ученика наше општине да имају мали избор занимања у односу на друге општине. У другим општинама многи образовни центри су планирали да се поделе на два дела како би добили више струка и занимања. ОК ССРН-а из Бајине Баште је била мишљења да ово не треба подржавати већ да образовни центри који су једини у својој општини треба да упишу у III разред по 4 струке наредне школске 1985/1986. године, а не по 3 струке као што је то законом било регулисано.[500)] Корординациони одбор за реформу средњег усмереног образовања општине Бајине Баште предложио је 1986. године да се брише предложена природно-техничка струка и да се замени са економско-комерцијалном и математичко-техничком струком. Тако је предлог да се у наредној школској години образује у III разреду: машинска струка: металостругар, машинбравар, грађевински бравар и алатничар; текстилана струка: конфекционар и плетач; математичко-техничка струка: математичко-технички техничар, економско-комерцијална струка: рачуноводствено-економски техничар и природно-техничка струка: техничар за примењену екологију. Такође је предложено да се за потребе радних организација „Слобода", Трикотажа „Кадињача" и „Прерада дрвета" образује 2. степен занимања: машинска струка: руковалац алаткама; текстила струка: помоћник плетача и помоћник конфекционера; дрвнопрерађивачка струка: помоћник столара.[501)]

Образовни центар је школске 1983/1984. године на захтев „Прераде дрвета" школовао једно одељење II степена дрвопрерађивачке струке занимање помоћник столара. Теоријска настава обављена је од 2. априла 1984. године и трајла до 12. јуна 1984. године, а практична настава од 18. јуна 1984. године до 6. октобра 1984. године. Испит је полаган пред комисијом коју је образовало Образовно-васпитно веће Центра у погонима „Прераде дрвета". Од 35 ученика њих 30 је положило и добило дипло-

499 Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице – Образовни центар бр. 480 од 26. маја 1986. године; Одлука Извршног одбора СИЗ-а усмерног образовања бр. 415/86 од 22. јула 1986. године

500 Допис СИЗ-у усмереног образоавња и васпитања региона Титово Ужице. ОК ССРН бр. 10-131/1-84 од 23. марта 1984. године

501 Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице - Координациони одбор за реформу средњег усмереног образовања општина Бајина Башта – Образовни центар бр. 281 од 4. априла 1986. године; План уписа ученика и полазника у Образовни центар у Бајиној Башти – Образовни центар бр. 267 од 27. марта 1985. године

му.[502)] Ово није било последњи пут, јер је Образовни центар добио сагласност крајем новембра 1986. године да школује једно одељење дрвонопрерађивачке струке, занимање помћник столара.[503)] Настава се одвијала од 2. децембар 1986. године до 11. јуна 1987. године. Настава је обављана по плану и програму објављеном у Просветном гласнику СР Србије. Од 36 ученика њих 6 је напустило образовање, 14 је завршило са успехом, 15 је упућено на поправни који су сви положили после поновљеног поправног испита, а само један ученик је понављао, који је имао 3 слабе.[504)]

Почетком школске 1984/1985. године одржан је састанак са представницима трикотаже „Кадињача" који су истакли потребу за школовањем II степена спреме текстилне струке, занимања помоћника плетача. Центар је добио сагласност од Републичке просветене инспекције, јер су били испуњени сви потребни услови. СИЗ за запошљавања расписао је оглас и изабрано било је 34 кандидата за похађање преквалификације. Договор је био да се са образовањем почне 1. октобра 1984. године,[505)] а према плану и програму објављеном у Просветном гласнику СР Србије.[506)]Након свих процедура склопљен је уговор између Образовног центра и трикотаже „Кадињаче" у коме су призанти трошкови теоријске наставе који су предвиђени у трајању од 2 месеца и 15 дана, организација практичне наставе од 600 часова у радној организацији, трошкови организације испита провере стручног оспособљења на крају школовања, као и остали материјални трошкови одржавања хигијене, парног грејања, вођења документације итд. у износу од 300.000 динара.[507)] Образовни центар добио је коначну сагласност крајем децембра 1984. и поновно следеће године да образује једно одељење текстилне струка занимања помоћник плетача, за потребе трикотаже „Кадињача". Настава за ово одељење већ је била почела 2. децембра 1985. године, а завршавала се 15. маја 1986. године, а потом је следила практична настава и полагање испита.[508)] РО трикотажа „Кадињача" због финансијске ситације 1986. и 1987. године није успела да измири обавезе према Образовном центру, па се Центар обратио СИЗ-у за запошљавање како би он преузео обавезе настале на бази школовања ванредних ученика за потребе „Кадињаче".[509)] Сличан уговор постигнут је и са Таратексом РО Конфекцијом „Миленко Топаловић" за образовање стручних кадрова

502 Допис СИЗ-у усмереног образовања региона Титово Ужице –Образовни центар бр. 1030 од 10. октобра 1984. године

503 Закључак Комисије за усвајање наставних планова и програма за II степен стручне спреме геодетске, дрвно-прерађивачке и грађевинске струке бр. 150/84 од 26. априла 1984. године; бр. 644/86 од 28. новембра 1986. године

504 Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице – Образовни центар бр. 945 од 20. новембра 1986. године; Допис СИЗ-у усмерног образовања – Образовни центар бр. 639 од 29. јуна 1987. године

505 Допис СИЗ-у усменерог образовања и васпитања региона Титово Ужице – Образовни центар бр. 998 од 24. септембра 1984. године

506 Просветни гласник СР Србије 10/1983

507 Допис Трикотажи „Кадињача" - Образовни центар бр.1052 од 12. октобра 1984. године

508 Закључак Комисије за усвајање наставних планова и програма за II степен стручне спреме текстилне и кожарске струке бр. 389/84 од 4. децембра 1984. године; бр. 570/85 од 25. децембра 1985. године

509 Допис СИЗ-у запошљавања општине Бајина Башта – Образовни центар бр. 197 од 5. марта 1987. године

II степена стручне спреме, текстилне струке, занимање помоћник конфекционара у школској 1984/1985. години.[510] Образовни центар је школовао и полазнике преквалификације за потребе ПИК „Златибор" из Чајетине за занимање столар. Консултативна настава је извођена у Чајетиниу периоду од 7. фебрура до 15. јуна 1984. године, а било је 23 полазника, од којих је 20 завршило школовање, јер су 2 напустила курс, а један полазник је на практичној настави добио оцену незадовољава (1). Општи успех ових ученика био је следећи: одличних није било, врло добрих било је 3, а добрих 15, док је довољних било двоје.[511]

Струке у време усмереног образовања које су најприближније плану и програму гимназије, а које су образоване у Образовном центру		
школске године уписа	назив струке	назив занимања
1979/1980-1981/1982	правно-биротехничка	техничар за управне послове
1979/1980-1980/1981 1985/1986-1986/1987	математичко-техничка	математичко-технички сарадник
1981/1982-1989/1990	економско-комерцијална	рачуводствено-економски техничар
1982/1983-1985/1986	природно-техничка	техничар за примењену екологију
1987/1988-1992/1993	природно-математичка	сарадника у природним наукама и математичко програмски сарадник

РО „Прерада древета" и РО конфекција „Миленко Топаловић" давали су стипендије свршеним ученицима II разреда који су имали бар добар успех уколико се определе за текстилну или дрвнопрерађивачку струку занимање конфекционар и столар. У неким каснијим понудама за стипендије РО „Звезда" и Прераде дрвета налазе се неке одредбе које су биле дискриминушуће по полу, јер је стајало да се оне могу дати под условом „да то буду мушкарци".[512]

Још 1983. године од стране наставника примећено је да полазници 2. степена веома често долазе на испите прилично неспремни. Због тога су оцене на оваквим испитима биле веома ниске. На пример у школској 1982/1983. години у одељењу помоћник конфекционара уписано је 31 ученик, 4 ученика су у току школовања напустила одељење, а један није положио испит; од 26 ученика који су положили само је један ученик имао одличан успех, врло добрих је било 2, добрих 9, а чак 14 ученика је положило са довољним.[513]

На седници Савета Центра 25. марта 1986. године прихваћено је понуђено решење Радивоја Јовића, професора ликовног васпитања, за заштитни знак Центра. Претходно је био расписан наградни конкурс, на коме је предлог Радивоја Јовића проглашен најбољим. Дат је задатак наставнику да изради школску заставу и идејно решење за

510 Уговор између Образовног центра и Таратекса РО Конфекција „Миленко Топаловић" – Образовни центар бр. 110 од 11. фебруара 1985. године

511 Записник Образовно-васпитног већа бр. 8 од 14. фебруара 1984. године и бр. 13 од 18. јуна 1984. године

512 Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања – Образовни центар бр. 179 од 14. марта 1988. године; Одлука радничког савета ШГТ Титиво Ужице ООУР Прерада дрвета „Бајина Башта" са седнице одржане 15. јуна 1988. године бр. 2614 од 15. јуна 1988. године

513 Летопис школе за школску 1982/1983. годину

захвалницу радницима школе за 10 и 20 година непрекидног рада у школи. За овај посао Радивоје Јовић је добио хонорар од 103.000 динара.[514)]

Образовно-васпитно веће Центра, на седници 14. децембра 1987. године, имало је на дневном реду једну непријатну тачку. Наиме, требало је да расправља и донесе одлуку о искључењу двојице ученика, који су за време Дана републике починили тежи прекршај дисциплине „скидање и злоупотреба застава државности за Дан републике".[515)] Ученици су ухваћени од стране СУП-а Скелани и били су у истражном затвору у Тузли. Школа је одмах по сазнању за овај догађај реаговала тако што су одржане седнице: Комитета за ОНО и ДСЗ, Заједнице ученика и Омладинске организације, на којима су оштро осуђени овакви поступци двојице ученика Образовног центра. О овом случају дописом је обавештен и Општински секретаријат за Народну одбрану у Бајиној Башти. Искљученим ученицима је забрањен упис као ванредних ученика у истој школској години.[516)]

У току десетогодишњег периода средњег усмереног образовања и васпитања увидело се да основни задатак да се сви ученици одмах по завршетку школовања одмах укључе у практични рад није било могуће спровести у пракси. Велики број занимања није постојало у ситематизацијама радних организација, па се почело размишљати о реформи школског система. Због тога је 1985. године Скупштина Србије усвојила „Основе развоја и рационализације мреже средњих школа". У овом документу препоручено је да се бројни програми струка и занимања рационалишу и прилагоде практичним потребама. Највећа промена било је укидање Заједничких основа , а новим Законом о усмреном образовању прописано је да свака школа има по три струке, а уписивање се вршило тако да предност имају бољи ученици из предмета значајних за струку. Блокови изборних предмета који су лепо замишљени у теорији у пракси су се показали сасвим другачије. Наиме, ученици су се опредељивали за оне блокове на којима су због лакоће програма могли да добију боље оцене и да се лакше упишу у жељена занимања. Изборна настава је правила велике организационе проблеме, јер се дешавало да само неколико ученика из одељења определи се за један блок. То је школи представљало озбиљан проблем, јер је СИЗ усмереног образовања и васпитања плаћао само по две групе по одељењу, а са друге стране честе промене блокова стварале су честу појаву „технолошких вишкова". Факултативна настава је организована у Образовном центру из латинског језика. Од 1986. године уводе се бројчане оцене из свих предмета и владања, а поправни испити полажу се само у августовском року. Пошто су укинуте заједничке основе од школске 1987/1988. године избор струке вршио се већ у првом разреду у који су били укључени струч-

514 Закључци са седнице Савета Центра од 25. марта 1986. године – Образовни центар бр. 241 од 26. марта 1986. године; Уговор о привремо-повременим пословима – Образовни центар бр. 294 од 10. априла 1986. године

515 Одлука о изрицању васпитно-дисциплинске мере искључења из школе за школску 1987/1988. годину – Образовни центар бр. 1014 од 15. децембра 1987. године

516 Записник са седнице Образовно-васпитног већа од 14. децембра 1987. године; Допис Општинском секретаријату за Народну одбрану Бајине Баште – Образовни центар бр. 1016 од 15. децембра 1987. године

ни предмети. Ово је подразумевало и значајне промене у наставним плановима и програмима. Промене су биле постепене и на крају су довеле до поновне поделе на средње стручне школе и гимназије.[517] У Образовном центру од 1987. године уведена је природно-математичка струка са занимањима сарадника у природним наукама и математичко технички/програмски сарадник, што је програмски највише одговарало природно-математичком смеру бивших гимназија. После ове промене ученици су били и више оптерећени часовима практичне наставе, али нису били ослобођени захтевних делова општеобразовних и општестручних предмета. Чак је и недељни фонд часова значајно увећан и то ће се у наредним реформама смањивати.[518]

Школске 1988/1989. године уписане се следеће струке и занимања[519]		
разред	струка	занимање
1. разред	машинска	
	природно-математичка	Сарадник у природним наукама
	Шумарска-дрвнопрерађивачка струка	
2. разред	машинска	машински техничар
	природно-математичка	Сарадника у природним наукама, математичко програмерски сарадник
	текстилна	Техничар конфекционар и конфекционар
3. разред	економско-комерцијална	Извршилац основних економских послова
	текстилана	конфекционар
	машинска	
4. разред	економско-комерцијална	Рачуноводствени техничар
	машинска	

Крајем 80-тих година Образовни центар је био у озбиљним финансијским проблемима. Једно од најважнијих питања које није било могуће самостално решити било је питање плаћања грејања. Само крајем 1986. године КРО „12. септембар" подигао је цену за 64,3%. Пре изградње котларнице за васпитно-образовне институције у Бајиној Башти, тај дуг се нагомилавао из године у годину и крајем 1988. године он је заједно са каматама износио 130 милиона динара. СИЗ није могао да покрије све материјалне трошкове средњих школа,[520] па се новац домиривао из личних доходака радника. На седници СО Бајина Башта 26. маја 1988. године[521] Образовни центар и КРО „12. септембар" ослобођени су плаћања пореза из личног дохотка и на основу тога Центар је успео да измири главни дуг за претходну грјну сезону у износу од 40 милиона, али је и даље остала огромна сума коју је углавном чинила камата. Због тога се Центар обратио РО Електродистрибуција Бајина Башта са молбом да размотре могућност отписа камату за ел. енергију Образовном центру у току јесени 1988. године,

517 М. Урошевић, М. Тодоровић, н.д, стр. 73

518 С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 442

519 Уписани ученици у школској 1988/89. године – Обрзовни центар бр. 556 од 19. августа 1988. године

520 Одлука СИЗ-а усмереног образовања бр. 697/86 од 26. децембра 1986. године

521 Одлука Већа удруженог рада СО Бајина Башта 01 бр. 06-51/88 од 26. маја 1988. године

али и СО Бајина Башта да и следеће године буде ослобођена плаћања поменутог пореза како би измирила дуг за грејање.[522)]

Како би се надокнадила штета која је начињена школском намештају и простору током 80-тих година XX века успостављена је следећа процедура: Комисија за процену оштећења школског намештаја и просторија састављена од 4 ученика, 3 радника школе и 2 представника родитеља, обилазила је школу и сачињавала би записник о оштећењу; уколико починиоци ових дела нису били пронађени донешен је закључак да штету надокнаде сви ученици у одељењу подједнако. Уколико би починиоци били познати и уписани у Књигу дежурства штета би се одмах надокнађивала.

Колико је било компликовано руководити Образовним центром крајем 80-их година, а посебно планирати струке и занимања која ће се школовати сведочи случај везан за текстилну струку. Наима, Конфекција „Миленко Топаловић" обавестила Образовни центар да јој више не требају кадрови текстилне струке 3. и 4. степена 1987. године, тако да је планом за следећу школску 1988/1989. годину била планирана замена текстилне за економско-комерцијалну струку.[523)] Већ следеће школске године Образовни центар је морао по захтеву РО „Миленко Топаловић" да тражи да школује једно одељење 4. степена конфекционар.[524)]

Крајем школске 1988/1989. године једна непријатна тема је расправљана на седницама Савета, Збора радних људи и ОО СК у оквиру Образовног центра. Реч је о незадовољству радом кухиње и киоска који се налазио у оквиру дворишта Образовног центра. Након тога упућени су дописи упозорења Угоститељском предузећу „Инекс" и Земљорадничкој задрузи „Бајина Башта". Радници Образовног центра имали су примедбе на квалитет и разноврсност јела у школској кухињи с обзиром на цене оброка, а скренули су Инексу пажњу и на то да школа плаћа струју и воду у објекту кухиње. Тражено је да се у продавници „Киоск" не продају алкохолна пића и цигарете, што је био и део договора приликом постављања објекта у школском дворишту. Овом приликом су истакнуте и негативне последице: „деца се напијају, беже са часова и полупаше школски инвентар". Уколико не дође до промена у пословању ова два објекта Образовни центар је претио отказивањем сарадње и захтевом да се забрани рад киоска у оквиру школског дворишта.[525)]

Током 1989. године када је Закон о средњем образовању још био на јавној расправи у Образовном центру се размишљало о раздвајању на гимназију и машинску школу. Да би се све припремио на време за такав посао и верификацију тражена су средства за опремање потребних кабинета од Хидроелектране „Бајина Башта". Најхитније је била помоћ у опремању кабинета хемије, јер је школа до тада већ била опремила

522 Одлука Већа удруженог рада СО Бајина Башта 01 бр. 06-51/88 од 26. маја 1988. године

523 РО конфекција „Миленко Топаловић" бр. 4769 од 23. новембра 1987. године

524 Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања – Образовни центар бр. 442 од 23. јуна 1989. године

525 Закључци са седнице Савета центра у проширеном саставу од 18. маја 1989. године – Образовни центар бр. 293 од 19. маја 1989. године; Допис Угоститељском предузећу Инекс – Образовни центар бр. 302 од 25. маја 1989. године; Допис Земљорадничкој задрузи „Бајина Башта" – Образовни центар бр. 303 од 25. маја 1989. године; Записник са седнице ОО СК Образовног центра од 4. маја 1989. године

кабинете страног језика, информатике, одбране и заштите, радионицу за текстилну струку. У току опремања било је потребно извршити реконструкцију учионице и инсталације прилагодити кабинетској настави. У допису је истакнуто да се „отварају нови погони са савременим машинама, а ученици се и даље обучавају на машинама из ратне репарације за које се више ни резерни делови не могу набавити".[526] Хидроелектрана је понудила кредит у износу од 1 милијарду динара, за набавку опреме за кабинет хемије, на 2 године уз камату од 25% годишње, који је Образовни центар прихватио.[527] Кабинет хемије у Образовном центру монтиран је 20. септебра 1990. године са 4 уочена недостатка. Произвођач опреме био је ЛИК Кочевје, а испоручилац опреме „Светлост" из Сарајева.

Председништво СР Србије на седници одржаној 11. децембра 1989. године доделило је поводом Дана ЈНА, Златну плакету народне одбране СР Србије за изваредне резултате у припремама за народну одбрану, Образовном центру „Јосиф Панчић" из Бајине Баште. Предаја плакете била је организована 21. децембра 1989. године у згради Председништва СР Србије.[528]

На самом крају 1989. године дошло је до промене на месту директора Образовног центра. Наиме, дугогодишњи директор Новак Спасојевић је прешао на функцију председника Међуопштинске регионалне заједнице, а Савет центра у проширеном саставу је прихватио предлог Збора радних људи и на место вд директора изабрао дотадашњег помоћника директора, Велибора Јечменицу, који је на дужност ступио 1. јануара 1990. године,[529] а кога је Савет Образовног центра својим решењем, од 13. фебруара 1990. године, поставио за директора.

526 Допис Хидроелектарни „Бајина Башта" – Образовни центар бр. 643 од 6. октобра 1989. године

527 Уговор бр. 8017/1 од 18. децембру 1989. године

528 Допис Председништву Савета за народну одбрану скупштине Међуопштинске регионалне заједнице Титово Ужице - Председништво СР Србије. Савет за народну одбрану бр. 80-898/89 од 13. децембра 1989. године

529 Закључци са седнице Савета центра проширеног састава – Образовни центар бр. 786 од 29. децембра 1989. године; Одлука о именовању вд директора центра – Образовни центар бр. 3 од 3. јанауара 1990. године

Прва генерација гимназије 1989 - 20 година матуре

ГИМНАЗИЈА „ЈОСИФ ПАНЧИЋ" 1990-2015

Народна скупштина СР Србије донела је јанауара 1990. године нови Закон о средњем образовању у чијем члану 4. стоји: „Средња школа је општеобразовна (гимназија) и стручна школа", а затим и да се у гимназији стиче опште образовање из друштвених и природно-математичких наука за даље образовање. У стручној школи се стиче опште, стручно-теоријско и практично образовање за непосредни рад и даље образовање.[530)]

После доношења овог закона покренута је процедура за раздвајање Образовног центра „Јосиф Панчић" на Гимназију „Јосиф Панчић" и Техничку школу у Бајиној Башти. Одељења природно-математичке струке припала су Гимназији, а она је почела да самостано ради од школске 1990/1991. године, када је у I разред уписано по 2 одељења природно-математичког и друштвено-језичког смера. Гимназија је финансијски почела самостално да делује од 1. октобра 1990. године.[531)]

530 Службени гласник СР Србије бр. 5/90

531 Републички секретаријат за образовање, науку и физичку културу, Информација о могућностима организовања средњих школа у поступку усаглашавања са позитивним прописима у области образовања, Београд 1990; усаглашавање са Законом о друштевеним делатностима, Законом о средњем образовању и васпитању, Законом о броју, структури и просторном распореду средњих школа

Na osnovu člana 6. Zakona o društvenim delatnostima ("Sl. glasnik SRS", br. 1/9o), člana 12. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju ("Sl. glasnik SRS", br. 5/9o) i člana 291. Statuta opštine Bajina Bašta ("Sl. list opštine", br. 1/82), Skupština opštine Bajina Bašta na zajedničkoj sednici sva tri veća održanoj 29. 6. 199o godine, donela je

O D L U K U

O OSNIVANJU GIMNAZIJE "JOSIF PANČIĆ" U BAJINOJ BAŠTI

Član 1.

Ovom Odlukom osniva se gimnaija "Josif Pančić" u Bajinoj Bašti, sa sedištem u Bajinoj Bašti ulica Vuka Karadžića bb.

Član 2.

Gimnazija je opšteobrazovna srednja škola u kojoj se stiče obrazovanje iz društvenih i prirodnomatematičkih nauka za dalje obrazovanje.

Gimnazija je pravni sledbenik ranije prirodno-matematičke struke.

Član 3.

Nastava u gimnaziji počeće sa radom 1. septembra 199o godine.

Član 4.

Obrazovno-vaspitni rad i način uvodjenja plana i programa obrazovanja izvodiće se na srpskohrvatskom jeziku.

Član 5.

Gimnazija će koristiti deo prostorija postojećeg obrazovnog centra utvrdjene od strane Komisije za podelu imovine izmedju dve novoformirane škole a u skladu sa propisanim uslovima za izvodjenje nastave.

Član 6.

Finansiranje rada gimnazije vršiće fond za srednje obrazovanje na način i u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju.

Član 7.

Osnivanje gimnazije izvršiće se od učenika koji se upišu u I-vu godinu, profesora i drugih radnika postojećeg Obrazovnog centra a prema Zakonu o srednjem obrazovanju, Zakonu o radnim odnosima i Pravilniku o profilima nastavnog osoblja u gimnaziji.

./.

Одлука СО Бајина Башта о оснивању Гимназије „Јосиф Панчић", 29. јун 1990. године - стр. 1

- 2 -

Član 8.

Pripreme za početak rada gimnazije izvršiće organ osnivača (matična komisija) koju posebnim aktom odredi Skupština opštine Bajina Bašta.

Matična komisija je dužna da donese Statut do 2o. jula 199o godine i druga akta po potrebi a u skladu sa Zakonom, i da u ime osnivača obavi i druge poslove u vezi sa formiranjem gimnazije, upisom u sudski registar i raspisivanje konkursa za direktora i druge radnike.

Član 9.

Obaveza osnivača je da u početku rada škole do verifikacije i njenog prelaska na zakonom utvrdjene izvore finansiranja obezbedi odgovarajući prostor opremu i nastavni kadar saglasno važećim zakonskim propisima.

Član 1o.

Obaveza škole je da poverena sredstva, celokupnu imovinu sa kojom raspolaže čuva i održava i da se prema istoj odnosi s pažnjom dobrog privrednika.

Nastava u školi mora se obavljati kvalitetno i na nivou primereno za ovu vrstu škole.

Poslovanje u školi ima se obavljati u skladu sa važećim zakonskim propisima i odlukama nadležnih organa.

Škola je obavezna da osnivaču podnosi godišnji program rada i izveštaj o radu za proteklu školsku godinu najkasnije do 3o. septembra tekuće školske godine.

Član 11.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja a objaviće se u Službenom listu Opštine.

ol Broj o6-38/9o
Bajina Bašta, dana 29. 6. 199o g.

SKUPŠTINA OPŠTINE BAJINA BAŠTA

PREDSEDNIK SKUPŠTINE OPŠTINE,
Miloš Mandić

Гимназија „Јосиф Панчић"
ОПШТИНСКА УПРАВА БАЈИНА БАШТА
ТВРДИ И ОВЕРАВА
Такса по Тар.бр. ЗАТ-а у износу од динара
наплаћена је и на примерку који остаје у архиви
"ОУ" предмета наплаћена и поништена.
Без таксе у смислу чл. 15 тач. ЗАТа у циљу регулисања
ОПШТИНСКА УПРАВА БАЈИНА БАШТА
Ев. број 461 од 26.01.2015

Одлука СО Бајина Башта о оснивању Гимназије „Јосиф Панчић", 29. јун 1990. године - стр. 2

Ово раздвајање извршено је на основу Решења СО Бајине Баште од 29. јуна 1990. године, која је донела све потребне одлуке и сагласноси и која је формирала Матичну комисију за оснивање Гимназије и Техничке школе у Бајиној Башти и Комисију за поделу имовине Образовног центра „Јосиф Панчић".[532)] Задатак привременог пословног органа, Велибора Јечменице, и Матичне комисије за оснивање Гимназије био је да донесу Статут до 20. јула 1990. године и друга акта, упишу Гимназију у судски регистар и распишу конкурсе за директора и друге раднике. Истог дана СО Бајина Башта усвојила је елаборат о друштвено-економској оправданости оснивања Гимназије и Техничке школе на подручју Бајине Баште. Састав Матичне комисије за оснивање Гимназије био је: Љубинко Радојичић, Милован Јевтовић, Драган Живановић, Горадана Дабић и Борко Мијаиловић.[533)] СО Бајина Башта је дала своју сагласност на Статут Гимназије 2. августа 1990. године.[534)] Састанак комисија одржан је у библиотеци Образовног центар 17. августа 1990. године[535)] и на њему су Матичне комисије донеле одлуке о распоређивању радника у Гимназију и Техничку школу. Одмах је договорено да се радници који немају пуну норну у матичној школи упуте на допуну норме у другу школу од 1. септембра 1990. године.[536)] Гимназија је са Техничком школом задржала заједничког секретара, дактилографа, домара, библиотекара и педагога. То је било рационално, али се показало непрактично.[537)]

Гимназија је користила део просторија Образовног центра који је утврђен од стране Комисије за поделу имовине између две новоформиране школе. Гимназија од 1990. године користи простор од око 2.000 м^2 и то: 6 учионица опште намене, 6 кабинета (хемија, физика, биологија, уметност, информатика, страни језици), 7 припремних просторија за наставнике, наставничку канцеларију и 3 канцеларије. Настава се одвија и у кабинетима који се дела са Техничком школом, са којом се дели школско двориште, спортски терени (2 фискултурне сале[538)] са пратећим просторијама) хол и ходници, хигијенски чворове за наставнике и ученике и бибиотеку са читаоницом.[539)]

Решењем Савета школе од 22. октобара 1990. године за директора Гимназије „Јосиф Панчић" именован је Велибор Јечменица.[540)]

532 Решења СО Бајина Башта 01-број 06-38/90 од 29. јуна 1990. године

533 Решење о образовању Матичне комисије за оснивање и руковођење Гимназије " Јосиф Панчић " Бајина Башта – 01 број 06-38/90 од 29. јуна 1990. године

534 СО Бајина Башта Решење о давњу сагласности на Статут Гимназије „Јосиф Панчић" 01 број 06-43/90 од 2. августа 1990. године

535 Закључак СО Бајина Башта на заједничкој седници сва три већа одржаној 29. јуна 1990. године 01 број 06-38/90 од 2. јула 1990. године; Образовни центар бр. 456 од 16. августа 1990. године

536 Споразум о међусобном упућивању радника на рад у Гимназији „Јосиф Панчић" и Техничке школе од 15. јануара 1991. године

537 Извештај Министарству просвете. Одељење у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 264 од 13. децембра 1996. године

538 Потврда о власништву на објекту фискултурне сале – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 79 од 30. маја 1991. године

539 више извештаја о раду Гимназије „Јосиф Панчић"

540 Решење Савета школе од 22. октобара 1990. године – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 16 од 23. октобара 1990. године

Пријемни испит се одвијао у два рока јунском и августовском. Ученик није смео да буде старији од 17 година, а бодовао се општи успех од V-VIII разреда и предмети од заначај за упис у гимназију из VII и VIII разреда (српски језик, математика, старни језик и биологија) и бодови са квалификационог испита из математике и српског језика према програмима из VII и VIII разреда. Да би ученик био уписан у гимназију мора је имати најмање 8 бодова из сваког предмета на квалификационом испиту.[541)]

Први разред наставу је остваривао према новом плану и програму, док су остали разреди изводили наставу према плану и програму за усмерено образовање природно-математичке струке. У првим годинама Гимназија је уписивала по два одељења друштвено-језичког и природно-математичког смера, тако да је школске 1992/1993. године Гимназија уписала у прва три разреда по 4 одељења, а имала је и преузета 2 одељења IV разреда природно-математичке струке занимања сарадника у природним наукама, ранијег Образовног центра. Тако да је у овој школској години имала укупно 4 одељења у I разреду са 109 ученика, у II 4 одељења са 107, у III години 4 одељења са 112 ученаика, а у IV разреду 2 одељења са 49 ученика природно математичке струке, што је укупно било 14 одељења са 377 ученика. Већ следеће школске 1993/1994. године Гимназија није успела да упише 4 одељења у I разред већ само 91 ученика који су рапоређени у два одељења друштвено-језичког и једно одељење природно-математичког смера. Овакав распоред уписа одржаће се све до данас. Смањење броја ученика директор Гимназије је у допису Министарству просвете оправдао чињеницом да је Бајина Башта постала погранично подручје и у непосредној близини ратне зоне, али и економском кризом, јер се део ученика уписао у неке дру-

541 Конкурс за упис ученика у Гимназију „Јосиф Панчић" у Бајиној Башти – Образовни центар бр. 378 од 15. јуна 1990. године

ге школе у градовима где имају рођаке, јер су трошкови превоза били неприхватљиви за кућне буџете.[542)]

План образовања Гимназије 1990-2015, са изменом 1995. године[543)]									
		I разред		II разред		III разред		IV разред	
		ДЈ	ПМ	ДЈ	ПМ	ДЈ	ПМ	ДЈ	ПМ
1	Српски језик и књижевност	4	4	4	3	5	3	5	4
2	Први страни језик	2	2	3	2	5	2	4	2
3	Други страни језик	2	2	2	2	2	2	2	2
4	Латински језик	2	2	2	0	0	0	0	0
5	Устав и право грађана	0	0	0	0	0	0	1	1
6	Социологија	0	0	0	0	0	0	2	2
7	Психологија	0	0	2	2	0	0	0	0
8	Филозофија	0	0	0	0	2	2	3	2
9	Историја	2	2	2	2	3	2	3	0
10	Географија	2	2	2	2	2	2	0	0
11	Биологија	2	2	2	2	2	3	0	3
12	Математика	4	4	3	5	2	5	2	4
13	Физика	2	2	2	3	2	3	2	5
14	Хемија	2	2	2	3	0	3	0	2
15	Рачунарство и информатика[544)]	2+60	2+60	0	0	0	0	0	0
16	Музичка култура	1	1	1	1	1	0	1	0
17	Ликовна култура	1	1	1	1	1	0	1	0
17	Физичко васпитање	2	2	2	2	2	2	2	2
18	Одбрана и заштита	0	0	0	0	1+30	1+30	1+30	1+30

Остваривање плана и програма[545)]						
разред	Разредно-часовна настава	Настава у блоку		Обавезне ваннаставне активности	Укупно радних недеља	Остали радни дани
		информатика	Одбрана и заштита			
I разред	35[546)]	2 недеље		2 недеље	39	
II разред	37			2 недеље	39	
III разред	36		1 недеља	2 недеље	39	
IV разред	32		1 недеља	2 недеље	39	4 недеље матуре

542 Допис Министарству просвете. Златиборски округ – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 717 од 16. септембра 1993. године

543 Миодраг Глушчевић, Гимназија „Свети Сава" у Пожези 1990-1996, 75 пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 194-195

544 Током школске 1995/1996. године повећана је норма радних недеља за I разред са 35 на 37 недеља и од сада се рачунарство и информатика изучава у сва 4 разреда (Миодраг Глушчевић, Гимназија „Свети Сава" у Пожези 1990-1996, 75 пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 216)

545 Миодраг Глушчевић, Гимназија „Свети Сава" у Пожези 1990-1996, 75 пожешке гимназије, Пожега 1996, стр. 195

546 Почетком 1996. године увећан је број наставних седмица у I разреду са 35 на 37.

У Гимназији 90-тих година изучавани су енглески и руски језик, а од 2012. године, и немачки језик. Уместо марксизма уведена је социологија, а уведен је и предмет устав и право грађана као наследник некадашњег друштвеног уређења СФРЈ. Од школске 1994/1995. године изостављен је предмет одбрана и заштита, а од наредне уведена је информатика и рачунарство у оба смера у сва четири разреда гимназије,а број наставних седмица у I разреду је повећан са 35 на 37. У оквиру филозофије изучавају се садржаји логике, а у билогији садржаји екологије, у оквиру физике садржаји астрономије, а у оквиру хемије садржаји хемијске технологије.[547)]

На почетку формирања Гимназије било је тешко стручно покрити часове из енглеског језика, али и неких предмета који су имали мали седмични број часова као што су: латински, психологија, филозофија, као и математике, одбране и заштите, историје и физичког васпитања у мањем обиму, а у каснијем периоду физике и музичке културе.Проблем је решаван међусобним допуњавањем часова са Техничком школом. Са друге стране, од поделе Центра сада се у значајној мери смањује појава технолошког вишка и од 1990. године се константује само као технолошки вишак наставник социологије и делимично наставник ликовног васпитања. У првим годинама једино је наставник за чијим ангажовањем је у потпуности престала потреба била је Љиљана Милошевић, која је раније предавала економску групу предмета. Касније је постала шеф рачуноводства и на тај начин је решен овај проблем.[548)] Као технолошки вишак у школској 1994/1995. години проглашени су професор социологије, професор биологије, професор физике, професор хемије и професор ликовне културе.[549)] Од школске 2001/2002. години као технолошки вишак се појављују наставници руског језика, социологије, филозофије, географије, музичке и ликовне културе.[550)] Технолошки вишак је решаван споразумно са Техничком школом, тако што су наставници допуњавали норму у тој школи. Нови проблем је настао одласком из школе наставника хемије (у пензију) и наставнице музичке културе, тако да су ова два предмета постала проблем за стручно покривање.

Године 1991. измењен је начин полагање матуре за ученике природно-математичке струке и Гимназија „Јосиф Панчић" донела је нови Правилник за полагање завршног испита.[551)] Као и раније испит се полаже у јунском или августовском испитном року, у школи, предузећу или установи у којој је ученик припремао практичан рад за завршни испит. Наставничко веће формирало је Испитни одбор за организацију полагања, а председник испитног одбора био је директор школе. Испитни одбор се именовао за једну школску годину и чили су га сви чланови испитних комисија од три члана. Завршни испит се састојао од практичног рада и усмене одбране прак-

547 Гимназија „Јосиф Панчић" 1965-1996, Бајина Башта 1996, стр. 33

548 Допис Министарству просвете одељењу у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 358 од 31. августа 1992. године

549 Допис Министарству просвете. Подручној јединици Ужице – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 178 од 17. августа 1994. године

550 Записник са седнице Школског одбора од 11. септембра 2001. године; Годишњи плана рада Гимназије „Јосиф Панчић" за школску 2002/2003. године

551 Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 47 од 2. априла 1991. године

тичног рада. Стручни активи су припремали задатке за пракричан рад из предмета: биологија, физика, хемија и географија за занимање сарадник у природним наукама и из математке и уже стручних предмета за занимање математичко-прогамерски сарадник. Наставничко веће на предлог стручних актива утврђивало је списак задатака за практичан рад, којих је морало да буде најмање за 10% већи број од броја ученика. Списак задатака се објављивао на огласној табли, а ученици су извлачили теме у присуству најмање 2 члана испитне комисије. Усмена одбрана практичног рада проверавала је степен усвојености стручних теоретских знања значајних за оспособљеност при укључивању у рад.[552)]

Гимназија је 1993. године донела нови Правилник о садржају и начину полагања испита у гимназији. По завршном IV разреду ученици Гимназије су полагали матурски испит који се састојао од заједничког и изборног дела (матурског рада са одбраном). У оквиру заједничког дела дела сви ученици полагали су писмено и усмено српски језик и књижевност, страни језик и математику. Усменог дела испита били су ослобођени ученици који су сва 4 разреда Гимназије завршили са одличним успехом и имали одличне оцене из предмета који се на матури полажу писмено и усмено, уколико су на писменом делу испита добили две одличне и једну врло добру оцену.[553)] Због начина полагања матуре матуранти Гимназије су ступили у штрајк подршке матурантима из Београд 23. фебруара 1994. године. Захтеве је пред Наставничким већем изнела Јелена Илић: укидање полагања математике за ученике друштвено-језичког смера, а за ученике природно-математичког смера из српског језика и књижевности. У каснијој дискусији већина наставника Гиманзије је подржало захтеве матураната. Директор Гимназије је позвао штрајкаче да се врате на наставу, а њихови захтеви су послати Министарству просвете.[554)] Већ у марту Министарство је послало измене у полагању матуре по коме су сви полагали писмени испит из српског језика и књижевности и усмено бранили матурски рад, а друштвено-језички смер је полагао и писмени испит из страног језика, а природно-математички смер писмени испит из математике или страног језика.[555)] Начин полагања матуре је поновно мењан у октобру 1994. године која се тада састојала од заједничког и изборног дела. Заједнички део се састојао за друштвено-језички смер из писменог и усменог испита из српског језика и књижевности и страног језика, а за природно-математички смер писмени и усмени испит из српског језика и књижевности и математике. Изборни део матуре састојао се из усменог испита из два предмета које је ученик слушао бар 2 године, са изузетком предмета који је слушао годину дана ако је он кључан за пријемни испит за факултет. Ученик се за ове предмете опредељивао 30 дана пре полагања испита. Полагање се вршило у два испитна рока и приликом полагања извлачио је питања.

552 Правилник о орагнизацији и начину полагања завршног испита за ученике природно-математичке струке – Образовни центар бр. 47 од 2. априла 1991. године

553 Правилник о садржају и начину полагања испита у Гимназији – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 828 од 13. децембра 1993. године; Гимназија „Јосиф Панчић" 1965-1996, Бајина Башта 1996, стр. 33

554 Записник са седнице Наставничког већа од 23. фебруара 1994. године

555 Записник са седнице Наставничког већа од 28. марта 1994. године

Ученик се сматрао да није положио матуру уколико је добио 3 или више недовољних оцена, а могао је бити ослобођен полагања изборног дела матуре уколико је имао све године оцену из предмета одличан (5) и уколико је имао исте оцене и из писмених испита са матуре.[556)]

Проблем финансирања школа постојао је и даље. Од 1. септембра 1991. године на целој територији Србије примењивао се Колективни уговор за све средње школе, а Фондови регионалног средњег образовања усвојили су Правилнике о обезбеђивању средстава за рад средњих школа у коме чл. 12 је предвиђао да се број ученика у одељењима утврђује на 30 ученика. Гимназија је наследила одељења III и IV разреда природно-математичке струке са знатно мањим бројем ученика од 30, па је Гимназија имала мање одељења по обрачуну него шти их имала ставрно. Наиме, број одељења које је Фонд плаћао школама добијао се тако што се број ученика делио са бројем 30. У овим одељењима се настава одвијала засебно, јер их није било могуће спојити у једно одељење. Гимназија се обратила Фонду за средње образовање, али он их је упутио на оснивача да им финансира ову разлику за ову школску годину.[557)] Проблем је било и формирати одељења за изучавање страног језика. Приликом поделе одељења, Гимназија се руководила идејом да једно оделење изучава онолико страних језика колико је програмом предвиђено. Распоредом часова груписло се обично два одељења да имају истовремено страни језик тако да су се групе спајале. Међутим у два случаја 1991. године овај принцип није могао бити примењен, јер у случају друштвено-језичког смера у I и II разреду група за енгелски би на тај начин бројала преко 45 ученика. Због тога је Гимназија била принуђена да тражи од Фонда признавање додатних часова.[558)] Проблем финансирања посебно је постао акутан од 1993. године због мањег броја одељења, јер уместо 4 уписана су само 3 одељења у I разред. Поновно је Гимназија тражила да се на њу не примењује правило обрачунских одељења[559)] при финансирању школе, јер је Бајина Башта била погранична зона са израженим емиграционим трендом код ученика, а смањивањем броја часова довело би и до несигурности и одлазака и наставника из овог подручја.[560)]

Први синдикални штрајк о коме је у Архиви школе сачувано докумената десио се почетком априла 1992. године. Била је то економски јако тешка година за читаву Србију, када је хиперинфлација обезвређивала сваку зараду. Синдикат је захтеве упутио влади и позвао чланство на потпуну обуставу наставног процеса. Гимназија је одлучила да 1. априла ступи у штрајк, а модел штрајка био је смањивање часова на 30 минута до 10. априла, а уколико до тада не дође до решења да се настава у потпуности обустави. Ова одлука касније је измењена и у потпуну обуставу рада кренуло се 6. априла 1992. године. Штрајкачки одбор чинили су Миља Петровић,

556 Записник са седнице Наставничког већа од 17. октобра 1994. године

557 Допис СО Бајина Башта – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 202 од 5. децембра 1991. године

558 Допис Фонду за средње образовање - Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 339 од 6. новембра 1991. године

559 На основу члана 4. став 2 Правилника о цени услуга средње школе - Службени гласник РС бр. 35/93

560 Допис Министарству просвете. Одељењу за финасије – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 719 од 17. септембра 1993. године

Драгиша Стојановић и Радољуб Браловић. Штрајкачи су били обавезни да долазе на посао, а штрајкачки одобор је био дужан да чува школску имовину и достојанство штрајкача. После неколико дана потпуне обуставе наставе штајк је обустављен.[561)] Став директора према учесницима у штрајку био је следећи: радник има право на штрајк у скалду са Законом, а у школи се мора спроводити прописани минимум рада.[562)] Следећи страјк био је од 3. до 10. фебруара 1997. године, када наставе није било 6 радних дана и које је Гимназија касније надокнадила.[563)] Почетком 2000. године у Гимназији је био организован штрајк радника, а поводом овога штрајка заседао је и Школски одбор школе и донео следеће закључке: изражено је задовољство што је штрајк у школи организован и спроведен искључиуво на бази материјалних захтева радника без страначких уплитања и што је минимум рада био остварен у складу са законом иако су због оваквог начина доведени у неповољан положај ученици и нанета штета угледу школе у целини. Материјални положај запослених у школи био је незадовољавајући и то што је дуго трајао довело је до оправданог незадовољства радника. По мишљењу Школског одбора Влада је морала брже да реагује, али су и неки захтеви синдиката проглашени неразумним, као нпр. тражена цена рада. Школски одбор је био против одлуке синдиката школе да се крене у потпуну обуставу наставе, јер је то било незаконито.[564)] У Гимназији се штрајковало и 2011. и 2014. године и то увек смањивањем дужине часова на 30 минута.

Бајина Башта је од јуна месеца 1992. године била не само погранична већ и место у непосредној близини ратне зоне. Сукоби на Скеланима трајали су кратко и после су се ствари бар што се тиче Бајине Баште вратиле скоро у нормалу. Управа Гимназије била је принуђена да новембра 1992. године упути једно обавештење наставницима и ученицима школе о поступању како би се општа безбедност подигла на виши ниво, а пре свега у вези са ношењем оружја и експлозивних направа у школи. Пошто се Бајина Башта налазила у ратној зони било је тешко контролисати ношење оружја и разних експлозивних направа. Ученици су лако долазили до муниције са којом су се играли, а да нису били свесни опасности. Управа Гимназије је апеловала на све ученике да уколико сазнају да неко доноси експлозивне направе, да о томе обавесте управу школе или наставнике. Истом приликом је поновљена обавеза дежурних ученика и наставника да морају ваљано обављати своју дужност, посебно у другој смени која се почев од 16 часова обављала у ноћним условима.[565)] Да је овакво понашање управе Гимназије било на месту потврдили су догађаји већ у јануару 1993. године, када су поново почеле ратне операције које су непосредно угрозиле и нормално одвијање наставе на простору Бајине Баште. Све се ово одвијало у току зимског распуста, али ситуација се није могла у кратком времену нормализовати, па је Гимназија

561 Више документа сачуваних у Архиви Гимназије

562 Извештај Министарству просвете. Одељењу у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 264 од 13. децембра 1996. године

563 Гимназија бр. 15 од 28. фебруара 1997. године

564 Засписник са седнице Школског одбора од 22. фебруара 2000. године

565 Обавештење ученицима и наставницима Гимназије – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 404 од 5. новембра 1992. године

упутила захтев Министарству просвете да се зимски распуст продужи. Министарство је дало сагласност да се продужи школски распуст за 7 дана и да друго полугодиште почне са 1. фебруаром 1993. године.[566)]

Од школске 1992/1993. године у Гимназији се појављују деца избеглице. Према упуству Министарства просвете ученици су уписивани без полагања пријеног испита. Овакви ученици нису смели да се уписују у посебна одељења већ су се распоређивала највише по 4 ученика у постојећа одељења. Уколико ученици нису имали потребну документацију родитељи или старатељи су могли да дају писмену изјаву везану за њихов успех у претходној школи.[567)] Гимназија је била обавезна да редовно шаље извештаје о броју и именима ученика који су избеглице. У првом сачуваном таквом списку налазе се имена 19 ученика. У списку са почетка школске 1993/1994. године поред основних података стоји и податак о броју обуће коју ученик носи, а тада је у II, III и IV разреду Гимназије било уписано 20 ученика, а школа је процењивала да је у I разред

Кабинет историје

уписано додатних 12 ученика. Од 1995. године појављују се и ученици који су избегли после акције хрватске војске „Олуја".[568)] Оваквих ученика је било 4 од 22 колико је било укупно те године деце избеглица у Гимназији.[569)] Један од последњих спискова те врсте потиче из школске 2002/2003. године и на њему има 13 ученика.

566 Допис Гимназији „Јосиф Панчић" – Општина Бајина Башта. Општинска управа 01 број 06-1/93 од 22. јануара 1993. године

567 Допис Министарства просвете бр. 019-04-22/92-03 од 1. септембра 1992. године

568 Допис Министарства просвете од 30. августа 1995. године

569 Допис Министарству просвете. Одељењу у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 221 и 222 од 23. октобра 1995. године

Школа дуго времена није била верификована, јер је за то требао обезбедити бројне услове. Први преглед испуњености услова био је извршен 25. маја 1993. године.[570] Сачуван је допис Министраству просвете из октобра 1993. године у коме се таксативно наводе услови који су били наведени после првог прегледа школе, а који су били у међувремену испуњени: за потребе биологије извршена је адаптација наменске учионице, чија је вредност радова била 20 милиона динара;[571] набавка прибора за живи кутак кабинета није била реализована јер испоручиоци наставних средстава нису могли да обезбеде учила; у том тренутку већ је био наручен дигестор за кабинет хемије у вредности 2.800 дм, за чију набавку су средства обезбедили спонзори, а

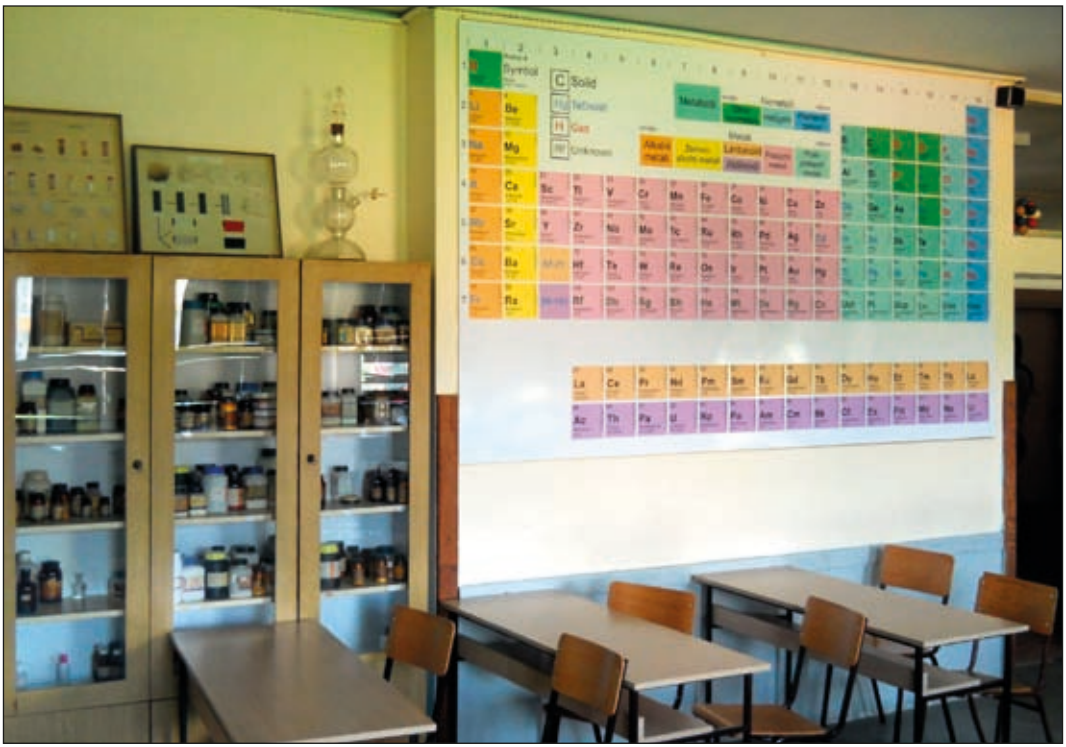

Кабинет хемије

који је требало да буде испоручен до краја I полугодишта; у току је била израда шема, графичких приказа, цртежа; школа је била обезебедила кадар за латински, енглески и психологију; школа није била у могућности да стави у функцију фонолабораторију из техничких разлога јер се потребна појачала производила у Чехословачкој која су у то време распадала, а у то време је СР Југославија била под економским санкцијама; школа је имала велике проблеме да набави и друга наставна средства, јер је постојала велика несташица учила на тржишту. Не треба сменути са ума да је Гимназија покуша-

570 Извештај о утврђивању испуњености прописаних услова бр. 611-320/93 од 25. маја 1993. године

571 Средства је обезбедила Инвестбанка

вала да испуни услове за верификацију у тренутку када је беснела хиперинфлација, највећа у историји нашег народа. Зато не чуди да је Гимназија молила Минстарство просвете да се рок за верификацију продужи до 1. децембра 1993. године.[572)]

Школа је верификована за остваривање плана и програма гимназије друштвено-језичког и природно-матетатичког смера Решењем Министарства просвете Републике Србије од 7. априла 1994. године,[573)] а на бази претходне Одлуке Владе Републике Србије од 13. јануара 1993. године о мрежи средњих школа у Србији у којој је стајало да у Бајиној Башти може радити гимназија.[574)] Гимназија је уписана у судски регистар Привредног суда у Ужицу 4. фебруара 1993. године.[575)]

Јавни час хемије 2014. године

На почетку постојања Гимназије велики проблем престављало је непостојање уџбеника за многе предмете. Тај проблем није био решени ни 1993. године, дели-

572 Допис Министарству просвете. Подручној јединици у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 770 од 20. октобра 1993. године

573 Решење Министарства просвете Републике Србије бр. 022-05-136/93-03 од 7. априла 1994. године

574 Одлуке Владе Републике Србије бр. 022-15/103 од 13. јануара 1993. године о мрежи средњих школа у Србији

575 Решење Привредног суда у Ужицу бр. ФИ-739/93 од 4. фебруара 1993. године

мично и због економске кризе и хиперинфлације. О овоме сведочи један допис Министарству просвете у коме се са жаљењем констатује да је Завод за уџбенике и наставна средства престао да испоручује уџбенике пошто је испоручио свега 60% наручених књига. Проблем је био са уџбеницима III и IV разреда из предмета: српског језика, енглеског језика, руског језика, историје, математике, хемије и геогрефије.[576)]

И почетком 90-тих година настављена је пракса стручног усавршавања наставника путем предавања на Наставничким већима. Једно такво предавање одржала је педагог школе Биљана Ђурић 21. децембра 1993. године са темом из планирања наставе и 15. марта 1995. године са темом о адолесценцији и асоцијалном понашању ученика.

У периоду 1992-1996. у Гимназији је урађено следеће: замењено је 1200 м^2 подова, извршено је покривање фискултуне сале и њена адаптација, замењен је равни кров са косим, замењено је 46 дотрајалих прозора алумунијумским, адаптирани су сви хигијенски чворови у школи, изграђене су две просторије у школи – за књиговодство и припрема за наставнике српског језика, изграђен је и адаптиран кабинет информатике, опремљен је кабинет музичке културе, купљен је клавир, опремљен је женски хор са два комплета униформи, улагано је у наставу: хемије, биологије, историје, географије, физичког васпитања и информатике. Гимназија је сарађивала са друштвеном средином: чланови секција и женског хора узимали су учешћа у обележавању Дана ослобођења, Дана школе, Дана св. Саве. Организована је прослава 30 година Гимназије, радници школе учествовали су организацији манифестације Дани раче у крај Дрине, ученици су учествовали и у еколошким акцијама, организоване су из-

576 Допис Министарству просвете. Подручној јединици у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 769 од 19. октобра 1993. године

ложбе ученика и бивших ученика, ученици су узимали учешћа у уређењу паркова и спортских објеката, у акцијама добровољног давања крви и акцијама Црвеног крста на прихвату, збрињавању и помоћи избеглицама, посебено ученицима школе.[577)]

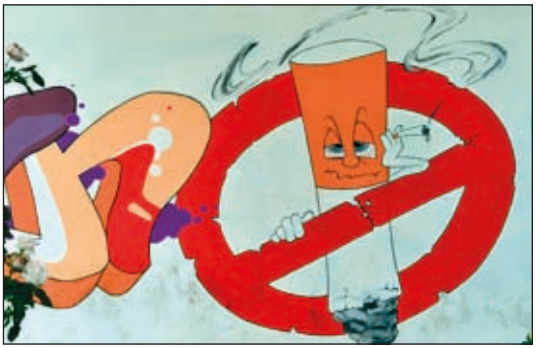

Средином 90-тих велики проблем у организацији наставе било је обезбеђивање квалитетног грејања школе. Гимназија је била прикључена на даљинско грејање којим је управљало Комунално предузеће „12. септембар", али је оно било веома лоше да су школе радиле на ивици регуларности. Било је и дана када су се ученици враћали кући, јер је температура није прелазила 14°C у просторијама. Долазна температура у подстаници никада није прелазила 55°C. Узрок лошег грејања било је напајање зграде школе из топловода који је раније служио за напајање старе зграде вртића. Гимназија је предлагала да се школа прикључи на нови топловод,[578)] а Гимназија је да би помогла да се грејна сезона што боље припреми уплатила новац унапред, још почетком септембра, грајање до 1. јануара 1996. године ради набавке угља.[579)] Да ништа није предузето да се побољша грејање у средњим школама сведочи следећи допис комуналном предузећу из фебруара 1996. године, у којем се констатује да је Гимназија почела са радом у другом полугодишту 22. јануара 1996. године и да се од самог почетка сусреће са старим проблемом загревања просторија. Температура у просторијама мерена је у 8 часова и износила је у понедељак 22. јануара 10°C, у уторак 12°C, у среда 12°C, а у четвртак 9°C. Гимназија је од руководиоца котларнице обавештена да је разлог лош квалитет угља. Школа је била у веома тешком положају, јер није имала алтернативне начине

577 Извештај Министарству просвете. Одељењу у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 264 од 13. децембра 1996. године

578 Предлог за изналажење могућности за побољшавање грејања зграда средњих школа – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 237 од 1. октобра 1996. године

579 Допис Министарству просвете – Гимназија " Јосиф Панчић " бр. 165 од 4. септембра 1995. године

грејања.[580] На све ово је Извршни одбор СО Бајине Баште тек 2. фебруара реаговао и то што је донео Закључак да комунална инспекција у оквиру своје надлежности редовно врши контролу грејања школа и повремено извештава.[581]

Гимназија је 1995. године кренула да се убрзано рачунарски осавремењава. Наиме, од те године наставни предмет информатика и рачунарство почео се изучавати у свим разредима. Због тога је школа тражила од Извршног одбора СО Бајине Баште 40.000 динара за набавку рачунарске опреме, позивајући се на измењени програм и на чињеницу да рачунари 286 више не задовољавају програм и да је неопходно купити 486.[582] Гимназија је 1997. године на допис Фонда за отворено друштво у коме је стајала понуда за рачунску учионицу одговорила да „оберучке прихватамо понуђени поклон".[583] Уговор је потписан 4. децембра 1997. године, рачунска учионица је почела да функционише од 4. фебруара 1998. године, а вредност поклона била је 166.931,66 динара. Фонд за отворено друштво је 31. октобра 2000. године понудио школи интернет прикључак за рачунарске учионице, почев од 1. децембра 2000. године. Гимназија је то радо прихватила,[584] а уговор о финансирању пројекта „Интернет у Гимназијама" је потписан до краја године,[585] а предвиђао је годину дана коришћења интернета по 6 сати дневно, што је била вредност од 100.000 динара.[586] Да би се опрема употпунила и број рачунара повећао Гимназија се крајем 2000. године обратила и Данском савету за избеглице да јој уступе на коришћење рачунаре све позивајући се на избегличку децу која су се школовала у Гимназији.[587] До фебруара 2001. године кроз рачунарску учионицу прошло 1.250 ученика са укупно 4.200 часова рада на рачунару, и 1.300 часова других облика наставе. Опрема је до 2001. године функционисала беспрекорно, а до тада је десетак ученика већ било уписано на смерове рачунарства и информатике на факултетима, што је можда било и последица рада на овим савременим рачунарима.[588]

Приступ интеренету рачунара у Гимназији био је повремени. Гимназија је 2003. године набавила 8 рачунара, а новац за ову куповину обезбедила је Општина,[589] сви они су били умрежени и повезани са интернетом.[590]

580 Допис КРО „12. септембар" и Извршном одбору СО Бајина Башта – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 23 од 25. јанаура 1996. године

581 Закључак Извршног одбора СО Бајина Башта 01 број 06-3/96-4 од 2. фебрура 1996. године

582 Допис СО Бајина Башта. Извршном одбору –Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 180 од 26. септембра 1995. год

583 Допис Фонду за отворено друштво. Председнику Управног одбора – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 197 од 22. октобра 1997. године

584 Допис Фонду за отворено друштво – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 487 од 7. новембра 2000. године

585 Допис Фонду за отворено друштво – Гимназија „Јосиф Панчић" 15. децембра 2000. године; Допис Фонду за отворено друштво – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 212 од 5. јула 2002

586 Записник са седнице Школског одбора од 14. децембра 2000. године

587 Допис Данском савету за избеглице – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 483 од 3. новембра 2000. године

588 Допис Фонду за отворено друштво – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 31 од 1. фебруара 2001. године; Допис Фонду за отворено друштво – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 230 од 28. маја 2003. године

589 Допис СО Бајина Башта Извршном одбору – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 151 од 5. марта 2003. године

590 Допис Министарству просвете и спорта. Одељењу у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 11 од 15. јануара 2003. године

Број рачунара у Гимназији „Јосиф Панчић" априла 2001. године							
PC 286	PC 386	PC 486	Pentium I	Pentium 2	Pentium 3	Pentium 4	укупно
0	1	3	9	0			13
Број рачунара у Гимназији „Јосиф Панчић" јануара 2003. године							
			8	1	1	1	11

Гимназија је у току школске 2006/2007. године уградила видео надзор за читаву школу и уградила АДСЛ за рачунаре у рачунарској учионици и припремним просторијама кабинета.[591)] Исте године Гимназија је добила рачунар од Фонда ренте, Дунав осигурања и 2 рачунара због учешћа ученика у такмичењу „Здраво Европо", а Школски одбор је донео одлуку да се расходовани рачунари поклоне радницма или ученицима.[592)] У току школске 2008/2009. године инсталиран је АДСЛ у свим кабинетима,[593)] у току школске 2013/2014. године купљена су 4 лаптопа и 2 минитауер рачунара. У мају 2003. године Гимназија је прихватила донацију рачунара италијанске владе.[594)] До реализације ове донације дошло је тек у марту 2009. године. Комисија која је састављена да процени вредност ове донације констатовала је да донација садржи 4 персонална рачунара, лаптоп, видео пројектор, ласерски штампач у укупној вредности од 160.000 динара.[595)]

Школска 1998/1999. године остала је трајно обележена тиме што је 24. марта 1999. године услед почетка Нато бомбардовања, морала да буде прекинута редовна настава. Дописом Министарства просвете наложено је школама да наставе са консултативно-инструктативним радом из предмета који нису били оцењени или ученици имају слабе оцене, а придапају групи главних предмета. Такође ученици који су желели да побољшају успех могли су бити додатно испитивани, а коначну оцену је доносило Одељенско веће, с тим да није смело бити дописивања оцена. Оцене су саопштаване ученицима од стране одељенског старешине и председника Одељенске заједнице путем телефона. Оцене које су ученици желели да поправе заокруживане су дрвеном оловком. Консултације су организоване искључиво у време када није била ваздушна опасност и у групама мањим од 5 ученика у учионицама у приземљу. Консултације за матуранте спровођене су у тачно одређеним датумима. Завршни и матурски испити су спровођени појединачно и „максимално у интересу ученика".[596)] У истом допису Министарства просвете јасно је стајало да у средњим школама „не треба да буде понављања", а Одлуком Министарства просвете од 19. априла 1999. године укинут је пријемни испит за ученике I разреда средњих школа.[597)]

591 Извештај о раду Гимназије „Јосиф Панчић" за школску 2006/2007. годину

592 Записник са седнице Школског одбора од 21. августа 2006. године

593 Записник са седнице Школског одбора од 15. септембра 2009. године

594 Допис Министарству просвете и спорта – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 200 од 19. маја 2003. године; Допис директору школе – Министарство просвете и спорта број 69-11-04-3и/2003-06 од 17. новембра 2003. године

595 Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 651/2010 од 9. децембра 2010. године

596 У току ратног стања настава је организована уз коришћење Упуства о организацији и раду средњих школа у периоду непосредне ратне опасности, ратног стања или других ванредних околности (Министарство просвете 17. април 1997. године)

597 Допис Министарства просвете од 28. априла 1999. године; Записник са седнице Наставничког већа од 4. маја 1999. године

Због ратног стања 1999. године изгубљено је око 25 % наставног градива и било је потребно организовати надокнаду програмског садржаја на почетку следеће школске године. План надоканаде је требало да предложи Стручно веће школе, а коначну реч је дало Наставничко веће. Надокнада је реализована на редовним, додатним и часовима допунске наставе, без заказивања нових часова, а настава у текућој школској години је коригована за број изгубљених часова. Надокнада наставе вршена је у средњи школама из матерњег језика, математике, физике и часова битних за образовни профил. Надокнада изгубљене наставе окончана је у току септембра 1999. године.[598)]

Петооктобарске промене морале су се одразити и на живот школе. О овим догађајима у архиви школе сачуван је само један докумет, а у питању је кратки извештај директора од 2. октобра 2000. године: „Извештавамо да је настава у Гимназији „Јосиф Панчић" почела у 7 часова и да су одржана два часа, а да су затим ученици одбили да уђу у учионице. Наставници су стали на становиште да треба да раде и да се деца не увлаче у политичка превирања.[599)] Наредног дана је одржана и ванредна седница Наставничког већа са само једном тачком дневног реда: Организација рада школе у новонасталој ситуацији. Из записника са ове седнице сазнајемо да ученици одсуствују из наставе. Расправа је вођена у правцу и једногласно је закључено да се пре свега малолетни ученици издвоје из политике и врате у школу.[600)] На следећој седници Настаничког већа донета је одлука да се у понедељак 2. октобра упишу прва два часа која су и одржана, а да се на место осталих часова упише „наставе није било због изборне кризе".[601)]

Скупштине Србије 10. јула 2001. године установила је као Дан државности Сретење и он је по први пут 2002. године обележен у школи. Као Дан школе и даље је важио 5. април, али је одлуком школе он обележаван радно, а само је сваке 5 године приређивано свечано обележавање.[602)]

Од школске 2001/2002. године у школама се појавила верска наства и грађанско васпитање, а настава у Гимназији „Јосиф Панчић „је почела 5. новембра 2001. године. Прве године то није било обавезно за ученике, па се само по 5 ученика изјаснило за ове предмете.[603)] Следеће године број ученика I разреда који су се изјаснили за верску наставу био је 29, а за грађанско васпитање 58 ученика, док је број ученика II, који су се определили за верску наставу 6, а број ученика II разреда који су се определили за грађанско васпитање 3.[604)]

598 Допис Министарства просвете од 18. августа 1999. године; Записник са седнице Наставничког већа од 30. августа 1999. године

599 Допис Министарству просвете. Одељењу у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 441 од 2. октобра 2000. године

600 Записник са седнице Наставничког већа од 3. октобра 2000. године

601 Записник са седнице Наставничког већа од 19. октобра 2000. године

602 Годишњи план рада Гимназије „Јосиф Панчић" од школске 2002/2003. године

603 Записник са седнице Школског одбора од 11. септембра 2001. године

604 Допис Министарству просвете и спорта. Одељењу у Ужицу – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 345 од 23. септембра 2002. године

Број ученика по разредима који су похађали верску наставу и грађанско васпитање у току школске 2008/2009. године[605)]					
Година	I разред	II разред	III разред	IV разред	укупно
Верска настава	32	36	40	43	151
Грађаснко васпитање	46	53	47	51	197
укупно	78	89	87	94	348

Име Гимназије од 1990. године било је „Јосиф Панчић" и то име је потврђено на седници Школског одбора 18. јанауара 2002. године.[606)]

Ученици Гимназије учествоали су у току школске 2002/2003. године у квиз-такмичењу „Здраво, Европо". Учешће је одобрено од старне Наставничког већа, а екипу Гимназије оформио је наставник Чедомир Цветковски од ученика прва три разреда.[607)]

Наставник биологије Раденко Којадиновић имао је велику жељу да на парцели од 40 а у близини зграде Гимназије, познатој као Јабучар, оснује ботаничку башту. Било је предвиђено да се на овој површини посаде ретке биљке са планине Таре и пројекат је требало да има поред едукативног и туристички карактер. Са овом идејом били су упозанти и универзитетски професори. Средства за овај пројекат обећали су Национални парк „Тара" и Фонд ренте. Пошто је за извршење пројекта била потребна и сагласност Школског одбора она је и добијена једногласно на седници 27. фебруара 2003. године.[608)] Овај пројекат био је актуелан и 2006. године, када је Гимназија упутила званичну молбу Националном парку „Тара" за помоћ приликом уређивања простора на којом је требало да буде подигнута ботаничка башта.[609)] Међутим до реализације овог пројекта никада није дошло.

У сачуваним извештајима о раду школе од школске 2003/2004. године и записницима са седница Школског одбора од 1997. године, као инвестиције наводе се: замена 86 прозора од алумунијума са термални стаклом,[610)] замена врата на учионицама, куповина намештаја за учионице, кречење учионица, замена дотрајале турбине за поправку зуба, санација мокрих чворова,[611)] замена прозора на фискултурној сали, нови компресор у зубној амбуланти, замена подова у кабинетима српског језика,[612)] реконструисање грејања у фискултурној сали, замена осветљења у фискултурној сали, замена итисона у библиотеци, уградња завеса у библиотеци, опремање кабинета веронауке, страних језика и математике,[613)] замена подова на ходнику, реконструисање мокрих чворови у 4 кабинета и у фискултурној сали, набавка преносивог рачунара и видео-бима за учио-

605 Допис Министарству просвете. Школска упрва Ужице – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 16/09 од 12. јануара 2009. године

606 Записник са седнице Школског одбора од 18. јануара 2002. године

607 Записник Наставничког већа од 17. октобра 2002. године

608 Записник са седнице Школског одбора са седнице 27. фебруара 2003. године

609 Допис Националном парку „Тара" – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 73 одд 27. фебруара 2006. године

610 Записник са седнице Школског одбора од 11. септембра 2001. године

611 Извештај о раду Гимназије „Јосиф Панчић" за школску 2003/2004. годину

612 Извештај о раду Гимназије „Јосиф Панчић" за школску 2005/2006. годину

613 Извештај о раду Гимназије „Јосиф Панчић" за школску 2006/2007. годину

ницу у којој је учио ученик са посебним потребама,[614] делимично ограђено школско двориште,[615] климатизоване су 4 учионице и канцеларија педагога и сл.

Школски одбор Гимназије је прихватио иницијативу Министарства просвете и донео је одлуку априла 2005. године о забрани изласка малолетницима после поноћи.[616] Као и увек са одлукама сличног типа остало је питање спровођења у пракси ове одлуке. Од 2002. године Школски одбор Гимназије је усвојио велики број правилника који су регулисали различите аспекте живота и рада школе: о награђивању ученика и наставника, о понашању ученика, наставника и родитеља, о одевању, о безбедности, о дисциплинској одговорности, о заштити од пожара, о организацији и спровођењу испита, о васпитним и васпитно-дисциплинским мерама, о вредновању сталног стручног усваршавања наставника, о поступцима јавних набавки и сл.[617]

Од школске 2002/2003. године на бази промена Закона о основама система образовања са школама сарађује школски полицајац. У случају Гимназије то је Тихомир Аврамовић, који је одлично обављао посао, успоставио добру сарадњу са запосленима у школи чиме је спречена појава наркотика у близини школе, али и већих сукоба у школи. Управа Гимназије је све истакла у допису ОУП-у у Бајиној Башти 2007. године, када је тражила да исти полицајац настави да и даље обавља свој посао.[618]

Гимназија „Јосиф Панчић" је 2007. године приступила Заједници гимназија Србије. Од септембра 2006. године школа је имала свој веб сајт на чијој промоцији и освежавању садржаја посебно је инсистирао директор Урош Кремић.

Ученице Гимназије Данијела Милановић, Желмина Бабић, Андријана Ђокић и Тања Ивановић учествовале су у „Програму омладинских лидера у Србији" подржаном од Министарства просвете, а у организацији Грађанских иницијатива и у периоду 13. априла до 13. маја 2007. године, биле одсутне из школе и боравиле су у размени у САД-у.

Крајем 2008. године постало је актуелно питање уклањање руинираног киоска Земљорадничке задруге, који се налазио у школском дворишту, али који већ дуже време није радио. Овај киоск је био разлупан и препун разноврсног смећа, а око

614 Извештај о раду Гимназије „Јосиф Панчић" за школску 2009/2010. годину

615 Извештај о раду Гимназије „Јосиф Панчић" за школску 2010/2011. годину

616 Записник са седнице Школског одбора од 21. априла 2005. године

617 Правилник о награђивању наставника по основу постигнутих резултата на такмичењима ученика (2002.), Правилник о понашању ученика, запослених и родитеља ученика (2003.), Правилник о безбедности ученика Гимназије (2003.), Правилник о одевању (2004.), Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности запослених и ученика (2004.), Правилник о организацији заштите од пожара Гимназије „Јосиф Панчић" (2007.), Правилник о дисциплинско-материјалној одговорности ученика (2010), Правилник о дисциплинско-материјалној одговорности запослених (2010), Правилник о организацији и спровођењу испита у Гимназији „Јосиф Панчић" (2011), Правилник о васпитним и васпитно-дисциплинским мерама за повреду обавеза ученика (2011), Акт о процени ризикаГимназије „Јосиф Панчић" (2012), Правилник о вредновању сталног стручног усваршавања у Гимназији „Јосиф Панчић" (2012), Правила заштите од пожара (2013), Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време остаривања образовно-васпитног рада у Гимназији „Јосиф Панчић" (2013), Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке у Гимназији „Јосиф Панчић" (2014), Правилник о понашању у Гимназији „Јосиф Панчић" (2014) и Правилник о похваљивању и награђивању ученика и наставника Гимназије „Јосиф Панчић" (2014).

618 Допис МУП-у Бајина Башта – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 811 од 15. новембра 2007. године

њега су се окупљали разни проблематични појединци, па су директори Гимназије и Техничке школе захтевали од Земљорадничке задруге да буде уклоњен јер је представљао претњу по безбедност ученика. Исти захтев упућен је и на адресу председника општине.[619)]

Ученици Гимназије били су изабрани да учествују у Писа тестирању 2009. године. На основу ових истраживања утврђује се у којој су мери ученици усвојили знања и вештине које су им значајне да би били успешни у професионалном и личном животу. Од ученика се не очекује само да могу да репродукују стечена знања, већ и да их примене у различитим, релевантним ваншколским ситуацијама.[620)]

Школски одбор је на седници 14. септембра 2010. године једногласно изабрао за директора Уроша Кремића.[621)] После смрти директора Кремића 16. јануара 2013. године, Школски одбор је донео одлуку 22. јануара 2013. године да на место вд директора постави Радована Гавриловића,[622)] који је једногласно 1. марта 2013. године именован за директора.[623)]

Колектив Гимназије 2011. године

На седници Школског одбора 27. фебруара 2015. године усвојен је лого Гимназије, који садржи лик Јосифа Панчића унутар круга са натписом имена школе и који је бордо боје.[624)]

619 Допис Земљорадничкој задрузи ББ „Клека" – Гимназија „Јосиф Панчић" и Техничка школа из Бајине Баште бр. 625/2008 од 11. децембра 2008. године; Допис Председнику општине Милоју Савићу - Гимназија и Техничка школа у Бајиној Башти бр. 6251/2008 од 11. децембра 2008. године

620 Допис Институту за психологију – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 156/2009 од 24. марта 2009. године

621 Записник са седнице Школског одбора од 14. септембра 2010. године

622 Записник са седнице Школског одбора од 22. јануара 2013. године

623 Решење Школског одбора на седници 22. априла 2013. године

624 Записник са седнице Школског одбора од 27. фебруара 2015. године

ЗГРАДЕ У КОЈИМА ЈЕ РАДИЛА ГИМАНЗИЈА У БАЈИНОЈ БАШТИ 1945-2015

Када је успостављена Нижа реална гиманзија у Бајиној Башти школске 1945/1946. године она је наставу одржавала у згради основне школе у 3 учионице. Међутим ово решење није могло да буде трајно, па се тражило друго решење. Одлука је пала на зграду бившег хотела „Берза", која је пре рата била својина министра Милоја Рајаковића. Да би то било спроведено било је потребно прибавити већи број сагласности и одобрења.[625)]

Бивши Хотел Берза. Снимио М.К.

„Хотел Берза" била је имовина Милоја Рајаковића (1895 – 1945), бившег министра за Социјалну политику и народно здравље у влади Драгише Цветковића 1939. године. Зграда је конфискована[626)] на основу пресуде Војног суда при команди ужичког подручја од 16. фебруара 1945. године, којом је Милоје Рајаковић осуђен на смрт, конфискацију целокупне имовине и губитак грађанских права. [627)]

Приликом конфиксације попуњен је формулар са подацима за хотел „Берзу" у којем се налазе следећи подаци: хотел се налазио на плацу бр. 89 КО Бајина Башта у улици Евелине Хаверфилд[628)] бр. 30, површина плаца била је 6 а 70 м^2. Зграда је саграђена 1940. године од тврдог материјала и имала је спрат са 3 стана и хотелом са укупно 18 соба и 3 кухиње. Зграда је поседовала електричну, водоводну и канализа-

625 Просветно одељење Окружног народног одбора у Ужицу, упутило је захтев преко Министарства просвете НР Србије, Земаљској управи народних добара Србије, да се Гимназији у Бајиној Башти доделе зграда бившег „Хотела Берзе"'. Окружни народни одбор у Ужицу је, по претходно прибављеном мишљењу шефа ЗУНДС-а при ОНО-у у Ужицу, дао позитивно мишљење на овај захтев на 7 редовној седници. Зграда је у току рата била доста оштећена, па је трошкове реновирања зграде, по мишљењу шефа ЗУНДС-а при ОНО-а у Ужицу, требало је да сноси Министарство просвете НР Србије.

626 Закључком Среског народног суда у Бајиној Башти Р–61/45 од 29. октобра 1945. године; Оргинал и копија Закључка налазе се у архиви Катастарске управе у Бајиној Башти

627 Пресуда је пренета у новинама „Вести" бр. 29 од 3. марта 1945. године

628 Данас то је улица Кнеза Милана Обреновића

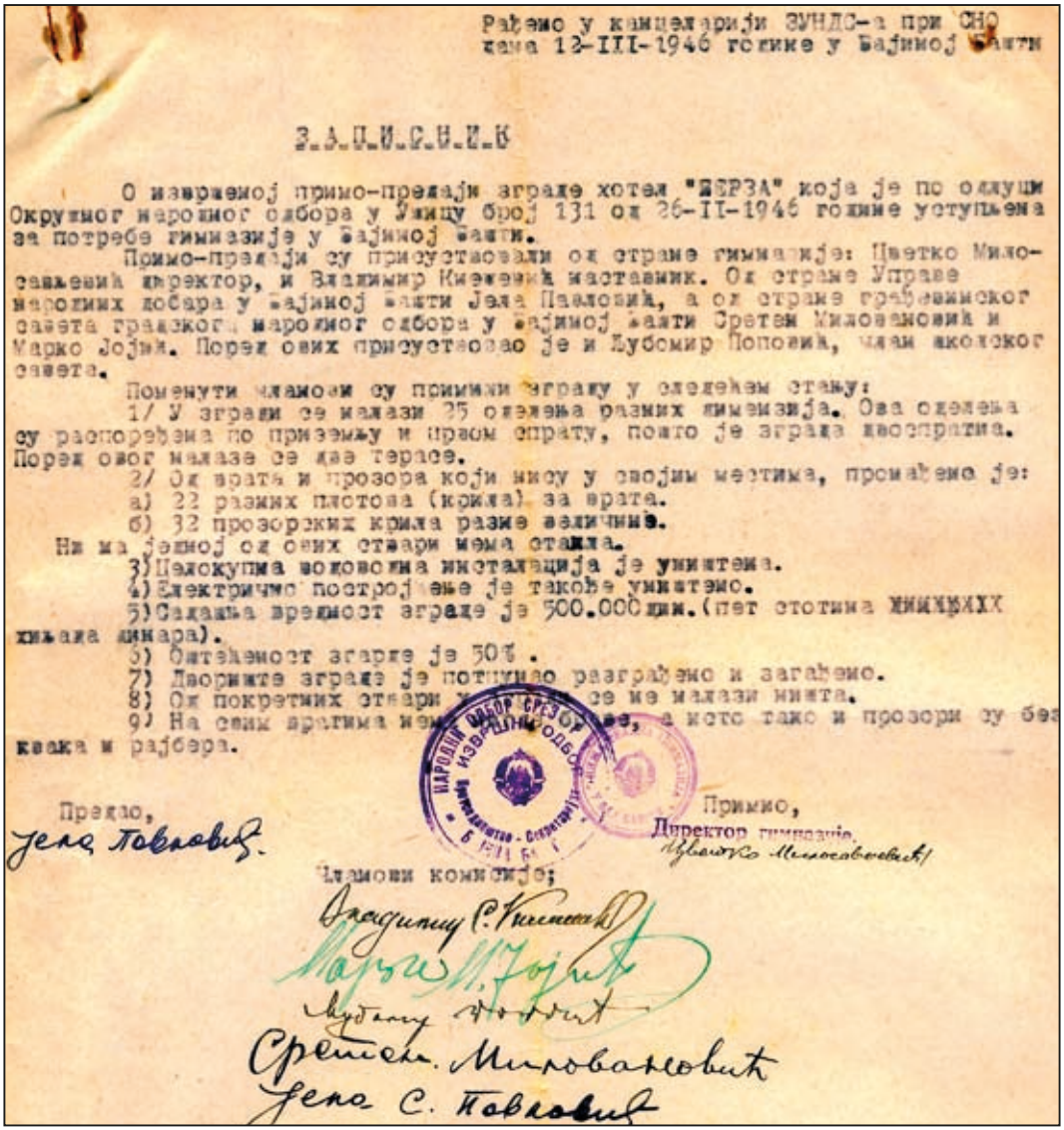

Рађено у канцеларији ЗУНДС-а при СНО
дана 12-III-1946 године у Бајиној Башти

З А П И С Н И К

О извршеној примо-предаји зграде хотел "БЕРЗА" која је по одлуци Окружног народног одбора у Ужицу број 131 од 26-II-1946 године уступљена за потребе гимназије у Бајиној Башти.

Примо-предаји су присуствовали од стране гимназије: Цветко Милосављевић директор, и Владимир Кнежевић наставник. Од стране Управе народних добара у Бајиној Башти Јела Павловић, а од стране грађевинског савета градског народног одбора у Бајиној Башти Сретен Миловановић и Марко Јојић. Поред ових присуствовао је и Љубомир Поповић, члан школског савета.

Поменути чланови су примили зграду у следећем стању:

1/ У згради се налази 25 одељења разних димензија. Ова одељења су распоређена по приземљу и првом спрату, пошто је зграда двоспратна. Поред овог налазе се два терасе.

2/ Од врата и прозора који нису у својим мерама, пронађено је:

а) 22 разних плотова (крила) за врата.

б) 32 прозорских крила разне величине.

На тавану ових ствари нема стакла.

3) Целокупна водоводна инсталација је уништена.

4) Електрично постројење је такође уништено.

5) Садашња вредност зграде је 500.000 дин. (пет стотина хиљада динара).

6) Оштећеност зграде је 50%.

7) Двориште зграде је потпуно разграђено и загађено.

8) Од покретних ствари [illegible] се не налази ништа.

9) На свим вратима нема [illegible], а исто тако и прозори су без квака и рајбера.

Предао,
Јела Павловић

Примио,
Директор гимназије,
Цветко Милосављевић

Чланови комисије:
Владимир С. Кнежевић
Марко М. Јојић
Љубомир Поповић
Сретен Миловановић
Јела С. Павловић

Записник о примопредаји зграде хотела „Берза" 1946. године

циону инсталацију. Процењена вредност зграде према ценама из 1939. године била је 400.000 динара, а у току рата је претрпела оштећење у износу од 50%. [629)]

Примопредаја зграде обављена је 12. марта 1946. године и њој су присуствовали од стране Гимназије директор Цветко Милосављевић и наставник Владимир Кнежевић, а у име УНД-а зграду је предала Јела С. Павловић, шеф УНД-а при СНО у Бајиној Башти. У Записнику о примо-предаји утврђено је стање у коме се зграда налазила. Том приликом поред осталог констатовано је да је зграда двоспратна и да има 25 оделења и

629 Упитни лист Земљишта и зграда, Образац ДУНД-а и ЗУНДС-а бр. 1;АС, Мин. НР Србије Г-233 ф. 766

2 терасе; врата и прозори су без иједног стакла, брава, квака и рајбера, а иста нису ни на својим местима; целокупна водоводна и електрична инсталација је уништена, а такође ништа од покретних ставри се не налази у згради; двориште зграде је „потпуно разграђено и загађено", па је оштећење при оваквом стању процењено на 50%, а вредност зграде на 500.000 динара.[630)]

У ужичким „Вестима" објављена је кратка вест о реновирању бившег хотела „Берзе" за потребе Гимназије у Бајиној Башти. Радови су отпочели захваљујући добијеном кредиту, а нова зграда Гимназије требало је да има 8 учионица, кабинете, канцеларију и остале споредне просторије. Предвиђен је био простор за полуинтернат који је требало да се отвори за ученике који би долазили у школу из удаљених села.[631)]

Међутим, ни ова зграда није могла за дужи период у потпуности да задовољи све потребе Гимназије. Током 1948. године било је планова да се догради зграда Гимназије и о томе је у Архиви школе сачуван је препис документа у којем је на захтев директора Гиманзије[632)] састављена Комисија која је требало да пронађе подесне плацеве за „подизање пољских клозета за ученике у гимназији". Пошто је Комисија обавила свој део задатка[633)], Извршни одбор СНО Среза рачанског донео је Решење у коме је наредио експропријацију плаца Јована Милановића, трговца из Бајине Баште, на коме постоји једна зграда од слабог материјала и плаца Слободана Малешевића винара из Жабуквице (СНО Сребреница), на коме је постојала једна грађевина од слабог материјала. Оба пронађена плаца налазила су се у Улици Евелине Хаверфилд. Доградња је била неопходна јер се у 1949. години очекивао долазак више ђака у школу. Власници су били доброг имовног стања и на плацевима нису живели већ су их рентирали као вишак имовине.[634)]

У овој згради Гимназија је одржавала наставу све до затварања 1955. године, а затим је у њој наставу почела одржавати Основна школа.

Када је 1965. године одлученоје да се обнови рад Гиманзије у Бајиној Башти поново се поставило питање зграде Гимназије. Избор је поново пао на зграду бившег хотела „Берзе „у којој је Гимназија већ радила у преходном периоду. Овде је било планирано да наставу одржавају све средње школе. Против тога је уследио оштар отпор просветних радника који су радили у тим школама, дела грађнства и родитеља ученика. Зграда је реновирана, а новац је обезбедила Месна заједница Бајина Башта. Радови на адаптацији су каснили јер се тешко добила дозвола за адаптацију. Адаптацијом је знатно повећан ученички простор, али је видљивост у учионицама остала иста, дакле недовољна. Ходници су били уски и мрачни, а број просторија је повећан за једну канцеларију, која је била мрачна и влажна. Комисија за технички пријем има-

630 Записник о примопредаји Хотела Берзе Гимназији у Бајиној Башти - Народни одбор Среза рачанског Извршни одбор бр. 1917 од 14. марта 1946. године – Оргинал се налази у архиви Катастарске управе у Бајиној Башти

631 Вести бр. 102. од 8. јуна 1946. године.

632 Државна гимназија бр. 169 од 16. јула 1948. године

633 Комисијски записник о проналаску подесних плацева у Бајиној Башти бр. 8953 од 26. јула 1948. године

634 Решење ИО СНО Среза рачанског бр. 8954 од 29. јула

ла је озиљне примедбе и донела је решење о забрани употребе зграде. Решење о дозволи за коришћење такве зграде добијено је тек 22. јула 1966. године пошто су се инвеститор и извођачи радова обавезали да отклоне недостатке константоване у записнику о техничком прегледу и пријему радова, као и да заврше радове. Тада је константовано да „примедбе комисије нису од битног утицаја на фукционалност и правилно коришћење објекта". Осим ове зграде Гимназија је наставу одржавала и у новом дограђеном делу зграде Основне школе „Рајак Павићевић" удаљене 200 м од своје зграде. Тамо су се налазиле просторије за кабинет физике и фото-секције, 2 просторије за кабинет техничког образовања и фискултурна сала, која се налазила у старом делу школе. Просторија која је била предвиђена за кабинет хемије није приведена намени због велике влаге. Одржавње наставе у две физички одвојене зграде престављало је велики организациони проблем за Гиманзију која је била тек у формирању. Просторни услови били су стална тема извештаја директора Гимназије у првим годинама постојања школе, али и просветних саветника и представљали су велики проблем приликим верификације појединих разреда Гиманзије.[635)]

Зграда ОШ „Рајак Павићевић"

Како се Гимназија сваке године увећавала то је питање простора бивало све акутније. Овај проблем је решен тек на почетку школске 1967/1968. године. На седници Радне заједнице Гимназије одржане 3. јуна 1968. године поново је покренут проблем школског простора. Поред свих негативних страна рада у две зграде овога пута посебно је истакнут проблем верификације школе. Представници гимназије су и раније у неформалним разговорима са директором и појединим наставницима Основне школе стекли утисак да су и они склони да подрже идеју да дође до размене просторија школа. На овом састанку коначно је донета одлука да се Основној школи понуди коришћење тадашње зграде Гимназије, која је била адаптирана и сасвим довољна за наставу нижих разреда. Гиманзија је заузврат тражила део зграде у који би сместила учионице, наставничку канцеларију и библиотеку. Кабинети и радионица који су се већ налазили у згради Основне школе остали би на истом месту.[636)] Наставничко веће Основне школе на својој седници која је одржана дана 12. јуна 1968. године, прихватило је овај предлог Гиманзије.[637)] Када су

635 Полугодишњи извештај Гимназије за прво полугодиште школске 1965/66 вд. директора Јована Станића; Извештај о раду првог разреда Гимназије у Бајиној Башти за школску 1965/1966. године директора Јована Станића; Утврђивање услова за отварање другог разреда Гимназије у Бајиној Башти школске 1966/1967. године; Решење о употребној дозволи за зграду Гимназије - СО Бајина Башта Одељење за општу управу и друштвену службе бр. 02-12064/3-65 од 22. јула 1966. године

636 Допис Свету Радне заједнице Основне школе „Рајак Павићевић" у Бајиној Башти- Гимназија бр. 184 од 7. јуна 1968. године

637 Допис Гиманзији - Матична основна школа „Рајак Павићевић" бр. 229 од 15. јуна 1968. године

постигнути договори затражена је подршка и од Савета за просвету Општине Бајина Башта,[638)] па од тада је Гимназија реализовала наставу у оквиру једне зграде, јер је добила још 7 учионица на спрату зграде Основне школе.[639)]

Међутим, добијене просторије биле су неугледне и било их је потребнои поправити. Префарбан је масни зид у учионицима и ходницима, извршена је поправка подова у учионицима, замењене су све браве на вратима, поправљени и прелакирани су столови и столице и замењена су полупана прозорска стакла у учионицама и ходницима. Током октобра и новембра предвиђена је и адаптација клозета на спрату као и поправка фасаде и крова. Све ово је финасирано из кредита који је Гиманзији одобрила Републичка заједница образовања и СО Бајина Башта.[640)]

У току лета 1969. године зграда је је поново реновирана. У Годишњем плану за следећу школску годину констатовано је:„Клозети су реновирани, ходници окречени и цокле офарбане масом фарбом, учионице простране и светле. Кров је претрешен, фасада поправљена... Школско двориште је бетонирано и користи се за физичко васпитање".[641)] Извештај о материјалним условима школе су почели да зраче оптимизмом. Следећег лета поновно издаци за поправку школске зграде.

Када је изгледало да су муке око обезбеђивања адекватног простора за Гимназију биле завршене, почеле су ствари да се поново компликују. Поставило се питање одржавања зграде Основне школе коју су користиле три школе и која је дограђена почетком 60-тих на неквалитетан начин, што је отежавало и поскупљивало одржавање зграде. Због тога је 7. јуна 1971. године одржан састанак на коме су поред директора ове три школе присуствовали и преставници друштвено-политичких организација и органа управе на челу са председником СО Бајине Баште, Иваном Јеличићем. Дневни ред састанка био је одржавање школских зграда у Бајиној Башти и проналажење локације за нову школску зграду за средње школе. Састанак је отворио председник СО Бајина Башта и онда су узимали реч један за другим представници свих важних установа у граду за решавање овога питања. Грађевински техничар Општине, Милан Матић истакао је да је школска зграда у веома лошем стању. За извор проблема окривио је извођача радова који је ставио мали промер цеви и није оставио довољан пад, па се вода задржавала и квасила зидове са којих се крунио малтер. Фасада је била оштећена услед прокишњавања, а потребно је било извршити и замену дотрајале лимарије. За санацију, по процени грађевинског инспектора СО Бајина Башта, било је потребно око 13,5 милиона старих динара. Остали говорници су се углавном сложили са стањем које је изложио грађевински инспектор. Директор основне школе „Рајак Павићевић", Тодор Радевић, подсетио је да је он још 1964. године тражио да се радови обуставе, јер су извођени на неквалитетан начин, али да нико из Општи-

638 Допис Савету за просвету СО Бајина Башта- Гимназија бр. 212 од 12. јула 1968. године

639 Извештај о раду Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти у школској 1967/1968. години

640 Годишњи програм рада Гиманзије „Милош Требињац" у Бајиној Башти за школску 1968/1969. годину

641 Годишњи програм рада гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти за школску 1969/1970. годину; Извештај о извршењу Годишњег програма рада школе Гимназије „Милош Требињац" за школску 1968/1969. годину

не није реаговао, као и да је Основна школа у протеклој години обезбедила више средстава за поправке него што је било предвиђено из општинског буџета.[642)] Цветко Драгојловић, секретар Заједнице образовања, рекао је да је Заједница поступала у складу са својим могућностима и сугерисао је да се употребе постојећа средстава амортизације, да се покрене поступак за предавање зграде власнику, као и то да је Заједница уступила део средстава за непосредну дечју заштиту. Периша Васиљевић, директор Комуналног предузећа, подсетио је да су они дали понуду за радове, али су радови дати приватнику који је то урадио без надзорног органа. Јован Станић, директор Школе за квалификоване раднике, скренуо је пажњу на то да се број ученика у последње три године рапидно повећао, па самим тим и број корисника клозета, што није било предвиђено пројектом. Истакао је да је грешка била и то што су прво постављане шоље, које су касније морале бити замењене чучавцима, а објективно је тешко одржаавти хигијену зграде коју користе три школе, јер су у неке клозете ученици чак бацали и глину, а честе су биле и крађе лавабоа и славина. Као решење је предложио да се посао повери предузећу које ће радове извршити квалитетно. Одржавање чак и у старом делу зграде није било лако, јер се испод бетона појављивала вода, па је било потребно да стручњак изнађе идејно решење проблема. Љубинка Бјеличић је рекла да је Гиманзија одржавала свој део зграде, јер су клозети одржавани све до пре пар месеци када је морало да се прекине услед запушености канализације.[643)] Такође су застакљени полупани прозори, вршене су оправке на димњацима и сл. Божидар Лукић, начелник одељења за општу управу СО Бајине Баште, грешку је повезивао са временом пројектовања зграде, јер она није у почетку пројектована са становима. Касније је само препројектована и за то је кривицу за постојеће стање приписао на школе које су зграду користиле. На крају представници општине су сугерисали школама да саме морају бити активније у изналажењу решења проблема тако што би се морао направити договор између

Зірада Оасновне школе „Рајак Павићевић"

642 Радови су коштали 6 милиона динара, а 4 милиона јој је било опредељењо из буџета. Остатк средстава је обезбедила на начин од Месних заједница које су бесплатно обезбедиле огрев за издвојена одељења.

643 Радна заједница Гимназије је на седници од 2. марта 1971. године стала на становиште да не може само Гимназија да буде одговорна за поправку клозета; да клозете треба затворити, као што је то урадила и Основна школа и користи само оне клозете у новом делу зграде на спрату и да Гимназија не може да буде одговорна за грешке које је неко раније направио.

школа колико која новаца може да издвоји да би се решио овај проблем што пре, а да ће остатак новца за неопходне радове обезбедити општина из неких других извора.

Друга тачка дневног реда била је расправа о избору локације за градњу нове школске зграде за Гимназију и Школу за квалификоване раднике. Стручњаци су одредили локацију у близини Дома здравља у Лугу, на стоваришту Кадињаче. Председник општине је истако да је на збору бирача против ове локације јавно устао наставник физичког васпитања Гимназије, Јефто Крњајић, тврдећи да локација није добро изабрана, јер је у близини Дома здравља, гробља, прометног пута и што би се одузео део терена који је припада ФК „Слога". Такође је критиковао то што по том питању нису се консултовали наставници школа који ће у тој згради и радити. Овај став подржали су остали бирачи и предлог није прихваћен. Директорка Гимназије је подржала мишљење да место градње није добро изабрано и истакла да су бирачи на збору обманути, јер им је речено да ће то бити само зграда Школе за квалификоване раднике. Јован Станић је истакао да га неслагање око локације брине, јер ће то одложити градњу, иако се сложио да место није најбоље, али и да по мишљењу стручњака може да се искористи за градњу. За Станића је најважније да се зграда подигне до 1974. године да не би школе престале са радом, чак за њега није важно ни чија ће зграда бити, само да се почне са градњом што пре. Председник општине био је склон да попусти по питању локације, али Божидар Лукић, начелник Одељења за општу управу тражио је да се послушају савети стручњака који су изабрали локацију, а по питању власништва над зградом тражио је да се о томе споразумно договоре школе које ће је користити.[644)]

Следећег лета поново се постављало питање реновирања школске зграде Основне школе. И овог пута су била озбиљна оштећења која су реметила нормалан рад и одржавање хигијене зграде. Група инспектора из СО Бајина Башта обавила је преглед, али нису дали свој предлог, а онда је искочио проблем који више није могао да чека. Наиме, олуци су били сасвим пропали и прокишњавали су на више места. Кречење је било обављено али су кише упропастиле зидове и плафоне те је ефекат кречења био никакав. Две године раније направљен је прорачун замене олука, али се од тога одустало, те је извршено само крпљене, али без успеха. Стручњаци су проценили да је лим пропао и да је крпљење било неизводиво. Пошто је то била велика сума коју школе нису могле да обезбеде тражена су додатна средства од Општинске Заједнице образовања.[645)]

Пројектовање нове зграде за средње школе поверено је „Стадион пројекту" из Београда. Дирекори Гиманзије, Станиша Величковић и Школе за квалификоване раднике, Јован Станић, дали су примедбе на нацрт Пројеката зграде средњих школа и упутили их пројектанту. Примедбе су биле следеће: да се пројектована библиотека избаци из Пројекта и да се хол искористи као и део простора изван школске зграде за пројектовање радне просторије, дидактичког кабинета и просторије за библио-

644 Записник са састанка представника друштвено-политичких организација, школа и органа управе одржаног дана 7. јуна 1971. године – Гимназија бр. 948 од 16. октобра 1971. године

645 Допис СО Бајина Башта. Општинској заједници образовања- Гиманзија бр. 543 од 2. августа 1972. године

теку са читаоницом, а просторије дидактичког кабинета на спрату у потпуности да се избаце, док простор за радионицу треба искористити за пројековање фискулутне дворане и њених пратећих просторија.[646)]

На састанку Савета за просвету, културу и физичку културу одржаном 30. јула 1973. године, Спасоје Илић је критиковао што је изградња спортских терена у Лугу занемарена због изградње нове школске зграде. По његовм мишљењу обе градње требало је да се одвијају упоредо. Миладин Видовић, вд. начелника одељења за Привреду и друштвене службе СО Бајине Баште истакао је да се ипак мора дати приоритет изградњи зграде школе.[647)]

Друштвено-политичке организације и СО Бајина Башта дали су препоруку да радне организације учествују у финансирању изградње нове школске зграде, адаптације зграде Основне школе и увођењу парног грејања у Основној школи. Ово је реализовано Друштвеним договором о удруживању средстава у висини од 1% од оствареног дохотка у периоду 1971-1976. године, а све је то прихваћено и на зборовима бирача. Било је предвиђено да средства која буду прикупљена а неискориштена треба искористити за изградњу теренских амбуланти.[648)]

Крајем 1973. године извршен је преглед зграде, који су 18. децембра 1973. године извршили просветни и санитарни инспектор, инспектор рада, директор и секретар Гиманзије. Пошто је утврђено да Гимназија поседује одговарајућу зграду и намештај, као и одговарајући наставни кадар, а по тврдњи Збора радних људи школа је била конституисана како је то по Статуту и другим актима прописано. Донето је Решење да је Гиманзија „испунила услове у погледу испуњавања услова техничке опремљености, задравствено-техничких услова и услова заштите на раду за вршење делатности средњег образовања".[649)]

Управни одбор Фонда за изградњу зграде за квалификоване раднике из Бајине Баште, одржао је јавно надметање за изградњу школске зграде 21. септембра 1973. године. ГП „4. јул" из Титовог Ужица понудио је цену од 7.260.151,72 динара, а рок за завршетак радова био је 31. август 1974. године. Уговор је склопљен и изградња нове школске зграде за средње школе коначно је започела крајем 1973. године. Зграда школе грађена је дуже него што је било предвиђено и из разлога што је фирма која је добила посао градње, ГП „4. јули", упала у финансијске проблеме и на крају 1974. године затражила раскид уговора.[650)] На крају је покренут и стечајни поступак над грађевинским предузећем, 17. марта 1975. године, па је Образовни центар морао да пријави своја потраживањаи да се намири принудним путем.[651)]

646 Допис Стадион пројекту из Београда - Гимназија бр. 101 од 13. фебруара 1973. године

647 Записник са састанка Савета за просвету, културу и физичку културу одржаног 30. јула 1973. године

648 Друштвени договор о удруживању средстава, новембар 1973. године

649 Записник о извршеном прегледу школске зграде Гиманзије „Милош Требињац" у Бајиној Башти – Гимназија бр. 1074 од 18. децембра 1973. године

650 Допис ГП „4. јула" Титово Ужице бр. 01/3063 од 2. децембра 1974. године

651 Допис Општинском јавном правобранилиштву у Титовом Ужицу – Образовни центар бр. 61 од 21. децмбра 1974. године

После стечаја ГП „4. јул" посао су на изградњи нове школске зграде добила је фирма ГП „Радник" из Сребренице, а као подизвођач за лимарске радове појављује се и Школа за квалификоване раднике из Бајине Баште.[652)]

Школа је коначно усељена и настава је у њој почела да се одвија у децембру 1975. године.

Међутим она није била у потпуности довршена, јер је било потребно завршити изградњу фискултурне сале и радионице за практичну наставу. Физичко васпитање још увек је извођено напољу, а практична настава у шупама које су биле склоне паду. Образовни центар је тражио средства за ове радове, јула 1976. године, од Заједнице усмереног образовања и био је одбијен.[653)] Претходно се обратио у мају 1976. године Извршеном већу Србије, како би био ослобођен депозита и Извршном савети СО Бајина Башта. У допису је набројено шта је све потребно урадити: завршити фискултурну салу и радионицу и вратити позајмицу Интересној заједници за физичку културу (укупно 290 милиона динара); набавити намештај за 10 припремних просторија (30 милиона динара); опремити училима фискултурну салу (40 милиона динара); набавити већи број наставних средстава, а најхитније опрему у 4 кабинета и 1 лабораторију (90 милиона динара). Укупно за све инвестиције било је потребно уложити 450 милиона динара.[654)]

Опремање фискултурне сале се услед недостатка финасијских средстава одужило. Крајем 1977. године било је потребно уградити заштиту прозора. Образовни центар је покушао раније да новац за ово добије од Хидроелектране, али је био одбијен. У допису је истакнуто да је Хидроелектрана једина органиазцијија која користи ту салу за рекреативне сврхе својих радника и да то се веома често претвори у играње малог фудбала, којом приликом су прозори угрожени од ударача лоптом.[655)]

Почетком школске 1977/1978. године Образовни центар је код СО Бајине Баште покренуо иницијативу да се изврши доградња зграде Центра за 9 учионица, једана стан за домара и једну трпезарију, јер су ученици доручковали напољу. Ово је оправдано великим бројем ученика и одељења јер се у том тренутку радило у 50 одељења однсоно 25 учионица у две смене. Према плану већ школске 1980/1981. године биће 58 одељења не рачунајући IV годину. Потпуно је био оправдан захтев да Образовни центар има бар 25 учионица како би образовни процес текао неометано. Образовни центар је у том тренутку располагао са 16 учионица, па је било потребно доградити још 9 учионица. Образовни центар је инсистирао на овој доградњи на састанку са Републичким секретаром.[656)]

652 ГП „Радник" бр. 92/75 од 5. јуна 1975. године

653 Допис Образовном центру – Заједница усмереног образовања за привреду и друштвене делатности 01-бр.1920/3-б-76 од 5. јула 1976. године

654 Допис Извршном савету СО Бајина Башта – Образовни центар бр. 486 од 15. маја 1976. године; Допис Извршном већу СР Србије – Образовни центар 440 од 15. маја 1976. године

655 Допис Хидроелектрани „Бајина Башта". Синдикалној организацији – Образовни центар бр. 1858 од 17. октобра 1977. године

656 Допис СО Бајина Башта– Образовни центар бр. 1717 од 28. сепетембра 1977 и бр. 1827 од 7. октобра 1977. године

На састанку, који је одржан у просторијама Образовног центра 2. јуна 1978. године, Републичких секретаријата за образовање и васпитање СР Србије и Босне и Херцеговине, СИЗ-ова усмереног образовања и васпитања из Титовог Ужица и Тузле, Просветно-педагошких завода из Титовог Ужице и Тузле и СО Сребренице и Бајине Баште представљен је предрачун за доградњу школе за 12 просторија од 1,1 милијарду старих динара, али он није прихваћен јер заинтересоване старне нису имале довољно средстава. Након тога одржана су још два састанка у Бајиној Башти и Сребреници, али није било постигнуто решење. За школску 1978/1979. годину било је планирано да Образовни центар упише 613 ученика у 1 разред у 20 одељења. Због проблема са простором у јуну није било уписа ученика, већ је упис био одложен за август очекујући да ће се проблем решити. Постојала је опција да Образовни центар из Сребренице отвори издвојено одељење у Скеланима, у простору Основне школе „Славиша Вајнер Чича", где би наставу могао да изводи кадар из Бајине Баште. Ситуација је била нејасна и то је изазвало „политичке проблеме „међу грађана на подручју МЗ Скелани, Осата и Крњића. Следеће школске године уписани су сви ученици, јер се није појавио очекивани број ученика. Образовни центар обавештен је од Регионалне Заједнице усмереног образовања 30. јуна 1978. године да је добио 880.000 динанра за доградњу зграде. После овог обавештења Образовни центар је поново активирао ово питање и извршено је пројектовање доградње зграде од 5 учионица са предрачуном од 5 милиона нових динара. Секретар ОК СК Бајина Башта и директор Центра посетили су СО Сребреницу и СИЗ у Тузли, добивши усмена обећања да ће финансијска конструкција бити затворена са њиховим средствима од 2-2,5 милиона динара. Због тога је Образовни центар тражио од регионалног СИЗ-а за усмерено обрзовање да се продужи рок за реализацију добијених средстава до 1. децембра 1978. године.[657)] Збор радних људи је на седници од 21. новембра 1978. године одлучио да прихвати пројекат о доградњи школе, који је предвиђао 6 учионица, фискултурну салу и једну просторију за ученичке организације.[658)]

За доградњу зграде Образовног центра СИЗ за усмерено образовање из Титовог Ужица одвојио је 2,5 милиона динара, СИЗ за усмерено образоавње из Тузле још 1 милион динара. Постигнут је уговор са СО Сребреница која је издвојила 1 милион динара и обећање да ће утицати да СИЗ за усмерено образовање из Тузле обезбеди још 500.000 динара, а Образовни центар из Бајине Баште обавезао се да ће уписивати сву децу са подручја Сребренице.[659)] Међутим, ово није било довољно да би се

657 Допис Републичком секретаријату за образовање и науку СР Србије - Образовни центар бр. 560 од 20. априла 1978. године; Информација о стању и преипремама за доградњу Образовног центра у Бајиној Башти – Образовни центар бр. 2213 од 31. октобра 1978. године; Дописи Секретару Заједнице усмереног образовања Тузла, Међуопштинском педагошком заводу Титвов Ужице, Републичком секретаријату за образовање и науку, Самоуправној интересној заједници усмереног образовања и васпитања за подручје региона Титово Ужице, председнику СО Сребренице, Секретару Општинског Комитета СКС-а Бајина Башта, Председнику Извршног савета СО Бајина Башта, Председнику СО Бајина Башта - Образовни центар бр. 948 од 30. маја 1978. године; Допис Скупштини самоуправне интересне заједнице усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице – Образовни центар бр. 2316 од 8. новембра 1978. године; Допис СО Сребреница - СИЗ усмереног образовања и васпитања Титово Ужице број 220/78 од 12. јула 1978. године; Допис Регионалној заједници за усмерено образовање у Титовом Ужицу - СО Сребреница бр. 01-61-4/78 од 30. јуна 1978. године

658 Одлука Збора радних људи – Образовни центар бр. 2475 од 21. новембра 1978. године

659 Допис СИЗ-у физичке културе и ФК „Слога" – Образовни центар бр. 142 од 7. фебруара 1979. године; Уговор о учешћу у финасирању проширења Образовни центар у Бајиној Башти – Образовни центар бр. 3052 од 13. децембра 1979. години

финансијска конструкција затворила, а и цифре које се касније појављују у документима нису идентичне са договореним и уговореним. Тако се у допису Служби Друштвеног књиговодства из Бајине Баште априла 1980. године наводи као обезбеђена средства за доградњу: СИЗ усмереног образовања Тузле 1 милион, СИЗ усмереног образовања у Титовог Ужица 1.631.220, СИЗ за физичку културу из Бајине Баште 30.000 динара. Обезбеђена је гаранција Инвестбанаке од 3 милиона динара, што је укупно износило 5.671.220 динара. Због недостатка средстава није било могуће пријавити парно грејање и још неке ситније занатске радове.[660)]

Почетком 1978. године наставла је велика штета на фискултурној сали, односно на паркету, када су наставници физичког васпитања, 7. јануара 1978. године, приметили да се испред врата мушке свлачионице почео издизати под. Следећег дана је примећено испупчење у дужини од 10 м и ширине око 1 м. Узрк ово издизања паркета било је пуцање цеви и продирање воде испод паркета. Због тога је око 30 дашчица било испало и створена је велика рупа која је представљала потенцијалну опасност по ученике.[661)] Следеће оштећење је забележено у октобру 1978. године, када је процењено да је 20 м^2 паркета било оштећено, а 25 м^2 паркета је морало да буде замењено. И овога пута као узрок штете је пуцање цеви у зиду купатила.[662)] Извођачи радова „Дело „из Титовог Ужица и „Радник „из Сребренице константовали су да је направљен пропуст приликом градње, јер није било хидроизолације. Најбоље решење било је постављање пластичне подлоге. Подлога није поствљења јер је било у плану доградња школе и у склопу тога и доградња једне мање сале. За помоћ у реконструкцији и доградњи мање сале Образовни центар се почетком 1979. године обратио и СИЗ-у за физичку културу.[663)] Образовни центар био је принуђен и да са Основном школом „Рајак Павићевић" склопи уговор о коришћењу њихове фискултурне сале, док се сала Центра не доведе у ред.[664)] Адаптација и доградња фискултурне сале коштала је 5.325.695 динара и извршена је заједничким улагањима СИЗ-а физичке културе и Образовног центра.[665)] СИЗ физичке културе за ову потребу је издвојио 90.000 динара.[666)] Нажалост, то није било последење оштећење паркета у фискултурној сали. За време новогодишњих празника 1. или 2. јануара 1980. године у просторијама фискултурне сале дошло је до пуцања водоводних инсталација, а узрок је највероватније била ниска температура. У фискултурној сали паркет је местимично испао из лежишта и могла се видети вода која је пливала по бетноској основи.[667)]

Одобрење за изградњу односно доградњу зграде Образовног центра издато је од

660 Допис СДК Бајина Башта – Образовни центар бр. 531 од 7. априла 1980. године

661 Записник Стручног актива наставника физичког васпитања – Образовни центар бр. 34 од 9. јануара 1978. године

662 Записник – Образовни центар бр. 2119 од 20. октобра 1978. године

663 Допис СИЗ-у физичке културе и ФК „Слога" – Образовни центар бр. 142 од 7. фебруара 1979. године

664 Уговор између ОШ „Рајак Павићевић" и Образовног центра о коришћењу фискултурне сале закључен дана 17. октобра 1978. године

665 Уговор - Образовни центар бр. 716 од 4. маја 1979. године

666 Допис Образовном центру - Заједница физичке културе Бајина Башта бр. 2 од 19. марта 1979. године

667 Допис Заједници осигурања имовине и и лица „Дунав" Титово Ужице.Испостава Бајина Башта – Образовни центар бр. 67 од 18. јануара 1980. године

стране Секретаријата за привреду и финасије СО Бајина Башта 16. априла 1980. године.[668] За извођење радова закључен је претходно уговор од 23. фебруара 1979. године са ГРО „Радник" из Сребренице.[669] Промене у пројекту извршене су због увођења подстанице за централно грејање, по налогу инвенститора па су формиране нове просторије и улази. Збор радних људи донео је одлуку да се наставе радови до утрошка свих средстава која су добијена од СИЗ-а усмереног образовања и васпитања из Ужица. Потписан је и Анекс уговора 20. марта 1981. године на укупну суму од 8.092.727 динара.[670]

Комитет за привреду и комуналне делатности својим Решењем од 26. маја 1981. године формирао је Комисију за технички преглед и пријем радова доградње зграде у саставу: Велимир Божић, Зоран Илијашевић, Радомир Лаловић, Драгана Деспотовић и Видоје Симић.[671] Она је извршила преглед зграде од 26. до 29. маја 1981. године. Комисија је таксативно навела 19 примедби на изведене радове и дала је рок од 20 дана за отклањање истих. Преглед електричних и громобранских инсталација обављен је 1. јуна 1981. године и није било примедби. Технички преглед изведених радова на инсталацији централног грејања на објекту извршен је 2. јуна 1981. године и констатовано је да је инсталација урађена квалитетно и може бити примљена уз отклањање ситних примедби.Технички преглед зграде у вези противпожарне заштите извршен је 4. јуна 1981. године, када је констатовано да се због недовршених противпожарних хидраната и недостатка ватрогасних апарата употребна дозвола није могла издати.

Пошто је и паркет у фискултурној сали пропао, а била је дограђена још једна мала фискултурна сала, а након консултација са стручњацима у Осигуравајућем заводу „Дунав" и ГП „Радник", закључено је да би било најкорисније да у обе сале буде постављена нова подна маса коју је производила „Прва искра" из Барича. Укупно инвестиција 1980. године, по предрачуну, износила је 540.000 динара. ЗОИЛ „Дунав" је прихватио да учествује са 110.000, а преосталу суму је морао да обезбеди Образовни центар. Образовни центар је нудио сарадњу СИЗ-у за Физичку културу и СОФКА Баијној Башти уз понуду дугорочног уговора за коришћење сала за потребе спортских клубова и рекреацију радника. Образовни центар је понудио Хидроелектрани такође противуслугу. Наиме, и раније је Хидроелектрана користила салу за рекреацију, а сада се нудило преко уговора у наредних 5 година обезебеђење 2 термина недељно за рекреацију, а понуђено је да часове рекреације воде професори физичког васпитања.[672]

Доградњом фискултурне сале корисна површина повећана је на 500 м^2, а пошто је

668 Одобрење за изградњу Секретаријата за привреду и финасије СО Бајина Башта бр. 351-105/80 од 16. априла 1980. године – Образовни центар бр. 599 од 22. априла 1980. године

669 Основни уговор бр. 788 од 23. фебруара 1979. године износио је 5.592.727,30 динара

670 Одлука Збора радних људи Образовног центра о прекорачењу - Образовни центар бр. 316 од 27. марта 1981. године; Допис Служби друштвеног књиговодства. Експозитури у Бајиној Башти – Образовни центар бр. 316 од 27. марта 1981. године

671 Решење о именовању Комисије за технички преглед и пријем радова доградње зграде Образовног центра – СО Бајина Башта - Комитет за привреду и комуналне делатности 03 број 361-11/81 од 26. маја 1981. године

672 Допис СИЗ-у за Физичку културу Бајина Башта- Образовни центар бр. 601 од 22. априла 1980. године; Допис СОФКА – Образовни центар бр. 600 од 22. априла 1980. године; Допис Хидроелектрани „Бајина Башта" – Образовни центар бр. 1800 од 28. октобра 1980. године

паркет у старој сали пропао самоуправни органи Центра донели су одлуку да се постави нова подлога. Са извођачем радова „Првом искром" из Барича склопљен је уговор о изради и постављању гумено-полууретанске подлоге „Искратин" у дебљини 11 мм. Цена израде била је 2.000 дин /м^2, обележавње терена извлачењем линија 60 динара/м, постављањем металних поколпаца са држачима за стативе и друге намене по цени од 600 динара/комад. Укупан износ је требало платити 50% унапред, а 50 % у року од 15 дана од примопредаје извршених радова.[673)] Посао је урађен од 22. јуна до 30. јуна 1981. године. Тада је урађена површина од 431 м^2 и извучене су линије у боји у дужини од 260 м.[674)] Инвестиција је коштала 1 милион динара, па се Образовни центар поново обратио Хидроелектрани са предлогом да она помогне новчано у склапању финансијске конструкције за радове, а Образовни центар је поновно нудио склапање уговора на 5 година, где би радници Центра организовали и спроводили рекреацију радника Хидроелектране. Износ од 500.000 динара је био за коришћења сале наредних 5 година. Раднички савет Хидроелектране „Бајина Башта „одобрио је средства која ће се уплаћивати по 100.000 динара годишње од 1982. до 1986. године Образовном центру.[675)]

Дограђени простор у коначној верзији коштао је 10.845.122,70 динара, значи неких 5 милиона више од првобитно предвиђених. До јуна 1982. године обевезе према извођачу радова биле се измирене осим дела од 752.396 динара који није исплаћен из разлога што извођач радова није био отклонио недостатке које је установила Техничка комисија за пријем дограђене зграде.[676)] У наредном периоду остало је још да се измири кредит који је школа узела од банке у износу од милион динара.[677)]

Од школске 1983/1984. године ОШ „Рајак Павићевић „је користила део ученичког простора Образовног центра и за то је плаћала надокнаду.[678)]

Након отварања новог дела зграде Образовни центар је кренуо у отварање две амбуланте у оквиру школе. Зато је упутио молбу Скупштини СИЗ-а за здравствену заштиту општине Бајина Башта да Образовни центар ослободи плаћања доприноса за здравствену заштиту од месеца марта 1984. године. Ова средства су се користила за опремање две амбуланте, стоматолошке и опште медицине.[679)] Стоматолошка амбуланта је почела да ради 4. априла 1984. године, али је имала само основна сред-

673 Уговор између Образовног центра и „Прве искре" Барич - ООУР - Фабрика полиуратена

674 Записник о примопредаји фискултурне сале у коју је уграђен Искратин – Образовни центар бр. 840 од 30. јуна 1981. године

675 Допис Хидроелектрани „Бајина Башта". Радничком савету и Синдикалној организацији – Образовни центар бр. 859 од 6. јула 1981. године; Одлука Радничког савета Хидроелектране „Бајина Башта" од 9. септембра 1981. године

676 Допис Служби друштвеног књиговодства Титово Ужице – Образовни центар бр. 827 од 20. августа 1982. године

677 Допис ГРО „Радник" Сребреница – Образовни центар бр. 1300 од 15. децембра 1982. године; Допис Служби друштвеног књиговодства – Образовни центар бр. 48 од 18. јануара 1983. године

678 Записник са седнице Савета центра од 13. јануара 1984. године – Образовни центар бр. 31 од 14. јануара 1984. године; Допис Образовном центру - ОШ „Рајак Павићевић" бр. 13/84 од 13. јанаура 1984; Допис Основној школи „Рајак Павићевић" – Образовни центар бр. 33 од 14. јануара 1984. године; Записник са седнице Савета Центра од 13. јанауара 1984. године

679 Допис СИЗ-у здравствене заштите – Образовни центар бр. 187 од 28. фебруара 1984. године

ства, па је Образовни центар упутио поново молбу да и у 1985. години буде ослобођен доприноса како би амбуланту додатно опремио и решио део материјалних проблема центра.[680)]

Дуго времена ово је била једина стоматолошка ординација у оквиру неке средње школе на Титовоужичком региону.[681)]

У 1980. години почели су разговори око изградње котларнице за образовно-васпитне организације у Бајиној Башти (Образовни центар, нова школа и вртић). Када је Бајина Башта добила организацију МОСИ игара 1985. године почела је да се гради и градска спортска хала. Урбанистичким планом развоја Бајине Баште предвиђена је била изградња нових 350 станова у Колонији која се граничи са зградом Образовног центра. Пошто је стара котларница била преоптерећена и неефикасна договорено је да се крене са изградњом нове котларнице. Први састанк одржан је 20. јуна 1985. године у згради Образовног центра. Пет заинтересованих субјеката договорили су се да се као инвеститор у изградњи котларнице појави Образовни центар. Пројектни рок је пробијен, јер је РО „Стадион" из Београда морао да усклади пројекат котларнице са пројектом спортске сале која је почела у близини да се гради. Ревизију пројекта је урадио РО „Прогрес".[682)] На основу пројекта донета је одлука Збора радних људи Образовног центра о изградњи Топлане на чврсто гориво у вредности од 266.150.000 динара, па је датум почетка изградње одређен за 1. јул 1987. године.[683)] Одлагање градње узроковала је велика инфлација у Југославији.[684)]

Образовни центар је био обавезан да у ову инвенстицију уложи 67,5 милиона динара, а од СИЗ-а је добио 26 милиона, па му је недостајало 41,5 милиона и то је обезбедио преко банчиних кредита, које је узео под неповољном каматом од 74%. Самодопринос у Бајиној Башти није било могуће расписати јер је већ постојао за изградњу нове зграде основне школе.[685)] Предрачунска вредност није била довољна, јер је извођач искористио право клизне скале, и због тога је инвеститор морао да пријави прекорачење да би се ова инвестиција завршила и ставила у употребу следеће грејне сезоне. Уговором са извођачом радова било је предвиђено да се радови заврше 1. фебруара 1988. године, али топлана је са топлим пробама почела тек у новембру 1988. године. И поред тешке финансијске ситуације Образовни центар је морао да започне изградњу котларнице што пре јер је она пуштањем у рад пре-

680 Допис СИЗ-у здравствене заштите – Образовни центар бр. 1318 од 12. децембра 1984. године

681 Обавештење ученицима бр. 1- Образовни центар бр. 768 од 9. септембра 1987. године

682 Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице – Образовни центар бр. 511 од 3. јуна 1985. године; Образовни центар бр. 492 од 28. маја 1986. године

683 Допис СДК. Експозитури Бајина Башта – Образовни центар бр. 555 од 24. јуна 1987. године

684 Летопис школе за школску 1985/1986. годину

685 Допис Републичком комитету за образовање и физичку културу – Образовни центар бр. 419 од 8. маја 1987. године

половила цену коштања грејања.[686)] Комисија за технички преглед котларнице није дала употребну дозволу, па је Образовни центар са записиником комисије упознао извођача радова, те су неки недостаци отклоњени. Међутим и поред тога употребна дозвола није добијена.[687)] Котларница је на крају коштала 60 милијарди, целокупна средства су обезебеђена уз помоћ СИЗ-а, кредита Инвестбанке и ДПЗ општине. Инвестбанка је Образовном центру отписала дуг од 19 милијарди динара.[688)]

Седници Савета центра од 27. јуна 1985. године, присуствовали су и председник СО Стојан Тутић и секретар СИЗ-а физичке културе Светлан Симић, а вођен је разговор и око изградње спортске хале у Бајиној Башти. Инвестиција је била вредна око 12 милијарди старих динара од чега је 5 милијади обезбедила Републичка заједница основног образовања, 3,5 милијарде Републичко извршно веће, а остатак привреда општине Бајина Башта. Образовни центар је био носилац ове инвестиције с тим да не би сносио никакве материјалне последице у случају недостатка средстава за довршетак инвестиције. У складу са тим формиран је надзорни орган на челу са директором Центра и шефом рачуноводства, који су пратили ову инвестицију.[689)]

Република је обећала средства која нису била на време обезбеђена, Хидроелектрана дала је бескаматну позајмицу ГРО „Радник" ООУР „Изградња" Бајина Башта у износу од 50 милиона, како радови не би каснили. У септембру 1986. године Република је уплатила свега 25 милиона и тај износ је одмах уплаћен Хидроелектрани. Остала је позајмициа од 25 милиона, али касније републички органи нису одобрили остатак планираних средстава због забране ванпривредних инвенстиција.[690)] Образовни центар се обратио надлежникм органима за издавање свих потребних дозвола за изгрдњу спортске сале, чија је предрачунска вредност била 80.124.671 динара. Пројекат за спортску халу израдио је РО „Стадион" Београд.

Рад на изградњи спортске хале, због свеопште економске кризе у коју је упала читава држава крејем 80-тих година, дуго је трајао. Образовни центар је био носилац изградње и морао је да се стара о градилишту. Крајем 1989. године били су актуелни радови на обезбеђивању изграђеног дела од штете коју је наносила вода. До тада су били завршени бетонски радови и кровна конструкција. Међутим степен сигурности ове конструкције био је умањен јер су темељи и кров били незаштићени, а отвори око темеља су више месеци били под водом. У јесен 1989. године поново је покренута иницијатива око завршетка спортске хале, а по процени ГРО „Развој „за неопходне радове било је потребно 4,9 милијарди динара, а за комплетни завршетак 22,3 ми-

686 Допис Хидроелектрани „Бајина Башта" – Обазовни центар бр. 719 од 6. јануара 1989. године; Допис ООУР Електродистрибуција „24. септембра" – Образовни центар бр. 783 од 18. новембра 1988. године; Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања – Образовни центар бр. 666 од 1. јула 1987. године

687 Образовни центар бр. 127 од 8. марта 1989. године

688 Закључци са седнице Савета центра од 13. априла 1989. године – Образовни центар бр. 218 од 18. априла 1989. године

689 Изводи из запсиника са седнице Савета центра од 27. јуна 1985. године

690 Допис Хидроелектрани „Бајина Башта" – Образовни центар бр. 91, недатован вероватно крај 1986. године

лијарди динара.[691)] Већ следеће године први пут се Образовни центар обратио СО Бајина Башта да одреди власника овог објекта, јер школа која је била инвеститор није имала средстава да добрши инвестицију, нити је по природи могла да буде власник објекта.[692)] Извршни савет прихватио је овај захтев Образовног центра да се Спортска хала пренесе на Фонд за грађевинско земљиште и комуналне делатности Бајине Баште, [693)] али до реализације није дошло. До преношења објекта дошло је тек после треће интервенције и претње да ће о свему обавестити Министарство просвете.[694)] СО Бајина Башта коначно је преузела Спортску салу у затеченом стању 1995. године и тада су у Записнику сумирани сви дотадашњи трошкови од укупно 1.695.156 немачких марака, односно тадашњих нових динара.[695)]

Зграда Гимназије „Јосиф Панчић"

Зграда Образовног центра иако је била млађи објекат и добро се одржавала, имала је доста проблема: раван кров, који је 1986. године почео да пропушта воду, посебно на фискултурној сали где су се ставрале баре на поду после кише; прозори су пропали и поправљали су се у школи; спој између старог и новог дела школе није био добро заштићен, па се стално појављивала влага; виназ плочице по школи биле су дотрајале; водовод и канализација били су у „критичном стању", а потребно је било извршити и ремонт подстанице за парно грејање. Овакво су стање видели у управи Об-

691 Допис Хидроелектрани „Бајина Башта" – Образовни центар бр. 680 од 1. новембра 1989. године

692 Допис Извршном одбору СО Бајина Башта – Образовни центар бр. 589 од 2. октобара 1990. године

693 Прихватање захтева Образовног центра – Извршни савет СО Бајина Башта 01 број 06-21/91 од 14. маја 1991. године

694 Допис Извршном одбору СО Бајиној Башти – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 290 од 11. новембра 1994. године

695 Изведени радови према уговору од 24. децембра 1985. године од 856.157, вредност радова изведених 1989. и 1990. године 163.884, вредност изведених радова 1991. и 1992. године 266.115, електро радови 220.000, вредност изведених радова 1994. године 25.000 и грађевинске парцеле 1591/1 и 1589/5 у вредности 80.000 (Записник комисије за примопредају Спортске дворане – СО Бајина Башта 2. фебруара 1995. године)

разовног центра почетком школске 1989/1990. године и као приоритет прогласили кров на фискултурној сали и комплетну замену прозора.[696] Предрачун за извођење радова на крову и замени столарије урадио је ГРО „Развој" Бајина Башта и укуна сума била је 542.827.900 динара.[697] Поново се Гимназија обратила Општинском фонду за средње образовање у Титовом Ужицу 1991. године, где је најкритичнији проглашен кров на фискултурној сали. Покушај са изолатерима из Сарајева није успео, па је као једино решење остао стрми кров, који је према пројекту коштао 1.041.076,70 динара. Гимназија се овом приликом обратила Фонду и у име Техничке школе са захтевом од 500.000 динара, јер је остала средства успела обезбедити из других извора.[698] Школски одбор је фебруара и септембра 1994. године донео одлуку да се приступи реконструкцији подова и прозора на објекту школе заједно са Техничком школом.[699] Школски одбор је донео одлуку 1997. године о приступању покривања објекта школе на новом делу школске зграде косим алуминијумским кровом. Одлука је упућена СО Бајина Башта ради обезбеђивања средстава у буџету општине.[700]

У току школске 1999/2000. године као приоритет била је замена столарије на северном делу зграде.[701] На име тога Гимназија је од Општине Бајина Башта добила крајем 2000. године око 91.000 дм, за адаптацију прозора, кречење учионица, скидање винас плочица из две учионице и зборнице и санацију мокрих чворова у школи. Школа је требало само да обезбеди надзор над извођењем радова, а Општина је склопила уговор са ГП „Темељ" који је те радове требао да изведе у време зимског распуста.[702]

Када је основан Национални ивестициони програм (НИП) Србије Гимназија је конкурисала код њега за средства за доградњу школске зграде у вреднсти од 15 милиона динара на шта је локална самоуправа била обавезна да обезбедио 3 милиона динара.[703] У слопу тога потписан је уговор о пројектовању са ДОО „МБ Дацит" пројктантском кућом око доградње дела школе, промене равног крова и изградње топле везе између зграде школе и школске радионице. Вредност овог посла била је 250.000 динара.[704] Ова инвенстиција због доласка светске економске кризе 2008. године није до краја завршена.

696 Допис СИЗ-у усмереног образовања и васпитања – Образовни центар бр. 560 од 5. септембра 1989. године

697 ГРО „Развој" Бајина Башта бр. 2420 од 4. септембра 1989. године

698 Допис Општинском фонду за средње образовање Титово Ужице – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 32 од 14. марта 1991. године; Записник о инспекцијском надзору санитатног испектора објекта и просторија фискултуне сале Средње техничке школе и Гимназије „Јосиф Панчић „дана 7. марта 1991. године; Пројекат ГП „Развој" Бајина Башта – бр. 305 од 4. марта 1991. године

699 Одлука Школског одбора од 17. фебруара 1994. године – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 26 од 17. фебруара 1994. године; Одлука Школског одбора Гимназије од 14. септембра 1994. године – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 134 од 30. септембра 1994. године

700 Записник са 3. седнице Школског одбора од 15. децембра 1997. године

701 Информација о припремљености средњих школа на територији Златиборског округа за рад у 1999/2000. школској години. Министарство просвете

702 Записник са седнице Школског одбора од 14. децембра 2000. године

703 Допис СО Бајина Башта – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 842/07 од 6. децембра 2007. године

704 Уговор о пројектовању – Гиманзија „Јосиф Панчић" бр. 601 од 27. новембар 2008. године

РУКОВОЂЕЊЕ ГИМНАЗИЈОМ - ОБРАЗОВНИМ ЦЕНТРОМ 1965-2015

Директори

Школа је у свом досадашњем седамдесетогодишњем раду имала већи број директора. Обележавање годишњице постојања школе прилика је да се подсетимо, између осталог, и на њих, који су мање или више, обележили њено постојање и рад. Они су својом озбиљношћу, стручношћу и напором изграђивали углед ове школе, а ми ћемо да споменемо макар један мали део онога што су урадили за школу и средину у којој живимо.

Директори Ниже гимназије у Бајиној Башти 1945-1955

Цветко Милосављевић	октобар1945-15. мај 1948.
Димитрије Ивановић	15. мај 1948 – 31. август 1951.
Миљко Станић	31. август 1951 – 29. јул 1952.
Драгослав Ђођа Јовановић	29. јул 1952 – 1. септембар 1955.
Вуко Ђапић	Заменик директора 1949/1950.
Бранимир Јањушевић	Заменик директора 1953-1955

Директори Гимназије „Милош Требињац" 1965-1974

Јован Станић	вд. 1965-1966 и директор 1966-1969
Војо Јарић	вд 1969-1970
Љубинка Бјеличић	1970-1971 и 1974
Станиша Величковић	1971-1974

Директори Образовног центра за гимназијско и стручно образовање / „Јосиф Панчић" 1974-1990.

Јован Станић	1974-1976
Новак Спасојевић	1976-1990
Велибор Јечменица	1990
Станиша Величковић	помоћник директора 1975-1979
Велибор Јечменица	помоћник директора 1979-1989
Радосав Петровић	помоћник директора 1990

Директори Гимназије „Јосиф Панчић" 1990-2015

Велибор Јечменица	1990-2002
Урош Кремић	2002-2013
Радован Гавриловић	2013-

ЦВЕТКО М. МИЛОСАВЉЕВИЋ рођен је 11. априла 1898. године у Ужицу. У родном граду завршио је Учитељску школу и Вишу педагошку школу са дипломским испитом. Завршио је допуснаке течајеве руског језика, хигијенског и задружно-пољопривредног. У државну службу ступио је 1919. године. Пре рата службовао је у Брчком, Власеници, Берову, Цариброду и Чачку, а у току рата у Андријевици и Бајиној Башти од 29. априла 1944. године. Био је управитељ Грађанске мешовите школе у Бајиној Башти од 1. септембра 1944. до 1. септембра 1945. године. У тренутку обнављања рада Грађанске школе почетком фебруара 1945. године био је управитељ, када је у Школи било само управитељ и две наставнице. На место управитеља дошао је са дужности у Среском народном одбору. Учествовао је у пререгистрацији Грађанске школе у Нижу гимназију у Бајиној Башти у лето 1945. године, када је постао и вд, а од октобра 1945. године и директор Гимназије. У Грађанској школи могао је да предаје земљопис, зоологију, хемију и руски језик. Био је одликован орденом Св. Саве V степена. Био је председник подружнице Савеза просветних радника. После одлуке Министарства просвете 15. маја1948. године предао је дужност директора Ниже гимназије, јер је био премештен у Гимназију у Белој Паланци.

ДИМИТРИЈЕ В. ИВАНОВИЋ рођен је 26. октобра 1907. године. Завршио је Учитељску школу са практичним учитељским испитом и VII семестара Филозофског факултета. У државну службу је ступио 1930. године. У току рата био у заробљеништву, а после повратка у земљу био учитељ Основне школе у Бајиној Башти. Решењем Министарства од 16. августа 1946.године премештен је у Нижу гимназију у Бајиној Башти где је предавао руски језик и фискултуру. Једно време био је управитељ Стручне школе за ученике у индустрији и занаству, а затим је 15. маја 1948. године постао директор Гимназије. Такође је био и први управник ђачког интерната. У Бајиној Башти био је руководилац средњошколског курса ЈА, Народне милиције, општеобразовног курса чланова СК и курса службеника СНО-а, а и члан комисије за полагање стручног испита службеника СНО-а. Ван школе био је: председник подружнице и председник касе за узајамну помоћ Савеза просветних радника, члан ОО одбора и секретар месног одбора Народног фронта и члан драмске секције КУД „Миленко Топаловић".

МИЉКО М. СТАНИЋ рођен је 19. септембра 1923. године у Кремнима. Био је наставник српског и руског језика у Нижој гимназији у Бајиној Башти од 1951. до 1954. године. На месту директора сменио је Димитрија Ивановића 31. августа 1951. године. Активно је сарађивао у литерарном клубу у Бајиној Башти. Као члан актива предавача доста је допринео идеолошко-политичком уздизању партијских кадрова. Супруга Драга такође је била наставница у Нижој Гимназији. Одселили су се у Срез таковски 1954. године.

ДРАГОСЛАВ ЈОВАНОВИЋ-ЂОЂА је рођен у Бајиној Башти 1917. године. Потиче из угледне породице и завршио је Учитељску школу у Ужицу 1936/1937. године. Службовао је у Штрпцима код Косовске Митровице, а Други светски рат га је затекао као учитеља у Црвици. Мобилисан је у војску и после капитулације одведен

је у заробљеништво у Немачку. По повратку из Немачке обавља низ политичких функција у Бајиној Башти, од којих је најважнија била функција политичког секретара ОК КПС за Срез рачански. Завршио је Високу политичку школу у Београду 1950/1951. године и од наредне школске године обављао је функцију директора школе у родном месту. Био је последњи директор Ниже реалне гимназије у Бајиној Башти 1952-1955. године када је она укинута. На место председника СО Бајине Баште дошао је 1957. године и ту је остао до 1963. године када је прешао у Министарство просвете СР Србије. Преминуо је у Београду 1966. године.[705)]

ЈОВАН СТАНИЋ је рођен 1920. године у Придолима (Бајина Башта). Основну школу је завршио у Пилици, а затим Гимназију у Ужицу. Након завршеног Другог светског рата, септембра 1945. године, уписује се на једногодишњи учитељски течај, да би након завршетка истог постао учитељ у свом родном месту, а затим на месту референта за просвећивање и просвету као члан ИО Среза рачанског. Од 1951. до 1954. године радио је као наставник историје и географије у Љубовији, када је вандредно завршио Вишу педагошку школу у Београду. Школске 1954/55. године декретом је премештен у Бајину Башту и постављен је за директора Школе ученика у привреди. Исте године уписује се на Филозофски факултет у Београду који је завршио на групи за историју 1960. године. Када је 1961. године отворено и са радом почело одељење економске школе из Ужица, Јован Станић постао је руководилац и професор тога одељења. Јован Станић је пуне 22 године (1954-1976) био директор бајнобаштанских средњих школа.

Јован Станић је међу првима заговарао отварање гимназије, школе која би имала високу проходност за ученике ка свим вишим и високим школама. Био је председник Комисија за припрему оснивања Гимназије у Бајиној Башти, а 15. фебруара 1966. године, на седници Радне заједнице Гимназије, изабран је за вршиоца дужности директора. Званично, на месту директора Гимназије био је од 24. августа 1966. године до 16. септембра1969. године, када је отшао на место дирекотора Школе за квалификоване раднике у Бајиној Башти. У међувремену, био је и члан Комисије за стручне испите из историје при Вишој педагошкој школи у Титовом Ужицу.

Био је покретач и главни носилац изградње нове зграде за средње школе у Бајиној Башти, као и за обједињавање средњих школа у Бајиној Башти у јединствени Образовни центар. Тако је 1974. године створен Образовани ценар за гимназијско и стручно образовање. Те исте године за директора Центра изабран је Јован Станић и на том

705 Добривоје Мрдаковић, Сећање на генерацију IV-3 Ниже гиманзије у Б. Башти (1953/1954), Бајина Башта 2004, стр. 41; Ј. Станић, Златни период мале варошице. Сећање на Драгослава – Ђоћу Јовановића, ББ Глас бр. 48 (2009)

месту је остао све до 12. септембра 1976. године. Последњих шест година радног века Јован Станић је провео у СО Бајина Башта, прво на месту просветног инспектора, а затим од 1978. до 1982. године на месту председника Извршног савета Скупштине општине. Биран је у извршна тела тадашњих политичких структура, а био је и председник ОО СУНБОР-а у три манданта. На крају каријере био је доста ангажован у Месној заједници Бајина Башта, када је са тадашњим председником Марком Милановићем радио на уређењу градског трга и подизању споменика Душану Јерковићу. Одликован је Орденом рада са сребреним венцем, Орденом заслуга за народ са сребреним зрацима и Плакетом СУНБОР-а. Као пензионер живео је у Бајиној Башти, где је преминуо 2010. године.

ВОЈО ЈАРИЋ рођен је 20. октобра 1939. године у месту Бара у Општини Босански Петровац. Студије је завршио на Природно-математичком факултету у Сарајеву на групи географија-геологија 29. маја 1965. године. Члан Партије постао је 1960. године, а учествовао је у радним акцијма на ауто-путу Братство и јединство1959. и 1964. године.

Наставник у Гимназији „Милош Требињац" постао је септембра 1966. године и на том место је остао до краја радног века. Од 1969. године предавао је и у Школи за квалификоване раднике у Бајиној Башти. Поред географије предавао је и предвојничку обуку, а водио је једно време и шаховску секцију. У периоду од 1967. до 1969. године председавао је Радном заједницом Гимназије, а од 1. септембра 1969. до 31. августа 1970. године био је на положају вд. директора Гимназије. Био је и члан последњег сазива Савета Образовног центра 1988-1990. године.

Остао је веран бајнобаштанским школама и поред тешке материјалне ситуације, неадекватно решеног стамбеног питања и то у временима када су многи напуштали Бајину Башту и у новим срединама добијали много повољније материјалне услове. Остао је упамћен као врстан педагог и просветни радник. Као професор био је строг и принципијелан, али крајње праведан, што га је сврстало у ред водећих просветних радника у Бајиној Башти. Несебично је помагао млађим колегама да се укључе у наставни процес не само подршком речима већ и својим ставом. Због врлина које су га красиле било је привилегија бити његов ученик и колега, о чему сведоче сви који су имали ту част дивећи му се и данас. Остао је и упамћен као професор који је својим радом умногоме допринео угледу бајинобаштанске Гимназије. Запажен је био и као спортиста у млађим данима.У пензију је отишао 1992. године. Живео је у Бајиној Башти све до смрти 2012.године.

ЉУБИНКА БЈЕЛИЧИЋ рођена је у Београду 1939. године, где је живела и где је завршила студије Југословенске књижевности и српског језика 1961. године. Следеће године постала је хонорарни службеник Савета за просвету НО Бајина Башта, а од школске 1964/1965. године и хонорарни наставник у Основној школи „Рајак Павићевић".

Била је први професор српскохрватског језика у новоотвореној Гимназији у Бајиној Башти у којој је остала до краја радног века. Радећи у Гимназији, прво је покренула рад литерарне секције, која је покренула и први литерарни часопис „Средњошколац" који је штампан на шапирографу, а потом је и започела рад рецитаторске секције. Њен допринос посебно је био видљив у раду са рецитаторском секцијом, где је изузетну пажњу поклањала лепоти говорне речи и правилности изражавања, упорно радећи и на отклањању говорних мана код појединих ученика. Рецитаторска секција, којом је руководила Љубинка Бјеличић, имала је мноштво наступа на свечаним академијама и разним поводима (јубилеји, сусрети, празници), као и на општинским и регионалним такмичењима, на којима су чланови ове секције иза себе остављали велики успех. Уз рад и свестрано ангажовање, како у школи тако и у граду, Љубинка Бјеличић је налазила времена и за своје усавршавање. Тако је својој дипломи додала и звање специјалисте I степена за наставу српскохрватског језика и књижевности. Директор Гимназије, била је од 1. септембра 1970. до 31. августа 1971. године. Последње године службовања провела је као стручни сарадник-библиотекар, када је систематично радила на увећању библиотечког фонда и његовом сређивању. Радила је и као руководилац библиотечке секције. Добитник је Дипломе „12. септембар" СО Бајине Баште за 1986. годину. У пензију је отишла 1987. године, оставши у сећањима млађих колега и ученика као изузетан педагог и стручњак. Преминула је 2010. године.

Др СТАНИША ВЕЛИЧКОВИЋ рођен је у Врању 20. јула 1937. године. Завршио је учитељску школу у родном месту, а Филолошки факултет у Београду, на коме је магистрирао (1975) и докторирао (1985). Радио је као учитељ у Комарници код Шавника и Кушићима код Ивањице. Пошто је дипломирао на Филолошком факултету 1969. године почео је да ради у Гимназији у Бајиној Башти као професор српскохрватској језика. Био је директор Гимназије од 1971. до 1974. године, а потом помоћник директора Образовног центра за гимназијско и стручно образовање од 1975. до 1979. године. Као ученик учитељске школе био члан секретаријата Народне омладине, а у петој години учитељске школе примљен у СК 1957. године. Био је председник Збора и радничке контроле Образовног центра. Иницирао је покретање школског листа „Реч младих" и као уредник водио га две године. Био је предавач на Политичкој школи при Савезу синдиката у Бајиној Башти и активиста ОК СК Бајина Башта. Одлуком Збора радних људи Образовног центра 1975. године награђен је новчаном наградом за успешно руковођење новинарском секцијом. Године 1979. добио је другу награду Просветног прегледа за квалитетну обраду наставних јединица у овом листу. Био је предавач на регионалном и републичком семинару за наставнике српскохрватског

језика и књижевности. Добио је стручно звање педагошког саветника 1983. године. Када је докторирао отишао је за предавача на Универзитет у Нишу. Као човек који је прошао све етапе у образовном-васпитном процесу, био је изузетно систематичан, добар практичар и теоретичар. Станиша Величковић је на место директора и помоћника директора био посебно усмерен на педагошко-инструктиван рад у школи, на организацију наставе и њено функционисање, нарочито у условима реформе и доношења нових програма. Подстицао је и стручно усмеравао слободне активности, врло заинтересован и за стручно уздизање предавачког кадра. Својом стручношћу и пуном ангажованошћу, Станиша Величковић, је афирмисао рад Гимназије и допринео подизању њеног угледа међу другим школама на региону.

НОВАК СПАСОЈЕВИЋ је рођен 1936. године у Рогачици. Гимназију и Природно-математички факултет, одсек – механика, завршио је у Београду. Једно време радио је у Основној школи „Стеван Јоксимовић" у Рогачици, затим са радом наставио у Сремској Митровици, прво у Технолошкој као професор математике, а потом у Техничкој школи, где јепредавао механику. Када су се интегрисале ове две школе у Образовни центар „25 мај", Новак Спаскојевић је постао директор. На том месту је остао до 1. новембра 1976. године, када је прешао у Бајину Башту за директора Образовног центра за гимназијско и стручно образовање. Са реформом средњег образовања у републици, убрзо, ова установа мења свој назив и 1978. добиће име Образовни центар „Јосиф Панчић", на чијем ће челу остати пуних тринаест година, до 1. јануара 1990. године. Те године прелази у Ужице на функцију председника Међуопштинске регионалне заједнице. Када је ова Заједница укинута, Новак Спасојевић, који је већ стекао звање педагошког саветника, отишао је на место инспектора у Одељењу Министартсва просвете Србије, на коме ће остати само годину дана, а затим се враћа на место директора Техничке школе, у Бајину Башту.

Као директор Образвног центра, па самим тим и Гимназије, Новак Спасојевић је учинио доста на просперитету школе и то је најдинамичнији период у краткој историји средњешколског образовања у Бајиној Башти. Тада је дограђена зграда центра: добијено је 6 учионица, једна мала фискултурна сала и школска кухиња, дефинитивно је обликован школски амбијент (двориште, стазе, зелене површине велики хол, ходници, кабинети, библиотека); набављана је нова опрема (кабинет за стране језике, разглас са својим програмом, кабинет за информатику). Центар је два пута узастопно добио две највеће републичке награде, Сребрну и Златну плакету, са новчаним износом, за уређење школске средине. Новак Спасојевић је био заговорник што већег укључивања школе у јавни културни живот града. Са његовим доласком интезивирао се рад секције многих слободних активности: било је много академија у граду, јавних наступа, сусрета, изложби, књижевних вечери, издавање школских листова. Залагао се и успео да подигне топлану за Образовани центар, Дечји вртић и

Основну школу „Свети Сава", која је била у власништву Центра све док није уступљена и пренета на Комунално предузеће „12. септембар". Залагао се за повезивање школе са другим срединама и образованим установама, и у то време изводиле су су и многе екскурзије наставника у Чехословачку, Мађарску, Русију, Турску, Грчку, Брибир, Тиват, Охрид, Макарску. Образовани центар одржавао је пријатељске везе са школама у Кршком, Свилајнцу, Котору, Братунцу, Сребреници, Ариљу и Љубовији.

ВЕЛИБОР ЈЕЧМЕНИЦА рођен је 1949. године у Крњачи, општина Прибој. Гимназију је завршио 1967. године у Пријепољу, а Филошки факултет у Београду 1971. године, као један од најмлађих свршених студената факултета. У двадесет и другој години долази у Бајину Башту и почиње да ради у Гимназији, у време када је професор руског језика био дефицитаран кадар. Морао је да држи часова не само у Гимназији већ и у Школи за квалификоване раднике и Школи за образовање одраслих.

У свом раду Велибор Јечменица је био увек дисциплинован и одговоран радник, са професионалношћу која је подразумевала још и марљивост, комуникативност и смисао за добру организацију. Захваљујући томе, 1. септембра 1979. године, изабран је за заменика директора Образованог центра, у тренутку када је у Центру било 36 одељења. Нагли развој средње школе тражио је добро осмишљену организацију наставе и динамичну личност која ће се старати о њеној успешној реализацији, али, и поред толиког обима такве сложености, резултати нису изостајали, па је школа у то време, постала и препознатљива на региону по својим успесима и редовности остварења програма. Почев од 1. септембра 1979. године Велибор Јечменица руководи Образовно-васпитним већем, а од 1. јануара 1990. године постављен је на место вд директора Образовног центра, када и започиње време великих економских криза и процес раздвајања Образовног центра на Гиманзију и Техничку школу.

У јуну 1990. године је именован за привременог пословног органа за формирање Гимназије и од 22. октобара 1990. године за првог директора Гимназије „Јосиф Панчић". У то време требало је створити педагошку целину од 12 одељења и 25 професора, а успут решавати многе кадровске, стамбене и материјалне проблеме, што и није било тако лако. Био је директор Гимназије до 2002. године, а затим наставник руског језика и библиотекар. Отишао је у пензију 2012. године и данас живи у Бајиној Башти.

УРОШ КРЕМИЋ рођен је 1958. године у Краљеву. Основну и средњу школу завршио је у родном месту, а Филолошки факултет у Београду на катедри за руски језик и књижевност. Радни век започео је као наставник руског језика у средњој школи у Угљевику, а од 1987. године своју каријеру везује за Бајину Башту радом у Основној школи „Стеван Јоксимовић „у Рогачици. Свој педагошки рад наставио је у Гимназији „Јосиф Панчић" где је 2002. године постао директор школе.

Његов просветно-педагошки рад узоран је и служиће свима као подстрек за наставак онога што је започео. Као професор руског језика и књижевности годинама је генерацијама средњошколаца приближавао и чинио да заволе овај језик и културу. Са изузетном преданошћу и ентузијазмом припремао се за наставу као да први пут улази у учионицу. То су генерације његових ученика умеле да препознају и са својим професором поделе енергију и креативност. Његов рад надахнуо је многе да закораче у академске сфере и покушају да досегну интелектуалне висине којима је он припадао.

Урош је био успешан педагошки радник, омиљен међу колегама и сарадницима. Последњих десет година обављао је функцију директора Гимназије. Својим искуством утирао је пут младим професорима, свесрдно их подржавао у свим новим идејама, а често и сам давао иницијативу за нешто што је било испред времена у коме је живео. Његовим залагањем Гимназија је закорачила у компјутерску еру набавком већег броја компјутера и остале електронске опреме. Његова залагања наградили су ученици својим резултатима са престижних државних такмичења. Дискретно и са мером, умео је свакога да посаветује, охрабри и похвали за уложени труд.

Урош Кремић преминуо је 16. јануара 2013. године.

РАДОВАН ГАВРИЛОВИЋ рођен је 19. фебруара 1962. године у Бајиној Башти. Прва два разреда Заједничких основа завршио је у Образовном ценрту у Бајиној Башти, а III и IV разред економске школе завршио је у Ужицу и стекао звање економског техничког програмера. На Факултету организационих наука дипломирао је 1989. године на кибернетском смеру.

Радни век започео је 1991. године у Инвестбанци ПЈ Бајина Башта на месту руководиоца аутоматске обраде података (АОП) и на том послу остао до 1999. године када је постао директор ПЈ Бајина Башта. Послове директора обављао је до гашења банке 1. јануара 2002.године.

У Гимназији „Јосиф Панчић" запослио се као професор информатике 1. септембра 2002. године. На место директора Гимназије именован је 23. априла 2013. године. Живи у Црвици, ожењен је и отац двоје деце.

Велибор Јечменица, Новак Спасојевић, Др Станиша Величковић, Љубинка Бјеличић и Јован Станић

Органи управљања школом 1965-2015

Од школске 1965/1966. године укинути су школски одбори и уведени су као органи управљања школама Радне заједнице,које су чинили сви запослени који су били у сталном радном односу, хонорарни сарадници, представник из редова заједнице ученика, а у проширеном саставу и представник испред СО Бајине Баште и представнци из заинтересованих радних организација. Радне заједнице биле су са умањеним надлежностима делегата из друштвене заједнице у односу на школске одборе. Радне заједнице су употпуности преузеле све надлежности школских одбора.[706)] Радна заједница је утврђивала кандидатску листу и за избор представника школе у Општинској заједници образовања, а разматрала је питања измене и допуне Статута школе, давала је предлоге за усавршавње нормативних аката, разматрала систематизацију радних места у школи, бринула се за обезбеђивање материјалних средстава, усклађивала рад школе са потребама средине, обезбеђивала станове за запослене, обезбеђивала додатна средстава од Заједнице образовања за повећавањем личних доходака, разматрала успех и владање ученика, решавала проблем организације рада у школи, на крају I и II полугодишта одлучивала о подели варијабилног дела личног дохотка, за шта је формирала Комисију за процену радних резултата у настави и ваннаставним активностима. О функционисању Радне заједнице бринуо се њен председник, који се бирао на годину дана.[707)]

706 М. Урошевић, М. Тодоровић, н.д, стр. 40

707 С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 383; Годишњи програм рада Гиманзије „Милош Требињац" у Бајиној Башти за школску 1968/1969. године - Гимназија бр. 502 од 15. октобра 1968. године

председници Радне заједнице Гимназије „Јосиф Панчић”

Љубомир Радовић	1966-1967	професор математике
Војо Јарић	1967-1969	професор географије
Јулијана Јевтић	1969-1970.	професор биологије
Станиша Величковић	1970-1971.	професор српскохрватског језика
Адела Лендић	1971-1972	професор биологије
Драгиша Стојановић	1973-1974	професор физике

Прва седница Радне заједнице Гимназије „Милош Требињац”одржана је 15. фебруара 1966. године, а сачињавали су је:

Божидар Лукић	службеник Света за просвету СО-е Бајина Башта
Радиша Гачић	референт за просвету
Јован Станић	Директор и председник Комисија за припрему оснивања Гимназије
Љубомир Радовић	професор математике
Љубинка Бјеличић	професор српскохрватског језика
Адела Лендић	професор биологије
Драган Тодосијевић	наставник географије
Недељко Радуловић	наставник физичког васпитања
Добривоје Михаиловић	наставник општетехничког образовања
Драга Ђуричић	професор руског језика

Од 1974. године појављује се Збор радних људи Образовног центра за гиманзијско и стручно образовање, као највиши самоуправни орган који је преузео више надлежности од Радне заједнице. Састојао се од свих запослених у школи, а у проширеном саставу и од представника Заједнице ученика и делегата друштвене средине.

Војо Јарић говори на састанку Радне заједнице

После доношења Закона о удруженом раду Збор је био обавезан да донесе велики број самуправних споразума и друштвених договора који су регулисали међусобни однос радника, вршио систематизацију радних места, правилнике о расподели личног дохотка... Део дохотка био је нераспоређен, па је Збор образовао комисије које су пратиле резултате рада сваког радника, који су бодовани четири пута годишње и на основу чега је распоређиван део од 5% варијабилног дела дохотка. То је доводило до великих расправа, па је на крају најчешће дохотак распоређиван равноправно.[708)] Посебно често Збор је расправљао о стамбеним питањима радника школе.

председници Збора радних људи Образовног центра

1974.	Љубинка Бјеличић
1974-1976	Цвијета Миљушевић
1976-1978	Драгиша Стојановић
1978-1980	Раденко Којадиновић

После промене из 1980. године и оснаживања улоге Савета центра седнице Збора радних људи заказивао је председник Савета, а могао је и заинтересовани радник и на сваком Збору се бирало радно председништво и председавајући члан. Ова подела довела је и до преплитања надлежност Збора и Савета.[709)]

Чланови проширеног састава Радне заједнице гимназије „Милош Требињац" – непотпуни списак

1966-1968.	Драгољуб Милутиновић	СО Бајина Башта
1966-1967.	Љубомир Божић	СО Бајина Башта
1968-1970.	Драган Миливојевић	СО Бајина Башта
1968-1969.	Радован Ивановић	СО Бајина Башта
1970.	Јовиша Петковић	
1970.	Милош Јовановић	
1970.	Драган Миливојевић	
1971.	Радиша Гачић	
1971.	Милош Ивановић	
1972-1974.	Средоје Ковачевић	СО Бајина Башта
1972-1974.	Томислав Николић	СО Бајина Башта
1972-1974.	Јован Николић	ОК ССРН
1972-1974.	Јоксим Ковачевић	ОК ССРН
1972-1974.	Милан Средојевић	ОК ССО
1972-1974.	Мирјана Марковић	ОК ССО
1973-1974.	Славка Јокић	Родитељ
1973.	Мирко Јокић	Родитељ
1973-1974.	Љубомир Божић	Родитељ
1973	Драги Петровић	Родитељ
1973-1974.	Стеван Дабић	Родитељ
1973.	Зорица Јокић	Ученик
1973.	Мирко Пуртић	Ученик
1973.	Горан Ковачевић	Ученик

708 У Архиви школе сачувана је једана таква табела са исписаним бодовима за сваког запосленог

709 Информација о стању у усмереном образовању у Бајиној Башти

Чланови проширеног састава Радне заједнице гимназије Образовног центра

1974-1976	Владимир Филиповић	СО Бајина Башта
	Милија Максимовић	СО Бајина Башта
1974-	Љубо Драгојловић	
1979.	Драган Цвијовић	КРО „12. септембар"
1979.	Обрадин Марић	Земљорадничка задруга „Бајина Башта"
1980.	Бошко Ђорђевић	РО Слобода ООУР „Тара"
1982-1984.	Александар Жугић	Хидроелектрана Бајина Башта
1982-1984.	Мирјана Јокић	РО „Слобода „Бајина Башта
1982-1984.	Радован Живановић	КРО „12. септембар"
1982-1984.	Раденка Јосиповић	РО Трикотажа „Кадињача"
1982-1984.	Предраг Глишић	СИЗ усмереног образовања
1982-1984.	Јован Јовановић	Земљорадничка задруга Бајина Башта
1984-1986	Предраг Глишић	РО Слобода ООУР „Тара"
1984-1986	Мирјана Јокић	РО Слобода ООУР „Тара"
1984-1986	Миодраг Крњић	Земљорадничка задруга „Бајина Башта"
1984-1986	Владислав Бојић	СИЗ усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице
1984-1986	Радојко Радовић	ООУР „Прерада дрвета" Бајина Башта
1984-1986	Мирослава Јаковљевић	РО ТАК „Кадињача"
1986-1988	Славољуб Митровић	СИЗ-а усмереног образовања и васпитања региона Титово Ужице
1986-1988	Љубодраг Илић	РО Индустрија трикотаже „Кадињача"
1986-1988	Бошко Милинковић	СО Бајина Башта
1986-1988	Момчило Симић	Шумско газдинство Титово Ужице ООУР „Прерада дрвета" Бајина Башта
1986-1988	Александар Жугић	Хидроелектрана „Бајина Башта"
1986-1988	Симо Габић	Земљорадничка задруга „Бајина Башта"
1988-1990	Видан Деспотовић	Хидроелектрана „Бајина Башта"
1988-1990	Јулка Ђорђевић- Југовић	РО „Таратекс"
1988-1990	Вера Вешовић	Дом здравља
1988-1990	Мијаило Петровић	РО „Електроизградња"
1988-1990	Мирослав Нешковић	РО „Слобода"
1988-1990	Милосав Баштовановић	РО „Звезда"
1988-1990	Слобда Злопорубовић	РО „Прерада дрвета"
1988-1990	Јелена Јакић	СО Бајина Башта
1988-1990	Драгољуб Станојевић	Трикотажа „Кадињача"
1990-1992	Миломир Јосиповић	ХЕ „Бајина Башта"
1990-1992	Мирјана Драгојловић	Слобода
1990-1992	Витор Тришић	Елдиз
1990-1992	Слободан Марковић	Инвестбанка
1990-1992	Велимирка Јокић	СО Бајина Башта
1990-1992	Милан Цвијић	Земљорадничка задруга „Бајина Башта"
1990-1992	Михаило Петровић	Електроизградња

Савет школе[710)] успостављен је Законом о органима управљања у установама. То је био нови орган преко кога је друштвена заједница успостављала утицај на школу. Савет Образовног центра конституисан је 1974. године, коме је Збор радних људи

710 Статут Образовног центра „Јосиф Панчић „из 1980. године, чл. 139-158

1980. године поверио део свог рада. Савет школе су чинили од 1980. године радници школе њих 13 бираних на Збору, 13 представника ученика и полазника и 10 представника друштвене заједнице радних и друштвено-политичких организација[711)] и родитеља ученика. Од 1988. године промењен је састав Савета Центра и он је од тада бројао 13 представника радника, 9 представника друштвене заједнице, 3 родитеља и 4 ученика. Представници родитеља су се бирали на општем родитељском састанку, а касније их је бирао Савет родитеља из свог састава, а представника ученика бирао је ССО Центра, а у каснијем периоду Заједница ученика школе. Представнике друштвене заједнице именовала је СО на 2 године. Били су то делегати: СО Бајине Баште, Месне заједнице Бајина Башта, Дрвног комбината „Црни врх", КРО „12. септембар", Земљорадничке задруге Бајина Башта, Хидроелектране Бајина Башта, Металне индустрије „Слобода", Трикотажа „Кадињача", СИЗ усмереног образовања и један делегат родитеља. Кандидате за чланове Савета из редова запослених утврђивао је Извршни одбор синдиката и морао је да одговара социјалном саставу радника школе. Мандат чланова Савета био је 2 године и ниједан запослени није могао бити биран више од 2 пута узастопно. За члана Савета школе није могао бити биран директор и помоћник директора. Председник и заменик председника Савета Центра бирани су из редова запослених, на првој седници Савета по правилу су били чланови који су добијали највише гласова на избору за чланове Савета. Савет школе бринуо се о: доношењу нормативних аката, материјално-финансијкој ситуацији школе, обезбеђивању наставног и другог кадра, решавању стамбених проблема радника школе, критертијуму за упис ученика I разреда, избору директора, периодичном и завршном рачуну школе, анализи успеха и владања ученика, обележавању Дана Центра и значајних јубилеја; доноси план и програм рада школе, усваја завршни рачун школе, именује и разрешава дужности директора, бира конкурсом раднике школе, одлучује као другостепени орган о приговорима радника и сл. Одлуке Савета школе су биле обавезујуће за све друге органе школе. Савет се чешће састајао у ужим саставу, док је у проширеном саставу састајо се 1-2 пута годишње.[712)] Савет је почетком сваке школске године проглашавао раднике који су били „технолошки вишак".

председници Савета Образовног центра „Јосиф Панчић":

1974.	Часлав Ђорђевић
1980-1982.	Љубиша Пантелић
1982-1984.	Јован Манић
1984-1986.	Драгољуб Јовановић
1986-1988.	Недељко Матић
1988-1990.	Чедомир Цветковски
1990.	Драган Солдатовић

председници Радничког савета Гимназије „Јосиф Панчић":

1990-1992.	Драгиша Стојановић

711 СО Бајина Башта, Хидроелектрана „Бајина Башта", МЗ Бајина Башта, Земољорадника задруга „Бајина Башта", „Слобода", РО „Прерада дрвета", „Трикотажа", КУП „12. септембар", СИЗ образовања Бајина Башта.

712 Информација о стању у усмереном образовању у Бајиној Башти; С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 380-381; Стату Образовног центра „Јосиф Панчић" из 1980. године, чл. 139-158 и Статут Гимназије „Јосиф Панчић" из 1990. године

Запослени - чланови Савета Центра:

Савет центра 1980-1982

1. Видан Николић
2. Адела Лендић
3. Цвета Миљушевић
4. Срећко Басиста
5. Богољуб Поповић
6. Јован Манић
7. Часлав Ђорђевић
8. Биљана Ђурић
9. Илија Пантелић
10. Коста Митровић
11. Љубиша Пантелић
12. Вера Севић
13. Зоран Васиљевић

Савет центра 1982-1984

1. Драган Мановић
2. Госто Стојановић
3. Милојка Пантелић
4. Драгиша Стојановић
5. Радоје Митровић
6. Срећко Басиста
7. Милијана Томић
8. Јован Манић
9. Љиљана Милошевић
10. Миља Петровић
11. Јагода Павловић
12. Богољуб Стефановић
13. Станиша Величковић

Савет центра 1984-1986

1. Милован Чавић
2. Јованка Тешановић
3. Драган Јовановић
4. Драгиша Стојановић
5. Вука Јанковић
6. Лука Митровић
7. Војко Петковић
8. Драган Мановић
9. Слободан Драгојловић
10. Илија Пантелић
11. Љиљана Милошевић
12. Војин Настић
13. Љубиша Павловић

Запослени - чланови Савета Центра:

Савет центра 1986-1988

1. Лука Митровић
2. Недељко Матић
3. Мирјана Стојановић
4. Цвијета Миљушевић
5. Светислав Тофчевић
6. Коста Митровић
7. Љубиша Павловић
8. Драгина Стефановић
9. Љубиша Пантелић
10. Споменка Симић
11. Чедомир Цветковски
12. Војин Настић
13. Раденко Којадиновић

Савет центра 1988-1990

1. Чедомир Цветковски
2. Војо Јарић
3. Милован Чавић
4. Богољуб Стефановић
5. Миља Петровић
6. Велибор Јечменица
7. Раденко Којадиновић
8. Драгутин Ракоњац
9. Милена З. Јовановић
10. Милутин Јелисавчић
11. Миленко Ордагић
12. Небојша Богдановић
13. Загорка Ђокић

Савет центра 1990-1992

1. Срећко Басиста
2. Јован Ђурић
3. Златан Јовановић
4. Радоје Митровић
5. Тамара Панић
6. Симка Павићевић
7. Миле Продановић
8. Љубиша Павловић
9. Петар Радивојевић
10. Споменка Симић
11. Саво Средојевић
12. Драган Солдатовић
13. Надежда Читаковић

Ученици и родитељи - чланови Савета Центра:

Савет центра 1979-1980

1. Ненад Мијаиловић
2. Весна Петровић
3. Нада Дамјановић
4. Драган Токманчић

Савет центра 1980-1982

1. Вера Јовановић
2. Љубиша Читаковић
3. Љиљана Ђукић
4. Ненад Петричевић
5. Зоран Марковић
6. Весна Ристовић
7. Милан Божић
8. Светлана Илић
9. Срђан Јелисавчић
10. Светлана Јакшић
11. Олга Петровић
12. Јелица Максимовић
13. Славица Тутић

Савет центра 1982-1984

1. Љубиша Читаковић
2. Весна Листић
3. Срђан Јелисавчић
4. Вера Јовановић
5. Славица Тутић
6. Светлана Илић
7. Олга Петковић
8. Милан Божић
9. Зоран Марковић
10. Јелица Максимовић
11. Ненад Петричевић
12. Љиљана Ђукић
13. Светлана Јакшић

Ученици и родитељи - чланови Савета Центра:

Савет центра 1986-1988

1. Вера Радосављевић
2. Наташа Станковић
3. Борис Плахота
4. Зорица Митровић
5. Биљана Јовичић
6. Зоран Павловић
7. Драган Дамљановић
8. Милан Злопорубовић
9. Милена Диковић
10. Вера Јагодић
11. Мирослав Јовановић
12. Жаклина Ракић
13. Слађана Манојловић

Савет центра 1988-1990

Ученици:

1. Маријан Ордагић
2. Тихомир Аврамовић
3. Мирјана Веизовић
4. Снежана Стаменић

Родитељи:

1. Милован Јевтовић
2. Славица Малешевић
3. Душанка Тутић

Савет центра 1990-1992

Ученици:

1. Ана Мијановић
2. Иван Илић
3. Славољуб Матић
4. Миле Јевтић

Родитељи:

1. Ратомир Матић
2. Милован Ковачевић
3. Јелена Вујетић
4. Властимир Михаиловић

Запослени - чланови Радничког савета Гимназије „Јосиф Панчић”:

Раднички савет1990-1992

1. Љубета Булатовић
2. Лепосава Васиљевић
3. Гордана Дабић
4. Милеса Драгојловић
5. Биљана Ђурић
6. Вука Јанковић
7. Радивоје Јовић
8. Драгиша Стојановић
9. Драгина Стефановић

Школски одбори настају Законом о средњој школи 1992. године и замењују савете школа и зборове радних људи, као органи управљања у школама. Чланови школских одбора именовали су се на 4 године. Влада Републике Србије је именовала и разрешавала чланове школских одбора. Школски одбор је бројао 10 чланова, од којих је 3 бирало Наставничко веће, а остало друштвено политичка заједница. Надлежности су преузете од ранијих савета: доноси статут школе, усваја планова рада, одлучује о коришћењу средстава за инвестице, усваја завршни рачун, разматра успеха ученика, расписује конкурс за пријем нових радника и директора, доноси одлуку о упису ученика и одлучује о приговору ученика у вези искључења из школе у другом степену.[713)] Школски одбор ради на седницаима, а седнице сазива и њима руководи председник или заменик председника. Чланови школског одобора које предлаже школа бирају се на седници Наставничког већа.[714)]

Први Школски одбор именован је од стране Владе Републике Србије 31. октобра 1992. године.[715)]

713 М. Урошевић, М. Тодоровић, н.д, стр. 94

714 Статут Гимназије „Јосиф Панчић ” из 1992. године, чл.48-54

715 Решење о именовању Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић” у Бајиној Башти, Влада Републике Србије на основу Закона о средњој школи Сл. Гласник РС 50/92, 01 бр. 119-6265-125/92 од 31. октобра 1992. године

Састав Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић" 1992-1996

Велимирка Јокић	председник Школског одбора - секретар СО Бајина Башта
Градимир Јовановић	директор Инекс „Тара"
Снежана Чвркић	директор СДК Бајина Башта
Миљана Рабасовић	шеф рачуноводства Националног парка „Тара"
Бранко Марковић	Електросервис Бајина Башта
Миладин Видовић	директор Инвестбанке Бајина Башта
Зорка Радојичић	секретар ДИН „Бајиновац" Бајина Башта
Адела Лендић	професор школе
Љубиша Пантелић	професор школе
Чедомир Цветковски	професор школе

Први Школски одбор се бавио за време свог мандата: Планом уписа и реализацијом Плана уписа ученика, разматрањем и усвајањем Годишњег програма рада школе, усвајањем Статута гимназије, разматрањем и усвајањем Извештаја о раду школе у одговарајућој школској години, утврђивањем потреба за наставним особљем и расписивање конкурса, утврђивањем предлога за пријем наставног особља у радни однос по расписаном конкурсу, припрема за верификацију школе и обезебеђивањем одговарајућих услова, остваривањем Годишњег програма рада школе у току године, разматрањем записника просветних надзорника и предузимање мера на отклањању недостатака у раду школе, разматрањем Извештаја директора о раду школе, предузимањем мера за санацију подова и прозора на школској згради, решавањем кадровских проблема школе, разматрањем и усвајање финансијског плана и програма инвестиционог одржавања школских објеката, разматрањем извештаја о финасијском пословању школе, доношењем одлука о инвестиционом улагању, формирањем одбор за прославу 30 година Гимназије и усвајање програма прославе, извођењем екскурзија/финансијског дела; условима рада у школи/проблемом грејања, одржавањем и др.[716)]

Састанак Радне заједнице

716 Извештај о раду Школског одбора – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 221 од 4. септембра 1996. године

Састав Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић"

1997-1998	1998-2001	2001-2002
1. Снежана Чвркић	1. Снежана Чвркић	1. Божидар Мандић
2. Зоран Продановић	2. Зоран Продановић	2. Миодраг Јовашевић
3. Миладин Видовић	3. Миладин Видовић	3. Миломир Јовановић
4. Вера Јовановић	4. Вера Јовановић	4. Ружица Савић
5. Градимир Јовановић	5. Градимир Јовановић	5. Јасминка Нешковић
6. Радојка Ђорђевић	6. Радојка Ђорђевић	6. Витомир Гагић
7. Зорка Радојичић	7. Зорка Радојичић	7. Радован Гавриловић
8. Љубиша Пантелић	8. Љубиша Пантелић	8. Никола Јовановић
9. Адела Лендић	9. Адела Лендић	9. Милена Јовановић
10. Чедомир Цевтковски	10. Чедомир Цевтковски	10. Споменка Симић
	11. Миладин Ковачевић	

Законом о изменанама и допунама Закона о средњој школи из 2002. године промењен је састав школких одбора. Од сада су школске одборе чинила по три представника школе, савета родитеља и локалне заједнице, које је именовала СО Бајине Баште. Чланове школског одбора кандидовали су овлашћени предлагачи, а својим решењима именовала СО Бајине Баште. Наставничко веће је бирало своје чланове у Школском одбору. Овакав начин бирања чланова школских одбора задржао се до данас. Два представника Заједнице ученика/ ученичког парламента присуствују састанцима школских одбора без права одлучивања, као и председник синдиката. Први сазив оваквог школског одбора био је следећи:

Састав Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић" 2002 - 2004

1. Никола Јовановић	председник Школског одбора
2. Витор Гагић	Локална самоуправа
3. Миодраг Јовашевић	Локална самоуправа
4. Драган Максимовић од 25. 12.2003. Милоје Савић	Локална самоуправа
5. Ружица Савић	Савет родитеља
6. Олга Јанковић	Савет родитеља
7. Зорица Јелисавчић	Савет родитеља
8. Радивоје Јовић	професор школе
9. Споменка Симић до 10. 1. 2003. Вука Јанковић[717)]	професор школе

Састав Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић" 11.2.2005 - 2007

1. Радован Гавриловић	председник Шк. одбора
2. Радивоје Јовић од 28. 12. 2007. Никола Јовановић	професор школе
3. Вука Јанковић	професор школе
4. Радомир Стајић од 27. 5. 2005. Оливера Митровић	Локална самоуправа
5. Миодраг Лазић од 27. 5. 2005. Вера Динић, од 2.2.2007. Лоренса Бојовић	Локална самоуправа
6. Светлана Сакић од 27. 5. 2005. Слађана Милосављевић	Локална самоуправа
7. Лепосава Ивановић	Савет родитеља
8. Вида Радовановић	Савет родитеља
9. Зорица Јелисавчић од 2.2.2007 Љиљана Јосиповић	Савет родитеља

717 Допис СО Бајина Башта – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 6 од 10. јануара 2003. године

Састав Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић" 7. маја 2009 – децембар 2012.

1.	Радован Гавриловић	Председник Школског одбора
2.	Никола Јовановић	Потпредседник професор школе
3.	Вука Јанковић	професор школе
4.	Драган Перић	Локална самоуправа
5.	Зоран Којадиновић	Локална самоуправа
6.	Александар Божић	Локална самоуправа
7.	Јасминка Митровић	Савет родитеља
8.	Јасминка Тотошковић	Савет родитеља
9.	Снежана Марковић од 25. 11. 2011 Деливоје Тадић	Савет родитеља

Од краја 2009. године чланство у школском одбору је неплаћена функција.

Састав Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић", децембар 2012-2013

1.	Никола Јовановић	Председник Школског одбора
2.	Александра Ђурић	Потпредседник професор школе
3.	Вука Јанковић	професор школе
4.	Славиша Новаковић	Локална самоуправа
5.	Јован Милић	Локална самоуправа
6.	Драгиша Јовановић	Локална самоуправа
7.	Милан Лазовић	Савет родитеља
8.	Весна Бјеличић	Савет родитеља
9.	Деливоје Тадић	Савет родитеља

Састав Школског одбора Гимназије „Јосиф Панчић", 25. јуна 2013-

1.	Миља Петровић	Председник Школског одбора
2.	Александра Ђурић од 30. 6. 2014. Гордана Вранић	професор школе
3.	Јелена Стојкановић од 30. 6. 2014. Велибор Филиповић	професор школе
4.	Љубиша Јагодић	Локална самоуправа
5.	Михаило Средојевић	Локална самоуправа
6.	Милан Ђурић заменик председника	Локална самоуправа
7.	Милан Лазовићод 30. 6. 2014. ЉубодрагЈуговић	Савет родитеља
8.	Весна Бјеличић	Савет родитеља
9.	Гордана Новаковић	Савет родитеља

Стручни органи

Стручни орган Гимназије било је **Наставничко веће**, кога чине сви наставници који изводе наставу у школи, стручни сарадници, директор и помоћник директора и од 1978. године и представници Заједнице ученика. Наставничко веће се бринуло о: правилном извођењу наставе и васпитања омладине, повезивању наставног процеса са праксом, правилном остваривању плана и програма, оцењивању и разматрању рада Одељенских већа, подели ученика на одељења, подели предмета на наставнике, доношењу годишњег плана и програма рада школе, одлукама о набавци књига, учила, стручне литературе и обавезне лектире, избору уџбеника, одлуци о извођењу екскурзије, именовање комисија за поправне и ванредне испите, анализи успеха ученика по одељењима и разредима и уједначавању критеријума оцењивања, похваљивање и награђивање ученика, утврђивање програма стручног усавршавња наставника. У надлежности Наставничког већа било је и организовање екскурзија ученика и усвајања програма обележавања Дана школе и дозвола одсуствовања ученика дужег од 10 дана. У првом периоду надлежности наставничког већа биле су бројне, а касније су делом прешле у надлежност Збора радних људи или Савета Образовног центра. Прва седница Настваничког већа одржана је 11. септембра 1965. године, а Наставничко веће је 1978. године променило име у Образовно-васпитно веће, када су се раду придружили представници ученика.[718)]

Разредно веће чинили су сви наставници који су предавали у једном разреду и по један представник Одељенске заједнице ученика. Седнице је сазивао и њима руководио наставник или стручни сарадник који је на почетку школске године одређен од стране Наставничког већа.

Одељенско веће су чинили сви наставници који учествују у извођењу образовно-васпитног процеса у одељењу, а састаје се по позиву и председавању одељенског старешине, на својим седницама разматрало је остваривање плана и анализирало је: успех у настави по појединим предметима, критеријуме оцењивања ученика, утврђивање успеха и дисциплине ученика, а задатак му је било подстицање делатности одељенске заједнице, похваљивање ученика и изрицање васпитно-дисциплинских мера, утврђивање распореда писмених задатака, организација додатне, допунске и припремне наставе.[719)]

Директор школе био је педагошки и администитративни руководилац школе, заступао је школу, настојао је да обезбеди материјалне и кадровске услове за рад школе, да доприноси стварању атмосвере међусобног поверења и поштовања ученика и наставника и да у границама могућности пружи свакоме наставнику подршку у решавању наставно-васпитних и других проблема. Требао је да води рачуна да се наставни план и програм равномерно остварује као и да се уједначи критеријум оцењивања, да преду-

718 Гимназија бр. 502 од 15. октобра 1968. године - Годишњи програм рада Гиманзије Милош Требињац у Бајиној Башти за школску 1968/1969. године; С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр.476; Гимназија „Јосиф Панчић"1965-1996, Бајина Башта 1996, стр. 33; Статут Образовног центра „Јосиф Панчић"из 1980 чл. 259-267 и Гимназије „Јосиф Панчић" из 1990. и 1992. године чл.58-63

719 Статут Образовног центра „Јосиф Панчић " из 1980, чл. 271 и Гимназије „Јосиф Панчић" из 1990. и 1992. године, чл.65-69

зима потебне мере у циљу побољшавања наставе и да се стара о извршавању одлука Радне заједнице и Наставничког већа. Вршио је припрему за почетак сваке школске године, организовао је израду Годишњег програма рада школе, израду распореда рада и дежурства, руковођење радом Наставничког већа, присуствовао је свим седницама самоуправних и друштвено-политичких ораганизација у школи, распоређивао раднике, одобравао одсуство наставника и ученика до 10 дана.[720)]

Помоћник директора школе успостављен је после интеграције школа у Образовни центар. По Статуту Образовног центра постојао је уколико је у Школи било више од 20 одељења. За свој рад одговарао је директору, Савету школе и Збору радних људи. Међусобно је делио задатке са директором школе. Биран је на конкурсу на 4 године, а могао је бити реизабран. Када је замењивао директора имао је иста права.[721)]

Педагошко веће/колегијум формирано је током школске 1977/1978. године. Чинили су га сви руководиоци разредних већа и стручних актива, шеф практичне наставе, помоћник директора и директор. Делокруг рада: предлог за теме за стручно усавршавање наставника, опремање школе наставним средствима, спровођење школских такмичења „Најбољи појединац у одељењу", извођење стручне екскурзије за наставнике...У међувремену је промењено име и зове се Педагошки колегијум, који се: стара о осигурању и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе, прати остваривање програма образовања и васпитања, као и развојног плана школе, стара се о остваривању циљева и стандарда постигнућа, вреднује резултате рада наставника и стручног сарадника и предузима мере за унапређивање рада наставника и стручних сарадника, планира и прати стручно усавршавање запослених, прати и утврђују резултате рада ученика, сарађује са органима јединице локалне самоуправе, организацијама и удружењима. Педагошким колегијумом председава и руководи директор, а чине га председници стручних већа из области предмета, као и представник стручних сарадника.

Стручни активи сачињавали су сви наставници једног предмета или групе сродних предмета. Наставничко веће је одређивао стручне активе и на почетку сваке школске године постављао председнике стручних актива. Стручни активи бавили су се питањима поделе предмета на наставнике, стручног усавршавања, пратили су педагошко-стручну литературу, препоручивали су уџбенике, предлагали су мере за побољшање наставно-образовног процеса, успостављали корелацију између сродних предмета, организовали такмичења, планирали набавку наставних средстава, контактирали са стручним активима других школа, помагали наставницима,а посебно приправницима и сл.[722)]

Одељенски старешина био је задужен за вођење одељенске евиденције, за припрему и вођење одељенског већа, да прати изостајање ученика са наставе, да изриче и предлаже васпитно-дисциплинске мере, да сазива и води родитељске састанке, да води

720 Статут Образовног центра „Јосиф Панчић" из 1980, чл. 159-201 и Гимназије „Јосиф Панчић" из 1990. године

721 Записник са Збора радних људи од 30. јуна 1975. године

722 Статут Образовног центра „Јосиф Панчић" из 1980, чл.27 6-277 и Гимназије „Јосиф Панчић" из 1990. и 1992. године , чл. 65-69

ученике на екскурзију, позоришне и биоскопске представе, друштвено-користан рад и друге активности у којима учествује цело одељење или група ученика. Одељенски старешина је барем једном недељно био обавезан да одржи час одељенског старешине на којим би обрађивао тему од значаја за успех и дисциплину у одељењу.[723)]

Школска заједница ученика успостављена је Општим законом о управљању школама (1955) и Општим законом о школству (1958), а чинили су је сви ученици школе. Циљ ове Заједнице био је развој самоуправних односа у школи и ефикасно решавање питања из живота и рада ученика путем њиховог активирања, као и елиминисања свих негативних појава, као што су: одсуствовање са часова, неизвршавање обавеза, неодговоран однос према школској и друштвеној имовини, некоректан однос према васпитачима и другима и сл. Сваки ученик имао је равноправно право учешћа у раду Заједнице ученика, слободног изражавања мишљења, да бира и да буде биран у органе Заједнице ученика. Представници Школске зајединице узимали су учешћа у раду Радне зајднице, Наставничког и Разредног већа школе. Постојала је Школска и Одељенска заједница ученика. Орган Школске заједнице ученика била је Конференција школске заједнице, која је вршила избор Председништва школске заједнице, чланова Савета школе и представника који ће присуствовати седницама Наставничког већа. Председништво је чинило по један ученик из сваког одељења и председник Одељенске заједнице по функцији. Услов да би неко могао да буде биран у Предсдништво било је да нема ниједну недовољну оцену, изречену васпитно-дисциплинску меру нити да је понављао разред. Члану Председништва мандат је трајао годину дана и могао је бити само још једном реизабран. Руководство Председништва чинили су председник, потпредседник, секретар и балгајник. Мандат руководству Председништва трајао је једну годину и није могао бити реизабран. Кворум за одлучивање било је присуство 2/3 чланова органа, а одлуке су доношене већином присутних чланова. Чланови Председништва могли су бити опозвани од стране Одељенске заједнице.

Одељенска заједница била је основна самоуправна ћелија у Школској заједници и чинили су је сви редовну ученици из одељења. Руководство Одељенске заједници били су председник и два члана, а мандат им је трајао годину дана, с тим да је само један од чланова могао бити реизабран. У Руководство Одељенске заједнице нису могли бити бирани ученици са више од 1 недовољне оцене или они којима је изречена васпитно-дисциплинска казна. Председник Одељенске заједнице морао је да испуњава услове за члана Председништва школске заједнице. На састанцима Одељенске заједнице расправљано је о: међусобним односима ученика, односу ученика према наставницима, начину рада појединих наставника, оправданим изостанцима ученика и оцењивано је учешће појединаца у ваннаставним активностима.

Стручни органи школе морали су у року од месец дана да размотре предлоге Конференције, Председништва или Одељенских заједница и о својој одлуци да обавесте предлагача.[724)]

723 С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 481; Статут Образовног центра " Јосиф Панчић " из 1980. године, чл.272-275 и Гимназије „Јосиф Панчић" из 1990. и 1992. године.чл. 76-79

724 С. Игњић, М. Пашић, н.д, стр. 412-414; Из Правила Заједнице ученика школе која су ступила на снагу 1. априла 1973. године; Статут Образовног центра „Јосиф Панчић" из 1980. године, чл.149-155

Заједница ученика школе организовала је такмичење „Најбољи ученик, најбоље одељење, најбоља школа", а резултате је верификовало Наставничко веће. Ово такмичење било је између одељења у учењу, владању, одржавању хигијене и чувању школске имовине. Наставничко веће је том приликом наградило једнодневним излетом на Златибор два одељења Центра и између осталог и III разред природно-математичког смера, одељенског старешине Вере Севић. За помоћ у реализацији овог излета Образовни центар се обратио Хидроелектрани тражећи „један удобан аутобус „за 29. мај 1976. године.[725)] И следеће школске године је организовано исто такмичење за најбољег појединца и одељење, где је најбољи појединац добијао летовање од 15 дана на мору, а одељење одлазак на излет у Београд у позориште.Тада су и прецизирани елементи који ће се пратити и на основу којих ће се рангирати ученици и одељења, а то су била: учење, дисциплина, чистоћа у учионици, друшвено-користан рад и изостанци. Чланови комисије били су Милован Чавић и Радосав Петровић.[726)] Те године за најбоље одељење било је проглашено IV а, а најбољу ученик био је Обрад Малинић.[727)]

Председник Школске заједнице заложио се да се и школске 1978/1979. године одржи такмичење за најбоље одељење и најбољег ученика. На предлог комисије за спровођење овог такмичења, Наставничко веће је 7. јуна 1979. године, изабрало најбоље ученике: Надежду Ђокић, Наду Савић, Оливеру Јелисавчић и Небојшу Ковачевића, а за најбоље одељење IV а.[728)] Следеће године за најбоље одељење је проглашено одељење III-1, а за најбољег ученика Оливера Јелисавчић. Као и увек награда за најбоље одељење био је излет, а за ученика плаћен боравак на мору.[729)]Школске 1986/1987. године у комисију за I и IV разред ушли су поред ученика[730)] и наставник Миле Продановић и педагог Биљана Ђурић, а за II и III разред наставнице Мирјана Стојановић и Миља Петровић, а у комисији за чување имовине били су наставници Богољуб Поповић и Љиљана Милошевић. На исти начин су награђени одељења и ученици: I разред одељење I-8, а ученик Весна Вујић из I-7, II разред одељење II-1, а ученик Радивоје Марјановић из II-6, III разред одељење III-1, а ученик Велибор Рогић из III-2, IV разред одељење IV-1, а ученик Миленко Јелисавчевић из IV-1. У Архиви Школе сачувани су подаци о овоме излету у Београду, која је организована 27. јуна 1987. године.[731)]

Промена у школском систему која је настала 1990/1991. године промењена је улога и задаци Школске заједнице ученика. Више није била изражена самоуправна основа деловања и од сада је она имала своје делегате, али само у стручним органима школе. Задаци одељенске и школске заједнице школе били су: организација неке углавном ху-

725 Допис Хидроелектрани Бајина Башта – Образовни центар бр. 518 од 25. маја 1976. године

726 Записник са седнице Наставничког већа од 12. децембра 1977. године

727 Записник са Наставничког већа од 22. јуна 1978. године

728 Летопис школе за школску 1978/1979. годину

729 Летопис школе за школску 1979/1980. годину

730 Ученици: Сретен Јелисавчић, Драган Гавриловић, Дејан Јокић, Милан Пантелић, Биљана Јовчић и Александра Кафецић

731 Гимназија „Јосиф Панчић" 1965-1996, Бајина Башта 1996, стр. 35-36; Одлуке Наставничког већа – Образовни центар бр. 1660 од 22. јуна 1979 и бр. 1796 од 23. јуна 1979. године; Образовни центар бр. 629 од 25. јуна 1987. године; Записник са седнице Образовно-васпитног већа од 9. јуна 1987. године

манитарне акције, разматрање односа ученика према раду, чување школске имовине, рад одељенских заједница, успех и дисциплина ученика, слободно време ученика ...

Сачувани су спискови Председништва Школске заједнице ученика и Заједнице ученика школе само за неколико школских година.

Председништво Школске заједнице ученика школске 1985/1986. године

Светлана Кљајић	Председник
Данијела Радојичић	Потпредседник
Драган Гавриловић	Секретар
Славица Јовановић	Члан
Биљана Спасојевић	Члан

Заједница ученика школе 1982/1983. године[732)]

I-1	Стана Чучковић
I-2	Јован Јанковић
I-3	Милорад Тадић
I-4	Горан Стеванетић
I-5	Милан Ковачевић
I-6	Весна Мандић
I-7	Душанка Бошковић
I-8	Петар Јосиповић
I-9	Драган Ђокић
I-10	Драган Стаменић
I-11	Светлана Јелисавчић
II-1	Јелица Ћук
II-2	Предраг Симић
II-3	Жељка Ковачевић
II-4	Бранкица Караклић
II-5	Снежана Ивановић
II-6	Весна Илић
II-7	Слободанка Мисаиловић
II-8	Славица Дамњановић
III-1	Босиљка Јанковић
III-2	Росанда Марковић
III-3	Милена Арсенијевић
III-4	Снежана Павловић
III-5	Драган Јовановић
III-6	Жељко Злопорубовић
IV-1	Раде Марковић
IV-2	Гордана Андрић
IV-3	Милан Божић
IV-4	Зоран Мићић

Заједница ученика 1990/1991. године Гимназије „Јосиф Панчић"

I-а	Александар Милосављевић
I-б	Нела Бојовић
I-в	Мирјана Мијановић
I-г	Марко Нешковић
II-а	Бранислав Лештаровић
II-б	Наташа Максимовић
III-а	Драган Селинић
III-б	Владимир Милић
IV-а	Јелена Максимовић
IV-б	Светлана Тошић

Заједница ученика 1991/1992. године Гимназије „Јосиф Панчић"

I-а	Војин Рајаковић
I-б	Предраг Васиљевић
I-в	Слободан Ковачевић
I-г	Ана Чолић
II-а	Јелена Илић
II-б	Нела Бојовић
II-в	Слободан Селинић
II-г	Марко Нешковић
III-а	Весна Стаменић
III-б	Милош Јевремовић
IV-а	Драган Селинић
IV-б	Владимир Милић

732 Гимназија „Јосиф Панчић"' 1965-1996, Бајина Башта 1996, стр. 35

Ученички парламент успостављен је 2003. године[733)] и то је законом загарантована институција, која омогућава демократски начин удруживања ученика ради заступања својих интереса у школи, као и учешће ученика у доношењу одлука које се њих непосредно тичу. Циљеви ученичког парламента су:подстицање демократизације односа у школи и развијање демократске процедуре, стварање услова за партиципацију ученика у раду школе – активно учешће ученика у образовно-васпитним активностима Школе,развијање критичког односа према друштвеним феноменима, развијање културе дијалога и подстицање толеранције, развијање свести о правима и одговор-

Са седнице ученичког парламента

ностима ученика,развијање сарадње са Наставничким већем, Школским одбором и Саветом родитеља и оспособљавање ученика за вођење омладинских организација. Ученички парламент се формира ради: давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима

733 Члан 98 Закона о основама система образовања и васпитања из 2003. године

значајним за њихово образовање, разматрања односа и сарадње ученика и наставника, васпитача или стручног сарадника и атмосфере у школи.

Органи ученичког парламента су: скупштина, чине је по 2 ученика из сваког одељења, председништво, које бира скупштина из својих редова и тимови за различите делатности. Скупштина има председника и подпредседника, које бирају чланови скупштине гласањем, секретара и благајника, које предлаже председник скупштине. Ученички парламент има право на свога представника који би присуствовао седницама Школског одобора, Наставничког већа и Стручног актива за развојно планирање без права одлучивања.

Представница Ученичког парламента Тијана Митровић изнела је на седници Школског одобра 23. новембра 2011. године предлоге ученика за побољшање рада у школи: тестови о професионалној оријантацији су неадекватни, па се тражи да се помогне ученицима IV разреда путем адекватнијих тестова или предавања да боље изврше избор факултета, да се у wc-е поставе течни сапун и убруси, да се у школи постави апарат за кафу, да се у фискултурној сали постави још један сто за стони тенис, да се учионице окрече у ведрије боје, а на фасадама осмисле графити, да се ученицима омогући организовање журке у фискултурној сали на Дан заљубљених.[734] На следећој седници Ученичког парламента била је тачка дневног реда о реализацији ученичких захтева где је константовано да је набављен стол за стони тенис и исцртан је графит, а журка се није одржала само због ванредне ситуације у вези са снегом и ванредним распустом.[735] Ученички парламент је у оквиру пројекта „Оснаживање ученичких парламената за људска и дечија права", у новембру 2012. године, реализовао акцију „Бирам да рециклирам". У склопу тога дељени су флајери са пропагадном поруком упреном против употребе пластичних кеса. Ученички парламент је на седници 19. фебруара 2013. године на овакав начин формулисао своје захтеве: у школи инсталирати апарат за кафу, у кабинету за географију поставити клима уређај, искористити ормариће у ходницима на другачији начин, организовати „игре без граница „у част покојног директора Гимназије, касније су то преформусали у турнир у фудбалу, а турнир у коршарци одржавати у част преминулог професора Богољуба Поповића. На овим турнирима би се такмичиле екипе Гимназије и Техничке школе из Бајине Баште.[736] Владимир Живановић и Јована Томић су на седници Школског одбора 25. децембра 2013. године захтевали: да се побољша грејање у фискултурној сали и повежу и радијатори испред фискултурне сале на грејање,[737]да се по ходницима поставе клупе, како ученици не би седели по степеницима, да се на одморима пушта музика преко

734 Записник са седнице Школског одбора од 23. новембра 2011. године

735 Записници са седница Ученичког парламента од 25. јануара 2012. и 6. априла 2012. године

736 Записник са седнице Ученичког парламента од 19. фебруара 2013. године

737 Записник са седнице Школског одбора од 25. децембра 2013. године

разгласа, да се направе ормарићи за патике. Ученички парламент је у децембру 2013. године организовао сакупљање хуманитарне помоћи у виду слаткиша за пакетиће деци са сметњама у развоју која се школују у специјалном одељењу у ОШ „Свети Сава". У току школске 2014/2015. године Ученички парламент је у сарадњи са Канцеларијом за младе из Бајине Баште организовао маскенбал и хуманитарни концерт „За Деспота", дечака који болује од ретке неизлечиве болести.

Хуманитарна акција - децембар 2013. године

Захтеви ученичког парламента су узимани у обзир и испуњивани су сви они који нису изискивали већа финансијска средства или нису зависили само од управе Гимназије. На иницијативу Ученичког парламента набављен је сто за стони тенис, урађени су графити на фасади Школе, уместо ормара у ходницима урађене су клупе за седење, разглас је поправљан али недовољно да би се ставио у функцију. Захтев који је најчешће понављан, а који није остварен био је захтев за инсталирање апарата за кафу. Разлог због чега је ово остало неиспуњено био је тај што ниједна фирма није била заинтересована за одржавање апаратуре.

Руководства Ученичког парламента – непотпуни списак

2011/2012.	Огњен Зечић - председник Вишња Ђурић – заменик председника
2012/2013.	Тамара Стаменић – председник Јована Томић – заменик председника Љубица Ђурић - записничар
2013/2014.	Сара Петровић – председник Никола Ђенић – потпредседник Весна Видовић - записничар
2014/2015.	Давид Буђић – председник Бранкица Јевремовић – потпредседник Исидора Максимовић - запсиничар

Представници Ученичког парламента који присуствују седницма Школског одбора – непотпуни списак:

2003.	Сенка Јанковић и Сања Панић
2010/2011.	Тијана Митровић и Невена Јокић
2011/2012.	Невена Јокић и Тијана Митровић
2012/2013.	Милош Станишић и Вишња Ђурић
2013/2014.	Владимир Живановић и Јована Томић
2014/2015.	Љубица Ђурић и Ђорђе Тадић

Савет родитеља школе чине по један родитељ из сваког одељења школе. Поред Савета родитеља Школе постојали су и Савети родитеља одељења, а чинили су га 5 родитеља из одељења, од којих је један био председник и делегат у Савет родитеља Школе. Савет родитеља има председника и заменика председика који заказују и воде седнице Савета. Председник Савета председава општем родитељском састанку.У Савету школе била су 4 представника Савета родитеља, а од 2002. године 3 представика Савета родитеља улазе у састав школских одбора и Савет има представника у Стручном активу за развојно планирање. Савет родитеља: предлаже своје представнике у Школски одбор и Стручни актив за развојно планирање и друге тимове школе, предлаже мере за унапређивање образовно-васпитног рада, учествује у поступку предлагања изборних предмета и поступку избора уџбеника, разматра предлог програма образовања и васпитања, развојног плана, годишњег плана рада и извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању, разматра намену коришћења средстава од донације, од проширене делатности школе, ученичке задруге и средстава прикупљених од родитеља, разматра и прати услове за рад установе, даје сагласност на програм и организовање екскурзије и разматра извештај о остваривању, предлаже организовање забавног и спортског живота ученика, сарађује са месном заједницом, друштвено-политичким организација и организацијама удруженог рада.[738)]

Друштвено-политичке организације које су деловале у школи

Основна организација СК у школи[739)]

У једном инспекцијском прегледу Гимназије почетком 70-тих година, просветни саветник је са чуђењем констатовао „Запањујући је податак да у школи нико од ученика није члан СКЈ, а од наставника има само 2 члана СКЈ" и додато да је то јединствени пример у региону и да је сигурно васпитни рад са ученицима био запостављен.[740)] Због тога није било ни Основне организације нити Актива СК у Гимназији у Бајиној Башти. На седници Радне заједнице истакнуто је да жеље код ученика има и да је 1972. године после Титовог Писма[741)] читаво одељење IV разреда природно-математичког смера по сопственој жељи ишло на разговор са секретаром ОК СКС.[742)] „У целини гледано, ученици на рад и за рад у организацијама показују мало жеље

738 Статут Образовног центра „Јосиф Панчић „из 1980. године чл. 359-362 и Статут Гимназије „Јосиф Панчић" из 1990. и 1992. године чл. 56

739 Статут Образовног центра „Јосиф Панчић" из 1980. године чл. 304

740 Извештај о извршеном општем прегледу рада Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти од 23-30. октобра 1973. године. Тврдња да су 1973. године само 2 наставника Гимназије чланови СК није у потпуности тачна. У том тренутку чланови Партије били су: директор Станиша Величковић и наставници: Војо Јарић, Љубинка Бјеличић и Светислав Тофчевић.

741 Титово Писмо од 18. октобра 1972. године чланству СКЈ којим је извршен обрачун са српским „либералима"

742 Записник са са седнице бр. 35 Радне заједнице од 17. октобра 1973; Записник са седнице бр. 7 Наставничког већа од 17. октобра 1973. године

или спремности", константовано је на једној седници Наставничког већа, а поводом лошег рада омладинске и партијске организације. Члан проширеног састава Радне заједнице, Средоје Ковачевић, критиковао је наставнике за незаинтересованост ученика и указивао је да наставници имају могућности да помогну младима да се организују. О томе се у каснијем периоду почело водити више рачуна, па је у склопу рада омладинске организације радила и дописна политичка школа после чијег похађања ученици су полагали испит, а сваке године је Наставничко веће бирало наставника који је био задужен да омаладини помогне око организације.[743] Збор радних људи је разматрао одлуку да финансира омладинску дописну школа, у трајању од 3 месеца, са 2 одељења од по 10 полазника. Међутим на анкети се 1975. године јавило чак 49 ученика, али је схватајући „политички значај ове школе" Збор радних људи донео одлуке да се издвоје потребна средства за финансирање ове школе.[744]

Сачуван је допис ОО СК школе Образовном центру из фебруара 1977. године који говори о ситуацији у Партији у школи. Тада је константовано да је број од 15 ученика који су чланови Партије мали, а да марксистичко усавршавање наставника није задовољавајуће, јер је број предавања био мали, а слична је ситуација била и код ученика. У том тренутку 18 проферсора су били чланови Партије. Просветни радници Образовног центра нису били довољно друштвено-политички ангажовани и мали број њих је био ангажован у месним заједницама или другим друштвено-политичким организацијама. Школа је била претплаћена на лист „Борбу" и у оквиру политичке школе одабрани ученици су ту школу завршили. У истом допису оцењено је да су „морално-политички квалитети наставног особља на завидној висини, ради се о већини младим људима".[745] На седница ОО СК Центра прорађивани су материјали добијени од виших органа СК. На Дневном реду седнице која је одржана у суботу 18. јуна 1977. године било је и марксистичко образовање преко предавања: Марксизам, корени марксизма и Капитализам и научно тумачење његових противуречности.[746]

На седници ОО СК Центра од 12. маја 1980. године примљено је у чланство СК 10 ученика Образовног центра.[747] Из исте године сачувано је у Архиви школе кадровска евиденција која је настала после анкетирања запослених у којој су они уписивали поред основних података и податке који су везани за друштвено-политичку ангажованост у досадашњем периоду, али и спремност и намеру да се у наредном периоду ангажују. На овај начин сазнајемо који су од наставника и од које године чланови Партије, да ли су и на којим друштвено-политичким функцијама били до сада, као и да ли су учествовали на радним акцијама.[748]

743 Допис ОК СК Бајина Башта – Образовном центру бр. 84 од 3. фебруара 1977. године

744 Записник са Збора радних људи од 31. октобра 1975. године

745 Допис ОК СК Бајина Башта – Образовном центру бр. 84 од 3. фебруара 1977. године

746 Обавештење о састанку ОО СК у Образовном центру у суботу 18. јуна 1977. године

747 1. Зоран Јеремић, 2. Војислав Бјеличић, 3. Слободан Милићевић, 4. Слободан Јосиповић, 5. Мирослав Читаковић, 6. Зоран Пантић, 7. Миливоје Јокић, 8. Милан Лукић, 9. Обрад Малинић и 10. Миодраг Каљевић (Допис Одељењу општенародне одбране – Образовни центар бр. 734 од 14. маја 1980. године)

748 Кадровска евидниција Образовног центра 1980. године

Партијска организација је имала великог удела у кадровској политици Образовног центра, усаглашавала је предлоге за награђивање радника, расправљала о проблему техолошког вишка, анализирала рад органа школе и комисија, расправљала о актима које су органи школе требали да усвоје и сличне послове. Обично крајем школске године вршено је примање одређеног броја ученика у Партију, разматрана су партијска документа добијена од виших форума и сл.

Крајем 80-тих у сачуваним записницима са састанака ОО СК Образовног центра приметна је криза друштва, државе и Партије. Тада је секретар ОО СК Центра била Љиљана Милошевић. Једна таква седница била је ванредна седница од 28. фебрура 1989. године која је сазвана поводом кризе на Косову и Метохији. Криза је започела покретањем поступка за доношење Устава Србије, а због противљења изменама Устава смењено је албанско руководство, после чега су кренуле демонстрације широм Косова, а албански рудари су започели генерални штрајк у руднику Стари трг. Због ових дешавања дошло је до увођења ванредног стања на Косову и Метохији 27. фебруара 1989. године. Састанку је присуствовао и активиста ОК СК Милован Јелић. Донета је одлука да се повећа безбедност у школи, али и да се ученици одведу на митинг који ће се одвијати на Тргу Душана Јерковића.[749)]

Криза у коју је Савез комуниста упао крајем 80-тих година видљив је и кроз дискусије које су вођене на састанцима ОО СК Образовног центра. Једна од упечатљивијих била је она из јуна 1989. године Богољуба Стевановића, који је на расправи о партијском раду у Образовном центру 1987-1989. године константовао је да „рад у организацији није лош, али да је интерес за СК мали. Разлози су очигледни из политичких врхова долази до размимоилажења, па је изгубљено поверење у СКЈ. Апатија влада у чланству СКЈ. Људи су незаинтересовани".[750)] Ово најбоље објашњава чињеницу због чега је број чланова Партије у Образовноом центру почео да се 1989. године нагло смањује и зашто су били чести захтеви да се поједини наставници бришу из партијске евиденције. У таквим околностима за секретара ОО СК изабран је Миленко Ордагић, који ће уједно бити и последњи. Почетком 80-тих година било је 47 чланова ОО СК Образовног центра од којих је један број и ученика, да би у октобру 1989. године у Образовном центру било 35 чланова СК, а тренд самњивања броја чланова се настављао. Све ово је оправдавано и чињеницом да приликом пријема у чланство Партије није вршена добра селекција и да је на тај начин Партија изгубила на квалитету. Један од узрока смањивања броја чланова Партије навођена је и велика чланарина за издржавање гломазног партијског апарата, чији се новац често трошио ненаменски. Резигнација на партијским састанцима била је толика да је чак једном приликом константовано да су бољи отишли него што су остали у Партији.[751)]

У априлу 1990. године број чланова Партије се смањио на 21 и убрзо је дошло до гашења ОО СК Образовног центра. Последња седница одржана је 25. јуна 1990.

749 Записник са седнице ОО СК Образовног центра од 28. фебруара 1989. године

750 Записник са седнице ОО СК Образовног центра од 12. јуна 1989. године

751 Записник са седнице ОО СК Образовног центра од 18. јануара 1990. године

године на којој је прихваћено уједињење СКС са Социјалистичким савезом Србије у Социјалистичку партију Србије. Против овог уједињења, односно тачније против промене имена у којем се губи назив комуниста били су бивши и тадањши директор Образовног центра Новак Спасојевић и Велибор Јечменица.[752)]

Секретари ОО СК Образовног центра – непотпуни списак

1976.	Велибор Јечменица
1977.	Часлав Ђорђевић
1978-1979	Велибор Јечменица
1980-1981.	Љубинка Бјеличић
1982-1983.	Љубиша Пантелић
1985-1986.	Срећко Басиста
1987-1989.	Љиљана Милошевић
1989-1990.	Миленко Ордагић

Савез социјалистичке омладине Образовног центра

Школска конференција Савеза социјалистичке омладине[753)]

Омладинска организација Образовног центра окупљала је друштвено-политички ангажовану омладину и њени почеци били су обележени великим организационим проблемима. У неколико наврата се у записницима Наставничког већа и Радне заједнице Гимназије констатује да се уз велике тешкоће конституисала. На ово је 1973. године скретао пажљу члан проширеног састава Радне заједнице, Средоје Ковачевић, који је тражио да Гимназија помогне омладини. Због тога је Наставничко веће задужило наставницу социологије, Јелицу Кремић, да омладини организационо помогне. И наредних година Наставничко веће је давало задужења по једном наставнику да помогне омладини.

Обично на почетку сваке школске године ССО вршио је избор за руководство – Конференцију. Активни чланови похађали су омладинску политичку школу. Омладина Центра је била у сталном контакту са Општинском конференцијом омладине и учествовала је у свим радним акцијама и манифестацијама које су организоване на територији општине Бајина Башта. Ученици су уз сагласност управе школе организовали игранке у просторијама школе. У школи је постојао правилник о расподели дела средстава, која ученици остварују у школској радионици, али се он тешко спроводио, јер је то изискивало двојно књиговодство. Ученици који су радили у радионици имали су право на радно одело, плаћену екскурзију, а у плану је било и увођење топлог оброка и за њих.[754)] ШК ССО имала је значајну улогу у предлагању нових чланова за пријем у СК.

Избори за делегате Месних заједница и Друштвено политичких већа Скупштине општине одржани су 31. марта 1974. године. Одзив бирача у граду био је изнад очекивања јер је гласало више од 95% уписаних бирача. Оваквим резултатима, а према речи-

752 Записник са седница ОО СК Образовног центра од 10. априла и 25. јуна 1990. године

753 Статут Образовног центра „Јосиф Панчић" из 1980. године чл. 311-313

754 Допис ОК СК Бајина Башта – Образовном центру бр. 84 од 3. фебруара 1977. године

ма надлежних из Општинске конференције Савеза омладине Србије, сигурно је допринело благовремено обавештавање грађана о месту и времену одржавања избора. Да би се овај посао обавио на време у помоћ су били пристигли и ученици Гимназије[755)], који су написали близу 3.000 обевештења и доставили их грађанима. Због тога су Гимназији и њеним ученицима захвалили званични представници ССО у Бајиној Башти.[756)]

Комисија за културни и јавни рад, Заједница ученика и Омладинска организација Обрзовног центра у свом годишњем плану предвидели су снимање емисије Радио Београда „Вече уз радио „у згради школе. Ова радио емисија била је јако популарна међу омладином у то време. Управа Образовног центара била је сагласна да се снимање емисије обави у понедељак 10. децембра 1979. године. Након снимања емисије, одржана је игранка са бендом „Булевар" који је забављао ученике после емисије.[757)] Снимљена емисија је 17. децембра емитована на Радио Београду.[758)] У току ове емисије наступала је локална група Кокошије груди. Ово није било први пут да је ова емисија снимана у Образовном центру. Прва емисија је снимана у мају 1977. године и тада је наступила локала група „Пламени дечаци".[759)]

Бајнобаштанска средњешколска омладина учествовала је многим омладинским радним акцијама. ОРБ „Кадињача „постигла је најбоље резултате у I смени и добила је највише савезно признање Плакету „Вељко Влаховић", јер је била најбоља бригада на ОРА „Београд 78 „са 14 ударника. ОРБ „Милка Керин" је такође остварила добре резултате. Састав бригаде су чинили углавном ученици Образовног центра (48 од укупно 67 бригадира), а њих 7 је награђено ударничким звањем, а за показане резултате и примерено понашање њих 16 је похваљено. ОРБ „Милка Керин „била је организована у сарадњи са ОК ССО Кршко, а касније је на овај начин била организована ОРБ „Братство и јединство". Следеће 1979. године ОРБ „Кадињача „у организацији ОК ССО Бајина Башта и Титово Ужице учествовала је у ОРА „Београд „са 57 бригадира и добила је, као најбоља у I смени, велико републичко признање – Повељу „60 година СКОЈ-а".[760)]

755 Милица Тодоровић, Драган Тришић, Маријан Лазић, Драган Панић, Драгица Ђурић, Славка Лазаревић, Зорица Јокић, Михаило Тадић, Весна Ђурић, Зоран Поповић, Ратко Сарић, Звонко Јанковић, Ацо Марковић, Ненад Манојловић и Оливер Станојевић

756 Допис Гимназији Председништва Општинске конференције Савеза омладине Србије бр. 26 од 4. априла 1974. године

757 Допис Радио Београду за емисију „Вече уз радио" –Образовни центар бр. 2875 од 16. новембра 1979. године; Допис Образовном центру Радио Београда - Образовни центар бр. 2942 од 27. новембра 1979. године; Допис Радио Београду. „Вече уз радио" – Образовни центар бр. 2955 од 3. децембра 1979. године

758 Допис СО Бајине Баште. Жирију за доделу признања „12. септембар" – Образовни центар бр. 807 од 15. августа 1984. године

759 Реч младих децембар 1979. године, стр. 2

760 Акцијашки информатор, мај 1982. године; Допис Образовном центру „Милош Требињац" Бајина Башта - ССО Србије. Општинска конференција бр. 159/78 од 21. августа 1978. године; Ударници су били ученици школе: Зоран Вуковић, Братислав Антић, Сакиб Хамзић, Данка Петровић, Момчило Стефановић, Драган Јелисавчић и Драгослав Митровић. Похваљени ученици школе : Владимир Стефановић, Раде Тешић, Драган Симић, Драган Марковић, Милосав Биљић, Љиљанка Дрнпетић, Драган Кремић, Александар Марковић, Милорад Зарић, Џемал Османовић, Владан Обрадиновић, Миломир Ђоковић, Драгослав Аврамовић, Небојша Ђуровић, Никола Стаменић, Мирослав Тешић.

Година	Омладинска радна бригада - ОРБ	Омладиснка радна акција - ОРА	Број бригадира
1968.	„Браћа Нинчић"	„Нови Београд"	
1977.	„Кадињача"	„Београд"	24 бригадира
1978.	„Кадињача"	„Београд '78"	51 бригадир
1978.	„Милка Керин"	„Козјанско '78"	48 бригадира
1978.	„Ужичка република"	„Кадињача" и „Шамац-Сарајево"	5 бригадира
1979.	„Кадињача"	„Београд"	57 бригадира
1979.	„Ужичка република"	„Ђердап"	5 бригадира
1980.	„Кадињача"	„Крагујевац"	50 бригадира
1980.	„Братство и јединство"	„Палић"	22 бригадира
1980.	„Ужичка република"	„Ђердап"	5 бригадира
1981.	„Кадињача"	„Суха Крајина"	41 бригадир
1981.	„Братство и јединство"	„Словенске Горице"	21 бригадир
1982.	„Кадињача"	„Пештер"	
1982.	„Кадињача"	„Ђердап"	
1982.	„Ужичка република"	„Титова Митровица „	5 бригадира
1982.	„Ужичка република"	„Ђердап"	5 бригадира

На почетко школске 1979/1980. године изабрана је Школска конференција ССО Центра: председница Драгослава Јанковић, секретар Зоран Антић, чланови председништва Биљана Марјановић, Милорад Марјановић, Надежда Ђокић, Љиљана Остојић, Обрад Малинић, Нада Дакић и Смиља Алексић.

Међуопштинска конференција ССО из Титовог Ужица, традиционално је организовала Регионалну омладинску политичку школу на Тари. Ова школа је одржана 1981. године између 21. фебруара и 1. марта,а Председништво ОК ССО Бајине Баште је донело одлуку да се поред позива радницима из ООУР-а на ову школу пошаљу и 3 ученика Образовног центра који су „веома активни чланови и делегати". Били су то ученици: Бобан Томић, Славољуб Новаковић и Гордана Симић.[761)] У одговору Образовног центра на допис Председништву ОК ССО из Бајине Баште истакнуто је мишљење Образовног центра да је одлуку о избору ученика требало препустити ССО-у Центра.[762)] Следеће 1982. године за политичку школу испред Образовног центра био је изабран Илија Пантелић.[763)] Полазници омладинске политичке школе у Бајиној Башти посетили су 4. априла 1981. године Кућу цвећа. Том приликом 16 ученика [764)] Образовног центра је ишло на овај излет.[765)]

ССО Образовног центра организовала је у петак 15. новембра 1985. године игранку, која је била одржана у ђачкој кухињи од 19 до 22 часа. Образовни центар је о

761 Допис Образовном центру – Општинска конференција ССО бр. 29/81 од 17. фебруара 1981

762 Допис ОК ССО Бајине Баште – Образовни центар бр. 113 од 19. фебруара 1981

763 Допис ОК СК Бајина Башта – Образовни центар бр. 772 од 1. јула 1982. године

764 Драган Јовановић, Мирослав Лазаревић, Милеса Симић, Драган Вејизовић, Ненад Бешлић, Миладин Милутиновић, Гордана Јевтић, Нада Савић, Гордана Манојловић, Славољуб Новаковић, Олга Петровић, Милован Ђокић, Мирјана Николић, Милорад Тејић, Љиљана Арсеновић и Мирослав Цветић

765 Допис Образовном центру –ССО Општинска конференција бр. 45/81 од 17. марта 1981. године; Допис Образовном центру - Општинска конференција ССО Бајина Баште бр. 49/81 од 27. марта 1981. године

овоме обавестио Секретаријат унутрашњих послова и замолио да неко од дежурних милиционера повремено надзире овај догађај.[766)]

ССО Образовног центра бринуо се о друшгвено-корисном раду ученика, учешћу у уређењу школског простора и спортских терена, марксистичком образовању чланова, о дочеку Штафете младости и помагао организацију акције „Најбољи појединац, најбоље одељење, најбоља школа", али и предлагао је ученике за пријем у СКЈ.[767)]

Организација Црвеног крста у школи

У Гимназији, а касније и Образовном центру фукционисала је организација Црвеног крста. Она је тесно сарађивала са Општинским одбором Црвеног крста Бајине Баште. Велики број ученика и наставника био је члан и плаћао је чланарину. Црвени крст у Образовном центру организовао је акције добровољног давња крви и то обично по 2 у току сваке школске године, водио борбу против неких болести (Недеља борбе против туберкулозе и сл.), правио је спискове сиромашних ученика, за које је преко Центра за социјални рад обезбеђивао бесплатан оброк у ђачкој кухињи, припремао екипу Прве помоћи за такмичења и сл.[768)] Једна екипа Црвеног крста састављена од ученика Образовног центра учествовла је 1978. године на републичкој смотри на Златибору у пружању прве помоћи, Образовни центар је 70-тих година био традиционални учесних ових такмичења.[769)]

Акција Црвеног крста у добровољном давању крви постала је традиција у оквиру Образовног центра и одвија се сваке године. Акција је редовно била и добро организована, а једна од успешнијих била је 25. и 26. фебруара 1985. године. У захвалници Црвеног крста истакнуто је да је акција „беспрекорно протекла „и да су томе допринели ученици Образовног центра.[770)]

Следеће1986. године задаци Образовног центра у оквиру здружене тактичке вежбе „Кадињача 86", која се одигравала на територији општине Бајина Башта, а чији командант је био, народни херој, Петар Грачанин, било је да организује што масовнију акцију добровољног давања крви 2. и 3. октобра 1986. године. Крв су као увек могли да дају сви наставници и пунолетни ученици, за шта су добијали по 2 дана ослобађања од наставе.[771)]

766 Допис Општинском СУП-у Општине Бајина Башта – Образовни центар бр. 931 од 13. новембра 1985. године

767 Летопис школе за школску 1984/1985. годину

768 Летопис школе за школску 1982/1983. годину и 1984/1985. годину

769 Извештај о раду школе у школској 1977/1978. години – Образовни центар бр. 1960 од 30. септембра 1978. године

770 Овом приликом посебно су похваљени : Драгана Петковић, Гордана Јосиповић, Анђелка Живановић, Мирјана Чеховић, Весна Мандић, Биљана Спасојевић, Горан Перовића, Миодраг Драгојловића и Лука Јовановић (Допис Образовном центру –Црвени крст Србије ОО Бајина Башта бр. 45 од 28. фебруара 1985. године)

771 Обавештење ученицима бр. 3 – Обрзовни центар бр. 775 од 29. септембра 1986. године; допис ОО Црвеног крста Бајина Башта бр. 189/1-86 од 17. септембра 1986. године

Свечаност поводом 30 година школе - отварање изложбе слика

Судије и навијачи на јесењем кросу Гимназије

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Библиотека

Библиотека Гимназије почела је да ради још од прве школске године. Тада је издвојено 70.000 динара за набавку књига, а стручне литературе, односно наставничке библиотеке, још 300.000 динара, од којих је половина била одмах реализована. Ово је било важно јер је требало верификовати Гимназију. Према сећањима Љубинке Бјеличић наставничка библиотека започела је са три ормана књига у наставничкој зборници и ученичка библиотека са књигама лектире у приземној просторији површине 9 м^2. Све до преласка у нову зграду Образовног центра библиотека је имала скромне услове за рад, али је ипак успела да прикупи око 4.500 књига.

Од тада библиотека Образовног центра ради са пуним радним временом и користи простор од 70 м^2, од којих 57 м^2 користи се као читаоница. Дугогодишњи библиотекар заједничке библиотеке Центра била је Љубинка Бјеличић, а фонд књига се убрзано повећавао са 6.000 књига 1976. године, на преко 7.373 крајем 1980. године, до 9.880 књига крајем 1984. године. Књижни фонд библиотеке која је и после раздвајања Образовног центра 1990. године функционише као зајеничка данас броји око 12.000 књига.

У школској 1984/1985. години за библиотеку Образовног центра је набављено 739 књига и та година је била најуспешнија и представља рекорд у Титовоужичком региону, а исте године издато је 10.698 књига што је било мање само од школе из Пријепоља. Образовни центар је током 80-тих година био претплаћен на чак 28 педагошких и стручних часописа што је такође био највећи број у читавом региону.[772)] И следеће године по броју часописа на који је претплаћена библиотека Образовни центар је био и даље на 1. месту у региону са 32, а такође и по броју издатих књига 14.793.[773)] Због тешке материјалне ситуације библиотека је током 90-тих престала да буде претплаћена на већину ових часописа.

Љубинка Бјеличић

772 Извештај о раду средњих школа у региону Титово Ужице у школској 1984/1985. години, Титово Ужице 1985

773 Извештај о раду средњих школа у региону Титово Ужице у школској 1985/1986. години, Титово Ужице 1986

Библиотеком је руководила Љубинка Бјеличић од 1979. до 1987. године. Потом се на радном месту библиотекара смењивало већи број радника школе. Углавном је ово место служило да се обезбеди посао радницима који су постали „технолошки вишак". Међу првима су били Споменка Симић и Срећко Басиста. Као библиотекари Гимназије нешто дуже су се задржали Часлав Ђорђевић и Велибор Јечменица.

Здравствена заштита

Од самог почетка рада Гиманзије веома важна је била брига о здрављу ученика. Овај веома важан посао био је организован у неколико видова: сарадња са Домом здравља, обављање систематиских лекарских прегледа и предузимање одговарајућих мера (настава физичког васпитања), оснивање стоматолошке амбуланте и лечење ученика у њој, просветни рад на ширењу знања о неким болестима, посебно оним које настају због лоше хигијене, психоактивних супстанци и полнопреносивих болести. Стоматолошка и амбуланта лекара опште медицине отворена је 1984. године и дуго година је била једина стоматолошка ординација у оквиру средње школе у читавом региону. Стоматолошка ординација функционише и данас.

Осим бриге за здравље ученика школа се бавила и заштитом животне средине. Ученици у оквиру друштвено-корисног рада бавили су се чишћењем, уређењем јавних површина у Бајиној Башти, као и школског дворишта, за шта је Образовни центар добио другу и прву награду Покрета Горана Србије. Ученици гимназије засадили су почетком 90-их XX века дрворед у главној улици.

Са каквим се све изазовима сусретала школа можда ће најбоље сведочити следећи случај. Наиме, пошто је у Дому здравља у фебруару 1976. године, било примећено да је заразна жутица међу школском популацијом била у порасту, иако су до тада били забележени само спорадични случајеви, санитарни испектор је наредио школи одређене антиепидемијске мере. Том приликом забрањено је да ученици приликом уласка у учионице и друге просторије у школи мењају обући, ону са којом су дошли до школе за ону коју користе у школи; у свим санитарним чворовима постављени су прибори за дезинфекцију, прање (раствор асепсола и детерџента) и брисање руку (папирни убруси); клупе и столови у учионицама су пребрисивани чистим асепсолом; све кваке на вратима биле су обавијене чистом газом натопљење асепсолом и то је често мењано; вршена је перманентна дезифекција санитарних чворова.[774)]

774 Решење СО Бајина Башта. Секретаријат за привреду и финасије. Санитарни инспектор 03 бр.512-2/76 од 19. фебруара 1976. године

Пушење је доста рано препознато као велики проблем код школске омладине. Гимназија је ову појаву покушавала да сузбије васпитном активношћу на часовима разредних старешина и родитељским састанцима. У том смислу је и одлука Радне заједнице из 1974. године да се забрани наставном и радном особљу пушење по ходницима школе, како не би давали лош пример ученицима. Одељенске старешине су добиле задужење да на разредним часовима читају ученицима текстове о штетности пушења. Забрана пушења односила се и на све седнице у школи у којима су због тога уведене цигарет-паузе.[775)] Резолуција о спречавању и сузбијању пушења била је донета 1982. године.[776)] Образовни центар био је дужан да поступа у складу са донетом Резолуцијом, па је донео већи број одлука у том смислу: Одлука о забрани пушења на свим седницама које се одржавају у школи; договорено је да се рад на сузбијању пушења код ученика одвија по одређеном плану, а за то су били задружени наставници физичког васпитања, биологије и одељенске старешине. У школи су организована 4 предавања, која су држали професори са Медицинског факултета и штампане су брошуре о штетности алкохола, никотина и дрога.[777)] Закон о заштити становништва од изложености дуванском диму, ступио је на снагу 18. маја 2010. године, у њему је забрањено пушење у сваком затвореном јавном простору, а у образовним установама више није предвидео одређивање посебне просторије која је била искључиво за пушење. Забрана се односила и на пушење у дворишту школе.[778)]

Ученици Гимназије често су били у прилици да слушају разна предавања из области здравствене заштите. За ученице III и IV разреда гимназије је одржано 18. новембра 2002. године предавање о заштити здравља у сали СО Бајина Башта, а предавачи су биле Маја Гулан, хирург дојке, и др Мирјана Кокошан, гинеколог.[779)] Крајем децембра 2004. године слушали су предавање о репроддуктивном здрављу, а у децембру 2005. године о дискриминацији заражених од ХИВ/АИДС-а, предавања су одржали едукатори ЈАЗАС-а.[780)]

Секције

У Гимназији, почев од њеног оснивања, радиле су бројне секције. Томе се придавао велики значај и Наставничко веће је већ прве школске године донело одлуку да са радом отпочну: литерарна секција, драмска секција, секција младих математичара, фото-секција, шах-секција и секција младих техничара. Овим секцијама касније су додате друге секције: информативно-новинарска, музичка секција, филолошка,

775 Записник са седнице Радне заједнице од 17. маја 1974. године

776 Службени гласник СР Србије 25/82

777 Допис Међуопштинском Заводу за унапређивање образовања и васпитања – Образовни центар бр. 382 од 13. априла 1983. године

778 Санкције за наставнике биле су покретање дисциплинског поступка и покретање прекршајног поступка и казна од 5.000 динара. Санкција за школе била је казна од 500.000-1 милион динара, и за одговорно лице 30.000-50.000 динара. Гимназија је запретила запосленима да уколико неко проузрокује одговроност школе, да ће школа против запосленог покренути судски поступак због надокнаде материјалне штете (Обавештење Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 218 од 21. маја 2010. године)

779 Обавештење Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 531 од 18. новембра 2002. године

780 Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 793 од 27. децембра 2005. године

моделарска и више спортских секција. Све су то биле ваннаставне активности школе које су укључивале велики број заинтересованих ученика и већи број наставника, у зависности од ученичких афинитета и знања наставника који су са њима радили. Рад ових секција био је крајем 60-тих и почетком 70-тих знатно ограничен просторним могућностима школе које су биле скромне јер је школа делила простор са Основном школом и Школом за квалификоване раднике. Овакве ваннаставне активности су доприносиле и афирмацији рада школе, и то како учешћем на многи такмичењима из разних области тако и у међушколским сусретима. Јавни наступи приликом обележавања значајних јубилеја и годишњица такође су доприносили повећању угледа Гимназије у локалној заједници. Са овом праксом се наставило и после интеграције у Образовни центар, па се и број секција сходно томе повећавао. Средином 80-тих година у Образовном центру су радиле седеће секције:фото, ликовна, млади биолог, стрељачко друштво, кошаркашка, одвојкашка и атлетска, ауто-мото, млади физичар, млади хемичар, математичка, рецитаторска, информативна, књижевни клуб „Милутин Ускоковић", библиотечка и млади самоуправљач.

Од секција ученици су 1992. године могли похађати: Секцију за математику и програмирање, секцију за физику, хемију, биологију и екологију, секцију за географију, историју, рецитаторску секцију, литерарну/књижевну секцију, секцију слободних ликовних активности, хор, спортска секцију, од 1993. године још и: секцију за стране језике и информативну/новинарску секцију,[781)] а касније и лингвистичку секцију и дебатни клуб. Секција за информатику временом је издвојена у посебну, а хор се угасио јер је Гимназија имала проблема да обезбеди наставника музичке културе.

Драмска секција

Драга Ђуричић, професор руског језика водила је драмску секцију, која је још у првој школској години окупила око 40 ученика из свих средњих школа. Ова секција имала је преко 30 проба на припремању комада „Број 365" од Х. Студеног, који је приказан 19. јануара 1966. године у сали биоскопа „Тара" и чије извођење је пратило преко 300 гледалаца.[782)] Драга Ђуричић је 1967. године отишла у пензију, па секција није радила пуних десет година, све док 1975. године за руководиоца драмске секције није постављен Часлав Ђорђевић.

Часлав Ђорђевић је са ученицима школе припремио представу „Омер и Мерима", а по тексту Мирослава Беловића и Стевана Пешића. Представа је премијерно изведена за Дан школе, 5. априла 1975. године. Захваљујући постојању овога комада Бајина Башта је добила сагласност савеза аматера Србије да буде стални организатор Смотре аматерских позоришта Титовоужичког региона, на којој су се сваког пролећа, окупљали најбољи аматери из више градова ужичког краја. Драмска секција Гимна-

781 Решење о именовању стручних актива, руководилаца разредних већа и наставника задужених за рад секција – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 710 од 9. септембра 1993. године

782 Допис Гимназије СО Бајина Башта Оделењу за општу управу - Гимназија бр. 173 из априла 1966. године; Годишњи програм рада Гимназије у Бајиној Башти за школску 1966/1967. годину

Сцена из гимназијске представе „Омер и Мерима"

зије, са овом представом, победила је на тој првој Смотри 1976. године, освојивши и право на даље такмичење, као и неколико награда за појединачне улоге. Ова представа изведена је и на зонском такмичењу драмских аматера у Чачку, где је Милица Тодоровић освојила награду за главну женску улогу. Представа је три пута изведена за грађане Бајине Баште и једанпут за војну јединицу која је радила на изградњи пута Рогачица-Дебело брдо.[783)] Руководилац драмске секције је новчано награђен за свој рад у току школске 1974/1975. године, као и Бране Јањушевић, који је помагао при реализацији ове представе.[784)]

Драмска секција је, за наредну годину, припремила и представу по комаду Зла жена Јована Стерије Поповића, у којој су били укључени и аматери из града. Пошто се сматрало да треба да постоји драмска аматерска група при Културно-уметничком друштву,т о је ова секција укључена у рад те драмске групе, која се, средином 90-тих година дефинитивно угасила.

У оквиру секције из енглеског језика, који је водила Драгана Обрадовић, ученици Гимназије су у току школске 2012/2013. године припремили и снимили видео-драму Хистерична историја Тројанског рата од Д. М. Ларсона и Shineon Little Diamond.[785)]

Рецитаторска секција

Рецитаторска секција Гимназије/Образовног центра веома често је припремала програме за обележавање важних датума и јубилеја. Тада је припреман програм који је извођен у виду свечаних академија или рецитала уз сарадњу са драмском и музичком секцијом. Рад секције је интензивиран преласком у нову зграду средњих школа. Рецитаторском секцијом је дуги низ година руководила Љубинка Бјеличић – Лула. Док је она руководила секцијом, било је много рецитала, много чланова и наступа како у школи, тако и у граду. Није било свечаности у току године а да није наступила и ова секција. Квалитет рада рецитаторске секције посебно је до изражаја долазио на регионалними републичким смотрама рецитатора, на којима су обавезно учествовали и ученици Образовног центра. У каснији рад рецитаторске секције укључују се професори Мира

783 Решење Образовног центра бр. 1319 од 30. октобра 1976. године

784 Решење Образовног центра о награђивању – Обрзовни центар бр. 963 од 30. јуна 1976. године и бр. 962 од 30. јуна 1976. године; Записник са Збора радних људи 1976. године

785 Видео записи су постављени на интернету https://www.youtube.com/watch?v=2nVmQTGakjA и https://www.youtube.com/watch?v=Wz8D1okbHSA

Стојановић и Видан Николић, која је својим несебичним радом постизала сјајне резултате. Почетком 80-тих година рецитаторској секцији се придружују професори Милован Чавић, Споменка Симић и Надежда Стаменић, и наставници страних језика, Тамара Панић, Урош Кремић, Слободанка Цвијетић, Симка Павићевић.

Чланови драмско-рецитаторске секције 28. новембра 1972. године одржали су у Биоскопу рецитал за све ученике града под називом„Црвена зора-зорана времена".[786] Поводом Дана републике 1974. године драмско-рецитаторска секција Гиманзије је организовала јавни наступ у скопу обележавања 31. годишњице стварања „Нове Југослвије". За потребе извођења рецитала од Одељења Народне одбране су позајмљена 4 комплета војничке униформе.[787]

Наступ рецитаторске секције

Рецитаторска секција имала је више наступа током скоро сваке школске године крајем 70-тих година и то приликом различитих свечансоти: Дана ослобођења града-12. септембар, Дана републике-29. новембар, Дана армије-22. децембра, Дана жена-8. март, Дана школе-6. април, поводом 20-година оснивање Трикотаже „Кадињаче „1978. године, наступ на сусретима другарства '78, рецитал поводом завршетка IX конгреса ССО, рецитал поводом годишње скупштине и за активисте Црвеног крста, традиционална приредба за повратнике из иностранства-крајем децембра, свечана академија поводом Дана жена извођена је у просторијама фабрика Трикотаже, Слободе и др., приликом дочека Штафете и сл.[788]

Школске 1981/1982. године поред уобичајених наступа рецитаторска секција је имала наступе: обележавање годишнице Покрета несврстаних, снимање емисије „Република наша под сунцем слободе", припрема и реализација вечери посвећеној смрти Миролсава Крлеже, а у следећој школској години још и наступ за Дан службе безбедности.[789]

Рецитаторска секција извела је Свечану акдемија 17. децембра 1984. године поводом доделе Републичке награде за најбоље уређени школски простор Образовном центру,[790] а у току следеће школске године рецитал који је изведен на градском тргу „40 година под сунцем слободе".[791]

786 Записник са седнице Наставничког већа бр. 7 од 17. новембра 1972. године

787 Допис Одељењу Народне одбране – Гимназија бр. 945 од 27. новембра 1974. године; Свечана академија у част Дана армије 1979. године припремана је са пуном озбиљношћу. За ове потребе требовано је 5 комплета војничких униформи за дечаке и 11 за девојке. Под опремом се подразумевало : блузе, панталоне, кошуље, капе, звезде и опасаче. Након првог извођења академија је била поновљена 25. децембра 1979. године у Војном хотелу на Тари.

788 Летопис школе за школске године 1978/1979-1980/1981

789 Летопис школе за школске 1981/1982-1982/1983

790 Летопис школе за школску 1984/1985. годину

791 Летопис школе за школску 1985/1986. годину

Библиотечка секција

Радом библиотечка секција руководила је Љубинка Бјеличић. Секција је припремала прилоге, избор књига и текстова за рецитале и писала текстове за новинарску секцију. На овај начин библиотечка секција је тесно сарађивала са рецитаторском и новинарском секцијом. У току школске 1982/1983. године урадила је следеће текстове: Покрет несврстави, „Школски час", Наш језик који познајемо, Прочитали смо, прочитајте, Нова књига у нашој библитеци, Информације о текућим збивањима уз културе и уметности, Из лексикона, Из школског законодавства, текст поводом годишњице смрти Јосипа Броза, текст поводом дочека Штафете младости за градски разглас; али и следеће паное: поводом смрти Луја Арагона[792)], поводом годишњице смрти Мирослава Крлеже, Најновоији часописи у библиотеци, изложба књига поводом 100-годишњице смрти Карла Маркса. У оквиру школе организоване су и следећи догађаји: „Ведрином и шалом до лудости", „Вече шале и хумора", промоција књиге „Дорћол" Светлане Велмар-Јанковић.[793)]

У току следеће школске године организована је промоција књиге Гојка Шкора, Ужичани на Бањици, и организован је сусрет са песником Добрилом Ненадићем.[794)]

Литерарна секција и књижевни клуб „Милутин Ускоковић"

Литерарна секција постоји од самог почетка рада Гимназије, а за првог руководилаца била је постављена Љубинка Бјеличић.

Литерарна секција Гимназије 1973. године је организовала наградни конкурс на тему: „У овај мајски дан са пролећем, са младошћу, са Титом". Прва награда била је 10.000, 2. награда 5.000, а 3. награда 3.000 динара. Награђени радови читани су 15. маја 1973. године, током излета на планину Тару.[795)] Током школске 1981/1982. године одржан је литерарни конкурс поводом 40 година Устанка, Револуције и Армије.[796)]

Рад ове секције нарочито је био успешан од стварања Образованог центра. Литерарном секцијом руководио је Станиша Величковић. Ученици су били окупљени око Књижевног клуба „Милутин Ускоковић", чији је рад покренуо професор Часлав Ђорђевић 1985. године. Клуб је окупљао

792 Луј Арагон (1897 – 1982) био је француски историчар, писац и песник, члан академије наука. Био је присталица дадаизма од 1919. до 1924, постао оснивач покрета надреализма 1924. заједно са Андре Бретоном и Филипе Супоом. Арагон се придружио Комунистичкој партији Француске заједно са још неколико надреалиста. Остао је њен члан до краја живота, али био је јако велики критичар СССР-а, нарочито током педесетих година двадесетог века.

793 Летопис школе за школску 1982/1983. годину

794 Летопис школе за школску 1983/1984. годину

795 Записник са седнице Наставничког већа бр. 19 од 7. маја 1973. године

796 Летопис школе за школску 1981/1982. годину

ученике старијих разреда основне школе и Образовног центра. На састанцима клуба читани су оргинални радови ученика (песме, приче) и критичко-есејитички радови везани за новоизашле књиге или пак већ класична дела која су имала нарочит одјек у читалачкој свести ученика. Рад овога клуба трајао је две школске године.

Са радом клуба почеле су и књижевне вечери и дружења са познатим савременим писцима. У те две школске године, колико је трајао Клуб и касније књижевне секције, били су: Иван Студен, Драган Драгојловић, Манојле Гавриловић, Милисав Крсмановић, Амбро Марошевић, Добрило Ненадић, Славко Вукосављевић, Брана Петровић, Рајко Петров Ного, Милан Комненић, Петар Пајић, Милисав Тешић, Гојко Тешић, Светислав Басара, Миленко Пајић.

Часлав Ђорђевић и Владета Јеротић

Гимназији и библиотеци посебну част чинила је посета европског приповедача и романсијера Петера Хандкеа. Он је, са својим преводицем Жарком Радаковићем, посетио библиотеку 7. новембра 1995. године, непосредно после Сајма књига, на коме је представљено његово преведено дело, збирка својеврсних записа „Још једном за Тукидита".

Књижевним клубом и секцијама, након престанка рада Клуба, руководио је Часлав Ђорђевић.

Новинско-информативна секција

Новинско-информативна секција била је усмерена на окупљање ученика заинтересованих за рад на разгласној станици и припремању разних ученичких емисија са информативним, забавни и научним програмима, као и оних ученика који су имали жељу да се огледају у писању чланака, вести и разних текстова у листу. Сходно томе, рад новинско-информативне секције одвијао се у два правца: учешћем ученика у припремању радио-емисије и њиховој реализацији, и уређивању школског листа „Реч младих", које је окупљало већи број младих стваралаца.

Разгласна станица је радила свакодневно од школске 1980/1981. године, о чему су се старали ученици-дежурни новинари и редакција на челу са руководиоцем. Садржај рада или емитовања чиниле су текуће вести из школе, укључивање у Радио Београд, музички блокови, прилази из разних научних области. Сваког дана у трајању од 2-3 минута, емитоване су занимљивости, кратки прилози: пословице, максиме, бонтон, медицина, техника, вести из града, затим повремени прилози поводом јубилеја или државних празника. Прилоге су писали ученици-сарадници чланови библиотечке секције или пак професори. Тако се јављају теме: „Прочитали смо-прочитајте!",

„Наш језик-колико га познајемо", „Нова књига у нашој библиотеци", „Осам стотина година Мирослављевог јеванђеља", „Ведрином и шалом до мудрости „и сл.

Године 1981. информативна секција је снимала 20-минутну емисију за потребе наступања у емисији „Радио младост", која је емитована понедељком од 20 до 22 часа.[797)]

Образовни центар је послао 1981. године ученика, Бобана Томића, на семинар из радио новинарства у радио „Младост".[798)] Новинарска секција је у току школске 1982/1983. године снимила 6 емисија поводом: Дана републике, 100-годишњице смрти Карла Маркса, Покрета несврстаних и 3 поводом годишњице смрти друга Тита.[799)]

Овом секцијом руководили су Станиша Величковић, који је и успоставио њен програм, затим Милован Чавић, Видан Николић и Мира Стојановић. Највећи број прилога, из језика и књижевности, написала је Љубинка Бјеличић.

Листови и часописи

Захваљујући заједничким настојањима, новинско-информативне секције и секције књижевног клуба, односно литерарне секције, почињу да излазе и неки листови и часописи, прво на шапирографу, нешто као одељенска гласина, а потом и прве штампане публикације.

Средњошколац

Први лист почео је да излази још при Гимназији „Милош Требињац" и носио је име „Средњошколац", био је шапирографско издање, у коме су ученици објављивали своје радове: песме, кратке приче, текстове везане за текући живот у школи, вести из града, афоризме, смешне коментаре, наградне игре и енигматике. Билтен је почео да излази школске 1973/1974. године. У архиви Гимназије чува се примерак Средњошколца, и то број који је изашао за 8. март, Дан жена, 1974. година, али без икаквог импресума и ближе датумске ознаке, тако да се не зна ко је главни уредник, нити ко је сачињавао редакцију. Средњошколац који је сачуван има 12 страна. По сећању Љубинке Бјеличић, изашло је само неколико бројева. У 3. броју „Средњошколца" ученици су писали песме о својим наставницима о чему је било речи и на Наставничком већу, јер су неки од наставника на ово реаговали.

797 Б. Т, *Разїлас на сав їлас*, Реч младих бр. 10 април 1981. године

798 Допис Радио Београду – радио '' Малдост '' – Образовни центар бр. 211 од 9. марта 1981. године

799 Летопис школе за школску 1982/1983. годину

Лист „Реч младих"

Прво званично гласило ученика Образовног центра, било је Реч младих. Овај лист се појавио на иницијативу Станише Величковића и Часлава Ђорђевића фебруара 1975. године, са тенденцијом да буде школски лист свих школа у општини, гласило отворено за све младе. Збор радних људи Образовног центра за гимназијско и стручно образовање, 1975. године , усвојио је Статутарну одлуку о оснивању листа „Реч младих".[800] Лист је издавала Литерарна секција Образовног центра, објављивани су литерарни и други прилози ученика основних и средњих школа, али и прилога других лица уколико је била исказана потреба за тим. Основни задатак листа био је да подстиче стваралаштво младих и да их укључује у токове друштвеног и привредног развоја средине. Редакцијски одбор именовало је Наставничког већа Образовног центра и Наставна већа основних школа и Литерарних секција тих школа. У Редакцију су улазили по један наставник и ученик из сваке школе. Редакцијски одбор првог броја сачињавали су: професори и наставници: Љиљана Бојић, Часлав Ђорђевић, Михаило Ђунисијевић, Момо Јовановић, Раде Петковић, Мара Станић Гордана Павићевић и ученици: Милица Манојловић, Симо Симић, Милица Тодоровић и Зорица Новаков. Лектор је била Љубинка Бјеличић. На челу Редакцијског одбора био је главни и одговорни уредник листа који је био одговоран за физиономију и саржај листа као и за „правилну идејно-политичку оријантацију објављених текстова и другог материјала", а именовао га је Збор радних људи Образовног центра на предлог Наставничког већа уз прибављено мишљење Наставничких већа осталих школа. О именовању главног и одговорног уредника морало се прибавити и мишљење друштвено-политичких организација у Образовном центру. Због велике одговорности коју је ова фукција носила „главни и одговорни уредник имао је право вета на објављивање текстова и другог материјала која су са становишта васпитно-образовног деловања безвредни или идејно-политички неприхватљиви".[801]

Лист се финасирао из средстава која је добијао као дотације од организација удруженог рада и других организација, а остваривао је приходе од продаје, штампања огласа, обајвљивања репортажа или комерцијалних текстова из организација удруженог рада и других организација. Школе су могле својим одлукама новчано награђивати своје чланове Редакцијског одбора, према резултатима свога рада. Текстови се нису хонорисали, а члановима Редакцијског одобора признавани су путни трошкови. Лист је сносио трошкове штампања, обезбеђивања фото материјала, куцање текстова рукописа, административно-финансијских послова и других режијских трошкова, а лист је бесплатно достављан својим покровитељима.

800 Статутарна одлука оосниваању листа „Реч младих" - Збор радних људи од 26. фебруара 1975.

801 Статутарна одлука о оснивању листа „Реч младих" - Збор радних људи бр. 427 од 10. априла 1975. године

Иницијативни одбор је именовао прву Редакцију, а за главног и одговорног уредника именован је био Станиша Величковић, наставник Образовног центра и руководилац новинарске секције, док се као издавач потписивао Јован Станић, директор Образовног центра у Бајиној Башти. Лист је излазио повремено, а штампало га је штампарско предузеће „Димитрије Туцовић" из Титовог Ужица. Касније лист је од надлежних тражио и добио ослобађање од плаћања пореза на промет.[802)]

Први број изашао је на 10 страна, а имао је рубрике: „Ликови који се памте. Сећање на Раду Николић", књижевни прилози „Снови и стварност" и „Млади ствараоци", „Из Радничког покрета нашег краја . Димитрије Туцовић", „Вести из школе", „Разговор са...",„Разонода„и фото – репортажу „Наш град". Први број је штампан у 2.000 примерака.

Лист Реч младих излазио је повремено, и то само у 1975. години. Разлог за престанак његовог излажења треба тражити у проблему који је искрсао око финансирања. Трошкови штампања листа нису могли да се покрију продајом листа, те је Редакција била принуђена да тражи материјалну помоћ од друштвено-политичких и радних организација. Тако је ООУР „Тара" издвојила 21. марта 1975. године 7.000 динара, док је Угоститељско предузеће „Тара" 27. марта одбило захтев за помоћ уз оправдање да имају ученике на пракси за које су имали извесне новчане трошкове.[803)] Покровитељи листа и 1975. години биле су радне организације: Образовни Центар, ОШ „Рајак Павићевић", ОШ „Душан Јерковић", ОШ „Стеван Јоксимовић", Кадињача ОУР „Трикотажа", „Слобода „ОУР „Тара", Заједница културе и СО Бајина Башта и Општинско синдикално веће.[804)]

У 1976. години редакцијски одбор су сачињавали: Светлана Даријевић, Зорица Драгојловић, Лидија Кафеџић, Марина Кафеџић и Милица Тодоровић.

Након извесног времена, покреће се нова иницијатива да Реч младих буде лист ученика Образовног центра „Јосиф Панчић". Поновно покретање излажења листа забележиле су и ужичке „Вести". У 1978. години Образовни центар је сам финансирао излажење листа, а штампање је коштало око 15.000 динара по једном броју. Редакција је нудила радним организацијама, које се одлуче да финансијски помогну лист, да уређују по једну или две стране листа, да сама редакција пише о интересантним темама из Радне организације спонзора или класничну рекламу. Из овога се јасно

802 Допис Републичком секретаријату за информације – Образовни центар бр. 74 и 75 од 6. јануара 1975. године; Допис Образовном центру - СР Србија. Републички секретаријат за културу бр. 413-1011/79-02а од 3. децембра 1979. године

803 Допис Редакције листа „Реч младих" – Образовни вентар за гимназијско и стручно образовање бр. 214 од 17. фебруара 1975. године

804 Глас младих бр. 3, април и 4-5, мај-јун 1975. године

види колико је тешко било одржати лист који делио бесплатно. На полеђини овог позива који се чува у Архиви Гимназије руком је дописан подужи списак назива радних и друштвено-политичких организација, којима је вероватно упућен овај позив за помоћ односно сарадњу.[805)] У финансирање листа укључиле су се неке привредне организације, као на пример „Таратекс", Конфекција „Миленко Топаловић", РО „Прерада дрвета" и Трговинско предузеће „Звезда". Захваљујући помоћи која је стигла, 7. број листа Реч младих изашао је новембра 1978. године, о чему су обавестили своје читаоце ужичке новине „Вести" и београдски „Просветни преглед". Лист је штампан у 1.200 примерака и бесплатно је дељен. Главни уредник листа била је Нада Стаменић, одговорни уредник Видан Николић, а технички уредник Радивоје Јовић. У редакцији су били и ученици: Весна Јоветић, Милица Манојловић, Јован Вукашиновић и Даут Тихић. Овај број листа је штампан на 14 страна. Велики број ђака били су сарадници листа. Ту су имена: Смиља Алексић, Весна Јоветић, Снежана Радосављевић, Милица Манојловић, Бобан Томић, Оливера Јелисавчић, Оливера Бојовић, и др.

Овај лист је финансијски помаган од стране многих радних организација. У Архиви школе сачувани су подаци о неким радним организацијма, а између осталих су и: Основна заједница запошљавања општине Бајине Баште, Народни универзитет „Милош Требињац", али и дописи одређеног броја радних организација које су одбиле помоћ, правдајући се недостатком новца.

Касније од 1980. године се у уредништву појављују Часлав Ђорђевић, Станиша Величковић, Видан Николић и ученици Бобан Томић и Соња Ђуричић, а лист је излазио као годишњак ученика Образовног центра.

У броју 11. од децембра 1981. године наилазимо на уводник редакције у коме се истиче да ће „Реч младих" поново излазити месечно, да неће бити само лист за младе Образовног центра, већ „лист за све", да ће пратити сва збивања и све видове привредног, културног и друштвеног живота у нашој средини. Редакција листа била је у саставу: Весна Радојичић, Јасмина Нешић, Томислав Алексић, Снежана Милосављевић и Нада Петронијевић. Одговорни уредник био је Станиша Величковић, а главни уредник Бобан Томић. Веома брзо се показало да су амбиције биле превелике, и нереалне. Изаћи ће само још један број листа – број 12. за април 1982. године, и то ће бити крај месечника Реч младих. Лист је у каснијем периоду излазио као годишњак и то поводом дана Образовног центра 5. априла.

Наш стил – билтен ученика IV-ц

Пошто је дошло до прекида у излажењу листа Реч младих у 1976. години, ученици одељења IV-ц, на иницијативу свога разредног старешине Драгише Стојановића, покренули издавање свог гласила, билтена „Наш стил". Као и Средњошколац и он је рађен на шапирографу, али са доста маште и виньета које су разбијале монотонију страница. Први број је изашао у септембру, а други 7. октобра 1977. године, а у његовом уводнику стоји:„Здраво! И овај као и претходни број радимо у сарадњи са

805 Образовни центар бр. 22 од 12. јануара 1979. године

разредним старешином, Драгишом Стојановићем. Јављамо вам се по други пут. Лед је пробијен. И ученици и професори читали су Наш стил и сви се слажу у једном – да је лист успео..."

А да је тако потврђује и текст приказивача (Часлава Ђорђевића), у истом броју, под насловом: „Билтен наш стил – огледало једне младости и доказ њене вредности". У њему је, између осталог, стајало и ово: „Билтен се појавио. Настао је из жеље једног колектива (разреда) да покаже полет, да афирмише тимски рад и способност духа; а да негира све оне који тврде да ова младост (мисли се на одељење и генерацију), сем неодговорности и раскалашности, не може да понуди ништа друго што би било добро и ново. У томе се успело и то је да дивљење. Шамар за оне који много сумњају и прерано закључују! ..." Међутим, дошло је до покретања иницијативе да се настави са прекинутим издавањем листа Реч младих. Ово гласило је престало да излази од нове 1978. године.

Трагови – Аманах за књижевност, уметност и културу младих

Крајем 1992. године, међу члановима књижевне секције којом је руководио Часлав Ђорђевић, родила се идеја о покретању једеног алманаха за књижевност, уметност и културу младих, у који би стапани радови како ученика Гимназије тако и који живе и стварају у граду. Спроведена је анкета о називу часописа. Предложена су три назива: „Сигнали", „Знакови " и „Трагови". Ученици су се определили за назив –Трагови. Предвиђено је да Трагови буду годишњак. Формирана је и редакција, коју су сачињавали ученици: Гордана Станојевић,Оливера Петровић, Весна Лаловић, Ана Јосиповић, Јована Јовановић, наставници Веселинка Браловић, Радивоје Јовић (технички уредник) и Часлав Ђорђевић, у исто време и руководилац књижевне секције.

Трагови су се појавили крајем фебруара и први број је промовисан на Дан школе, 4. априла 1993. године. Треба нагласити да су Трагови почели са излажењем у време када су борбе око Дрине у Босни и Херцеговини биле у јеку. У уводнику првог броја стајало је, између осталог, и ово: „...Трагајући поред реке која дели, на граници рата и мира, између рађања и умирања, смеха и суза, ситних невоља младих и великих губитака целе заједнице, између ћифтинске егоистичности и малобројних примера великодушја, ми се – иако ношени страхом и неизвесношћу – ипак опредељујемо за сан о лепом и за стварање лепог, а све са жељом да се надиђу и забораве ужаси поред реке и на граници која нас дели. Стварање, дакле, као један узвишени и преображени чин крика. И овај алманах за књижевнст, уметност и културу младих, назван Трагови, само је осмишљени и отелотворни чин тога крика".

Први број Трагова штампан је на 40 страна, у 500 примерака, а донео је уводни текст Мирјане Ракић „Десанка Максимовић–мајка српске поезије", поводом смрти велике песникиње, као и неколико песама из њеног опуса које за тему имају смрт и нестајање. Алманах је донео и блок песама Хаику, у коме су се ученици Гимназије испробавали у овој специфичној поезије, чији су корени у далеком Јапану. Да су то врло успели радови, види се и по томе што су се неки од ових радова нашли и у часопису за хаику поезију Лептир који излази у Кули. У Лептирусу штампане хаику – песме Гордане Станојевић, Ане Јосиповић, Јелене Јовановић и Наде Милошевић. Ове хаику творевине наћи ће се и у лексикону хаику – песника који стварају на српском језику, а чији је аутор Милијан Деспотовић. У овом броју биле су и приче у постмодернистичком духу чији су аутори Јелена Јовановић, Биљана Николић, Мирјана Јевтовић, Мирјана Петковић. Део Трагова посвећен је есејистичким радовима, а затим и измишљени интервијуима са већ мртвим песницима и књижевницима: Лазом Костићем, Јованом Дучићем и Ивом Андрићем. На крају алманаха је блок о музици у коме се Предраг Васиљевић и Слободан Лештаревић испробававали у компоновању на песму „Чедни људи", а Оливера Петровић писала о хору Гимназије.

После паузе од годину дана, у априлу 1995. године, на 32 стране, изашао је други број Трагова. Овај број донео је песме Миломира Даговића из његове последње збирке „Блуз за камене птице", три песме из прве збирке „Хармонија облика"песника Милана Стефановића из Бајине Баште, а потом критичке осврте на неке тек изашле књиге из штампе, блок песама и кратких прича Ане Јосиповић, Ирене Алексић и Мирјане Јефтовић и др., афоризме Митра Туцовића – Белог. У овом броју Трагова је већи сепарат под насловом Љуљашка од речи и снова, представља стваралаштво ученика основних школа. Нажалост био је то други и последњи број алманаха Трагови.

Аргус –додатак у „Бајинобаштанским новинама"

Крајем 1995. године, чланови књижевне секције Гимназије покренули су додатак у „Бајинобаштанским новинама „под насловом Аргус, који је у поднаслову имао „Новине за популаризацију нормалног". Први број изашао је 26. јануара 1996. године. Његови уредници и аутори били су: Ана Јосиповић, Мирјана Јевтовић, Слободан Петровић, Недељко Стаменић, Дејан Савић и Радомир Ђукановић. На насловној страни првог броја налазио се Џими Хендрикс, а и сам број је доминатно био посвећен музици: 30 година од почетка каријере Џимија Хендрикса, историјат рока у Бајиној Башти, текст о локалном бенду Деутеријум, текстови о актуелним темама за младе, као и интервију са песником Миланом Стефановићем.

Секција за математику – Секција младих математичара

Ова секција је настала прве школске године Гимназије. Секцију, која се тада називала секција младих математичара основао је наставник Љубомир Радовић. Слобдно се може рећи да се Гимназија може препознати по овој секцији и њеним резултатима у ових последњих 50 година. У рад ове секције били су укључени ученици природно-математичког смера или сродних струка у време усмереног образовања, чије су амбиције превазилазиле редовни програм који се за тај смер нудио. Чланови секције имали су прилику да своја знања покажу и одмере на свим нивоима такмичења. На Окружном такмичењу између 15-20 средњих школа, сваке године, математичка секција постиже изузетне резултате. Није било године када неки од чланова секције није био први на региону/округу. Као најбоље пласирани на Окружном такмичењу многи су стицали пласман и на Републичко такмичење. Са друге стране о успесима математичке секције говоре успеси на Републичким екипним такмичењима, које организује Клуб матеметичара „Архимедес". Сваке године екипу школе чини по један ученик из сваког разреда и веома често Гимназија/Образовни центар је заузимао прва места у Србији. Илустрације ради у школској 2013/2014. години школа је заузела 1. екипно место,[806)] а следеће школске године 2. екипно место[807)].

Свеукупном успеху математичара допринели су професори: Вера Севић, Љубиша Пантелић, Љубета Булатовић, Недељко Матић, Радољуб Браловић, Милош Танасијевић и Јелена Стојкановић.

Биолошка секција – млади биолог

Ова секција у свом раду користила је природни потенцијал који поседује планина Тара, и њено богатство неизмерно у биљним и животињским врстама и специфичностима еколошких услова. У свом дугогодишњем раду кабинет биолошке секције сакупио је, описао и детерминисао преко 14.000 биљака. У сакупљању хербарске грађе учествовале су три генерације ученика еколошке струке, а по стручним упутствима хербарисања. Део хербарске грађе дат је, касније, Природњачком музеју у Београ-

Биолози у посети Засавици

806 Екипу су сачињавали: Дејан Јовановић, Бојана Гавриловић, Тамара Ђурић и Радивоје Нешковић

807 Екипу су сачињавали: Јован Ђорђевић, Дејан Јовановић, Бојана Гавриловић и Тамарађурић

ду за обнављање поставки и Шумарском факултету за презентативне и научне сврхе. Хербарска грађа коришћена је и за писање књига Флора Националног парка „Тара" и Вегетација Националног парка „Тара" од др Милана Гајића и осталих универзитетских професора, у којима је наглашен и допринос биолошке секције Гимназије. Посебно место у истраживањима биолошке секције има рад на хербаријумима рефугијалних кањонских ендемских и реликтних врста.

Биолошка секција урадила је и пројекат уређења школског дворишта, где су засађене ретке биљне врсте и два пута је било награђено као најбоље у Србији, па је школа добила две високе републичке награде са плакетама (Сребрна и Златна плакета). Секцијом су руководили Адела Лендић и Раденко Којадиновић.

Рад на хербаријумима настављено је и данас. Сходно контактима које је професорица билогије, Александра Ђурић, имала са стручним лицима Национлног парка „Тара", Милицом Томић, Мирјаном Мијановић-Петковић и Мирјаном Јосиповић, констатована је потреба за заједничким радом на прављењу хербаријума, који би што веродостојније представио флору Нациналног парка Тара. Због тога је билошка секција у току маја, јуна и септембра 2009. године три викенда сакупљала препарате и припремала их за пресовање на локалитетима Калуђерске баре, Шљивовица, Митровац и Предов крст-Дервента. За рад секције Национални парк је обезбедио смештај у својим објектима у Шљивовици, на Митровцу и Предовом крсту, исхрану и превоз. Број ученика који је излазио на терен био је 10-15. Припремљени препарати са терена пресовани су и сушени у преси Националног парка.[808)]

Ликовна секција

У оквиру слободних акивности у Гимназији велики број ученика се у току низа година укључивао у рад ликовне секције. Секција је окупљала талентоване ученике са израженим склоностима за сликарство и примењене ликовне дисциплине. Од самог почетка руководилац секције био је и остао Радивоје Јовић, академски сликар.

Програм ове секције увек је прилагођаван појединцима и њиховом интересовању за поједине области, технике и материјале. Друго, ученици су увек учествовали у припремању изложби ђачких ликовних радова, укључивали се својим прилозима у графичко опремање листова и часописа, пратили дешавања у ликовном животу земље и коментарисали их из свог угла. У неговању ликовне културе и буђењу интересовања за њу посебну улогу има хол Гимназије, који је од 1977. године постао галеријски простор у граду за многе изложбе. Пошто је Гимназија често била у улози организатора, то је ликовна секција била главни реализатор поставки, не рачунајући оне које су долазиле из Бегорада, јер их је увек пратила и стручна екипа која се бавила њиховим просторним осмишљавањем. Ове изложбе су углавном припремане за обележавање Дана школе, Дана ослобођења града и сл.

808 Допис Националном парку „Тара" - Гимназија „Јосиф Панчић" 221/2009 од 30. априла 2009. године

Гост гимназије Милић од Мачве

Милић од Мачве на отварању изложбе

Изложбе су увек биле повод да се окупи велики број интелектуалаца и ученика, да се преко тематски осмишљених изложби упознамо са уметничким благом нашег народа, и високим вредностима наших стваралаца. Неретко, изложбе су пратили и разговори о сликама и техници ликовног стварања. Тако је, на пример, једну изложбу ученичких радова и слика и вајарских остварења бајнобаштанских аматера отворио Милић од Мачве, који је давао своје оцене о изложеним радовима, показујући зашто је неко дело добро, а зашто није, и на чему би се требало више порадити. Чланови ликовне секције сарађивали су и у обликовању школског листа Реч младих и часописа Трагови, тако што су давали прилоге за илустрације или пак идеје за нека графичка решења. Најактивнији ученици стимулисани су тако што су добијали право на самосталну изложбу у холу Гимназије.

Из Гимназије/Образовног центра изашло је доста ученика који су се определили за професије које су у непосредној вези са ликовним стваралаштвом. То су сада већ дипломирани стручњаци или студенти архикетуре, хортикултуре, дизајна, графике, ликовне академије. То су: Драгош Дакић, Вера (Босић) Кремић, Радомир Ђукановић који су данас наставници ликовне културе.

У организацији ликовне секције на почетку школске 2010/2011. године одржан је Конкурсу за најбољу фотографију за ученике Гимназије. Жири је донео одлуку да: прву награду и износ од 3.000 динара добије Никола Милић, другу награду и износ од 2.000 динара добије Војислав Томић, а трећу награду и износ од 1.000 динара добије Сара Тодоровић.[809)]

Секција за стране језике

Циљ оснивања секције био је да подстакне ученике на потпуније усвајање одређеног страног језика. Ову секцију су, углавном, похађали ученици који су имали развијен смисао за стране језике. Кроз рад ученици су се упознавали са техником превођења разних поетских текстова, учили да рецитују и певају на неком од страних језика.

809 Одлука жирија на Конкурсу за најбољу фотографију – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 407 од 7. септембра 2010. године

Користећи плоче, дијапозитиве, литературу и часописе, ученици су се упознавали и са културом, обичајима и традицијом народа чији су језик изучавали. Ученици су оспособљавани за усмено и писмено комуницирање, гледање, слушање и коментарисање филмова, емисија на страном језику, али и учешће на такмичењима. Ученици су имали и запажених резултата на такмичењима и неколико њих је узело учешће и на републичким такмичењима.

Укупном раду и успеху секције страних језика допринели су наставнице: Лепосава Васиљевић и Тамара Панић.

Хор

Од 1990. године у оквиру факултативних ваннаставних активности, предвиђено је да у Гимназији ради хор четири часа недељно. У Бајиној Башти није посојала традиција хорског музицирања. Гимназија се прихватила овог пионирског подухвата. Обезбеђен је професор, дипломирани музичар, обезбеђен је стан, купљен је „пијанино", чиме су створени услови за рад хора.

Хор са диригентом проф. Веселинком Браловић

Наступ хора поводом Савиндана 2014

Интересовање ученика је било веома велико. Школа се определила за женски хор, а прве две године рада женски хор је бројао 70 чланова. Хор вођен стручни радом Веселинке Браловић, постиже основни циљ: развијање музикалности, певачких способности, музичког укуса и укупног музичког доживљаја. Већ друге године рада хор учествује на Смотри омладинских хорова у Новом Пазару. Жири такмичења одаје признање диригенту Веселинки Браловић. На истом такмичењу у мају 1994. године хор осваја 3. место у категорији женских омладинских хорова. Чланови хора, одласком на студије, постају успешни чланови професионалних хорова у Београду. А шта је хор значио за саму децу и како су ђаци доживели долазак Веселинке Браловић и почетак рада, најбоље о томе сведочи белешка ученице Оливере Петровић, објављена у Траговима: „... Све те гласове, окупљене на једном месту, под контролом, држи жена која има довољно енергије и стрпљења за тако нешто – професорица Веселинка Браловић. Дошла је као цвет на кактус у тренутку кад смо мислили да ће кафићи и глуварење по граду остати

једина занимација. Научила нас је да је лепота дубоко у нама, да је не треба гушити већ исказивати на најлепши могући начин – песмом ... А то је осећај да учествујеш у стварању нечег лепшег и узвишнијег док се око тебе нешто ружно дешава."[810] У последњим годинама хором је руководио Велибор Филиповић.

Спортске секције

Спортске секције почеле су са радом у исто време када и сама Гимназија. Међу првима ко се истакао био је Нећо Радуловић, наставник који је са ученицима радио на изградњи спортских терена у Лугу, а припремао је и ученике за слет који је одушевио све присутне. Током 70-тих Дан младости је био проглашен за Дан спорта, а један од неизбежних сегмената прослава Дана школе била су спортска такмичења. Такође као један од видова сарадње са другим школама била су и спортска такмичења.

Због честих промена наставника физичког васпитања, нема довољно систематизованих података о резултатима које су наши ученици постизали на значајним такмичењима. У школи су увек постојале школске секције које су, са више или мање успеха, наступале на регионалним и републичким такмичењима. То су биле, махом, рукометна, одбојкашка и кошаркашка секција или пак атлетска, све у зависности од интересовања ученика.

Одбојкаши - II место на регионалном такмичењу Ужице 1991

Одбојкашице II место на Олимпијским спортским играма школске омладине Србије

Први забележени резултат који смо пронашли у документима јесте учешће ученика Образовног центра на кросу „Политике" у јесен 1976. године, и то 11 ученика Образовног центра, које је водио наставник Драгослав Ђурић. На кросу екипа девојака заузела је 4. место, а дечаци су зазели појединачно 9, 18. и 27. место.[811] Атлетска секција у току школске 1977/1978. године заузела је треће место на регионалном такмичењу. У појединачном пласману заузета су три прва и једно треће место. Због тога је екипа учествовала и на Републичком такмичењу где су учествовала 4 појединца и освојили

810 Трагови бр. 1 (1993) Бајина Башта, стр. 39

811 Допис управи Пионирског града на Кошутњаку од 13. октобра 1976. године; Извештај о раду школе у школској 1976/1977. години – Образовни центар бр. 1777 од 28. септембра 1977. године

су једно 4, два 8. и једно 10. место.[812)] Први резултат вредан пажње је прва медаља коју је освојио Небојша Спасојевић, ученик III разреда, школске 1978/79. године. Он је на финалном такмичењу у бацању кугле на Олимпијским спортским играма школске омладине Србије (СИШОС) за узео треће место и освојио бронзану медаљу.

РСИ - I место у скијању 1982

Спортска секција Центра узимала је учешћа и у другим сусретима, на пример у оквиру прославе Дана школе у Ариљу, Љубовији или Сребреници. За Дан младости традиционално је организована Средњешколска олимпијада у Ариљу, у част рођендана друга Тита, а обухватала је спортска такмичења ученика Образовних центра Ариља, Ивањице, Сребренице и Бајине Баште. Спортске дисциплине су биле: фудбал, кошарка, рукомет и стони тенис.[813)] После такмичења одржавана је игранка за ученике коју је организовала Омладинска конференција. Сличну сарадњу Образовни центар имао је са Школским центром у Сребреници.[814)]

II место на републичком такмичењу у фудбалу 1982

Образовни центар је марта 1980. године пријавио екипу за такмичење у скијању на Регионалном такмичењу средњих школа. Такмичари су били: Горан Недељковић, Слбодан Милићевић, Предраг Васиљевић и Добрила Ђокић, а вођа екипе био је Радиша Стаменић.[815)] Такође 1987. године Центар је имао екипу на такмичењу у скијању, а овог пута екипу је предводила Миља Петровић.[816)]

Ипак , највећим успехом може се сматрати освајање II места на Олимпијски спортским играма школске омладине Србије у одбојци за девојчице у Смедереву у школској 1989/1990. години. Од 90-тих година ученици Гимназије имали су посебно успеха на републичким такмичењима из атлетике.

Ученици Гимназије, укључени у кајакашки клуб „Дрина", имали су изузетне резултате у кајаку на дивљим водама. Чланови Кајак-клуба: Зоран Брајковић, Бранислав Лештаревић, Драган Ђођевић, Јелена Нешковић, Јелена Миливојевић, Милена Ман-

812 Извештај о раду школе у школској 1977/1978. години – Образовни центар бр. 1960 од 30. септембра 1978. године

813 Саобраћајном предузећу „Ракета" ОУР путнички саобраћај – Образовни центар бр. 851 од 23. маја 1979. године; Допис Образовном центру Ариље - Образовном центру бр. 598 од 18. априла 1979. године

814 Допис Образовном центру – РО Обрзовни центар Ариље бр. 84 од 12. маја 1980; Допис Образовном центру Ариље – Образовни центар бр. 762 од 16. маја 1980. године; Дописи обрзовним центрима Ариље, Бајина Башта, Ивањица и Школски центар Сребреница – Образовни центар бр. 392 од 17. марта 1980. године; Допис Образовном центру – Образовни центар Ариље бр. 97 од 6. маја 1981. године

815 Допис Општинском савезу за физичку културу – Образовни центар бр. 290 од 1. марта 1980. године

816 Образовни центар бр. 99 од 6. фебруара 1987. године

III место у стрељаштву на Републичком такмичењу 2012/2012

дић и Зоран Шоботовић, на више републичких и савезних такмичења,освајали су медаље и прва места и били су чланови репрезентације Југославије.

Наставници физичког васпитања који су одили спортске секције били су: Миља Петровић, Богољуб Поповић и Гордана Јовановић.

Последњих десетак година као такмичари на републичким такмичењима Гимназију су прославиле Слађана Ракић која је 4 пута учествовала на републичком такмичењу и освојила једном 1. два пута 3. и једном 4. место у бацању кугле, Ивана Миливојевић која је два пута учесвовала на републичком такмичењу у скоку у вис и Марија Цвијовић, која је освојила 1. место у скоку у даљ. Женска екипа у стрељаштву школских 2012/2013. и 2013/2014. година освојиле су 3. и 4. место на републичком такмичењу.

Моделарска секција

Школске 1970/1971. године уведена је моделарска секција, коју је водио Василије Дабић. На овој секцији ученици су се упознавали са прототиповима првих летилица, модерним достигнућима из авијатике, једриличарства и конструкционим особинама саврених летилица. На крају је требало да ученици израде модел „Кумулус", који је планиран за пуштање у склопу обележавања Дана младости. Друга група ученика обављала је фину обраду стоних лампи, сталажа за цвеће, радних столова, полица за књиге, обучавали су се за рад на апаратима за варење, као и основним операцијама на стругу, бушилици, брусилици, рендисаљци и сл. Ови ученици помагали су при изради и поправки наставних средстава, а продајом израђених предмета набављан је материјал.[817)]

Ауто-мото секција

Од школске 1979/1980. године у Образовном центру радила је ауто-мото секција. Она је окупљала ученике који су желели да науче нешто више о аутомобилизму и саобраћају. Збор радних људи априла 1980. године донео је одлуку да се купи један мопед за обуку ученика ауто-мото секције. Савет за безбедност саобраћаја општине Бајина Башта обезбедио је средстава од 10.000 динара.[818)] Практична обука секције за такмичење „Шта знаш о саобраћају „одвијала се на полигону за обуку возача. У овој секцији радили су Богољуб Стефановић, Војин Настић и Радосав Петровић. Ова секција припремала је ученике за учешће на такмичење „Шта знаш о саобраћају?", на коме је Образовни центар средином 80-тих година имао запажене резултате. Пар

817 Годишњи програм рада за школску 1970/1971. годину

818 Одлука Збора радних људи Образовног центра – Образовни центар бр. 615 од 24. априла 1980. године

година Центар је имао учеснике у регионалној екипи на републичком такмичењу. Захваљујући учешћу једног свог ученика 1980. године у екипи која је на Републичком такмичењу освојила 3. место Школи је припала новчана награда у износу од 1.500 динара. Ова средства школа је могла да искористи за набавку учила за потребе саобраћајног образовања и васпитања.[819)] Следеће године на регионалном такмичењу екипа Центра је освојила 1. место и припало јој је 7.000 динара.[820)]На републичком такмичењу, заједно са ученицима из Пожеге, ученици Образовног центра су освојили друго место.[821)]

На основу одличних резултата на такмичењима Образовни центар је упутио поново допис Савету за безбедност саобраћаја са молбом да издвоји средства која би била употребљена за куповину још једног мопеда „Томос „типа м-3 К-3, који се не би регистровао за јавни саобраћај, већ би само служио као учило за секцију.[822)]

Поново је на републичком такмичењу 1986. године у Доњем Милановцу ученик Образовног центра као члан екипе освојио екипно 3. место, а школи је на основу тога припало 6.000 динара за унапређивање сабраћајног образовања и васпитања.[823)]

Фото-секција

Фото секција је започела са радом и већ током прве школске године набављена је опрема за фото-лабораторију, за коју су били задужени наставници техничког и физике Добривоје Михаиловић и Љубомир Радовић, а касније и Василије Дабић. Опрема за фото-лабораторију садржала је фотоапарате „Зоркиј 4" и „Пенстон" са пратећом опремом.[824)] Фото лабораторија Гимназије налазила се у згради Основне школе и пре него што ће се Гимназија преселити у њу.

Фото-секција је поново активирана у току школске 1977/1978. године, када је и формирана фото-лабораторија, за чије потребе су купљена 2 фото-апарата. Секцијом су руководили Драгиша Стојановић и Госто Стојановић. Фото-секција је била задужена да фотографише важније догађаје у школи, израђује фотографије и припрема паное за различите манифестације и на тај начин помаже осталим секцијама.

Млади самоуправљач

За рад ове секције били су задужени наставници марксизма и историје, Цвијета Миљушевић, Милена Јовановић, Срећко Басиста, Светислав Тофчевић, Вука Јанко-

819 Допис Ауто-мото савезу Србије – Образовни центар бр. 638 од 28. априла 1980. године; Допис Образовном центру – Ауто-мото савез Србије 27. априла 1980. године

820 Образовни центар бр. 413 од 21. априла 1981. године

821 Допис Савету за безбедност саобраћаја СУП-Бајина Башта – Образовни центар бр. 318 од 28. марта 1981. године

822 исто

823 Допис АМС Србије – Образовни центар бр. 387од 30. априла 1986. године; Допис Образовном центру - АМС бр. 2431 од 7. априла 1986. године

824 Записник са седнице Радне заједнице од 15. фебруара 1966. године

вић и Садија Адровић. Циљ секције био је да се ученици заједничких основа идејно и теоретски оспособе за изградњу самоуправних односа у школи и за што боље повезивање школе са широм друштвеном средином. У принципу секција је углавном припремала ученике за учествовање у Шампионату знања „Тито-револуција-мир". По први пут ово такмичење је одржано школске 1978/1979. године. Секција је била претплаћена на лист ССОЈ-а „Кекец".

Шампионат знања је био организован на тај начин што су у часопису „Младост" објављивани текстови који су кориштени за такмичење и пробни тестови. У оквиру основних и средњих школа, радних организација и месних заједница организована су такмичења за избор 5 ученика за екипу. Потом је организовано општинско такмичење у две категорије односно одвојено за основне школе, а у другој категорији за школску и ваншколску омладину. Носиоци организације овог такмичења били су СУБНОР, ОК ССО и ОВ СС. Трошкове организације, плаћање литературе и награда најбољим учесницима обезбеђивале су заинтересоване друштвено-политичке органиазције из Бајине Баште,[825)] Образовни центар и СИЗ образовања.

У Образовном центру на одељенском такмичењу 1981. године узело је учешћа 628 ученика из I и II разреда, а на школском 21 екипа по 5 чланова што је чинило 105 ученика.[826)] Најбољи ученици су учествовали на општинском такмичењу које је било одржано 12. априла 1981. године у просторијама ОШ „Рајак Павићевић".[827)] Образовно-васпитно веће Образовног центра наградило је најбољих пет ученика са школског такмичења, а следећих пет је похваљено. Прво троје са школског такмичења су на општинском такмичењу као екипа освојили 1. место и пласман на регионално такмичење, а Образовном центру је због тога припала новчана награда од 25.000 динара.[828)] Ученици Образовног центра такмичили су се у другој категорији у којој су се поред 2 екипе из Образовног центра, такмичиле екипе ОО ССО из ООУР и МЗ са по једном екипом, ваншколске омладине. И наредних година Образовни центар је био редовни учесник овог шампионата знања. У годинама одржавања овог такмичења троје ученика Образовног центра су били учесници републичког такмичења.

Новчане награде које су школе добијале организатори такмичења нису редовно исплаћивали о чему сведочи допис из 1985. године који говори о исплати 5.000 динара Образовном центру на име награде за учешће на Шампионату знања у школској 1982/1983. години. Награде су се обезебеђивале по обезбеђивању средстава па су зато и касниле, а те године ОК ССО није имала новца, па је обавезу за то преузео ОК ССРН.[829)]

825 ОК СК, ОВ СС, СУБНОР, ОК ССРН и ОК ССО

826 Максималан број поена 100 постигла је ученица Соња Ђуричић, други је био Милорад Марјановић са 92, а трећи Предраг Ђокић са 90 поена, а затим Жељко Злопорубовић са 86 поена и Светлана Илић са 85 поеана.

827 Анализа школских и општинских такмичења шампионата знања „Тито-револуција-мир" 1981. године

828 Записник о раду секције „Малади самоуправљач" и спроведеном такмичењу „Тито-револуција-мир" - Образовни центар бр. 359 од 9. априла 1981. године; Програм прославе дана Образовног центра – Образовни центар бр. 312 од 26. марта 1981. године; Допис Образовном центру - Општински одбор-СУБНОР-а од 12. априла 1981. године

829 Одлука о испалти награда школама за показане резултате на општинском такмичењу у шампионату знања „Тито-револуција-мир" – ОК ССРН бр. 16-207/1-85 од 28. маја 1985. године

Друштвено-корисни рад

Осим производног ученици Гимназије/Образовног центра су били обавезни и на друштвено-корисни рад. Овај рад је често био бесплатан или је плаћан симболично, а новац добијен на тај начин најчешће је коришћен за умањивање цене екскурзије. Овај рад је спровођен под контролом разредних старешина, а постојале су и одељенске штедне књижице чија су средства ученици самостално одлучивали како да утроше.

Тако је Наставничко веће Гиманзије донело одлуку да у јесен 1973. године ученици учествују у берби кукуруза и јабука за потребе Земљорадничке задруге.[830)]У периоду од 12. до 15. марта 1975. године ученици су радили на вађењу коцке и на тај начин помогли да се улице асфалтирају. У школској 1976/1977. години ученици су радили на уређењу школског дворишта око 30 дана са групама и од по 20 ученика; на затрпавању канала на Тари радило је 15 одељења, а на путу Рогачица-Дебело брдо радила је група од 50 ученика. Укупно је одрађено 7.700 часова друштвено корисног рада.[831)]

Ученици Образовног центра у школској 1977/1978. години учествовали су у многим акцијама које је организовала школа, Социјалистички савез, Савез омладине: нпр. чишћење шљива у Хладњачи, скидање црепа са бивше зграде Трикотаже, уређење улица у граду, уређење школског дворишта, радови на путу Рогачица-Дебело брдо. Укупно је у току школске године одрађено 9.620 радних часова а у акцијама је учествовало 1.810 ученика.[832)]

Ученици Образовног центра су поводом Дана ослобођења Бајине Баште, 9. септембра 1978. године, извели акцију чишћења града. Укупно је радило 110 ученика, тј. 165 радних сати. У договору са директором Ратком Ивановићем ученици су радили на чишћењу шљива, 1 динар/кг. Зарађена средства коришћена су за осигурање ученика. У току септембра ученици су имали 6.960 радних часова, а у октобру брали су кукуруз 298 радних сати на приватном поседу.[833)] И током следеће школске године друштвено-корисни рад био је као и претходних година: берба кукуруза, сечење шљива за потребе Земљорадничке задруге и акције чишћења града за Дан ослобођења, Дан школе и Први мај.[834)] Током школске 1980/1981. године изведен је следећи друштвено-корисни рад: уређење и одржавање школске средине (585 часова), акција у Месној заједници (147 часова), помоћ производним организацијама (487 часова), сакупљање секундарних сировина (224 часова), помоћ индивидуалним пољопривредним произвођачима (34 часа), укупно 14.284 часова.[835)]

Године 1981. обележавано је 40-годишњица од почетка Устанка и Револуције и настанка ЈНА. Том приликом је појачан друштвено-корисни рад и организована је Ак-

830 Записник са седнице бр. 4 Наставничког већа од 21. септембра 1973. године

831 Извештај о раду школе у школској 1976/1977. години – Образовни центар бр. 1777 од 28.

832 Извештај о раду школе у школској 1977/1978. години – Образовни центар бр. 1960 од 30. септембра 1978. године

833 Летопис школе за школску 1978/1979. годину

834 Летопис школе за школску 1979/1980. годину

835 Летопис школе за школску 1980/1981. годину

ција „Дар револуције" која је одржана је 30. априла 1981. године и у склопу ње урађено је следеће:

- преузет је под патронат споменик палим борцима на реци Рачи – учествовало 31 учесник
- извршено је чишћење и уређење прилаза споменицима, уређење засада и окопавање садница – учествовало 96 учесника
- извршено чишћење фасаде школе, хола, довођење у ред школског намештаја и кабинета – учествовало 89 учесника
- извршено кошење траве у школском дворишту, окопавање живе ограде, посецање и чишћење школског воћњака – учествовало 37 учесника
- уређен је кеј на реци, паркови, прилаз градском гробљу, чишћење улица и запуштених парцела – учествовало 210 учесника
- извршено је копање одводних канала, извлачење линија, озелењавање простора око спортских терена – учествовало 132 учесника
- рађено је на електрификацији терена за мале спортове у граду, кошење и изношење траве са градског стадиона – учествовало 186 учесника
- прикупљено 500 кг старе хартије – 312 учесника.

Друштвено-корисним рад у току школске 1981/1982. годинеобављено је: сечење шљива у Хладњачи 175 часова (22. 000 динара); утоваривање материјала за пострадале од земљотреса на Копаонику 68 часова; уређење школског простора 507 часова, брање кукуруза 32 часа (12.000 динара), сакупљање секундарних сировина 166 часова (8.000 динара), уређење школе и града за Штафету 70 часова.[836)]

У току школске 1982/1983. године обављен је следећи друштвено-корисни рад: сечење и чишћење шљива у Хладњачи, брање кукуруза, копање канала за електричне водове за потребе Земљорадничке задруге, града и Хидроелектране, чишћење и уређење града у време обележавања Дана ослобођења. Зарађени новац коришћен је за поправку намештаја и логоровање на Тари.[837)]

Друштвено-корисним радом за школску 1983/1984. годину обављени су следећи послови: берба кукуруза, сакупљање секундарних сировина, уређење спортских терена и градских паркова и споменика културе, чишћење нових зграда и рад у Преради дрвета и тако је1.707 ученика зарадило 296.000 динара.[838)] Образовни центар добио је 1984. године молбу МЗ Вишесаве да помогне уређивању улице Славка Петковића, односно прочишћавању каналића за одвод воде у дужини од 200 м. За овај посао била је потребна једна група ученика и посао је могао бити урађен за једно преподне у виду друштвено-корисног рада. Због „значајног доприноса кроз своје

836 Летопис школе за школску 1981/1982. годину

837 Летопис школе за школску 1982/1983. годину; Допис Образовном центру - ССРН Општинска конференција. Одбор за прославу „12. септембра" Дана ослобођења Бајине Баште број 01-416/1-83 од 23. августа 1983. године

838 Летопис школе за школску 1984/1985. годину

акције за унапређивање животне средине у МЗ Бајина Башта", Образовни центар је од Месне заједнице добио 50.000 динара, за набавку спортске опреме.[839)]

Друштвено-корисни рад у школској 1984/1985. године износио је 1.037 часова и садржао је: уређење школске средине, бербу кукуруза, уређење спортских терена, сакупљање секундарних сировина, помоћ МЗ за уређење улица и споменика културе.[840)]

Друштвено-корисни рад у школској 1985/1986. години садржао је: бербу кукуруза (260.000 динара), уређење школског простора 3.240 сати (700.000 динара), сакупљање секундарних сировина 1.200 часова (150.000 динара), уређење града и споменика културе 2.500 сати, рушење старих објеката 1.260 часова (1,2 милиона динара),уређење стаза до спортских терена 900 часова, Омладинска радна бригара са 55 ученика која је урадила 440 часова на чишћењу пута Перућац-Тара.[841)]

До плаћеног производног рада у школској 1986/1987. години због велике економске кризе у држави било је веома тешко доћи. Финансијски ефекти овог рада нису се могли упоредити са претходним годинама.Зарађени новац подељен са бројем ученика био је „само за доручак". Скромна средства употребљена су за извођење екскурзије. Те године 501 ученк је радио на рушењу објеката, 180 ученика на уређењу паркова и споменика културе, 610 ученика на сађењу дрвореда, 150 ученика у берби кукуруза, 681 ученик на уређењу школске средине. [842)]

Сваке године поводом 1. априла, Дана горана, организоване су неке акције. Гимназија се 1991. године укључила у акцију, тако што се обавезала да ће извршити ископ и засадити 50 стабала дрвореда у улици Кнеза Милана Обреновића почев од раскрснице код погона „Слобода". Акција је спроведена у суботу 30. марта 1991. године.[843)]

Хуманитарни и добротворни рад

Радна заједница Гимназије је почетком 1971. године дозволила да се у школи прикупља помоћ за пострадале у Палестини, а одмах затим и да се издвоји 100 нових динара из синдикалне касе, ради учешћа у акцији прикупљања средстава за куповину апарата за рано откривање рака и да се средства уплате Друштву за борбу против рака Србије.[844)] Почетком априла 1971. године наставници Гимназије уписали су Зајам за изградњу пруге Београд-Бар. Том приликом 12 радника Гимназије уписало је зајам у укупном износу од 9.800 динара, и они су се обавезали да ће исплатити у 24 рате. Љубинка Бјеличић је сама уписала 3.000 динара што је било далеко највећа сума, јер су остали уписивали или 500 или 1.000 динара.[845)]

839 Допис Образовном центру – МЗ Вишесава бр. 4/84 од 19. априла 1984. године; СО Бајина Башта, Одлука МЗ Бајина Башта 02 бр.020-103/84 од 17. децмбра 1984. године

840 Летопис школе за школску 1984/1985. годину

841 Летопис школе за школску 1985/1986. годину

842 Летопис школе за школксу 1986/1987. годину

843 Обавештење – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 44 од 26. марта 1991. године

844 Записник са седнице Радне заједнице бр. 65 од 11. јануара 1971. године; Записник са седнице Радне заједнице бр. 70 од 2. марта 1971. године

845 Записник са седнице Радне заједнице бр. 71 од 7. априла 1971. године

Почетком школске 1976/1977. године одлуком Збора радних људи сви радници Образовног центра били су обавезни да упишу зајам за изградњу ауто-пута и за водопривреду у складу са својим могућностим и у месечним ратама,[846)] а касније и да се свим радницима Образовног центра одбије по једнодневна зарада за изградњу новог споменика на Кадињачи.[847)] Збор радних људи Образовног центра је 26. фебруара 1979. године донео одлуку да се једнодневна зарада издвоји за помоћ фабрици „ФАП" у Прибоју,[848)] потом је у време обележавање Дана жена, 8. марта, 1979. године одлучено је да се средства од 15.000 динара, која су планирана за ту намену потроше тако што ће се расподелити на 15 сиромашних ученика.[849)] Убрзо је Црну Гору погодио земљотрес, па је колектив Образовног центра издвојио једнодневну зараду за помоћ пострадалима, а новац у вредности од 1,7 милиона динара, који су прикупили ученици и радници Центра, уплаћен је на жиро рачун.[850)]

Један редован ученика I године Заједничких основа Образовног центра у школској 1979/1980. години, из Оклеца није имао оца и живео је са мајком у веома сиромашној породици. Примали су само 300 динара социјалне помоћи, па је мајка планирала да га испише из школе, али је он имао жељу да настави школовање да би се уписао у неку школу која је обезбеђивала стипендију. Школа је преузела бригу о њему током школовања, па је замолила Саобраћајно предузеће „Ракету „да буде ослобођен плаћања превоза на релацији Бајина Башта-Оклетац док траје настава или бар да се обезбеди 50% попуста на цену карте.[851)]

Одлуком Савета центра остављено је радницима да добровољно, колико ко може, учествује у хуманитарној помоћи пострадалима од земљотреса на Копаонику 1983. године.[852)]

Чувени музичар, Боб Гелдоф, 1984. године подстакнут сликама гладних из Етиопије покренуо је акцију сакупљања помоћи за гладне у Африци. Ова акција кулминирала је чувеним концертом 13. јула 1985. године. Концерт се дешавао на више локација и преношен је преко сателита и гледало га је уживо преко милијарду људи у 110 земаља, и носио је назив Live Aid. На овај начин сакупљено је 127 милиона $ за гладне у Африци. Црвени крст Југосалвије донео је одлуку да се укључи у ову акцију и покренута је наменска акција прикупљања помоћи у новцу за становништво угрожено од глади у Африци. ОО Црвеног крста у Бајиној Башти прихватило је ову иницијативу и у ову акцију позвао је да се укључе Подмладак, Омладина и одрасли чланови Црвеног крста, али и синдикалне подружнице у радним колективима.[853)] Одлуком Збора рад-

846 Записник са Збора радних људи од 3. септембра 1976. године

847 Записник са Збора радних људи од 16. децембра 1977. године

848 Летопис школе за школску 1978/1979. годину

849 Записник са Збора радних људи од 26. фебруара 1979. године

850 Записник са Збора радних људи од 27. априла 1979. године

851 Допис Саобраћајном предузећу „Ракета" ООУР Путнички саобраћај – Образовни центар бр. 2877 од 16. новембра 1979. године

852 Одлука Савета центра – Образовни центар бр. 1128 од 8. новембар 1983. године

853 Допис Образовном центру –Црвени крст Србије Општинска организација Бајина Башта бр. 2/85 од 11. јануара 1985. године

них људи Образовног центра од 17. јануара 1985. године из синдикалне касе издвојено је 10.000 динара за помоћ гладнима у Африци.[854)]

Слична акција изведена је 1989. године када је Црвени крст Србије прикупљао новчану помоћ пострадалим од земљореса у Јерменији. Минимални износ помоћи био је 500 динара, а одељенски благајник прикупљао је новац и достављао га наставнику задуженом за рад са омладином Црвеног крста.[855)]

Одлуком Савета Центра 1987. године донирано је прво 30, а затим и још 50 милиона динара за подизање споменика Душану Јерковићу на градском тргу.[856)]

У каснијем периоду у оквиру Гимназије више пута су прикупљана средства за помоћ у лечењу ученика.

Обележавање Дана школе

На седници Радне заједнице Гимназије 12. јуна 1971. године коначно је за Дан школе усвојен датум 6. април, као дан када је рођен Милош Требињац, личност по коме је Гимназија носила име. Начини обележавања били су из године у године скоро идентични, а како је то изгледало сазнајемо[857)] из записника са седнице Наставничког већа од 4. априла 1972. године: полагање цвећа на бисту Милоша Требињца, цвеће је било набављено из Ужица; говорза који је био задужен Владимир Ђурић и колективни излет на Тару, где је био организован ручак за раднике школе, а за ученике је био организован крос. Због епидемије великих богиња, спортски дан који је био планиран, одложен је.[858)]

Обележавање дана школе 1987. године
Гуслар Александар Жугић

После интеграције школа Образовни центар је преузео за свој Дан 6. април.[859)] Програм обележавања Дана школе из 1977. године био је следећи: после краћег културно-забавног програма поводом Дана школе изведен је програм који је обухватао рецитал, такмичење рецитатора и квиз такмичење поводом годишњице смрти

854 Одлука Збора радних људи – Образовни центар бр. 27 од 18. јануара 1985. године

855 Обавештење – Образовни центар бр. 108 од 27. фебруара 1989. године

856 Записници са седница Савета Центра од 5. јуна и 5. новембра 1987. године

857 Претходно је овај програм првог обележавања Дана школе био усвојен од стране Радне заједнице 16. марта 1972. године, али се он разликује од онога којег је касније усвојило Наставничко веће. Излет је прво био предвиђен у Перућац где би се организовала логорска ватра, а смештај ученика из Новог Бечеја био је предвиђен код породица ученика школе (Записник са седнице бр. 10 Радне заједнице од 16. марта 1972. године)

858 Записник са седнице Наставничког већа бр. 59 одржане 4. априла 1972. године

859 Записник са седнице Наставничког већа Образовног центра од 25. марта 1975. године

Боре Станковића,[860] који су извели и припремили ученици и наставници школе, а затим је био предвиђен излет радника школе на Златибор.[861]

Поводом Дана школе 1978. године изведен је програм који је обухватао рецитал, такмичење рецитатора и квиз такмичење на тему „Петар Кочић - живот и дело", поводом 100-годишњице рођења, а приређен је и наступ КУД-а и музичке секције школе.[862] Наставник ликовног образовања Образовног центра, Радивоје Јовић је тим поводом изложио своје слике, цртеже и плакате.

Манифестација на Дан школе

Међушколски квиз на дан Гимназије

Да би се обележио Дан школе 1979. године организована је изложба слика Паје Јовановића од 5. до 17. априла. Школа је била у обавези да обезбеди осигурање изложбе, и то по основу два ризика: крађа слика као и пожар и то у периоду транспорта слика од 3-17. априла на релацији Београд-Бајина Башта и обратно.Трошкови транспорта изложбе, као и путни трошкови и дневнице стручњака који су поставили изложбу ишли су такође на терет Образовног центра, који је Народном музеју требао да уплати још 4.000 динара.[863]

Пошто је 1978. године Образовни центар променио име у „Јосиф Панчић", измењен је и Дан школе одређен је 5. април дан рођења Јосифа Панчића.[864] Прве године нови Дан школе није био обележен онако како је било планирано, изложбом о животу и делу Јосифа Панчића, па се са припремом следећег почело још у децембру 1979. године.[865] Да би то урадили што свечаније обратили су се поновно Природњачком

860 Извештај о раду школе у школској 1977/1978. години – Образовни центар бр. 1960 од 30. септембра 1978. године

861 Допис Хидроелектрани – Образовни центар бр. 355 од 30. марта 1977. године; Извештај о раду школе у школској 1976/1977. години – Образовни центар бр. 1777 од 28. септембра 1977. године

862 Записник са седнице Педагошког већа од 23. марта 1978. године

863 Допис Образовном центру „Јосиф Панчић" у Бајиној Башти - Народни музеј Београд бр. 287/3 од 19. марта 1979. године; Допис Заједници осигурања „Кроација" – Образовни центар бр. 459 од 26. марта 1979. године; Уговор Народни музеј и Образовни центар – Оразовни центар бр. 485 од 3. априла 1979. године

864 Била је то грешка јер је узет датум рођења Јосифа Панчића по Јулијанском календару, требало је 18. април.

865 У допису Природњачком музеју истакнуто је да је Образовни центар чуо да је поставка о Јосифу Панчићу била демонтирана и да би могла бити искоришћена да се обележавање Дана школе употпуни (Образовни центар бр. 252 од 23. фебруара). Нови допис упућен је 12. априла 1979. године, али до реализације изложбе ипак није дошло.(Образовни центар бр. 361 од 12. марта 1979. године)

музеју из Београда. Образовни центар је био вољан да уз помоћ музеја за Дан школе 1980. године отвори изложбу посвећену животу и раду Јосифа Панчића. У Образовном центру већ је постојала традиција организовања изложби, а школа је имала хол који је био један од најбољих изложбених простора у граду. Изложба „Живот и рад Јосифа Панчића „реализована је од 5. до 15. априла 1980. године. Управа школе била је задовољна и након одржавања изложбе упутила је захвалницу Музеју на коректној сарадњи.[866)]

Победник на такмичењу поводом дана Гимназије – одбојка мушкарци 1974

Устаљени облик обележавања Дана Образовног центра 80-тих година био је следећи: излажење листа „Реч младих", свечана академија, додела признања радницима и ученицима Центра и спортска такмичења у четворомечу између средњих школа из Ариља, Ивањице, Сребренице и Бајине Баште у малом фудбалу, кошарки, рукомету и одбојци. Године 1985. учесници спортских такмичења су били ученици из Љубовије, а 1988. и ученици из Тетова. Као специјални гости прославе долазили су представници Школског центра из Кршког. Одређено одељење, обично завршног разреда, полагало је цвеће на споменик ослободиоцима Бајине Баште, а од 1983. године и на бисту Милоша Требињца. Када је 1987. године подигнут споменик Душану Јековићу цвеће је полагано и на његов споменик.[867)] Повремено је за Дан центра организована и изложба производа школске радионице. На крају се све завршавало игранком за све учеснике спортских такмичења.[868)]

Свеукупни победник - турнир поводом Дана Образовног центра 1982

Године 1981. на Дан центра отворена је изложба „Тито на Кадињачи" и новодограђене школске просторије, а поводом Дана школе 1983. године одржана је у згради Образовног центра изложба „Мртва природа у српском сликарству 1900-1941", која је урађена у сарадњи са Народним музејом из Београда. Том приликом је било изложено 25 слика према избору и каталогу стручњака из Народног музеја. Исте године отворен је кабинет за текстилну струку.[869)] У склопу обележавања Дана школе 1984. године свечано је отворена стоматолошка и амбуланта лекара опште праксе, као и фоно-лабораторија за наставу страних језика.[870)]Исте године у програму Свечане академије истакла су

866 Допис Природњачком музеју – Образовни центар бр. 3056 од 18. децембра 1979. године; Допис природњачком музеју Београд – Образовни центар бр. 598 од 21. априла 1980. године

867 Обавештење – Образовни центар бр. 219 од 30. марата 1988. године

868 Програм прославе дана Образовног центра – Образовни центар бр. 312 од 26. марта 1981. године; Програм прославе Дана Центра 5. априла 1985. године – Образовни центар бр. 298 од 2. априла 1985. године

869 Летопис школе за школску 1982/1983. годину; Обавештење ученицима бр. 29 – Образовни центар бр. 333 од 30. марта 1983. године; Записник о примопредаји изложбе „Мртва природа у српском сликарству 1900-1941. године" – Образовни центар бр. 331 од 29. марта 1983. године

870 Записник са седнице Савета Центра од 15. марта 1984. године

Победник у рукомету – мушкарци на такмичењу поводом Дана Образовног центра 1983

се два блока: хумористично-сатирични „Ко не зна да се смеје" и љубавно-пролећни „Бећарац", нека врста мјузикла.[871)] Прославу Дана Центра 1986. године увеличао је познати књижевник Бранислав Брана Петровић који је био ангажован за приређивање књижевне вечери .[872)] У организацији ове књижевне вечери поред Књижевног клуба учествовала је и рецитаторска секција, а вече је отворила Љубинка Бјеличић, док је о песнику говорио Часлав Ђорђевић.[873)]

Због две смрти радника Образовног центра, Надежде Стаменић и Светислава Тофчевића, скромније је обележен Дан центра 1987. године, па је: одржано квиз такмичење и Свечана Академија посвећена 200-годишњици рођења Вука Стефановића Караџића под називом „Чувари Вукове ризнице" на којој је био гост гуслар Александар Жугић, на којој су додељена признања радницима и ученицима школе, чишћење и уређење града, а спортска такмичења нису одржана те године.[874)] Ученици су у виду радне акције у време обележавања Дана школе посадили дрворед.[875)] Поводом Дана школе, а у оквиру прославе 200-годишњице од рођења Вука Стефановића Караџића, Образовни центар је уз помоћ СИЗ-а културе и Народног универзитета „Милош Требињац" организовао је у холу школе изложбу „Портрети знаменитих личности XIX века". Изложба је била поставка Народног музеја из Београда и била је изложена од 15. априла до 28. априла 1987. године. Слике су биле оргинална дела великих сликара и имале су непроцењиву вредност. Због тога је свих 27 слика Народни музеј осигурао, а радници Образовног центра су организовали дневно дежурство, а припадници милиције били су замољени да обилазе зграду школе током ноћи.[876)]

У склопу обележавања Дана Центра 1988. године отворена је изложба „Др Јосиф Панчић", поставка Природњачког музеја из Београда.[877)]

Поводом Дана гимназије 1991. године уприличена је изложба сликара аматера са подручја Бајине Баште и скулптора Стевана Јосиповића. Следеће 1992. године у време обележавања Дана гимназије био је штрајк просветних радника, па је свечаност била скромнија и састојала се од свечане академије и изложбе сликара аматера[878)],

871 Бајина Башта бр. 12 април 1984. године

872 Уговор о привремо-повременим пословима – Образовни центар бр. 278 од 3. априла 1986. године

873 Бајина Башта бр. 31 април 1986

874 Записник Савета Центра од 11. марта 1987. године–Образовни центар бр. 217 од 12. марта 1987. године

875 Записник са седнице Образовно-васпитног већа од 30. марта 1987. године

876 Допис СУП-у Бајина Башта – Образовни центар бр. 358 од 16. априла 1987. године; Записник о примопредаји изложбе „Портрети знаменитих личности у српском сликарству XIX века" из збирке Народног музеја у Београду – 16. априла 1987. године

877 Обавештење – Образовни центар бр. 219 од 30. марата 1988. године

878 Из каталога изложбе сазнајемо да су тада излагали: Миломир Васиљевић, Драгш Дакић, Драгана Деспотовић, Боро Бошковић, Жарко Бошковић, Владе Ђурић, Стево Јосиповић, Душан Петровић и Бобан Томић.

док је спортски дан био одложен. Изложба сликара аматера поновљена је за Дан школе 1993. године.[879)]

Због изражене економске кризе 90-тих година XX века начин обележавања Дана школе је сведен на скромни ниво. Активности приликом ових свечаности биле су све ређе и нису се одвијале сваке године. То је допринело да се донесе одлука да ће се дани школа обележавати радно, а да ће се пажња посвећивати само обележавању јубиларних годишњица.

Обележавање 30 година рада Гимназије

Следећа велика свечаност била је поводом обележавања тридесторогодишњице непрекидног рада школе 1996. године. Том приликом програм обележавања био је подељен у 4 дана: отварање изложбе ликовних радова академског сликара Марије Лончаревић, отварање изложбе ученичких радова и ликовних радова бивших ученика, промоција Монографије о тридесетогодишњем раду Гимназије, спортска такмичења ученика средњих школа Љубовије, Пожеге и Бајине Баште, свечана академија за госте и раднике школе и представа Народног позоришта из Ужица „Наши долазе".[880)]

Последњи Дан школе који је обележен био је 2014. године када се уз Дан школе обележавало и 200 година од рођења Јосифа Панчића. Прво су, 16. априла 2014. године, ученици чланови биолошке секције у дворишту школе засадили једну садницу Панчићеве оморике. Затим је у простору „Установе култура „одржана свечана

879 Обавештење ученицима Гимназије – Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 581 од 30. априла 1993. године

880 Програм свечаностзи за обелажавање 30 година Гимназије у Бајиној Башти

Реч ЛИЛАДИХ

ЛИСТ УЧЕНИКА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА „ЈОСИФ ПАНЧИЋ" БАЈИНА БАШТА

ВЕЧЕРАС 4. АПРИЛА ШТАФЕТА МЛАДОСТИ У НАШЕМ ГРАДУ

академија на тему живота и рада Јосифа Панчића и досадашњих 50 односно 70 година постојања Гимназије.У припреми академије узео је учешћа велики број ученика и наставника школе. На почетку програма присутне је поздравио директор школе, Радован Гавриловић, који је говорио о значају јубилеја који се обележава, али и о успесима школе, које она постиже пре свега кроз резултате које њени ученици постижу на такмичењима. Посетиоци су могли да виде и чују хор школе који је извео композицију Gaudeamus igitur, а затим су се смењивали делови текста о животу и раду Јосифа Панчића и кратке историје Гимназије у Бајиној Башти са музичким тачкама ученика. Певало се на латинском, немачком, енглеском, руском и српском језику, а све је било пропраћено презентовањем фотографија које су осликавале живот и рад Јосифа Панчића и Гимназије.

Штафета младости

У оквиру прославе 77-ог рођендана друга Тита Штафета младости 1969. године је требало да прође кроз општину Бајина Башта. С обзиром који се значај придавао овој манифестацији било је потребно да се припреми што свечанији дочек и испраћај. Да би се то остварило било је потребно да се Гимназија са ученицима укључи у ову манифестацију. По плану Штафета у Бајину Башту требало је да дође 22. маја 1969. године око 17:10 часова. У исто време био је планиран митинг грађана Бајине Баште и околине. Ученици су били укључени у ношење Штафете кроз Бајину Башту. Касније сваке године у дочеку Штафете младости незаобилазни су били ученици и чланови секција Гимназије/Образовног центра.

Следећи велики догађај везан за Штафету младости догодио се 1982. године када је Савезна штафета пренећила 4. априла 1982. године у згради Образовног центра. Овом приликом је организована велика свечаност дочека, чувања и испраћаја штафете у чији програм су били укључени скоро сви радници и ученици школе. Свечани пријем био је у Лугу, а онда и у згради Образовног центра, где је потом организован „весели културно-уметнички програм „у трајању од 4 сата. Затим је ОО СК Центра ораганизовала, у сменама од по 2 сата, дежурство и почасну стражу током ноћи од 22 до 8 сати. ССО Центра је припремио транспаренте и организовао да их ученици носе приликом свечаног дочека и испраћаја. Сутрадан је био и Дан Образовног цен-

тра који је започео свечаним испраћајем штафете. Дочек и боравак савезне Штафете младости 1982. године у Образовном центру је означен као најбоље организовани дочек штафете у региону.[881)]

Једна од последњих Савезних штафета младости стигла је у наш град 15. маја 1987. године, а том приликом био је организовн културно-уметнички програм поводом дочека. Ученици I и II разреда носили су штафету, а на списку, који се чува у архиви школе, налази се имена 30 ученика.[882)]

Обележавање Дана ослобођења Бајине Баште (12. септембар)

Поводом обележавања дана ослобођења Бајине Баште у Другом светском рату Образовни центар је организовао изложбу „Моша Пијаде саборац друга Тита". Ова изложба је организована у сарадњи са Музејом револуције из Београда, који је на име трошкова тражио 2.000 динара. Изложба је отворена 9. септембра 1978. године у холу Образовног центра,[883)] у присуству угледних грађана из града: подпредседника СО, секретара ОК СК и представника организација Савеза бораца НОР-а.[884)]

У програму свечаног обележавања Дана ослобођења Бајине Баште, традиционално је председник ОК ССРН-а примао носиоце Вукове дипломе и нове стипендисте Титовог фонда са територије Бајине Баште у библиотеци Образовног центра или малој сали Комитета.[885)]

Приликом обележавања Дана ослобођења Бајине Баште 1985. године било је организовано књижевно вече на којем је присуствовао и казивао одабране стихове Славко Вукосављевић, познати књижевник из Београда,[886)] а тада је била одржана и изложба младих сликара школе и града. Библиотечка секција је припремила емисију за разглас поводом Дана ослобођења Бајине Баште, а организовна је промоција монографије о Бајиној Башти Стевана Игњића.[887)] Већ следеће године у кругу фабрике ИКЛ одржана је велика свечаност на којој је говорио секретар СК Југославије, Радиша Гачић. Ученици и радници Центра масовно су присуствовали овом догађају.[888)] У оквиру прославе ослобођења Бајине Баште, 12. септембра 1987. године, на градском

881 Оријентациони програм дочека, боравка и испраћаја Штафете младости 1982. године, прослава Дана Центра – Образовни центар бр. 328 од 22. марта 1982. године; Обавештење бр. 30 – Образовни центар бр. 423 од 20. априла 1982. године

882 Обавештење ученицима бр. 36 – Образовни центар бр. 430 од 13. маја 1987. године

883 Допис Одбору за прославу Дана ослобођења Бајине Баште 09 бр. 1702 од 8. септембра 1978. године

884 Летопис школе за школску 1978/1979. годину

885 Допис свим основним школама и Образовном центру - ОК ССРН. Одбор за прославу „12. септембар" бр. 01-307/1/84 од 23. августа 1984. године; Допис ОК ССРН. Одбору за прославу – Образовни центар бр. 692 од 28. августа 1985. године; Допис Образовном центру – ОК ССРН. Одбор за прославу бр.16-261/1-85 од 22. августа 1985

886 Уговор о привремено-повременим пословима Славко Вукослављевић – Образовни центар бр. 741 од 11. септембра 1985. године

887 Летопис школе за школску 1985/1986. годину

888 Обавештење бр. 1 – Образовни центар бр. 749 од 11. септембра 1986. године

тргу откривен је споменик Душану Јерковићу. Споменик је открио Председник СУБНОР-а СР Србије, друг Јањић. Сви радници и ученици Центра, били су обавезни да присуствују овој свечаности на организован начин.[889)]

Обележавања јубилеја и годишњица

Прво у документима забележено обележавање неког јубилеја у Гимназији било је 1967. године и то 50 година од Октобарске револуције. Програм је предвиђао: филмске представе, Свечану академију, неколико предавања о Револуцији , задужени су били наставници историје и српскохрватског језика.[890)]Поводом Дана републике 1968. године расписан је био литерарни конкурс: „Мој поклон Теби, Републико моја" за све ученике средњих школа. Одвојен је био и наградни фонд за прву награду од 50 дин, за две друге награде од 30 динара и две треће награде од 20 динара. Жири које је оцењивао радове био је у саставу Љубинка Бјеличић, Богољуб Милановић, Владимир Ђурић и Видоје Цветановић.[891)] Следећи јубилеј који је у Гимназији обележен била је 50-годишњица настанка Партије 1969. године. За овај посао била је задужена наставница српскохрватског језика Љубинка Бјеличић, док је наставник физичког васпитања Иван Дунђер припремио за Дан младости слетску вежбу у трајању од 7-8 минута.[892)]

Обележен је био и јубилеј поводом 30-годишњице настанка АВНОЈ-а 1972. године. Донета је била одлука на Наставничком већу да се овом јубилеју посвети 1. час 25. новембра када је предавање одржао наставник историје Владимир Ђурић. Затим су чланови драмско-рецитаторске секције 28. новембра у биоскопу одржали рецитал за све ученике града под називом „Црвена зора-зорана времена".[893)]

Дан младости 1974. године у Гимназији обележен је на тај начин што је првог дана организована смотра Црвеног крста и екипе Гимназије у пружању прве помоћи, следећег дана је организован квиз и рецитал о другу Титу, а 25. маја су организована спортска такмичења.[894)]

Поводом обележавања 30. година од ослобођења Југославије, планирано је у априлу 1975. године да се „широко укључи школска омладина", па је СО Бајина Башта у сарадњни са осталим друштвено-политичким организацијама спровела наградни конкурс за радове са пригодним темама.[895)]

У склопу општег обележавања 40-годишњице доласка Тита на чело Савеза комуниста школе су добиле упуства априла 1977. године на који начин оне треба да се у то

889 Обавештење ученицима бр. 1 – Образовни центар бр. 768 од 9. септембра 1987. године

890 Записник са седнице Наставничког већа од 3. октобра 1967. године

891 Записник са седнице Наставничког већа од 1. новембра 1968. године

892 Записник са седнице Наставничког већа од 25. фебруара 1969. године

893 Записник са седнице Наставничког већа бр. 7 од 17. новембра 1972. године

894 Записник са седнице Наставничког већа бр. 21 од 20. маја 1974. године

895 Допис Гимназији - СО Бајина Башта. Секретаријат за општу управу, друштвене и заједничке службе 02 бр. 610-13/75 од 22. априла 1975. године

укључе. Тада је истакнуто да обележавње ове годишњице „треба у раду наших школа да заузме изузетно место". Циљ ових активности било је „продубљивања знања и доживљаја ученика о изузетној историјској величини друга Тита". Школе су требале да ураде кроз разне активности редовне наставе, слободне активности, учешће ученика у наградним конкурсима, приредбама, месној заједници, организацији удруженог рада, изложбама и школским екскурзијама у местима која су везана за личност Тита. Посебно је препоручено да се организује посета изложби „Тито" у Београду и „Титове књиге и књиге о Титу" у оквиру редовних годишњих екскурзија.[896)]

Поводом 60-годишњице рада СКЈ, 25. маја 1979. године, отворена је изложба фотографија и докумената. Документи су узети из Музеја из Титовог Ужица.[897)] Када је 1981. године обележавана 100-годишњица од рођења Димитрија Туцовића у Образовном центру је организована изложба под називом„Димитрије Туцовић и социјалистички покрет у Србији". Изложбу је Образови центар припремио у сарадњи са Народном библиотеком Србије. Из реверса за експонате видимо какав је био садржај изложбе. Изложба је садржавала углавном изабране књиге чији је аутор био Димитрије Туцовић (10 комада), његова преписка (2 комада), књиге разних аутора о животу и раду Димитрија Туцовића (5 комада), неколико књига Карла Маркса и Фридриха Енгелска, као и неколико књига о социјалистичком покрету у Србији. Књиге су биле смештене у 2 витрине, а целу изложбу је пратило 20 паноа на којима је било 160 експоната.[898)]

Година 1981. била је цела посвећена обележавању 40-годишњице од устанка у Југославији. Сачуван је Програм активности Образовног центра „Јосиф Панчић" у Бајиној Башти на обележавању 40-годишњице устанка и социјалистичке револуције народа и народности Југославије:

- На Сајму књига 1980. године набављено је доста књига које су повезане са јубилејем, Титом, али и читаве едиције друштвено-политичких библиотека.
- За награђивање ученика биране су књиге са сличном тематиком посебно за учеснике шампиона знања „Тито-револуција-мир"
- Школски разграс имао је емисије типа на данашњи дан, значајни датуми, а музичка пратња била је родољубива и револуционарна.
- Дан смрти Јосипа Броза, 4. мај је био обележен истоветном емисијом за обе смене која је настала заједничком акцијом информативе секције, библиотечко-рецитаторске и професора српскохрватског језика и историје. Тога дана првих 15 минута првог часа били су посвећени другу Титу са комеморативним садржајем (песме, рецитације и избор мисли друга Тита и његових сабораца о његовом делу).
- У натписима преко разгласа „прочитали смо-прочитајте", била су приказана нека дела и текстови везани за јубилеј (нпр. О феномену Титове мисли, Ф. Меркрој, Тито, Лексиконим о НОР-у, део из Дучићевог дневника о Ужичкој републици и сл.)
- Прослава 8. марта и свечана академија говорила је о месту жена борача – рево-

896 Допис свим основним и средњим школама - СР Србија Републички секретаријат за науку и образовање бр. 644-1/77-02 од 28. априла 1977. године

897 Летопис школе за школску 1978/1979. године

898 Архива школе, Реверс који је потписао директор Новак Спасојевић

луционара. Програм је дат и за неколико радних организација и за жене борце које су за 8. март дошле у Војни хотел на Тари. Изложба у част 8. марта била је у знаку овог јубилеја: „Жене Југосалвије у НОР-у и револуцији", на 11 великих паноа у школској читаоници и у 2 отворена ормана била је поставка књига са тематиком наше борбе.

- Програм за дан школе 4. априла „Данас и јуче –за сутра" био је веза сећања на револуцију и заклетва да ће се чувати. Тада је била постављена изложба уз сарадњу са Музејом из Ужица – „Друг Тито на Кадињачи". Иложбу су пратиле траке говора друга Тита код отварања спомен обележја Кадињача, рецитал и ревулуционарна музика.
- Такмичење рецитатора „Песниче народа мог "1981. године у првом кругу избор песама био је везан за овај јубилеј. Такмичило се 13 рецитатора, такмичење је било јавно и изведено као вече друговања са поезијом.
- Програм за дочек Штафете 9. априла 1981. године са текстом и музиком је уклопљен у јубилеј устанка и годишњицу смрти друга Тита, а 88 ученика Центра су испред трибине исписали слова Тито-својим телима.
- На Дан младости, 25. мај, било је планирано да ученици Центра обележе логорском ватром уз коју ће се казивати и певати песме које говоре о револуцији, партизанске, песме о Титу и заклетве Титу.
- Ученици су узели масовног учешћа у такмичењу „Тито-револуција-мир" и екипно су били први на општинском, учествовали на регионалном и ушли у екипу за републичко такмичење.
- Дан борца, Дан републике и Дан ЈНА били су обележени пригодним културно-уметничким програмом.
- За мај или јун било је планирано вече дружења са књигом „Жене борци и писци" Саше Божовића, кроз речи монодраме Ружице Сокић
- Ученици Образовног центра узели су учешћа у Конкурсу Књижевне омладине Бајине Баште за прозно или поетско дело инспирисано 40-годишњицом устанка и револуције у нашем крају.
- У терминима пред датуме или ван предвиђени су разговори са борцима овог краја и сећање на устанак.
- Планиран је и излет до Боровог брда „Трагом 1. рачанске чете" пред првомајски поход на Кадињачу и још неколико похода до места значајних за историју овога краја. Планирано је да једна група обиђе и споменик Стевану Филиповићу изнад Ваљева, Споменик на Кадињачи и Музеј устанка у Ужицу.
- Бригу о крајпуташу борцима рачанске чете преузела је омладина Центра.
- Акција „Дар револуцији" о чувању друштвене средине одржана је крајем априла 1981. године
- Радну групу, која је саставила овај програм, чинили су: професори Љубинка Бјеличић, Миља Петровић, Станиша Величковић, Војко Петковић, Јованака Тешановић. Програм је усвојен на седници Образовно-васпитног већа 24. априла 1981. године.

Године 1983. усталио се начин обележавања Дана смрти - друга Тита. Што се тиче школа то је значило да је 4. мај радни дан и производни без свечаних и комеморативних манифестација, у свим школама први часови били су посвећени животу и делу Јосипа Броза Тита и у 15:05било је синхронизовано и сиренама је оглашавана годишњица смрти Тита у трајању од 60 секунди.[899)] Годишњица смрти 1988. године обележена је 15-минутном емисијом информативне секције преко шкоског разгласа.

Јавна делатност школе – културна делатност организована у згради Образовног центра

Од краја 70-тих Образовни центар је преузео улогу градске галерије, јер је имао најбољи изложбени простор у граду. У току школске 1976/1977. године одржане су две изложбе : Портрет детета у српском сликарству XIX века и Живот и дело Борисава Станковића. Поред ове изложбе јубилеј 100 година од рођења нашег чувеног књижевника обележен је организовањем квиза.[900)]

У октобру 1977. године организована је изложба слика сомборских уметника. У пролеће 1978. године у Гимназију је бесплатно дошла путујућа изложба скулптура Ивана Мештовића. Образовни центар је планирао да у пролеће 1979. године организује изложбу сликара Миленка Шербана[901)]. Да би до ове изложбе дошло Образовни центар обратио се још 6. децембра 1978. године Скупштини СИЗ-а културе за доделу средстава за организовање изложбе. Захтев је позитивно решен и одобрено је 4.000 динара као помоћ за организацију.[902)]

У холу школе 27. децембра 1979. године отворена је изложба „Пионири и омладинци у НОБ-у и револуцији" која је била организована поводом међународне године детета.[903)] Изложба „Титов и наш пут" одржана је непосредно после смрти Јосипа Броза, априла 1980. године у холу Школе уз изложбу књига.[904)] У септембру 1982. године у холу школе организована је изложба „Друг Тито у ужичком региону „у сарадњи са Музејом револуције из Титовог Ужица, а у априлу 1983. године „Пејзаж у српском сликарству" у сарадњи са Народним музејем из Београд, а у мају исте године и изложба

899 Допис Председнику Основне организације Савеза синдиката - Веће Савеза синдиката општине Бајине Баште бр. 70/83 од 25. априла 1983. године исто допис Образовном центру – ОК ССРН бр. 16-39/1-88 од 26. априла 1988. године

900 Извештај о раду школе у школској 1976/1977. години – Образовни центар бр. 1777 од 28. септембра 1977. године; Допис ОК СК Бајина Башта – Образовном центру бр. 84 од 3. фебруара 1977. године

901 Миленко Шербан (1907-1979) је био српски сликар, сценограф, педагог и директор музеја. Радио је као сценограф Српског Народног позоришта и Народног позоришта Дунавске бановине у Новом Саду, а после Другог светског рата радио је као кустос и управник Музеја Матице српске у Новом Саду, до 1948. године, када прелази у Београд где је радио као сценограф у Југословенском драмском позоришту, а касније као професор на Академији примењених уметности и Академији за позориште, филм, радио и телевизију у Београду.

902 Захтев Обрзовног центра бр. 2485 од 6. децембра 1978. године; Допис Образовном центру- Заједница културе Општине Бајина Башта бр. 6 од 19. марта 1979. године

903 Летопис школе за школску 1979/1980. годину

904 Летопис школе за школску 1979/1980. годину

ватроогасне опреме „Ватроспрема".[905] У току школске 1983/1984. године у холу школе организована су изложбе: О АВНОЈ-у и О Иви Лоли Рибару.

Зијах Соколовић је 1. фебруара 1984. године одиграо монодраму „Глумац ... је глумац ... је глумац", а ваљевски аматери су извели представу „Емил „која је писана по роману Жан Жак Русоа.[906]

У холу школе у време прослављања Дана републике 1985. године одржан је „Митинг поезије " пред око 700 ученика. Поезију је говорио чувени уметник Рале Дамјановић из Београда. Уметник је одбио да прими хонорар за овај наступ и захтевао је да се уместо тога купе књиге за библиотеку.[907]

Школске 1985/1986. године организована је изложба „150 година Илиризма" и гостовали су у школи глумци и певачи: Иван Бекјарев, Миша Стојановић, Живан Сарамандић и Миша Јанкетић.[908]

Долазак друга Тита у Титово Ужице и Бајину Башту

Доласци друга Тита у ужички крај били су важни догађаји, тако да су сви наставници Гимназије ишли у Титово Ужице 8. маја 1972. године када је био организован митинг поводом доласка друга Тита у Ужице. На овај митинг вођени су и ученици IV разреда у пратњи својих разредних старешина.[909]

Године 1979. друг Тито је отворио нови споменик на Кадињачи, том приликом је десетак дана боравио у ужичком крају. Овај догађај је на веома емотиван начин забележен и у Летопису школе: „Прво су га дочекали на Тари, одакле је дошао из Сплита и том приликом му је наша ученица Оливера Јелисавчић (IV разред гимназије) предала цвеће. Други пут смо поновно поздравили вођеног председника пред школом, поред које је прошао при одласку на Кадињачу и трећи пут смо га испратили при повратку за Београд. То је био наш последњи сусрет с Титом, сусрет који се неће никад заборавити. Сви ти дани су за нас били празнични. Цео град је био у цвећу. Радост и задовољство је било на свим местима. Тих десетак дана Титовог боравка у нашем крају се никад не може поновити".[910] Лични доживљај на овај догађај забележила је и Оливера Јелисавчић у листу „Реч младих".[911]

Титов фонд

Гимназија је у јануару 1974. године попунила приступницу за учлањење у Титов фонд за школовање младих радника и радничке деце. Овим се Гимназија обавеза-

905 Летопис школе за школску 1982/1983. годину

906 Летопис школе за школску 1983/1984. годину

907 Бајина Башта бр. 30, децембар 1985. године, стр. 5

908 Летопис школе за школску 1985/1986. годину

909 Записник са седнице бр. 11 Радне заједнице од 5. маја 1972. године

910 Летопис школе за школску 1979/1980. годину

911 Оливера Јелисавчић, *Мој сусрет са другом Титом*, Реч младих децембар 1979. године, стр. 11

ла да ће у наредних 5 година уплаћивати на име Фонда најамње 1.000 динара годишње.[912)] Од 1977. године износ је увећан на 5.000 динара годишње.[913)]

Пошто су резултати Фонда били скромни Савез синдиката покренуо је ширу акцију 1980. године за учлањење правних лица. Према евиденцији Савеза синдиката до тада су били учлањени: Хидроелектрана „Бајина Башта", ТП „Кадињача", ОК СКС, ОВ СС, ОК ССРН, СО Бајина Башта, ОК ССО и ОУР „Прерада дрвета" са укупном годишњом чланарином од 55.000 динара. У покренутој иницијативи предлагано је да и Образовни центар постане колективни члан, а исто тако да се покрене иницијатива међу ученицима, јер да би постали стипендисти морали су прво бити чланови Титовог фонда.[914)] Након тога Збор радних људи је донео одлуку да се Образовни центар учлани у Титов фонд и да на име чланарине за 1981. годину уплати 5.000 динара, а што се тиче радника њима је препуштена одлука да се добровољно учлањавају.[915)]

Радио-аматери

Радио-аматерски клуб „Бајина Башта" је током, 12, 13. и 14. јануара 1981. године, одржавао радио везе са радио станицом која је била смештена у учионици прекопута разгласне станице Образовном центру. Сви заинтересовани ученици у те дане могли су да посматрају успостављање веза и трећег дана било им је омогућено да одржавају везе преко постављене радио станице са свим радио-аматерима у Југославији.[916)]

Свечаност поводом пуштања у рад Реверзибилне хидроелектране

Реверзибилна хидроелектрана свечано је пуштена у рад 27. новембра 1982. године од стране Председника председништва, Петра Стамболића, у присуству републичких и регионалних руководилаца. Тај дан је био ненаставни, али радн дан за раднике и ученике Образовног центра. Ученици су били обавезни да дођу у школу, где се вршила прозивка и уписивање одсутних ученика, а потом су сви организовано аутобусима превожени до Перућца. По двоје ученика из сваког одељења III и IV разреда били су одређени да носе транспаренте на свечаности и да их врате у школу.[917)]

912 Записник са седнице Радне заједнице од 25. децембра 1973. године; Допис Већу Савеза синдиката општине Бајина Башта - Гимназија бр. 3 од 8. јануара 1974. године; У мају 1974. године Гимназија је добила допис у коме је позвана да изврши своје обавезе према Титово фонду. На документу је руком дописана примедба: „13. јуна 1974. године уплаћено 1.000 динара".

913 Записник са Збора радних људи од 16. децембра 1977. године

914 Закључак са састанка ОО Савеза синдиката из ОУР-а и Радних заједница одржаног 12. новембра 1980. године – Веће савеза синдиката општине бр. 268 од 15. децембра 1980. године

915 Одлука Збора радних људи на седници 23. децембра 1980. године – Образовни центар бр. 1997 од 5. јануара 1981. године

916 Обавештење на огласној табли без датума и деловодног броја

917 Обавештење бр. 12 - Образовни центар бр. 1227 од 25. новембра 1982. године

УЧЕНИЦИ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА/ГИМНАЗИЈЕ „ЈОСИФ ПАНЧИЋ" УЧЕСНИЦИ РЕПУБЛИЧКИХ ТАКМИЧЕЊА

Ученици Гимназије, а касније Образовног центра почели су да имају већег успеха на регионалним такмичењима од краја 70-тих година XX века. Од тада су се почели пласирати на републичка такмичења. У тексту који следи покуашли смо се да се присетино свих оних ученика Гиманзије који су учествовали на републичким такмичењима. Стање докумената није нам дозволило да овај списак буде потпунији, посебно за 80-те године.

У ранијим периодима ученици који су постизали запажене резултате и на тај начин допринели афирмацији школи награђивани су на различите начине. На овом месту навешћемо само неке примере које смо пронашли у документацији Школе. Због великих резултата која су постигли на такмичењима из математике 1983. године ученици Образовног центра Зоран Марковић, Александар Миљушевић и Зоран Нешковић награђени су боравком у некој од летњу школу младих математичара о трошку школе.[918)]

У току школске 1985/1986. године на републичком такмичењу учествовало је 29 ученика или 4,1 % од укупног броја ученика и од тога је освојено два 1. места.[919)] Само на такмичењу из математике узело је учешће 5 ученика Образовног центра.[920)]

Школске 1987/1988. године на такмичењу „Наука младима" ученици 1. разреда из математике и физике освојили су прва три места, из биологије прво и треће место, из хемије друго и треће место у региону. Ових 5 ученика награђено је боравком у летњим школама за математику и физику, а Образовни центар је замолио Хидроелектрану за помоћ.[921)] У питању су били ученици „бисери" Милутин Божић, Милош Јовановић, Александар Стојановић и Јелена Максимовић.[922)] Филип Спасојевић је у марту 2008. године добио флеш меморију од школе као награду за успехе које је постигао на такмичењима.[923)]

918 Допис Архимедесу Клубу младих математичара – Образовни центар бр. 515 од 31. маја 1983. године; Допис Архимедесу Клубу малдих математичара – Образовни центар бр. 587 од 7. јуна 1983. године; Допис Међуопштинском заводу за унапређивање васпитања и образовања – Образовни центар бр. 515 од 31. маја 1983. године

919 Извештај о раду средњих школа у региону Титово Ужице у школској 1985/1986. години, Титово Ужице 1986

920 Бајина Башта бр. 31 април 1986. године

921 Образовни центар бр. 407 од 1. јуна 1988. године

922 Образовни центар бр. 397 од 1. јуна 1988. године; Записник са седнице Образовно-васпитног већа од 26. априла 1988. године

923 Гимназија „Јосиф Панчић" бр. 120/08 од 25. марта 2008. године

За историчаре су посебно биле успешне школске 1996/1997. и 1997/1998. године када су две године за редом по пет ученика били учесници републиког такмичења и када су освојена једно прво и два трећа места. За математичаре Гимназије посебно је била успешна 2001/ 2002. година када су четири такмичара освојила сва четири прва места на окружном такмичењу, и школске 2013/2014. и 2014/2015. година када су екипе Гимназије освојиле екипно прво и друго место на такмичењу Архимедес.

Ученици Образовног центра/Гимназије учесници републичких такмичења			
Година	Име ученика	Предмет	пласман
1975/1976	Небојша Ковачевић	Математика	
1976/1977.	Миладин Павловић	Математика	4. место
1977/1978.	Милан Живановић	Математика	
1977/1978.	2 ученика Образовног центра	Математика	
1977/1978.	Екипа Црвеног крста	Прва помоћ	
1977/1978.	4 ученика Образовног центра	Атлетика	
1978/1979.	Небојша Спасојевић	Атлетика бацање кугле	3. место
1978/1979.	Зорица Чучковић	Тито, револуција, мир	17. место
1978/1979.	Надежда Митровић	Одбрана и заштита	
1979/1980.	Слободан Марковић	Математика	
1979/1980.	Зорица Новаков	Енглески језик	
1979/1980.	Јелена Тодоровић	Енглески језик	
1980/1981.	1 ученик Образовног центра	Рецитаторско такмичење	
1980/1981.	2 ученика чланови регионалне екипе	„Шта знаш о саобраћају"	2. место
1980/1981.	2 ученика Образовног центра	Скијање	
1980/1981.	1 ученик Образовног центра	Атлетика	
1981/1982.	Бранко Даријевић	Страни језик	
1981/1982.	Бранко Даријевић	Математика	
1981/1982.	Миленко Јелисавчић	Математика	Савезно такмичиње
1981/1982.	Зоран Нешковић	Математика	
1981/1982.	Фудбалска екипа		2. место
1981/1982.	1 ученик Образовног центра	Тито-револуција-мир	
1981/1982.	1 ученик Образовног центра	Атлетика	
1982/1983.	Зоран Нешковић	Математика	
1982/1983.	Саша Дамљановић, Жанка Лишанин	Архимедес-екипно	6. место
1982/1983.	Саша Дамљановић	Архимедес	2. награда
1982/1983.	2 ученика Образовног центра	Шта знаш о саобраћају?	
1982/1983.	Рукометна екипа Образовног центра		4. место

Година	Име ученика	Предмет	пласман
1983/1984.	Саша Дамљановић	Математика	
1983/1984.	Зоран Нешковић	Математика	
1983/1984.	Бранко Дарије́вић	Математика	3. место
1983/1984.	1 ученикОбразовног центра	Биологија	
1983/1984.	Мирослав Цветић	Биологија	
1983/1984.	Рукометна екипа		
1984/1985.	1 ученик Образовног центра	Руски језик	
1984/1985.	Жељко Степановић	Тито – револуција – м ир	
1984/1985.	Љиљана Маркотић	Биологија	
1984/1985.	Драган Гавриловић	Биологија	
1984/1985.	Предраг Карадаревић	Биологија	
1984/1985.	Миленко Јелисавчевић	Физика	
1984/1985.	Миленко Јелисавчевић	Математика	
1984/1985.	Прва помоћ екипа Образовног центра		
1985/1986.	Саша Дамљановић	Математика	
1985/1986.	1 ученик Образовног центра	рецитатор	3. место
1985/1986.	Мушка екипа Образовног центра	Рукомет	4. место
1985/1986.	Екипа Образовног центра	Фудбал	6. место
1985/1986.	Екипа Образовног центра	Пливање	6. место
1985/1986.	Екипа Образовног центра	Кајак	2. место
1986/1987.	Миленко Јелисавчић	Математика	Савезно
1987/1988.	Милутин Божић	Математика	
1987/1988.	Милош Јовановић	Математика	
1987/1988.	Јелена Максимовић	Математика	
1988/1989.	Милош Јовановић	Математика	
1989/1990.	Женска екипа Образовног центра	Одбојка	2. место
1990/1991.	Милош Јовановић	Атлетика 100 м	
1990/1991.	Милош Јевремовић	Атлетика бацање кугле	
1990/1991.	Марија Тешић	Физика	3. место
1990/1991.	3 ученика Гимназије	Математика	
1990/1991.	Светлана Нешковић	Енглески језик	10. место
1991/1992.	Милена Мандић	Пливање	Медаља
1991/1992.	Марко Јелисавчић	Атлетика скок у вис	6. место
1992/1993.	Славиша Пантелић	Математика	6. место на савезном
1992/1993.	Пантелија Петровић	Математика	

Година	Име ученика	Предмет	пласман
1992/1993.	Наташа Матић	Математика	
1992/1993.	Милош Јевремовић	Математика	
1992/1993.	Славиша Пантелић	Физика	
1992/1993.	Славиша Пантелић	Информатика	
1992/1993.	Гордана Станојевић	Српски језик	
1992/1993.	Мирјана Петковић	Српски језик	
1993/1994.	Раденко Читаковић	Математика	
1993/1994.	Дејан Савић	Математика	
1993/1994.	Славица Спасић	Математика	
1993/1994.	Славиша Пантелић	Математика	
1993/1994.	Марија Тешић	Математика	
1993/1994.	1 ученика Гимназије	Рецитаторско	
1993/1994.	Хор девојке		3. место
1993/1994.	1 ученик Гимназије	Шах	савезно
1994/1995.	Ана Вукчевић	Математика	
1994/1995.	Јелена Васић	Математика	
1994/1995.	Дејан Савић	Математика	
1994/1995.	Славиша Пантелић	Математика	
1994/1995.	Екипа гимназије	Архимедес	12. место
1994/1995.	2 ученика Гимназије	Физика	
1995/1996.	Милица Кнежевић	Математика	
1995/1996.	Славиша Пантелић	Математика	
1995/1996.	Ана Марковић	Математика	
1995/1996.	Бојан Бабић	Математика	
1995/1996.	Лазар Петровић	Физика	похвала
1995/1996.	Валентина Танасијевић	Српски језик	
1996/1997.	Лазар Петровић	Физика	Похвала
1996/1997.	Раденко Читаковић	Физика	савезно
1996/1997.	Раденко Читаковић	Математика	3. место
1996/1997.	Катарина Манојловић	Историја	10. место
1996/1997.	Јелена Безаревић	Историја	
1996/1997.	Милован Шеовац	Историја	
1996/1997.	Марко Ковачевић	Историја	
1996/1997.	Владимир Јевтић	Историја	3. место
1996/1997.	1 ученика Гимназије	Рецитовање	
1996/1997.	Бојана Јаковљевић	Руски Језик	
1997/1998.	Владимир Јевтић	Историја	1. место
1997/1998.	Катарина Манојловић	Историја	3. место
1997/1998.	Јелена Безаревић	Историја	
1997/1998.	Јелена Станишић	Историја	
1997/1998.	Марија Милић	Математика	

Година	Име ученика	Предмет	пласман
1997/1998.	Бојан Недељковић	Математика	
1997/1998.	Мирослав Гавриловић	Физика	
1997/1998.	Марија Максимовић	Песнички сусрети	3. место
1998/1999.	Никола Браловић	Математика	
1998/1999.	Дарко Нешковић	Математика	
1998/1999.	Милица Кнежевић	Математика	
1999/2000.	Марија Михаиловић	Српски језик	
1999/2000.	Никола Браловић	Физика	Савезно т.
1999/2000.	Дарко Нешовић	Физика	Похвала
1999/2000.	Никола Милановић	Атлетика скок у даљ	
1999/2000.	Живановић Марија	Атлетика 400м	
1999/2000.	Раденко Каберовић	Атлетика 400м	
1999/2000.	Драгана Тотошковић	Хемија	
1999/2000.	Јелена Безиревић	Историја	
1999/2000.	Јелена Станишић	Историја	
1999/2000.	Тијана Максимовић	Математика	
1999/2000.	Дарко Нешовић	Математика	
1999/2000.	Бојан Недељковић	Математика	
1999/2000.	Бојана Матић, Тијана Максимовић Марија Милић, Бојан Недељковић	Архимедес	3. место
2000/2001.	Марија Михаиловић	Биологија	3. место
2000/2001.	Марија Михаиловић	Српски језик	
2000/2001.	Синиша Спасојевић	Историја	
2000/2001.	Никола Браловић	Физика	
2000/2001.	Марија Јеросимовић	Физика	
2000/2001.	Јевтић Јелица	Српски језик	
2000/2001.	Јелена Јаковљевић	Српски језик	
2000/2001.	Марија Јеросимовић	Архимедес	Похвала
2000/2001.	Марија Јеросимовић	Математика	3. место
2000/2001	Марија Михаиловић	Биологија	3. место
2000/2001.	Душанка Петровић	Физика	
2000/2001.	Марија Јеросимовић	Хемија	
2000/2001	Драгана Тотошковић	Хемија	
2001/2002.	Марија Јеросимовић	Математика	
2001/2002.	Бојан Матић	Математика	
2001/2002.	Никола Браловић	Математика	
2001/2002.	Бранислав Новаковић	Математика	
2001/2002.	Марија Јеросимовић	Физика	
2001/2002.	Иван Јелић	Историја	
2001/2002.	Звонко Николић	Историја	
2001/2002.	Милена Јаковљевић	Српски језик	1. место
2001/2002.	Јелица Јевтић	Српски језик	
2001/2002.	Слађана Ракић	Атлетика кугла	3. место

Година	Име ученика	Предмет	пласман
2001/2002.	Ивана Миливојевић	Атлетика Скок у вис	
2002/2003.	Бојана Матић	Математика	похвала
2002/2003.	Марија Јеросимовић	Математика	
2002/2003.	Екипа гимназије	Архимедес	3. место
2002/2003.	1 ученик Гимназије	Физика	
2002/2003.	Слађана Ракић	Атлетика-кугла	4. место
2002/2003.	Ивана Миливојевић	Атлетика-Скок у вис	
2003/2004.	Катарина Тришић	Српски језик	1. место
2003/2004.	Јелена Јеличић	Српски језик	
2003/2004.	Петар Драгојловић	Математика	1. место
2003/2004.	Марија Јевросимовић	Архимедес	похвала
2003/2004.	1 ученик Гимназије	Енглески језик	4. место
2003/2004.	2 ученика Гимназије	Историја	
2003/2004.	Вук Ђурић	Атлетика	4. место
2003/2004.	Урош Мајић	Атлетика	6. место
2003/2004.	Слађана Ракић	Атлетика-кугла	2. место
2004/2005.	Дубравка Тришић	Српски језик	
2004/2005.	Дубравка Тришић	Енглески језик	
2004/2005.	Слађана Ракић	Атлетика - кугла	3. место
2004/2005.	Марија Цвијовић	Атлетика скок у даљ	1. место
2004/2005.	Драгана Павићевић	Српски језик	1. место
2004/2005.	1 ученик Гимназије	Математика	
2004/2005.	Петар Мелентијевић	Математика	Савезно
2005/2006.	Петар Мелентијевић	Математика	Савезно похвала
2005/2006.	2 ученика Гимназије	Математика	
2005/2006.	1 ученик Гимназије	Историја	
2006/2007.	Ана Секулић	Историја	2. место
2006/2007.	Марина Петровић	Историја	3. место
2006/2007.	Александар Ракоњац	Историја	3. место
2006/2007.	Петар Мелентијевић	Математика	2. место
2006/2007.	Србољуб Антанасијевић	Математика	3. место
2006/2007.	Екипа Гимназије	Архимедес	3. награда
2006/2007.	3 ученика Гимназије	Српски	
2006/2007.	Филип Спасојевић	Хемија	5. место
2007/2008.	Филип Спасојевић	Физика	3. место
2007/2008.	Петар Мелентијевић	Математика	2. место
2007/2008.	1 ученик Гимназије	Математика	
2007/2008.	Филип Спасојевић	Хемија	5. награда
2007/2008.	Катарина Стаменић	Архимедес	2. место

Година	Име ученика	Предмет	пласман
2007/2008.	Бранислав Стевановић, Милица Леонтијевић, Катарина Стаменић, Петар Мелентијевић	Архимедес	3. место
2007/2008.	Петар Мелентијевић	Архимедес	1. награда
2007/2008.	1 ученик Гимназије	Историја	3. место
2007/2008.	Милица Драгојловић	Латински језик	
2008/2009.	Татјана Симић	Српски језик	3. место
2008/2009.	1 ученик Гимназије	Српски језик	
2008/2009.	4 ученика Гимназије	Историја	
2008/2009.	Бранислав Стевановић	Математика	5. место
2008/2009.	Филип Спасојевић	Хемија	6. награда
2009/2010.	2 ученика Гимназије	Историја	
2009/2010.	Кристина Павловић	Историја	2. место
2009/2010.	Дајана Маринковић	Историја	4. место
2009/2010.	1 ученик Гимназије	Физика	
2009/2010.	Драгана Милић, Ивана Стаменић, Милица Елек, Милица Леонтијевић	Архимедес	4. место
2009/2010.	Милица Леонтијевић	Математика	4. место
2009/2010.	Драгана Милић	Математика	4. место
2010/2011.	Александра Јосиповић	Историја	2. место
2010/2011.	Радивоје Нешковић	Математика	1. место
2010/2011.	Радивоје Нешковић	Архимедес	2. место
2010/2011.	1 ученик Гимназије	Математика	
2010/2011.	Сара Вулић	Српски језик	
2011/2012.	Бојана Радојичић	Биологија	5. место
2011/2012.	Биљана Марковић	Историја	
2011/2012.	Миленко Алексић	Историја	
2011/2012.	Марија Томић	Српски језик	4. место
2011/2012.	Слободан Тадић	Српски језик	
2011/2012.	Стеван Зечић	Физика	
2011/2012.	Радивоје Нешковић	Математика	
2011/2012.	Драгана Милић	Математика	
2011/2012.	Ивана Стаменић	Математика	
2012/2013.	Радивоје Нешковић	Математика	2. место
2012/2013.	Тамара Ђурић	Математика	3. место
2012/2013.	Екипа Гимназије	Архимедес	2. место
2012/2013.	Радивоје Нешковић	Архимесес	3. награда
2012/2013.	Тамара Ђурић	Архимесес	3. награда
2012/2013.	Драгана Милић	Архимесес	3. награда
2012/2013.	Радивоје Нешковић	Физика	
2012/2013.	Јована Јевтић	Српски језик	2. место
2012/2013.	Марија Томић	Биологија	

Година	Име ученика	Предмет	пласман
2012/2013.	Лазар Марковић	Књижевна олимпијада	2. место
2012/2013.	Ђорђе Севић	Књижевна олимпијада	4. место
2012/2013.	женска екипа: Сања Крсмановић, Марија Томић и Тања Милинковић	Стрељаштво	3. место
2013/2014.	Анђа Радуловић	Српски језик	
2013/2014.	Екипа: Радивоје Нешковић, Дејан Јовановић, Бојана Гавриловић, Тамара Ђурић	Архимедес	1. место
2013/2014.	Радивоје Нешковић	Архимедес	1. место
2013/2014.	Дејан Јовановић	Архимедес	Похвала
2013/2014.	Бојана Гавриловић	Архимедес	Похвала
2013/2014.	Тамара Ђурић	Архимедес	3. награда
2013/2014.	Дејан Јовановић	Математика	3. место
2013/2014.	Тамара Ђурић	Математика	Похвала
2013/2014.	Радивоје Нешковић	Математика	Похвала
2013/2014.	Женска екипа Гимназије	Стрељаштво	4. место
2013/2014.	Ђорђе Тодоровић	Стрељаштво	3. место
2014/2015.	Јован Ђорђевић	Математика	1. место
2014/2015.	Дејан Јовановић	Математика	похвала
2014/2015.	ТамараЂурић	Математика	2. место
2014/2015.	Јован Ђорђевић, Дејан Јовановић, Бојана Гавриловић, ТамараЂурић	Архимедес	2. место
2014/2015.	Јован Ђорђевић	Архимедес	1. место
2014/2015.	Дејан Јовановић	Архимедес	3. место
2014/2015.	ТамараЂурић	Архимедес	похвала
2014/2015.	Јован Ђорђевић	Српски језик	1. место
2014/2015.	Ђорђе Севић	књижевност	3. место
2014/2015.	Ђорђе Марковић	Енглески језик	
2014/2015.	Лука Јовичић	Латински језик	
2014/2015.	Божидар Тодоровић	Атлетика скок у вис	4. место

Захвалница Центра за промоцију науке и Математичког института САНУ

Најбољи 2012 - 2013

Јован Ђорђевић

Јована Јевтић

Радивоје Нешковић

Најуспешнији 2013 - 2014

Математичари 2013

ДИПЛОМА

Божидар Тодоровић - атлетика

Слађана Ракић - атлетика

Стрелци 2013

ПОСЕТЕ И ЕКСКУРЗИЈЕ НАСТАВНОГ ОСОБЉА/УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ/ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА

Прва екскурзија за коју смо пронашли податке у школској документацији била је из 1967. године када су наставници ишли за Грчку, Бугарску и Турску, а изведена је у периоду од 24. априла до 2. маја 1967. године.[924] Први излет искључиво за наставнике Гиманзије, за који смо пронашли траг у документацији догодио се јуна 1971. године када су наставници ишли до Вишеграда. Следеће године наставници су ишли на излет бродом из Перућца.[925] Наставници Обрзовног центра ишли су на једнодневни излет у Вишеград 3. августа 1975. године.[926] У току лета 1978. године наставници Образовног центра ишли су на једнодневни излет на Дивчибаре, 5. јуна 1978. године, и на екскурзији у СССР.[927]

Образовни центар „Јосиф Панчић" имао је пријатељске односе са Школским центром из побратимске општине Кршко. Посета овој школи била је организована у јесен 1979. године и тада је издвојено 5.000 динара за куповину слике Радивоја Јовића као поклон Школском центру у Кршком.[928] У делегацији која је 18-20. октобра 1979. године посетила Кршко и Школски центар били су председник Извршног савета СО Бајине Баште, Јово Станић, директор Образовног центра Новак Спасојевић, и настваници Светислав Тофчевић и Радосав Петровић.[929] Колектив Школског центра узвратио је посету Бајиној Башти крајем маја 1980. године. До Титовог Ужица стигли су возом, а затим аутобусом до Бајине Баште. У допису Образовном центру истакли су да би волели да путују преко Кадињаче где су планирали да посете поприште познате битке из Другог светског рата, за шта им је био неопходан водич. Следећег дана посетили су Хидроелектрану у Перућцу, а вечерње часове провели су у дружењу са члановима колектива Образовног центра на Тари, где им је било и преноћиште. На седници Образовно-васпитног већа од 28. августа 1980. године, одлучено је да се узврати посета Школском центру у Кршком. Екскурзија је одржана у периоду 19-21. септембар 1980. године. Путовање је било аутобусом и на пут су могли поћи сви

924 Записник са седнице Радне заједнице бр. 13 од 14. марта 1967. године

925 Записник са седнице Наставничког центра бр. 63 од 13. јуна 1972. године

926 Записник са Збора радних људи 1975. године

927 Допис Бироу за међународну размену омладине и студената – Образовни центар бр. 1394 од10. августа 1978. године; Допис Саобраћајном предузећу Ракета – Образовни центар бр. 994 од 2. јуна 1978. године

928 Записник Збора радних људи од 16. октобра 1979. године

929 Записник са седнице Савета Центра од 5. јуна 1987. године

Поклон Школскої центра Кршко 31. мај 1980

Поклон сликара Божидара Јакца

радници Образовног центра, осим радника који су под уговором о делу. Програм посете предвиђао је посету међународном велесајму у Загребу, Кумровцу, Музеју везаном за живот и рад „нашег преминулог председника Тита", Нуклеарној електрани, ликованој галерији Божидара Јакца[930)] и Фрањевачком манастиру. У Кршком је било предвиђено дружење са колегама из Школског центра.[931)] Да је дружење било на обострано задовољство сведочи садржај захвалнице коју је директор Образовног центра послао колегама у Кршко, као и две слике сликара Божидара Јакца, које је Образовни центар у Бајиној Башти добио на поклон од колега из Кршког и од самог аутора. Ове слике данас красе наставничку канцеларију.[932)] Посете Кршком биле су скоро сваке године, а и колеге из Кршког су редовно позиване на прославу Дана школе у Бајину Башту. За потребу поклона Школском центру у Кршком 1987. године купљена је слика Радивоја Јовића за коју је издвојено 20 милиона динара.[933)]

Биолошка секција приликом посете резервату Увац - испред манастира Студеница 2012

Радници Образовног центра и радници Пољопривредне школе из Свилајнца 80-тих година XX века неговали су пријатељске односе. Једна посета из Свилајнца била је организована од 28. до 30. августа 1987. године када су гости после разгледање града, посетили манастир Рачу, вожња бродом до Жепе, било је уприличено и другарско вече међу колективима ове две школе. Следеће године је посећена фабрика „Таратекса". Посете су биле сваке године организова-

930 Божидар Јакац (1899-1989) је веома познати словеначки сликар и графичар. Познат по Титовим портретима из 1943, 1947. и 1966. године и портретом престолонаследника Петра 1934. године.

931 Списак радника Образовног центра „Јосиф Панчић" из Бајине Баште који путују у Кршко – Образовни центар бр. 1544 од 10. септембра 1980. године; Обавештење бр. 1

932 Захвалница Образовног центра – Образовни центар бр. 1079 од 16. јуна 1980. године

933 Записник са седнице Савета Центра од 5. јуна 1987. године

Италија 2010

Венеција 2012

2014

Италија 2014

не крајем септембра или у октобру у време када је берба грожђа. Овакав сценарио понављао се дужи низ година.[934)]

Посета Београду 31. октобра 1981. године за наставнике Образовног центра укључивала је посету Образовном центру „1. мај", посету Сајму књига и учила и посету „Кући цвећа".[935)]

Јуна 1983. године била је организована стручна екскурзија за наставнике Образовног центра. На списку се налазило 38 настваника Центра који су узели учешћа у овој екскурзији. У исто време 29 ученика угоститељско-туристичке струке обављало је стручну праксу. Образовни центар је склопио и Уговор са „Колубаром - Угоститељством „око ангажовања ученика током лета 1983. године у одмаралишту у Макарској. У свакој смени по било је ангажовано 8 кувара и 8 конобара и по један стручни наставник који је руководио радом ученика. На име рада ученици су добијали нето 3.000 динара месечно, а наставник по 12.000 динара месечно.[936)]

На седници Савета центра од 8. фебруара 1984. године донета је одлука да радници Образовног центра посете зимске Олимпијске игре 12. и 13. фебруара у Сарајеву и да школа сноси трошкове превоза и улазница у висини од 1.500 динара по наставнику.[937)] Поводом добијања признања „12. септембар" Збор радних људи донео је одлуку да радници Центра колективно посете Меморијални комплекс „Брионе" и Трст у дане 28. и 29. септембра 1984. године.[938)]

На седници Збора радних људи од 4. априла 1985. године донета је одлука о извођењу стручне екскурзије за раднике центра. Маршута: Бајина Башта-Истамбул-Солун-Бајина Башта од 30. априла 1985. године. Програм је предвиђао 2 дана боравка у Истамбулу и 1 дан у Солуну са обиласком културно-историјских споменика. Предвиђено је и краће задржавање у Бугарској. Цена арнжмана била је 18.500 динара, од којих је радник плаћао 12.500 динара, а супружници су плаћали пуну цену. Новац је уплаћиван у три рате, а да би се екскурзија извела морало се пријавити бар 30 радника, а остатак су попунили супружници.[939)] Следеће године иста екскурзија је поновљена,[940)] у периоду 15-21. јун 1987. године радници Образовног центра боравили су у Тивту.[941)]

Крајем јуна 1988. године радници Образовног центра ишли су на екскурзију до Охрида,[942)] а онда су дошле 90-те године XX века и овакве ексурзије су се прореди-

934 Програм посете професора Пољопривредне школе из Свилајнца

935 Обавештење радницима Центра – Образовни центар бр. 1319 од 29. октобра 1981. године

936 Списак радника Образовног центра који путују на стручну екскурзију у Макарску – Образовни центар бр. 708 од 22. јуна 1983. године; Уговор закључен са СОУР РЕИК „Колубара -Угоститељство" Лазаревац бр. 307 од 12. маја 1983. године

937 Образовни центар бр. 139 од 9. фебруара 1984. године; записници са седнице Савета Центра од 13. јанаура 1984. године и 8. фебруара 1984. године

938 Одлука Збора радних људи – Образовни центар бр. 1005 од 27. септембра 1984. године

939 Обавештење радницима

940 Записник са седнице Савета Центра од 28. маја 1986. године

941 Записник са седнице Савета Центра од 5. јуна 1987. године

942 Радници који путују на екскурзију у Охрид – Образовни центар бр. 507 од 25. јуна 1988. године

ле. Међу ретким екскурзијама у документим школе остала је забелешка само о оној која је одржана 27-30. априла 2004. године на релацији Бајина Башта- Скопље-Охрид-Бајина Башта. Наставници су по завршетку наставе у јуну месецу углавном одлазили на једнодневне излете. Један такав излет 2005. године био је организован да Сокограда, 2011. године и наредних година до Таре, а 2014. године до Вишеграда.

Школски одбор је 17. јуна 2010. године уврстио у Годишњи програм Гимназије „Јосиф Панчић" посету биолошке секције Специјалном резервату природе Засавици као једнодневну стручну екскурзија. И у наредном периоду биолошка секција је сваке године посећивала специјалне резервате природе: Засавицу, Обедску бару и Увац.

Ученичке екскурзије и излети			
време	разреди	Маршута	Вођа пута и паратиоци
7. април 1946	II и III разред	Излет у Рачу	Радмила Кнежевић
14-20. априла 1946.	I разред	Бајина Башта-Ужице-Београд-Панчево-Бајина Башта	Владимир С. Кнежевић, Радмила В. Кнежевић
31. март 1947.	I и II разред	Излет у Рачу	Димитрије Ивановић, Љубица Пенезић, Богдан Игић
Мај 1947.	IV разред	Текстилни завод у Титовом Ужицу	
19-21. маја 1950.	III разред	Бајина Башта-Митровац-Перућац-Бајина Башта	
14. октобра 1950.	I-IV разред	Излет у Рачу	
19. априла 1951.	I-IV разред	Излет у Рачу	
14. септембар 1951.	I-IV разред	Излет у Перућац	
10. мај 1952.	I-IV разред	Излет у Рачу	
3-6. јуна 1952.	III и IV разред	Бајина Башта-Београд-Бајина Башта	Миљко Станић, Љубица Пенезић, Драгиша Ђоковић и Јованка Јовановић
29. септембара 1952.	I-IV	Излет Манастир Рача	
27-30. априла 1953.	III и IV разред	Бајина Башта-Кремна-Сарајево-Илиџа-врело Босне-Бајина Башта	Драгиша Ђоковић, Љубиша Паунковић, Бранимир Јањушевић и Милица Грчић
11. септембра 1953.	I-IV разред	Излет Манастир Рача	
1953/1954.	I разред	Перућац	
1953/1954.	II разред	Калуђерске баре	
6-12. јуна 1954.	III разред	Бајина Башта-Кремна-Сарајево-Илиџа-врело Босне-Бајина Башта	Мирјана Димитријевић, Јованка Давидовић и Драгиша Ђоковић
30. мај-3. јуна 1954.	IV разред	Бајина Башта-Београд-Бајина Башта	Миљко Станић, Владимир Ђурић и Милица Грчић
7-13. јуна 1954.	V разред	Бајина Башта-Дубровник-Сарајево-Бајина Башта.	Љубиша Паунковић и Бранимир Јањушевић
Октобар 1967. године	III разред		Војо Јарић, Иван Илић
24-28. октобра 1968.	III и IV разред	Вишеград-Фоча-Дубровник-Херцег Нови-Котор-Цетиње-Титово Ужице	Јован Станић, Латка Бела, Богољуб Миловановић, Војо Јарић
1970.		Бајина Башта-Београд-Сремских Карловци-Нови Сад-Београд-Бајина Башта	Љубинка Бјеличић, Гордана Жувела, Ратко Симеуновић и Василије Дабић

време	разреди	Маршута	Вођа пута и паратиоци
19-23.окобра 1971.	II-IV разред	Бајина Башта-Љубовија-Кладањ-Сарајево-Мостар-Дубровник-Херцег Нови-Цетиње-Бијело Поље-Титово Ужице-Бајина Башта	Светслав Тофчевић, Миладин Аћимовић,
30. октобра 1971.		Бајина Башта-Сарајево-„Уметност на тлу Југославије од праисторије до данас"-Бајина Башта	
Октобар 1972. године		Бајина Башта-Београд-Загреб-Блед-Постојну-Ријека-Плитвице-Бихаћ-Јајце-Сарајево-Бајина Башта	Војо Јарић, Велибор Јечменица, Марица Рајаковић
15. мај 1973.	I-IV разред	Излет Тара	
Октобар 1973.	II-IV разред		Драгиша Стојановић, Јелица Кремић
1974.		екскурзија	Драгиша Стојановић
24-28. априла 1976.	II-IV разред	Бајина Башта-Титоград-Бечићи-Цетиње-Херцег Нови-Дубровник-Тјентиште-Бајина Башта	Војо Јарић, Јадранка Ковачевић, Витор Илић и Мирчета Станишић
1976/1977.	I-II разред	Дводневна у разним маршутама	
1976/1977.	III разред	Бајина Башта-Приштина-Скопље-Ниш-Бајина Башта	
1976/1977.	Завршни разреди	Бајина Башта-Београд-Загреб-Љубљана-Ријека –Сарајево-Бајина Башта	
Септембар 1977.	I-IV разред	Излет у Перућац	
19-24. септембра 1977.	IV	Бајина Башта-Загреб-Блед-Ријека-Плитвице-Загреб-Бајина Башта	Станиша Величковић, Велибор Јечменица, Чедомир Цветковски
мај 1978.	I разред	Бајина Башта-Београд	Војо Настић, Мирјана Стојановић и Добрило Гачевић
мај 1978.	I разред	Бајина Башта-Нови Сад	Војо Јарић, Мирјана Стошић, Радивоје Јовић, Раденко Којадиновић, Јован Манић, Марјан Јовев, Стеван Живковић
мај 1978.	II разреда	Бајина Башта-Сарајево	Драгослав Ђурић, Снежана Живановић, Миља Ђоковић, Симка Павић, Вера Мочевић, Садија Абдић
мај 1978.	II разреда	Бајина Башта-Кладово	
мај 1978.	III разред	Бајина Башта-Бечићи-Бајина Башта	
16-20. априла 1980.	IV разред	Бајина Башта-Прибој-Бијело Поље, Колашин-Титоград-Цетиње-Будва-Котор-Херцег Нови-Дубровник-Тјентиште-Вишеград-Бајина Башта	Војин Настић, Милојко Нешовић, Драган Мановић и Часлав Ђорђевић
17-20. априла 1980.	III разред	Бајина Башта-Прибој-Бијело Поље, Колашин-Титоград-Цетиње-Будва-Котор-Херцег Нови-Дубровник-Тјентиште-Вишеград-Бајина Башта	Зоран Калановић, Радивоје Јовић, Срећко Басиста и Љиљана Милошевић
15-19. априла 1981.		Бајина Башта – Охрид – Бајина Башта	
1981.	III разред	Дубровник	

време	разреди	Маршута	Вођа пута и паратиоци
април 1981.		Бајина Башта-Краљево-Крушевац-Ниш-Лесковац-Врање-Ниш-Крагујевац-Чачак-Бајина Башта	Миља Петровић и Богдан Рајшић
15-19. априла 1981.	III-IV разред	Бајина Башта-Титово Ужице-Чачак-Крушевац-Ниш-Охрид-Титов Велес-Скопље-Ниш-Врњачка Бања-Титово Ужице-Бајина Башта[943)]	Јованка Тешановић, Часлав Ђорђевић, Мирјана Стојановић и Богољуб Поповић
13-17. априла 1982.		Бајина Башта-Сарајево-Бихаћ-Плитвице-Задар-Шибеник-Макарска-Мостар-Сарајево-Бајина Башта	Бранко Трифуновић, Миломир Цвијовић, Слободан Драгојловић и Милојко Нешовић
Мај 1984.	IV разред	Бајина Башта-Приштина-Скопље-Охрид-Врање-Ниш-Крушевац-Бајина Башта	Драган Мановић и Видан Николић
7-11. маја 1985.	IV разред	Бајина Башта-Вишеград-Тјентиште-Дубровник-Будва-Бечићи-Титоград-Бијело Поље-Прибој-Бајина Башта[944)]	Адела Лендић, Лука Митровић, Слободан Драгојловић
1986.	IV разред	Бајина Башта-Приштина-Скопље-Охрид-Ниш-Бајина Башта	
6-9. маја 1987.	IV разред	Бајина Башта-Титоград-Цетиње-Котор-Дубровник-Мостар-Сарајево-Бајина Башта	Љубиша Пантелић, Слободан Драгојловић
8-9. маја 1987.	III разред	Бајина Башта-Шабац-Нови Сад-Суботица-Београд-Бајина Башта	Богољуб Стефановић, Саво Средојевић
27. јуна 1987.	излет	Бајина Башта-Београд-Бајина Башта	Војо Јарић и Чедомир Цветковски, Љубиша Пантелић, Срећко Басиста, Цвијета Миљушевић и Лепосава Васиљевић
10.-13. маја 1988.	IVразред	Бајина Башта-Титоград-Будва-Босна Сребрена-Требиње-Билећа-Тјентиште-Бајина Башта	Слободан Драгојловић, П. Радивојевић
28.-31. маја 1989.	III-IV разред	Бајина Башта-Тјентиште-Дубровник-Будва-Титоград-Бајина Башта	
8.-12. маја 1990. године	III-IV разред	Бајина Башта-Дубровник-Цетиње-Бајина Башта	
31. октобар- 3. новембра 1990.	IVразред	Бајина Башта-Шабац-Суботица-Будимпешта-Сентандреја-Суботица-Нови Сад-Београд-Ваљево-Бајина Башта[945)]	Велибор Јечменица, Споменка Симић
26-28. априла 1991.	III разред	Бајина Башта-Вишеград-Тјентиште-Требиње-Дубровник-Херцег Нови-Будва-Котор-Св.Стефан-Цетиње-Титоград-Морача-Бајина Башта	Војо Јарић, Раденко Којадиновић
15.-17. маја 1992	I-III разред	Б. Башта-Дубровник-Котор-Цетиње-Титоград-Бајина Башта	
15.-17. септембра 1993.	IV разред	Бајина Башта-Краљево-Студеница-Жича-Врњачка Бања-Љубостиња	Љубиша Пантелић, Вука Јанковић, Лепосва Васиљевић, Мирјана Стојановић
16. октобар 1993.	I-IV разред	Излет Кик	

време	разреди	Маршута	Вођа пута и паратиоци
20-23. априла 1995.	IV разред	Бајина Башта-Чачак-Краљево-Жича-Студеница-Копаоник-Крушевац-Ниш-Крагујевац-Аранђеловац-Ваљево-Бајина Башта	Радивоје Јовић, Веселинка Браловић, Љубета Булатовић
19-22. октобра 1995.	IV разред	Бајина Башта-Ваљево-Шабац-Фрушка Гора-Нови Сад-Суботица-Бајина Башта	
26-28. априла 1996.	I-III разред	Бајина Башта-Пријепоље-Подгорица-Будва-Котор-Цетиње-Подгорица-Бајина Башта	Чедомир Цветковски,Милован Чавић,Милена Јовановић, Радољуб Браловић, Радивоје Јовић, Раденко Којадиновић, Мирјана Стојановић
21-24. октобар 1996. године	IV разред	Бајина Башта-Ваљево-Шабац-Фрушка гора-Нови Сад-Суботица-Зрењанин-Београд-Бајина Башта	Милован Чавић, Чедомир Цветковски, Милена Јовановић
1997.	II -III разред	Бајина Башта-Краљево-Студеница-Копаоник-Ниш-Крагујевац-Бајина Башта	Вука Јанковић, Мира Стојановић, Лепосва Васиљевић, Радивоје Јовић, Драгица Сенић
11-14. октобра 1997.	IV разред	Бајина Башта-Сремска Митровица-Фрушка гора-Нови Сад-Сремски Карловци-Петроварадин-Суботица-Палић-Зрењанин-Идвор-Београд-Бајина Башта	Драгица Сенић, Лепосава Васиљевић, Милена Јовановић
7-10. октобар 1998.	IV разред	Бајина Башта- Нови Сад- Зрењанин -Суботица-Сомбор-Бајина Башта	
6-9. октобра 1999.	IV разред	Бајина Башта- Нови Сад- Зрењанин -Суботица-Бајина Башта	Љубиша Пантелић, Урош Кремић, Милена Јовановић
27-30. септембра 2000.	IV разред	Бајина Башта-Лозница-С. Митровица-Нови Сад-Петроварадин-С. Карловци-Суботица-Палић-Зобнатица-Дворац Дунђерски-Зрењанин-Идвор-Ковачица-Београд-Бајина Башта	Милован Чавић, Вука Јанковић, Чедомиор Цеветковски, Адела Лендић, Радивоје Јовић
1-7. октобра 2001.	IV разред	Бајина Башта-Атина-Бајина Башта	Вука Јанковић
1-7. априла 2002.	IV разред	Бајина Башта-Ниш-Скопље-Солун-Паралија-Катерини-Атина-Делфи-Галифада-Пиреј-Арголида-Метеора-Солун-Скопље-Бајина Башта	Вука Јанковић, Лепосава Васиљевић, Никола Јовановић,
28-30. априла 2002.	II разред	Бајина Башта-Милешева-Морача-Острог-Будба-Св. Стефан-Котор-Цетиње-Ловћен-Златибор-Бајина Башта	Радивоје Јовић, Урош Кремић, Горгина Ђурић, Миља Петровић
30. октобар-3. новембар 2002.	IVразред	Бајина Башта-Будимпешта-Сент Андреја-Бајина Башта	Вука Јанковић, Чедомир Цветковски, Дејан Млађеновић
24-26 априла 2003.	I-II разред	Бајина Башта-Пријепоље-Морача-Подгорица-Будва-Котор-Цетиње-Бајина Башта	
6-12. октобра 2003.	IV разред	Бајина Башта- Будимпешта-Сент Андреја-Бајина Башта	Радољуб Браловић, Радивоје Јовић, Урош Кремић и Горгина Ђурић

време	разреди	Маршута	Вођа пута и паратиоци
11-16. септембар 2004.	IV разред	Бајина Башта-Хрватска-Слвенија-Лидо ди Јасоло-Падова-Верона-Болоња-Римини-Фиренца-Венеција-Бајина Башта	Вука Јанковић, Чедомир Цветковски, Милован Чавић, Драгица Сенић
2-8. септембра 2005.	IV разред	Бајина Башта-Хрватска-Словенија-Лидо ди Јасоло-Падова-Верона-Болоња-Сан Марино-Римини-Фиренца-Венеција-Бајина Башта	Дејан Млађеновић, Лепосава Павићевић, Споменка Симић, Раденко Којадиновић, Тамара Панић, Никола Јовановић
9-15. септембра 2006.	IV разред	Бајина Башта-Хрватска-Словенија-Лидо ди Јасоло-Падова-Верона-Болоња-Сан Марино-Римини-Фиренца-Венеција-Бајина Башта	Радован Гавриловић, Дејан Млађеновић, Миља Петровић, Милош Танасијевић
21-23. октобра2006.	II разред	Бајина Башта-Хопово-Крушедол-Суботица-Нови Сад-Бајина Башта	Милена Јовановић, Милован Чавић, Јелена Јовановић, Милош Танасијевић
14-21. септембра 2007.	IVразред	Бајина Башта-Лидо ди Јесоло-Падова-Верона-Болоња-Монтекатини терме-Фиренца-Римини-Сан марино-Венеција-Бајина Башта	Слађана Кунчак, Радован Гавриловић, Велибор Јечеменица и Горгина Ђурић
9-15. септембра 2008.	IV разред	Бајина Башта-Каламбака-Метеори-Термопилски кланац-Атина-Коринтски канал-Епидаурус-Микена-Атина-Делфи-Платамон-Солун-Бајина Башта	Урош Кремић, Лепосава Васиљевић, Чедомир Цветковски, Никола Јовановић
11-16. октобра 2009.	IV разред	Бајина Башта-Балатон,-Братислава-Праг-Карлове Вари-Будимпешта-Сент Андреја-Бајина Башта	Александра Ђурић, Никола Јовановић, Чедомир Цветковски и Лепосава Васиљевић
8-16. маја 2010.	III разред	Бајина Башта-северна Италија-Рим-Бајина Башта	Радивоје Јовић, Миља Петровић, Радован гавриловић и Вука Јанковић
16-23. маја 2011.	III разред	Бајина Башта-Лидо ди Јасоло-Венеција-Фиренца-Рим-Сијена-Пиза-Болоња-Трст-Бајина Башта	Велибор Јечменица, Радивоје Јовић, Горгина Ђурић, Драгица Сенић
8-14. септембра 2012.	IV разред	Бајина Башта- Лидо ди Јасоло-Падова-Верона-Фиренца-Монтекатини-Сан Марино-Венеција-Бајина Башта	Милош Танасијевић, Тамара Панић, Јелена Стојкановић
7-14. септембра 2013.	IV разред	Бајина Башта- Милано-Ница-Париз-Минхен-Салцбург-Бајина Башта	Вука Јанковић, Чедомир Цветковски, Никола Јовановић и Александра Ђурић
13-19. септембар 2014.	IV разред	Бајина Башта-Лидо ди Јасоло-Венеција-Монтекантини-Фиренца-Рим-Болоња-Трст-Бајина Башта	Радован Гавриловић, Владан Васић, Миља Петровић и Јелена Марковић

943 Образовни центар бр. 383 од 14. априла 1981. године

944 Одлука Савета школе на седници од 23. априла 1985. године – Образовни центар бр. 429 од 8. маја 1985. године

945 Ово је била прва екскурзија ученика из Бајине Баште у иностранство. Пре одласка на ову екскурзију Гимназија је прибавила одборење од Секретаријата за народну одбрану СО Бајина Башта 03-844-330/90 од 17. октобара 1990. године за ученике који нису били регулисали војну обавезу, јер је екскурзија предвиђала одлазак у иностранство.

НАСТАВНО И НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ ГИМНАЗИЈЕ/ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА 1945-2015

Администартивно и помоћно-техничко особље Ниже гимназије у Бајиној Башти 1945-1955.

Владимир Кнежевић	режисер	1945-1946.
Мирослава Р. Лукић	режисер	1946-1947.
Марина Ђ. Ненадовић	секретар	6. фебруар 1950-1. јануара 1951.
Новак Нешић	Служитељ	1946.-1955
Стевка Пјевић	Служитељ	1947-1951-?
Миљана Радивојевић	Служитељ	?-1951-?

Стручни сарадници, администартивно и помоћно-техничко особље Гимназије/Образовног центра „Јосиф Панчић" 1966-1990

име и презиме		период
Биљана Ђурић	педагог	1978-1990
Надежда Јевђовић/ Читаковић	библиотекар	1976-1977
Љубинка Бјеличић	библиотекар	1979-1987
Споменка Симић и Срећко Басиста	библиотекар	1987-1990
Гроздана Јовановић	секретар гимназије, режисер и шеф рачуноводовства Образовног центра	1966-1978
Милојка Јовановић	секретар гимназије	1968-1969
Александар Жугић	секретар Образовног центра	1974-1975
Миломир Цвијић	секретар Образовног центра	1975-1990
Радмила Шаловић	шеф рачуноводовства	1978-1980
Илија Васиљевић	шеф рачуноводовства	1980-1990
Петар Павловић	благајник	1976-?
Милојка Пантелић	Благајник/ликвидатор	1977-1990
Бранислав Ивановић	благајник	1978-?
Милена Џекулић	благајник	1978
Мира Спасојевић	благајник	?-1980
Надежда Стаменић	благајник	1981-?
Винка Југовић	дактилограф	
Милеса Драгојловић	Дактилограф	1977-1990

Нада Стефановић	дактилограф	1977
Зоран Васиљевић	магационер	1976-1990
Новак Нешић	Помоћни радник	1968-1974
Рада Крсмановић	Помоћни радник	1970
Ђорђе Јовановић	Помоћни радник	1974-?
Ленка Јовановић	Помоћни радник	1974
Милена Јовановић	Помоћни радник	1974-1987
Милеса Ракић	Помоћни радник	1975-1985
Илија Пантелић	Помоћни радник	1975-1990
Загорка Ђокић	Помоћни радник	1976-1990
Нада Јовановић	Помоћни радник	1977-?
Стојка Ђокић	Помоћни радник	1977-1990
Велинка Игњић	Помоћни радник	1978-1990
Милијана Томић	Помоћни радник	1981-1990
Драгина Стфановић	Помоћни радник	1981-1990
Милена Симић	Помоћни радник	1981-1990
Радојка Главинић	Помоћни радник	1985-1986 и 1989-1990
Јела Милановић	Помоћни радник	1985-1986
Роса Пантелић	Помоћни радник	1986-1990

Стручни сарадници, администартивно и помоћно-техничко особље Гимназије „Јосиф Панчић" 1990-2015

име и презиме		период
Биљана Ђурић	Педагог	1990-1999
Слађана Кунчак	Педагог	2002-2012
Гордана Ђокић	Педагог	2004-2005
Славица Вукаиловић	Педагог	2012-2015
Љиљана Милошевић	Библиотекар	1990-1991
Часлав Ђорђевић	Библиотекар	1993-2005
Нада Јовановић	Библиотекар	1993-1994
Велибор Јечменица	Библиотекар	2002-2012
Споменка Симић	Библиотекар	2012-2013
Миломир Цвијић	секретар	1990-?
Марина Малешевић	секретар	2006-2015
Драгана Вуковић	секретар	2008-2009
Илија Васиљевић	Шеф рачуноводства	1990-1991
Љиљана Милошевић	Шеф рачуноводства	1991-1997
Зорица Средојевић	Шеф рачуноводства	1997-2003
Весна Ђурић	Шеф рачуноводства	2003-2015
Милојка Пантелић	благајник	1990-?
Милеса Драгојловић	дактилограф	1990-1997
Весна Јовановић	Административни радник	2003-2015
Илија Пантелић	Домар	1990-1997
Горан Петровић	Домар	1997-2015
Загорка Ђокић	Помоћни радник	1990-1996
Драгина Стефановић	Помоћни радник	1990-2015

Милијана Томић	Помоћни радник	1990-2005
Роса Пантелић	Помоћни радник	1990-2015
Весна Благојевић	Помоћни радник	1994-2015

Наставници Ниже гимназије у Бајиној Башти 1945-1955

Име	предмет	период
Цветко М. Милосављевић	Природнопис, хемија и биологија	1945-1948.
Миролсава Ј. Божиновић/ Лукић	Хигијена, цртање, гимнастику, певање, лепо писање и српски језик	1945-1947.
Анђелија М. Огњановић		1945-1946.
Зинаида Ђ. Живојиновић	Руски и српски језик	1945-1946.
Владимир С. Кнежевић	Математика и физика	1945-1946.
Радмила Кнежевић	Српски језик, земљопис и историја	1945-1946.
Љубица В. Пенезић	Српски језик	1946-1952.
Димитрије В. Ивановић	Руски језик, фискултура и земљопис	1946-1951.
Богдан С. Игић	Историја, земљопис и српски језик	1947.
Лука Селаковић	Математика и физика	1946-1947.
Василија К. Лозанић		1946.
Милена Д. Баштовановић	Фискултура и женски рад	1947-1954.
Бранко Петровић	Физика и математика	1947-1950.
Катарина Богдановић	Историја и цртање	1947-1948.
Вуко М. Ђапић	Српски језик, математика и руски језик	1947-1951.
Милена Т. Аћимовић	Цртање и женски рад	1948-1952.
Даница Стефановић	Земљопис и певање	1947-1949.
Драгољуб Млађеновић	Историја и географија	1948-1950.
Љубиша М. Паунковић	Биологија, хемија, предвојничка обука, поуке из пољопривреде и домаћинства, хигијена и цртање	1949-54
Даница Ђ. Ивановић	Географија и историја	1949-1951.
Витомир Ј. Андрић	Математика, физика и певање	1949-1951.
Мирослава Б. Димитријевић-Јовановић	Руски језик, певање, лепо писање, математика и географија	1949-1955.
Бранимир Т. Јањушевић	Математика, физика и немачки језик	1950-1955.
Марина Ђ. Ненадовић	Историја	1951-?
Драга Станић	Српски језик, француски језик и географија	1951-1954.
Наталија Обрадовић	Математка, биологија, певање, лепо писање, ручни рад, цртање и предвојничка обука	1951-1955.
Милица Грчић	Математика и физика	1951-1954.
Јованка Јовановић/ Атанастасијевић	Историја, географија и цртање	1951-1955.
Драгослав Јовановић	Историја	1952-1955.
Драгиша Ђоковић	Историја, географија, цртање, немачки језик, француски језик и предвојничка обука	1951-1954.
Миљко Станић	Српски и руски језик	1951-1954.
Јованка Ч. Давидовић	Српски језик и певање	1953-1955.

Станимирка Д. Филиповић	Биологија, географија и поуке из привреде	1953-1955.
Оливера Павлићевић	Биологија, хемија и хигијена	1953-1955.
Владимир Ђурић	Историја и цртање	1953-1955.
Живорад Милошевић	Математика, физика и цртање	1953-1955.
Војислав Мићић	Фискултура	1953-1955.
Миодраг Стојановић	Ручни рад	1953-1954.
Милка Кљајић	Географија и француски језик	1954-1955.
Марија Станић	Српски језик	1954-1955.
Љубица Рајаковић	Француски језик	1954-1955.
Милка Кљајић	Француски језик и географија	1954-1955.
Живорад Милошевић	Математика и физика	1954-1955.

Наставници Гимназије „Милош Требињац”1965-1974

наставник	предмет	време
Љубинка Бјеличић	Српскохрватски језик и књижевност	1966-1974
Богољуб Миловановић	Српскохрватски језик и књижевност	1968
Анђа Ђорђевић	Српскохрватски језик и књижевност	1968-1969
Станиша Величковић	Српскохрватски језик и књижевност	1969-1974
Слободанка Гашић	Српскохрватски језик и књижевност	1971-1972
Марица Рајаковић	Српскохрватски језик и књижевност	1972-1973
Часлав Ђорђевић	Српскохрватски језик и књижевност	1972-1974
Јован Станић	Историја	1965-1970
Владимир Ђурић	Историја, латински језик, основи науке о друштву	1966-1974
Ђорђе Жужа	Основи науке о друштву, психологија	1971-1972
Јелица Кремић	Основи науке о друштву, психологија, филозофија и логика	1973-1974
Гојко Шкоро	Психологија, логика и социологија	1966-1970
Ибрахим Прохић	Психологија	1970-1973
Војислав Машуловић	Психологија	1972-1974
Јелисавета Кнежевић	Филозофија и логика	1970-1974
Љиљана Јелисавчлић	Ликовна уметност	1965-1968
Бранко Ковачевић	Ликовна уметност	1968-1969 и 1973-1974
Радоје Богдановић	Ликовна уметност	1969-1973
Жанка Матић	Ликовна уметност	1973-1974
Иван Илић	Музичка уметност	1966-1969
Татјана Поповић	Музичка уметност	1970-1971
Слободанка Вукашиновић	Музичка уметност	1969-1970
Загорка Јовановић	Музичка уметност	1971-1973
Зорана Јовичић	Музичка уметност	1971-1972
Мирко Младенов	Музичка уметност	1973-1974
Стојанка Лишанин	Музичко васпитање	1974
Драга Ђуричић	Руски језик, латински и српски језик	1965-1967
Владимир Камењев	Руски језик	1966

Видоје Цветановић	Руски језик	1967-1971
Стефан Димитријевски	Руски језик	1971
Велибор Јечменица	Руски језик	1971-1974
Туфо Адровић	Руски језик	1972-1973
Мира Руњић	Руски језик	1971
Надежда Јелисавчић	Енглески језик	1967-1974
Никола Капа	Латински језик	1969-1972
Мирослава Луковић	Латински језик	1974
Милка Јоветић	Географија	1965
Драган Тодосијевић	Географија	1966
Војо Јарић	Географија и предвојничка обука	1966-1974
Марија Васиљевић	Биологија	1965-1966
Адела Лендић	Биологија, хемија, прва помоћ, предвојничка обука	1966-1974
Јулијана Јевтић	Биологија	1967-1973
Гордана Жувела/Дабић	Хемија	1970-1974
Луција Младеновић	Физика	1967-1968
Драгољуб Топаловић	Физика, астрономија и математика	1968-1971
Драгиша Стојановић	Физика и астрономија	1971-1974
Љубомир Радовић	Математика, физика	1965-1966
Бела Латки	Математика и физика, нацртна геометрија	1967-1969
Ратко Симеуновић	Математика, Нацртна геометрије	1968-1971
Радош Војиновић	Математика	1969
Никола Руњић	Математика, нацртна геометрија	1970-1973
Радослав Секулић	Математика	1970
Богољуб Васиљевић	Математика	1971-1974
Милутин Башић	Математика	1972-1973
Тихомир Марјановић	Математика	1972-1973
Нађо Живановић	Математика	1973-1974
Вера Севић	Математика	1973-1974
Добривоје Михаиловић	Техничко образовање	1966
Војин Настић	Техничко образовање	1966-1967
Ружица Опрашић	Техничко образовање	1967-1969
Василије Дабић	Техничко образовање, нацртна геометрија	1968-1973
Зорица Жугић	Техничко образовање	1969-1970
Јеленка Остојић	Техничко образовање	1973-1974
Радивоје Петковић	Предвојничка обука	1969-1970
Светислав Тофчевић	Предвојн. обука, основи науке о друштву	1970-1974
Спасоје Илић	Физичко васпитање	1965
Гвозден Туцовић	Физичко васпитање	1965-1966
Недељко Радуловић	Физичко васпитање	1966-1967
Војислав Спасовски	Физичко васпитање	1967-1968
Иван Дунђер	Физичко васпитање	1968-1969
Јефто Крњајић	Физичко васпитање	1969-1971
Миладин Аћимовић	Физичко васпитање	1971-1974
Мирјана Тинтеровић-Милошевић	Физичко васпитање	1973-1974

Наставници образовног центра за гимназијско и стручно образовање /Образовни центар „Јосиф Панчић”1974-1990

Љубинка Бјеличић	Српскохрватски језик и књижевност	1974-1979
Мирјана Стојановић	Српскохрватски језик и књижевност	1974-1990
Часлав Ђорђевић	Српскохрватски језик и књижевност	1974-1990
Слободан Даковић	Српскохрватски језик и књижевност	1976-1977
Милован Чавић	Српскохрватски језик и књижевност	1976-1990
Јелена Ђуричић	Српскохрватски језик и књижевност	1976-1977
Видан Николић	Српскохрватски језик и књижевност	1977-1985
Споменка Ивановић/ Симић	Српскохрватски језик и књижевност	1978-1990
Надежда Стаменић	Српскохрватски језик и књижевност	1977-1987
Станиша Величковић	Српскохрватски језик и књижевност	1979-1988
Соња Ђуричић	Српскохрватски језик и књижевност	1989-1990
Горгина Ђурић	Српскохрватски језик и књижевност	1989-1990
Владимир Ђурић	Историја и латински језик	1974-1981 и 1983
Светислав Тофчевић	Историја и одбрана и заштита	1974-1987
Вука Јанковић	Историја	1977-1990
Садија Авдић	Историја, Основе марксизма и самоуправног социјализма	1977-1979
Станојка Јовановић	Историја	1987
Драгутин Ракоњац	Историја	1987-1990
Мирјана Милошевић/ Војводић	Филозофија, логика, социологија, Основе марксизма и самоуправног социјализма	1974-1977
Цвијета Миљушевић	Основе марксизма и самоуправног социјализма, економска група предмета	1977-1990
Симеон Милисављевић	Основи марксизма и социјалистичког самоуправљања	1977-1978
Срећко Басиста	Основи марксизма и социјалистичког самоуправљања, социологија, друштвено уређења СФРЈ	1978-1990
Милена Зечић/ Јовановић	Основи марксиза и социјалистичког самоуправљања	1977-1990
Радош Ђурић	Друштвено-политичко уређење СФРЈ	
Војин Машуловић	Психологија	1974-1975 и 1977-1978
Олга Миљковић	Психологија, логика, марксизам	1979-1983
Јелисавета Кнежевић	филозофија и логика	1974-1975
Петар Милосављевић	Филозофија	1977-1978
Милојка Ђурић/ Јоксимовић	Филозофија, психологија, логика	1978-1981
Вера Ристановић	Филозофија	1979-1980
Ружица Чучак/Савић	Ликовна уметност	1976-1978
Мила Стојановски	Ликовна уметност	1976-1977
Радивоје Јовић	Ликовна уметност, музичка уметност	1977-1990
Михаило Ђунисијевић	Ликовна уметност	1975-1976 1986-1989
Ратко Газирић	Музичка уметност	1978-1979

Загорка Јовановић	Музичка уметност	1976-1977
Вукосављевић	Музичка уметност	1987-
Велибор Јечменица	Руски језик	1974-1990
Лепосава Властић/ Васиљевић	Руски језик	1975-1990
Симка Павић/ Павићевић	Руски језик	1977-1980 1982-1990
Слободанка Цвијетић	Руски језик	1979-1990
Јованака Тешановић	Руски језик	1978-1984
Урош Кремић	Руски језик	1985-1987
Јадранка Ковачевић	Енглески језик	1975-1976
Јагода Копач/Павловић	Енглески језик	1976-1982
Тамара Водеб/Панић	Енглески језик	1983-1990
Весна Ђурић	Енглески језик	1985-1987
Драгана Обрадовић	Енглески језик	1987-1990
Миленко Шмакић	Латински језик	1974-1975
Мирослава Луковић	Латински језик	1975-1981
Андрија Лубарда	Латински језик	1983-1986
Војо Јарић	Географија и одбрана и заштита	1974-1990
Чедомир Цветковски	Географија и астрономија	1977-1990
Марјан Јовев	Географија	1978-1979
Синиша Јосиповић	Географија	1982-?
Адела Лендић	Биологија	1974-1977 и 1978-1990
Јулијана Јевтић	Биологија	1974-1975
Раденко Којадиновић	Биологија	1977-1990
Милена Обрадовић	Биологија	1977-1978
Данка Јакшић	Биологија	1983-1985
Гордана Дабић	Хемија	1974-1990
Надежда Јевђовић/ Читаковић	Хемија	1976-1990
Будимирка Благојевић	Хемија	1978-1979
Јелена Игња	Хемија	1979-1980
Драгиша Стојановић	Физика	1974-1990
Анђа Шуљагић	Физика	1974-1975
Луција Младеновић	Физика	1975-1976
Добрило Гачевић	Физика	1977-1980
Слободан Јеловац	Физика	1978-1979
Гојко Ђаловић	Физика	1980-1981
Стеван Давидовић	Физика	1981-1983
Гордана Стачић	Физика	1982-1985
Миле Продановић	Физика	1985-1990
Видан Павићевић	Физика	1988-1989
Зоран Новотни	Физика	1988-1989
Богољуб Васиљевић	Математика	1974-1985-
Вера Севић	Математика	1974-1986
Нађо Живановић	Математика	1973-1976
Ранко Ковачевић	Математика	1974-1975 и 1977-1978

Славимир Ђокић	Математика	1974-1975 и 1977-1978
Бранко Ступар	Математика и физика	1975
Ратко Петковић	Математика, Одбрана и заштита	1975-1978
Богољуб Јаковљевић	Математика	1975-1978
Љубиша Пантелић	Математика	1976-1990
Љубовије Симић	Математика	до 1979
Миодраг Обрадовић	Математика	1977-1985 1986-1990
Бранко Трифуновић	Математика	1978-1985
Љубета Булатовић	Математика	1979-1981 и1984-1990
Раде Матовић	Математика	1981-1982
Драган Јовановић	Математика	1982-1983
Драгољуб Јовановић	Математика	1982-1986
Недељко Матић	Математика	1982-1990
Саво Средојевић	Математика	1986-1990
Милан Живановић	Математика	1989-1990
Јеленка Остојић	Основи технике и производње, нацртна геометрија	1974-1978
Василије Дабић	Основи технике и производње	1977-1978
Мирјана Стошић	Основи технике и производње	1977-1982
Јован Манић	Одбрана и заштита	1977-1990
Миладин Аћимовић	Физичко васпитање	1974-1975
Драгислав Ђурић	Физичко васпитање	1974-1978
Мирјана Тинтеровић-Милошевић	Физичко васпитање	1974-1975
Мићо Петровић	Физичко васпитање	1975-1976
Момчило Капларевић	Физичко васпитање	1976
Александар Митић	Физичко васпитање	1976-1977
Стеван Живановић	Физичко вспитање	1977-1979
Миља Ђоковић/ Петровић	Физичко васпитање	1978-1990
Љубиша Коцић	Физичко васпитање	1978-1979
Богољуб Поповић	Физичко васпитање	1978-1990
Војин Војко Петковић	Физичко васпитање	1978-1985
Зоран Калановић	Физичко васпитање	1982-1983
Вук Јанковић	Физичко васпитање	1982- 1983
Гордана Јовановић	Физичко васпитање	1982-1983 и 1985-1986
Јован Ђурић	Физичко васпитање	1987-1990
Вера Мандић/Цвијовић	Економска група предмета, марксизам	1977-1980
Љиљана Милошевић	Економска група предмета	1978-1990
Радојка Костић	Економска група предмета	1989-1990
Драган Мановић	Група правних предмета	1979-1990
Милан Матић	Администартивно пословање са дактилографијом	1979-1980
Љубодраг Јосиповић	електроника	1987-1988

Наставно особље Гимназије „Јосиф Панчић” 1990-2015

Часлав Ђорђевић	Српски језик и књижевност	1990-1994
Мирјана Стојановић	Српски језик и књижевност	1990-1997
Милован Чавић	Српски језик и књижевност	1991-2010
Данијела Вујетић	Српски језик и књижевност	1993-1997
Данијела Стаменић	Српски језик и књижевност	1997-1999
Биљана Аксентијевић	Српски језик и књижевност	1997-1998
Споменка Симић	Српски језик и књижевност	1998-2013
Горгина Ђурић	Српски језик и књижевнсот	2000-2015
Јелена Марковић	Српски језик и књижевнсот	2011-2015
Наташа Савић	Српски језик и књижевнсот	2014-2015
Дана Јовановић	Српски језик и књижевнсот	2014-2015
Тамара Панић	Енглески језик	1990-1991 1993-1995 2003-2015
Мара Живковић	Енглески језик	1991-1994
Донка Бановић	Енглески језик	1992
Жаклина Радовановић	Енглески језик	1994-1999
Љубинка Јовановић	Енглески језик	1996-1999
Драгана Обрадовић	Енглески језик	1999-2013
Јелена Петровић	Енглески језик	2000-2001
Татјана Јочић/Ђурић	Енглески језик	2002-2003
Марија Ђурић	Енглески језик	2014-2015
Лепосава Васиљевић	Руски језик	1990- 2010
Велибор Јечменица	Руски језик	2002- 2012
Слободанка Цвијетић	Руски језик	1990-1994
Урош Кремић	Руски језик	1994-2002
Десанка Јовановић	Руски језик	2011-2013
Олгица Петронијевиуђ/ Филиповић	Руски језик	2010-2015
Александра Томановић	Руски језик	2012-2013
Милица Андрић	Руски језик	2013-2015
Слађана Арсић	Немачки језик	2012-2014
Живадин Павловић	Немачки језик	2014-2015
Биљана Луковић/ Ђунисијевић	Латински језик	1991-1992
Радмила Смиљанић	Латински језик	1992
Ведрана Петровић	Латински језик	1992-1993
Драгутин Ракоњац	Латински језик	1993-2015
Милена Јовановић	Социологија, психологија, устав и права грађана	1990-2015
Лепосава Ивановић	Психологија	1993-1997 и 1998-1999
Валентина Марковић	Психологија	1997-1998
Биљана Ђурић	Психологија	1999
Љиљана Матић	Психологија	1999-2000
Слађана Кунчак	Психологија	2001-2003

Ивана Вићентијевић/ Селинић	Психологија	2004-2015
Милица Мановић	Психологија	2011-2012
Драгица Сенић	Филозофија и логика	1992-2015
Срећко Басиста	Филозофија	1998-2000
Александар Ђерић	Филозофија	1998-1999
Иван Карадаревић	Филозофија и логика	2000-2001
Вука Јанковић	Историја	1990-2015
Лазар Анђелић	Историја	1992-1996
Дејан Млађеновић	Историја	1996-2015
Марко Ковачевић	Историја	2011-2015
Војо Јарић	Географија	1990-1992
Јован Манић	Географија	1992
Чедомир Цветковски	Географија	1992-2015
Адела Лендић	Биологија	1990-2001
Раденко Војадиновић	Биологија	1990-2006
Ирена Рајић	Биологија	2002-2005
Александара Ђурић	Биологија	2004-2015
Тихана Ђурић/Пурић	Биологија	2011-2015
Емилија Јовановић	Биологија	2013-2014
Јована Шкрњић	Биологија	2013-2014
Ивана Пољавић	Биологија	2014-2015
Љубета Булатовић	Математика-информатика	1990-2004
Љубиша Пантелић	Математика-информатика	1990-2003
Радољуб Браловић	Математика-информатика	1991-2006
Недељко Матић	Математика	1991-1993 2007-2008 2014-2015
Милош Танасијевић	Математика	2003-2015
Јелена Јовановић/ Стојкановић	Математика	2003-2015
Милан Живановић	Математика	2004-2005 и 2007-2008
Зорица Бодирога	Математика	2007-2009
Драгана Деспотовић	Математика	2014-2015
Саво Средојевић	Математика	2014-2015
Драгиша Стојановић	Физика	1990-19941и 995-1997
Миле Продановић	Физика	1990-1994
Зоран Милановић	Физика	1994-1995
Мирослав Цвијетић	Физика	1994-1999
Никола Јовановић	Физика	1995-2015
Вера Манојловић	Физика	1999-2014
Видан Павићевић	Физика	2014-2015
Гордана Дабић	Хемија	1990-2002
Нада Читаковић	Хемија	1990-2012
Жељко Симић	Хемија	2001
Анита Илић	Хемија	2002-2004

Невенка Стојадиновић	Хемија	2004-2015
Тања Аћимовић/ Радовановић	Хемија	2011-2015
Снежана Антанасијевић	Хемија	2014-2015
Душан Миловановић	Информатика и рачунарство	1997-2001и 2009-2010
Радован Гавриловић	Информатика и рачунарство	2002-2013
Гордана Богићевић/ Вранић	Информатика и рачунарство	2006-2015
Владан Васић	Информатика и рачунарство	2011-2015
Веселинка Браловић	Музичка култура	1991-2009
Видоје Богдановић	Музичка култура	2000-2001
Стојанка Лишанин	Музичка култура	2003-2008
Младен Браловић	Музичка култура	2008
Велибор Филиповић	Музичка култура	2009-2015
Дејан Стефановић	Музичка култура	2013-2015
Радивоје Јовић	Ликовна уметност	1990-2015
Миља Петровић	Физичко васпитање	1990-2015
Звијездана Јосиповић	Физичко васпитање	1990-2000 и 2001-2004
Јован Ђурић	Физичко васпитање	1994-1995
Драган Радовановић	Физичко васпитање	2006-2015
Весна Лаловић	Верска настава	2002
Маријана Кнежевић	Верска наставе	2002-2006
Горан Милинковић	Верска настава	2006-2007
Слободанака Милинковић	Верска настава	2007-2015
Ана Црепуљаревић	Верска настава	2011-2014
Милан Дакић	Одбрана и заштита	1990-1994

Административно особље: Весна Јовановић и Марина Малешевић

Помоћно-техничко особље: Весна Благојевић, Горан Петровић и Драгина Стефановић

ГЕНЕРАЦИЈЕ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ 1945 – 2015

Генерације ученика Ниже гимназије из Бајине Баште 1945-1955

Списак ученика који су похађали завршне разреде Ниже гимназије, односно оне разреде на крају којих се полагао Нижи течајни испит према прописима који су тада важили. На списку се не налазе ученици који су напустили школу или који су из ње избачени пре завршетка школске године.

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1945/1946
Одељењски старешина: Владимир Кнежевић
4. разред гимназије

1. Андрић и Миодраг
2. Бешлић В. Велибор
3. Василић П. Велимир
4. Васиљевић Г. Милоје
5. Вуковић Р. Бошко
6. Давидовић Р. Михаило
7. Ђокић Р. Радован
8. Илијашевић М. Миодраг
9. Јовановић Д. Радмила
10. Кремановић М. Милош
11. Лазић Ч. Драгомир
12. Мијаиловић П. Вера
13. Ордагић Ж.Ђорђе
14. Петковић Љ. Богдан
15. Петковић В. Раденко
16. Петровић Ђ. Милорад
17. Ристивојевић Д. Милеса
18. Читаковић Р. Милан
19. Чолић Д. Радивоје
20. Чучковић М. Милена
21. Стевановић Ч. Милош
22. Вилотијевић Р. Драгутин

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1946/1947
Одељењски старешина: Димитрије Ивановић
4. разред гимназије

1. Бешлић С. Петар
2. Виторовић С. Десимирка
3. Гојковић М. Момир
4. Ђорђевић М. Драган
5. Илић А. Видан
6. Јовановић Р. Љиљана
7. Јелисавчић М. Магдалена
8. Југовић М. Александар
9. Југовић С. Милена
10. Крњић Д. Иван
11. Нешковић М. Љубомир
12. Пуртић Љ. Велимир
13. Рабасовић М. Ружица
14. Рајаковић М. Милица
15. Ристићевић З. Радомир
16. Савић М. Емилија
17. Тешић М. Војимир
18. Јелисавчић М. Надежда

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1947/1948

Одељењски старешина: Димитрије Ивановић
4. разред гимназије

1. Аксентијевић Љ. Милица
2. Баштовановић Б. Славко
3. Витаровић Љ. Десанка
4. Вукашиновић Ј. Александар
5. Василић Т. Милена
6. Ђорђевић М. Бранислава
7. Илић Ф. Јелица
8. јагодић М. Љубица
9. Јевремовић Ј. Милован
10. Јакић М. Томислав
11. Југовић С. Милена
12. Кафеџић М. Адам
13. Кнежевић С. Љубиша
14. Ковачевић В. Владислав
15. Крњић Д. Иван
16. Лекић И. Радмила
17. Живановић Р. Живорад
18. Марјановић М. Љубинка
19. Мрваљевић Б. Душанка
20. Ордагић Ж. Марица
21. Павићевић М. Миодраг
22. Пенезић С. Милан
23. Петковић С. Милева
24. Павловић Р. Милија
25. Поповић Љ. Радован
26. Рајаковић М. Мићо
27. Радељић Т. Љиљана
28. Савић М. Петрија
29. Симић Р. Станко
30. Стефановић Б. Живана
31. Тешић Р. Војимир
32. Тодоровић М. Љубинка
33. Чолић С. Душанка
34. Пјевић С. Ненад

Одељењски старешина: Бранко Петровић
3. разред гимназије

1. Аксентијевић М. Ђорђе
2. Баштовановић Р. Радоје
3. Божић С. Војислав
4. Васић Д. Љиљана
5. Васић М. Љубомир
6. Гагић З. Јулија
7. Гагић З. Олга
8. Вукашиновић Ј. Драгица
9. Гавриловић Т. Милоје
10. Димитријевић С. Олга
11. Драгојловић Д. Наталија
12. Ђенадић Т. Љубица
13. Ђукић М. Бранислава
14. Илић В. Милена
15. Јовановић М. Радиша
16. Јокић М. Витомир
17. Јосиповић Р. Вера
18. Јосиповић Р. Михајло
19. Кафеџић М. Зоран
20. Кљајић М. Михајло
21. Кремић М. Милован
22. Лазић Ч. Ружица
23. Леонтијевић Г. Вера
24. Леонтијевић Г. Стојка
25. Лукић О. Милован
26. Милановић Ј. Љубица
27. Ордагић В. Вуоман
28. Ордагић Ж Наталија
29. Павловић В. Невенка
30. Пантелић Г. Милован
31. Пенезић С. Драгиша
32. Пенезић Д. Надежда
33. Шетковић М. Милутин
34. Пуртић М. Раде
35. Ракић С. Сретен
36. Рабасовић М. Драгица
37. Радивојевић М. Милосав
38. Радосављевић П. Вићентије
39. Симеуновић М. Љубомир
40. Спасојевић С. Милорад
41. Тодоровић Р. Драгиша
42. Тришић М. Босиљка
43. Трумбић Н. Веселин
44. Чучковић М. Вера

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1948/1949

Одељењски старешина: Вуко Ђапић
3/1 разред гимназије

1. Баштовановић Р. Милоје
2. Василић Ј. Иван
3. Вукајловић Љ. Миодраг
4. Гагић З. Јулија
5. Давидовић М. Небојша
6. Шокић С. Раденко
7. Злопорубовић Л. Љубомир
8. Илић М. Илија
9. Ивановић С. Миленка
10. Јакић Ј. Александар
11. Јосиповић Р. Вера
12. Јосиповић Р. Михајло
13. Кафеџић Р. Надежда
14. Митровић М. Томислав
15. Милошевић Д. Светозар
16. Матић Р. Бориша
17. Николић М. Милорад
18. Обрадовић И. Обрад
19. Пјевић С. Предраг
20. Поповић В. Ђука
21. Перић М. Миодраг
22. Петковић Н. Вишња
23. Петковић В. Радован
24. Рајаковић М. Љубица
25. Симић И. Крста
26. Станојевић В. Велибор
27. Танасијевић Б. Биљана
28. Томић М. Станица
29. Чолић В. Бранимир
30. Кијачић Ј. Александар

Одељењски старешина: Љубица Пенезић
3/2 разред гимназије

1. Васић Б. Бошко
2. Богдановић М. Милена
3. Вукашиновић Ј. Драгица
4. Димитријевић Д. Душан
5. Дуловић М. Мирољуб
6. Ђенадић Т. Љубиша
7. Ђукић Д. Марица
8. Екмешчић Р. Милан
9. Живковић Г. Станојка
10. Илић В. Милена
11. Јездић В. Милован
12. Јевтић Б. Раденко
13. Јовановић Б. Илија
14. Крсмановић Д. Миломир
15. Новаковић Р. Томислав
16. Недељковић М. Станојло
17. Продановић Т. Радмила
18. Продановић Т. Александар
19. Пенезић С. Миливоје
20. Пенезић Д. Оливера
21. Павловић Д. Раденко
22. Павловић Ј. Милоје
23. Стаменић Н. Милан
24. Спасојевић С. Милорад
25. Симеуновић С. Милијана
26. Севић С. Никола
27. Читаковић Р. Надежда
28. Чучковић В. Вера
29. Марјановић М. Љубинка*)

* само течајни испит

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1949/1950

Одељењски старешина : Љубица Пенезић
3/1. разред гимназије

1. Анђић Н. Иван
2. Бешлић М. Милица
3. Веизовић Р. Бојана
4. Веизовић П. Вера
5. Гагић З. Вера
6. Деспотовић С. Богомир
7. Димитријевић Ц. Љубица
8. Дамњановић Т. Десимир
9. Ђукић Д. Видосава
10. Ђокић Р. Илија
11. Ђокић С. Радивоје
12. Ивановић Р. Недељко
13. Јовановић Р. Олга
14. Јокић В. Љубиша
15. Јелисавчић М. Драгомир
16. Јојић Р. Драгољуб
17. Јашић Б. Томислав
18. Јашић И. Радомир
19. Караџић Б. Вера
20. Лазић В. Душан
21. Микић П. Смиљана
22. Марић В. Благомир
23. Милосављевић С. Миодраг
24. Марковић М. Павле
25. Максимовић Б. Радојица
26. Марковић Ј. Милица
27. Милановић М. Милан
28. Мијаиловић Б. Милија
29. Пашић М. Миљко
30. Павловић Р. Цветко
31. Павловић Р. Секула
32. Петровић В. Илија
33. Радивојевић С. Обрад
34. Радивојевић М. Драгољуб
35. Радовановић М. Жарко
36. Стефановић Б. Наталија
37. Стефановић М. Љиљана
38. Стефановић Н. Добрила
39. Спасојевић Б. Драгиша
40. Стефановић Б. Љубиша
41. Тадић Љ. Десанка
42. Шоботовић С. Томислав

Одељењски старешина: Љубиша Паунковић
3/2. разред гимназије

1. Веизовић С. Љубинка
2. Вучетић С. Витомир
3. Драгојловић М. Јован
4. Ђокић О. Ђорђе
5. Ђорђевић М. Бранислав
6. Ђорђевић М. Петар
7. Ђорђевић Ј. Сретен
8. Ђукић Ј. Љубинка
9. Ђунисијевић Р. Витомир
10. Екмешчић Ч. Живојин
11. Јевремовић Ј. Стеван
12. Јевтић Љ. Вук
13. Јелисавчић М. Живојин*)
14. Јеличић Н. Иван
15. Јовановић Г. Мирослава
16. Јовановић Г. Мирослав
17. Јовановић М. Невена
18. Јовановић Р. Радисав
19. Јокић М. Милорад
20. Кнежевић С. Љубица
21. Крњић Р. Милоје
22. Марјановић Д. Милица
23. Мијановић Ж. Љубомир
24. Милекић В. Живан
25. Милекић М. Миленко
26. Милутиновић Љ. Мијат
27. Мирковић М. Дивна
28. Новаковић З. Светозар
29. Павловић Д. Наталија
30. Пантелић Н. Десанка
31. Пантелић Г. Радмила
32. Петковић Ч. Десанка
33. Петковић Ч. Михаило
34. Петковић З. Радомир
35. Продновић Т. Стеван
36. Радељић Т. Милојка
37. Ракић М. Деспот
38. Станић Д. Петар
39. Пешић В. Милица
40. Пешић В. Јелисавета
41. Тодоровић М. Обрадин
42. Тришић В. Михаило
43. Читаковић Ц. Сретен
44. Чолић С. Јелена

* умро 19. фебруара 1950. год.

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1950/1951

Одељењски старешина: Витомир Андрић
3/1 разред гимназије (имена оних који су полагали Нижи течајни испит или су били ослобођени истог)

1. Алексић Милан
2. Веизовић Добрисав
3. Вилотијевић Милан
4. Вујетић Александар
5. Вујић Раденко
6. Вучићевић Маринко
7. Давидовић Мирко
8. Дамњановић С. Миодраг
9. Димитријевић Властимир
10. Екмешчић Војин
11. Екмешчић Милисав
12. Јевтић Р. Станимир
13. Јелисавчић Мирослав
14. Јовановић Радисав
15. Лазић Д. Милан
16. Лазић Д. Милија
17. Леонтијевић Цветко
18. Лукић Марко
19. Малешевић Миодраг
20. Милосављевић В. Предраг
21. Милошевић Милован
22. Митровић М. Миленко
23. Николић С. Видоје
24. Николић Петар
25. Петковић Митар
26. Петковић Обрад
27. Петровић Илија
28. Продановић Драгослав
29. Прокић В. Милун
30. Савић Михаило
31. Самарџија Остоја
32. Симеуновић Б. Раденко
33. Спасојевић П. Спасоје
34. Стојановић Р. Милисав
35. Танасијевић М. Зоран
36. Тодоровић Томислав
37. Томић Радосав
38. Тришић Витор
39. Читаковић Владан

Одељењски старешина: Вуко Ђапић
3/2. разред гимназије

1. Алексић Б. Анђелко
2. Арсенијевић У. Недељко
3. Благојевић М. Драгослава
4. Благојевић Н. Видан
5. Бошковић Д. Миленка
6. Бошковић В. Пантелија
7. Гајић М. Милисав
8. Ђокић С. Витор
9. Ђурић М. Милутин
10. Живановић Ђ. Момчило
11. Зарић С. Михаило
12. Зечић Б. Иван
13. Јевтић Љ. Божидар
14. Јовановић М. Георгина
15. Јовановић Ж. Димитрије
16. Јовановић Р. Милисав
17. Јовановић М. Томислав
18. Јовановић Р. Теодосије
19. Јоксић В. Стојан
20. Ковачевић Г. Милан
21. Марковић Љ. Боривоје
22. Марковић Б. Иван
23. Марковић Н. Дико
24. Мијаиловић П. Радисав
25. Миливојевић Р. Љубиша
26. Миловановић А. Витомир
27. Михаиловић Р. Никола
28. Нешић В. Стеван
29. Павловић В. Новак
30. Петковић Л. Стојан
31. Петровић В. Иванка
32. Петровић В. Милојка
33. Петровић С. Милева
34. Пешић М. Милан
35. Ракић Б. Видоје
36. Радовановић Ј. Вера
37. Радојичић Р. Станимир
38. Ристивојевић Р. Велимир
39. Симић Д. Јеремија
40. Симић Ј. Љубомир
41. Стаменић Ј. Александар
42. Стаменић С. Радомир
43. Тадић С. Видоје
44. Пешић М. Петар
45. Чечарић М. Драгомир

Одељењски старешина: Љубица Пенезић
3/3. разред гимназије

1. Алексић Ч. Радул
2. Алексић М. Станислава
3. Алексић Р. Нада
4. Вујић Т. Милка
5. Вучетић М. Зорка
6. Васић Р. Милеса
7. Дамњановић Л. Сава
8. Ђукић Д. Станисава
9. Ђукић М. Миросава
10. Ђурић М. Гвозденија
11. Екмешчић П. Аница
12. Јаковљевић Р. Милорад
13. Јанковић В. Радомир
14. Јелисавчић Г. Добрила
15. Јевтић Д. Даросава
16. Курлагић М. Милеса
17. Карадаревић С. Вера
18. Лазић В. Душан
19. Лукић Н. Стајка
20. Лекић И. Даница
21. Митровић Ј. Милан
22. Миловановић А. Надежда
23. Микић П. Божидарка
24. Недељковић Ж. Срећко
25. Николић В. Надежда
26. Новаковић Р. Наталија
27. Обрадовић С. Стамена
28. Петковић С. Милоје
29. Петковић М. Ана
30. Продановић Т. Бранка
31. Пјевић М. Добрила
32. Печеничић М. Богдан
33. Петичевић Р. Видана
34. Петковић Д. Олга
35. Петковић Б. Милеса
36. Павловић Д. Лепосава
37. Радовановић Б. Милена
38. Стевановић М. Љубомир
39. Стевић С. Коста
40. Симеуновић С. Милојка
41. Синђелић Т. Милеса
42. Томић М. Миланка
43. Тришић М. Олга
44. Тајсић В. Радмила

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1951/1952

Ове школске године се поновно прешло на полагање Нижег течајног испита после завршеног IV разреда, тако да није било ученика који су ове године полагали овај испит

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1952/1953

Одељењски старешина: Драгиша Ђоковић и Миљко Станић
4/1 разред гимназије

1. Андрић М. Олга
2. Гајић М. Војислав
3. Драгојловић О. Миодраг
4. Ђорђевић Р. Мирјана
5. Ђукић С. Стојко
6. Јакшић М. Миодраг
7. Јелисавчић Р. Драгиша
8. Јоксић Љ. Бранка
9. Јојић Р. Божидарка
10. Ковачевић Р. Милан
11. Лукић Ђ. Томислав
12. Маринковић М. Богдан
13. Марковић Ј. Љубомир
14. Марковић Р. Милисав
15. Марковић М. Станимир
16. Мијатовић Д. Јелена
17. Миловановић М. Славко
18. Милисављевић М. Драгојло
19. Микић М. Владислав
20. Микић М. Драган
21. Мићић Љ. Милоје
22. Нећић С. Иван
23. Николић Д. Ђурђија
24. Николић С. Славољуб
25. Омеровић О. Вехбија
26. Павловић Н. Милица
27. Пантелић Р. Милева
28. Петковић Д. Петко
29. Петровић А. Душан
30. Петровић К. Миленко
31. Петровић К. Радослав
32. Пешић Б. Јулијана
33. Поповић С. Новак
34. Поповић В. Радован
35. Рабасовић Р. Бранка
36. Рајаковић М. Милорад
37. Радијичић М. Душан
38. Радосављевић М. Миленко
39. Ранковић З. Крста
40. Савић С. Драгица
41. Савић К. Роса
42. Симеуновић С. Милојка
43. Синђелић Т. Милеса
44. Синђелић Т. Надежда
45. Станић М. Миодраг
46. Стевановић Б. Радисав
47. Пешић Љ. Благомир
48. Хусеиновић Х. Салко

Одељењски старешина: Драгиша Ђоковић
4/2 разред гимназије

1. Вучићевић Р. Душан
2. Гавриловић С. Миленко
3. Глигић М. Мирјана
4. Глигић Д. Раденко
5. Деспотовић П. Мика
6. Димитријевић Љ. Миленко
7. Додић Н. Велисав
8. Ђокић Л. Радиша
9. Ђурић Б. Јелена
10. Јаковљевић М. Митар
11. Јелисавчић М. Момир
12. Јелисавчић Р. Надежда
13. Јовановић Б. Горгина
14. Јовановић Р. Раденко
15. Јовановић Ж. Радивоје
16. Карадаревић О. Ратко
17. Ковачевић С. Станимирка
18. Лазић Д. Вук
19. Маринковић З. Љубиша
20. Марковић Љ. Боривоје
21. Матић В. Чедомир
22. Милановић В. Раденко
23. Мијаиловић В. Даница
24. Милекић Р. Остоја
25. Милић Д. Илинка
26. Миливојевић Д. Миливоје
27. Милошевић М. Новка
28. Митровић М. Обрадин
29. Николић Б. Радован
30. Обреновић П. Душан
31. Павловић Ђ. Живојин
32. Павловић Р. Милка
33. Пајић Л. Видоје
34. Пантелић М. Добрица
35. Пејић Р. Владимир
36. Петковић М. Велибор
37. Радивојевић Г. Живојин
38. Радовановић О. Милош
39. Стајић Ј. Јован
40. Стаменић Д. Милорад
41. Стевановић М. Тодор
42. Пешић Љ. Миливоје
43. Тришић М. Миодраг
44. Тришић Д. Живка
45. Трумбић Н. Радул
46. Чучковић С. Радмила

Одељењски старешина: Бранимир Јањушевић
4/3 разред гимназије

1. Алексић Р. Даница
2. Арсенијевић В Миломир
3. Борањац Н. Миладин
4. Баштовановић Р. Роса
5. Бешлић Љ. Славољуб
6. Веселиновић Р. Драган
7. Вукајловић П. Милан
8. Вукомановић З. Миломир
9. Вучетић С. Драгиња
10. Гагић З. Илинка
11. Гачић М. Радиша
12. Депотовић М. Момир
13. Димитријевић Д. Роса
14. Дуканић С. Раденка
15. Ђенадић Т. Јован
16. Ђуричић М. Будимир
17. Живановић Ж. Наталија
18. Зарић Ч. Богољуб
19. Зарић М. Миленко
20. Ивановић М. Драгомир
21. Јовановић М. Благоје
22. Јовановић М. Надежда
23. Камберовић Р. Винка
24. Карадаревић Ј. Милан
25. Кијачић Ј. Илија
26. Лазаревић Б. Раденко
27. Лукић Ј. Раденко
28. Малешевић С. Милан
29. Малешевић Б. Миломир
30. Марковић М. Милија
31. Матић Р. Милутин
32. Матић Љ. Радивоје
33. Матовић М. Вуле
34. Миловановић А. Славка
35. Мићић С. Спасоје
36. Нешковић Љ. Михајло
37. Павићевић П. Јован
38. Павловић В. Новак
39. Пенезић С. Милена
40. Пјевић М. Добрила
41. Пјевић М. Лазар
42. Радосављевић П. Томислав
43. Савић Л. Томислав
44. Симић Ј. Милош
45. Станић Д. Бошко
46. Стефановић Д. Благоје
47. Стефановић А. Милоје
48. Стојановић М. Драган
49. Стојановић М. Зоран
50. Тришић М. Милорад
51. Цвијовић Р. Милош

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1953/1954

Одељењски старешина: Милица Грчић, 4/1 разред гимназије

1. Агић А. Зулфо
2. Андрић А. Богомир
3. Антонијевић Ј. Босиљка
4. Веселиновић Р. Драган
5. Вукајловић Љ. Зорка
6. Деспотовић П. Мина
7. Ђорђевић Р. Мирјана
8. Ђурић С. Миленко
9. Живановић В. Вишња
10. Живановић Ж. Танасија
11. Илић Ј. Љубица
12. Јездић М. Благомир
13. Јовановић М. Јован
14. Јовановић М. Радмила
15. Јовововић М. Радивоје
16. Јојић Р. Станојка
17. Јоксић К. Василије
18. Леонтијевић Г. Милена
19. Лукић Ј. Раденко
20. Максимовић В. Милена
21. Мијановић Р. Даница
22. Миливојевић П. Јелена
23. Митровић О. Миља
24. Павићевић П. Јованка
25. Павловић Н. Борка
26. Петковић Љ. Милица
27. Рабасовић Ђ. Нада
28. Севић М. Илија
29. Севић М. Петар
30. Синђелић Т. Милеса
31. Стаменић М. Милица
32. Станковић Р. Богомир
33. Стјепановић С. Радомир
34. Филиповић Ц. Љубомир
35. Чечарић М. Цвета

Одељењски старешина: Миљко Станић, 4/2 разред гимназије

1. Аћимовић Н. Зоран
2. Бешлић Љ. Славољуб
3. Богдановић М. Томислав
4. Божић С. Здравко
5. Бошковић М. Петар
6. Бошковић М. Тадија
7. Димитријевић В. Душан
8. Димитријевић Д. Радисав
9. Ђокић М. Драгољуб
10. Ђокић С. Тадија
11. Ђокић Д. Томислав
12. Ђуричић С. Раденко
13. Јањић М. Драгољуб
14. Јездић О. Милан
15. Јелисавчић К. Јово
16. Јовановић Р. Љубомир
17. Карадаревић Ј. Милан
18. Лукић Ђ. Томислав
19. Малешевић С. Димитрије
20. Микић П. Војислав
21. Микић И. Сретен
22. Милановић М. Миломир
23. Миливојевић М. Татомир
24. Михаиловић Б. Милош
25. Нађић С. Иван
26. Павловић Р. Миодраг
27. Павловић М. Радомир
28. Пејић Р. Владимир
29. Петковић М. Милоје
30. Петковић Д. Петко
31. Петковић Б. Предраг
32. Петковић К. Миленко
33. Петровић П. Миленко
34. Пјевић М. Лазар

Одељењски старешина : Владимир Ђурић
4/3 разред гимназије (имена оних који су полагали Нижи течајни испит или су били ослобођени истог)

1. Благојевић Љубица
2. Блануша Љубомир
3. Василијевић Јордан
4. Веизовић Богољуб
5. Веизовић Јулка
6. Веизовић Љубинка
7. Вујановић Јелена
8. Веснић Сретен
9. Газдић Зоран
10. Деспотовић Љиљана
11. Ђорђевић Смиљка
12. Живановић Милица
13. Јанковић Љиљана
14. Јевремовић Богољуб
15. Јелисавчић Павле
16. Карадаревић Љубинка
17. Карадаревић Миодраг
18. Караклић Ангелина
19. Караклић Даринка
20. Кафеџић Росанда
21. Лекић Живан
22. Малинић Весна
23. Марић Мирјана
24. Мартић Миланка
25. Мијановић Бранка
26. Милутиновић Олга
27. Миловановић Милош
28. Павловић Величко
29. Павловић Пантелија
30. Перић Мирјана
31. Петковић Стојка
32. Поповић Михаило
33. Продановић Синиша
34. Радовић Милка
35. Рајаковић Миодраг
36. Симић Светлан
37. Спасојевић Божидар
38. Танасијевић Милена
39. Тешић Мирјана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1954/1954

Одељењски старешина : Станимирка Филиповић
4/1 разред гимназије

1. Вујић Д. Љубиша
2. Деспотовић Ђ. Видан
3. Димитријевић Р. Крста
4. Ђокић Д. Милорад
5. Ђорђеввић М. Марија
6. Екмешчић П. Радиша
7. Јанковић Б. Душан
8. Јевтић Р. Миодраг
9. Јелисавчић Д. Милија
10. Јовичић М Живан
11. Јојић Р. Тодора
12. Јовановић Р. Радослав
13. Максимовић С. Милован
14. Максимовић С. Милош
15. Марић Р. Дејан
16. Миливојевић Д. Милан
17. Миловановић Р. Мирјана
18. Мићовић С. Биљана
19. Новаковић Б. Милан
20. Павловић М. Вера
21. Пантелић М. Драгица
22. Петровић Ч. Олга
23. Петковић Д. Љубица
24. Поповић С. Миљко
25. Рабасовић С. Мирко
26. Радовановић Б. Миленко
27. Рогић С. Слободан
28. Симеуновић Д. Јелена
29. Симеуновић Д. Милеса
30. Средојевић З. Радина
31. Стојановић М. Милица
32. Танасијевић М. Радмила
33. Тадић С. Драгомир
34. Тодоровић Р. Милена
35. Трумбић Р. Миломир
36. Читаковић Р. Босиљка
37. Спиридонов М. Јованка
38. Ђокић Н. Јован

Одељењски старешина : Оливера Павлићевић
4/2 разред гимназије

1. Баштовановић С. Благомир
2. Бошковић М. Миломир
3. Вукајловић Љ. Зорка
4. Вукосављевић П. Мирослав
5. Вуковић В. Милева
6. Гајић Н. Раде
7. Глигоријевић Р. Видоје
8. Димитријевић М. Слободан
9. Илић Б. Марија
10. Јашић В. Бранислав
11. Јашић Б. Будимир
12. Јашић М. Раденко
13. Јевтић М. Милисав
14. Јелисавчић К. Станислав
15. Јелисавчић М. Милена
16. Јовановић Ж. Драган
17. Јовановић Р. Михаило
18. Јовановић Р. Милија
19. Јовановић Б. Станиша
20. Којић Т. Коста
21. Котлица Ј. Милена
22. Лукић Б. Драгомир
23. Лукић М. Радомир
24. Максимовић В. Милена
25. Максимовић С. Милован
26. Павловић Н. Борка
27. Павловић Р. Миодраг
28. Петровић Б. Јован
29. Продановић Н. Миодраг
30. Радивојевић Н. Мирољуб
31. Селенић Н. Томанија
32. Симић Р. Миленко
33. Симић В. Момчило
34. Смаиловић И. Мехмед
35. Стојановић Ж. Љубомир
36. Обрадовић Н. Ана

Генерације ученика Гимназије из Бајине Баште 1965-2015

Током последњих 50 година кроз Гимназију је прошло исто толико генерација ученика. У табели која следи налазе се подаци о броју одељења и ученика који су матурирали сваке од наведених година. Најважнија дилема коју смо имали када смо писали овај део монографије било је то како представити део живота школе у време усмереног образовања 1977-1989. године када нису уписивана одељења гимназија, јер она као посебна врста школе није ни постојала. Определили смо се, као што су радили и сви аутори монографија школа које смо консултовали, да за овај период као ученике " Гимназије " узмемо одељења Образовног центра оних струка и занимања која су по наставном плану била најсличнија бившој и будућој Гимназији. Последња три разреда уписана су са подацима који су били важећи у тренутку писања монографије.

Педесет генерација Гимназије					
Школскагодина матурирања	Број одељења	Број ученика	Школска година матурирања	Број одељења	Број ученика
1968/1969.	2	38	1993/1994.	4	102
1969/1970.	2	57	1994/1995.	4	98
1970/1971.	2	46	1995/1996.	3	85
1971/1972.	2	43	1996/1997.	3	85
1972/1973.	2	46	1997/1998.	3	87
1973/1974.	1	30	1998/1999.	3	87
1974/1975.	2	44	1999/2000.	3	88
1975/1976.	2	41	2000/2001.	3	86
1976/1977.	2	54	2001/2002.	3	95
1977/1978.	3	83	2002/2003.	3	94
1978/1979.	3	80	2003/2004.	3	90
1979/1980.	4	103	2004/2005.	3	73
1980/1981.	3	101	2005/2006.	3	80
1981/1982.	1	39	2006/2007.	3	87
1982/1983.	1	35	2007/2008.	3	89
1983/1984.	2	62	2008/2009.	3	93
1984/1985.	1	26	2009/2010.	3	82
1985/1986.	2	58	2010/2011.	3	90
1986/1987.	1	14	2011/2012.	3	69
1987/1988.	1	38	2012/2013.	3	76
1988/1989.	1	38	2013/2014.	3	88
1989/1990.	1	39	2014/2015.	3	88
1990/1991.	2	56	2015/2016.*	3	88
1991/1992.	2	40	2016/2017.*	3	72
1992/1993.	2	52	2017/2018.*	3	88

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1965/66 – 1968/69

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Бјеличић Љубинка

1. Аксентијевић Надежда
2. Анђић Чедо
3. Вакиревић Милијана
4. Веизовић Драгана
5. Вујић Светлана
6. Глигоријевић Гордана
7. Дакић Зоран
8. Димитријевић Миланка
9. Карадаревић Радмила
10. Лукић Нада
11. Милошевић Зоран
12. Радовановић Милојка
13. Синђић Горгина
14. Симић Новак
15. Соколовић Олга
16. Деспотовић Весна

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Латки Бела

1. Абурахмановић Сабит
2. Васић Сретен
3. Гвозденовић Драган
4. Ђокић Вишња
5. Јовановић Драгиња
6. Катанић Милојко
7. Крсмановић Ангелина
8. Миливојевић Олга
9. Максимовић Светлана
10. Милосављевић Драгиша
11. Миљковић Ружица
12. Митровић Никола
13. Николић Милена
14. Поповић Бориша
15. Павићевић Видан
16. Пејић Мира
17. Радосављевић Раденко
18. Стаменић Андрија
19. Симић Драган
20. Савић Мирјана
21. Станковић Драга
22. Секулић Крстијана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1966/67 – 1969/70

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Ђурић Владимир

1. Благојевић Вера
2. Богдановић Љубица
3. Гавриловић Лука
4. Драгојловић Марко
5. Дуканић Љиљана
6. Ђокић Миленка
7. Јелисавчић Јелена
8. Кузмановић Маријана
9. Крсмановић Радоје
10. Марковић Драгољуб
11. Николић Олга
12. Пашић Гордана
13. Павловић Љубодраг
14. Петковић Драган
15. Радовановић Милан
16. Ристић Мирјана
17. Сандић Миленка
18. Сарић Стојимир
19. Симеуновић Милка
20. Стаменић Драгина
21. Стаменић Љубица
22. Станић Миленија
23. Тадић Цвета
24. Цвијовић Милеса

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Лендић Адела

1. Адурахмановић Хасан
2. Ајдуковић Весна
3. Вукотић Милена
4. Вучетић Светлана
5. Гавриловић Љубиша
6. Гвозденовић Драган
7. Глишић Милан
8. Дамљановић Мирослав
9. Ђокић Мирка
10. Ђурић Радош
11. Живановић Вера
12. Забуновић Бориша
13. Ивановић Славиша
14. Игњић Радомир
15. Јокић Добрила
16. Јеличић Ковина
17. Јовановић Мара
18. Јојић Јелена
19. Јокић Милосав
20. Марковић Миладин
21. Марковић Нада
22. Марковић Предраг
23. Мијаиловић Милисав
24. Мијатовић Тања
25. Милосављевић Милева
26. Обрадовић Косана
27. Павловић Богдана
28. Павловић Милена
29. Пантелић Љубиша
30. Радивојевић Перка
31. Радовановић Дамљанка
32. Цвијовић Славица
33. Јакшић Љиљана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1967/68 – 1970/71

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Тофчевић Светислав

1. Веизовић Биљана
2. Веизовић Јованка
3. Вукотић Мила
4. Илић Љиљана
5. Јелисавчић Снежана
6. Јовановић Миле
7. Лукић Вера
8. Маринковић Мирка
9. Марић Емилија
10. Милановић Војислава
11. Милановић Даница
12. Милановић Радослав
13. Митровић (Миленка) Љубинка
14. Митровић (М.) Љубинка
15. Павловић Вера
16. Пантелић Веселинка
17. Радосављевић Радмила
18. Рајаковић Радмила
19. Рајаковић Милева
20. Савић Драга
21. Станић Мирко
22. Станић Снежана
23. Стефановић Стана
24. Тадић Милинко
25. Цвијановић Снежана
26. Новаковић Милена

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Симеуновић Ратко

1. Благојевић Драгана
2. Божић Обрад
3. Веизовић Вера
4. Веизовић Драгана
5. Гавриловић Милеса
6. Давидовић Љиљана
7. Давидовић Томо
8. Живановић Биљана
9. Јанковић Дана
10. Марковић Алемпије
11. Матић Надежда
12. Матаруга Градимир
13. Митровић Илинка
14. Николић Вера
15. Николић Милена
16. Пуртић Мирјана
17. Станић Вера
18. Станић Милан
19. Стаменић Радмила
20. Тадић Милијана
21. Чучковић Љиљана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1968/69 – 1971/72

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Тофчевић Светислав

1. Бешлић Милена
2. Биљић Радојка
3. Веселиновић Милоје
4. Вилотијевић Разуменка
5. Ђурић Веселин
6. Илијашевић Љубица
7. Јаковљевић Славојка
8. Јовановић Драгиша
9. Крстић Зорица
10. Лекић Славица
11. Марковић Владан
12. Матић Миленко
13. Милановић Олга
14. Милекић Милена
15. Митровић Велимирка
16. Петровић Милица
17. Продановић Зоран
18. Савић Љиљана
19. Симеуновић Горгина
20. Станојевић Љиљана
21. Филиповић Нада

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Дабић Гордана

1. Божић Гордана
2. Вујић Живан
3. Вукосављевић Милија
4. Гвозденовић Драгиња
5. Ивановић Споаменка
6. Јелисавчић Борисав
7. Јокић Милан
8. Јосиповић Милорад
9. Лазић Лазар
10. Максимовић Зоран
11. Малешевић Данка
12. Миливојевић Љиљана
13. Миловановић Зоран
14. Милосављевић Милисав
15. Милошевић Гордана
16. Павловић Драгомир
17. Пејић Стана
18. Радивојевић Будимир
19. Рисимовић Љиљана
20. Тодоровић Радован
21. Тошић Сретен
22. Јанков Весна

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1969/70 – 1972/73

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Ђурић Владимир

1. Вуковић Владан
2. Вилотијевић раденка
3. Дакић Драгош
4. Дакић Мира
5. Дробњак Мирјана
6. Живановић Томислав
7. Ђокић Љубица
8. Јовичић Раденко
9. Јелисавчић Надежда
10. Ковачевић Зора
11. Лазаревић Мирјана
12. Зечић Милена
13. Матић Сретен
14. Мандић Жељко
15. Мандић Наталија
16. Мијаиловић Слободанка
17. Митровић Горгина
18. Мијатовић Сретен
19. Николић Миља
20. Петковић Војко
21. Петковић Видосав
22. Радивојевић Бориша
23. Ристановић Славица
24. Шћепановић Богић
25. Ковачевић Милена

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Бјеличић Љубинка

1. Алексић Радисав
2. Василић Радош
3. Васиљевић Марија
4. Видаковић Милисав
5. Вукашиновић Мирјана
6. Вучетић Тривун
7. Ивановић Ирена
8. Јевремовић Биљана
9. Јелисавчић Жико
10. Катанић Нела
11. Мановић Драган
12. Марјановић Љиљана
13. Марковић Новак
14. Марковић Селена
15. Милић Миломир
16. Митровић Гордана
17. Павловић Драгица
18. Пајевић Љиљана
19. Печеничић Јелена
20. Радовановић Милојко
21. Савић Љубиша

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1970/71 – 1973/74

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јарић Војо

1. Антић Мара
2. Божовић Славко
3. Вилотијевић Милица
4. Гавриловић Милутин
5. Ђукановић Драгана
6. Ђукановић Михаило
7. Ђурић Бранимир
8. Ђурић Весна
9. Ђурић Радојка
10. Јовановић (Милојка) Нада
11. Јовановић (Милована) Нада
12. Јоксимовић Славица
13. Ковачевић Вера
14. Ковачевић Јелица
15. Ковачевић Радисав
16. Лазаревић Јовиша
17. Малешевић Дане
18. Марковић Нада
19. Милосављевић Драган
20. Митровић Вера
21. Николић Зоран
22. Николић Радмила
23. Пановић Драгица
24. Петровић Соња
25. Полић Гојко
26. Пуртић Мирко
27. Савић Ацо
28. Танасијевић Мира
29. Чолић Бориша
30. Чучковић Снежана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1971/72 – 1974/75

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Остојић Јеленка

1. Босић Вера
2. Вукајловић Нада
3. Давидовић Смиљана
4. Ђокић Мирјана
5. Ђурић Весна
6. Ђурић драгица
7. Јелисавчић радмила
8. Јовановић Стана
9. Крњић Драгана
10. Лукић Милена
11. Маринковић Радојка
12. Мијаиловић Борко
13. Миловановић Бранка
14. Миловановић Милован
15. Милосављевић Милена
16. Милошевић Слоба
17. Михаиловић Снежана
18. Недељковић Драгана
19. Нешковић Драгица
20. Обрадовић Босиљка
21. Поповић Зоран
22. Секулић Драгомир
23. Сарић ратко
24. Тодоровић Мира
25. Тодоровић Слободан
26. Чучковић Мирјана
27. Хаџић Илинка

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Лендић Адела

1. Вујетић Дикосава
2. Драгојловић Милан
3. Јовановић Гордана
4. Јовановић Миломир
5. Јовановић Милојко
6. Јовић Милош
7. Јокић Зорица
8. Лазаревић Славка
9. Марковић Јулијана
10. Митровић Адам
11. Николић Стево
12. Павловић Владан
13. Радовановић Новак
14. Рајаковић Видан
15. Савић Драган
16. Стаменић Драга
17. Тадић Михаило

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1972/73 – 1975/76

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јарић Војо

1. Васиљевић Љубинка
2. Васић Вера
3. Гавриловић Милорад
4. Дамјановић Мира
5. Ивановић Славка
6. Јелисавчић Светлана
7. Јовановић Мирослав
8. Јовановић Станија
9. Југовић Данка
10. Кнежевић Милош
11. Лукић Драгица
12. Мајић Коса
13. Малешевић Снежана
14. Милисављевић Светлана
15. Митровић Биљана
16. Нешковић Мира
17. Николић Раденка
18. Петковић Дивна
19. Пуртић Миленко
20. Поповић Ана
21. Ристановић Гордана
22. Секулић Анка
23. Стаменић Невена

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Стојановић Драгиша

1. Аксентијевић Александар
2. Божић Васо
3. Дикић Мирослав
4. Давидовић Драгица
5. Екмешчић Градимир
6. Илић Владимир
7. Јанковић Звонко
8. Катанић Миливоје
9. Кнежевић Станко
10. Марјановић Бранка
11. Манојловић Ненад
12. Милосављевић Драгица
13. Петровић Љиљана
14. Спасојевић Милеса
15. Станојевић Оливер
16. Тодоровић Драгица
17. Васић Владимир
18. Чолић Зора

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1973/74 – 1976/77

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Војводић Мирјана

1. Аљкановић Рифет
2. Дабић Милица
3. Ђорђевић Босиљка
4. Зечић Јелена
5. Јелисавчић Драган
6. Јелисавчић Љубица
7. Јеличић Зорица
8. Јовановић Мирослав
9. Јосиповић Синиша
10. Југовић Јулка
11. Лазић Мира
12. Марковић Драган
13. Марковић Сретен
14. Миловановић Милан
15. Нешковић Мара
16. Николић Бранка
17. Николић Радосава
18. Павловић Милица
19. Пановић Мира
20. Ристановић Гордана
21. Савић Милоје
22. Стевановић Дана
23. Стојковић Мијо
24. Тадић Филип
25. Тришић Драгана
26. Филиповић Љубинка
27. Чучковић Мирослав

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Севић Вера

1. Богдановић Александар
2. Бошковић Миодраг
3. Бошковић Радмила
4. Вукајловић Олга
5. Вукашиновић Биљана
6. Димитријевић Љиљана
7. Драгојловић Зорица
8. Жикић Раде
9. Јездић Драгић
10. Јовановић Златан
11. Јовановић Миле
12. Јосиповић Миодраг
13. Караклић Радивоје
14. Кафеџић Лидија
15. Ковачевић Драгиша
16. Ковачевић Горан
17. Лазић Марјан
18. Максимовић Драган
19. Миливојевић Милан
20. Панић Драган
21. Павловић Миладин
22. Ристић Славица
23. Савић Драган
24. Симић Бранка
25. Станковић Новак
26. Тешић Милена
27. Тодоровић Милица

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1974/75 – 1977/78

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јечменица Велибор

1. Аљић Сеад
2. Бијелић Славица
3. Благојевић Драгана
4. Васиљевић Ана
5. Величковић Јеленка
6. Гајић Радан
7. Дамјановић Дана
8. Ђурић Јован
9. Ибишевић Бесим
10. Јашић Душко
11. Јеремић Цана
12. Катанић Дане
13. Кремић Рада
14. Маринковић Вера
15. Марковић Слободанка
16. Мијановић Славка
17. Милић Нада
18. Митровић Милош
19. Нешковић Данка
20. Обућина Драгица
21. Павловић Милан
22. Петровић Душан
23. Пушкарић Ђурђа
24. Савић Миља
25. Симић Гордана
26. Тешић Драга

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Милосављевић Петар

1. Гвозденовић Олга
2. Давидовић Милена
3. Ђенић Радош
4. Јелисавчић Даница
5. Јелисавчић Милојка
6. Јовановић Благомир
7. Јовановић Драгана
8. Јовановић Радован
9. Јовић Митар
10. Караклић Станица
11. Кафеџић Марина
12. Марковић Гордана
13. Маринковић Милица
14. Мијановић Слободанка
15. Мијатовић Злата
16. Мијатовић Гроздана
17. Милачић Светлана
18. Нешковић Љубо
19. Петковић Мирјана
20. Петровић Славица
21. Радовановић Нада
22. Станојевић Оливер

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Стојановић Драгиша

1. Алексић Јока
2. Васић Даница
3. Васић Милутин
4. Васић Раденко
5. Вукобрат Олга
6. Дамљановић Миленко
7. Даријевић Светлана
8. Ђокић Милутин
9. Ђурић Рашко
10. Живановић (В) Милан
11. Живановић (М) Милан
12. Живановић Душко
13. Жугић Томана
14. Илић Драган
15. Јагодић Драган
16. Јовановић Драган
17. Лазаревић Вера
18. Мандић Милена
19. Махмутовић Садик
20. Матић Небојша
21. Марковић Маринко
22. Митровић Миљана
23. Михаиловић Слађана
24. Николић (К) Зоран
25. Николић (Н) Зоран
26. Новаковић Миломир
27. Попара Мајла
28. Станић Милена
29. Тешић Радомир
30. Тешић Драган
31. Тодоровић Мирко
32. Трипковић Бранка
33. Николић Драгана
34. Милошевић Душанка
35. Максимовић Љубиша

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1975/76 – 1978/79

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Петровић Миља

1. Биљић Владислав
2. Вукашиновић Јован
3. Гвозденовић Милена
4. Димитријевић Вукашин
5. Јаковљевић Драгомир
6. Јанковић Зоран
7. Јанковић Миленка
8. Јанковић Миодраг
9. Јовановић Мирослава
10. Лукић Драгица
11. Лукић Мира
12. Малинић Мира
13. Маловић Жељко
14. Мановић Свјетлана
15. Марјановић Јелена
16. Марковић Нада
17. Мијатовић Гордана
18. Милошевић Вера
19. Митровић Анђелија
20. Николић Наталија
21. Петровић Милан
22. Ристић Драган
23. Савић Владо
24. Савић Рада
25. Симић Богољуб
26. Станић Милојка
27. Супуровић Ана
28. Танасковић Милија
29. Тадић Љубинка
30. Џанић Нусрет

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Миленовић Драгана

1. Дамљановић Снежана
2. Димитријевић Загорка
3. Дремпетић Љиљанка
4. Жикић Вукица
5. Зечић Раденко
6. Злопорубовић Нада
7. Игњић Перка
8. Јашић Милутин
9. Јездић Љиљана
10. Јовановић Снијежана
11. Јосиповић Радомир
12. Југовић Вида
13. Лазић Мићо
14. Марковић Александар
15. Матић Биљана
16. Матић рада
17. Миливојевић Драгица
18. Михаиловић Гордана
19. Нешковић Коса
20. Новаковић Лука
21. Петковић Горгина
22. Радојичић Драгица
23. Радуловић Милан
24. Смајиловић Охран
25. Филиповић Панто
26. Хусејиновић Сејидин
27. Шћепановић Божо

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Обрадовић Миодраг

1. Давидовић Милан
2. Додић Велибор
3. Ђурђић Иван
4. Зечић Драган
5. Илић Мира
6. Јевремовић Бранко
7. Јоветић Весна
8. Јосиповић Љубодраг
9. Ковачевић Небојша
10. Мандић Милка
11. Манојловић Милица
12. Манојловић Младен
13. Мијановић Драган
14. Милић Томислав
15. Михаиловић Весна
16. Митровић Вера
17. Нешковић Драгош
18. Обрадовић Биљана
19. Омеровић Екрема
20. Рудановић Снежана
21. Селаковић Драган
22. Средојевић Саво
23. Стаменић Ратко

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1976/77 – 1979/80

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовић Радивоје

1. Бјеличић Војислав
2. Булатовић Дражен
3. Ђокић Благомир
4. Живковић Мишо
5. Јакшић Драгана
6. Јањић Милош
7. Јеремић Зоран
8. Југовић Љиљана
9. Карадаревић Весна
10. Кљајић Мира
11. Марјановић Љубинка
12. Милићевић Слободан
13. Милошевић Љубомир
14. Павловић Роса
15. Радивојевић Мирјана
16. Ранковић Зорица
17. Секулић Бранка
18. Стаменић Никола
19. Станојловић Ана
20. Тешић Добрила

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Симић Споменка

1. Авдић Џемаил
2. Јанковић Раца
3. Југовић Драгана
4. Максимовић Драгица
5. Максимовић Јеремија
6. Марковић Милунка
7. Марковић Илија
8. Мијаиловић Бранко
9. Милошевић Миланка
10. Нешковић Славица
11. Николић Мирјана
12. Новаков Зорица
13. Новаковић Јованка
14. Обрадовић Светлана
15. Петковић Љубан
16. Селаковић Драгана
17. Стаменић Славица
18. Тодоровић Јелена
19. Тодоровић Радојка

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Севић Вера

1. Васиљевић Предраг
2. Вилотијевић Видан
3. Врањковина Мустафа
4. Вујетић Љубиша
5. Дакић Нада
6. Драгојловић Велисав
7. Ђурђић Радомир
8. Жугић Драгица
9. Јелисавчић Оливера
10. Јелисавчић Радојка
11. Јовановић Драгослав
12. Јовановић Љубинко
13. Јовановић Милева
14. Југовић Славојка
15. Катанић Стаменко
16. Лукић Спасоје
17. Љесковица Џевад
18. Маринковић Раде
19. Марковић Драган
20. Матић Драгољуб
21. Мехмедовић Рифет
22. Миловановић Маринко
23. Милошевић Властимир
24. Некић Омер
25. Некић Џевад
26. Рогић Зоран
27. Салиховић Вахида
28. Симеуновић Владимир
29. ~~Спасојевић Небојша~~
30. ~~Стефановић Милица~~
31. Тихић Бего
32. Хусеиновић Ибро
33. Чочић Нуфик

Управна школа
Одељењски старешина: Милошевић Љиљана

1. Богдановић Владан
2. Вујић Милорад
3. Вуковић Зоран
4. Габић Снежана
5. Ђорђевић Веселин
6. Ђурић Мира
7. Екмешчић Миломир
8. Живановић Радан
9. Јањић Слободанка
10. Јовановић Гордан
11. Јовановић Љубиша
12. Јовановић Слободанка
13. Кнежевић Драгана
14. Марјановић Славољуб
15. Марковић Радмила
16. Матић Славиша
17. Павловић Слободан
18. Радојичић Зорка
19. Радошевић Љиљана
20. Ракић Јелена
21. Ракић Радиша
22. Ракић Радмила
23. Ристић Слободанка
24. Савић Мира
25. Симић Раденка
26. Спасојевић Вера
27. Стаменић Радојка
28. Супуровић Мирјана
29. Тадић Светлан
30. Цвијић Васо
31. Чолић Гордан

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1977/78 – 1980/81

Правно-биротехничка струка
Одељењски старешина: Ђорђевић Часлав

1. Алексић Смиља
2. Алексић Радојка
3. Антонијевић Милка
4. Аксентијевић Драган
5. Аџић Предраг
6. Божић Лепосава
7. Вукашиновић Снежана
8. Гавриловић Милеса
9. Делић Есад
10. Вуковић Маријана
11. Ђокић Мирјана
12. Ђурић Драгана
13. Живановић Станимирка
14. Јакшић Славица
15. Јакшић Драгица
16. Јелисавчић Срђан
17. Јовановић Биростан
18. Јовановић Драгана
19. Јовановић Светлана
20. Кљајић Ана
21. Лазаревић Ана
22. Лекић Снежана
23. Манојловић Гордана
24. Марјановић Зорица
25. Мијановић Слободан
26. Митровић Надежда
27. Мићновић Зорица
28. Мисаиловић Стана
29. Нешковић Гордана
30. Нукић Есед
31. Симић Милада
32. Стефановић Милан
33. Тешић Раде
34. Чучковић Зорица
35. Чолић Јасмина
36. Чочић Шећан
37. Тришић Весна

Правно-биротехничка струка
Одељењски старешина: Тешановић Јованка

1. Бојић Мира
2. Гавриловић Славица
3. Глигоријевић Миланка
4. Ђоковић Мирјана
5. Ибишевић Нура
6. Јањић Драган
7. Јевтић Гордана
8. Јездић Јања
9. Јовановић Ната
10. Јојић Горица
11. Јокић Миливоје
12. Јосиповић Слободан
13. Караџић Душка
14. Кнежевић Љубинка
15. Којадиновић Зоран
16. Лазић Светлана
17. Лукић Милан
18. Маринковић Драгица
19. Марковић Гвозден
20. Марковић Новак
21. Матић Снежана
22. Миливојевић Рада
23. Мирковић Мила
24. Николић Биљана
25. Николић Даринка
26. Николић Снежана
27. Пантић Зоран
28. Петковић Зорица
29. Радовановић Анђелија
30. Радојичић Мира
31. Радојичић Весна
32. Ракић Милица
33. Стаменић Весна
34. Стаменић Миодраг
35. Трајковић Здравка
36. Хасановић Бехрија
37. Читаковић Мирослав

Математичко-техничка струка
Одељењски старешина: Булатовић Љубета

1. Аксентијевић Љиља
2. Арсеновић Јован
3. Вранић Ненад
4. Голубовић Ратомир
5. Дамљановић Дејан
6. Ђенић Миле
7. Јовановић Зоран
8. Јовановић Златан
9. Јоветић Горан
10. Јездовић Гордана
11. Марковић Слободан
12. Максимовић Слободан
13. Малинић Обрад
14. Марић Љиљана
15. Миљковић Славица
16. Недељковић Горан
17. Савић Нада

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1978/79 – 1981/82

Правно-биротехничка струка
Одељењски старешина: Тешановић Јованка

1. Аксентијевић Боса
2. Арсеновић Дивка
3. Булатовић Дубравка
4. Васиљевић Анка
5. Вимић Драгана
6. Дакић Рада
7. Деспотовић Весна
8. Ђокић Вера
9. Ђокић Надежда
10. Ђурић Драгица
11. Зечић Невена
12. Јагодић Живана
13. Јаковљевић Миланка
14. Јакшић Весна
15. Јевтић Јованка
16. Јеличић Мирјана
17. Јовичић Снежана
18. Лазић Јелена
19. Манојловић Јела
20. Марковић Гвозден
21. Марковић Ружица
22. Матић Гордана
23. Милосављевић Рада
24. Мирковић Гордана
25. Митровић Љубица
26. Мићић Зоран
27. Остојић Љиљана
28. Панић Јасминка
29. Панић Љиљана
30. Петровић Весна
31. Радојичић Весна
32. Рогић Небојша
33. Салиховић Сабрија
34. Секулић Мирјана
35. Станисављевић Ана
36. Стојкановић Јордана
37. Танасијевић Весна
38. Гојгић Зорица
39. Тешић Светлана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1979/80 – 1982/83

Економско-комерцијална струка
Одељењски старешина: Васиљевић Лепосава

1. Аврамовић Радојка
2. Алексић Босиљка
3. Аљић Ибрахим
4. Аџић Нада
5. Баштовановић Љиљана
6. Васић Мирјана
7. Васиљевић Милојка
8. Веизовић Мирјана
9. Вилотијевић Миле
10. Вујић Вида
11. Гавриловић Славољуб
12. Глишовић Славица
13. Ђенисић Станимир
14. Ђокић Весна
15. Ђурић Весна
16. Ђуричић Соња
17. Зечић Светлана
18. Злопорубовић Оливера
19. Ивановић Мирјана
20. Јовановић Весна
21. Карадаревић Драгана
22. Малешевић Мирјана
23. Марковић Раде
24. Мрдаковић Зорица
25. Нешић Јасмина
26. Николин Љиљана
27. Радојичић Јела
28. Радуловић Анкица
29. Ристић Драган
30. Стаменић Мира
31. Тодоровић Нада
32. Тофчевић Драгана
33. Тутић Славица
34. Цветковић Нена
35. Шкрњић Даница

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1980/81 – 1983/84

Економско-комерцијална струка
Одељењски старешина: Милошевић Љиљана

1. Александрић Јасминка
2. Алексић Драган
3. Васић Љиљана
4. Вимић Весна
5. Вуковић Рада
6. Ђунисијевић Олгица
7. Ђуричић Драгана
8. Илић Светлана
9. Јакшић Светлана
10. Јанковић Босиљка
11. Јанковић Станисава
12. Јовановић Весна
13. Јовановић Видојка
14. Лазаревић Мирослав
15. Лукић Светлана
16. Максимовић Мирко
17. Марковић Весна
18. Механовић Мевлида
19. Миливојевић Андрија
20. Милић Вера
21. Михаиловић Снежана
22. Митровић Зоран
23. Павловић Станка
24. Петковић Горан
25. Радивојевић Биљана
26. Ристановић Анка
27. Симеуновић Гордана
28. Симић Милутин
29. Средојевић Иванка
30. Станковић Оливера
31. Тешић Снежана
32. Тодоровић Цвета
33. Тодоровић Снежана

Природно-техничка струка
Одељењски старешина: Севић Вера

1. Баштовановић Гордана
2. Благојевић Миленка
3. Борањац Драгица
4. Бошковић Весна
5. Видаковић Нада
6. Вуковић Милица
7. Глишић Милева
8. Дамљановић Јасминка
9. Девеџић Љиљана
10. Ђорђевић Бранка
11. Ивановић Гордана
12. Јездић Љубодраг
13. Малешевић Мирјана
14. Малинић Милица
15. Максимовић Славица
16. Марковић Мирко
17. Миловановић Боса
18. Нешковић Зоран
19. Новаковић Славољуб
20. Остојић Драгана
21. Павловић Снежана
22. Радивојевић Милан
23. Радојичић Бобан
24. Ристић Весна
25. Ристић Рада
26. Стеванетић Гордана
27. Турудић Селимир
28. Ћук Љиљана
29. Цветић Мирослав

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1981/82 – 1984/85
Природно-техничка струка
Одељењски старешина: Лендић Адела

1. Даријевић Бранко
2. Ђокић Слађана
3. Ивановић Снежана
4. Јовановић Вера
5. Јовановић Драгица
6. Јовановић Станимирка
7. Југовић Лазар
8. Караклић Бранкица
9. Карадаревић Предраг
10. Кафеџић Ивана
11. Ковачевић Жељка
12. Крстић Роса
13. Маркотић Љиљана
14. Мехмедовић Размина
15. Миливојевић Весна
16. Миливојевић Снежана
17. Михаиловић Слободанка
18. Митровић Зорица
19. Павловић Јулка
20. Рауш Ана
21. Рогић Наташа
22. Стаменић Мира
23. Тошић Драгана
24. Ћук Јелица
25. Филиповић Љиљана
26. Хасановић Ибрахим

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1982/83 – 1985/86
Економско-комерцијална струка
Одељењски старешина: Миљушевић Цвјета

1. Аџић Раде
2. Бошковић Душанка
3. Гавриловић Драгана
4. Гавриловић Светлана
5. Димитријевић Биљана
6. Драгојловић Јасмина
7. Ђерић Мирјана
8. Ђукановић Златко
9. Јелић Слађана
10. Јанковић Зоран
11. Југовић Љубодраг
12. Лекић Наташа
13. Максимовић Данка
14. Миловановић Сузана
15. Мијатовић Славица
16. Мандић Весна
17. Марјановић Драгана
18. Петковић Драгана
19. Павловић Александар
20. Панић Снежана
21. Павловић Радојка
22. Пуртић Небојша
23. Павловић Сузана
24. Петковић Јасмина
25. Стаменић Драган
26. Спасојевић Биљана
27. Салиховић Ефраин
28. Стефановић Гордана
29. Тешић Љубица
30. Тришић Наташа
31. Танасијевић Светлана
32. Томић Весна
33. Чучковић Стана
34. Чехајић Мирјана
35. Зечић Љиљана

Природно-техничка струка
Одељењски старешина: Којадиновић Раденко

1. Александрић Мирјана
2. Благојевић Станимирка
3. Гвозденовић Вељко
4. Дакић Зоран
5. Дамљановић Саша
6. Ђокић Гордана
7. Живановић Радивоје
8. Јовановић Слађана
9. Јовановић Стоја
10. Ковачевић Милан
11. Лишанин Жанка
12. Лукић Славица
13. Максимовић Мирјана
14. Марковић Славиша
15. Миливојевић Зорица
16. Марковић Драгана
17. Марјановић Весна
18. Продановић Небојша
19. Рауш Драгана
20. Стаменић Владимир
21. Стојановић Милан
22. Цинцовић Љиљана
23. Пашић Милица

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1983/84 – 1986/87

Математичко-техничка струка
Одељењски старешина: Матић Недељко

1. Антонијевић Драгана
2. Вићентић Александар
3. Гавриловић Драган
4. Драгојловић Миле
5. Ивановић Драган
6. Јелисавчић Миленко
7. Јовановић Биљана
8. Леонтијевић Жељко
9. Максимовић Радош
10. Милановић Обрадинка
11. Петковић Мира
12. Симић Александар
13. Симић Мирјана
14. Стевановић Драгомир

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1984/85 – 1987/88

Економско-комерцијална струка
Одељењски старешина: Миљушевић Цвјета

1. Андрић Биљана
2. Баштовановић Снежана
3. Дамљановић Драган
4. Дамљановић Љиљана
5. Диковић Милена
6. Ђурић Вера
7. Живановић Драгутин
8. Ивановић Биљана
9. Јакшић Славица
10. Јелисавчић Зоран
11. Јовановић Милка
12. Јовановић Славица
13. Кљајић Светлана
14. Крлић Слађана
15. Манџић Вахидин
16. Маринковић Зорица
17. Малинић Милена
18. Маријановић Милунка
19. Маријановић Милена
20. Миловановић Снежана
21. Митровић Зоран
22. Митровић Зорица
23. Митровић Љиљана
24. Пантелић Милан
25. Петковић Слађана
26. Петковић Бранко
27. Панић Небојша
28. Ранковић Љиљана
29. Радовановић Мила
30. Станић Миланка
31. Симеуновић Драгана
32. Степановић Жељка
33. Супуровић Тамара
34. Танасијевић Јелена
35. Танасковић Тања
36. Тешић Винка
37. Трифуновић Светлана
38. Хабул Јасмина

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1985/86 – 1988/89

Економско-комерцијална струка
Одељењски старешина: Милошевић Љиљана

1. Антић Драгица
2. Блануша Ана
3. Вукајловић Зорица
4. Гвозденовић Златан
5. Главинић Гордана
6. Деспотовић Оливера
7. Живановић Слађана
8. Илијашевић Наташа
9. Јагодић Вера
10. Јевремовић Љиљана
11. Јевтић Светозар
12. Караклић Рајка
13. Клисарић Наташа
14. Кремић Јелена
15. Крлић Драгана
16. Маринковић Ненад
17. Марјановић Милан
18. Максимовић Миленко
19. Милић Слађана
20. Милосављевић Слађана
21. Милошевић Драгана
22. Митровић Здравко
23. Митровић Зорица
24. Млађеновић Дејан
25. Николић Гордана
26. Петковић Бранка
27. Петровић Љиљана
28. Пешић Валентина
29. Рабасовић Славица
30. Радојевић Снежана
31. Радојичић Данијела
32. Радосављевић Вера
33. Ракић Жаклина
34. Рогић Драгана
35. Симић Ирена
36. Стаменић Милена
37. Тодоровић Драгица
38. Тошић Снежана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1986/87 – 1989/90

Економско-комерцијална струка
Одељењски старешина: Милошевић Љиљана

1. Антић Душица
2. Бошковић Весна
3. Васић Драгана
4. Веизовић Милош
5. Веизовић Мирјана
6. Вуковић Снежана
7. Гагић Драгана
8. Дабић Љиљана
9. Ђокић Драгана
10. Ђукановић Снежана
11. Јаковљевић Мира
12. Јарић Стојанка
13. Јелисавчић Слађана
14. Јелић Светлана
15. Јовановић Драгица
16. Јовановић Милосав
17. Јовановић Светлана
18. Катанић Весна
19. Ковачевић Весна
20. Крлић Светлана
21. Кунчак Јан
22. Лукић Марија
23. Маринковић Мирјана
24. Марковић Љиљана
25. Матић Рада
26. Милошевић Александар
27. Недељковић Весна
28. Негић Марина
29. Раонић Горан
30. Станојевић Жељка
31. Тешић Јелена
32. Тодоровић Небојша
33. Тошић Милена
34. Тошић Небојша
35. Тутић Биљана
36. Филиповић Данијела
37. Филиповић Милица
38. Цвијић Зорица
39. Чолић Сузана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1987/88 – 1990/91

Природно-математичка струка
Одељењски старешина: Симић Споменка

1. Алексић Александар
2. Анђић Душица
3. Божић Милутин
4. Вујић Златко
5. Ђокић Горица
6. Живановић Маријана
7. Ивановић Ана
8. Ивановић Данијела
9. Јанковић Стана
10. Јевтић Александар
11. Јевтић Миле
12. Јовановић Милош
13. Јовичић Слађана
14. Јовичић Слађана
15. Максимовић Јелена
16. Мијаиловић Зорица
17. Милинковић Борис
18. Николић Зоран
19. Петровић Биљана
20. Радовић Мина
21. Ракић Марија
22. Салиховић Мирхет
23. Секулић Дејан
24. Спасојевић Љубодраг
25. Стефановић Милена
26. Стојановић Александар
27. Суботић Нада
28. Чолић Милан

Природно-математичка струка
Одељењски старешина: Читаковић Надежда

1. Аксентијевић Биљана
2. Арсић Весна
3. Васиљевић Гордана
4. Димитријевић Оливера
5. Ђокић Драгана
6. Ђоковић Мирјана
7. Ђорђевић Наташа
8. Живковић Слађана
9. Златановић Слађана
10. Ивановић Бранислава
11. Илијашевић Снежана
12. Јаковљевић Маријана
13. Јовановић Александар
14. Јовановић Бранкица
15. Јосиповић Биљана
16. Јосиповић Јелена
17. Малешевић Рената
18. Миливојевић Слађана
19. Милосављевић Снежана
20. Ордагић Милица
21. Радивојевић Наташа
22. Симеуновић Мирјана
23. Стаменовић Ивана
24. Тешић Радмила
25. Тошић Светлана
26. Трипковић Љиљана
27. Хркаловић Тијана
28. Чечарић Иванка
29. Чолић Светлана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1988/89 – 1991/92

Природно-математичка струка
Одељењски старешина: Дабић Гордана

1. Вујетић Милан
2. Гложански Весна
3. Ђорђевић Смиљана
4. Живановић Бобан
5. Илијашевић Слађана
6. Јочић Татјана
7. Марић Слађана
8. Милисављевић Гордана
9. Новаковић Горан
10. Опрашић Един
11. Пашић Гордана
12. Радивојевић Мирјана
13. Радивојевић Славиша
14. Ракић Ана
15. Ристић Весна
16. Салиховић Аида
17. Селенић Драган
18. Хасановић Мерсија
19. Чанић Оливера

Природно-математичка струка
Одељењски старешина: Лендић Адела

1. Антонијевић Светлана
2. Богићевић Гордана
3. Вилотић Оливер
4. Вујкић Рада
5. Јездић Јелена
6. Јелисавчић Марко
7. Јовановић Биљана
8. Јовановић Љубинка
9. Ковачевић Александра
10. Марковић Весна
11. Матић Славољуб
12. Милић Владимир
13. Милошевић Зоран
14. Нешковић Јелена
15. Петровић Светлана
16. Поповић Соња
17. Савић Драгица
18. Савић Гордана
19. Тошић Ана
20. Трипковић Раде
21. Цвијић Наташа

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1989/90 – 1992/93

Природно-математичка струка
Одељењски старешина: Којадиновић Раденко

1. Богдановић Катарина
2. Ђокић Сузана
3. Ђорђевић Татјана
4. Игњатовић Маријана
5. Илић Иван
6. Јовановић Марина
7. Јојић Милка
8. Јокић Јадранка
9. Јокић Слађана
10. Крсмановић Горан
11. Лештаревић Бранислав
12. Матић Зорица
13. Матић Ирена
14. Мијаиловић Зорица
15. Мијаиловић Јасна
16. Миловановић Слађана
17. Митровић Весна
18. Обрадовић Вера
19. Петровић Гордана
20. Радевић Марија
21. Салиховић Мирхета
22. Савић Биљана
23. Савић Љиљана
24. Стаменић Весна
25. Трифуновић Слађана
26. Хасановић Јасминка
27. Чубраковић Дејан
28. Стефановић Наташа

Природно-математичка струка
Одељењски старешина: Јовановић Милена

1. Анђић Драгана
2. Антић Мирјана
3. Баштовановић Звездана
4. Бошковић Јелена
5. Бошковић Милош
6. Ђокић Миодраг
7. Јакшић Љиљана
8. Јевремовић Милош
9. Јелисавчић Неда
10. Југовић Снежана
11. Лајић Марија
12. Леонтијевић Ана
13. Максимовић Наташа
14. Митровић Бранка
15. Мустафић Сања
16. Нешковић Светлана
17. Николић Оливера
18. Остојић Сандра
19. Петковић Наташа
20. Радмиловић Дамљан
21. Спасојевић Слободанка
22. Станковић Јелена
23. Николић ирена
24. Зарић Марина

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1990/91 – 1993/94

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Васиљевић Лепосава

1. Богдановић Светлана
2. Димитријевић Анка
3. Екмешчић Зорица
4. Живановић Ирена
5. Илић Јелена
6. Јаковљевић Бобан
7. Јовановић Ивана
8. Јовановић Јелена
9. Јосиповић Марко
10. Кљајић Слађана
11. Лазић Чедо
12. Марић Славица
13. Микић Биљана
14. Милић Славица
15. Милосављевић Александра
16. Милошевић Нада
17. Павловић Валентина
18. Петковић Мирјана
19. Петровић Владимир
20. Петровић Оливера
21. Ракић Милунка
22. Сандић Светлана
23. Спасојевић Љубинка
24. Стефановић Милка
25. Станојевић Гордана
26. Петровић Маријана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јанковић Вука

1. Биљић Надежда
2. Бојовић Нела
3. Васиљевић Маријана
4. Васиљевић Стана
5. Гавриловић Јелена
6. Ђокић Жаклина
7. Ђоковић Гордана
8. Илијашевић Вера
9. Југовић Јелена
10. Југовић Славица
11. Кремић Јелена
12. Лакић Нада
13. Лаловић Весна
14. Максимовић Марјан
15. Марковић Надежда
16. Мирковић Мирјана
17. Митровић Драган
18. Павловић Славица
19. Петронијевић Катарина
20. Рајаковић Милојка
21. Ракић Мирјана
22. Спасојевић Весна
23. Тадић Светлана
24. Тешић Оливера
25. Тешић Радина
26. Гијић Небојша

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Стојановић Мирјана

1. Атанасковић Наташа
2. Баштовановић Славица
3. Ђокић Горан
4. Ђокић Миленка
5. Ђорђевић Драган
6. Ђунисијевић Данијела
7. Живковић Биљана
8. Јашић Владимир
9. Јовановић Зоран
10. Којадиновић Катарина
11. Лукић Бобан
12. Мијановић Мирјана
13. Нешковић Ана
14. Радовић Милан
15. Селинић Слободан
16. Симић Бобан
17. Спасојевић Душица
18. Спасојевић Зорица
19. Спасојевић Љиљана
20. Стаменић Давор
21. Тешић Марија
22. Тошић Перо
23. Ћатић Јелена
24. Јовичић Борисав

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Пантелић Љубиша

1. Арсенијевић Родољуб
2. Баратовић Вида
3. Васиљевић Славица
4. Вимић Зорица
5. Дамљановић Мира
6. Драгојловић Горан
7. Ђурић Александар
8. Илијашевић Милена
9. Јелисавчић Радомир
10. Караклић Драгица
11. Костић Недељко
12. Лукић Обрад
13. Малинић Биљана
14. Максимовић Златан
15. Мијаиловић Рајко
16. Мијановић Ана
17. Нешковић Данко
18. Нешковић Марко
19. Павловић Коса
20. Радојевић Александар
21. Радојевић Бранко
22. Тодоровић Драгана
23. Шоботовић Горан
24. Танасијевић Дарко
25. Кешељ Неда
26. Чанић Славиша

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1991/92 – 1994/95

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Браловић Веселинка

1. Аћимовић Илинка
2. Вилотијевић Анка
3. Давидовић Марко
4. Димитријевић Виолета
5. Ђунисијевић Снежана
6. Живановић Бобана
7. Јовановић Емили
8. Јокић Драгана
9. Југовић Славица
10. Лајић Радован
11. Лекић Славица
12. Максимовић Љиљана
13. Марић Милан
14. Марковић Александра
15. Миливојевић Јелена
16. Мирковић Љиљана
17. Младован Марина
18. Обрадовић Весна
19. Перишић Данијела
20. Перишић Жељка
21. Петровић Јелена
22. Радосављевић Катарина
23. Рајаковић Војин
24. Раонић Никола
25. Стефановић Веснаа
26. Танасијевић Биљана
27. Тришић Славица
28. Шљиванчанин Марко
29. Јакшић Љиљана
30. Чижмешија Марина

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовић Радивоје

1. Антонијевић Слађана
2. Васиљевић Предраг
3. Веселиновић Сања
4. Вукашиновић Јелена
5. Гацић Ана
6. Дабић Ана
7. Деспотовић Сања
8. Игњић Светлана
9. Илић Љиљана
10. Илијашевић Ана
11. Илијашевић Славица
12. Јакшић Катарина
13. Јевтић Оливера
14. Јовичић Сузана
15. Јосиповић Бојан
16. Југовић Ана
17. Јухас Ана
18. Кремић Драган
19. Марковић Гордана
20. Марковић Славица
21. Петковић Снежана
22. Петровић Драгана
23. Петровић Јелена
24. Станковић Јасна
25. Стефановић Душица
26. Тришић Катарина
27. Стјепановић Јелена
28. Алексић Снежана
29. Ђорђевић Марија
30. Станојевић Гордана

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Булатовић Љубета

1. Аврамовић Весна
2. Аксентијевић Марија
3. Василић Наташа
4. Габић Драган
5. Ђокић Кристијан
6. Ђурић Милан
7. Илијашевић Маријана
8. Јањић Милојка
9. Јовановић Милена
10. Миливојевић Драгана
11. Милисављевић Слађана
12. Миловановић Јасмина
13. Средојевић Весна
14. Стевановић Никола
15. Тејић Гордана
16. Тодоровић Наташа
17. Ђурић Јелица
18. Бановић Љубиша

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Читаковић Надежда

1. Баштовановић Ивана
2. Златковић Маја
3. Илић Оливера
4. Јелисавчић Милош
5. Јовановић Драгана
6. Катанић Виолета
7. Лазаревић Снежана
8. Мандић Милена
9. Матић (Милана) Наташа
10. Матић (Михаила) Наташа
11. Савић Милка
12. Секулић Данијела
13. Симић Слађана
14. Спасић Славица
15. Стојановић Марко
16. Топличић Милан
17. Чолић Ана
18. Шибалић Јелена
19. Човић Ана
20. Јовановић Радојка

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1992/93 – 1995/96

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Кремић Урош

1. Алексић Ирена
2. Васиљевић Јелена
3. Вилотић Оливера
4. Диковић Бранислава
5. Ђокић Верица
6. Живановић Биљана
7. Илијашевић Никола
8. Илић Наташа
9. Јанковић Милан
10. Јевтовић Мирјана
11. Јездић Марија
12. Јовановић Светлана
13. Јосиповић Ана
14. Максимовић Марина
15. Милић Катарина
16. Миљковић Ана
17. Мракић Сања
18. Мијановић Александра
19. Николић Александар
20. Обрадовић Гордана
21. Петровић Слободан
22. Радаковић Милица
23. Савић Ана
24. Сарић Марина
25. Стаменић Недељко
26. Стамнић Ана
27. Станишић Нада
28. Стефановић Винка
29. Стојкановић Александар
30. Танасијевић Валентина
31. Тешић Ружица
32. Ћатић Биљана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Сенић Драгица

1. Бојић Александра
2. Веизовић Марија
3. Ђукић Милка
4. Зечић Данка
5. Илић Александар
6. Јовановић Јована
7. Карлица Тања
8. Кљајић Лепосава
9. Кнежевић Маријана
10. Кремић Маријана
11. Куручев Милан
12. Лаловић Верица
13. Максимовић Миља
14. Максимовић Зорица
15. Матић Наташа
16. Митровић Страхиња
17. Мијаиловић Весна
18. Милошевић Маријана
19. Николић Биљана
20. Николић Славица
21. Пачавра Мирјана
22. Радовановић Марија
23. Савић Славица
24. Терзин Биљана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1993/94 – 1996/97

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовановић Милена

1. Божић Јелена
2. Васиљевић Наташа
3. Васиљевић Биљана
4. Вукајловић Наташа
5. Габић Александар
6. Ђокић Златица
7. Ђокић Радован
8. Ђукановић Радомир
9. Јакшић Марина
10. Катанић Марина
11. Лацковић Александра
12. Мајић Весна
13. Максимовић Данијела
14. Марић Горан
15. Марковић Александар
16. Марковић Јасна
17. Миљковић Сања
18. Нешковић Бојан
19. Николић Катарина
20. Поповић Теодота
21. Рајаковић Оливера
22. Савић Душица
23. Савић Немања
24. Симовић Јелена
25. Стаменић Јелена
26. Васић Дарко
27. Даниловић Саша
28. Петковић Драгана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Чавић Милован

1. Арсеновић Душанка
2. Бошковић Биљана
3. Јакић Марија
4. Јаковљевић Бојана
5. Јокић Гордана
6. Ковачевић Марко
7. Кремић Биљана
8. Лазић Гордана
9. Максимовић Маријана
10. Максимовић Тијана
11. Марић Зоран
12. Марковић Јелена
13. Мартић Анђа
14. Мијаиловић Татјана
15. Миловановић Катарина
16. Милошевић Ненад
17. Милошевић Предраг
18. Нешковић Љиљана
19. Обрадовић Мара
20. Обреновић Маја
21. Павловић Ружица
22. Петровић Светлана
23. Пурић Снежана
24. Радовановић Милица
25. Симић Милена
26. Стаменић Биљана
27. Тришић Снежана

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Цветковски Чедомир

1. Аврамовић Драгана
2. Бајић Ирена
3. Бошковић Бранка
4. Васић Владан
5. Васић Јелена
6. Габић Владимир
7. Игњатовић Јелена
8. Јанковић Ана
9. Јанковић Владимир
10. Јанковић Маријана
11. Јеринић Стојан
12. Југовић Бранко
13. Јовановић Јелена
14. Крстић Светлан
15. Лазић Владимир
16. Лукић Оливер
17. Малешевић Марко
18. Мијатовић Јасмина
19. Марјановић Иван
20. Нишић Александра
21. Петковић Катарина
22. Петровић Анђелка
23. Радивојевић Марко
24. Савић Дејан
25. Спасојевић Небојша
26. Станковић К. Невена
27. Симић Бојан
28. Читаковић Марија
29. Читаковић Раденко
30. Чубраковић Дражен

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1994/95 – 1997/98

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Васиљевић Лепосава

1. Антанасијевић Ана
2. Арсеновић Нада
3. Бојић Јелена
4. Васиљевић Ана
5. Гвозденовић Дарко
6. Глигић Александра
7. Ђорђевић Славица
8. Зорић Бојана
9. Ивановић Данијела
10. Илић Тијана
11. Јевтић Иван
12. Јовановић Ж. Ана
13. Јовановић Р. Ана
14. Јовановић Драган
15. Катанић Маријана
16. Максимовић Бојан
17. Малешевић Јелена
18. Марић Биљана
19. Марковић Јелена
20. Милановић Милован
21. Новаковић Јелена
22. Обрадовић Бојан
23. Продановић Наташа
24. Радојичић Радојка
25. Стаменић Анђелко
26. Станковић Светомир
27. Томић Гордана
28. Тутић Сања
29. Цвијић Бранка

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Дабић Гордана

1. Богдановић Јелена
2. Васиљевић Горица
3. Вићентијевић Ивана
4. Глигић Данијела
5. Ђукановић Весна
6. Ивановић Недељко
7. Јанковић Ана
8. Јевтић Владимир
9. Јеремић Сандра
10. Јовановић Сандра
11. Јовановић Славица
12. Кнежевић Јасмина
13. Максимовић Марија
14. Малицан Новица
15. Маринковић Мирјана
16. Михаиловић Јелена
17. Новаковић Ана
18. Новаковић Јелена
19. Перендић Ана
20. Радовановић Славиша
21. Росић Милош
22. Сарић Владимир
23. Стаменић Бојана
24. Тешић Сузана
25. Тодоровић Данијела
26. Тодоровић Оливера
27. Трајковић Надежда
28. Чавић Неда

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Лендић Адела

1. Бабић Бојан
2. Благојевић Јелена
3. Вилотијевић Биљана
4. Дојчинов Ивана
5. Ђокић Весна
6. Зарић Милош
7. Злопорубовић Лука
8. Јагодић Весна
9. Јанковић Маја
10. Јечменица Павле
11. Кремић Миломир
12. Лазић Славица
13. Максимовић Нада
14. Малешевић Анђелка
15. Мандић Иван
16. Мисаиловић Борис
17. Митровић Милија
18. Новотни Предраг
19. Пантелић Славиша
20. Перендић Александар
21. Петровић Пантелија
22. Радосављевић Ксенија
23. Савић Бојана
24. Сакић Дијана
25. Средојевић Михаило
26. Тешић Светлана
27. Филиповић Наташа
28. Чавић Никола
29. Шоботовић Зоран

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Стојановић Мирјана

1. Безаревић Бранко
2. Бјеличић Александар
3. Вукчевић Ана
4. Давидовић Маријана
5. Ђурић Александра
6. Ђурић Предраг
7. Ђуричић Љубомир
8. Јанковић Маријана
9. Јечменица Милица
10. Јеремић Бранимир
11. Јовановић Јелена
12. Катанић Марија
13. Ковачевић Дејан
14. Кулашевић Бранимир
15. Лукић Владимир
16. Милић Тања
17. Миловановић Оливера
18. Митровић Данка
19. Мићић Милош
20. Нинчић Божидар
21. Петковић Јелица
22. Петровић Лазар
23. Поповић Немања
24. Радовановић Дарко
25. Савић Ана
26. Саковић Дарко
27. Сарић Александар
28. Шеовац Милован
29. Стамболија Данијела
30. Стамболија Сања

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1995/96 – 1998/99

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јанковић Вука

1. Антанасијевић Марина
2. Арсенијевић Весна
3. Веселиновић Тања
4. Гачић Марина
5. Дакић Даша
6. Делијевић Маја
7. Ђокић Миленија
8. Ђукановић Виолета
9. Ђурић Милан
10. Јеличић Душица
11. Јовановић Јован
12. Крстић Слађана
13. Лазић Весна
14. Манојловић Катарина
15. Маринковић Снежана
16. Марковић Тијана
17. Марковски Владимир
18. Милановић Милета
19. Павловић Срећко
20. Пејић Марина
21. Петковић Марина
22. Петковић Милош
23. Рајаковић Марија
24. Симић Оливера
25. Симић Павле
26. Спасојевић Катарина
27. Средојевић Горан
28. Станић Ана
29. Стојкановић Ана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовић Радивоје

1. Бабић Бојан
2. Васиљевић Весна
3. Васиљевић Никола
4. Васић Александра
5. Глишић Милан
6. Димитријевић Душка
7. Злопорубовић Маријана
8. Јевтић Љубинка
9. Јовановић Весна
10. Јовановић Марина
11. Јокић Ана
12. Кнежевић Гордана
13. Крстић Бојана
14. Манојловић Владимир
15. Марковић Андрија
16. Марковић Рада
17. Мијатовић Милисав
18. Милићевић Весна
19. Продановић Оливера
20. Пурић Наташа
21. Ракић Дејан
22. Раонић Слободанка
23. Савић Бранка
24. Секулић Данијела
25. Стаменић Гордана
26. Тешић Драган
27. Тимотић Нада

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Читаковић Надежда

1. Бабић Бојан
2. Булатовић Бојана
3. Василић Никола
4. Вујетић Мимчило
5. Ђорђевић Богдан
6. Ђурић Д. Жарко
7. Ђурић Р. Жарко
8. Ђурић Игор
9. Ђурић Маријана
10. Живановић Никола
11. Јокановић Бојана
12. Кнежевић Милица
13. Крстић Јован
14. Лучић Милица
15. Мајић Владан
16. Максимовић Данко
17. Марковић Ана
18. Милекић Драгана
19. Милутиновић Марија
20. Нешковић Јелена
21. Николић Драшко
22. Николић Јово
23. Обрадовић Емилија
24. Павловић Ана
25. Радмиловић Драгана
26. Ристивојевић Биљана
27. Сарић Милан
28. Симић Бојана
29. Филиповић Жарко
30. Цветиновић Дејан
31. Павићевић Мирослав

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1996/97 – 1999/2000

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Кремић Урош

1. Безаревић Јелена
2. Деспотовић Милан
3. Ђукановић Никола
4. Илијашевић Андријана
5. Јаковљевић Снежана
6. Јанковић Марко
7. Јездић Марија
8. Крњић Јелена
9. Лукић Драгана
10. Лукић Милица
11. Максимовић Весна
12. Малинић Јелена
13. Марић Марија
14. Мијаиловић Богдан
15. Миливојевић Душица
16. Миловановић Марина
17. Милошевић Соња
18. Мићић Маријана
19. Недељковић Дејан
20. Нешковић Марија
21. Николић Славица
22. Петровић Љиљана
23. Радивојевић Мирјана
24. Радовановић Јованка
25. Раонић Јасна
26. Росић Бојана
27. Симић Бојана
28. Станојловић Јелена
29. Супуровић Маријана
30. Томић Миљана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Дабић Гордана

1. Алексић Жељко
2. Богдановић Бојана
3. Бошњак Бојана
4. Вукчевић Маријана
5. Драгојловић Иванка
6. Ђокић Милица
7. Илић Марина
8. Јовановић Десанка
9. Јовановић Јелена
10. Катанић Марина
11. Кијановић Марија
12. Лазић Маријана
13. Лучић Јована
14. Марковић Александра
15. Мартиновић Жељко
16. Милановић Миленка
17. Миливојевић Марија
18. Мучибабић Јелена
19. Савић Данијела
20. Савић Ивана
21. Севић Илија
22. Симић Андријана
23. Стаменић Марија
24. Станишић Јелена
25. Тадић Снежана
26. Шибалић Бојана

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Пантелић Љубиша

1. Аврамовић Ана
2. Веселиновић Верица
3. Вујичић Љубомир
4. Вучетић Михаило
5. Гавриловић Иван
6. Илић Ђорђе
7. Игњатовић Дарко
8. Јелисавчић Дубравка
9. Јовановић Иконија
10. Јовановић Јована
11. Јовановић Јелена
12. Крсмановић Јелена
13. Крстић Милева
14. Лазаревић Данијела
15. Марковић Милош
16. Маринковић Марија
17. Марјановић Ненад
18. Марковић Слађана
19. Марковић Косана
20. Матић Срђан
21. Милошевић Дивна
22. Милутиновић Горан
23. Милутиновић Јелена
24. Недељковић Бојан
25. Павловић Бојана
26. Петронијевић Бранко
27. Радовановић Јелена
28. Савић Бојан
29. Средојевић Јелена
30. Тодоровић Ана
31. Чечарић Милутин
32. Саковић Душко

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1997/98 – 2000/2001

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Чавић Милован

1. Баштовановић Славиша
2. Биљић Валентина
3. Бошњак Александра
4. Васић Дијана
5. Ђуричић Љубинка
6. Ђорђевић Петар
7. Злопорубовић Милош
8. Ивановић Маријана
9. Јанковић Мирослав
10. Јелисавчић Ивана
11. Јокић Младен
12. Јовановић Бобан
13. Јовановић Бојана
14. Марић Андријана
15. Марковић Марија
16. Миловановић Љерка
17. Милутиновић Гордана
18. Митровић Бранко
19. Пашић Драгина
20. Продановић Жарко
21. Радека Бојана
22. Стаменић Емилија
23. Стојановић Вишња
24. Тешић Светлана
25. Тодоровић Драгана
26. Томић Марина
27. Цветић Душан

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Цветковски Чедомир

1. Алексић Данијела
2. Бјелић Марица
3. Богдановић Јелена
4. Грабовац Дајана
5. Дакић Иван
6. Драгојловић Александар
7. Живановић Снежана
8. Злопшорубовић Маријана
9. Јелисавчић Јасна
10. Јовић Радојка
11. Костић Урош
12. Марић Марија
13. Марковић Рада
14. Марковић Снежана
15. Миловановић Никола
16. Новаковић Мирјана
17. Петровић Драган
18. Петронијевић Олгица
19. Радивојевић Милан
20. Сарић Горан
21. Сарић Слађана
22. Секулић Миладина
23. Симић Милица
24. Симић Анђелка
25. Синан Јелена
26. Спасојевић Синиша
27. Стефановић Иван
28. Симеуновић Јованка
29. Тешић Гина

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Лендић Адела

1. Алексић Светлана
2. Биљић Петар
3. Гавриловић Бојана
4. Гвозденовић Маријана
5. Глишић Вера
6. Димитријевић Ана
7. Ђокић Урош
8. Ивановић Александар
9. Јањић Јелена
10. Јеличић Немања
11. Јездић Милован
12. Јовановић Александар
13. Јокић Винка
14. Кијановић Ана
15. Лазић Данко
16. Максимовић Марко
17. Матић Драган
18. Милановић Наташа
19. Милић Марија
20. Миловић Владимир
21. Милошевић Мирјана
22. Нешковић Весна
23. Нешковић Владимир
24. Николић Јелена
25. Николић Жарко
26. Николић Драгиша
27. Павловић Јелена
28. Павловић Обрад
29. Петровић Олгица
30. Симић Желько

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1998/99 – 2001/2002

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Васиљевић Лепосава

1. Бајић Жарко
2. Бошковић Марија
3. Вукајловић Милорад
4. Глигоријевић Јелена
5. Ђорђевић Владица
6. Ђурић Јелена
7. Ђурић Марија
8. Живановић Марија
9. Живановић Марко
10. Ивановић Драган
11. Игњатовић Мирјана
12. Илић Марија
13. Јовичић Миљан
14. Карадаревић Андријана
15. Караклић Слободанка
16. Лукић Ана
17. Максимовић Тијана
18. Мандић Стојанка
19. Маринковић Јелена
20. Марић Драгана
21. Миловановић Данијела
22. Миловановић Раде
23. Милошевић Ивана
24. Нешковић Дамир
25. Нешовић Милош
26. Ордагић Снежана
27. Павловић Маријана
28. Полић Андријана
29. Поповић Мина
30. Станић Александра
31. Тадић Весна
32. Филиповић Наташа
33. Чворовић Милица
34. Петковић Марина

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовановић Никола

1. Гачић Ана
2. Давидовић Александра
3. Дамљановић Јаков
4. Илић Желька
5. Јеремић Јован
6. Јовић Јелена
7. Малешевић Дубравка
8. Марковић Нада
9. Марковић Јелена
10. Матић Сузана
11. Милановић Никола
12. Милановић Ранко
13. Милић Јован
14. Милутиновић Ана
15. Николић Драган
16. Нешковић Мирјана
17. Нешковић Даница
18. Ордагић Марина
19. Панић Маријана
20. Павловић Ивана
21. Павловић Маја
22. Петковић Ана
23. Радовановић Драгана
24. Симић Светлана
25. Стефановић Биљана
26. Стојановић Милица
27. Хаџић Борка
28. Максимовић Љубица

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Симић Споменка

1. Благојевић Предраг
2. Бошковић Иванка
3. Браловић Никола
4. Васић Драгана
5. Видовић Александар
6. Вучетић Марко
7. Давидовић Михаило
8. Дакић Душан
9. Дакић Ирена
10. Даниловић Владимир
11. Демковић Александар
12. Ђурић Тихана
13. Јанковић Јасмина
14. Јанковић Новица
15. Јашић Илија
16. Јовановић Александар
17. Јовановић Бојана
18. Јовановић Стефан
19. Катанић Младен
20. Љубисављевић Ненад
21. Максимовић Александра
22. Максимовић Тијана
23. Марковић Марко
24. Марковић Никола
25. Новаковић Бранислав
26. Обрадовић Ивана
27. Обреновић Александра
28. Петровић Душанка
29. Стаменић Велибор
30. Станић Душан
31. Стефановић Јелена
32. Тодоровић Иван
33. Тришић Марко

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 1999/2000 – 2002/2003

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јанковић Вука – Млађеновић Дејан

1. Аксић Горан
2. Арсенијевић Тања
3. Гавриловић Ивана
4. Глигић Душанка
5. Додић Иван
6. Ђокић Јелена
7. Ђурић Марија
8. Ђурић Александра
9. Илић Пеђа
10. Јанковић Александра
11. Јовановић Ана
12. Јовановић Марија
13. Љубисављевић Иван
14. Мандић Даница
15. Марковић Бојана
16. Марковић Душан
17. Марковић Ивана
18. Марковић Зорица
19. Матић Александра
20. Миливојевић Гордана
21. Митровић Дарко
22. Николић Звонко
23. Ранковић Љубица
24. Севић Владимир
25. Симић Владимир
26. Синан Јасна
27. Стаменић Мирјана
28. Тешић Иван
29. Филиповић Биљана
30. Јанковић Бранимир
31. Лазаревић Милена
32. Љубојевић Јелена

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Обрадовић Драгана

1. Балмазовић Дане
2. Бојић Милица
3. Божић Ана
4. Божић Јелена
5. Божић Марина
6. Вујичић Никола
7. Гаврић Александар
8. Глигић Анђелија
9. Ђокић Јелена
10. Злопорубовић Богдан
11. Јеличић Јелена
12. Јокић Невена
13. Камберовић Јелена
14. Манојловић Оливера
15. Марковић Весна
16. Милетић Слађана
17. Миливојевић Ивана
18. Миловановић Зоран
19. Милосављевић Бранка
20. Милошевић Александар
21. Николић Зорица
22. Павловић Данијел
23. Петровић Катарина
24. Пуртић Ивана
25. Радека Маријана
26. Савић Јефимија
27. Сарић Милош
28. Симић Александар
29. Средојевић Јелисавета
30. Станојевић Нада
31. Терзић Ивана

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Читаковић Надежда

1. Аџић Милош
2. Бјелаковић Марија
3. Бјеличић Јелена
4. Дакић Ивана
5. Дојчинов Сања
6. Ђорђевић Милица
7. Ђурић Данка
8. Илић Драгана
9. Јелић Иван
10. Југовић Милан
11. Матић Бојана
12. Матић Дејан
13. Манић Викторија
14. Маринковић Ивана
15. Марковић Ана
16. Миловановић Јелена
17. Михаиловић Марија
18. Нешковић Марија
19. Нешковић Никола
20. Николић Марија
21. Панић Андрија
22. Рабасовић Гордана
23. Рајаковић Милица
24. Самарџић Љубиша
25. Симић Александар
26. Симић Жељка
27. Симовић Драгана
28. Томић Милица
29. Томић Стефан
30. Шкрњић Витомир
31. Тотошковић Драгана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2000/2001 – 2003/2004

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовић Радивоје

1. Гавриловић Милица
2. Ђокић Данка
3. Екмешчић Милица
4. Загорац Љиља
5. Илић Невена
6. Јанковић Сенка
7. Јелисавчић Милош
8. Кремић Јелица
9. Лазић Андријана
10. Лазић Јелена
11. Леонтијевић Милан
12. Манојловић Милија
13. Марковић Ана
14. Марковић Ивка
15. Мијановић Маријана
16. Мојковић Милица
17. Павловић Биљана
18. Пантелић Марко
19. Рајаковић Маријана
20. Рајковић Љубиша
21. Савић Сања
22. Сакић Бојан
23. Симић Славица
24. Стаменић Ненад
25. Станић Драган
26. Станковић Дубравка
27. Шкрњић Ивана
28. Штрбац Немања

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Кремић Урош

1. Васиљевић Душан
2. Васиљевић Марија
3. Вукаиловић Славица
4. Давидовић Неда
5. Зарић Милица
6. Ивановић Љубица
7. Илић Ивана
8. Јелисавчић Ивана
9. Јовановић Марија
10. Јовановић Растко
11. Кљајић Биљана
12. Лучић Милош
13. Максимовић Ана
14. Марковић Ђурђа
15. Милекић Мирјана
16. Николић Ивана
17. Николић Тијана
18. Панић Марија
19. Петровић Александар
20. Радовановић Ранко
21. Радивојевић Страхиња
22. Савић Марко
23. Станисављевић Стојанка
24. Тодосијевић Немања
25. Токмачић Мирјана
26. Тришић Јована
27. Филиповић Јелена
28. Чворовић Славољуб

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Ђурић Горгина

1. Булатовић Жељка
2. Василић Александар
3. Вуковић Иван
4. Јаковљевић Марко
5. Јаковљевић Милена
6. Јањић Наташа
7. Јевтић Јелица
8. Јеросимовић Марија
9. Јовановић Биљана
10. Јовановић Небојша
11. Јовашевић Марко
12. Ковачевић Душица
13. Малешевић Обрад
14. Мановић Даница
15. Марјановић Милан
16. Милић Марко
17. Милосављевић Небојша
18. Милошевић Урош
19. Мићновић Марко
20. Недељковић Гордана
21. Нешковић Тијана
22. Нинчић Александра
23. Павловић Војисав
24. Павловић Јелена
25. Петровић Наталија
26. Ристивојевић Милисав
27. Ристић Љиљана
28. Савић Сања
29. Симић Драгана
30. Танасијевић Михаило
31. Филиповић Катарина
32. Цвијић Марина
33. Цвијовић Драгана
34. Шимшић Милица

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2001/2002 – 2004/2005

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Чавић Милован

1. Бабић Јелена
2. Бојић Ивана
3. Васић Владимир
4. Вујић Нада
5. Димитријевић Јелена
6. Зарић Драгица
7. Јанковић Бојан
8. Јовановић Жарко
9. Јовановић Слађана
10. Лукић Марина
11. Мандић Јелена
12. Матић Драгана
13. Мијаиловић Милан
14. Миливојевић Живана
15. Недељковић Горан
16. Павићевић Драгана
17. Радовановић Бојана
18. Симић Анђелија
19. Тадић Гордана
20. Тришић Драгана
21. Тришић Дубравка
22. Тутић Радмила
23. Чолић Петар
24. Остојић Славица
25. Мијатовић Маријана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јанковић Вука

1. Андрић Јелена
2. Вујетић Весна
3. Драгојловић Наташа
4. Занфировић Миљана
5. Злопорубовић Мирослав
6. Ивановић Стефан
7. Јагодић Љубица
8. Јелисавчић Марија
9. Јовановић Бојана
10. Јосиповић Бранка
11. Камберовић Данка
12. Камберовић Јелена
13. Марић Бранка
14. Милановић Александар
15. Миловановић Марија
16. Павловић Јелена
17. Пуртић Јована
18. Ракић Слађана
19. Савић Милош
20. Станић Јелена
21. Стојановић Милена
22. Тешић Драгана
23. Узелац Александра
24. Чечарић Милош

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Цветковски Чедомир

1. Биљић Владимир
2. Вукашиновић Ивана
3. Дакић Урош
4. Живановић Иван
5. Илић Марко
6. Јездић Маргита
7. Катанић Валентина
8. Ковачевић Маријана
9. Мајић Урош
10. Марковић Марко
11. Марковић Сузана
12. Миловановић Никола
13. Милосављевић Милица
14. Панић Сања
15. Петровић Бојан
16. Радовановић Владан
17. Ристивојевић Даница
18. Савић Александар
19. Секулић Иван
20. Симић Ана
21. Тешић Данијела
22. Тотошковић Ђорђе
23. Ћирић Љубица
24. Цвијовић Андријана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2002/2003 – 2005/2006

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Васиљевић Лепосава

1. Бошковић Милица
2. Васиљевић Емилија
3. Васић Невена
4. Гавриловић Татјана
5. Живановић Тања
6. Злопорубовић Јелена
7. Ивановић Виолета
8. Илић Бранка
9. Јелисавчић Тијана
10. Јовановић Ана
11. Ковачевић Драгослав
12. Лукић Марија
13. Максимовић Ивана
14. Марјановић Мирослав
15. Марковић Душан
16. Милановић Милица
17. Милекић Тијана
18. Митровић Јелена
19. Митровић Марија
20. Нишић Невена
21. Петковић Милош
22. Радовановић Александар
23. Савић Наташа
24. Стаменић Весна
25. Тешић Валентина
26. Филиповић Јелена
27. Шкрњић Јована
28. Шкрњић Милош

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Симић Споменка

1. Александрић Тијана
2. Бељић Јелена
3. Бељић Марија
4. Вујић Вања
5. Вучетић Ивана
6. Ђодо Свјетлана
7. Ђокић Маријана
8. Ђорђевић Десанка
9. Ђорђевић Душан
10. Јевтић Ивана
11. Катанић Александар
12. Кљајић Милијана
13. Крстић Јелена
14. Мановић Милица
15. Марковић Петар
16. Павловић Мирјана
17. Пантелић Ивана
18. Перишић Никола
19. Петровић Јелена
20. Пуртић Борка
21. Пуртић Милица
22. Радивојевић Ана
23. Спасојевић Сања
24. Тешић Јасмина

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Јовановић Никола

1. Алексић Јелена
2. Бајић Милица
3. Божић Ивана
4. Глигоријевић Никола
5. Голубовић Дарко
6. Драгојловић Тијана
7. Ђукановић Јована
8. Екмешчић Илинка
9. Зекавица Марко
10. Илић Марко
11. Јашић Игор
12. Јовановић Бојан
13. Јовановић Бранко
14. Јојић Жарко
15. Караклић Бранко
16. Марјановић Предраг
17. Марковић Милица
18. Миловић Бојан
19. Митровић Немања
20. Михаиловић Младен
21. Обућина Анамарија
22. Ордагић Марко
23. Пантелић Марина
24. Радовановић Ивана
25. Радовановић Радан
26. Ресимић Наталија
27. Станојевић Стефан
28. Читаковић Владимир

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2003/2004 – 2006/2007

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Браловић Радољуб-Млађеновић Дејан

1. Алексић Јована
2. Божић Марко
3. Драгојловић Катја
4. Ђурић Владимир
5. Ђурић Ива
6. Екмешчић Анђелка
7. Јездић Јелица
8. Јовановић Александра
9. Јовановић Ана
10. Јовановић Немања
11. Јовић Андреја
12. Јосиповић Ивана
13. Лукић Милан
14. Лукић Невена
15. Марковић Александар
16. Миловановић Ана
17. Миловановић Душан
18. Милићевић Урош
19. Милошевић Ирена
20. Николић Мирјана
21. Новаковић Милан
22. Пуртић Обрадин
23. Ракић Иван
24. Савић Ивана
25. Симић Нада
26. Тодоровић Илија
27. Тодосијевић Филип
28. Цвијовић Марија
29. Чанић Сања
30. Гавриловић Емилија

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Петровић Миља

1. Алексић Наташа
2. Бабић Милош
3. Благојевић Александра
4. Видовић Ана
5. Давидовић Дубравка
6. Димитријевић Катарина
7. Ђокић Лидија
8. Живановић Срђан
9. Јаковљевић Биљана
10. Јаковљевић Сања
11. Јовановић Тамара
12. Јелисавчић Иван
13. Јокић Јована
14. Манојловић Ивана
15. Марјановић Драган
16. Матић Тијана
17. Милутиновић Милена
18. Митровић Биљана
19. Мићић Бојана
20. Нешковић Јована
21. Николић Марко
22. Павловић Данијела
23. Петровић Марина
24. Ракић Јована
25. Симић Весна
26. Спасојевић Весна
27. Стаменић Љиљана
28. Стевановић Божидар
29. Тришић Катарина
30. Чолић Зорица
31. Чолић Милош

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Читаковић Надежда

1. Александрић Славица
2. Антанасијевић Србољуб
3. Васиљевић Бранка
4. Веизовић Мирослав
5. Вукајловић Ненад
6. Дамњановић Маријана
7. Драгојловић Петар
8. Ђунисијевић Јелена
9. Јанковић Марко
10. Јањић Марија
11. Јосиповић Емилија
12. Катанић Немања
13. Матић Марко
14. Милићевић Милан
15. Милутиновић Милан
16. Мијатовић Анђелка
17. Недељковић Жељко
18. Николић Андријана
19. Павловић Слободан
20. Секулић Јелена
21. Станисављевић Стефан
22. Тешић Сања
23. Цветковски Наум
24. Цвијовић Бранко
25. Шкрњић Миодраг
26. Продановић Растко

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2004/2005 – 2007/2008

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовић Радивоје

1. Алексић Наталија
2. Бабић Желмина
3. Благојевић Бранка
4. Ђуричић Марко
5. Ивановић Андрија
6. Јевтић Милица
7. Јовановић Јелена
8. Катанић Александра
9. Кремић Нинослав
10. Кузмановић Сунчица
11. Лазаревић Јована
12. Марковић Даница
13. Матић Нада
14. Милановић Бранко
15. Милановић Данијела
16. Милановић Љубиша
17. Миловановић Марина
18. Милошевић Јована
19. Николић Мирјана
20. Петровић Јелена
21. Ракић Јелена
22. Ракоњац Јелена
23. Савић Војислав
24. Секулић Ана
25. Стаменић Ивана
26. Стефановић Ана
27. Стојановић Ивана
28. Тодоровић Јелена
29. Урошевић Игор
30. Шкрњић Александар
31. Сенић Милица

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Ђурић Горгина

1. Андрић Јасмина
2. Андрић Миленка
3. Аћимовић Наташа
4. Васић Драгана
5. Вукајловић Александар
6. Дамљановић Биљана
7. Ђокић Андријана
8. Ђурић Никола
9. Ковачевић Драгана
10. Ковачевић Марко
11. Лукић Бобан
12. Марковић Невена
13. Мијановић Оливера
14. Милосављевић Мирјана
15. Митровић Катарина
16. Митровић Снежана
17. Нешовић Будимир
18. Павловић Софија
19. Радовановић Душица
20. Ристић Вељко
21. Секулић Горан
22. Симић Мирјана
23. Средојевић Ђорђе
24. Тадић Радмила
25. Узелац Лана
26. Цвијић Весна
27. Јовановић Бојан
28. Јовановић Дражен
29. Јовановић Зоран
30. Гвозденовић Ана
31. Зекавица Петар

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Јечменица Велибор

1. Васић Милица
2. Вукашиновић Сандра
3. Екмешчић Љиљана
4. Живановић Јелена
5. Живановић Милош
6. Ивановић Тања
7. Јовановић Емилија
8. Јовановић Ненад
9. Јовичић Оља
10. Јосиповић Јована
11. Караклић Никола
12. Максимовић Данијела
13. Мелентијевић Петар
14. Миливојевић Ђорђе
15. Милић Никола
16. Михаиловић Ана
17. Нешковић Бранка
18. Обрадовић Драгана
19. Обрадовић Срђан
20. Павловић Верица
21. Павловић Катарина
22. Радовановић Биљана
23. Танасијевић Вељко
24. Танасијевић Марко
25. Тешић Драгана
26. Шарац Андреј
27. Савић Младен

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2005/2006 – 2008/2009

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Чавић Милован

1. Алексић Бојана
2. Благојевић Душан
3. Видовић Ђорђе
4. Вуковић Бојана
5. Вуловић Вања
6. Гвозденовић Сара
7. Демковић Владимир
8. Димитријевић Дејан
9. Ђорђевић Андријана
10. Ђорђевић Јелена
11. Ђурђић Андријана
12. Живановић Петар
13. Јакшић Јелена
14. Јанковић Александра
15. Максимовић Александар
16. Матић Драгана
17. Матић Милош
18. Мартић Наташа
19. Милекић Гордана
20. Миливојевић Александра
21. Милисављевић Наташа
22. Мићић Јелена
23. Огњановић Кристина
24. Рајић Катарина
25. Ракоњац Александар
26. Рогић Јована
27. Средојевић Драгана
28. Станић Милутин
29. Цвијић Марко
30. Церовић Данијела
31. Јелисавчић Иван
32. Ристић Миленко

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Стојкановић Јелена

1. Аксентијевић Душан
2. Алексић Светлана
3. Бошковић Перица
4. Деспотовић Драгана
5. Ђорђевић Стефан
6. Живанмовић Олга
7. Илић Иван
8. Јовановић Сања
9. Јовановић Срђан
10. Ковачевић Марина
11. Лукић Милош
12. Лукић Татјана
13. Мандић Душка
14. Марковић Ивана
15. Матић Јована
16. Миливојевић Бојана
17. Милосављевић Милосав
18. Милутиновић Јелена
19. Обрадовић Драгана
20. Петровић Марко
21. Полић Маријана
22. Ранђеловић Јелена
23. Селаковић Михаило
24. Симић Александра
25. Спасојевић Јелена
26. Симић Снежана
27. Станишић Милица
28. Тешић Стефана
29. Васиљевић Урош
30. Живковић Бојана

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Танасијевић Милош

1. Анђић Јован
2. Антанасијевић Снежана
3. Вулић Јована
4. Живановић Даница
5. Живковић Катарина
6. Јосиповић Душица
7. Јосиповић Лазар
8. Камберовић Марко
9. Киш Оливера
10. Лазаревић Стефан
11. Мандић Милица
12. Маринковић Младен
13. Милутиновић Милица
14. Павловић Немања
15. Павловић Стојанка
16. Петковић Радован
17. Радивојевић Драган
18. Радовановић Бојана
19. Ракоњац Ђорђе
20. Симић Марко
21. Симић Татјана
22. Симеуновић Наталија
23. Спасојевић Филип
24. Стаменић Катарина
25. Станојевић Јелена
26. Стефановић Слађана
27. Стефановић Снежана
28. Цветић Сандра
29. Цвијовић Љиљана
30. Димитријевић Дамјан
31. Јовановић Милан

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2006/2007 – 2009/2010

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Васиљевић Лепосава

1. Аврамовић Иван
2. Алексић Маријана
3. Биљић Андријана
4. Димитријевић Андрија
5. Ђурић Урош
6. Живановић Маријана
7. Имшировић Даворин
8. Јаковљевић Михајло
9. Јањић Драгана
10. Јањић Ивана
11. Јевтић Маријана
12. Јовановић Жељка
13. Јовановић Мирјана
14. Јокић Стефан
15. Јосиповић Звездан
16. Лазић Иван
17. Маринковић Дајана
18. Марјановић Милан
19. Милановић Мирјана
20. Милићевић Јелена
21. Милићевић Милица
22. Милићевић Немања
23. Петковић Марко
24. Петровић Јелена
25. Радовановић Драгана
26. Тадић Рада
27. Тошић Ивана
28. Филиповић Биљана
29. Чавић Ана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Цветковски Чедомир

1. Аксентијевић Миломир
2. Арсеновић Невена
3. Вујетић Ненад
4. Димитријевић Ненад
5. Ђурић Татјана
6. Екмешчић Евелина
7. Змијанац Милан
8. Јагодић Ђорђе
9. Јаковљевић Марко
10. Јаковљевић Јована
11. Јанковић Далиборка
12. Јеличић Невена
13. Јовановић Александра
14. Јовановић Ана
15. Максимовић Александра
16. Марковић Неда
17. Марковић Иван
18. Милошевић Кристина
19. Митровић Светлана
20. Митровић Александра
21. Обрадовић Јована
22. Ордагић Душко
23. Павловић Кристина
24. Ресимић Невена
25. Стаменић Дубравка
26. Томић Снежана
27. Цветковски Ивона
28. Шкрњић Лазарија
29. Штрбац Марина

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Јовановић Никола

1. Алексић Сандра
2. Богдановић Никола
3. Глишић Борис
4. Деспотовић Драгана
5. Динић Невена
6. Ђокић Марко
7. Ђукић Вукашин
8. Ђуричић Немања
9. Зекавица Ненад
10. Јашић Немања
11. Јосиповић Александар
12. Леонтијевић Милица
13. Маринковић Милица
14. Марјановић Марко
15. Матић Невена
16. Милић Никола
17. Милошевић Тања
18. Николић Ивана
19. Новаковић Емилија
20. Обрадовић Немања
21. Петровић Здравко
22. Средојевић Невена
23. Станојевић Борис
24. Станојевић Небојша

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2007/2008 – 2010/2011

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Симић Споменка

1. Алексић Радмила
2. Анђић Вања
3. Биљић Марко
4. Бошковић Јелена
5. Драгутиновић Лука
6. Ђорђевић Ивана
7. Ђурић Данка
8. Илић Ивана
9. Јакшић Немања
10. Јелисавчић Маријана
11. Јовановић Крста
12. Максић Марија
13. Марковић Јована
14. Марковић Милица
15. Марковић Немања
16. Миловановић Снежана
17. Милошевић Милица
18. Митровић Миљана
19. Николић Милош
20. Николић Немања
21. Симић Јована
22. Стаменић Јелена
23. Стефановић Марко
24. Тарбук Марија
25. Тодоровић Наташа
26. Тошић Виолета
27. Тошић Катарина
28. Читаковић Радмила
29. Шарац Андреа
30. Вукајловић Милош
31. Лештаревић Неда

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Петровић Миља

1. Аџић Наташа
2. Васић Марина
3. Вуковић Никола
4. Гагић Владимир
5. Драгојловић Милица
6. Ђорђевић Исидора
7. Ђурић Ана
8. Живановић Милица
9. Јелисавчић Велисав
10. Јелисавчић Мирјана
11. Јовић Бојана
12. Кнежевић Татјана
13. Лакићевић Ирина
14. Марковић Михајло
15. Марковић А. Тијана
16. Марковић М. Тијана
17. Матић Јелена
18. Милић Тијана
19. Милосављевић Марија
20. Милосављевић Марина
21. Нешковић Ана
22. Новаковић Александра
23. Павловић Младен
24. Поповић Весна
25. Рабасовић Адам
26. Рајаковић Јелена
27. Ристановић Филип
28. Станић Јелена
29. Тодоровић Александра
30. Томић Војислав
31. Ђорђевић Дејан

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Читаковић Надежда

1. Божић Милош
2. Васиљевић Снежана
3. Веизовић Ивана
4. Видовић Аница
5. Вучковић Кристина
6. Ђукановић Никола
7. Елек Милица
8. Живановић Данка
9. Јаковљевић Марија
10. Јанковић Марија
11. Јовановић Ивана
12. Јовашевић Данко
13. Јосиповић Александра
14. Крунић Маријана
15. Леонтијевић Весна
16. Милинковић Тијана
17. Милић Мартина
18. Николић Душица
19. Радовановић Младен
20. Ракић Бојана
21. Ракић Милош
22. Севић Марија
23. Симеуновић Милан
24. Симић Марина
25. Спасојевић Немања
26. Томић Марија
27. Гавриловић Александар
28. Ђурић Никола
29. Мелентијевић Марко

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2008/2009 – 2011/2012

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовић Радивоје

1. Благојевић Милица
2. Богдановић Дарко
3. Вукајловић Никола
4. Гагић Марко
5. Дамњановић Виолета
6. Димитријевић Маријана
7. Ђурић Зорица
8. Илић Дејан
9. Јашић Лука
10. Јовић Ранко
11. Јовић Стефан
12. Јокић Стефан
13. Максић Катарина
14. Маринковић Урош
15. Митровић Кристина
16. Мићић Александра
17. Николић Јована
18. Пантелић Катарина
19. Продановић Александра
20. Савић Ивана
21. Симеуновић Сара
22. Стојановић Марина
23. Тешић Милица
24. Тотошковић Оливера

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Ђурић Горгина

1. Аксентијевић Филип
2. Бабић Мирјана
3. Баштовановић Никола
4. Благојевић Лазар
5. Богдановић Лазар
6. Гавриловић Марко
7. Ђурић Ивана
8. Илић Александар
9. Јаковљевић Невена
10. Јеремић Јелица
11. Јовановић Биљана
12. Ковачевић Александра
13. Костић Миленка
14. Лукић Кристина
15. Малинић Драгана
16. Милић Богдан
17. Митровић Андријана
18. Митровић Тијана
19. Павловић Стефан
20. Пашић Ивана
21. Петковић Катарина
22. Средојевић Марија
23. Срећковић Невена
24. Стаменић Лазар
25. Стојановић Александар
26. Тодоровић Сара
27. Матић Ангелина

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Јечменица Велибор

1. Вилотић Дијана
2. Давидовић Драгана
3. Ђунисијевић Немања
4. Зечић Огњен
5. Јовановић Даница
6. Јокић Невена
7. Лазић Весна
8. Марјановић Звонко
9. Милић Немања
10. Петровић Немања
11. Симић Катарина
12. Сладојевић Богдан
13. Стаменић Ивана
14. Стојановић Богдан
15. Стојић Александар
16. Тришић Јелена
17. Мићић Емилија
18. Ђуричић Јована

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2009/2010 – 2012/2013

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Панић Тамара

1. Бошковић Маријана
2. Васић Марко
3. Вилотијевић Сања
4. Вукашиновић Душан
5. Гавриловић Милош
6. Гагић Кристина
7. Гвозденовић Тијана
8. Ђокић Катарина
9. Ђурић Вишња
10. Ђурић Катарина
11. Живанић Александра
12. Јелисавчић Јелена
13. Лазаревић Владимир
14. Лакићевић Иван
15. Миловановић Мирјана
16. Мићић Катарина
17. Перић Драгана
18. Прга Анђела
19. Радивојевић Бојан
20. Ракић Ђорђе
21. Симић Ђурђина
22. Стаменић Ана

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Стојкановић Јелена

1. Богдановић Давид
2. Вучетић Ана
3. Глишић Александра
4. Јанковић Емилија
5. Јањић Јована
6. Јовновић Ђорђе
7. Јокић Бојан
8. Карадаревић Дубравка
9. Кремић Марија
10. Лазаревић Љиљана
11. Мандић Милен
12. Милић Јована
13. Милићевић Маријана
14. Милосављевић Слађана
15. Милошевић Иван
16. Мирковић Ивана
17. Ненадовић Катарина
18. Николић Маријана
19. Његић Марија
20. Подгорица Александар
21. Радивојевић Андрија
22. Рогић Наталија
23. Станић Анета
24. Николић Милош

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Танасијевић Милош

1. Аксентијевић Марија
2. Анђић Радован
3. Видовић Радомир
4. Вуковић Иван
5. Вулић Сара
6. Ђуричић Бојана
7. Живановић Ђорђе
8. Јевтић Милан
9. Јокић Мирјана
10. Костић Марија
11. Крсмановић Сања
12. Лазић Лука
13. Лазић Никола
14. Маринковић Милош
15. Марковић Ивана
16. Матић Душица
17. Милић Драгана
18. Николић Филип
19. Обрадовић Никола
20. Ристић Александра
21. Стаменић Војислав
22. Стаменић Емилија
23. Стаменић Јована
24. Стаменић Тамара
25. Станишић Милош
26. Тадић Нада
27. Тадић Слободан
28. Тришић Јелена
29. Тришић Лука
30. Цвијовић Тијана

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2010/2011 – 2013/2014

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Ђурић Александра

1. Алексић Миленко
2. Алексић Милица
3. Борањац Исидора
4. Димитријевић Ирена
5. Живановић Тијана
6. Јевтић Јована
7. Јовановић Катарина
8. Којадиновић Новка
9. Крстић Кристина
10. Малинић Мирјана
11. Малинић Теодора
12. Маринковић Ненад
13. Марковић Биљана
14. Марковић Марија
15. Миловановић Милица
16. Орадовић Давид
17. Павловић Јелена
18. Пејић Јелена
19. Перић Драган
20. Петковић Никола
21. Петровић Сара
22. Поповић Јелена
23. Продановић Александар
24. Пуртић Марта
25. Ристић Душица
26. Савић Виолета
27. Симић Душица
28. Станковић Алекса
29. Тодоровић Николета
30. Томић Јована

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Цветковски Чедомир

1. Арсеновић Милица
2. Богдановић Наталија
3. Богдановић Јелена
4. Бошковић Тамара
5. Вујетић Марија
6. Глишић Кристина
7. Димитријевић Марија
8. Димитријевић Катарина
9. Ђуровић Павле
10. Живановић Вадимир
11. Живковић Бојана
12. Заграђанин Марија
13. Јелисавчић Јелена
14. Јовановић Владимир
15. Јовановић Марија
16. Кунчак Невена
17. Лендић Александар
18. Марић Софија
19. Марковић Лазар
20. Митровић Милош
21. Митровић Наталија
22. Павловић Д. Александар
23. Павловић М. Александар
24. Петровић Драгана
25. Плахута Марија
26. Радовановић Јована
27. Ристић Милош
28. Станојевић Мирјана
29. Тошић Анка

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Јовановић Никола

1. Алексић Марко
2. Божић Немања
3. Глишић Димитрије
4. Давидовић Дарко
5. Дамњановић Оливера
6. Деспотовић Тамара
7. Зечић Немања
8. Зечић Стеван
9. Јовановић Никола
10. Катанић Никола
11. Лазовић Антоније
12. Мановић Раде
13. Марковић Сара
14. Милинковић Тања
15. Милошевић Јована
16. Мићић Софија
17. Михајловић Михајло
18. Нешковић Радивоје
19. Павловић Иван
20. Радовановић Никола
21. Савић Марко
22. Спасојевић Михаило
23. Спасојевић Огњен
24. Стаменић Александар
25. Стаменић Тијана
26. Тадић Марија
27. Тешић Милија
28. Тешић Слађана
29. Томић Марија

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2011/2012 – 2014/2015

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Марковић Јелена

1. Бабић Бојана
2. Баратовић Катарина
3. Бошковић Јелена
4. Димитријевић Миленко
5. Дуловић Маријана
6. Ђокић Невена
7. Ђокић Сандра
8. Ђокић Теодора
9. Зековић Ивана
10. Змијанац Павле
11. Ивановић Александра
12. Јањић Тања
13. Јевтић Бојан
14. Јовановић Данијела
15. Јовановић Нада
16. Мандић Николина
17. Митровић Никола
18. Мочевић Ана
19. Новаковић Јована
20. Павловић Милош
21. Панић Јелена
22. Петричевић Марко
23. Петровић Неда
24. Ристивојевић Вера
25. Стаменић Оливера
26. Станковић Далиборка
27. Стојановић Бојана
28. Тејић Лидија
29. Чавић Алекса
30. Ристић Стефан

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Петровић Миља

1. Богдановић Тања
2. Буђић Марија
3. Веизовић Наташа
4. Вукашиновић Јована
5. Вуковић Јелена
6. Вучићевић Марта
7. Димитријевић Никола
8. Ђенисић Никола
9. Ђурић Љубица
10. Јевтић Јована
11. Јелисавчић Милица
12. Јеремић Јелена
13. Камберовић Стефан
14. Маринковић Олгица
15. Марковић Ђорђе
16. Милаковић Јелена
17. Мићић Петар
18. Николић Драгана
19. Остојић Тијана
20. Пантелић Владимир
21. Петровић Александра
22. Петровић Дубравка
23. Радивојевић Стеван
24. Ристановић Дарко
25. Стаменић Наталија
26. Симић Немања
27. Станић Анђела
28. Тадић Ђорђе
29. Тодоровић Никола
30. Тодоровић Огњен

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Симић Споменка – Јовановић Милена

1. Алексић Тихомир
2. Бјеличић Александра
3. Бјеличић Вук
4. Веизовић Дарко
5. Вилотијевић Немања
6. Дамљановић Ђурађ
7. Деспотовић Наташа
8. Ђукић Анастасија
9. Ђурић Тамара
10. Ивановић Страхиња
11. Јашић Тамара
12. Јовановић Душица
13. Јовановић Наташа
14. Лазић Момчило
15. Милекић Милија
16. Милошевић Марко
17. Милошевић Слађана
18. Миртовић Кристијан
19. Митровић Марина
20. Нешковић Петар
21. Павловић Владимир
22. Радојичић Бојана
23. Севић Никола
24. Симић Исидора
25. Стаменић Миленка
26. Стеванетић Бојана
27. Стевић Марија
28. Тешић Бојан
29. Тодоровић Божидар

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2012/2013 –

друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Јовић Радивоје

1. Алексић Весна
2. Баштовановић Невена
3. Благојевић Владан
4. Богдановић Катарина
5. Буђић Давид
6. Гавриловић Зорана
7. Давидовић Сара
8. Докић Ивана
9. Живановић Марија
10. Илић Зорица
11. Јанковић Катарина
12. Јевтић Кристина
13. Јевтић Стефан
14. Јовановић Александра
15. Јовановић Ана
16. Крњић Немања
17. Лазић Марина
18. Миливојевић Петар
19. Нешковић Дарко
20. Новаковић Сандра
21. Павловић Николина
22. Павловић Стефан
23. Пејић Анђела
24. Петковић Душан
25. Петковић Петар
26. Петровић Лидија
27. Савић Јелена
28. Селаковић Марија
29. Синђић Сандра

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Обрадовић Драгана-Сенић Драгица

1. Васић Милица
2. Вукашиновић Алекса
3. Вучковић Марта
4. Глишић Јелена
5. Ђенић Никола
6. Ђоковић Драгана
7. Живановић Марија
8. Игњић Душица
9. Јакшић Јован
10. Јездић Андрија
11. Јездић Милош
12. Јекић Татјана
13. Јелисавчић Бојана
14. Јовановић Александра
15. Јокић Тамара
16. Кнежевић Марија
17. Ковачевић Јована
18. Марић Андријана
19. Миловановић Маринко
20. Николић Јелена
21. Николић Тамара
22. Ордагић Никола
23. Павловић Милица
24. Пердух Никола
25. Петковић Нађа
26. Петровић Велемир
27. Радивојевић Немања
28. Ристић Стефан
29. Стаменић Невена

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Ђурић Горгина

1. Видовић Весна
2. Вуковић Миливоје
3. Гавриловић Бојана
4. Голубовић Милица
5. Димитријевић Огњен
6. Ђорђевић Јана
7. Ђунисијевић Мирјана
8. Ђуричић Саво
9. Ивановић Лука
10. Јаковљевић Ана
11. Јевтић Матеја
12. Караклић Бојана
13. Караклић Никола
14. Катанић Јелена
15. Кнежевић Марко
16. Крстић Тамара
17. Лазић Милица
18. Максимовић Лазар
19. Марковић Марина
20. Милекић Милица
21. Митровић Иван
22. Митровић Марко
23. Раковић Павле
24. Севић Ђорђе
25. Спасојевић Емилија
26. Стевић Александар
27. Тенић Милица
28. Тодоровић Душан
29. Тошић Павле
30. Тришић Огњен

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2013/2014 –

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Вранић Гордана

1. Аврамовић Милун
2. Божић Милош
3. Божић Тамара
4. Ђоковић Катарина
5. Екмешчић Ивана
6. Јевремовић Бранкица
7. Јовановић Игор
8. Максимовић Исидора
9. Млађеновић Теодора
10. Новаковић Тања
11. Обрадиновић Милица
12. Обрадовић Михаило
13. Павловић Андријана
14. Петровић Марко
15. Петровић Софија
16. Петровић Тамара
17. Радуловић Анђа
18. Савић Маријана
19. Сенић Никола
20. Симић Ивана
21. Стаменић Зорка
22. Стојановић Андријана
23. Ћировић Анђела
24. Урошевић Александра
25. Читаковић Лука
26. Обреновић Јована

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Стојкановић Јелена-Ракоњац Драгутин

1. Алексић Снежана
2. Аметовић Анђела
3. Гагић Сара
4. Глишић Татјана
5. Ђуровић Богдан
6. Илић Милка
7. Јакић Тијана
8. Јаковљевић Јелена
9. Јездић Катарина
10. Јовановић Слађана
11. Миловановић Катарина
12. Митровић Немања
13. Мићић Вања
14. Нешковић Илија
15. Обреновић Јована
16. Павловић Милена
17. Пејић Биљана
18. Пердух Радојка
19. Радојичић Алекса
20. Симић Павле
21. Симић Тамара
22. Стефановић Јована
23. Тешић Лазар
24. Тодоровић Јована

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Танасијевић Милош

1. Дамљановић Марко
2. Ђокић Анђела
3. Јеремић Божидар
4. Јовановић Александар
5. Јовановић Дејан
6. Јокић Јелена
7. Јокић Урош
8. Југовић Младен
9. Катанић Ружица
10. Ковачевић Исидора
11. Лазић Љубиша
12. Максимовић Матија
13. Милосављевић Срђан
14. Михаиловић Сара
15. Михајловић Марко
16. Перић Бојан
17. Радојичић Андријана
18. Стаменић Милош
19. Станић Александра
20. Филиповић Александар
21. Фурунџић Коста
22. Петковић Дарија

ГЕНЕРАЦИЈА ШК. 2014/2015 –

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Васић Владан

1. Благојевић Наташа
2. Вуковић Лазар
3. Вуковић Сања
4. Гавриловић Никола
5. Гавриловић Сара
6. Дамњановић Никола
7. Ђунисијевић Александар
8. Заграђанин Јелена
9. Злопорубовић Матија
10. Јаковљевић Никола
11. Јевтић Зорана
12. Јевтић Јелена
13. Јовичић Лука
14. Караклић Николина
15. Катанић Милица
16. Љубојевић Драган
17. Максимовић Милица
18. Маринковић Немања
19. Марковић Иван
20. Мијаиловић Олгица
21. Милинковић Милица
22. Милошевић Анђелија
23. Милошевић Милена
24. Митровић Кристина
25. Његић Јован
26. Павловић Никола
27. Петковић Ивана
28. Стаменић Милена
29. Стевановић Ведран
30. Тадић Растко

Друштвено-језички смер
Одељењски старешина: Цветковски Чедомир

1. Бајић Марко
2. Васић Ивана
3. Вуковић Стефан
4. Гагић Немања
5. Зечић Тамара
6. Јовановић Никола
7. Јокић Ивана
8. Југовић Петар
9. Карадаревић Исидор
10. Караклић Андреа
11. Кунчак Игор
12. Лазић Драгана
13. Марковић Драгана
14. Милановић Татјана
15. Милосављевић Давид
16. Милутиновић Нина
17. Мочевић Дајана
18. Нешковић Кристина
19. Николић Милан
20. Николић Милица
21. Павловић Василије
22. Павловић Исидора
23. Сарић Немања
24. Станојевић Ема
25. Стефановић Анђела
26. Сретеновић Стефан
27. Тадић Алекса
28. Тешић Јелена
29. Тодоровић Сара
30. Ћурчић Јелисавета

Природно-математички смер
Одељењски старешина: Јовановић Никола

1. Бабић Вук
2. Богдановић Миленко
3. Вуковић Марија
4. Ђорђевић Јован
5. Живановић Сања
6. Ивановић Лука
7. Јанковић Александра
8. Јевремовић Јована
9. Јездић Милица
10. Јелисавчић Радован
11. Јовановић Јована
12. Кунчак Лука
13. Марјановић Маријана
14. Милосављевић Милоје
15. Митровић Андреј
16. Новаковић Никола
17. Обрадовић Никола
18. Петковић Милош
19. Печеничић Никола
20. Радовановић Александра
21. Рогић Никола
22. Симић Анђела
23. Стаменић Милан
24. Станојевић Јелена
25. Тешић Нена
26. Тодоровић Ђорђе
27. Тутић Алекса
28. Џекулић Мирослав

СПЕЦИЈАЛНЕ ДИПЛОМЕ

Посебан вид признања, који је био републичког нивоа уведен је Законом о дипломама за изузетан успех у школском учењу и владању.[946] Била је то диплома „Вук Караџић" за изузетан општи успех у учењу и владању, односно за ученике који су током основне или средње школе имали одличан успех из свих предмета и имали примерно владање. Носиоци Вукове дипломе су били ослобођени полагања завршног испита и имали су предност приликом уписивања на више или високе школе. Диплома „Светозар Марковић" додељивана је ученицима који су постигни изузетан успех из друштвених, а „Михаило Петровић – Алас" из природних наука и математике. Диплома „Јован Микић Спартак" додељивана је ученицима који су постигли изваренадн успех из области физичког васпитања. Диплому „Никола Тесла" добијали су ученици који су постигли изваредна успех из техничких наука, а „Стеван Мокрањац" из области уметности. Дипломе је додељивало Наставничко веће Гиманзије/Образовног центра.

Школска година	Диплома	Име ученика
1971/1972.	Михаило Петровић – Алас и Никола Тесла	Лазар Лазић
1972/1973.	Михаило Петровић – Алас	Тривун Вучетић
1972/1973.	Јован Микић Спартак	Богић Шћепановић
1976/1977.	Вук Караџић	Горан Ковачевић, Лидија Кафеџић и Миладин Павловић
1977/1978.	Јован Микић Спартак	2 ученика Образовног центра
1977/1978.	Светозар Марковић	4 ученика Образовног центра
1977/1978.	Михаило Петровић – Алас	Милан Живановић
1977/1978.	Михаило Петровић – Алас	4 ученика Образовног центра

946 Службени гласник СР Србије 14/66

Школска година	Диплома	Име ученика
1978/1979.	Вук Караџић	Љубодраг Јосиповић и Весна Јоветић
1977/1980.	Вук Караџић	Оливера Јелисавчић
1980/1981.	Светозар Марковић	14 ученика Образовног центра
1980/1981.	Михаило Петровић – Алас	3 ученика Образовног центра
1980/1981.	Јован Микић Спартак	1 ученик Образовног центра
1981/1982.	Вук Караџић	Надежда Ђокић
1982/1983.	Вук Караџић	Весна Ђурић
1983/1984.	Вук Караџић	Зоран Нешковић
1983/1984.	Јован Микић Спартак	Љиљана Девеџић
1984/1985.	Вук Караџић	Љиљана Маркотић
1985/1986.	Вук Караџић	Слађана Јелић, Саша Дамљановић и Жанка Лишанин
1985/1986.	Михаило Петровић – Алас	Љиљана Цинцовић, Небојша Продановић, Радивоје Живановић, Зоран Дакић
1986/1987.	Михаило Петровић – Алас	Миленко Јелисавчић
1986/1987.	Вук Караџић	Драган Гавриловић
1987/1988.	Вук Караџић	Зоран Митровић и Славица Јовановић
1988/1989.	Вук Караџић	Зорица Митровић
1989/1990.	Вук Караџић	Светлана Јелић
1989/1990.	Јован Микић Спартак	2 ученика Образовног центра
1990/1991.	Вук Караџић	Александар Стојановић и Милош Јовановић
1991/1992.	Вук Караџић	Милан Вујетић
1992/1993.	Вук Караџић	Дамњан Радмиловић
1993/1994.	Вук Караџић	Горан Драгојловић, Гордана Станојевић, Марија Тешић
1994/1995.	Вук Караџић	Славица Спасић, Наташа Матићи Ана Чолић
1995/1996.	Вук Караџић	Валентина Танасијевић
1996/1997.	Вук Караџић	Раденко Читаковић и Јелена Васић
1997/1998.	Вук Караџић	Милица Јечеменица
1997/1998.	Специјална историја	Владимир Јевтић
1997/1998.	Специјална физика	Лазар Петровић
1998/1999.	Вук Караџић	Бојан Бабић, Бојана Булатовић, Милица Кнежевић, Мирослав Павићевић
1998/1999.	Специјална историја	Катарина Манојловић
1999/2000.	Вук Караџић	Јелена Безаревић, Бојан Недељковић
2000/2001.	Вук Караџић	Наташа Милановић, Марија Милић
2001/2002.	Вук Караџић	Тијана Максимовић и Душанка Петровић

Школска година	Диплома	Име ученика
2002/2003.	Вук Караџић	Бојана Матић, Драгана Тотошковић, Марија Ђурић, Марија Михаиловић
2002/2003.	Специјална диплома за физичко васпитање	Ивана Миливојевић
2003/2004.	Вук Караџић	Марија Јеросимовић, Марко Јовановић и Жељка Булатовић
2004/2005.	Вук Караџић	Драгана Павићевић, Дубравка Тришић и Маријана Ковачевић
2005/2006.	Вук Караџић	Никола Глигоријевић, Ивана Вучетић, Јована Ђукановић, Младен Михаиловић, Владимир Читаковић, Ивана Радовановић
2006/2007.	Вук Караџић	Србољуб Антанасијевић, Наум Цветковски, Андријана Николић, Марија Јањић, Ива Ђурић, Ана Миловановић и Јелица Јездић
2006/2007.	Специјална диплома математика	Србољуб Антанасијевић
2006/2007.	Специјална диплома историја	Марина Петровић
2006/2007.	Специјална диплома српски језик	Јелица Јездић
2007/2008.	Вук Караџић	Петар Мелентијевић, Биљана Радовановић, Катарина Павловић, Драгана Тешић, Јована Јосиповић, Ана Секулић, Ана Стефановић, Јелена Ракоњац
2008/2009.	Вук Караџић	Драгана Средојевић, Милица Милутиновић, Филип Спасојевић, Катарина Стаменић, Јелена Станојевић, Љиљана Цвијовић, Јован Анђић, Снежана Антанасијевић
2009/2010.	Вук Караџић	Милица Леонтијевић, Невена Динић, Невена Матић, Ивана Николић, Невена Средојевић, Маријана Алексић, Андријана Биљић
2010/2011.	Вук Караџић	Александра Јосиповић, Марина Васић, Милица Драгојловић, Милица Живановић, Адам Рабасовић, Војислав Томић, Радмила Алексић, Милица Марковић, Миљана Митровић, Марија Тарабук, Неда Лештаревић, Милица Елек, Ивана Јовановић, Данко Јовашевић, Весна Леонтијевић, Мартина Милић, Младен Радовановић, Марија Севић
2011/2012.	Вук Караџић	Ивана Стаменић, Невена Јокић, Катарина Симић, Јелена Тришић, Биљана Јовановић, Марко Гагаић, Јована Николић, Оливера Тотошковић,
2012/2013.	Вук Караџић	Драгана Милић, Радован Анђић, Сара Вулић, Душица Матић, Филип Николић, Емилија Стаменић, Јелена Тришић, Александра Живанић и Катарина Ђокић

Школска година	Диплома	Име ученика
2013/2014.	Вук Караџић	Радивоје Нешковић, Наталија Богдановић, Лазар Марковић, Мирјана Станојевић, Немања Зечић, Стеван Зечић, Тања Милинковић, Тијана Стаменић, Слађана Тешић, Марија Томић
2014/2015.	Вук Караџић	Тамара Ђурић, Јована Јевтић, Јелена Милаковић, Бојана Радојичић, Анастасија Ђукић,

Ђак генерације Гимназије „Јосиф Панчић”	
1992/1993	Дамњан Радмиловић
1993/1994.	Марија Тешић
1994/1995.	Славица Спасић
1995/1996.	Валентина Танасијевић и Славиша Пантелић
1996/1997.	Раденко Читаковић
1997/1998.	Милица Јечменица
1998/1999.	Милица Кнежевић
1999/2000.	Бојан Недељковић и Јелена Безаревић
2000/2001.	Наташа Милановић
2001/2002.	Тијана Максимовић
2002/2003.	Марија Михаиловић и Бојана Матић
2003/2004.	Марија Јеросимовић
2004/2005.	Драгана Павићевић и Дубравка Тришић
2005/2006.	Никола Глигоријевић
2006/2007.	Србољуб Антанасијевић
2007/2008.	Петар Мелентијевић
2008/2009.	Филип Спасојевић и Катарина Стаменић
2009/2010.	Милица Леонтијевић
2010/2011.	Александра Јосиповић
2011/2012.	Ивана Стаменић
2012/2013.	Драгана Милић
2013/2014.	Радивоје Нешковић
2014/2015.	Тамара Ђурић

БИОГРАФИЈЕ НАЈУСПЕШНИЈИХ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ

Др Милан Живановић рођен је 19. фебруара 1959. године у Грачаници општина Љубовија. Основну школу је завршио у Бајиној Башти као носилац дипломе „Вук Караџић". Гимназију је такође завршио у Бајиној Башти и био је награђен дипломом „Михаило Петровић Алас". Дипломирао је на Математичком факултету у Београду, на истом факултету је, 2005. године одбранио специјалистички рад „Прилог теорији Питагориних тројки". Своје усавршавање наставља на ПМФ-у у Новом Саду где је 2008. године одбранио магистарску тезу „Питагорина теорема и њен значај у настави математике". Три године касније, на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву, на катедри за математику, Живановић је одбранио и докторску тезу „Примена једне линеарне трансформације у геометрији и алгебри". На математичком факултету у Београду у октобру 2014. године одобрена је и његова докторска теза из Алгебре „Алгебра Питагориних тројки".

Др Милан Живановић је објавио преко 50 радова. Поред тога имао је излагања на преко 30 међународних и националних научно-стручних конференција и семинара. Област његовог интересовања су: геометрија, алгебра и настава математике. Аутор је сајта за наставу математике ПИТАГОРАЦ - https://sites.google.com/pitagorac/.

Највећи део своје педагошке каријере провео је у „Техничкој школи" у Бајиној Башти као предавач математике. У више наврата је мењао одсутне колеге у Гимназији „Јосиф Панчић". Од 2011. године предаје математичке предмете на „Високој школи струковних студија за образовање васпитача" у Крушевцу. У априли и мају 2006. године је учествовао у организацији припрема српских олимпијских тимова за Математичке олимпијаде. Један је од оснивача и први председник Друштва математичара Бајине Баште.

Др Милан Живановић се из хобија бави писањем афоризама и поезије. Заступљен је у више штампаних и електронских зборника ове две књижевне форме. Прву збирку поезије у електронском облику „Као да ме не чујеш" објавиле су београдске „Заветине" 2009. године. Издавач Сербика из Београда је у септембру 2013. штампала Живановићеву збирку песама „Сунце и пропланак".

Др Данијела Ђунисијевић-Бојовић је рођена 29. јуна 1975. у Бајиној Башти где је завршила Основну школу и Гимназију. На Шумарском факултету Универзитета у Београду, смер Пејзажна архитектура, дипломирала је 2001. године. Магистрирала је 2005. године на Биолошком факултету Универзитета у Београду, на смеру Физиологија биљака, са тезом „Ефекат различитих регулатора растења и стратификације на клијање семена јавора (AcerpseudoplatanusL)". Докторску дисертацију „Утицај концентрације олова и кадмијума у земљишту на развој дрвенастих биљака" је одбранила у јулу 2013. године на Шумарском факултету Универзитета у Београду и тиме стекла звање доктора биотехничких наука за област Пејзажна архитектура и хортикултура. Запослена је на Шумарском факултету Универзитета у Београду у звању доцента. Наставу изводи на основним, мастер и докторским студијама.

До сада је учетвовала у 5 истраживачких пројеката Министартва за науку Републике Србије у области биотехнике, заштите животне средине и интердисциплинарних истраживања. Тренутно је ангажована на националном истраживачком пројекту „Истраживање климатских промена и њихов утицај на животну средину: праћење утицаја, адаптација и ублажавање „и COST пројекту FP1204 „GreenInUrbs" Европке уније. Као аутор или коаутор објавила је 79 научних радова од којих 5 у међународним часопиима са SCI листе.

Удата је и мајка је двоје деце.

Др Милена Јакшић је рођена 25. септембра 1970. године у Бајиној Башти. Основну и средњу школу је завршила у Бајиној Башти. На Економском факултетуУниверзитета у Крагујевцу дипломирала је 1993. године и затим уписала и последипломске студије, на смеру „Теорија и политика привредног развоја". Магистарску тезу под насловом „Недиверзификованост финансијских инструмената и институција – лимитирајући фактор ефикасности тржишта капитала" одбранила је 1999. У циљу прикупљања литературе за израду магистарске тезе боравила је на Економском факултету у Лондону (The London School of Economics).

Докторску дисертацију под насловом „Компаративна анализа развијених тржишта капитала" одбранила је 2005. године, на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу. У намери да прикупи литературу, неопходну за израду докторске дисертације, боравила је на Економском факултету у Амстердаму (Business School of Economics).

Радни однос на Економском факултету у Крагујевцу засновала је марта 1995. годи-

не. У звање асистента на предмету Политичка економија изабрана је 1995. године. У звање доцента, на предмету Основи економије, изабрана је новембра 2005. године. Фебруара 2013. године постала јеванредни професор за две уже научне области: Општа економија и привредни развој.

Аутор је и коаутор већег броја научних и стручних радова. Учествовала је на међународним и домаћим конференцијама и научно и стручно се усавршавала у земљи и иностранству.

Удата је и мајка је двоје деце.

Мр Весна Јоветић рођена је у Бајиној Башти 1960. године, где је завршила Основну школу и Гимназију, смер природно-математички 1979. године. Дипломирала је на Економском факултету у Београду 1983. године у области Пословне економије. На матичном факултету магистрирала је на теми „Мала привреда као фактор преструктуирања југословенске и подизања њене ефикасности" 1991. године.

У периоду 1985-2002. године радила је у Београдској банци АД на положају директора одељења за план и анализе, а затим у периоду 2002-2004. године у Робним кућама Београд у стечају на положају помоћника стечајног управника за финансије и координатор за финасијске послове. Потом је 2004-2005. године радила у Гаранцијском фонду Републике Србије на положају директора за издавање, пређење и реалиазцију гаранција, а онда од 2005. године, до данас, у Агенцији за осигуање и финасирање извоза Републике Србије АД на положају директора сектора за гаранције и кредитну анализу.

Мр Горан Ковачевић рођен је 1958. године у Бајиној Башти, где је завршио Основну школу и Гимназију 1977. године. Студирао је на Грађевинском факултету у Београду, смер хидроконструктивни. После диполирања на Грађевинском факултету радио је у „Енергопројекту" на разним пројектима и градилиштима у земљи и свету. Као стипендиста „Енергопројекта" одлази на Универзитет у Лондон, где ће и магистрирати на тези: „Неки температурни ефекти у масивним бетонима, са посебним освртом на бетонске бране".

Као стручњк радио је у „Енергопројекту" од 1983. до 1996. године, када је прешао у компанију Цептер, где ради као Генерални директор у низу држава као што су Јордан, Либан и Турска. Од 2001. године прелази у Монако где за компанију Цептер ради до данашњих дана као Међународни извршни директор.

Проф. др Милан С. Ковачевић рођен је 21. маја 1967. године у Бајиној Башти (село Љештанско), Основну школу завршио је у Костојевићима, средњу школу Образовни центар „Јосиф Панчић", смер природно-технички, завршио је у Бајиној Башти 1986. године. Дипломирао је на Природно-математички факултету у Крагујевцу, на смеру физика, 1993. године. У периоду од 1993. до 1995. године, радио је као професор физике у Ваљевској гимназији. Године 1995. изабран је за асистента-приправника у Институту за физику Природно-математичког факултета у Крагујевцу. Магистрирао је на Физичком факултету у Београду 2000. године, са темом „Прилози изучавању плазме у сурфатронским плазменим изворима". Исте године изабран је за асистента у Институту за физику Природно-математичког факултета у Крагујевцу, а изводио је и вежбе из предмета биофизике за студенте Медицинског факултета у Крагујевцу као и вежбе из физике за студнете хемије и Више Техничке школе у Крагујевцу. Такође, у периоду од 1996. до 2003. изводио је вежбе из предмета биофизика на Медицинском факултету Универзитета у Српском Сарајеву, у Фочи. Докторску дисертацију под насловом „Доприноси моделовању простирања светлости кроз мултимодна оптичка влакна „одбранио је 2007. године у Институту за физику на Природно-математичком факултету у Крагујевцу. Године 2008. изабран у звање доцента, а 2011. изабран први пут у звање ванредног професора на ПМФ-у у Крагујевцу.

Проф. др Милан Ковачевић активно се бави научно-истраживачким радом из области физике оптичких таласовода и физике плазме. Од заснивања радног односа, па све до данас, др Милан Ковачевић је континуирано учесник у реализацији научно-истраживачких пројекта које финансира Министарство за просвету, науку и технолошки развој Републике Србије. Као истраживач боравио је више пута и на престижном Градском Универзитету у Хонг Конгу. У 2014. години радио је као професор по позиву на престижном Yonsei Универзитету у Сеулу, Јужна Кореја.

Досада је објавио укупно 30 научних радова из физике у водећим светским часописима из физике и већи број публикованих радова у домаћим часописима на енглеском језику из физике као и већи број саопштења на међународним и домаћим научним конференцијама. Проф. др Милан Ковачевић је аутор и већег броја стручних радова посвећених унапређивању и популаризацији наставе физике у основним и средњим школама. Аутор је и универзитетског приручника за експерименталне вежбе из физике. Такође је аутор универзитетског уџбеника за студенте физике под насловом „Увод у теорију оптичких таласовода".

Проф. др Милан Ковачевић тренутно је управник Института за физику Природно-математичког факултета у Крагујевцу. Др Милан Ковачевић је ожењен и отац је једног детета.

Др Небојша Ковачевић рођен је у Бајиној Башти 1960. године, где је завршио Основну школу и Гимназију. Грађевински факултет, смер хидроконструктивни, завршио је у Београду 1984. године.

Након завршеног факултет почиње да ради у „Енергопројекту" на многим прокејтима у земљи и иностранству. Као стипендиста ове познате фирме, одлази у Лондон на даља стручна усавршавања. На позантом лондонском Империјал колеџу завршава постдипломске студије и магистрира 1990. године са темом „Насуте бране са армирано-бетонским екраном: понашање насипа, њихово зонирање и напонско-деформацијска анализа". Четри године касније, 1994. године, а на истој високошколској уставови, одбраниће и докторску дисертацију са темом „Нумеричке анализе насутих брана, усека и путних насипа".

Др Небојша Ковачевић је коаутор многих стручних радова објављених у познатим светским стручним часописима. Такође презентира радове на многим научним скуповима и члан је неколико светских професоналних удружења.

Живи и ради у Лондону.

Др Лазар Лазић рођен је 12. јуна 1953. године у Рогачици. Гимназију је завршио 1972. године у Бајиној Башти. Дпломирао је на Групи за метеорологију ПМФ-а у Београду 1976. године, а исте године добио је награду Светске метеоролошке организације за постигнути успех на студијама. Магистрирао је из области метеоролошких наука на ПМФ-у у Београду 1980. године, а докторирао на Групи за метеорологију Физичког факултета у Београду 1991. године. Исте године добио је награду Светске метеоролошке организације за најбољи научни рад, а исту награду добио је и 2012. године.

Од 1977. до 1994. године био је асистент у Институту за метеорологију ПМФ-а у Београду, а затим је изабран за доцента на Институту за метеорологију Физичког факултета у Београду. Од 2001. године је ванредни, а од 2015. године и редовни професор на истом Институту. Од 2007. године држи наставу из два предмета и на Хемијском факултету у Београду. Од 1991. године биран је неколико пута за директора Института за метеорологију, а и сада је налази на истој фунцији.

Област научног интересовања др Лазића је нумеричко моделирање атмосфере, са применом на екстремним непогодама у атмосфери, а бави се и методама иницијализације модела атмосфере. Библиографски списак научноистраживачких активности др Лазића броји укупно 120 наслова, који су цитирани око 220 пута, без аутоцитата.

Публиковао је 32 радова у међународним научним часописима, коаутор је монографије Светске метеоролошке организације, аутор је поглавља у две међународне монографије, презентовао је 21 рад на међународним конференцијама, аутор је већег броја уџбеника и скрипти. Др Лазић учествовао је на неколико, а руководио је на два међународна истраживачка пројкета.

Члан је Метеоролошког друштва Србије, Америчког метеоролошког друштва и Балканске асоцијације за животну средину.

Др Сања Мустафић рођена је у Ужицу 12. јула 1974. године. Основну школу и Гимназију завршила је у Бајиној Башти. На Географском факултету у Београду дипломирала 1998. године на теми „Ерозија у сливу Драговиштице". На истом факултету уписала је последипломске студије на смеру Физичка географија - смер геоморфологија. Магистарски рад под називом „Ерозија у сливу Темштице" одбранила је 2007. године. Докторску дисертацију под називом „Географски фактори као детерминанте интензитета ерозије на примеру слива Нишаве" одбранила је 2013. године.

Од 2000. године запослена је на Географском факултету у Београду, у Лабораторији за физичку географију, на место истраживача приправника. У звање асистента за ужу научну област Физичка географија изабрана је 2008. године, а у звање доцента 2014. године. Наставу изводи из предмета Геогрфија земљишта, Квантитатитве методе у животној средини и Геоморфологија.

Током досадашње академске каријере била је ангажована на три национална научна пројекта које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије: „Географске основе развоја Србије", „Интензитет механичке и хемијске ерозије и акумулације у Источној Србији" и „Истраживање климатских промена на животну средину: праћење утицаја, адаптација и ублажавање". Ауторка је 40 научних публикација објављених у националним и међунарадним референтним часописима и монографијама. У досадашњој универзитетској каријери остварила је запажену јавну активност учествујући са рефератима у оквиру научних скупова националног и међународног значаја. Технички је уредник водећег географског националног научног часописа Гласник српског географског друштва и члан уређивачког одбора наведеног часописа. Члан је Српског географског друштва, Друштва геоморфолога Србије и World Assocition of Soil and Water Conservation.

Др Снежана Обрадовић рођена је 1. маја 1965. године у Бајиној Башти, где је завршила Основну школу „Рајак Павићевић" и средњу школу „Јосиф Панчић". Шумарски факултет у Београду, Одсек за шумарство, уписала је школске 1984/85. године као редован студент, а завршила 1990. године са просечном оценом 8,52. Магистарски рад под насловом „Актуелност и ефекти примене Гочке варијанте контролног метода у националном парку Тара" одбранила је 2008. године. Од априла 1993. године ради на Шумарском факултету, на Катедри планирања газдовања шумама. Објавила је више на-

учних радова и учествовала је у реализацији већег броја међународних и националних пројеката финансираних од стране различитих субјеката. Докторску дисертација под насловома „Стање и развој сатојна букве, јеле и смрче прашумског порекла у Србији као основ за планирање и обезбеђивање природи бласког газдовања" одбранила је на матичном факултету у Београду 2015. године.

Др Драгана Остојић, рођена је 1965. године у Бајиној Башти, где је завршила Основну школу и Гимназију, природно-математички смер. Дипломирала на Шумарском факултету у Београду 1989. године, где је магистрирала 1995. године са темом: „Истраживање најповољнијег начина неге букових шума на подручју Црног врха-Бор" и докторирала са докторском дисертацијом „Еколошки чиниоци природног одржавања и обнове ценопопулација Панчићеве оморике (Picea omorika Panč)".

По дипломирању радила је у Јавном предузећу „Србијашуме" у служби Гајење и заштита шума све до 1993. године, када долази у Завод за заштиту природе Србије, на место приправника за послове из области шумарства. У више од две деценије рада у Заводу, стицала је сва стручна звања, и била ангажована на бројним задацима у области заштите природе, пројектним темама и стручним и научним пројектима.

До сада је објавила 30 научних радова и учествовала у изради око 100 елабората и студија у области заштите природе. Учествовала је на десетину стручних и научних скупова у земљи и иностранству.

Данас се налази на положају начелника Одељења за предеоне вредности и просторно-планску документацију Завода за заштиту природе Србије.

Мр Миладин Павловић рођен је 22. фебруара 1959. године у Бајиној Башти. Основну школу и Гимназију завршио је у Бајиној Башти. Носилац је Вукове дипломе за успех у Основној школи и Гимназији. Елетротехнички факултет је завршио 1982. године, на коме је и магистрирао 1987. године на тези: „Оптимизација SQL упита".

У периоду 1982-1986. године радио је као самостални пројектант у Научном исниституту „Винча" у лабораторији за Информатику. У периоду 1986-1994. године радио је као руководилац развоја пословних апликација у лабораторији за Рачунарску технику и информатику, а претходно је добио академско звање самосталног истраживача у истом Институту. У периоду 1994-1999. године

био је директор ИТ сектора „Југодрво" АД, а затим у периоду 1999-2012. године ИТ директор корпорације Делта М Групе/ Делта Холдинга. У периоду 2012-2014. године радио је као стручни консултант у фирми ITMP Solutions doo. Од 2014. године налази се на положају руководиоца интегративних пројеката на нивоу ЕПС групе – Сектор за информационо комуникационе технологије ЈП ЕПС групе.

Др Мирјана Петровић (девојачко Давидовић) рођена је 9. маја 1979. године у Ужицу. Основну школу и Гимназију завршила је у Бајиној Башти. На Саобраћајном факултету у Београду дипломирала је 2003. године на одсеку за Поштански и телекомуникациони саобраћај као студент генерације. На истом фалуктету је магистрирала 2007 . године и докторирала 2011. године у научној области примене менаџмент метода, математичких и софтверских решења у домену оцене перформанси транспортних и телекомуникационих система. У току студије била је носилац више награда за најбоље студенте Београдског Универзитета (попут награда Фондације Универзитет Будућности, Амбасаде Краљевине Норвешке, Владе Републике Србије и др) и била корисник национаних стипендија за талентоване студенте. По дипломирању се запослила на Саобраћајном факултету где је и данас у звању доцента, али и на Машинском факултету у Нишу, Мултидисциплинарних мастер студија у оквиру Београдског Универзитета и раније на Војно-техничкој академији у Београду. Као аутор и коаутор објавила је научну монографију и преко 50 научних радова на домаћим и међународним конференцијама и часописима. Члан је научних одбора више домаћих и међународних конференција и радних група за израду закона. Удата је и има ћерку Нелу.

Мр Мирјана Радивојевић (рођ. Петковић) рођена је 28. октобра 1975. године у Бајиној Башти. Основну школу, а потом и Гимназију, друштвено-језичког смера, завршила је у Бајиној Башти. Кроз своје школовање заинтересованост је показала за српски језик и географију. Склоност према овим предметима развили су јој својим сјајним и надахнутим радом професори – Јела Ђуричић (у Основној школи) и Часлав Ђорђевић и Чедомир Цветковски (у Гимназији). Љубав према географским наукама је превагнула и школске 1994/1995. године уписује Географски факултет Универзитета у Беораду, који завршава 1999. године, као друга дипломирана студенткиња из ове генерације. Магистарске студије на матичном факултету завршава 2007. године одбранивши тезу под називом: „Место војних одмаралиштва у туризму Србије и Црне Горе".

Као наставница географије почиње да ради 2000. године у Основној школи „Рајак Павићевић" у Бајиној Башти. Један период радила је као помоћница директора у ис-

тој школи, а потом и као директорица од 2009. до 2012. године.

Склоност ка писаној речи обликовала је кроз писање поезије и издату збирку песама 2006. године под називом Безречје.

Тренутно ради као професорица у Техничкој школи у Бајиној Башти. Удата је, мајка троје деце.

Мр Мирјана Ракић, рођена је 5. септембра 1975. године у Бајиној Башти, где је завршила основну школу и Гимназију, друштвено-језичког смера. Дипломирала је на Економском факултету Универзитета у Београду 1999. године на смеру маркетинга. Магистрирала је на матичном факултету на тему: „Брандирање планине Таре као туристичке дестинације".

Од 2001. године запослена је на Економском факултету Универзитета у Београду. До 2002. године била је ангажована у Научном друштву економиста, до 2004. године у Научно-истраживачком центру, а до 2010. године у Центру за докторске студије. Тренутно је ангажована у Центру за каријерно вођење и саветовање Економског факултета Београд као стручни сарадник.

До сада је објавила следеће радове: Испитивање понашања, преференција и ставова посетиоца туристичке дестинације Тара, Маркетинг вол. 41, бр. 3 (2010), стр. 163-170; Анализа сатисфакције туриста боравком у Србији, Маркетинг вол. 43, бр. 2 (2012), стр. 93-103; Сатисфакција туриста као фактор конкурентске предности региона у Републици Србији, Економске идеје и пракса, Економски факултет Универзитета у Београду (2014) и Значај финансирања туризма страним инвенстицијама за земље региона ЈИЕ. Регионални развој и демографски токови земаља Југоисточне европе, међународни научни скуп Ниш, 27. јун 2014. године.

Др Слободан Селинић је рођен је 23. октобра 1975. у Бајиној Башти где је завршио Основну школу и Гимназију. На Филозофском факултету у Београду, група за историју, дипломирао је 1999. магистрирао 2004. и докторирао 2009. године. Од августа 2002. године запослен је у Институту за новију историју Србије у Београду. Од 2014. године има звање виши научни сарадник. Био је главни уредник два тематска зборника радова из дипломатије Југославије и члан и секретар редакционих одбора неколико зборника радова и монографија.

Досадашњи научни рад био је посвећен проучавању друштвене историје социјалистичке Југославије и Београда, историје југословенске дипломатије и односа између Југославије и Информбироа, пре свега Чехословачке. Објавио је четири монографије: Београд 1960-1970, снабдевање и исхрана (2005), Југословенско-

чехословачки односи 1945-1955 (2010), Југославија и свет 1945-1950. Хронологија (2010) и Партија и дипломатија у Југославији 1945-1952 (2013) као и више од 60 научних чланака, 35 приказа, једну библиографију, један текст за каталог за изложбу и више енциклопедијских одредница. Учествовао је на двадесетак домаћих и међународних научних скупова. Монографију Београд 1960-1970. Снабдевање и исхарана Архив Србије је наградио наградом Задужбине „Ђурђа, Данице и Јованке Јеленић" за 2005. годину.

Ожењен је супругом Бојаном и има двоје деце, Јовану и Вука. Живи у Београду.

Мр Бобан Симић, рођен је 4. јуна 1975. године у Ужицу. Основну школу и Гимназију завршио је у Бајиној Башти. Године 1998. дипломирао је на Полицијској академији у Београду, као најбољи студент II генерације, са просечном оценом 9,44. Магистарску тезу под називом „Условни отпуст" одбранио је на Правном факултету, чиме је стекао академски назив магистра правних наука. Докторант је Правног факултета у Београду.

Од 1998. до 2003. године, радио је на Полицијској академији (ПА) у Београду на наставном предмету Криминологија. У наставно звање предавача за наставни предмет Надлежност и методе полиције у Вишој школи унутрашњих послова (ВШУП) изабран је 2004. године. Од 2004. до 2005. године радио је у Министарству унутрашњих послова Републике Србије у Београду (МУП РС)на месту Шефа одсека за превенцију. Од марта 2005. године запослен је на Вишој школи унутрашњих послова (ВШУП), односно на Криминалистичко-полицијској академији у Београду (КПА) у звању саветника.

До сада је похађао више домаћих и страних стручних савремених семинара и курсева, учесник је више конференција са међународним учешћем и аутор или коаутор преко 50 стручних и научних радова.Више пута је био у улози руководиоца (команданта) обукестудената за обављање полицијских послова у теренским условима.

Ожењен је и отац је двоје деце.

Др Марко Стојановић раођен је 16. октобра 1976. године у Бајиној Башти, где је завршио Основну школу и Гимназију. Дипломирао је на Факултету Физичке културе у Новом Саду 2000. године. Дипломирао је на Вишој кошаркашкој школи у Београду 2001. године. Одбранио је магистарску тезу 2006. године на Факултету физичке културе у Новом Саду, а 2008. године докторску дисертацију на Метрополитен Универзитету, Факултет за спорт, под менторством проф. др Сергеја Остојића. Две године радио на Спортској акдемији као виши предавач на предметима Теорија спортског тренинга и Основи антропомоторике. Три године је радио на Факултету за спорт и туризам на предметима Антропомоторика, Фитнес и Кошарка. У сталном радном односу на Факултету спорта и физичког васпитања у Новом Саду на предметима Кошарка, Теорија спортског тренинга и Програмирање тренинга и контрола тренираности.

Више од 15 година ангажован је у области дијагностиковања, контроле и праћења стања тренираности врхунских спортиста и у том периоду одржао је више предавања по позиву у земљи и инстранству. Објавио преко 30 научних радова у врхунским међународним часописима из области спорта, медицине и исхране. Аутор је два универзитетска уџбеника и коредактор већег броја наслова. Предавач је на лиценцама Фудбалског савеза Србије и члан стручног већа центра за едукацију ФСС-а. Подпредседник је Удружења кошаркашких тренера Војводине.

Има ћерку Тару.

Др Ивана Б. Спасовић (девојачко Стаменовић), рођена је 21. јула 1972. године у Пироту. Завршила је Основну школу „Јордан Ђукановић" у Варди и Образовни центар „Јосиф Панчић" у Бајиној Башти (природно-математичка струка, сарадник у природним наукама). Филозофски факултету у Београду завршила је 1996. године, када је дипломирала код академика Љубодрага Димића са темом рада: Удружење драмских писаца Краљевине Југославије. Магистрирала је 2003. код академика Василија Крестића на тему о Банатској војној граници. Докторску дисертацију, посвећену историји образовања женске деце, одбранила је 2013. а ментор јој је била проф. др Сузана Рајић.

Од 1996. до 2009. радила је као професор историје у Економској школи у Земуну. Током 2005-2007. у Министарству просвете Републике Србије учествовала је у изради Образовних стандарда за крај обавезног образовања, за наставни предмет историја. Од 2015. ради као историчар у Архиву САНУ у Београду.

До сада је објавила шест књига: Историја, уџбеник за први разред средњих школа економске и правне струке, Завод за уџбенике, Београд, 2008, Четврти сталеж – Жена кроз историју (2015), Злата вредне. Образовање женске деце у Јужном Банату од 1874. до 1918. године, докторат (2014), Банатска војна граница и њено укидање 1872, магистарска теза (2004), Споменица Економске школе „Нада Димић" у Земуну (1883-1998) (1998), Страдања у Панчеву и Јабуци за време Другог светског рата (2012).

Сарадник је у писању Српског биографског речника Матице српске и Српске енциклопедије САНУ и Матице српске, коаутор седам изложби Историјског архива у Панчеву и аутор већег броја научних текстова, стручних текстова из области методике наставе историје и архивистике, јавних предавања и радова у штампаним и електронским медијима.

Живи у Београду, удата је и мајка Јулије (6) и Марка (15).

Др Радомир Тешић рођен је 1959. године у Бајиној Башти. Гимназију „Милош Требињац" је завршио 1978. године, а студије на Еконоском факултету у Београду 1982. године, на коме је и магистрирао 1987. године – тема: „Анализа незапослености у Југославији". После завршеног факултета, од 1983. до 1987. године, радио је у спољнотрговинско предузећу „Бродоимпекс" у Београду, махом у комерцијалистичкој служби. Од 1987. до 1994. године био је генерални директор фирме „Бајиновац" у Бајиној Башти. У међувремену био је и народни посланик у Скупштини Србије, када је од Владе Републике Србије постављен за генералног директора Јавног предузећа за склоништа Србије у Београду. Истовремено, у септембру 1995. године, од стране Управног одбоја АМСЈ, именован је за генералног секретара ове савезне организације.

Аутор је стручне књиге Анализа незапослености у Југославији, а докторирао је 1997. године на тему „Одбрамбено заштитни и економски аспекти изградње и употребе двонаменских склоништа у Србији". Био доцент на Факултету цивилне одбране у Београду и Факултету за менаџмент малих и средњих предузећа. Радио је у више привредних субјеката на одговорним местима, а тренутно је запослен у Републичкој дирекцији за имовину на месту помоћника директора.

Живи и ради у Београду.

ПРОФЕСОРИ И УЧЕНИЦИ СТВАРАОЦИ

Део професора Гимназије/Образовног центра су поред свог редовног рада у настави, своје слободно време користили за стручно усавршавање, односно за научно и уметничко стварање. Они су објављивали стручне и научне радове, а поједини и књиге. Ова делатност је доводила до личне афирмације, али и до афирмације Школе и локалне средине у којој су живели.

На овом месту доносимо кратак преглед уметничког и научног рада професора и ученика Школе.

Проф. др Станиша Величковић био је наставник српскохрватског језика у Гимназији и Образовном центру у Бајиној Башти у периоду од 1969. до 1988. године. Добио је звање педагошког саветника, а магистрирао је на теми Деобе Добрице Ћосића, а докторирао је на теми Живот и дело Светолика Ранковића, на Филолошком факултету у Београду. Након одласка из Образовног центра постао је ванредни професор за предмет Теорија књижевности Универзитету у Нишу.

Још док је био наставник у Образовном центру био је сарадник бројних педагошких и књижевних часописа и листова, у којима је објављивао радове везане за педагогију или тумачења одређених књижевних дела. Највише је објављивао на тему методике наставе књижевности, теорије књижевности и белетристике: Оспособљавање ученика за самообразовање, Огледи из наставе књижевности (1982), Настава српскохрватског језика и књижевности у основној и средњој школи, Библиографски приручник за наставнике (1984), Елементи приповедне прозе (1985), књига кратких прича Невреме. Још је бројнија библиографија насталих књига и научних радова написаних и објављених након одласка из Образовног центра, а то су: Књига о учењу (1991), Књижевни процес (1993. и 1994), Документ и прича (1997), Школски речник књижевних и сродних појмова (1998), Интерпретације из књижевности I-IV (коаутор са Јорданом Марковић) (1999) и Књижевност у основној школи – пети разред (1999).

Проф. др Видан Николић био је наставник српскохрватског језика у Образовном центру у Бајиној Башти периоду од 1977. до 1984. године. Магистрирао је на Филолошком факултету у Београду из области дијалектологије односно на говору зидара осећана 1981. године, а касније је и докоториорао на истом факултету. Данас ради је професор на Учитељском факултету у Ужицу и Филолошком факултету на Палама. Поред стручних радова пише и прозу.

Још као радник Обрауовног центра у Бајиној Башти Видан Николић је објављивао радове у низу часописа, а издао је и књигу приповедака Камен посинак (1982) са завичајном тематиком. Од научних чланака написао је Расправу о Костреш харамбаши и о преписци Вука Караџића са учитељем Василијем Стефановићем из Бајине Баште. По одласку из Образовног центра написао је: роман Врата греха (1992) и роман Сенка деспотице (Проклета Јерина) (1999, 2002. и 2011). Осим књижевношћу бави се и ликовном уметношћу. Скулптуре ваја од материјала који проналази у природи, најчешће камен који је заробљен у корену дрвета. Био је члан Ликовног удружења Пиво Караматијевић из Ужица. Учествовао је на неколико ликовних колонија. Досад је имао једну самосталну и више колективних изложби (Београд, Шабац, Ужице, Подгорица, Будва, Прибој, Косјерић).

Часлав Ђорђевић био је наставник српскохрватског језика у Школи за квалификоване раднике, Образовном Центру и Гимназији у Бајиној Башти. Члан је Удружења књижевника Србије и сарадик је многих часописа који су излазили и излазе: Књижевна реч, Савременик, Књижевне новине, Дело, Књижевност, Летопис Матице српске, Кораци, Градина, Повеља, Браничево, Књижевност и језик, Српски књижевни гласник, Школски час, Итака и др. Објавио је стотинак критика и есеја о класицима и савременим писцима из српске књижевности. Предмет његовог истраживања били су Бора Станковић, Иво Андрић, Меша Селимовић, Десанка Максимовић, Милутин Ускоковић, Васко Попа, Миодраг Павловић, Љубомир Симовић, Слободан Ракитић, Алек Вукадиновић, Саша Хаџи Танчић и др.

Часлав Ђорђевић је објавио следеће књиге: Песнички видици Љубомира Симовића (1982), Миодраг Павловић песник хуманистичке етике (1984), Антологија српске боемске поезије (1989), зборник Песме великих боема (1990), драма о Бори Станковићу Писцу суде хуље, Песниково свевидеће око. Есеји о Миодрагу Павловићу (1997) и У мрежи симбола (2003). Написао је и две збирке поезије: У граду на Дунају (2002) и Ледено доба (2005) и избор из поезије инспирисане српским храмовима Срце на олтару (1990), Сјај мудрости. Мисли и погледи у делима и разговорима Меше Селимовића, Бунтовници и апостоли (2006), Тамно срце-српске елегије (2006) и Српски сонет (1768-2008) (2009).

Такође је коаутор у књигама: Инретпретације из наставе књижевности и језика I (са Станишом Величковићем), Инретпретације из наставе књижевности и језика II и IV (са Станишом Величковићем и Предрагом Лучићем), Књижевност и српски језик 1-4 (са Предрагом Лучићем) за ученике средњих школа, Књижевност и језик за ученике IV разреда основене школе (са Петаром Недићем и Бранисавом Недићем) и Књижевност, српски језик, култура изражавања 5-8 за ученике основних школа (са Мирјаном Секулић Петровић). Аутор је приручника за ученике средњих стручних школа у Републици Српској: Увод у књижевност за ученике првог разреда средих стручних школа, Књижевне интерпретације 2-4 за ученике од другог до четвртог разреда средњих стручних школа.

Учествовао је и на научним симпозијумима са својим радовима о фантастици

у српској књижевности у организацији САНУ-а, Симпозијумима о делу Миодрага Павловића и Љубомира Симовића. Добитник је Паунове награде Културно-просветне заједнице Ужице 1990. године за књигу Песме великих боема.

Милован Чавић био је наставник српскохрватског језика у Образовном центру у Гимназији из Бајине Баште у периоду од 1976. до 2010. године. Сарађивао је часописима: Венац, Школски час и Васпитање и образовање. Објавио је две приче: Злодлска химна и Лудиште и два методска рада: о песмама Долап Милана Ракића и Туга за југом Константина Миладинова, а објавио је есеј о мотивима у лирским народним љубавним песмама. Присутан је са својим коментарима у Антологији мисаоне поезије Тоде Чолака.

Раденко Којадиновић био је наставник биологије у Образовном центру и Гимназији у Бајиној Башти у периоду од 1977. до 2006. године. Као врстан познавалац флоре и фауне Таре учествовао је у истраживању и коаутор је научном раду са проф. др Војсилавом Мишићем, Прилог познавању шумске вегетације клисуре Дрине (Национални парк „Тара" и подручје од Бесеровине до ушћа Дервенте у Дрину, објављеног у Ужичком зборнику бр. 14 за 1985. годину. Сарађивао је са проф. др Милованом Гајићем у раду на књизи Флора Националног парка „Тара", у којој је заступљен поглављем Ред Orchidales, за који је коришћена хербаријумска грађа Гимназије.

Мирослав Цветић био је наставник физике у Гимназији у периоду од 1994. до 1999. године. Мирослав Цветић пише поезију и награђиван је за то више пута на фестивалима поезије као што су Српско перо '92 (Јагодина), Студентско перо видовданско '93, а победник је на конкурсу поезије у организацији Књижевног клуба Бранко Миљковић, издавачке куће Драганић и Радио Пингвина. На Фестивалу културе младих Србије у Књажевцу његове песме ушле су у избор најбољих и објављене су у зборнику за 1994. годину. Песме Мирослава Цветића штампане су у разним зборницима, а за његову песму Врања се отац са рада познати песник Алек Вукадиновић је казао да је „спонтана, једноставна, у сасвим класичној форми, али да „опија звучном магијом и орфизмом стиха".

Др Милан Живановић био је наставник математике у Образовном центру, Техничкој школи и Гиманзији у Бајиној Башти у периоду од 1989. до 2008. године. Од 2011. године предаје математичке предмете на „Високој школи струковних студија за образовање васпитача" у Крушевцу. Др Милан Живановић је објавио преко 50 радова. Поред тога имао је излагања на преко 30 међународних и националних научно-стручних конференција и семинара. Област његовог интересовања су: геометрија, алгебра и настава математике. Др Милан Живановић се из хобија бави писањем афоризама и поезије. Заступљен је у више штампаних и електронских зборника ове две књижевне форме. Прву збирку поезије у електронском облику „Као да ме не чујеш „објавиле су београдске „Заветине „2009. године. Изадвач Сербика из Београда је у септембру 2013. штампала Живановићеву збирку песама „Сунце и пропланак". Опширнију биографију др Милан Живановића можете погледати у делу о најуспешнијим ученицима Гимназије.

Светислав Басара био је ванредни ученик IV разреда гимназије у време када је она била у саставу Образовног центра. Светислав Басара рођен је у Бајиној Башти 1953. године. Образовање је стицао у Бајиној Башти и Титовом Ужицу. Аутор је више од двадесетак књига – романа, збирки припведака, драма и есеја. Добитник је више српских и међународних награда за књижевност, а његов роман Фама о бициклистима сматра се једним од најбољих романа друге половине XX века у српској књижевности. За Монголског бедекера добио је Нолитову награду, а за роман Успон и пад Паркинсонове болести добио је НИН-ову награду за најбољи роман објављен 2006. године. Први је добитник награде Фондације Борислав Пекић. Драме су му извођене на многим сценама, а књиге су превођене на енглески, француски, немачки, мађарски, бугарски, италијански и македонски језик. Светислав Басара био је амбасадор СР Југославије од 2001. до 2005. године на Кипру. Колумниста је дневних новина „Данас", колумна му носи назив „Фамозно".

Стручњаци кажу да детињство у многоме одређује сваког човека. У Басарином случају то је, изгледа било тачно. Од 5. до 7. разреда, Басари је српски језик предавала професорка Љиљана Јоковић. По сећању тадашњих ђака чини се да је још она препознала списатељску жицу у дечаку Светиславу. Његове задатке професорка је често похваљивала и као најбоље одређивала да се читају на часу. Много година касније, како је желео да постане режисер, Басара је постао једно од најпознатијих имена у савременој српској литератури.

Бајина Башта, место детињства и одрастања Светислава Басаре, остала је градић коме се он увек враћао. Сећање на атмосверу и паланачки дух града, на живописне ликове који су својим чудним ставовима и поступцима покушавали да се издвоје из малограђанске чаме, постаћу извор честих мотива у Басариним делима. У неким од њих, он ће именом помињати поједине бајнобаштане градећи епизодне књижевне ликове.

Да све не би „прекрила она фина прашина заборава", Басара је 2010. године издао роман „Тајна историја Бајине Баште" у коме је са препознатљивим хумором и специфичном иронијом описао свој град.

„Незаборавног лета 1969. године, циркус „Адрија" је последњи пут дошао у Бајину Башту. Била је то година у којој је стара Бајина Башта кончно нестала са лица света. Асфалт је прекрио калдрмисане сокаке и улице поплочане гранитном коцком, а једног јутра је на раскрсници код ресторана „Европа", испуњавајући пророчанство Митра Тарабића, осванув семафор. На месту древног хотела „Босна" почели су радови на изградњи модерног хотела „Inex Drina". Нове, коцкасте зграде никле су уместо порушених породичних кућа и сеновитих дворишта. Мрачни дућани олајисаних подова у којима се све продавало на меру уступили су место робним кућама и самопослугама".[947)]

947 Светислав Басара, Тајна историја Бајине Баште, Бајина Башта 2010, стр. 119

СЕЋАЊЕ ПРОФЕСОРА И УЧЕНИКА

Јован Станић, први директор
КАКО ЈЕ СТВАРАНА ГИМНАЗИЈА

Давне 1965. године основана је Гимназија у Бајиној Башти. Одлуку на оснивању школе, на предлог савета за просвету, донели су једногласно одборници сва три већа Скупштине општине. Доношењу ове одлуке претходио је вишемесечни период анализа и оцена оправданости оснивања Гимназије које су вршили надлежни органи, политичке организације у граду и месним заједницама. Тада су у Бајиној Башти радиле две средње школе: Економска шкла и Школа за квалификоване раднике са практичном обуком.

До тада је из Економске школе изашло четири генерације омладине и две генерације одраслих ученика. То је било довољно да се попуне слободна радна места у привреди и друштвеним делатностима. Ово је био разлог опадања интереса код омладине за упис у ову школу. То се особито манифестовало када је школа расписала конкурс за упис у 1. разред школске 1966/67. године. Тада се пријавило, (у првом и другом року) 16 кандидата, што је било недовољно за формирање одељења првог разреда. Због тога је Скупштина општине донела одлуку о потпуном престанку рада школе. Ова чињеница имала је великог утицаја на јавност и надлежне у Општини у опредељењу за Гимназију.

Друга повољна околност, која је ишла у прилог иницијативи за оснивање Гимназије, јесте нагли развој индустрије, занатства, саобраћаја, трговине и угоститељства, као и врло стабилна политичка ситуација у општини. Замајац том развоју давала је ХЕ „Бајина Башта „која се, у то време, налазила у завршној фази изградње. Овај објекат био је највеће градилиште у тадашњој СФРЈ. На њему је била ангажована најсавременија механизација која се користи у грађевинарству. На овом градилишту радило је више од 1.500 радника разних струка и профила.

На градњи електране била су укључена и сва предузећа из Бајине Баште, што им је омогућило пуну запосленост, побољшање стандарда и могућности издвајања средстава за друштвену надградњу: образовање, здравство, културу и спорт.

Захваљујући наведеним околностима, било је могуће отворити Гимназију, обезбедити јој квалификован кадар, изградити школски простор, опремити школу савременим намештајима и училима.

У први разред школске 1965/66. године уписано је 90 ученика. Они су подељени у два одељења. Настава се одвија у згради Основне школе „Рајак Павићевић", која је била дограђена 1961. године са 6 нових учионица. У наредним школским годинама уписивано је по два одељења. Тај број био је ограничен бројем учионица које су користиле и друге две средње школе смештене у овој згради.

Најтежи проблем за Гимназију био је обезбеђење наставног кадра одговарајућих профила и квалификација. У то време, изразито дефицитарни били су професори математике, физике и хемије. За друштвене науке било је довољно професора у Економској школи и Школи за квалификоване раднике.

У августу 1965. године расписан је конкурс за професора математике, коме је обећан стан и посебан додатак за дефицитарност. Конкурс је успео и тако је попуњено кључно радно место. Следеће школске године примљен је професор хемије и страног језика. Из друге две школе ангажовани су професори који су или допуњавали своју норму наставе или су примњени као хонорарни настаници. Оваква комбинација коришћења кадра била је у почетку најекономичнија за Гимназију.

Школски простор и намештај био је, у првим годинама, заједнички за све три школе. Ово исто било је потребно за наставу Гимназије, па је набављено уз финансиску помоћ Општине и ХЕ „Бајина Башта". Тако су били створени најминималнији услови за рад 1. разреда Гимназије. То је потврдила комисија Републике Србије која је извршила инспекцијски преглед, сачинила записнике о томе и доставила га школи и Републици. После извесног времена школа је добила Решење о верификацији 1. разреда Гимназије.

У наредни годинама повећава се број ученика који се уписују у Гимназију. То је резултат широке проходности коју та школа пружа својим савршеним ученицима за упис на студије на све више и високе школе, на свим универзитетима у земљи.

У школској 1969/70. години изашла је прва генерација свршених матураната из Гимназије. Даљи развој је зависио од изградње савремених и модерно опремљених учионица, кабинета, сале за физичко образовање и васпитање. Требало је изградити и опремити читав комплекс објеката за све облике образовања и рада, оградити и уредити школско двориште и изградити спортске терене за све врсте спортова. Ово је био велики задатак који је стајао пред Гимназијом и Школом за квалификоване раднике. За његово извршење требало је заинтересовати и покренути све привредне, политичке и друштвене чиниоце у Општини. Носиоци свих акција у овом великом плану били су руководиоци и самоуправни органи Гимназије и Школе за квалификоване раднике. Од израде идејног и главног пројекта за школу, утврђивања финансијске конструкције, па до завршетка објеката прошло је четири године. На том путу било је много препрека и застоја. Требало је уложити много труда, јер нисмо имали среће приликом избора извођача радова. Посао је дат Грађевинском предузећу „4 јули „из Титовог Ужица, које је постало неликвидно пре него што је и завршило објекте. После годину дана паузе, радове је наставило Грађевинско предузеће „Радник" из Сребренице, које је завршило школу крајем 1975. године. Школа је добила 16 учионица, које су специјализоване за кабинетску наставу. У склопу овог импозантног објекта нала-

зи се фискултурна сала, школска радионица са пет просторија (за металску струку, за обраду дрвета и поправку путничких возила). Учионице су опремљене најсавременијим намештајем, а кабинети за физику, хемију и страни језик са одговарајућим училима. Школска радионица има све потребне алате и машине за обраду метала и дрвета. Сала за фискултуру опремљена је према нормативима за ову врсту наставе.

У току градње школе, на иницијативу радника Школе за квалификоване раднике и Гимназије, основан је 1974. године Образовни центар за гимназијско и стручно образовање, са јединственом управом и администрацијом.

Тако је био остварен вишегодишњи сан радника интегрисаних школа, ђака и њихових родитеља да у свом месту добију нову модерно опремљену школу, у којој се може лакше и успешније изводити настава.

Поводом ослобођења Б.Баште, 12. септембра 1976. године, на свечан начин отворен је Образовни центар. На овој свечаности присуствовао је велики број грађана, делегати из Кршког, гости из суседних општина и представник Републичког секретаријата за просвету. Тако су грађани наше општине и њена привреда, кроз вишегодишње издвајање средстава, омогућили да се школа изгради, опреми и преда на употребу на десетогодишњицу оснивања Гимназије.

Љубинка Бјеличић, професор
КАДА СМО ПОЧИЊАЛИ СА РАДОМ...

Из захтева средине за новим средњошколским профилом који ће имати широку пролазност на факултете, ниче трећа школа у граду-Гимназија, након Школе за КВ раднике и Економске школе. Почела је стидљиво, као подстанар ранијих школа у делу старе зграде Основне школе, па онда у згради изнад„Беко-а". Служи се скромним наставним средствима Економске школе, малом стручно библиотеком у три ормана у наставничкој зборници, уз то, и канцеларија за директора, секретара и обрачунског радника (све у једној соби). Има и нешто мало лектире у једној малој приземној просторији обима 3х2. Боље речено, ничега нема, сем потребе и воље, упорности и љубави за рад.

Мало кадра, али и ђака. Најпре два одељења. Али оно што се памти је топло другарство и спремност људи да Гимназија задржи и испуни све оне захтеве потребне за њену верификацију и право на постојање... Данас, када су наши ђаци и лекари, инжењери, правници, економисти и скоро стопроцентни кадар у Школи, срце првих радника је пуно.

Сећам се: прве учионице са олајисаним подом и старим „краљицама пећи" (већ дотрајалим), које су више димиле но што су грејале; дрва и угаљ у углу учионице. Некада су ученици додавали и који комад гуме да би појачали дим и непријатан мирис, не би ли тако час скратили за који минут или пак одложили његово држање. Учионице су имале и свог миша Пиксија, великог љубитеља бурека чијих је кора увек било око тих пећи.

У школу се долазило врло скромно. Разлике између градске и сеоске деце није било много. Више је било дебелих џемпера, а мало зимских капута; мање ципела, а више гумењаша. Али свуда и у свакоме је било исте жеље за рад, нова сазнања и другарство. Хоћу рећи и ово: није било апатичности, осећаања досаде; није било друштвене жабокречине. Бајина Башта није била „мртво море".

Полако се почело са опремљивањем кабинета. Због скучености простора они су, најпре, били и ученици за редовну наставу, са орманима и училима иза леђа или са стране. Радовали смо се и новој лопти и струњачи, и епрувети и карти, апарату из физике ... И били смо стварни део града јер су нас сви помагали и храбрили, а и ми смо им узвраћали организацијом разих свечаних академија поводом државних празника, малих и великих јубилеја и свечаности ма какве природе оне биле.

На почетку рада наше Гимназије много је било спољних сарадника из Ужица, посебно за математику и латински језик. У Гимназију су долазили људи са разних страна, али су, често, брзо и одлазили идући за бољим местом и условима живота, и даље остајући пријатељи и заљубљеници овог града и краја.

Све у свему, борили смо се за боље радне услове, за нову зграду, учила, станове. Кадкад молбом, па и плачем; кадкад и претњом, али сарађујући са свима, на свим нивоима. И успело је!

Часлав Ђорђевић, професор
ВЛАДИМИР ЂУРИЋ - ПРОФЕСОР КОЈИ ЈЕ ОБОЖАВАО ДРЕВНЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ И ПРАВИО ЗМАЈЕВЕ

Све што је телесно подложно је праху и нестајању, и све што је било духом танко и безвредно облежено је неумитним заборавом. Памти се само онај који иза себе остави материјализовани траг доброчинства и урез подвижништва у историји, и онај чији дух у записима и творевинама себе осмисли. Памти се, макар на кратко, и онај ко, искром свога духа, повремено засветли у памћењу ближњих и знаних му, живих пријатеља. А за такав облик памћења- испуњеног симпатијама, разнеженошћу и тугом због његовог трајног одсуства- потребно је да се појединац издвоји својом необичношћу, њоме да надиђе просечност и стереотип постојећег (одређено стање, људи, логика, морал). А пошто су такви појединци ретки у колотечини свакодневног живљења, то је мали број оних који трају као треперава светлост и љупка слика у нашим пађењима.

Један од ретких који је управо по тој необичности и духовној самородности- нашао своје право место у памћењу пријатеља, суграђана и ђака је и: Владимир Ђурић, професор историје Гимназије.

Дошао је у Бајину Башту почетком педесетих година, налик на залуталог путника, и ту остао до краја живота, предодређен да буде први високи интелектуалац и професор у овој „зеленој долини „поред Дрине, на макадаму, далеко од цетињских плавих ноћи о којима је често са заносом причао, цитирајући и самог Бернарда Шоа, такође очараног феноменом тих ноћи док је као туриста, накратко, боравио на Цетињу.

Пореклом са Цетиња, где се неговао један облик аристократизма духа и медитеранске ведрине, Владимир Ђурић је као неки пустолов који је бануо међу овдашње људе, а да не зна ни откуда ни зашто- у Бајину Башту донео доста тога од те медитеранске лепршавости, али и од оне ловћенско-горштачке луцидности и умности да са мало речи каже много и тачно, хуморно али и иронично, отмено и скоро никад приземно, и увек спонтано, ненаметљиво. Донео је и једну опуштеност духа која је ишла до неукротиве распојасаности. Био је човек рођен за доколицу, за ритуално причање, гласно медитирање и дуго испијање бираног вина, али не и за голи и вулгарни прагматизам, било да је реч о политици, каријери и ма каквој акцији стицања иметка. Све то било му је страно и, увек, изван сфере његових интересовања јер је у свему томе видео манипулацију грађанином и могућности духовног сатирања и менталног прљања бића. Само би, понекад, намигнуо и езоповским језиком изговорио коју на рачун горе изреченог, или пак умишљених величина из непосредне близине, али увек дискретно и као уплашено. На самоуправљање је, од првих дана, гледао као на највећу политичку подвалу и „употребу човека", па је, ироничан до уједа, од тога увек бежао, не марећи ни за зборове радних људи, нити месне заједнице. А реформу школства је доживљавао као ампутирање и поништавање свих духовних вредности у школству и друштву. На усмерено образовање и наметнута решења, којима је школство било сакаћено и гурано у амбис, Владо Ђурић је гледао као на један вид његове варваризације, као на освету и тријумф, медиокритета, због чега је био искрено несрећан, јер праве хуманистичке науке-естетика, етика, латински језик и истинска филозофија, па и класична књижевност, биле су претеране и замењене марксизмом и теоријом о самоуправљању. У свему томе овај професор је видео неизбежну агонију и смрт духовног елитизма без којег нема идења у светле висине.

Владо Ђурић је предавао историју, али без оног слепила које води у некритички однос и буквалност и чиновничког интерпретирања без инвенције и заноса. Он није био апологета историје као науке, него скептик који –својим ставом и односом према њој-врши њену негацију и демистификацију. Он је ишао у њено разарање и порицање, ако може да се тако каже, посебно када је у питању она древна флоскула: Historia est luxveritatis et magistra vitae (Историја је светло истине и учитељица живота). Тврдио је, са доста аргументације, да се од историје никад и ништа не може научити; да она није била нити ће бити „учитељица живота". Прво, зато што је сувише сурова да би могла бити. Говорио је: Њу чине крвави ратови, безобзирни и непросвећени освајачи, па чак и идиоти (Клаудије, Калигула, Нерон), који нису поштовали ни своје блжње а камоли народ. Све што је вековима стварано пре њих они су рушили, упињући се да покажу да историја почиње управо од њих. Читави слојеви ногих цивилизација уништавани су у варварски најездама, којих је у историји света било на хиљаде и хиљаде. А све оно што је након тога дошло само је покушај потоњих генерација да се реконструише макар један део историје на основу неких „„реслова „и „црепљика", а то ти је исто као покушај да се од подераних гаћа направе оне од раније, које су биле праве. Тако начињена историја није потпуна и аутентична него-у многим случајевима–мистификација. Још један разлог због чега историја, по њему

не може бити учитељица: „Људско памћење је кратко, човек брзо забораља, а пошто се све мења осим човекове природе (остаје агресивнст, осветољубивост, сујета, моћ за поседовањем и нагон за подчињавањен других), то ће се све дешавати изнова: поново ће бити ратова, клања, разарања, и никада томе неће бити краја, нити потпуног људског освешћења". Зато је и деци причао о свему другоме, разне анегдоте и легенде о јунацима, али не много и до краја о ратовима. Тек да нешто каже. Наставу историје доживљавао је као динамично и сликовито причање о догађанајима и владарима и њиховој карактерологији, али без инсистрирања на тачним датумима. На питање инспектора зашто не потенцирати године и датуме, Владо му одговори: „Историја није телефонски именик."

Као професор, Владо је, кажу, умео лепо да прича о историји старих херојских времена, док је савремену историју давао само као домаћи задатак и никада није предавао. Говорио је: „Историја коју пишу победници није историја – то је памфлет!" Док саме оцене нису биле најбитније средство у вредновању ученика јер их је сматрао за непоуздано мерило памети и способности. Зато ученицима никада није „секао главе", нити их „сакатио" на испитима који су одлучивали о њиховој будућности. Напротив, био је толерантан широкогруд. Када је на дипломском испиту дао ученику четворку, и поред тога што није био сјајан у одбрани, обратио му се члан комисије са питањем:

- Па зар четворку, Владо? Владимир му је, смејући се одговорио:

- А, не могу му дати пет кад ништа није знао.

Инвентиван, врло логичан и ерудита (у једном лепршавом и несистематизовано смислу), знао је ученицима и саговорницима да објасни и најсложеније друштвене и историјске феномене, и да их тако учини врло једноставним и памтивљим. На „провокацију" ученика или саговорника зашто смо као Балканци онакви какви јесмо, он је образлагао да је то тако што петстогодишње ропство под Турцима, сем мрака и неписмености, и није оставило нешто вредно. Говорио је: „Оставили су нам јавашлук (од речи „јаваш"), тулумбе, баклаве, кадаиф, суџук, бурек, бозу, стотинак рогобатних речи, понеки мост, џамију, фес, димије, чочек, даире, питу зељаницу, гужвару, тепсију... Биланс-врло слаб", завршавао би своје гласно размишљање.

Владимир Ђурић је имао машту великог сањара и душу детета. Обожавао је древне цивилизације, али је волео и змајеве-цртао их је и правио. Имао је око двадесет нацрта за змајеве разних облика и димензија. Одлазио је у Баре, иза куће, и пустао их-шарене и дугих репова-да лете над Бајином Баштом. Није га мрзело да аутобусом или колима неког пријатеља оде на Тару, носи своје змајеве, да их са те висине пуста и ужива, као дете, у њихово лету. Вероватно да је тај начин давао одушка својој егзистенцијалној спутаности и у ту игру са змајевима уносио чежњу за отвореношћу света и даљинама о којима је често сањарио, посебно за медитеранским просторима, топлим и сунчаним. Јер он, који „воли облак само кад је над Скандинавијом", могао је само тамо, поред мора, под неком палмом, да нађе лека за своју растрзаност и континентални бол. Умро је од неке унутрашње самоће, туге и „прскања дамара" 1985. године. Владимир Ђурић-професор са мноштвом анегдотских бисера расутих иза себе.

Мирослав Цветић, ученик
ДАНИ „УСМЕРЕНОГ" ОБРАЗОВАЊА

Покушаћу мало да зароним у дубине прошлости, везане за моје средњошколско доба и испливам носећи само бисере, а не талог и муљ чега је, такође, било у тим мојим „усмереним" годинама.

Већи део тих мојих успомена односи се на прву генерацију „еколога". Надајући се да ће идеја о заштити животне средине победити на овој планети, руководство ондашњег Образовног центра „Јосиф Панчић" донело је одлуку да се прикључи том покрету и основало смер за примењену екологију. Исте (1982) године уписана је прва генерација, углавном најбољих ученика (част онима који су отишли у „економисте" и „машинце"). Одмах су почели коментари како ће такав разред „штребера" бити у непрестаној свађи и неком надметању и да ту неће бити правог другарства. Али, на срећу свих нас, ти људи су се преварили. Дружили смо се од првог дана и то још увек траје, иако нас има на разним странама. Имали смо међу нама „специјалисте" за одређене предмете који су осталима разјашњавали нејасно градиво и, наравно, што се тиче предмета проблема није било. Зато, о учењу, ништа више.

Из свих тих дана, лепих и шарених, издвајају се они проведени на практичној настави на Тари. Сећам се: одрекли смо се и екскурзије само да бисмо седам дана били на Тари. Бити на јеном простору у групи од тридесеторо младих људи, у друштву проф. Раденка Кој адиновића и младе проф. Данке, мора да је интересантније и забавније од једне тродевне екскурзије-размишљали смо гласно и бучно.

Наш задатак је био, прво, да меримо влажност и температуру ваздуха на локалитету оморике Црвени поток, који је удаљен око један километар од нашег станишта, а до којег се иде све кроз шуму. Да бисмо имали што прецизније податке, мерили смо на свака два сата (и ноћу). Свако ко је био у густој шуми ноћу, зна какав је то мрак, али још више страх јер у том мочварном делу Таре све наличи на амбијент из хорор-филмова. Батерије, које смо носили и којима смо осветљавали кривудаве стазе, још више су остављале утисак о страној тајанствености која нас окружује и гута. Било је ту и ноћних заседа и препада, страхова и бежања, и прича које је бојила драматичност и смисао приповедача за њихово догађање.

Имали смо задатак да сакупљамо и тарско биље, да испитујемо флору Таре и правимо хербаријуме, па смо у пролеће-из истих разлога-ишли на Тару. Сећам се како смо једног топлог дана, уморни, стигли у хотел „Бели бор" са мноштво букета различитог цвећа, трава и биља. Гости и особље су нас знатижељно и зачуђујуће гледали јер толико букета и шаренила на једном месту, ту у хотелу, никада нису видели. Са свим оним травама и цвећем поседали смо за столове и звали конобара да нам донесе нешто освежавајуће. И он је донео. Али, пошто нас је било много, требало је и мого новаца да се све то плати. Почели смо, међусобно, да прикупљамо новац у један шешир, али се испоставило да пара нема. Тада је наша другарица Љиља изабрала један букет и, са својим најлепшим осехом, пришла једном столу за којим су седели старији

господин и, највероватније, његова жена. Љиља је, смешећи се, рекла: „Господине, купите цвеће својој дами. „Њих двоје су се погледали, насмејали и пошто им је било јасно шта је у питању-господин је упитао: „Колико вам још треба новаца?" А кад је чуо износ, позвао је конобара и платио нам свима пиће...

Били су то лепи и срећни дани нашег „усмереног" школовања и ђачке безбрижности.

Видан Павићевић, ученик прве генерације обновљене Гимназије 1965-1969
СЕЋАЊЕ НА ГИМНАЗИЈСКЕ ДАНЕ – ЉУДИ СУ ВИШЕ ОД ДОКУМЕНАТА

Припадао сам првој генерацији Гимназије „Милош Требињац" у Бајиној Башти (првобитно се тако звала). Иако је протекло доста времена од тада, још су ми непомућена сећања на гимназијске дане. Покушаћу да укратко испричам понешто о тој мојој школи, ученицима, професорима, приликама...

Пре свега Гимназија је основана 1965. године уз велике напоре Општине Бајина Башта. У току је била Велика привредна реформа. Биле су тешке економске прилике, а народ и наши родитељи – сиромашни.

Интереовање за нову школу у овом граду, за гимназију (до скора пре тога тога звала се „виша гимназија"), било је огромно. Начин уписа је био неупоредиво тежи и строжији него данас. Расписан је конкурс и кандидати су морали да полажу прави пријемни испит из српског језика и математике, а он се састојао од писменог и усменог дела. Мени је остао у сећању усмени испит из математике. Испитивач је био легендарни наставник Ранко Ковачевић. О њему смо већ чули од старијих средњошколаца (из Економске школе и Школе ученика у привреди). Усмени је трајао од јутра до касно увече. Било је кандидата који су „лупали". Наставник, иначе велики стручњак, непекидно је шетао и пушио. Није био равнодушан на те лоше одговоре, емотивно се уносио у то што види и чује. Његови коментари су били: „е, јадан не био", „е, кукала ти мајка" и многи други оргинални бисери.

У први разред тако је уписано преко 100 ученика. Већина нас је била из Србије, али знатан број и из БиХ. Већ после првог разреда тај број се осетно смањио – због понављача. Од њих само мањи број је наставио даље да учи гимназију. Већина се преоријентисала и углавном уписала неки од заната у ШУП-у (Школи ученика у привреди). Било је понављања и у другом и трећем разреду, али мање. Тих година завршавана је градња ХЕ, па су се породице градитеља селиле и са њима су одлазили и неки ученици Гимназије.

За сам почетак рада Гимназије био је обезбеђен само један број високостручног кадра (српски, руски и латински језик, математика, физика и историја). Наставу уз више предмета изводилаи су наставници из ОШ „Рајак Павићевић". Али, већ од другог полугодишта, па у другом разреду, почели су да долазе многи професори. Морам да приметим да су сви они, без разлике да ли су имали вишу или високу стручну спрему, уз озбиљну припрему изводили наставу на завидном нивоу и ми нисмо били ни

за што ускраћени. При томе, био је присутан проблем у настави природних наука (физика, хемија и биологија) недостатак очигледних наставних средстава. Било је оно „причам ти причу да замислиш слику". Професорои за то нису били криви. А шта то значи, највише смо осетили ми који смо касније студирали те науке или техничке факултете. Иако са добрим теоријским занањем и високим оценама, морали смо да „платимо цех" за то што у гимназији нисмо имали и експерименталне вежбе. После нас то стање је превазиђено врло брзо, наишле су и повољније године.

Рад Гимназије првих година, и највише нашу генерацију, погађао је и проблем просторија. Нисмо имали „своју" зграду. Сељакали смо се по згради ОШ „Рајак Павићевић", имали учионице изнад „Бекоа" (садашњи Инфо-центар СТЦ-а). Морам да истакнем да смо све време похађања гиманзије били у обавези да у школу долазимо у униформама: дечаци у плавим блузама, а девојке у плавим тзв. кецељама од креп платна. То је строго контролисано од стране професора и директора Школе. Дечаци су морали увек бити уредно подшишани, а сви ученици пристојно одевени. Дисциплина је била на највишем нивоу (без урнебеса, галаме, кашњења на часове..). Није било погађања између ученика и професора. Оно што је наложено била је „тачка без зареза". То не значи да ученици нису имали никаква права. Напротив, то су могли да изразе и остваре на часу разредног старешине (одељенске заједнице су биле озбиљне оргаизације, а њихова руководства одговорна и уважена). Свако одељење је имало свога представника у раду Наставничког већа, где је он могао да изнесе ставове свога одељења у вези рада Школе и професора. И ја сам једно време био представник одељења.

Наше школовање у Гимназији праћено је тешком социјалном ситуацијом. Нарочито су то осећали ученици са села и путници. Неки су из оближњих места путовали пешке или бициклом. Из даљих места, као ја – из Оклеца, морали смо становати приватно и скупо плаћати станарину за често веома лоше услове. Нарочито лоше услове за учење.

Посебну и неизмерну захвалност дугујемо нашим поштованим професорима. Ја сам био одељење природно-математичког смера и тада, као и сада, оно је било концентрација најбољих ученика. У првом и другом разреду разредни старешина нам је био Љубомир Радовић, професор математике и физике. Остао ми је у незаборавном сећању као изузетно стручан, елокветан и добар професор, а надасве као добар човек. Имао је госпоствено и отмено држање, одмерен педагошки, скроз очински однос према ученицима. Био је млад професор и мислим да му је ово било прво радно место. Али после нашег другог разреда он је отишао у Сарајево (тај кадар се доста тражио). Свима нам је било жао због тога. Конкректно, мени је био идол. И раније сам желео просвету, а због њега сам одлучио и шта ћу да студирам. После њега дошао је професор Бела Латки. Он нам је био разредни старешина у трећем и четвртом разреду, предавао нам је математику и нацртну геометрију обе године, а и физику једно време у трћем разреду. Он се трудио, али су ученици имали неспоразуме с њим због тога што није добро владао нашим језиком (он је био Мађар). У трећем разреду, при крају, физику нам је предавао Михаило Васовић из Ужица. Он је путовао

и био је веома благ, али стручан. У четвртом разреду смо добили младог професора физике Драгољуба Топлаовића. Он је био адекватна замена за професора Радовића – што се тиче физике. Пленио је стручношћу и свежином, држањем. Био је доста популаран, једноставно, био је Топал.

Директор школе и професор историје све три године био нам је професор Јован Станић. Он је био један од најстаријих у колективу. Веома стручан, мудар, ауторитативан и строг. Био је доста и друштвено-политички ангажован. Касније је био и општински просветни инспектор. Запаматили смо га као веома одговорног директора и професора, које је баш све држао под контролом. При томе, испољавао је готово савршен унутрашњи мир и одмерен однос према свему и савкоме. По строгошћи, њему раме уз раме, а и старија од њега по годинама, била је професорица Драга Ђуричић. Она нама је предавала у првом разреду руски и латински језик. За сва времена смо запамтили свих пет деклинација и четири конјугације! Код ње није било фолирања, блефирања и слично. Само знаш – не знаш и следи шта следи, а некад је севала и крепка стара шака. Чули смо да је овде раније дошла из Крагујевца, где је 1941. године избегла стрељање ђака и професора. Овде је живела са мајком. Није се удавала, јер је изгубила вереника- професора у Крагујевцу 1941. године. Цео свој живот је посветила само школи и то се видело у њеном раду. Заиста, била је класични професор. Пошто је отишла у пензију, у другом разреду латински нам је предавао Владимир Ђурић, звани Ђураја (један од првих професора у Бајиној Башти). Остале су бројне анегдоте веане за њега. Ево једне. Радили смо последњи писмени задатак у другом разреду. Ми смо радили по уџбенику београдског Завода. Он је давао за писмени текстове из уџбеника који се користио у БиХ и Хрватској, књига Elementari latina. Али имао је један друг који је понављао други разред у Сребреници. Он је претходно уочио да наш професор користи босански уџбеник. На овом писменом он је брзо нашао задате текстове, написао себи и послао цедуљице другима. И они најлошији ученици буду нескромни, па све препишу без грешке. Кад је професор прегледао, изнедадио се томе и закључио шта се десило (а многи су сматрали да је расејан и да неће открити). Долази професор Ђураја на следећи час, значајно стаје иза катедре. Ми очекујемо да буде исправка писменог, а он каже: „Ви сте мајстори с Дрине, а ја сам мајстора с мора (Цетињанин). Ви сте преписали писмени, а ја вам га поништавам !".

Посебно место у нашем сећању има професорица Љубинка Бјеличић – Лула, која нам је сва четири разреда предавала српски језик и књижевност. То је била изузетна жена и професор, широког образовања и високе културе, родом Београђанка. Имала је неисцрпну енергију и сва се предавала раду на часу, како редовном, тако и у раду литерарне и других секција. Редовно је припремала приредбе и програме за разне школске и градске свечаности. Била је веома омиљена и као професор и као човек. Са њеног лица зрачила је доброта, увек широк осмех, а била је и грлата (што јој је нарушило и здравље).

У то време је била је типична појава флуктуације просветног кадра. У једној школи са великим бројем професора се задржавао само годину-две и кад стигне боља пону-

да, веће место или град одлазе. Рецимо, иза Драге Ђуричић руски нам је само годину дана предавао професор Владимир Камењев (иначе Рус). После њега две године нам је предавао изузетан човек и добар професор Видоје Цветановић из Ниша. Умео је да често похвали и истакне добро знање ученика, честита и награди оценом.

Општетехничко образовање (тада је било у наставном план !) предавали су нам за четири године – четири наставника. Прво, Добривоје Михаиловић (веома строг, чак прек и неомерен), затим Војин Настић (веома стучан и коректан), Ружица Опрашић (госпођа са највишом културом, стлом и манирима, стручна и омиљена – дошла из Сремских Карловаца) и Василије Л. Дабић (тада био почетник, млад, стручан, омиљен, добро је играо и фудбал). Физичко васпитање предавали су нам све дивни, фини и млади професори – прави спортисти, али све по годину дана: Гвозден Туцовић, Недељко Радуловић и Војислав Спасовски.

Неке предмете на почетку рада Гимназије предавали су нам наставници: Марија Васиљевић (биологија) - једна дивна, отмена, госпоствена и стручна жена, затим Милка Јоветић (географија) - такође изузетан наставник и жена од нивоа, Милија Ђокић – Амиго (музичку уметност) – изузетн наставник и човек, пријатељ ученика, омиљен код свих.

После њих дошли су млади професори. Адела Лендић нам је предавала биологију и хемију. Она је била појам стручности, културе, господства и лепоте. Сама њена појава је била импресивна. За време њеног породиљског одсуства предавала нам је Јулијана Јевтић. Ње се сећамо по изузетној благости, карактеристичном гласу и осмеху. Војо Јарић нам је дошао почев од другог разреда и предавао до краја географију и предвојничку обуку. Он је био и као појава и као професор доминантан и истакнут, висок, маркантан, добар човек и стручњак, праведан и одмерен.

Ликовну уметност нам је прва три разреда предавала наставник Љиљана Јечисавчић. Њу смо упамтили по доброти, префињености, у свему благости, по увек ведром и насмејаном лику, али и високој стручности. Једноставно, она је Љиљасликарка. После ње предавао нам је академски сликар Бранко Ковачевић, професор из Ужица.Он је био пример типичног уметника у свему (и изглед, и стил и манири ..). Један диван човек из Београда, Иван Илић, предавао нам две године музичку уметност. Једноставно, чист уметник и добар човек. Незабораван ми је његов коментар на мојој контролној вежби, уз петицу коју ми је дао: „Радујем се Вашем познавању класичне музике !" (Чак ми је персирао). Пошто сам покушао да све буде од А до Ш, морам посебно да истакнем цењеног професора Гојка Шкору из Ужица. Он нам је предавао три године (психологију у другом, логику у трећем и социологију и филозофију у четвртом разреду). Родом Мостарац, дошао је у Ужице на почетку рата као учитељ, а затим завршио и Филозофкски факултет. Крупан као појава, а што се тиче образовања – права интелектуална громада, најширег образовања. Био је врло стручан, педантан, педагошки савршен... За сва времена сам запамтио све што ми је предавао: и силогизме, и принципе историјског и дијалектичког материјализма, и марксизам и ... Написао је и више књига, нарочито посвећених догађајима из Другог светског рата.

Већи број наших гимназијских наставника и професора није међу живима. Нека

ово моје сећање буде знак трајног поштовања и вечне захвалности наше генерације за све што нам пружили и учинили да би ми постали људи и оно што јесмо. Можемо се похвалити да се нико из наше генерације није одао неким пороцима нити нечему другоме што би нарушило људско достојанство. Онима којима су живи: желимо добро здравље и да још дуго поживе. Нека знају да ће остати у нашем трајном сећању уз дужно поштовање.

Поменућу још неке ствари везане за наше гимназијске дане. Прво, у августу 1968. године тадашњи СССР је извршио инвазију на Чехословачку. Очекивало се да то учини и на нашу земљу. Војска у приправности. Створила се нека ратна психоза. Пошли смо у IV разред. Тадашњи СКЈ и СКС је повео кампању учлањења омладине у СК (да би сутра, евентуално, одговорније бранили земљу). Највећи број дечака из наше генерације свечано је примљен у СК 29. септембра 1968. године (свечаност у сали биоскопа - партијске књижице и по каранфил уручио нам је Славко Дакић, као председник градске организације СК). Срећом, нисмо имали потребу да се боримо.

Други догађај били су делегатски избори у пролеће 1969. године. Тада смо, ко је имао навршених 18 година, први пут гласали за органе власти, били бирачи, а неки су били и чланови бирачких одбора.

На крају, морам да изразим посебно задовољство што сам у овој Гимназији, у којој сам некад био ученик, био више пута и ангажован да предајем физику. Први пут било је то 1980. године у време када је ова Гимназија била у склопу тзв. Образовног центра, затим крајем 80-тих година XX века и сада у овој јубиларној години. Пријатно је сазнање да је ова Гимназија постизала изузетне резултате и добијала вредна признања. Ја јој желим да само настави тај тренд.

Наступ хора Гимназије

Свечана академија поводом 200-годишњице рођења Јосифа Панчића

Библиотека школе

Колектив гимназије 2015. године

Гимназијалци у Версају

Гимназијалци у Италији

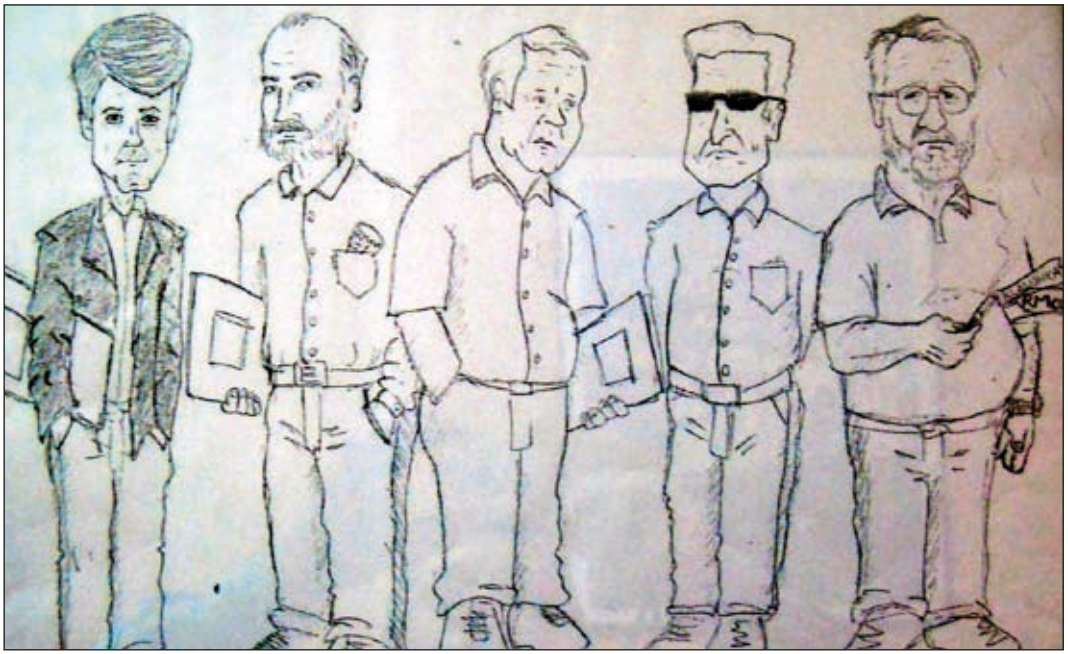

Карикатура професора

КОРИШЋЕНИ ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Необјављени извори:

- **Историјски архив Ужице**
  - фонд Окружни народни одбор, Просветно одељење 1945-1947, 10 фасцикли
  - фонд Народни одбор среза Бајина Башта, 1947-1955, 15 фасцикли
  - фонд Скупштине општине Бајина Башта 1950-1957, 1 фасцикла
- **Архива Гимназије „Јосиф Панчић" и Средње техничке школе из Бајине Баште**:
  - фонд Гимназија „Милош Требињац" 1966-1974
    - фонд Гимназија „Милош Требињац" 1966-1974, 11 регистратора
    - Картони личних доходака 1966-1974, 1 регистратор
    - Нормативна акта Гимназије „Милош Требињац" 1969-1974, 1 фасцикла
    - Регистар издатих диплома Гимназије „Милош Требињац", свеска 1 година 1971.
    - Записници са седница Наставничког већа Гимназије „Милош Требињац" 1965-1973, 3 свеске
    - Записник са седнице Радне заједнице Гимназије „Милош Требињац" 1966-1974, 2 свеска
  - фонд Образовни центар „Јосиф Панчић" 1974-1990
    - фонд Образовни центар „Јосиф Панчић" 1974-1990, 30 регистратора
    - Статут Образовног центра „Јосиф Панчић" од 21. јанаура 1980. године
    - Записници Савета Образовног центра 1982-84, 1986-1992, 4свеске
    - Записници Стручног колегијума Образовног центра 1976-1979, 1 свеска
    - Записници Наставничког већа Образовног центра 1974-75, 1977-78, 1983-90, 5 свески
    - Записник са седница Збора радних људи 1974-1983, 3 свеске
    - Записник са седница ОО СК Образовног центра 1988-1990, 1 свеска
    - Деловодни протокол Образовног центра „Јосиф Панчић" 1986-1990, 3 књиге

- фонд Гимназија „Јосиф Панчић" 1990-2015
  - фонд Гимназија „Јосиф Панчић" 1990-2015, 19
  - Статут Гимназије од 27. јула 1990. године и 5. децембра 1992. године
  - Годишњи програми рада Гимназије „Јосиф Панчић" за школске године 1991/1992, 1993/1994, 1994/1995, 1996/1997, 1997/1998, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004, 2006/2007, 2008/2009,
  - Извештај о раду школе у школској 1991/1992, 1994/1995, 2002/2003, 2003/2004, 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011
  - Записници са седница Школског одбора 1992-2015, 3 свеске
  - Записници са седница Наставничког већа Гимназије „Јосиф Панчић" 1993-2015, 4 свеске
  - Деловодни протокол Гимназије „Јосиф Панчић" за 1991, 1995-2015, годину, 6 књига

- **Архива ОШ „Рајак Павићевић"**
  - Фонд Нижа гимназија 1945-1955.
    - Уписнице и прозивници за школске године 1945/1946-1954/1955 - некомплетно
    - Дневници рада за школске године 1945/1946-1954/1955- некомплетно
    - Општа уписница ученика Државне непотпуне мешовите гимназије у Бајиној Башти 1948/1949.
    - Записници испита ученика Ниже реалне гимназије у Бајиној Башти 1945/1946-1950/1951.
    - Записници испита ученика Ниже реалне гимназије у Бајиној Башти 1947/1948-1950/1951
    - Књига разредних испита приватних ванредних ученика од јуна школске 1952/1953. године
    - Записници Нижег течајног испита од 1952/1953-1954/1955.
    - Књига Наредби ученицима 2 свеске (1946-1952. и 1952-1957)
    - Општа акта 1945-1947 и 1950-1952

Литература:

- Алексић Мара, Школство у Ужичком округу 1944-1946. године, Ужички зборник 24 (1995) Ужице
- Гимназија „Јосиф Панчић" 1965-1996, Бајина Башта 1996
- Ђокић Будимир, Глушчевић Миодраг, 75 година пожешке гимназије, Пожега 1996
- Игњић Стеван, Бајина Башта и околина до 1941, књ.1, Бајина Башта 1986

- Игњић Стеван, Бајина Башта и околина 1945-1985, књ.3, Бајина Башта 1986
- Игњић Стеван, Пашић Милутин, Ужичка гимназија 1839-1989, Титово Ужице 1989
- Мрдаковић Добривоје, Сећање на генерацију IV-3 Ниже гиманзије у Б. Башти (1953/1954), Бајина Башта 2004
- Мрдаковић Добривоје, Сто педесет година основне школе у Бајиној Башти, Бајина Башта 2003
- Пашић Милутин, Школство и просвета у Ужичком округу од 1941. до 1944. године, Ужички крај у НОР-у и револуцији 1941-1945, Титово Ужице 1989
- Познановић Раде, Средње школе у региону Титово Ужице до наших дана, УЗ 11 (1982), Титово Ужице
- Стојковић Андрија, Ковачевић Бранко,Чачанска гимназија 1837- 1987, Чачак 1987
- Ћирић Живан Л., Школство у Ужичком округу од ослобођења до краја рата, Ужички крај у НОР-у и револуцији 1941-1945, Титово Ужице 1989
- Урошевић Милован, Тодоровић Милутин, Економска школа у Чачку 1948-1998, Чачак 1998

Периодика:

- Реч младих бр. 1-12 1975-1982
- Гласно. Лист Младих Бајине Баште 1-10 1986-1989
- Бајина Башта. Делегатско гласило бр. 1-35 1983-1986
- ББ Глас

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Марко Д. Ковачевић, Ковачевић рођен је у Ужицу 28. септембра 1978. године. Гимназију „Јосиф Панчић" завршио је у Бајиној Башти, а Филозофски факултет у Београду. Дипломирао је на Групи за историју са темом на дипломском испиту: „Конфискација имовине на простору Среза рачанског 1945. и 1946. године"'.

Запослен је као наставник историје у Гимназији „Јосиф Панчић" од 2011. године и у ОШ „Свети Сава" од 2012. године.

Ово је његова прва објављена књига.

САДРЖАЈ

УВОД · · · 5
ИМЕ ГИМНАЗИЈЕ · · · 7
Милош Требињац · · · 7
Јосиф Панчић · · · 9
БАЈИНА БАШТА · · · 14
ИСТОРИЈАТ ОБРАЗОВАЊА У БАЈИНОЈ БАШТИ · · · 23
Грађанска школа у Бајиној Башти 1938-1945 · · · 24
НИЖА РЕАЛНА ГИМНАЗИЈА У БАЈИНОЈ БАШТИ 1945-1955 · · · 33
ГИМНАЗИЈА „МИЛОШ ТРЕБИЊАЦ" 1965-1974 · · · 67
ГИМНАЗИЈА У ОКВИРУ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА ЗА ГИМНАЗИЈСКО И СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ „МИЛОШ ТРЕБИЊАЦ" 1974-1977 · · · 107
ГИМНАЗИЈА У ПЕРИОДУ УСМЕРЕНОГ ОБРАЗОВАЊА 1977-1990 · · · 118
ГИМНАЗИЈА „ЈОСИФ ПАНЧИЋ" 1990-2015 · · · 151
ЗГРАДЕ У КОЈИМА ЈЕ РАДИЛА ГИМАНЗИЈА У БАЈИНОЈ БАШТИ 1945-2015 · · · 172
РУКОВОЂЕЊЕ ГИМНАЗИЈОМ- ОБРАЗОВНИМ ЦЕНТРОМ 1965-2015 · · · 189
Директори · · · 189
Органи управљања школом 1965-2015 · · · 197
Стручни органи · · · 207
Друштвено-политичке организације које су деловале у школи · · · 215
Основна организација СК у школи · · · 215
Савез социјалистичке омладине Образовног центра · · · 218
Организација Црвеног крста у школи · · · 221
ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ · · · 223
Библиотека · · · 223
Здравствена заштита · · · 224
Секције · · · 225
Драмска секција · · · 226
Рецитаторска секција · · · 227
Библиотечка секција · · · 229
Литерарна секција и књижевни клуб „Милутин Ускоковић" · · · 229
Новинско-информативна секција · · · 230
Листови и часописи · · · 231

Секција за математику – Секција младих математичара 237
Биолошка секција – млади биолог 237
Ликовна секција 238
Секција за стране језике 239
Хор 240
Спортске секције 241
Моделарска секција 243
Ауто-мото секција 243
Фото-секција 244
Млади самоуправљач 244
Друштвено-корисни рад 246
Хуманитарни и добротворни рад 248
Обележавање Дана школе 250
Штафета младости 255
Обележавање Дана ослобођења Бајине Баште (12. септембар) 256
Обележавања јубилеја и годишњица 257
Јавна делатност школе – културна делатност организована у згради Образовног центра 260
Долазак друга Тита у Титово Ужице и Бајину Башту 261
Титов фонд 261
Радио-аматери 262
Свечаност поводом пуштања у рад Реверзибилне хидроелектране 262
УЧЕНИЦИ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА/ГИМНАЗИЈЕ „ЈОСИФ ПАНЧИЋ" УЧЕСНИЦИ РЕПУБЛИЧКИХ ТАКМИЧЕЊА 263
ПОСЕТЕ И ЕКСКУРЗИЈЕ НАСТАВНОГ ОСОБЉА/УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ/ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА 274
НАСТАВНО И НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ ГИМНАЗИЈЕ/ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА 1945-2015 284
Администартивно и помоћно-техничко особље Ниже гимназије у Бајиној Башти 1945-1955. 284
Стручни сарадници, администартивно и помоћно-техничко особље Гимназије/Образовног центра „Јосиф Панчић" 1966-1990 284
Стручни сарадници, администартивно и помоћно-техничко особље Гимназије „Јосиф Панчић" 1990-2015 285
Наставници Ниже гимназије у Бајиној Башти 1945-1955 286
Наставници Гимназије „Милош Требињац"1965-1974 287
Наставници образовног центра за гимназијско и стручно образовање /Образовни центар „Јосиф Панчић"1974-1990 289
Наставно особље Гимназије „Јосиф Панчић" 1990-2015 292

ГЕНЕРАЦИЈЕ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ 1945 – 2015 ····· 295
Генерације ученика Ниже гимназије из Бајине Баште 1945-1955 ·· 295
Генерације ученика Гимназије из Бајине Баште 1965-2015 ····· 303
СПЕЦИЈАЛНЕ ДИПЛОМЕ ····· 341
БИОГРАФИЈЕ НАЈУСПЕШНИЈИХ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ ····· 345
ПРОФЕСОРИ И УЧЕНИЦИ СТВАРАОЦИ ····· 357
СЕЋАЊЕ ПРОФЕСОРА И УЧЕНИКА ····· 361
Јован Станић, први директор КАКО ЈЕ СТВАРАНА ГИМНАЗИЈА ···· 361
Љубинка Бјеличић, професор КАДА СМО ПОЧИЊАЛИ СА РАДОМ...363
Часлав Ђорђевић, професор ВЛАДИМИР ЂУРИЋ - ПРОФЕСОР КОЈИ ЈЕ ОБОЖАВАО ДРЕВНЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ И ПРАВИО ЗМАЈЕВЕ · 364
Мирослав Цветић, ученик ДАНИ „УСМЕРЕНОГ" ОБРАЗОВАЊА ····· 367
Видан Павићевић, ученик прве генерације обновљене Гимназије 1965-1969 СЕЋАЊЕ НА ГИМНАЗИЈСКЕ ДАНЕ – ЉУДИ СУ ВИШЕ ОД ДОКУМЕНАТА ····· 368
КОРИШЋЕНИ ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА ····· 377
БЕЛЕШКА О АУТОРУ ····· 380

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

373.3/.4(497.11)"1945/2015"
371(497.11)"1945/2015"

КОВАЧЕВИЋ, Марко Д., 1978-
50 година Гимназије у Бајиној Башти / Марко Д. Ковачевић. - Бајина Башта
: Гимназија "Јосиф Панчић", 2015 (Ужице : Графичар).
- 384 стр. : илустр. ; 23 cm

Тираж 300. - Белешка о аутору: стр. 380. -
Напомене и библиогрфске референце уз текст. -
Библиографија: стр. 377-379.

ISBN 978-86-919189-0-3

а) Гимназија "Јосиф Панчић" (Бајина Башта) - 1945-2015 b) Школство -
Бајина Башта - 1945-2015
COBISS.SR-ID 217671948

ГИМНАЗИЈА "ЈОСИФ ПАНЧИЋ"
1965
БАЈИНА БАШТА